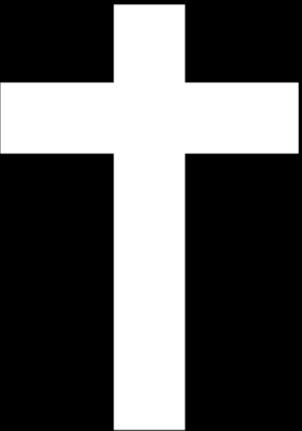

Ammato O?usub

The New Testament in the Baiso language of Ethiopia, Latin
script

Ammato O²usub The New Testament in the Baiso language of Ethiopia, Latin script

copyright © The Word for the World International

Language: Baiso (Baiso)

Contributor: The Word for the World International

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 29 Apr 2025 from source files dated 30 Apr 2025
6e4c0290-17d8-5d1c-ba1a-8827fe99140e

Contents

Matosa	1
Mark'oosa	61
Luk'aasa	96
Yaannisa	155
Ofarameeraankonzi Felo	198
Karoomi Tos	254
Galaatiya	278
Efesooni	287
Filip'isiyoosa	296
K'ollaasiyaasa	303
Tiito	309
Filmooda	313
Ibraawwii	315
Yayik'ooba	335
Yihuuda	342
Raaga	344

Matoosa Kas'aafero Goottaakkaanki Kayesuusa Kiristoosa Wongala Tabano

Kamatoosa wongala, tayesuusa emeetokotti abddi t'aye kasegaamera usu kafayisaro laanona Waa ammato ot'awooyi gosakkeessaan kasisero kaabaddii haafura kakkofelera garakkeessane laano kasegaaro kageggeloo haafuraya. Hikki kageggeloo haafurana Yesuusa isoo orroo alatere kakkoiinatero Ayihuudi kaalaalun anlleennon giraan alami dubbaawunna adereya.

Kamatoosa wongala iide diyaame kaekkaatero mas'aafaya; tayesuusa alattankko haggazabere t'ammak'amano kakkeessakoki garana c'aafamanokkeessakoki gara sessegee abbaabatere Galiilaayi usu kalallabeero lallabaano, agaalssisanona fayyisanokokki handdaano sessegaa. Hassukko abbaabatere ade Yesuusa kagaliila ulkko Iyyerusaleemikotti katamaa tos tasesseetero sesseettanna hikka alamii kaccoadallaatero geeskokki kagachchoo almmaayi kalleero ayees sessegaa; hikki ayeenssa suwaamanokkeessa, goyikkeessana goyikko kyaanokkeessa wota raattoo abara.

Hikki wongala Yesuusa seera kawaii fureen sisin odonnati kaaboo laanona wononnati kawaakokki gara kaagaalssisaro kanjjinkki yele tusara. Agaalssisikkeessakko gama kahori raa kamoogganii kaekkaatera banze kenni tootaamara;

1. Wononnati kawaakki ibaaddokotti yadalii, feloo, fezi, hunnominna tagachchoo it'aa kaagaalssisaro kawodamii lallabaano, (foolssi 5-7).
2. Tomonkko lama Yesusakko oagaalssataran kawongala lallabaanoon kakkofaramareen goorata isoon kasisamere seeral, (foolssi 10).
3. Wononnati kawaakokki garaan kasegaamero kalekaleekki masuuussajjool; (foolssi 13).
4. Yesusakko oagaalssataran laanokotti fureen kasegaaro agaalssis, (foolssi 18).
5. Gees kagiddaneekotti gachchona wononnati kawaii emeetokokki garaan kasisamero agaalssis; (foolssi 24-25).

Raattoo Hikki Mas'aafa Kaabera

Yesuusa Kiristoosakokki kasanni hididinna alattaan 1:1–2:23

Kat'ammak'aaro Yaannisakokki handdaano 3:1-12

Yesuusakokki t'ammak'amano c'aafamano 3:13–4:11

Yesuusa felootteessa Galiilaayi haggazabano 4:12–18:35

Galiilakko Iyyerusaleemi tos 19:1–20:34

Kagachchoo almmaayi Iyyerusaleemiinna gobobikiseeyi 21:1–27:66

Goottakaanikki goyikko kyaanona usukko oagaalssatarawun mutano 28:1-20

**Tayesuusa Kiristoosa alattaankokki hidiid
(Mat. 1:1-17; Luk. 3:23-38)**

¹ Tadaawutena taabramaame sannii kalleero kayesuusa Kiristoosa alattankokki hididi haaya;

² Abraame Yissaak'a umule, Yissaak'a Yayik'ooba umule, Yayik'ooba Yihuudana abbilaal umule,

³ Yihuudana Tižimaarkko Faaresina Zaara umule, Faaresi Esiroomi umule, Esiroominna Araam umule,

⁴ Araamina Aminadaabi umule, Aminadaabina Nežasooni umule, Nežasoonina Selemooni umule,

⁵ Selmoonina Režaabkko Božeezi umule, Božeezina Ruutikko Iyobed umule, Iyobdina Isseyi umule,

⁶ Isseyi wono Daawute umule, Daawutenna tažooryo oorikko Solomooni umule,

⁷ Solomoonina Robižami umule, Robižamina Abiya umule, Abiyanna Aasafi umule,

⁸ Aasafina Iyosafit'i umule, Iyosafit'ina Iyohorami umule, Iyohoramina Oziyaani umule,

⁹ Oziyaanina Iyožataami umule, Iyožataamina Akkaazi umule, Akkaazi Hizk'iendaasa umule,

¹⁰ Hizik'iendaasa Minaase umule, Minaase Amoos'i umule, Amoos'ina Iyosiyaasi umule,

¹¹ Iyosiyaasi gosa kažisirazeel Baabloni tos kakkobojaamere goorata Ikkoniyaanina Abbilaal umule.

¹² Kabbabilooni boojaamanokko abbaabatere Ikkoniyaan Selaatiyaali umule, Selaatiyaanina Žurbbaabeela umule,

¹³ Žurbbaabeela Abiyuudi umule, Abiyuudina Elyak'emi umule, Elyak'emina Azaari umule,

¹⁴ Azaari Sadook'i umule, Sadook'i Akiim umule, Akiimina Elyuud umule,

¹⁵ Elyuud Alaazari umule, Alaazari Maatani umule, Maatani Yayik'ooba umule,

¹⁶ Yayik'ooba Yoosefa umule, Yoosefana kafayyisaro Kiristoosa Yesusakotti Aaye Mayiraame kažeerateroye.*

¹⁷ Goortta Abraamekko taa Daawute geeron alattaan tomonkko afartta, Daawutekko taa kabbaabilooni boojaamano geeron alattaan tomonkko afartta; kabbaabilooni boojaanokko taa takiristoosa alattaan geeron alattaan tomonkko afartta.

Alattaan tayesuusa Kiristoosa

(Mat. 1:18-25; Luk'. 2:1-7)

¹⁸ Tayesuusa Kiristoosa alattankotti jirtti hikkamaleetta, Aayetteessa Mayiraame Yoosefaan eeraanttegudde hažeseloon Ayyana Kułluukkii fato tootaatte mutte.

¹⁹ Ese kažeraatera Yoosefa k'ajeelakki ibaaddoti mankkolleero maraan Mayiraame ibaaddo horee fanchoyisiin mankkodooton maraan hažaddeesisoon iisin murtteesesse.

²⁰ Usu gožameen hikka k'oppaa giraan kagootta ergichcha hisillooyi usuun mute, haanna ame, «Sannii tadaawute kalleetetta Yoosefa, tažerattetto Mayiraame atayi oori yelaiyi aroožabssatte aalanttina ese kakkottotaatetta k'ulluukki ayyaanakkoyya.

²¹ Babbaartitinna umulnatta, megekkeessana Yesuusa[†] ami uumnatta; aalanttina usu gosakeessa c'ubbokkisookko mankkohaasinaro maraanya.»

²² Goottaa gara kahegeronne haa ame kažayeesera felooyi goggohayiroon amegure hikki dubba lee.

^{1:6} Uru. 4:18-22; ¹ Od. 2:13-15. ^{1:11} 2 Won. 24:14-15; ² Od. 36:10; Erm. 27:20.

* ^{1:16}

Mesihi, Kiristoosa amano Meshi goorttuun kashigidame amanoaya.

^{1:18} Luk'. 2:1-7.

† ^{1:21}

Heži tažibrayist'i «Yesuusa» amano kafayyisaro Goottaa amanoaya.

^{1:21} Luk'. 1:3.

23 «Hikkina, deeleetitit fato tootaayinatta babbaartitina umulnatta megekkessana amanu²eli amaminnara,» fureeninna «Waa noonne wota gira amanoyya.»

24 Yoosefana huddurokko nabbaade, esekkona kagootta erggichcha gogosegeeroyi Mayiraame oori yelaiyiin minkkeessa tos atate seete.

25 Halleewo kuwaarre erekkisee taazumulttooyi esene wota lakkohudurero kazalatero yiittitina Yesuusa ame uume.

2

Mina tabiyaankko o²emeeteran barraajja ok'ok'k'oraraan

1 Wono Herodoosa reede kakkogire geesii; Yesuusa tabeteleemi kata-maayi kayihuuda ulii kakko²alatare goorata barraajja ok'ok'k'orareen mina tabiyaankko Iyyerasaalemi tos emetengureen,

2 Kayihuuda wono liin kazalatera yiittiti haggee gira? Mina tabiyaaninne bakkaala deennegunne usuun sagadin emeennenna ameen hoosaten.

3 Wono Herodoosa hikka ayees kakkomaalare goorata nee. Usumaleenna ka²iyerasaalemi ibaaddo dubba nee.

4 Usu katuuk'aamol woyichchaalnna seera ka²yihuudi o²agaalssisan dubba kukkuyisere Kiristoosa haggee alayinaro hoosaten.

5 Isona, «Kayihuuda ulii tagitto tabeteleemi katamaayiya;» kahegerooyi haa amame s'aafamera;

6 «Ul kayihuudaayi tagitta ati Beteleemi!

Kakkalee tayihuuda katamaalkko duuddo lakkoyeratatto,
Gosakkee Isira²el kafoofinran mootii kukko binnara ameen.»

7 Esekkona Herodoosa barraajja ok'ok'k'orareen golise uumsegure ayeesitaa bakkaala kakkomutero likkiikki goorata hoosate maale.

8 Barraajja ok'ok'k'orareenna Beteleemi tos faregure «Seeyenguddeen yiittiti malaa doota, aninna adi seeyigure usuun goggosagadiroon usu goggoheltteeni in tos abbaabayiddeen eettii giro iin segaa» ame.

9 Barraajja ok'ok'k'orareenna wono kazamero maaleen abbaabatengureen sesseettan horeddeen. Hikkina mina tabiyaaninne kaddeeraan bakkaala raa k'ajeelisaa yiittiti mankkogiro ban²e geere aallee.

10 Bakkaalana kakkodiyaaren goorata aaloo gegglataaten.

11 Min orro kakkotabareen goorata yiittitina Aayetteessa Mayiraamene wota kagiro deen, gilbbisengureen sagadeen. Saat'inekisonna banatengureen work'ii, it'aanane, urit ta²idan kazabo k'ibaati siseen.

12 Isona Herodoosa tos goggo²abbaabanonkko Waa hisillooyi ataayise isoon mankosegeero maraan raa iggilissateen ulkkisoo tos abbaabateen.

Gibs's'i tos bak'atano

13 Barraajja ok'ok'k'orareen seeteen kakkobuwaaren goorata erggichcha kawaa Yoosefaan mutegure ki ati takko²abbaabatto arri ani kuun taa segiroon yiittiti Aayetteessane wota aati Gibbs's'i tos bak'agudde esee giri. «Herodoosa yiittiti lagadim dootara» ame.

14 Haanssun usuna keegure yiittitina Aayetteessana aategure hemeen Gibbs's'i tos seete.

15 Eseenna Herodoosa taaggiooroo adallaate. Hikkaniinna «Erekkeena ul kagib's'ikko uumaye» amaa Goottaa kahegerookotti hi²ii ka²ayeesera haafura feloo haye.

16 Herodoosa barraajja ok'ok'k'orareen usu sobano addeesegure aaloo amaraate, barraajja ok'ok'k'orareen barraajja kakkomutero goorata goggosegeerankki malee gees lamana esekko hegelbaan kalleero Beteleeminna usu gobobii kagiro maamanjolkokki babbaar yiis dubba kukkuyisere fare lagadisise.

17 Hassu goorata kahegeroo Ermaasaa haa amame kasegaamera feloo haye.

18 Ka?oottaneenna ka?atii iyyakkotti yaaye Ramaayi malssantte.

«Raheelinna Yiiskkise maraan ootte,

Goggozinna yelayin lakkodaanddeete, aalanttina Yiiskkise mankkogoye maraanya.»

Gibs's'ikko Naazireti tos abbaabatano

19 Goyi kaherodoosakko abbaabatere kagootta erggichcha Yoosefaan hisil-looyi mutegure,

20 «Kingudde yiittitina Aayetteessa aatigudde ul ka?isira?el abbaaba, yiittiti lagadin odootareen goyeeran» ame.

21 Yoosefana keegure yiittitina Aayetteessa aategure ul ka?isira?el tos abbaabate.

22 Ayesuun go?ameen Arkkiloosa Aabbokkeessa Herodoosakkotti ban?ee ul kayihudaa wono lee reedano kakkomaalare goorata Yoosefa eserraa seeyin abssate. Hisillooyi usuun kakkosegaamare goorata tagaliila awuraajja tos seete.

23 Naazireti ta?amamatto katamaa tos seetegure hamas's'ee. Hikkaniinna kahegerooli, «Kanaazireti amaminnara» amameen osegaameraan hegero felooyi hayeen.

3

Kat'ammak'aaro Yaannisakokki lallabaano

(Mat. 3:1-12; Mar. 1:1-8; Luk'. 3:1-18; Yan. 1:19-28)

1 Usu goorata kat'ammak'aara Yaannisa kayihuuda k'alullattokki ulii lallabaa emete.

2 Lallabaanokkeessana, «Wononnati kadaruure gabbalamera c'ubbokko gula gala» ka?amaroya.

3 Kahegeroo Isiyaasayi haa amame kasegaamera usuya,

«K'alullattokki ulii «Raa kawaanna ekkaasa bobbana tukkul umisa» amaa ta?okkaatto yaaye.»

4 Kayaannisa sarssina ogorro ogaalakko kafelamero golleero moozooteesayina gii mowatare. Babokkeesana kenttefarrona kagaado malabye.

5 Iyyerasaalemikko, kayihuuda ul dubbakkona laga kayorddaanosi gobobii kagiro ulkko ibaaddo dubba Yaannisa tos guuramare.

6 C'ubbokkisokkona gula galaa laga kayorddaanosii genetteessaayi t'ammak'amaa gireen.

7 Farasaawilkkona Sodok'aawilkko kamooggan ibaaddo usu takkot'ammak'are ban?ee ka?emeetaro kakkodiyaare goorata haa ame, «Isin yiis kahabeessa ta?emaatto engge tawaakko goggohessaanun ayyoya isin kagorssee?

8 Goorttanun c'ubbokko gula galanokkisin otusaraan felo fela.

9 «Abraame Aabbokkaaniya» tażamattaan k'ofaayi isizottisin aroosobat-teen; Waa hikka eżemoolkko Abraamen yiis keesin daanddaara.

10 Goortta masaar kagaadol hidiil goosin ekkaattetta, il tażidān kadubamoong għad-dubba goosaminara; eleen orrona shafaminara.

11 «Ani isin c'ubbokko gula mankko galteettaan maraan bekeeyi t'ammak'inara, ayesuun gozameen keferro oottessana sidin ani kadootisoon, inkko karoraro hunna każaba inkko haarre emeetara. Usuna k'ulluukki ayyaanaxinna eleenii isin t'ammak'inara.

12 Kakkobbanp'araanna genetteessaayi gira, addummaa basamigudde banp'aaminatta, dargammaanna gootaraayi kibaminatta, galabaa adde tabaanon eleenii għabaminnata.

T'ammak'amano kayesuusa (Mar. 1:9-11; Luk'. 3:21-22)

13 Hassu goorata Yesuusa gene tayaannisa t'ammak'amin Galiilakko laga kayorddaanosi tos emete.

14 Yaannisa gozameen, «Hikki haa liin lakkodaanddaaro, ani genettaayi t'ammak'amin dootisaa giraan ati misiij in tos emaatta?» ame isi tirate.

15 Yesuusana, «Koonna lakkogiro ati ii ami, hikka felanooyi ok'ullumma felo dubba felano noon dootisara» ame. Yaannisana ayesuun ii ame.

16 Yesuusana goorsewa t'ammak'ame bekekko goggobeeyi daruurnna banantegudde Ayyaana kawaa arabe aani usu gutti dagħa għiraan dee.

17 Usu goorata, «Ani kakkogegħgħelainara, ani kageelaatara erekki hikkaya» tażammatta yaaye daruunkko maalssantte.

4

C'aafamano kayesuusa (Mar. 1:12-13; Luk'. 4:1-13)

1 Hikkakko abbaabatere Ayyaana k'ulluukki Yesuusa durrisaa goggoc'aafamiro k'alullattokki ul tos aate bee.

2 Hemeen afarttamenha arri afarttam agabuukko abbaabatere uużżeek.

3 Kac'aafarekkina Yesuusa tos gabbalamere «Ati ere kawaa golleete hikka eżemool babo goggolleeroo ajajji» ame.

4 Yesuusana, «Ibaaddo hizi tawaakkko kabiyaaro haafura dubbaa kuwaarre babo kaalałi i lakkogiraro amame mas'aafaa k'ulluukkii s'aafamera» ame abbaabe.

5 Adena durrisa Yesuusa k'ulluutti katamaa Iyyerusaalemi tos aate seetegure k'ulluukki min kawaayi birt'ee aate beegure,

6 «Ati ere kawaa golleete» «hegelddee issii firimi,

luk'azotta eżemooyi goggohanduddufannonkko iso genettisooyi goggokeesinawun erggichchaal ku maraan ajajinara amame mas'aafa k'ulluukkii s'aafamera ame.»

7 Yesuusana, abbaabere, «Goottaa Hedokkaa arooc'aafite amame ade mas'aafa k'ulluukkii s'aafamera» ame abbaabe.

8 Adena, durrisa Yesuusa aaloo t'ok'k'i tażantte wodamii korisegure alamikokki wonolaq kabajjatisonne wota usuun tusegure,

9 «Ati in horee iigħidde għilbbi għosagadde hikka dubba ani kuun sisinnara ame.»

10 Yesuusana, «Ati s'alaye in horekko fakki²ami! 〈Waa Hedokkaawun sagadi; usu kaalaalnna hedoyisa〉 amame mas'aafa k'ulluukkii s'aafamerä» ame.

11 Esekkona durrisa iise seete; erggichchaalnna emeetegure usuun hand-daye.

Yesuusa handdaano Galiilaa haggazabe

12 Yesuusa shaamano kayaannisa maalere ul kagaliila tos abbaabate seete.

13 Tanaazireti katamaa iisegure; Zaabllooninna Nifittaaleemikotti awuraajaayi tagaliila labu giridii tagitto tak'ifirenaahoomi katamaayi girano haggazabe.

14 Hikkaniinna kahegeroo Isiyaasayi haa amameen osegaameran hegero feloo hayeen.

15 «Ul kazaabllooninna ul kanifittaaleemi, Yorddaanoskko gama labu girii kagiro raa dollee kagaliila Ayizaab,

16 Mugudii kagire gosa
kazatii ifa dee;

Hoos tagoyii kagire ibaaddoonna
ifa bee.»

17 Hassu gooratakko haggazabere Yesuusa, «Wononnati kadaruuree gabbalamerä c'ubbokko gula gala» ame lallabaano haggazabe.

Yesuusa kun²ub ka²abatare ibaaddo afar uumano

(Mar. 1:16-20; Luk'. 5:1-11)

18 Yesuusa tagaliila labu girndde rooraa giraan abbilaal lama P'et'iroosa kaazamaro Simoonanne abbikkeessa Indiraasane dee. Kunzub o2abatareen mankkoleen maraan maarrabitisoo bekerro lugudataa gireen.

19 Yesuusana «Koyeen indebee sesseeyeen» Ibaaddo wononnati kawaa tos goggokeenttanun ani isin yelnnara ame.

20 Goorsewa maarrabitisoo iiseengureen usuu debee sesseeteen.

21 Esekkoo goggorooreyi takkalee abbilaal lama ere kazabddoosa Yayik'oobana abbikkeessa Yaannisane dee. Aabokkisoo Zabddoosane wota wolabo orroo maarrabitisoo ekkaasataa gireen; Yesuusana iso uume;

22 Goorsewa iso wolabottisonna Aabbokkisoo iiseen Yesuusa debee sesseeteen.

Yesuusa ibaaddo kamooggan agaalssisanona fayyiisano
(Luk'. 6:17-19)

23 Yesuusana Ayihuudikokki min ka²ebii wononnati kawaakkoki kageggeloo haafura agaalssisaanna lallabaa; gosa orroo kagiro maamiskki haw²aamikkona maarii gutii tagitto rakkoo tamooggankko fayyiisaa kagaliila ul dubbaa maraamuraa gire.*

24 Hikkakko kakkeeyi ataankkeessa kasooriya ul dubbaa maalssame; gosana kalekaleekki haw²aami haw²aamaa kagirena; maar orrookki haw²aami kameellanii abboosamaren; durrisa gutii kakkogirena kagaggadduu haw²aami o2abanaayen; naafaleessaal dubba usu tos keenen; usuna iso fayyiise.

4:10 Ada. 6:13. **4:12** Mat. 14:3; Mar. 6:17; Luk'. 3:19-20. **4:13** Yan. 2:12. **4:16** Isa. 9:1-2.

4:17 Mat. 3:2. **4:23** Mat. 9:35; Mar. 1:39. * **4:23** Mikurabochi, amano ibaaddo takkokukkumaro banze golleeto, Ayihuudikokki min ka²ebi Mikuraab amamara.

25 Hikkakko kakkeeyi; Galiilakkona, katamaa tomonkko Iyyerasalemikko, Yihuudakona, laga kayorddaanosi gamakko ka^zemeetera kamooggan ibaaddo Yesusaa debee sesseete.[†]

5

Yesuusa wodamii gutii lallabaano

1 Yesuusa gosa kakkodiyaare goorata wodami tos beegure hamas's'ee; usukko ozaagaalssatareen usu tos emeten.

2 Haa amaa agaalssisano haggazabe.

Kasommaasame ibaaddo

(Luk'. 6:20-23)

3 «Ayyaanakkisooyi Waa odootataraan osommaasameenyan; wononnati kadaruure kakkisooyya.

4 Ogaddaaran osommaasameenyan;
Waakko goggozinna helayinaraan.

5 Fayyankkanzi osommaasameenyan; ulnna eelinaran.

6 K'ullumma ozu²aaranna osugubaataaraan
osommaasameenyan bararraanwa.

7 Shaaga oyelaraan osommaasameenyan; Waakko shaaga helayinnaraan.

8 Wodana k'ulluu okkonleetetta osommaasameenyan; Waa dinnaraan.

9 Owogarisaraan osommaasameenyan yiis kawaa amami uumaminaraan.

10 K'ullumma maraan amererene ohorooramaraan osommaasameenyan;
Wononnati kadaruure kakkisooyya.

11 «Ibaaddo aalanti teeyi isin gohabaare gohoroorena, meellane dubba isin gutti go²ayeese osommaasantteettan.

12 Daruurii isin taazatayinnattaan muraa taazatii mankkolleete maraan gegge-laayen; geggeloo tusa. Isinkko horeene ogireen ohegerool hikkamalee horooreraan.»

Ifana Essebo

(Mar. 9:50; Luk'. 14:34-35)

13 «Isin taazulee esebottaan. Essebo tazesseboo on²omoonje gowaatte abbaabayi on²omoonje yelainy daanddaata? Sar shafamidde luki ta²ibaaddoyi daddaramin kuwaarre la²o lakkababto.

14 «Isin kazalamii ifattaan. Wodami gutii tagitta katamaa siyamin lakkodaanddeeto.

15 Dab hank'k'ayisatere daachcho hegeli² golssate kakaatara ibaaddo lakkogiro. Min orroo kagiro dubbaan goggohank'ayiro bollanssoo gutii kayin kuwaarre.

16 Hikkamaleenna ibaaddo ozi²dan felo²ottisin diigure daruurii kagiro Aabbokkisin goggokabajiron ifakkisin ibaaddo horee hahank'awo.»

Seera ka^zooriti feloo haano

17 «Ani seera kamusena kahegeroo iggilisin ka^zemeeyero aani isinuun aroolleenoo; feloo hayisin kuwaarre iggilisin lakk²emeeyero.

[†] **4:25** *Katamaal tomon*, hezi tagirikkii ozaayeesaranna Ayihuudi kalleenoon gosa raattoo takkogiro ban²e katamaal tomon amamatta. Hikki katamaal gama kahori kakkogiraan oglaliha bekekko mina tabiyaannenna ta²iyaa biyanneya. **5:4** Mez. 24:3-4. **5:5** Mez. 37:11. **5:6** Isa. 55:1-2. **5:8** Mez. 24:3-4. **5:10** 1 P'et. 3:14. **5:11** 1 P'et. 4:14. **5:12** 2 Od. 36:16; Ofa. Fe. 7:52. **5:13** Luk'. 14:34-35. **5:14** Yan. 8:12; 9:5. **5:15** Mar. 4:21; Luk'. 8:16; 11:33. **5:16** 1 P'et. 2:12.

18 Ani rumminaa isinuu amara, ulnna daruurinna taa roorraanii seera dubba feloo hayinara kuwaarre seerakkoo fidale too goorttun eeggano koo duuddo lakkoziggilssamiro.

19 Haanssun maayyona hikka ajaja dubbakkoo kic'c'arkki gobbaase kakkaleenna goggobaasiro gozagaalssise wononnati kadaruureyi dubbaankko kic'c'arkki amami uumaminara. Ayesuun gozameen hikka ajajaal feloo hayisaa okkaleenna felooyi goggohayisinawun kazagaaalssisara hassu wononnati kadaruureeti kanjiinkki amaminnara.

20 K'ullummattisin tafarasaawilkonna seera kamuse ozaagalssisaraankkotti k'ullummakko roori gomutoon wononnati kadaruuure tos ijiji tabin lakkodaandaattan ani amara.»

*Yesuusakko engge maraan kasisamero agaalssisi
(Luk'. 12:58-59)*

21 «Kahoree ibaaddone Ibaaddo aroolagaaddeen kaazamamero isin maaltteettan; ibaaddo kalagadara firddaminara kaazamamero maaltteettan.»

22 Ani gozameen haa amara; abbikkeessa raakkallii kaazinggaamara dubba firddaminara; goorttun abbikkeessa ‹Kamaaddinoon› kaazamara taayihuudi shonggoyi hoosaminara; ‹Taatowaa› kaazamara ade tagaannemi eleenkokki firddo usu ooratara.*

23 «Haanssun jaarsokkaa banze tafalaa gutii kayitedde Waawun kakko-sisato goorata abbikkka ku kakkok'uk'amera ayees kuun k'alli gozame,

24 Jaarsokkaa ese banze tafalaa horee isaagigudde horaarje seegudde abbikkaanne wota wogari; Esekko abbaabaddo jaarsokkaa Waawun sisi.

25 «Ku kamootara baragarakka ku goggofirddisonkko, daannanna kashaaron roorisi ku goggosoonkkona min kashaano goggotabisoonkko raadii giraan saami baragaraakkaanne wota wogari.

26 Ani kuun rumminaa amara, usu ku gofirddise adi maragade dubba ati muri taagudissoo esekkona lakkobinnatto.»

Sharmmut'ummakokki gara kasisamero agaalssisi

27 «Aroosharmut'iteen kaazamamero maaltteettan.

28 Ani gozameen isinne haa amara; heleel tahalchcha ilii kadiyaara dubba wodanatteesayi esene wota sharmmut'eera amanoyya.

29 Tamergge iltatta c'ubboon aalantti gollete goorsewa beesi shafi, maarkka dubba tagaannemi eleen tos shafamanakko maarkkaakko banze too waatanoya horekki.

30 Gene tamerggetatta c'ubboon aalantti gollete goosigudde shafi! Maarkka dubba gaannemi tos shafamanakko; maarkkaakko banze too waatano horekki.»

*Keelkki amamanokokki gara
(Mat. 19:9; Mar. 10:11-12; Luk'. 16:18)*

31 «Ooritteessa keelkki ame kabeesara dubba keelkki kakkozamero worak'ata eseen sisano dootisara amamera.»

32 Ani gozameen isinne haa amara; ese kakkaleenne wota sharmmut'aa giraan gutii gozabe kuwaarre; ooritteessa keelkki ame kabeesara dubba ese kakkaleenne wota goggoshaarmut'ito kayelaroya. Hikka garaayi keelkki

5:18 Luk'. 16:17. **5:21** Biy. 20:13; Ada. 5:17; 16:18. * **5:22** Abbikkeessa kahabaararakookkoo khorkkoo mas'aafali, «Adda» kaazamaro haafura adara. **5:27** Biy. 20:14; Ada. 5:18. **5:29** Mat. 18:9; Mar. 9:47. **5:30** Mat. 18:8; Mar. 9:43. **5:31** Ada. 24:1-4; Mat. 19:7; Mar. 10:4.

amantte tabeetetto heleelttiti każatatarana kasharmmut'aaro aani tootaa-mara.»

Gara każammattoo

(Mat. 5:32-38; Woy. 19:12; Yay. 5:12)

33 Kahoree ibaaddon, «T'araa aroożammatteen; ayesuun gożameen Waayi horee każammatteto oora» każamamero maaltteettan.

34 Ani gożameen isinnej; «Suure aroożammatteen» amara. Daruurii golleenna aroożammatteen, korffinje kawaatta.

35 Ulji golleenna aroożammatteen; luki tawaa takkofoolssattoya; Iyyerusaalemiinna aroożammatteen tanjiintti tawono katamaatta.

36 Isiżoottayi golleenna aroożammatte; metekaakki fiit'a koo gumaara goort-tun gambballa yelin lakkodaanddaatto.

37 Haanssun ayeesaa giraan ayeeskis in goziimanaa «iżii» ade gollaażamanaa «laa» halleewo. Hikkakko kakkalee dubba kameellankko każemeetaroya.

Halo biin lakkodootisaro

(Mat. 5:38-42; Luk. 6:29-30; Woy. 19:13-18)

38 «Il maraan il, ilkko maraan ilkko», każamamero isin maaltteettan.

39 Ani gożameen isinnej haa amara; tameellen kafelaro ibaaddoti arooneebatteen; ayesuun gożameen hangorooc'c'akkaa kamerggee kabasaroon kakkalee hangorooc'c'a kabbete adi tusa.

40 Ibaaddoti koo k'olokkaa atayin ku gomoote sarssi kaabbaanne adigudde usuun sisi.

41 Ibaaddoti koo kuunne banżi too seenna ami ku gutii gohunnoome usu raakokki ambba usune wota see.

42 Kukko każebaataron sisi; amżayin kadootatarokkonna arootiratte.

Diina geelatano

(Luk. 6:27-36)

43 «Ollaattaa geelaa diinakkaa diidi każamamero maaltteettaan.»

44 Ani gożameen diinajjolkisinna geelayen, isin ohorooraraawunna ebaayen amara.

45 Hikkamalee mankko yelattaan marantinuun daruurii kagiro Aab-bokkisinuun yiisaas linnattaan. Usu każidauunna kameellauun dubbaan ariti beesara; idaamona c'ubbalessaluunna k'ullooleewun ubsisara.

46 Kageelaataro kaalaal ogeelaattataan golleeten me muraa helyinataan? K'arat'a okukkuyisaraanna laa usumalee yelaa giraanna?

47 Abbilaalttisin taalaalnne nogodda ożaatattataan golleeten okkaleekko meyii iidattaan? Ayizaablınna la hikka yelaa giraanna?

48 Haanssun kadaruure Aabbokkisin k'ulluukki goggolleeroyi isinna k'ulluunzi laa.

6

Hiyyesson sisankokki gara

1 «Ibaaddo isin goggoddeero amiddeen 〈Ożidan felo oottisin〉 ibaaddo horee felatanakko isi oottisin oorayeen; usumalee gofeltteen kadaruure Aab-bokkisinkko muraa lakkohelattaan.

5:32 Mat. 19:9; Mar. 10:11-12; Luk. 16:18; 1 K'or. 7:10-11. **5:33** Woy. 19:12; To. 30:2; Ada. 23:21.

5:34 Yay. 5:12; Isa. 66:1; Mat. 23:22. **5:35** Isa. 66:1; Mez. 48:2. **5:37** Woy. 19:12; To. 30:2; Ada.

23:21. **5:38** Biy. 21:24; Woy. 24:20; Ada. 19:21. **5:42** Ada. 15:8; Mas. 24:29. **5:43** Woy. 19:18.

5:44 Mas. 25:21-22. **5:48** Woy. 19:2-18; Ada. 18:13. **6:1** Mat. 23:5.

² «Ifissaaddoleel ibaaddo horee kabajjaamin ameengureen raadiinna ban^{ze} ta^{ze}bii goggosianaankki malee ati hiyyeessan kooko kakkosissso goorata hamuto amidde aroozawwaajjite; ani rumminaa amara; hikamalee ollaaran muraattisoo dubba atateeran.

³ Isin gozameen hiyyeessan sisaagiraan gene tamerggettisin kasisatto gene tabbete aroozaddeeso.

⁴ Hiyyeessan sisaagiraan gollataa halleewo; gollataa kafelamero kadiyaara Aabbokkisin muraattisinnu murrowa.»

Gara ka^{ze}bi (Luk'. 11:2-4)

⁵ «Ebaataa giraan ifissaaddolee aani aroolleeten; iso ibaaddon mutin ameengureen ban^{ze} ta^{ze}biinna raadii k'ark'aarayi aalli ebaatano geelaatanan. Ani rumminaa amara; muraattisoo dubbana atateeran.

⁶ Ati gozameen ebaayin gozantte; kifili tos tabi, ufana c'ufagudde gollataa kagiro Aabbokkaa tos ebba, gollataa kafelamero kadiyaara Aabbokka mu-raattaa gachchoomurra.

⁷ Isin ebaataa giraan kamaaddinoon haafuraayi abbaab abbaab ebaatanoyi ebi kamaalssamaro aani kalaaro Ayizaab aani ayees jiinasataa aroozeraasatten.

⁸ Iso aani aroolleeten, Aabbokkisin isin ha^{ze}ebaannoon giraan horennewa isinuuun me dootisaro kasowa.

⁹ «Isin gozameen haa ama ebaayen;
«Daruuri kagitta Aabbokkaani!
k'ulluukki megekka hakabajaame;

¹⁰ Wononnatikka ha^{ze}emeeto;
Fezitta daruuri goggoleetetttoi
Usumalee uliinna halleeto;

¹¹ Kahittaaritee babokkaani hittaari noon sisi.

¹² Noonna no kamii^rero haheso goggozamannoo;
Baaskkaani haheso amina;

¹³ Kameellankko haasi kuwarre; c'aafiti orro no arootabsse;
[Wononnati kakkaayya, hunnana kabajana
Jiruu jiroomman kakkaayya;

Hamiinzi.]*

¹⁴ Isin baas ka^{za}ibaaddo haheso gozantteen kadaruure Aabbokkisin ade isinuuun haheso amirowa.

¹⁵ Ayesuun gozameen isin c'ubbo ka^{za}ibaaddoo haheso kazamoon golleeten Aabbokkisinna c'ubbokkisin haheso lakkozamiro.»

Gara ka^{zag}abuu

¹⁶ «Ebi ka^{za}agaabuuyi ifissaaddolee ibaaddo aani aroohinggigiddeen; isona ebi ka^{za}agaabuuyi goggozaddeesamirowun ameengureen bebbeedtisooyi gutii gaddakokki maalaata tusataraan. Ani rumminaa amara, hikkamalee ol-laaran muraattisoo dubba atateeran.

¹⁷ Ati gozameen kakko^{za}agabuuyite goorata; bebbeedttaa aali, metekkaanna shigida.

¹⁸ Hikkaniinna agabuwanokkaa gollataa kagiro Aabbokkaa kaalaalya kakkasa, ibaaddokko gozameen kagolate laara; gollataa kafelamero kadiyaara Aabbokka muraattaa kuun murrowa.»

*Durumma tadaruuree
(Luk'. 12:33-34)*

19 «K'ook'anna kazaamaron; marc'c'o tažududootte aani kabaaron; hetona oshi hetin kadanddeeto, hikka ulii gutii isi oottisinuun durumma arookukkuy-isatteen.

20 Ayesuun gozameen k'ook'anna kazaamoon, marc'c'o tažududootte aani kabbannon, hetonna oshi hetin kadanddeenon, ele daruurii isi oottisinuun durumma kukkuzisayeen.

21 Durummatta mankkogittoo wodanattana esee gitto.»

*Ifa kamaaree
(Luk'. 11:34-36)*

22 «Iilzo maarun ifayyaan; haanssun Iilzo fayyaleessa golleen maarkka dubbana ifaayi kazammagame laara.

23 Iilzo ootta ohawzaaran golleen ade maarkka dubbana mugud laara. Goorttanun ku orroo kagira ifa mugud gollee; mugud ade misimisii t'illinggakki mugud laara!»

Waawunna maragadenna

(Luk'. 16:13; 12:22-31)

24 «Ibaaddoti koo Goottaa lamaan handdayin lakkodaanddaaro, koo diide-gure kakkalee geelaatara, goorttun koo kabajjeegure kakkalee tuffatara, Waawunna maragadeen raatloo handdayin lakkodaanddaamaro.

25 «Haanssun ani isinne haa amara; barsano oottisin maraan me aaminna? Me t'aminna? Me sarssayinanna? Amaa arooc'annak'antteen; neefo babokko, maar ade sarssikko lakkorooraroyya?

26 Alla kimbir diyaa; lakkowut'atanaan, lakkukkuyisataraan, gootarayinna lakkokibataraan, ayesuun gozameen kadaruure Aabbokkisinna iso aamisara. Isin isokko aaloo lakkoroorattaanya?

27 Golleenna isin orrokko c'annak'amegure geeskeessa gutii arri too adin kadaanddaa giro?[†]

28 «Adena sarssi maraan muun c'annak'aamattan? Alla tadiida daraara misimisi jiiatto diyaa; lakkodaafuranan, goorttun lakkosuk'k'aataran;

29 Ayesuun gozameen ani isinne haa amara; hasse gitatti kabajja kazabanaaye wono Solomoni golleenna hitta daraaralkko too aani lakkosarssatero.

30 Isin ammano okkoonhank'atera Waa hittaari mutegure geebbari eleen orro kashafamaro ees kadiida hikkamalee gosarssisiro isin ade misii roorisii sarssisana waataara?

31 Haanssun «Me aaminna?» «Me t'aminna?» «Me sarssanna?» ami arooc'annak'antteen.

32 Ayizaab hikka ayees dubba helayin c'annak'aamara; kadaruure Aabbokkisinna hikki dubba isinuun kadootisaro laano kasowa.

33 Kameen dubbakkoo t'aa wononniatti kawaanna k'ullummateessa dootay-een; kahese dubbana gachchoo adamira.

34 Haanssun geebbartun arooc'annak'antten; geebbartun c'annak'aamano geebbaritun habbaroo; arri metemeteyi tattisee talletee rakkoo abitta.»

6:19 Yay. 5:2-3. [†] **6:27** Geeskkeessa gutii arri too, banze banzeyi, «jifuttessaa gutii hisil koo» kazamara gira. **6:27** Mez. 39:5-7. **6:29** 1 Won. 10:4-7; 2 Od. 9:3-6.

*Kakkalee gutii firddaanawaatti
(Luk'. 6:37-42)*

¹ «Isini gutii goggofirrdaamonkko maayyo gutiinna aroofirdditeen,
² Isin goggofirrdaattaankki malee firrdaaminara; kakkozekkaasattaan huuyi isinuun ekkaasaminara.

³ «Iltaayi orroo kagiro gaa hadiyaannoni abbikkaa kotti il orroo kagiro huura muun diyaatta?

⁴ Iltaayi gaa giraan abbikkaakotti il orroo kagiro huura kuun ani beesiro amin misii daanddaatta?

⁵ Ati ifissaaddaa t'ayi iltaayi orroo kagiro gaa beesa, esekko abbikkaakotti ilii orroo kagiro huura beesin madaari din daanddaatta.

⁶ «Luk'k'a oottisooyi goggodaddaronkko abbaabayi ilkkoo abayi goggotatarshinnonkko kasommaasame kooko keroorun aroossisseen; awzalokki kooko booyyee horee arooluguddeen.»

*Ebaayen, dootayeen, babbasayen
(Luk'. 11:9-13)*

⁷ «Ebaayen sisamirowa, dootayeen helattaanwa, babbasayen ufana banamirowa;

⁸ Kažebaraata dubba atatara, kadootatarana helatara, kababbasaroonna ufa banamirowa.

⁹ «Isin orrokko erekkeessa babo gozebaate eżemo kasisira odo giro?

¹⁰ Goorttun kunżub gozebaate habeessa kasisara giro?

¹¹ Hayya isin omeellan leeteen giraan yiis kakkisinuuñ kažidan kooko sisano gomalabtteen kadaruure Aabbokkisin isin kažebaatattaan kooko kažidan misii roorisii isinuuñ sisanawaatara?

¹² Kakkalee ibaaddo isinuuñ goggofelloon kadootattaan kooko isinna fela; seerana kahegeroolkokki agaalssi hikkawayा.»

*Gooc'a kažubaanna kabalaan
(Luk'. 13:24)*

¹³ «Gooc'a kažubaankine taba; baas tos kageesara raa kanjiinkinna gooc'ana kabalaanya, usuu otaberaanna omoogganyaan.

¹⁴ Giri kaneefoo tos kageesara raa gozameen kac'imiinkki gooc'ana kažubaanya; otaberaanna uc'arri olaalyaan.»

*Kat'araa kahegerol
(Luk'. 6:43-44)*

¹⁵ «C'ala tažidaad sarssate kažemeetaro orrozoootiso gozameen hiyyeyi aani basi aatin kažemeetaro kat'araa kahegeroolkko isi oorayeen.

¹⁶ Felo oottisokko iso addeesin daanddaattan. Illanjjikko woyinii, k'iinc'okko bellesi tažamamatto il abaabanan?

¹⁷ Usumaleenna gaa kažidan dubba il tažidan, gaa kameellan ade il tameelan dubamara.

¹⁸ Gaa kažidan il tameellan, gaa kameellanna il tažidan dubamin lakkodaanddaaro.

¹⁹ Il tažidan kadubamoon gaa dubbana goosamara, eleen orroddeenna shafamara.

²⁰ Haanssun kat'araa kahegerool felo oottisooyi addeesinattaan.

²¹ «Daruurii kagiro Aabbokkee kotti fezi anfeloon giraan «Gootta, Gootta», In kažamara dubba wononnati kadaruure lakkotabaro.

22 Kagachchoo fiddakotti arrii omooggan ‹Gootta, Goottaa, megekkaayi hegero la ayeenssella?› Megekkaayi durrisa labbeensella? Megekkaayi kamooggan baasa noo lafelnnella? Aminaraan.

23 Hassu goorata ‹Ani duuddo isin laakkaso, isin tameellan ofelattaan inkko fakki ama› ami addeesisi seginara.

*K'arookkina gowwaakokki min madaaratano
(Luk'. 6:47-49)*

24 «Goorttanun hikka haafurakkee maalegure feloo kahayisara dubba; min ezemo gutii kamadaaratero k'arookki ibaaddoti aani laara.

25 Idaamo każatiina ubate, daadnna dage, ambbalnna keetegudde usu min shafitte, ezemo gutii mankko madaaramero maraantinu lakkɔziyyero.

26 Hikka haafurakkee maalegure feloo kahayisoon ade; c'eevalee gutii min kamadaaratero gowwakki ibaaddoti aani laara.

27 Idaamo każatiinna ubate, daadnna dage, ambbalnna keetegudde usu min shafitte, minna iyye, iyaanona gomeellan lee.»

Odonnati kayesusa

28 Yesuusa hikka ayees ayeese kakkogudisare goorata gosana agaalssiskeessaa saade.

29 Aalantina Ayihuudikokki seera każagałłissaro aani halleennoni giraan odonnati kazabo aani agaalssisaa mankkogire maraanya.

8

*Yesuusana maarii bar każabanaaye ibaaddoti
(Mar. 1:40-45; Luk'. 5:12-16)*

1 Yesuusa wodamikko kakkodagare goorata gosa kamooggan usuu debee sesseete.

2 Hassu goorata maarii bar każabanaaye ibaaddoti koo Yesuusa tos emeetegure horee gilbbise sagadaa, «Gootta! Feżitaa golleete in muc'cisin daanddaatta» ame.

3 Yesuusana genetteessa diriirssategure dinddinaa, «Ani kuun feżi sisera! Muc'cimi!» ame. Ibaaddotina goorsewa barkko muc'cime.

4 Esekkona Yesuusa, «Fayyanokkaa maayyonna aroosegite; ayesuun gozameen seegudde isizoottaa tuuk'aamon tusa, Muse kuun każajaeero mee-baa sisi hikinka isoon ato leera» ame.

*Kabooloo woyichchatikokki ammano
(Luk'. 7:1-10)*

5 Yesuusa K'ifirenahoomi tos goggotabee, kabooloo woyichchati kalleere koo usu tos gabbalamere; haa ame ebaate.

6 «Gootta, iin kahandaarekki naafaleessa leegure aaloo abboosa diyaa minkkeeyi huddure gira» ame.

7 Yesuusana, «Ani emeeyigure usu fayyisinnara» ame.

8 Kabooloo woyichchatina abbaabere, «Gootta, ati minkkee tos tabin ani lakkokadootisaroyo; ayesuun gozameen hittanii giraan haafura koo kaalaal ayeesina; iyyeen kahandaarekkina fayyirowa.

9 Ani metekkeewun kakkaleetun kahandaaro woyichchaya, aninna inkko hegelle iyyeen ohandaaran aba; isokko koonne see ani gożamiro seetara, kakkaleenna koyya gożamiro emeetara, iin kahandaarone hikka feli gożamiro felara.»

10 Yesuusana abbaabkeessaa saadegure, debee sesseetaa ogireenne haa ame, «Ani rumminaa amara, ul kažisiræel orrokko hikka aankikki ammano kažabo ibaado koonna ani lakkohelero.

11 Omoogganna mina tabiyaankkona mina tažiyaankko emeeyinnaran wononnnati kadaruureyi babo aamin Abraamene, Yissaak'ane, Yayik'oobanee raattoo hamas'innaraan.

12 Wononnnati kadaruure ekkaate okkongire ade sarddi t'illinggakki mugud tos shafaminnaran, esee isoon oottanna ilkko fooc'ano leera.»

13 Yesuusana kabooloo woyichchatine, «See ammanokkaa malee kuun halleewo» ame. Kahandaarekkeessana goorsewa fayyee.

Yesuusa ibaaddo kamooggan hawžaamikko fayyiisan

(Mar. 1:29-34; Luk'. 4:38-41)

14 Yesuusa minkka P'et'iroosa tos kakkotabare goorata soddo tap'et'iroosa maar gube hawžaamaa tahuddurtteto dee.

15 Usuna genettisee kakkodinddinare goorata, maar kagubarena gafare; keetegudde usuun handdayite.

16 Hemeen laa kakkoseetare goorata durrisaa kažabamero kamooggan ibaaddo Yesuusa tos keenen, usuna battiikki ayyaanajjal haafurakeessaa beese; dhukkubaleessaal dubbana fayyiise.

17 Hikkaniinna kahegeroo Isiyaasa haa ame ožayyeesere hegero, «Usu maar orrookki dhukkubakaani atate haranokaanina sidate» ožamameeren hegero feloo hayeen.

Yesuusa debee kasesseetaro liin murtti dootisara

(Luk'. 9:57-62)

18 Yesuusa, kamooggan ibaaddo usu maraamure kukku kažamero kakkodiyaare goorata bekekko gama goggonak'inawun ajajee.

19 Hassu goorata seera kamuse kažagaalssisara usu tos emeetegure; «Kažagaalssisatto! Ati mankko siyaatto dubba ani ku debee sesseeyinara» ame.

20 Yesuusana, «Geedalajjool gumbbi aba, kabuubara kimbbirna min aba, ere kažibaaddo ade isižoottessa takkofoolssisaro banže lakkøabø» ame abbaabe.

21 Yesuusakko kažagaalsataro kalleera kakkalee ibaaddoti koo ade, «Goottaa! T'ayi seeyire ani Aabbokkee goggok'amalaron iin feži sisi» ame.*

22 Yesuusa ade, ogoyinaraan reeskisoo hak'amaleen; «Ati gožameen iin debee sessee» ame.

Yesuusa gaashimallo c'alžise

(Mar. 4:35-41; Luk'. 8:22-25)

23 Esekko Yesuusa wolabo orro tabe, usukko ožagaalssatareenna usuu debee tabeen seeten.

24 Derža kažatii irggado keegure gaashimallo wolabo taa lichisiroo shala-gaame, hassu goorata Yesuusa ade huddure gire.

25 Usukko ožagaalssatareenna gabbalameen usu nabbaadisen gureen, «Goottaa! Baannewa, no haasi» ameen.

26 Yesuusana, «Isin ammano okkoonhank'atera! Muun hikkamalee ab-saattaan?» ame. Esekko keegure irggadona gaashimallo hadise, goorsewa beke k'ooden.

27 Ibaaddona, «Hikki irggadona gaashimallona kakkoon ajajaamaraan misikki ibaaddotiyya?» amaa saaden.

* **8:11** Luk'. 13:29. * **8:21** Goggok'amalloo, Aabbokkeessa taa gooroo oorayi k'amalayin tazabo feži katusaro aani laara.

*Yesuusa battiikki ayyaanayi ojabameeren ibaaddojja lama fayyiisano
(Mar. 5:1-20; Luk'. 8:26-39)*

²⁸ Yesuusa bekekko gama nak'egure, Gerggesino każamaraan ul goggogeeyi battiikki ayyaanayi ojabameeren ibaaddojja lama takkogireen banże tahiyyeelko beengureen usune wota eseleen; ibaaddona usu raanne roorin taawaaroo giñ aaloo omeellanyen.

²⁹ Isona, «Ati ere kawaa! Noonne wota haajaa tamme abtta? Goorata haggeennoni giraan no abboosisin emeette?» ameen okkeen.

³⁰ Isokko abaraan fakkintte tamooggan booyyee bobbayite gitte.

³¹ Durrisana Yesuusane; «No kabeesinatto golletee tamooggan booyyee orroddi goggotabnno no gafarina» ameen ebaaten.

³² Yesuusana «Seyeen!» ame. Durrisana ibaaddojjakko beegure booyyee orroddee tabe, booyyeel dubbana laga k'ark'arakko hegelddeete ganggalatte beke orroddeete ubattedde enneganntt goote.

³³ Booyyeel ofoofareenna bak'ateen katamaa tos seeteengureen kalleero ayeenssa durrisaayi abameen ogireen ibaaddojja gutii kafelamero ayees dubba sessegeen.

³⁴ Hikka garaayinna kakkatamaa ibaaddo dubba Yesuusane wota eselin bee, usu kakkodiyaaren goorata ulkkisoo gafar goggobeeron ebaaten.

9

*Naafaleessati ibaaddotikokki fayyaano
(Mar. 2:1-12; Luk'. 5:17-26)*

¹ Esekko abbaabatere Yesuusa wolabooyi tabe bekekko gama nak'e kata-maatteessa tos emeete.

² Esekko ibaaddo naafaleessati koo alggayi sideengureen usu tos aateen emeteen. Yesuusana ammanokkisoo deegure naafaleessatine «Ko allamandde! C'ubbokka haheso amamera» ame.

³ Hassu goorata seera kamuse każagaalssisara, «Hikki Waa habaaranoyya» amaa wodanattisooyi gumgumeen.

⁴ Yesuusa k'ofattisoo addeesegure haa ame; «Kameellan ayees wodanatisinii muun k'oppaattan?

⁵ Afo, «C'ubbokka haheso amamera amanokkona» «Kingudde sessee amanokko eekiya ene kallaara?

⁶ Ayesuun gozameen ere każibaaddo ul gutii c'ubbo haheso kakkożamiro odonnati każabo laano goggożaddeessanuny়া amegure; naafaleessatine «Ki algaattaa sidadde min gali» ame.

⁷ Naafaleesaatina keegure minkkeessa gale.

⁸ Gosana hikka kakkodiyaare goorata saade, abssiinna ammagameen-gureen hikka aankkikki odonnati ibaaddon kasisero Waa galateen.

*Uumamano kamatoosa
(Mar. 2:13-17; Luk'. 5:27-32)*

⁹ Yesuusa esekko keegure seetaa giraan Matoosa każamamare ibaaddoti koo k'arat'a takkomuraneen banżee kahamas'eero deegure «In debee sessee» ame; usuna keegure Yesuusa debee sesseete.

¹⁰ Yesuusa min kamatoosaa aamo gutii giraan omooggan k'arat'a okukkuyisareenna c'ubbaaleeyil emetengureen usune wotana usukko ożagaalssataranne wota babo aamin hamas'seen.

11 Kafarasaawi ibaaddona hikka kakkodiyaaren goorata Yesuusakko ozaagaalssatareenne, «Isin kazagaaalssisara k'arat'a okukkuyisaraanena c'ubbaaleyilne wota misii aamara?» ameen hoosaten.

12 Yesuusana iso każayeesaran maalegure haa ame, akimii kakkondootisara dhukkubaleessalunya kuwaarre fayyaaleeessan lakkoyo.

13 Seeyenguddeen, «Ani jaarsokko roorise shaaga geelaatara każamamero haafurakokki fureen agaalssayen. Ani kakkoonżemeeyerā c'ubbaalesalun kuwaarre k'ulluukki uumni lakkōżemeeyerō» amame mas'aafaa k'ulluukki mankkos'aafamero maraanya ame.

Yesuusakko ożagaalssataran agabuwana waattikotti aalantti

(Mar. 2:18-22; Luk'. 5:33-39)

14 Hassu goorata kat'ammak'aaro Yaannisakko ozaagaalssataran Yesuusta tos emetengureen «Noonna Farasaawilnna arggetto gożagabuynno kukko ozaagaalssataran adeen muun agabuwana waataraan?» ameen Yesuusa hoosaten.

15 Yesuusana, «Kamashaashee isone wota giraan haassinoon tażemetteta martti misii gaddin daanddaatta? Kamashaashee isokko kakkożataminara goorata emeetara; hassu goorata agabuymaraan ame.

16 «Sarssi kaddożan gutii tażusubti erbbe kakkaatara ibaaddo lakkogiro, kakkaate gollej adi tażusubti erbbe kaddożan sarssi guukko tattarshitegudde butto ittuu balżatara.

17 Kaddożan dinbbitoo każusub t'amo kawoyinii maayyona lakkokibataro, gokkibate ade dinbbito ebara, t'amo kawoyiniinna ubatara, dinbbitonā lażo lakkōzabo, ayesun gożameen każusub t'amo kawoyinii każusub dinbbitoo yelamara, hikka garaayi t'amo kawoyiniinna dinbbitonā gożidan isizore addallaatara.»

Goyikko takeetetto unnutina iigi takkorubatare heleeltitikokki fayyaano

(Mar. 5:21-43; Luk'. 8:40-56)

18 Yesuusa ibaaddo ayeesisa giraan, Ayihuudikokki woyichchati koo usu horee gilbbisegure, «Unnutti gidda gootetta neefone goggohessoo emeedde genettaa esee gutii kayi» ame.

19 Yesuusana keegure woyichchatine wota seete, Yesuusakko ozaagaalssatareenna usu debee keen.

20 Esekko gees tomonkko lama dubba iigi ubataa abboosa diyaa tagitte heleeltti too haarre emeettegudde sarssikkeessa dintte.

21 Esena wodanattiseeyi, «Sarssikkeessa godine suure fayyinnara» amaa gitte.

22 Yesuusana haar abbaabate heleeltti deegure, «Allamandde unnutti! Ammanokka ku fayyiisera» ame. Heleeltitina goorsewa fayyiite.

23 Yesuusana min woyichchati tos goggogeeyi malakata ufuufaa, ootaanna oyisaa kagire gosa deegure,

24 «Dubbana hittakko biyaa! Unnu huddurtteta kuwaarre lakkogootetto» ame. Iso gożameen k'ac'c'ifataa osoleen.

25 Ibaaddo min orrokko kakkobiyaare goorata min orroddee tabegure genettisee abe, unnuna keete.

26 Oduna usu ul dubbaa darżaantte.

Yesuusa iilżoo kadiyaannon ibaaddo lama fayyiise

27 Yesuusana esekko bee seetaa giraan iil²⁰ kadiyaannon ibaaddo lama, «Ere kadaawute! Maari» amaa iyaa usuu debee sesseeteen.

28 Iil²⁰ odiyaannonna Yesuusa katabero min tos debee tabeen; Yesuusana, «Ani iil²⁰oottisin denddeesin kadaanddaaro laano ammanattaan?» ame iso hoosate. Isona «I²¹ Goottaa» ameen abbaabeen.

29 Esekkonka Yesuusa iil²⁰oottiso dinddinegure, «Ammanokkisinkki malee halleewo» ame.

30 Iil²⁰oottisona deenddeen; Yesuusana, «Hikka maayyona aroo²addeeso» ame ataayise segee.

31 Iso gozameen esekko beengureen usu ulii kagiro ibaaddo dubbaan gara kayeuusa ayeeseen.

Yesuusa hizi ka²ayeeson ibaaddoti fayyiise

32 Iil²⁰ okkonbanameeran ibaaddojja esekko biyaa giraan battiikki ayyaananaa ka²abamere hizi ka²ayeeson ibaaddoti koo Yesuusa tos keenen.

33 Battiiikki ayyaanana kakkobiyaare goorata hizi ka²ayeeson ayeesano haggazabe; gosana saadegure, «Hikka aankkikki ayees ul ka²isiraael mute laakkaso» ame.

34 Kafarasaawil ibaaddo ade, «Usu durrisa kakkobeesara kaddurrisa woyichchaayiya» ameen.

Nen²eyisatano kayesuusa

35 Yesuusa ka²ayihuudi min ka²ebi agaalssisaa giraan, wononnati kawaakokki geggeloo lallabaa giraan, adena maar orrookki dhukkubaa kahaw²amaro dubba fayyiisa, katamaaliinna maamanjoolii maraamure.

36 Gosana kafoofiro kawaate idaad aani yaadaanna kaddeero kaliikki leen ogiraan kakkodiyaare goorata nen²eyisate.

37 Yesuusana usukko o²agaalssataranne haa ame, «Kakukku²aminara kaami kamoogganya, ofelinnaraan go²ameen uc^c'arriyaan,

38 Haanssun kakukkuminnaro kaamikokki Goottaa ofelaraan kakukku²amaro kaami tos goggofarroon ebaayen» ame.

10

Tomonkko lama Yesuusakko o²agaalssataran

(Mar. 3:13-19; Luk. 6:12-16)

1 Yesuusa usukko o²agaalssataran isi tos uumegure battiikki ayyaanajjal gog-gobeesinawunna maar orrookki dhukkubana haw²aami dubba goggofayy-isinawun isoon odonnati sise.

2 Tomonkko lama ofarameeraankonzi megekkiso hikkaya; isona [P^et'iroosa ka²amamero] Simeonana abbikkeessa Indiraasa, yiis kazabddooosa Yayik'oobana abbikkeessa Yaannisa,

3 Filp'oosana Berttelomeewosa, Toomaasana k'arat'a kakukkuyisare Matoosa, yiis ka²ilfoosa, Yayik'oobana Tadiyoosa ka²amamaro Libdiyoosa,

4 ulkkeessan kawudittaamaro Simoona, * haarre Yesuusa roorise kasisero kaask²orotu Yihuuda.

Ofarameeraan tomonkko lama agaalssisin faramano

9:34 Mat. 10:25; 12:34; Mar. 3:22; Luk'. 11:15. **9:35** Mat. 4:23; Mar. 1:39; Luk'. 4:44. **9:36**

To. 27:17; 1 Won. 22:17; 2 Od. 18:16; Hiz. 34:5; Zak. 10:2; Mar. 6:34. **9:38** Luk'. 10:2. *** 10:4**

Kena²i Simoona, hikka Simoonan kallami kasisamera mege, banze banzeeyi fureen min kawaawun kawudittaamaroyya go²amiro, kakkalee ade balchchumma tabeesatto unakko kooyya amaraan.

5 Yesuusa hin^za ofarameeraan tomonkko lama haa ka^zamaro handdaane wota iso fare, «Ayizaab tos arooseetteen; maa^zeeti tasamaarya katamaa tonssa arootabtteen;

6 Seeto gohesoon idaad aani min ka^zisira^zelkko kabbayero gosa tos seeyen.

7 Seeyenguddeen ‹Wononniati kadaruure gabbalamera› ama lallabaa.

8 Dhukkubaaleessalnna fayyiisa, kagoyerо ibaaddona keesa, maarii bar ka^zabona barkko muc'isa, durrisana beesa, adda ka^zatatteettaanna adda sisä.

9 Kiisiitisiini work'k'i leere bir taazamamatto marc'okko goorttun medaabkko kafelamero maragade aroo^zabatteen.

10 Raakkisinunna shile, k'olo lama, goorttun keferroo goorttun dama aroo^zabattein; aalanttiina kafelaroon babo sisamin dootisara.

11 «Katamaa goorttun maaman koo tos gotabtteen isin k'op'ayin fezi ka^zaboo ibaaddoti dootaguddeen usu minii foolssayeen; taabeetaani esee adalaayen.

12 Min kamaakkayyona gotabtteen nogodda aata.

13 Isin kak'op'ataraan gollee, nogoddatisin usu min halleeto, isin kak'op'annon gollee adi, nogoddatisin isinuuun ha^zappaabatto.

14 Maamisikki ibaaddotina isin k'op'atana gowaate goorttun isin ka^zayeesattaan maalana gowaate hassu minkko goorttun hasse katamaakko biyaa giraan isoon seerisano goggolleeroon luk'k'a^zoottisinkko gorra hurgufayenddeen biyaa.

15 Ani rumminaa amara, tafirdda arri hasse katamaayi taginnatto murrookko Sodoomina Gomoraayi taginnatta murroo tafuffudaatte leeta.»

Emeeyin tagitto rakkoo

(Mar. 13:3-13; Luk'. 21:12-17)

16 «Idaad aani hiyyeyi orroo ani isin farnnara, haanssun habeessa aani k'aroolee, arabe aani fayyankkanzi laa.»

17 «Ibaaddona isin abigure firddawun shonggoo tos geesinnar; Ayihudikokki min ka^zebinna isin boc'c'innaraan, haanssun isokko isizoorayeen.

18 Aalantti teeyi mootijol tonssa wonolaal tos firddaan isin geesinaran; iso horeenna Ayizaab horee iin ato linnattan.

19 Firddaan shonggoo tos isin kakkogeeseen goorata memi ayeenssa? Me ami abbaabinna? Ami arooyyaddeen, hassu goorata ta^zami ayeessaan isinuuun sisanttowa.

20 Isinii ka^zayeesinnara kadaruure Aabbokkisinkki Ayyaana kawaayya kuwaarre lakko^zisinttaan.»

21 «Abbi abbikkeessa goyin roorisi sisinnara, odona erekkeessa, yiinssa iso o^zumuleeraan gutii kiinnaraan, lagadisinnaraan.

22 Aalantti teeyi ibaaddo dubba isin diidinara; ayesuun go^zameen taagachcho geeroo ka^zataate usu fayyinara.

23 Ban^ze tookko gohorooreen ban^ze takkalee tos bak'ayeen; ani rumminaa amara, isin ta^zisira^zeli katamaali felo^zoottisin feli angussanon giraan ere ka^zibaaddo emeeyinara.»

24 «Ka^zagaalssatara, ka^zagaalssisarokko kahandaara goottakkeessakko lakkorooraro.

10:7 Luk'. 10:4-12. **10:10** 1 K'or. 9:14; 1 T'im. 5:18. **10:14** Ofa. Fe. 13:51. **10:15** Mat. 11:24.

10:16 Luk'. 10:3. **10:17** Mar. 13:9-11; Luk'. 12:11-12; 21:12-15. **10:20** Mar. 13:12; Luk'. 21:16.

10:22 Mat. 24:9,13; Mar. 13:13; Luk'. 21:17. **10:24** Luk'. 6:40; Yan. 13:16; 15:20.

25 Każagaalsatara każagaalssisaro aani, kahandaarana goottaakkeessa aani gollee leera. Odomineekkisoo ‹Bizeelzebul› ami gożuume, kaminee ibaaddo hikkakko karoore kameellan megee misii uumin waataran?»

*Ayyo abssayin dootisaro
(Luk'. 12:4-7)*

26 «Haanssun ibaaddo aroożabssatteen, golate kagira diidaa habeenoni, siyame kagira hamutoni lakkohesiro.

27 Haanssun ani isinuun mugudii kasegeero ifaayi ayeesa, nebettisinii kamaaltteettan diidaa beesa awwajja.

28 Soo lagadin kuwaarre neefo lagadin kadanddeennon ibaaddokko aroożabssatteen; hassukko neefona soonna tabbaanon eleenii baasin kadaanddaa Waa abssayeen.

29 Dolchchii toyi kadaddalamaro kimbir lamakko toonna kадаруure Aabbokkisinkkotti fezi kallayi ulii ii lakkohesso.

30 Metekkisinkki binaanakko duuddo koonna hahesooni dubba katootaameya.

31 Haanssun aroożabssatteen, kamooggan kimbirjolkko muraattisin tak-abajaantteta.»

*Ibaaddo horee Kiristoosa atotaano
(Luk'. 12:8-9)*

32 «Ani kakiristoosayya ame garakkee ibaaddo horee każatotaaron aninna daruuri kagiro Aabbokkee horee atotinara.

33 Ayesuun gożameen ibaaddoyi horee in kakkakataroon aninna daruuri kagiro Aabbokkeeyi horee usu kakayinnara.»

Nogodda anlleennon giraan kalekalee biyaano

34 «Ani kakkoonżemeeyera uluu nogodda keenin lakkoyo; kalekalee beesin kuwarre nogodda keeniin każemeeyero aani isinuun aroolleeno.

35 Ani kakkoonżemeeyera, ere odokkeessakko, deeleeltiti Aayettiseekko, ooriżerena soddotisekko iskko darziinya.

36 Ibaaddoon diina kallaara kakkeessa kaminee ibaaddowayya.»

37 «Inkko rorise Aabokkeessa goorttuun Aayetteessa kageelaatara kakkee liin lakkodootisaro, inkko rorise babbaartiti goorttuun deeleeltiti kageelaatara kakkee liin lakkodootisaro.

38 Mask'alittessa sidayire taagooron iin debee kasessennon kakkee liin lakkodootisaro.

39 Isiżoottessa fayyiisayin kadootatara baasatara, Isiżootteessa in maraan rorissayi sisayin kadootatara ade fayyiisatara.

*Gara kabarġaara
(Mar. 9:41)*

40 «Isin każatataro in atatara, inna każatataro ade in kafarero odo atatara.

41 Kahegeronna kahegerookokki megeeyi każatataro kahegerookotti muraa helatara, k'ulluukkina k'ullummakkokki megee kak'op'atara k'ullummakkotti muraa helatara.

42 Haanssun ani rumminaa amara; maamisikki ibaaddona hinza ottic'c'arkko koo inkko kazagaalssataron k'uldubbo too beke ambbalnzi kasisse usu muraa lakkowaaro.»

11

*Kat'ammak'aara Yaannisa Yesuusa tos tafarero hoosiin
(Luk'. 7:18-35)*

¹ Yesuusa usukko ozagaalssataran tomonkko lamaan ajaja sise abbaabatere, agaalssisinnna lallabin katamaalttisoo tos seete.

² Kat'ammak'aare Yaannisa min kashaanoo giraan Kiristoosa felaa ogiro felo kakkomaalare goorata usukko ozagaalssataran usu tos faregure,

³ «Eemeetara amamatte ka2ooramatte Kiristoosa atitta? Muu kakkalee oranna?» ameen hoosaten.

⁴ Yesuusana abbaabere; «Seeyenguddeen kamaalattanna kadiyaattan Yaan-nisaan segaa.

⁵ Il^o odiyaaannonna dinnaraan, naafaleessalnna sesseeyinnara, maarii bar ozaabaanna muc'cizaminaran, nebee omaaloonna maalinnaraan, ogoyer-aanna kinnaraan, hiyyeessalunna kageggeloo wongala lallabaaminara;

⁶ In kahedannon kasommaasameya» ame.

⁷ Yaannisakko ozagaalssataran seeten kakkobuwareen goorata; Yesuusa gara kayaannisa gosaan haa ame ayeese, k'alullattokki ul tos me din beeten? Ambbal ka2aa?isatto fiik'e diinyya?

⁸ Hayya me din beeten? Sarssi ka2iidaro kasarsatero ibaaddoyya? Sarssi ka2idan sarssateen oziidaraan min kawonolaali giraanwa.

⁹ Hayya me din beeten? Kahegeroo diinyya? Ii duuddowa ka-hegerookkona karooreya.

¹⁰ Haa amame mas'aafaa k'ulluukkii kakkoon'safamera usuya, «Raakkaa goggo2ekkaasiroon erggichcha kukko horene farnnara.»

¹¹ «Ani rumminaa amara heleelkko ka2alatero orrokko kat'ammak'aaro Yaannisa aankkikki lakkogiro. Ayesuun go2ame wononnati kadaaruureyi dubbaankko kayeraataraa usu jiinaatara.

¹² Yaannisa kakkot'ammak'are geeskko haggaa2abere hittaari taageeroo wononnati kadaaruure kamoggani diidaminara, aaloo ataateen odootataraan helayinaraa,

¹³ Agaalssisi kahegerool dubbana seera kamuse taa kat'ammak'aare Yaan-nisa geeranii hegeroo ayeeseran.

¹⁴ Goortta iso ka2ayeesenan atayin godootatteen usuna emeeyinara ka2amamere Eelaasa hikka Yaannisaya.

¹⁵ Nebe ka2aba hamaalo!

¹⁶ «Hitta alattaan menne wota herreegisira? Giyaayi hamas'seengureen haa amaa isi isi ka2uumataro yiis aani laaran.»

¹⁷ «Sussulle ufuufinne lakkoduddurttettaan, boochcho bochchinnewa lakkoo2ootteen»

¹⁸ Yaannisa aamokkona t'amokko isi2oorate mankko2emeete maraan «Usu battiikki ayyaanajjol aba!» ameen.

¹⁹ Ere ka2ibaaddo aamaanna t'amaa emeete, isona usu «Ka2amarona kat'amaroya! Usumalee, k'arat'a okukkuyisaraanna «C'ubbaaleyijjool» > kageelaatarooya ameen. K'arumma go2ameen felo2oottiseeyi addeesante.»

*C'ubbokko gula galanawaattii kawok'asaamero katamaal
(Mat. 11:20-24; Luk'. 10:13-15)*

²⁰ Esekki Yaannisa kamooggan baasa takkofelero katamaal c'ubbokko mankko gula galanawaaten maraan haa ame wok'asee,

21 «Aanne Koraazil! Aanne Beetesayida! Isinii kafelamera baasa T'iroosiinna Sidoonayi kafelamero lii girewa, horkkowa sarssi gambbal-lakki sarssayi buluulo maarii kikibayi c'ubbokko gula gali girareenwa.

22 Haanssun ani isinne haa amara, tafirdda arri isinkko roori T'iroosiwunna Sidoonawun murro suure fuffudaayinaraan.

23 Ati K'ifirenaahoomi daruur tos t'ok'k'i t'ok'k'i amiin dootatte? Ayesuun gozameen bowwa orroddi innatta! Kuyee kafelamera baasa Sodomiinna felami girewa hittaari gin ese katamaa girattewa.

24 Haanssun ani rumminaa kuun haa amara, tafirdda arri taginnatta murroo tattaakko roori Sodoomiin fuffudaayinnatta!»

Kiristoosa tasisaro foolssi

(*Luk'. 10:21-22*)

25 Hassu goorata Yesuusa, «Kadarureenna kazulee Goottaa Aabbo! Hikka k'arooseelkona okasaankko goliisedde yiisun mankkotusse maraan ani ku galataara, ame.

26 Ii Aabbokki! Hikki ku horee fezi tažidan leete kuun mutte.

27 «Aabbokki kameen dubba iin sisera, odokko kakkalee ere kakkasa maayyona lakkogiro. Usumaleenna erekko kakkalee odo kamalabira lakkogiro, ere ogeelaateron gotuse kuwaarre odo addeesin kadaanddaara maayyona laagiro.

28 «Isin sidane kakkoonžisilaatteta! Ohartteettan dubba in tos koyeen! Aninna foolssi sisinara.

29 Hark'k'ootakkeenna sidayeen, inkkona agaalssayeen, ani wodanatteeyi fayyankkana kazobssaroya, neefottisinunna foolssi helayinattaan.

30 Hark'k'ootakki kažisilaannoos sidanettina tafuffuditta.»

12

Tafoolssi arri kabajaanokokki gara

(*Mat. 12:1-14; Mar. 2:23-28; Luk'. 6:1-5*)

1 Esekko abbaabatere Yesuusa tafoolssi arri wut'a orromare roore, usukko ožagaalssataranna mankkožueereen marantinuu shawuyekko ebssateen aateen aamano haggazaben.

2 Farasaawilnna hikka deengureen; «Hikka dee! Kukko ožagaalssataran tafoolssi arri felamiin odootison felo felaa giraan» ameen.

3 Yesuusana, «Daawutena usune wota kagire ibaaddo kakkožueere goorata Daawute kayelero lakkonabbatteettanya?

4 Min kawaab tabe, tuuk'aamolun kuwaarre usuumna leere wota ogireetun aamin fezi kasisamoon giro kasommaasame babo aame.

5 Adena tuuk'aamolun tafoolssi arri iggilisenguren k'ulluukki min kawaab orroo felo gofeleen c'ubbo laanawaatti seera kamuse lakkonabbatteettanya?

6 Ayesuun gozameen ani haa amara; k'ulluukki min kawaakko karoorara hittanii gira.

7 Ani Jaarsokko suure shaaga geelaatara» kazamamaro haafura me amanoyyo ožaddesattan leeteenwa k'ulluunži gutii lakkofirddaatteen.

8 Ere kazibaaddo tafoolssi arriwuun Goottayya.»

*Yesuusa gene kakkonaafattetto ibaaddoti fayyiise
(Mar. 3:1-6; Luk'. 6:6-11)*

⁹ Yesuusa ese banzëkko roore seetegure, Ayihuudikokki min kažebi tabe,

¹⁰ Eseenna gene kakkonaafattette ibaaddoti koo gire; Yesuusa mootin dootengureen, «Ayihuudin tafoolssi arri ibaaddo fayyiisin fezi sisanttetta?» ameen hoosaten.

¹¹ Yesuusana, «Isin orrokko ibaaddoti kookkotti idaado Ayihuudin tafoolssi arri gumbbi orroddi gožiite, idaado kakkožitettö gumbbi orrokko natti isin lakkobeessanya?

¹² Hayya, ibaaddo idaadokko lakkorooraroya? Haanssun tafoolssi arri tažidan felin fezi sisanttetta» ame.

¹³ Esekkona Yesuusa ibaaddotine, «Genettaa diriirssa» ame, ibaaddotina genetteessa diriirssate, aantti gene tažidantti aani leete.

¹⁴ Farasaawil gožameen esekko beengureen Yesuusa misimisii lagadinaan malažoyeen.

Waawun handdayin kažassaabame

¹⁵ Yesuusa k'ofattisoo addeesere esekko fakki ame. Gosa kamoogganna usu debee sesseete, kahawžamare dubba fayyiise.

¹⁶ Isižottessa maayyonna goggoseginonkko ataayise isoon segee;

¹⁷ Hikki kakkoonleera kahegeroo Isiyaasayi haa amameen oseegaamer-aan hegero feloo goggohayirawunya.

¹⁸ «Hikkima! Ani kažassaabayerana ani kageelaatara usuya,
usu ani kageelaatarona kakkogeggelaataroja,
ayyaanakkee usuu gutii kayinnara.
usuna gosaan karrummii firdda awwaajinara.

¹⁹ Usu lakkodogaminaro lakkonažokkinaro;
raadiina yaayetteessa kamaalla lakkogiro.

²⁰ Karrummii firdda taazawoddon geegin;
kac'anc'c'aname fiik'ena lakkoežebisiro.
Kaziyyootaro kamuk'k'ade shalonna lakkobaasiro.

²¹ Ayizaabna megekkeessayi abddi yelarowa.»

Yesuusana durrisakokki woyichcha

(Mar. 3:20-30; Luk'. 11:14-23)

²² Esekkoo abbaabaterere battiikkki ayyaanayi abamanoyi iilžoo diyaayinna hizi ayeesin kawaatero ibaaddoti koo Yesuusa tos aateen emeeten, Yesuusana usu fayyiise, ibaaddotina diinna ayeesin daanddee.

²³ Gosa dubba saadegure, «Hikki ibaaddoti ere kadaawute leewuna?» ame.

²⁴ Ayesuun gožameen Farasaawil hikka kakkomaalare goorata «Hikki ibaaddoti durrisa kakkobeesara kaddurrisa woyichcha kalleero Bižeelzebulikkokki hunnayaaya» ameen.

²⁵ Yesuusana k'ofattisoo addeesegure «Isiorroo kalekalee kabiyaara wononnatni dubba iinnara. Isisižorroo kalekalee tabeete katamaa goörttin min ataayi girin lakkodaanddeero ame.

²⁶ S'alayena s'alaye kabeesatto gollete; isisižorroo kalekalee beeran amanoyya; haa gollee ade wononnatni misimisii ataayi aallin daanddaara?

²⁷ Ani durrisa kakobeesara durrisakokki woyichchaa gollee; isin debee osessetaran ade meyii beesinnaran? Haanssun yiiskkisinwa isin gutii fir-dinara.

28 Ani gozameen durrisa kakkobeesara Ayyaana kawaayi gollee goortta wononnnati kawaa isin tos emeetera amanoya.

29 «Goorttun ibaaddoti koo każatii ibaaddotikokki min tabigure urrawożottessa saamiin godoote, t'ayi hassu każatii ibaaddoti anshiinnon giraan misii usuun ekkaatta? Usu shii gożabbaabate urrawożottessa saamiin daanddaara.

30 «linne wota kalleenoon dubba in kaneebaataroya, iinne wota kakukkuysannoon dubba darżaatara.

31 Haanssun ani haa amara, c'ubbo felonona ibaaddo habaarano dubba ibaaddon haheso amaminara, ayesuun gozameen Ayyaana K'ulluukki habaararoon ade c'ubbo haheso lakkōżamamaro.

32 Maayyona ere każibaaddo gutii ayees kameellan każayeesaro dubbaan haheso amamara, Ayyaana K'ulluukki gutii ayees kameellan każayeesaron ade hikka alamiinna leere każemeetaro alamii c'ubbo suure haheso lakkōżamamiro.

Gaa każidan ilteessaa addeesamara

(Luk'. 6:43-45)

33 «Gaa dubba ilteessaa mankkożaddeesamaro maraan il tażidan goggohe-lattaanun gaa każidan isinuun hangire; gaa kameellan isinuun gogire ade il tameellan helayinattaa.

34 Isin yiis kahabeessa, isin omeellan golleetan każidan ayees ayeesin misii daanddaattan? Ibaaddo wodanatteessaa orroo każammagamero hiżii ayeesara.

35 Każidankki ibaaddo wodanatteessayi każamagamero każidan ayeeskkeessakkko tażidan beesatara, kameellankki ibaaddona wodanatteessayi każamagamero kameellan ayeeskko tameellan beesatara.

36 Ayesuun gozameen ani haa amara; ibaaddo każayeesaro kamaadinoon ayees dubba marantinuu tafirdda arri hoosaminara.

37 Aalantina ayeeskaakko kakkeeyi k'ulloyinnatta, ayeeskaakko kakkeeyi ati firddaaaminatta.»

Baasakki malaata diin dootano

(Mar. 8:11-12; Luk'. 11:29-32)

38 Esekkona seera kamuse ożagałłissaraankkona Farasaawilkko kookkoo Yesuusane, «Każagałłissatto! Noo kukko baasakki malaata diin dootanna» ameen.

39 Usu ade abbaabegure isone, «Tameellanna tażammanoon alattaan malaata diin dootatta; ayesuun gozameen kahegeroo kayoonasa malaata kuwaarre kakkalee malaata lakkosisaminaro.

40 Yoonasa arri seendda hemeen seed kanjiinkki kunżubkokki bogi orroo goggożadallaateroyi, Ere każibaaddo usumalee arri seendda hemeen seed erree orroo k'amalamı adallayinnara.

41 Kanennewie ibaaddo tamurtti arri hitta alattaanne wota kiigureen usu gutii firddinara, kanennewie ibaaddo kayoonaasa lallabaano maaleengureen c'ubbokko ogula galeeran, gidda gozameen Yoonasakko karoorara hittanii gira.

42 Tafirddaa arri oori wono Saaba hitta alattaanne wota kiigudde usu gutii firddinatta, tasoloomoni k'arumma maalin ulkotti gachchokko emeettetta, gidda gozameen Solomoonikko karoorara hittanii gira» ame.

12:32 Luk'. 12:10. **12:33** Mat. 7:20; Luk'. 6:44. **12:34** Mat. 3:7; 23:33; 15:18; Luk'. 3:7; 6:45.

12:38 Mat. 16:1; Mar. 8:11; Luk'. 11:16. **12:39** Mat. 16:4; Mar. 8:12. **12:40** Yon. 1:17. **12:41**

Yon. 3:5. **12:42** 1 Won. 10:1-10; 2 Od. 9:1-12.

*Battiikki ayyaana ibaaddo orro abbaabayi tabano
(Luk'. 11:24-26)*

⁴³ «Battiikki ayyaana ibaaddotikko kakkobiyaare goorata takkofoolssaro kallayi taazangayidde banze beke dootataa kafafare, tadootatare foolssi ade lakkohelate.

⁴⁴ Esekko *Kakkogire min tos abbaabayi seewu* amara, abbaabayi kakkoseero goorata min halaal lee, shakaarame kamuc'imerona kazekkaatero helyainara.

⁴⁵ Esekko seetegure usukko karoore kakkalee todoba battiikki ayyaana-jjol kameellan atayire emeeyinara. Isona ibaaddoti orro tabigureen girnaraan. Hassu ibaaddotiwunna giri kahoreekko giri kahaaree kameellan linnara. Hitta tameellan alattaan gutii hikkamalee linnara.»

*Aaye tayesuusana abbilaal
(Mar. 3:31-35; Luk'. 8:19-21)*

⁴⁶ Yesuusa gosaan ayeesaa giraan; Aayetteessana abbilaaltteessa usune eselin dootengureen sarre aalleen gireen.

⁴⁷ Ibaaddoti koo Yesuusane, «Aayettanna abbilaaltta kuunne wota ayeesin dootengureen sarre aalleenan» ame.*

⁴⁸ Yesuusana, «Aayetti ayyotta? Abbilaalttinna ayyosyyaan?» ame abbaabe.

⁴⁹ Genettessanna usukko oagaalssataran tos tusaa «Aayettina abbilaaltti hin²ayaan;

⁵⁰ Daruuri kagiro Aabbokkekkotti fezi kafelara dubba, abbilaalttee abbaalalteenna Aac'c'olaaltteenneyyaan.»

13

*Kawut'atarokkotti masuussa
(Mar. 4:1-9; Luk'. 8:4-8)*

¹ Ese arriwa Yesuusa minkko beegure labu giridii hamas's'ee.

² Kamooggan gosana kukku²amanokko kakkeeyi usu mare mankko²abere maraan iso bagaa iisegure wolabooyi tabe hamas's'ee.

³ Kamooggan ayeenssa masuussayi haa ame segeera, «Otate kabaraare ibaaddoti koo wut'a wut'ayin bee.

⁴ Wut'ataa giraanna wut'a gamisa raa giridii iyye, kimbirnna emeetegure abbaabate aame.

⁵ Gamisa wut'a tafufudi shak'umooltti erree iyye, errena tafufudi mankkoleetette maraan wut'a saame alate.

⁶ Ayesuun gozameen ariti kakkobiyaatte goorata k'oore hidiid aaloo dagisanawattikko kakkeeyi angage.

⁷ Gamisa wut'ana eezien kazabo huura orroo iyye, eezieninna jiinaattegudde kazalatero wut'a marggisce orroo haasse.

⁸ Kakkalee wut'a ade taazidan erree gutii iyye, alategure il yelate, koo bool, koo lootam, koonna sonddom il sise.

⁹ Nebe kazaba hamaalo!»

*Yesuusa masuussaa kakkoon²ayeesero aalanti
(Mar. 4:10-12; Luk'. 8:9-10)*

¹⁰ Esekko Yesuusakko oagaalssataranna usu tos gabbalameengureen, «Mewuun gosaan masuussa ayeesatta?» ameen.

* ^{12:47} Kookkoo kabirranna mas'aafal tooto 47 lakkozadaro. ^{13:2} Luk'. 5:1-3.

¹¹ Yesuusa abbaabere, «Isinuun wononnati kadaruurekkotti hool mala-bano sisameria, isoon gozameen lakkosisamero.

¹² Kakkogiroon adamara, moogaataara, kallayikkikko gozameen hassu kagirawa suure usukko atamara» ame.

¹³ Haanssun haa amaa ani masuussayi kakkoon segeera hikkanunya, diyaa giraan odeennon mankkoleen maraan, maalaa giraan omaaloon mankkoleen maraan, goorttun shaadana mankkowaateen maaranya.

¹⁴ Kahegeroo Isiyaasayi kasegaamera,
«Maalano maalinnattan, ayesuun gozameen lakkoshaadinnattan,
Diyaanona dinnattaan, ayesuun gozameen wodanaa lakkobaattaan, haa
amame kas'aafamera isoo gutii feloo hayinara;

¹⁵ Hikka gosakotti wodanana duuddetta;
nebetisona lakkomaalatto, goggodeenonkko iil2o2oottiso t'ip'imeeraan,
haa lii waatewa iil2o2oottisooyi diigureen,
nebetisooyi maaligureen,
wodanattisooyinna shaadigureen,
in tos abbaabatenwa ani iso fayyiisarewa.»

¹⁶ Iil2o2oottisin mankkodiyaaran maraan, nebetisinna mankkomaalatto maraan ade osommaasanteettan.

¹⁷ Ani rumminaa amara, ohegeroolnna kamooggan k'ulluukki ibaaddo, isin kadiyaattaan diin, isin kamaaltteettaan maalin halchchareen, ayesuun gozameen isoon lakkoeekkaatte.

Kawut'ataro masuussakotti fureen

(Mar. 4:13-20; Luk'. 8:11-15)

¹⁸ «Goorttanun isin wut'a kawut'ataro ibaaddotikotti masuussa maala,

¹⁹ Wononnati kawaakkokki haafura maalegure kashaadoon maattaayy-otti wodana orrokko kameellan emeeyigure kawut'amero wut'a aatinara. Goortta hikki raa giridii kaziyyero wut'aya.

²⁰ Shak'umooltti erree gutii kaziyyera ade; haafura maalegure goorsewa gegelooyi kaatatataro ibaaddo aani laara.

²¹ Ayesuun gozameen hididi aaloo dagisin mankkowate tanjiin lakkoeadallaatitaro; haafurakkokki alanttii rakkoo goorttun bak'atano gozemeero goorsewa saame handudufataro.

²² Ezeen huura orroo kaziyyera wut'a haafura maalegure hikka alamii yaadanoyinna durummakkotti k'ofaayi sobamaa marggate il kasisoon wut'a aani laara.

²³ Erre taizidan gutii kawut'amera wut'a gozameen haafura kawaa maale-gure kashaadaro ibaaddo aani laara, hassuna il yelatara, koo bool, koo lootam, koonna sonddom sisinnara.»

Sharafakkotti masuussa

²⁴ Yesuusa kakkalee masuussa haa ame segee, «Wononnati kadaruure iraayi wut'a kaizidan kawut'atero ibaaddoti aani laara.

²⁵ Ayesuun gozameen ibaaddo dubba huddure giraan diinakkeessa emete-gure darggamaatteessa orroo sharafa wut'e seete.

²⁶ Darggamaanna alattedde il yelatano kakkohaggaabatte goorata sharafana wota mute.

²⁷ «Odo iraan ofelaraan usu tos emetengureen ‹Gootta! Iraa orroo laa wut'a kaizidan wunt't'ennella? Hayya sharafa haggekko emete?› ameen.

²⁸ «*Usuna, hinzi felo odiinayan*» ame.

«Ohandaareenna ‹Seeyigunne sharafa goggotattaginnon dootatta?› ameen hoosaten.

²⁹ «*«Usu gozameen laa» ame, ‹Aalanttina isin sharafa tataganna amaa darggammamaa wota tatyiddaanwa;*

³⁰ Isaaga, kaami kukku takkozamaro arri taageeron raattoo hajiinaate, eserri omat'aranaanne t'aa sharafa tataga, eleenii goggogubamiro kabal kabali shaa, darggammamaa gozameen kukkuyisaguddeen gootaraatteeyi kiba ani aminara ame.»

Tasinafic'c'i ilnna irshookkotti masuussa

(Mar. 4:30-32; Luk'. 13:18-21)

³¹ Yesuusa kakkalee masuussa, «Wononnati kadaruure ibaaddoti koo aatere irakkeessayi tawut'atero tic'c'artti tasinafic'c'i il aani laatta.

³² Sinafic'c'ikotti il kakkalee wut'ajjool dubbakko tayeraatatto il golleetenä, alayidde gojiinaatto adde gaajjol dubbakko muyitegudde, guunte kabuubara kimbirjol emeetegure ballaal gutii min kakkomadaararo gaa aani laara» ame.

³³ Giddanna Yesuusa kakkalee masuussaa, «Wononnati kadaruure heleeltiti too t'aamme seed galtte ekkaasse aattedde rigidde talelleddetto irshoo aani laatta» ame.

Yesuusa muun gosa agaalssisero

(Mar. 4:33-34)

³⁴ Yesuusa gozameen hikka dubba gosaan masuussayi ayeese, masuussa kallayi każayeesamera ayees koonna lakkogire.

³⁵ Hikkina kahegerooyi haa amame każayeesamere feloo haye.

Hikkina, «Hiżittee masuussayi banayinnara;
alami takkomet'amerokko haggħażabere siyame kagiro ayeesinara.»

Tasharafa masuussakkottifureen

³⁶ Esekkox Yesuusa gosa iisegure min tabe; usukko ożagałłsatareenna usu tos gabbalamengureen «Iraa orroo kagiro sharafa maraan każayeesetto masuussakkotti fureen noon segiina» ameen.

³⁷ Yesuusana, «Każidän wut'a kawut'atera ere każibaaddoxyja;

³⁸ Iraa hikka alamiyya, każidankki wut'ana wononnati kadaruurekokki ibaaddo tusara, sharafana kas'alaye ibaaddokokki gara tusara;

³⁹ Wut't'egudde taseettetta diina s'alayeetta; wut'a takkokukkużaminarana alamikkokki gachcho golleero omat'arinaraanna adeen erggħichchalyan.

⁴⁰ «Sharafana tatagamegure eleenii goggogubamaroo alamikkotti gachcho hikkamalee linatta.

⁴¹ Ere każibaaddo erggħichchakkeessa farnnara, isona c'ubboon aalantti olleeraanna tameellan ofelaraan dubba abaabigure wononnatikkeessakko beessinnara.

⁴² Ottanna ilkko fooc'ano mankkogiro tabbeebatto eleenii orroddeesi iso lugudinnara.

⁴³ Hassu goorata k'ulloolee Aabbokkisookki wononnati ariti aani hank'ayinnaran. Nebe każaba hamaalo.

Siyameen ogiraan urrawona ink'uukkotti masuussa

⁴⁴ «Wononnati kadaruure iraa orro osiyyaameeraan urrawo aani laara. Ibaaddoti koo ohelatero hinza urrawo abbaabe siyyanssate, gegħelaatanokko kakkeysi każabo dubba daddalategure ese tażira banżi iminate.

45 «Usumaleenna wononnnati kadaruure kažidankki ink'uu iminayin kadootataro nagaadeti aani laara.

46 Aaloo awžallokki ink'uu kakkohelatare goorata seetegure kažabo dubba daddalategure usu ink'uu iminate.

Maarrabikkotti masuussa

47 «Adena wononnnati kadaruure beke orroo golugudiraan sannii kamoog-gan kunžub tažabatto maarrabi aani laara.

48 Kunžub ožabataraanna kunžub maarrabi kakkožamagamare goorata gi-teen baga tos beesen, esekko hamas'seengureen kažidan kažidan assaabbeen daachchool orroddeeseen kibeen; kameellan kameellanna gožameen beesen shafeen.

49 Kagachchoo geesnna hikkamalee linnara, irggichchana emeeyigure c'ubbaaleyi k'ullooleekko assaabigure;

50 Oottaninna ilkko fooc'ano mankkogiro tabaanoon een Tos lugudamin-nara.»

Kažusubkkina kaddožankki mazggabakokki gara

51 Yesuusana, «Hikki dubba isinuun tabera?» ame. Isona «li» ameen.

52 Yesuusa haa ame abbaabe, «Hikki haa amano mete metee seera kamuse kažagaalssisara usuna wononnnati kadaruure usukko kažagaalssataro kalleera kažusubkkina kaddožankki gootaraakko kabeesaro odo aani laara» ame.

Yesuusa tanazireet katamaayi diidamano

(Mar. 6:1-6; Luk'. 4:16-30)

53 Yesuusa hinža masuussajjool ayeese goggogudiseeyi ese banžekko kee-gure seete.

54 Ulkkeessa tos emetegure Ayihuudikokki min kažebii orroo gosa agaalssisano haggazabe, isona mamaa haa ameen, «Hikki ibaaddoti hitta k'arummana hikka baasa kakkofello hunna hayekko helatera?»

55 «Hikki lažere kažanaat'iitiyolla? Aayetteessakki mege la Mayiraame ama-raanna? Abbilaitteessa adde Yayik'ooba, Yoosefa, Simoonane Yihuudan-neyyaanna?

56 Abbalaalttessanna dubba la noonne wota giraanna? Hayya hikki ibaaddoti hikka dubba hayekko helate?»

57 Haanssun usu hažatannooni heseen. Yesuusa gožameen «Kahegeroo kakkocabajaamon ulkkeessayinna minkkeessa kaalaaliya» ame.

58 Iso ammananawaattikkotti aalantti kamooggan baasa esee lakkofele.

14

Kat'ammak'aaro Yaannisakokki goyi

(Mar. 6:14-29; Luk'. 9:7-9)

1 Usu goorata kagaliila ul k'alaadakkeessaa kabariisare mooti Herodoosa, atan kayesuisakokki gara maale,

2 Usuun ohandaareenne; «Hikki haa gollee kat'ammak'aara Yaannis goyikko keegure emeetera amanoyya, hikki kasaadamara baasa dubba kakkofelamera usuuyya» ame.

3 T'aye Herodoosa abbikkessaa Filp'oosakkotti oori Herodiyaadakotti aalantti Yaannisabsisegure minkashaano tabsere.

4 Aalantti Yaannis Herodoosane; «Abbikkattti oori goggožatattoo seera fezi lakkosisaro amaa gire.»

⁵ Haanssun Herodoosa Yaannisa lagadin dootegure gosana usu kahegeroo aani mankkodiyaaro maraantinuu abssate.

⁶ Herodoosa usu takkozalatero arri kabajaataa giraan takerodiyada ere emeettedde martti horee madarri kaduddurooyi mankkogeggelaayisse maraan,

⁷ Ese kahootsatte dubba eseen sisin ammato tabe.

⁸ Unnutina Aayettiseetti markka atattedde, «Kat'ammak'aaro Yaannisakokki mete yaalaayi gutii kayigudde iin sisi» antte.

⁹ Hassu goorata wonona gaddee, halleewo kuwaarre ammatoottessa maraanna usune wota tagitte martti maraan hoosinttisee goggogabbaabattoo ajajee.

¹⁰ Minkashaano tos ibaaddo faregure kayaannisa mete margikko goosise.

¹¹ Kagoosamero metena yaalaayi kayegure unnutiin sise, unnutina aat-tegudde Aayettiseewun sise.

¹² Yaannisakko ozaagalssataareenna rees atateengureen k'amaleen; esekkona seetengureen kalleerona Yesuusaan segeen.

Yesuusa ibaaddo kuma ken aamise (Mar. 6:30-44; Luk. 9:10-17; Yan. 6:1-14)

¹³ Yesuusana kalleero ayees kakkomaalare goorata takkogirekko keegure kaletti banze too tos wolabooyi tabe seete. Gosana hikka maalegure kata-maaliko lukiikusu deebee sesseeteen.

¹⁴ Yesuusana wolabokko dagaagiran kamooggan gosa deegure nenneyisate; dhukkubaalkkisokkona fayyiise.

¹⁵ Ul hemeen laa kakkoseetare goorata Yesuusakko ozaagalssataareenna usu tos gabbalamengureen «Hitti banze koonna takkoginnoon k'allatttokki ulya; gooratana hemeen mankkollaaro maraan; maamanjoolkko seeyig-ureen kaamiraan babo goggogiminaraawun gosa gafarina» ameen.

¹⁶ Yesuusa gozameen «Iso seeyin lakkodootisaro, iso kaamiraan isinwa sisa» amee.

¹⁷ Isona, «Noo hittanii kaabnna babo bit'e kenna kunzub lama kaalaal abnna» ameen.

¹⁸ Yesuusana, «Alla kaabtaan in tos keena» amee.

¹⁹ Esikkona gosa ees gutii goggohamas'iron ajaja sise; babo bit'e kenna kunzub lamana aategure elddee daruurii tos diyaa galateere babokko ibise aategure usukko ozaagalssatareenun sise, isona gosaan siseen.

²⁰ Dubbana aameen barareen, esekkona usukko ozaagalssataareenna tahes-setto hanbba dugud tomonkko lama mig keeseen.

²¹ Kaamare ibaaddo heleelnna yiis kallayi kuma ken kalleero babbaarye.

Yesuusa bekee gutii sesseetano (Mar. 6:45-52; Yan. 6:15-21)

²² Goorsewa usukko ozaagalssatareen wolabooyi korayigureen usukko t'ayi bekekko gama goggonak'inawun ajajeegure, ussun ade gosa galisin haar hese.

²³ Yesuusa gosa galise abbaabatere ebaayin kee wodami tos bee. Ul taamugud leeron kalekalee esee gire.

²⁴ Hassu goorata wolabona bagakko fakki antte goosse seetaa giraan ambbal keetegudde gaashimallona hore haar shafano haggazabe.

²⁵ Hemeenkkoo saatii saagaalkko abbaabatere Yesuusa bekee gutii sesseetaa usukko ozaagalssatareen tos emeete.

²⁶ Usukko ozaagalssatareenna usu bekee gutii sesseetaa kaemeetaro kakkodiyaaren goorata absatenguren, «Hitti gaaritta» amaa okkeen.

²⁷ Goorsewa Yesuusa isone, «Allamandde! Aniyya. Aroo²abssatteen» ame.

²⁸ P'et'iroosana, «Goottaa! Gozatitto ani bekee gutii sesseetaa ku tos gog-²emeeroon in ajajii» ame.

²⁹ Usuna, «Koyya» ame. P'et'iroosana wolabokko dagegure bekee gutii sesseetaa Yesuusa tos emeetano haggazabe.

³⁰ Ayesuun gozameen ambalkokki hunna kakkodiyaare goorata abssate; bekeeyi ennegamano kakkohaggazabare goorata «Goottaa! In haasi» ame okkee.

³¹ Yesuusa saame genetteessa diriirssate usu abegure, «Ati ammano kakoonhank'atera! Muun hedatte?» ame.

³² Yesuusana P'et'iroosa wolaboo gutii korataawa ambbal c'alzi antte.

³³ Wolabooyi orroo ogireen, «Rumminaa ati ere kawaatta» amengureen gilbbiseen usuun sagadeen.

*Yesuusa kagenssaaret'i ulii kahaw²aamare ibaaddo fayyiise
(Mar. 6:53-56)*

³⁴ Yesuusana usukko o²agaalsatareen bekekko gama nak'eengureen Genssaaret'i ta²amamatto banze tos geen.

³⁵ Usu ulkki ibaaddo Yesuusa laano kakkozaddeesare goorata gobobii kagiro maamanjool dubbaan handdaa fareen; kahaw²amaro ibaaddo dubba usu tos keeniseen.

³⁶ Ohawaamareenna sarssikkeessakkotti sharffi taalaal dinin fezi gogosisiroon ebaaten. Usu odineen dubba duuddo fayyeen.

15

*Woga kafarasaawi
(Mar. 7:1-13)*

¹ Esekrona Iyyerusaalemikko o²emeeteran Farasaawiilnna seera kamuse o²agaalssaran Yesuusa tos gabbalamengureen,

² «Kukko o²agaalssataran woga ka²odolaal kakko²iggilissaraan mewuunya? Babo aamin genettisoo lakk²aalaran» ame.

³ Yesuusana haa ame abbaabe; «Isinna wogakkisinuu antteengudden ajaja kawaa muun iggilissattaan?

⁴ Waa, «Aabbokkaanna Aayettaa kabajii,» Maayyona Aabbokkeessa goorttun Aayetteessa gutii kameellan haafura ka²ayeesara hagoye ami ajaja gosisiro,»

⁵ Isin gozameen Aabbokkeessa goorttun Aayetteessa, «Ani isinuu sisin kadootisaro gargaarssa Waawun jaarsso yele ani sisera» gozame,

⁶ hassu ibaaddoti «Aabbokkeessa goorttun Aayetteessa kabajin lakkodootisaro» amattaan; haanssun wogakkisinuu antteengudden haafura kawaa iggilissattaan.*

⁷ Isin ifissaaddolee Isiyaasa isin maraan hegero ka²ayeesera rummiya.

⁸ «Hikki gosa in hizii kabajaara;
Wodanattiso gozameen inkko fakki ta²anttetta;

⁹ Iso in adda hedoojisataran;
Agaalssiskisona woga ka²ibaaddoo maleeya.» »

*Ibaaddo kabattoyisaro kooko
(Mar. 7:14-23)*

^{15:4} Biy. 20:12; 21:17; Ada. 5:16; Woy. 20:9. * ^{15:6} Aabbokkeessa; kookkoo kagalbaa mas'aafajjool, «Aabbokkeessa goorttun Aayetteessa» amara. ^{15:9} Isa. 29:13.

10 Yesuusa gosa isi tos uumegure haa ame, «Maala! Shaada!

11 Ibaaddo kabbattoysisara hizikko kabeyaaro kuwaarre hizi orroddee katabaro lakkoy!»

12 Esekkona usukko ozaagaalssatareen usu tos gabbalameengureen «Farasaawil ati kaanttetto maalengureen goggoamarateeran deete?» ameen.

13 Yesuusa gozameen, «Kadaruure Aabbokki kaabbaroon alat dubba tagamara.

14 Isaaga, iilto odiyaannon ok'ajeelisaraan iso ussun iilto odeaannonyaan. Iiltoto kadiyaannon iilto kadiyaannon gogeggeesiro iso lama raattoo isi abateen laga orroddeen iyaaran.»

15 P'et'irosana Yesuusane, «Masuussakotti fureen noon addeesisi» ame.

16 Yesuusana haa ame, «Isin gidda gin lakkoshaaddeettan amanoyya?»

17 «Hiine katabara dubbana bogi orroddee tabegure esekkona sarddee kabeyaaro lakkokassaanya?

18 Hizikko kabeyaara gozameen wodanakko kabeyaaroyya, ibaaddona kabbattoysisara usuya.

19 Tameellan k'ofa, neefo lagadano, layimano, sharmmut'aano, hetano, t'ara atotaanona mege baasano hikki dubba wodanakko kiyaara.

20 Ibaaddo kabbattoysisara hikkaya kuwaarre genenno haatalooni babo aamano ibaaddo lakko battooyisaro.»

Takanaaani heleeltitikkokki ammano

(Mar. 7:24-30)

21 Yesuusana esekko beegure T'iroosi tonssa Sidoona kaamamaro kakkata-maa gobob tos seete.

22 Kakkanaaan ulkkotti heleelitti too usu maamankko beetegudde Yesuusa tos emeettedde «Goottaa! Ere kadaawute iin neneyisana, eretti battiikki ayaanayi abanttegudde aaloo abboosaatta antte okkiite.»

23 Yesuusa gozameen haafura koonna lakkocabbaabe, hassu goorata Yesuusakko ozaagaalssatareen usu tos emetengureen «Hitti heleelitti noo debee sesseetaa iyyaatta ese galissewaziis?» ameen hoosaten.

24 Yesuusana abbaabere, «Ani kakkonfaramera min kaatisiraeelkkokabayero idaadjjoon kaalaalunyya» ame.

25 Heleelttitina lukitteessa gutii iitegudde «Goottaa in gargaarna!» antte.

26 Yesuusana abbaabere, «Babo kayiis aatigureen keroorun shafano lakkootisaro» ame.

27 Esena, «li Goottaa!» «Keroornna odokkeessati dugudkko taatiittoo orroontti aamara» antte.

28 Hassu goorata Yesuusa, «Ati heleelitti ammanokka kaatiiya! Halchchakkaakki malee kuun halleewo» ame. Unnutina hassu gooratakko haggazabtedde fayyiite.

Yesuusa baasyi dhukkubaaleessaal fayyiise

(Mar. 7:31-37)

29 Yesuusa esekko keegure tagaliila labu girii taggitto banze seetegure wodami tos bee esee hamas's'ee.

30 Tootooyi kamooggan kallee gosana kaeesare, iilto kadiyaannon, naafaleessaal, hizi ozyeesoon, usumaleenna kakkaleekki kamooggan dhukkubaaleessaal abeen usu tos keenenguren luk'k'aoottessa hegeli hamas's'iseen; usuna fayyiise.

31 Gosana hizi każayeesoonna ayeesano, naafaleessaalnna iidano, każeesarena tukkul aalli sesseetano, ilżo kadiyaannonna diyaano, kakkodeyaaren goorata, każisirazeel Hedo galateen.

*Yesuusa ibaaddo kuma afar babo aamisano
(Mar. 8:1-10; Mat. 14:13-21)*

32 Yesuusa usukko ożagaalssataran uumegure «Gosa iinne wota arri seed mankkohayero maraan każamiraan mankkowaatenaan maraan ani isoon nenzeyisatara, raadii uużigureen ul goggoziinnoonko użine gafarin ani fezi lakkosisinar» ame.

33 Usukko ożagaalssatareenna «Hikka koonna kallayikki k'alullattokki uli, hikka gosa dubbaan kalleero babo aamisin no hayekko helnanna?» ameen.

34 Yesuusana, «Golleenna isin babo bit'e miyyaa abtaan?» ame hoosate. Isona; babo bit'e titiic'c'ar «Todobana» «kunzubja otitiic'c'ar abnna» ameen.

35 Usuna gosa ul goggohamas'iroon fezi sise;

36 Babo bit'e todobanna kunzubja abegure Waa sommaasate abbaabategure babo eżebise usukko ożagaalssatareenu sise, isona gosaan hedeeden.

37 Dubbana aameen barareen, usukko ożagaalssatareenna tahessetto hanbba dugud todoba mig keeseen.

38 Każamere ibaaddona heleelnna yiinssä antootamonii kuma afar babbaarye.

39 Yesuusa gosa galse abbaabatere wolabooyi tabere kamegedooli ul tos seete.

16

*Waakko malaata din tahoosantetto hoosin
(Mar. 8:11-13; Luk. 12:54-56)*

1 Farasaawilnna Sodok'aawil Yesuusa tos gabbalameengureen c'aafin dootengureen, «Waakko malaata noon tuni» ameen hoosaten.

2 Usuna abbaabere, «Hemeen «Daruur heela golleeto c'aaminara» amat-taan.

3 Babbarnssa «Daruur gambballa leete isilaattetta, haanssun idaamo ubayinara» amattaan, tadarure middi malabiin daanddaattan, ayesuun gozameen geeskokki malaata addeesin lakkodaandaattan.*

4 Tameellanna tasharmut'aatta alattaan malaata dootatta, ayesuun gozameen kayoonasa malaata kuwaarre kakkalee malaata lakkosisamaro» esekko Yesuusa iso iiše seete.

*Kafarasaawilnna kasodok'aawil agaalssisi kameellan
(Mat. 16:5-12; Mar. 8:14-21)*

5 Yesuusakko ożagaalssatareen bekekko gama kakkonak'areen goorata babo abatano illootereen.

6 Yesuusana, «Isiżoorayen» «Tafarasaawilnna tasodok'aawilkott meel-lanekko isiżoottisin oorayen» ame.

7 Isona isiżiżiżorroo, «Noo babo hażabannoñi mankkogginno maraan leera» ameen.

8 Yesuusana k'ofattisoo addeesere, «Isin ammano okkoonhank'atera! Isin isiżisirroo babo abatanawaatti muun ayeesattan?

9 Babo bit'e kenno kuma ken ibaaddon leegure dugud miyyaa falayite kakkeessellettaan lakkoshaadattaanya?

16:1 Mat. 12:8; Luk'. 11:16. * **16:3** Kookkoo tagalbbaa s'uufil tooto 2nna 3 kagiro kayesuusa ayees lakkozadaraan. **16:4** Mat. 12:39; Luk'. 11:29. **16:6** Luk'. 12:1. **16:9** Mat. 14:17-21.

10 Usumaleenna babo bit'e todoba kuma afar ibaaddon leegure kafalayero dugud miyyaa horekko keessettaan wodanaayi lakkotaabattetaan amanoyya?

11 Hayya ani isinuun kasegeera gara kababoo laanawaatti misii shaadaanawaattan? Giddanna tafarasaawilkkona tasodok'aawil meellanecko isi2oorayeen.

12 Usu isone isi2oorayeen kakkoonzamera kaamii takibamatto irshoo anlleennon giraan; Farasaawilkkokkina Sodok'aawilkokki agaalssisikko isi2orraayeen ka2amaro laano isoon addeesame.

*P'et'iroosa gara kayesuusa Kiristoosa ayeesano
(Mar. 8:27-30; Luk'. 9:18-21)*

13 Yesuusa ul kafilip'isiyoosa K'isaariya ka2amaro ul kakkogiyaare goorata usukko o2agaalssatareenne, «Ibaaddo ere ka2ibaaddo ayyoyya amara?» ame hoosate.

14 Isona, «Kookkoo kat'ammak'aaro Yaannisayya, kakkalee ade Eelaasaya, kuukina ade Ermaasaya, goorttuun kahegeroolkko kooyya» amaraan ameen.

15 Yesuusana, «Isin addeen in ayyoyya amattaan?» ame.

16 Simoona ka2amamara P'et'iroosana, «Ati arddokki ere kawaa Kiristootsatta» ame abbaabe.

17 Yesuusana haa ame «Ere kayoona Simoona! Ati kasommaasantteta, hikkka kuun katusera daruuri kagiro Aabbokkee kuwaarre ibaaddo lakkoyo.

18 Ati P'et'iroosatta, hikka e2emo gutii amaniil kakkokukku2amiro min ani madaarinnaara, tabaanoon eleenkokki hunnana usu min lakkotaawodiro.

19 Wononntati kadaruure kakkobanaraan k'ulffi ani kuun sisinnara; ati ulii kashiite daruuri kashaame linnara; ati ulii kafurttena daruuri kafurame linnara.»

20 Esekko abbaabatere usu Kiristoosa laanokkeessa maayyoonna gogozayeesonkko usukko o2agaalssatareenun ataayise segee.

*Yesuusa gowaanona goyikko kiyaanokokki gara ayeeese
(Mar. 8:31-33; Luk'. 9:22-27)*

21 Yesuusa hassu gooratakkko haggazabegure «Iyyerusaalemi tos seeyigure eseenna gene tajaarssoleeyi, tuuk'aamolkokki woyichchaalnna seera kamuse o2agaalssisaraankkotti geneyi rakkoo atayire kagoyinnarona arri taseedi goyikko kiyaano» kadootisaro laano usukko o2agaalssatareenun segaano haggazabe.

22 P'et'iroosana Yesuusa kale aate beegure; «Goottaa! Hikka aankkikki ayees ijiji ku aroogeенно» amaa hadisano haggazabe.

23 Yesuusana P'et'iroosa tos kambbal amere, «Ati s'alaye hittakko buuyi! K'ofa ta2ibaaddo kuwaarre k'ofa tawaa addeesin mankkodaanddeenon maraan ati iin handuddufo laatta ame.»

24 Esekkona Yesuusa usukko o2agaalssatareenne, «Iin debee sesseyiin kageelaatara isi2oottessa hakakato, rakkowunna goyiin isi2ootteessa roorssayi sisayire iin debee hasesseeto ame.

25 Neefotteessa haasayiin kadootatara dubba baasatara, ayesuun gozameen neefotteessa in maraan kabaasatara dubba helatara.

26 Ibaaddo alami dubbakko worze gohelate, neefo gozameen gowaate me lazo helatara? Goorttuun neefokkotti banzee me mura helayinara?

27 Ere kažibaaddo Aabbokkeessakkotti kabajaayi erggichchane wota emeeyinnara; ibaaddoon metemeteeyi feloozotteessakki malee murinnara.

28 Ani rumminaa amara; hittanii kagiro ibaaddokko ere kažibaaddo wono leeemeetaa giraan taa deeroon kagoonoon ibaaddo gira.» ame.

17

Yesuusakotti middi iggilissamano (Mar. 9:2-13; Luk'. 9:28-36)

1 Arri lekko abbaabatere Yesuusa P'et'iroosanee, Yayik'oobanee, usumalee kayayik'ooba abbi Yaannisanee wodami too tanjiintti t'ok'k'i tažantte tos kale aate bee.

2 Esee isoo horee midditteessana iggilissantte, horetteessa ariti aani hank'k'ayite, sarssikkeessana ifa aani wola ame hank'k'aye.

3 Esekkona Musena Eelaasana Yesuusane wota ayeesaa giraan muteen.

4 P'et'iroosana Yesuusane, «Goottaa! Noo hittanii girnnewa noyeen kažidannya; fežittaa golletee daase too kuyeen, too Museen, too Eelaasan daase seed ani madaarro» ame.

5 Usuna ayeesaa giraan kahank'k'aara duumanchcha kagumaari iso hogogisere duumanchchaayi orroo, «Ani usuuyi kakkogeggelaayinnarana ani kaželaatara erekki hikkaya, usuna maala» tažamatta yaaye maalssantte.

6 Usukko ožagaalssatareenna hikka kakkomaalareen goorata neenguren hore hore ul iyyeen.

7 Yesuusana iso tos gabbalamere dinddinegure, «Kiyaa, aroožabssatteen» ame.

8 Iso t'ok'k'i ami godeeran Yesuusa kuwaarre kakkalee maayyona lakkodeeran.

9 Wodami guukko dagaagiran Yesuusa, «Ere kažibaaddo goyikko taakeeroogin kaddeetettaan maayyonna aroožayeesseen» ame ajajee.

10 Usukko ožagaalssatareenna, «Hayya seera kamuse ožagaalssisan Eelaasa t'ayi emeetano dootisara kakkožamaraan muunyä?» ameen Yesuusa hoosaten.

11 Usuna isoon abbaabere, «Ogiraan Eelaasa emeeyigure kažameen dubbana gachchožekkaasira;

12 Ayesuun gožameen ani haa amara, Eelaasa t'aye emeetera, golleenna kadootateran ayees felateeran kuwaarre lakkožaddeeseran; usumaleenna ere kažibaaddo genetisooyi rakkoo atayinara.»

13 Hassu goorata Yesuusakko ožagaalssatareen usu kažayeesera ayees kat'ammak'aaro Yaannisakokki gara laano addeesen.

Yesuusa kagaggadduu hawžaami kahawžamare unnu fayyiise (Mat. 17:14-23; Mar. 9:14-29; Luk'. 9:37-43)

14 Yesuusana seeddo usukko ožagaalssatareen gosa tos kakkožabbaabateeren goorata ibaaddoti koo Yesuusa tos gabbalame horee gilbbisere haa ame;

15 «Goottaa! Maganne unnukeewun nenžeyisa,» usu «Kagaggadduu hawžaamii abboosara; gama kahori eleen orroddee iyaanna beke orroddee tabara.»

16 Kukko ožagaalssataran tonssa ani keenera ayesuun gožameen iso fayyiisin lakkodaanddeeran.»

¹⁷ Yesuusana, «Isin o2ammanoonna tawoc'ac'c'aantte alattaan ani hagge taageeroon isinne wota girinnara? Hagge taageeroon obssinara? Unnu hittarriaa in tos keena» ame.

¹⁸ Esekkoona Yesuusa battiikki ayyaana hadisegure beese. Unnuna hassu gooratakko haggazabere fayyee.

¹⁹ Usukko o2agaalssatareen kale been Yesuusa tos gabbalamengureen, «Noo battiikki ayyaana unnuukko beesin kakkowannenna mewuunya?» ameen hoosaten.

²⁰ Yesuusana, «Ammanokkisin mankkohank'k'atero maraanya. Ani rumminaa amara, tasinafc'i il gitakki ammano isinuun girewa, hitta wodami, «Hittakko kingudde toladdee see!» Gozantteen seetattewa, isinuun kalleenon kooko lakkogiro. [

²¹ Hikka aankkikkki gozameen ebina ka2agaabuuyi gollee kuwaarre lakkobeero] ame.»*

Yesuusa goyikeessana goyikko kiyaanokeessakoki gara kallami ayeese

²² Ul kagaliilaayi usukko o2agaalssataran kukkumeen giraan Yesuusa isone haa ame, «Ere ka2ibaaddo gene tazibaaddoyi roori sisaminara;

²³ Lagadinnaaran, usuna taseedi arri goyikko kinnara» usukko o2agaalssatareenna aaloo gaddeen.

K'ulluukki min Waa maraan giira murano

(Biy. 30:13; Mat. 22:17-21; Rom. 13:7; Yan. 6:61)

²⁴ Yesuusana usukko o2agaalssatareen K'ifirenaahoomi tos kakkogiyaaren goorata k'ulluukki min kawaakkokki giira o2abaabareen P'et'iroosa tos gabbalameengureen, «Ka2agaalssasarakkisin k'ulluukki min kawaakkokki giira lakkomuraroja?» ameen.

²⁵ P'et'iroosana, «li murara» ame. P'et'iroosa min orroddee goggotabeeyi, Yesuusa horaarjje, «Simoona! Kazulee wonojjoolkokki giira goorttuun k'arat'a kakko2aatinnaraan kazulee ibaaddokkoya muu kakkaleekko aani laara?» ame.

²⁶ P'et'iroosana, «Kakkaleekkoya kakko2atamara» ame. Yesuusana, «Coorttan yiisaaskkisin tagiira muraakko hesera.

²⁷ «Golleenna noo isoon handuddufo goggolleenoonkko labu tos dagigudde mant'ak'k'oo luguda, horaarjje ka2abato kun2ub aatigudde hizi goggobantteeyi maragade helnnatta, hassu aatigudde in marantiuuna megekkaa maraan muri» ame.

18

Wononnati kadaruureyi dubbaankko karoorara ayyoyya?

(Mar. 9:33-37; Luk'. 9:46-48)

¹ Hassu goorata Yesuusakko o2agaalssatareen Yesuusa tos gabbalameengureen, «Wononnati kadaruureyi dubbaankko karoorara ayyoyya?» ameen hoosaten.

² Yesuusana yiittiti koo uumegure isoo t'e2ee aallisere,

³ «Ani rumminaa amara; go2iggilssamoonna yiisaas aani golleennoon wononnati kadaruure tos suure lakkotabtaan.

⁴ Haanssun wononnati kadaruureyi dubbaankko karoorara hikka yiittiti aani isi2ottessa kahussisatarooya.

⁵ «Hikkamaleekki yiittiti megekkeeyi ka2atatara inna atatera.»

^{17:20} Mat. 21:21; Mat. 11:23; 1 K'or. 13:2. * ^{17:21} Kookkoo tagalbbaa s'uufil tooto 21 adaraan; haafurana Mar. 9:28 kagiro aani laara. ^{17:24} Biy. 30:13; 38:26. ^{18:1} Luk'. 22:24. ^{18:3} Luk'. 22:24.

*Ibaaddoon handdudufo laanakko isi?ooratano
(Mar. 9:42-48; Luk'. 17:1-2)*

6 Ayesuun gozameen iyyee ozaammanaraan hinza otitic'c'arkko koo c'ubbo orddeese kataabsara kanjiinkki eezemo kariimee marggittessaa shaamigure beke badi t'eezee shafami lichchi gozame iidare.

7 «Hikki alami c'ubboon aalantti mankkolleero maraan aanne usuun! C'ubbo orddeese katabsara emeetano lakkohesiro; ayesuun gozameen c'ubboon aalantti kalaaro ibaaddoon aanne!

8 Genetta goorttun lukitta kuun c'ubboon aalantti golletee goosi shafi. Gene lama goorttun luk'k'a lama kuun girigureen jiruu jiroomman tabaanon tagaannemi eleen tos shafamanakko kaeesatto goorttun naafaleessa liigudde jiruu jiroommakki giri tos tabano kazidankkiya.

9 Usumalee ilta c'ubboon aalantti golletee beesi shafi, ilzo lama kuun girigureen tagaannemi eleen tos kashafamattokko il too kuun giridde jiruu jiroommakki giri tos tabano kazidankkiya.»

10 Daruurii kagira erggichchalkiso arggetto daruurii kagiro Aabbok-kee horee mankkogiraan hinza kic'iic'c'akko koonna goggotuffannonko isi?oorayeen. [

11 Ere ka?ibaaddo obbayeraan haasin emeetera.]*

*Kabbayero idaadokokki masuussa
(Luk'. 15:3-7)*

12 Yesuusana ade, «Alla iin segaa; ibaaddoti koo idaad bool ka?abo gollee, iso orrokko koo gobbaye saagaalttamkko saagaal wodamii gutii iisegure kabbayero koo dootayiin lakkoseetaroya?»

13 Ani rumminaa amara, kabbayero idaado gohelaro ogiraan saagaalttamkko saagaal idaadkko suure hassu kahelameroon geggelaatara.

14 Usumaleenna hikka kic'iic'ar orrokko koo goggobaaron daruurii kagiro Aabbokkisintti fezi lakkotto.

*Isi?orroo k'uk'amanokokki gara
(Luk'. 17:3)*

15 «Abbikka ku miirzi gogire seegudde usune wota lamaa laaddeen baaskkeessa segii, ku gomaale abbaabattedde abbikkaa yelatta.

16 Maalana gowaatte ade ibaaddo lama goorttun seed kaazatoteera ayees dubba manko2ataataro maraan ibaaddo koo goorttun lama aati seegudde gaafachchisi.

17 Isona maalana gowaate min kawaakki ibaaddon segii, min kawaakki ibaaddo kamaaloon gollee Ayizaab aaninna k'arat'a kakukkuyisaro aani tootii.

18 «Ani rumminaa amara, isin ul kashiiten dubba daruurii kashaame laara, isin ul kafurteen dubba daruurnna kafurame laara.

19 «Adena ani rumminaa amara, ul gutii lamaa liiddeen maamisikki ay-eenssa wota isizaati Waa gozebaatteen daruurii kagira Aabbokki maalire isioon fellowa.»

20 Lama goorttun seed liigureen megekkeeyi takkokukku2amaraan ban?eeyi ani isoo orroo mutinnara.»

Haheso amanokokki gara

18:8 Mat. 5:30. **18:9** Mat. 5:29. * **18:11** Toottoo tagalbbaa s'uufil tooto 11 adaraan; haafurana Luk'. 10 kagiro aani laara. **18:11** Luk'. 19:10. **18:15** Luk'. 17:3. **18:16** Ada. 19:15. **18:18** Mat. 16:19; Yan. 20:23.

²¹ Hassu goorata P'et'iroosa Yesuusa tos gabbalamere «Goottaa! Abbikki in gomiirze miyyaa gali usuun haheso amira? Taa todoba geeroyiya?» ame hoosate.

²² Yesuusana, «Todobaatam gali todoba kuwaarre todoba gali kaalaal ani lakkoomaro» ame.

²³ «Haanssun wononniati kadaruuree usuun ohandaaraankotti genee kagirosade tooti din kadootataro wono aani laara.

²⁴ Wonona maragadekkeesaa tootaayin kakkohaggazabare goorata kuma kamoogganii katootamiro maragade anza kaaboo ibaaddoti koo usu tos aateen emeeten.

²⁵ Hikki kahandaarekkina anza murin mankkowaatero maraan usunnee, ooritteessane, yiiskeessaane, urrawoootteesane dubba daddalami anza goggomurantoo goottaa ajajee.

²⁶ «Hassu goorata kahandaarekkina goottakkessakkotti lukii iyyegure obssii; taaboo anza dubba gachoo kuun ani murra ame ebaate.

²⁷ Goottakkeessana nenzeysiategure usu gafare, anzattessana isaage.

²⁸ «Hassu kahandaarekkina goottaa horekko goggobeeyi maragadekkeesaa t'agaraa kaaboo anza kaabanaaye usune wota kafelare unatteessa kalleera ibaaddoti koo helegure c'uulzee abere taabto anza hittanii iin muri!» ame.[†]

²⁹ «Hassu saatikkeessana usuu horee iyyegure, «Maganne obssi ani kuun murrowa» ame ebaate.

³⁰ «Ayesun gozameen taaboo anza usu muri taagudisirooyi obssaana waatere minkashaano usu tabise.

³¹ Kalleero ayees kaddeera kakkalee kafeloo ibaaddona nenzeysiategure, kalleero dubbana seeteengureen goottakkisowun segeen.

³² «Usu goorata goottanna hassu kahandaaro uumsisegure haa ame, «Ati kameellan kahandaatta!» «Ati iin mankkozebaattette maraan hasse anza dubba ani kuun iisere;

³³ Ani kuun goggoziiseroo atina kageelaatattokkaawun nenzeysiayin lakkodootisareye?»

³⁴ Iootere taaboo anza dubba muri taagudisiroon kashaaronna kamurris-aroon roorise usu sise.

³⁵ «Haanssun isin mete metee abbilaalttisuuun wodanakko haheso gozamoon kadaruure Aabbokkisin isinna hikkamalee yelinnara.»

19

Keelkki ami beesanokkotti hoosin

(Mar. 10:1-12)

¹ Yesuusa hikka ayeese gudisegure ul kagaliilakko keegure laga kayord-daanosikko gamaa kagirosade ul kayihuuda seete.

² Gosa kamoogganina usuu debee sesseete, eseenna iso fayyiise.

³ Farasaawiilnna Yesuusa c'aafin dooteen usu tos gabbalamreenreen, «ibaaddoti koo maamisitti aalantiinna ooritteessa keelkki ami beesin fezi sisantetta?» ameen hoosaten.

⁴ Yesuusana isoon abbaabere, «Iso kamet'teera Waa horaarje babbaarnna heleel yele kamet'teero Lakkonabbabteettanya?

⁵ Haanssun, «Ibaaddo Aabbokkeessana Aayetteessa iisegure ooritteessane wota k'urannaamara, iso lamana maar koo laaran kaabamameral a hikkakkotti aalanttiyyolla?»

6 Goorttanu maar kooyyaan kuwaarre lakkolamayyaan. Haanssun Waa kak'uranneero ibaaddo lakkofurro.»

7 Farasaawiilnna, «Hayya Muse babbaartiti koo ooritteessa keelkki amanoon kalleero worak'ata sisi ooritteessa goggogafarroon ‹Muun ajajee?› ameen.»

8 Yesuusana, «Muse wodanattisinkokki ataan deegure oorijookisin keelkki goggoganttaanun fezi sisera kuwaarre t'aye lakkohaakiye.

9 Ani gozameen haa amara, entterkkise giraan kakkaleenne wota sharmmut'aa gomutte kuwaarre ooritteessa keelkki ame gafaregure takkalee heeleltti oori kayelatara dubba kasharmmut'aaroya» ame.

10 Yesuusakko ozaalssatareena; «Tazenttereenna taazoorii haajaa hikkamalee golleete oori atatano isaagano horekki» ameen.

11 Yesuusa gozameen, «Hikki Waakko kasisame gollee kuwaarre hikka ayees maayyona atayin lakkodaanddaaro.

12 Aalanttina kookkoo alataa sangoome kažalatara gira, kakkalee gene tazibaaddootii goosame kassangisamara gira, adena wononnati kadaruurewun ameengureen oori hažatannoogiraan giraan, hikka atayin kadootatara hažatato» ame.

*Yesuusa yiisaas sommaasate
(Mar. 10:13-16; Luk'. 18:15-17)*

13 Esekkona genetteessa isoo gutii kayigure goggogzebaaroon ibaaddo yiisaas Yesuusa tos keen; usukko ozaalssatareena adeen yiisaas kakkeenaro ibaaddo hadiseen.

14 Yesuusana, «Iisa yiis in tos hažemeeto arootirtteen, wononnati kadaruure iso aankkikkinya.»

15 Genettessanna iso gutii kaye abbaabatere ese banžekko keegure seete.

*Dureessakki ibaaddotikotti hoosin
(Mar. 10:17-31; Luk'. 18:18-30)*

16 Esekkona ibaaddoti koo Yesuusa tos emeetegure, «Kažagaalssisattol Jiruu jiroommakki giri helayiin me kažidankki ayees fellä?» ame hoosate.

17 Yesuusana, «Kažidan ayeeskkokki gara in muun hoosatta? Kažidankki kalleera ayees koo kaalaalyya, jiruu jiroommakki giri tos tabin godootatte adi ajajakkee oora,» ame.

18 Wodallaatina, «Eeki ajaja?» haa ame hoosate. Yesuusana, «Aroolagadde, aroosharmuut'ite, aroohette, t'ara aroozatotiite, ame.

19 Abbokkaanna Aayettaa kabajiina, ollaattaanna isizoottaa aani geelaa» ame.

20 Wodallaatina, «Hikka dubba oorayeera,» hikkakko kakkalee «Kažank'atera meyya kagira?» ame.

21 Yesuusana, «K'ulluu liin godootatte seegudde ozaabto urrawožoottaa dubba daddalidde maragade hiyyeessan sisi; daruurii urrawo helayinnatta. Esekkona emeegudde iin debee sessee» ame.

22 Hikki wodallaati hikka kakkomaalare goorata urrawo omooggan mankkožabo maraan yaadaa iise seete.

23 Yesuusana usukko ozaalssatareenne, «Ani rumminaa amara; dureessa wononnati kadaruure tos tabano aaloo k'arrayya.

24 Adena ani amara, dureessa wononnati kadaruure tabanokko gaala butto kamarffi tabanoyya ene kalleera» ame.

25 Yesuusakko ozagaałłatareen hikka maaleengureen aaloo mamaa, «Hayya ayyoya fayyiin kadanddeera?» ameen hoosaten.

26 Yesuusana iso tos deyaa, «Hikki ibaaddo dollee lakkodaanddaamiro, Waayi dollee gozameen ayees dubba daanddaamara ame.»

27 P'et'irosana abbaabere, «Noo kameen dubba iinssegunne ku debee sesseetanna, hayya noo me helayinanna?» ame.

28 Yesuusana, «Ani rumminaa amara; każemeeyinaro każusub alami ere każibaaddo kakkabajaa korffinjje gutii kakkoħamas's ee goorata iin odebee osesseyattan isinna tomonkko lama korffinjje gutii hamas's iiguddeen tomonkko lama tażisirażeli aani gutii firddinattaan.

29 Megekkie maraan amire minjool, goorttun abbilaal, goorttun abbalaal, goorttun Aabbo, goorttun Aaye, goorttun yiis, goorttun ira każiisara dubba boolkokki ambbaa atayinara, jiruu jiroommakkı girina eelnnaran.

30 Ayesuun gozameen kamooggan kahoree kahaaree linnaraan; kamooggan kahaareenna kahoree linnaraan» ame.

20

Kawoyinii iraa ofelaraankokki masuussa

1 «Wonnati kadaruure woyinnikkotti banze kafelaro kafeloo ibaaddoon felo sisin bari bullane kee kabero kawoyinii akaakttekkokki odo aani laara.

2 Usuna ofelaraawun arri tooyi t'agaraa too too murin ekkaategure kafeloo ibaaddo tawoyinii banze tos tabse.*

3 «Barkko saatii seeddinna beegure felo waateen taggiyyaa banze każalleero kakkalee ibaaddo helegure;

4 Isinna 〈Seyeenguddeen kawoyinii irakkeeyi felo fela, tadoottisatto muraa isinuun ani gachchoomurra〉 ame.

5 Isona seeteen,

«Arriiko saatii leyinna saatii saagaali emetere kakkalee felate kabbaraaro ibaaddon amalekkoonzi felo sise.

6 Meeriti saatii tomonkko kookki goorata beegure aallee kagiro kakkalee ibaaddo helegure 〈Arri duuddo felo kallayi hittanii muun aalliteettan?〉 ame hoosate.

7 « 〈Isona, noon felo kasisiro ibaaddo mankkowaannenno maraanya, ameen.

«Usuna 〈Isinna seyeenguddeen kawoyinii irakkeeyi fela〉 ame.

8 «Ul hemeen kakkolaare goorata kawoyinii akaakttekkokki odo usuun ofelaraan odonnatii kaddeero ibaaddotin sisegure, 〈Danbbenne każemeeterokko haggazabde horaarje każemeetero taageerero kagiro kafeloo ibaaddo dubba uumigudde daamoozakkisoo muri〉 ame.

9 «Saatii tomonkko koysi felooon otabeeran emetengureen mete metee t'agaraa toottoo atateen.

10 Horaarje felooon otabeereen emetengureen t'agaraa onjii muraa oheelayinaraan aani isoon leere; ayesuun gozameen isoonna mete metee t'agaraa toottoo murantie.

11 Muraa atataagiraan kawoyinii akaakttekkokki odoo gutii gumggumeen.

19:28 Mat. 25:31; Luk. 22:30. * **20:2** *T'agaraa: felo kafelaro ibaaddotin arri toowun kamuramaro daamoozaya.* **20:8** Woy. 19:13; Ada. 24:15.

12 Hinzi danbbenne feloon otabeeren saatii too taalaal gofellaan; arri duuddo felooyi haraanna arritii gubataa ohayinenno noonne wota misii amalekkoooyi muratta? Ameen hoosaten.

13 «Usuna felate kabbaraaro koonne haa ame, »Kageelaatarokkee! Ani kuun miirza lakkogeegisero; t'agaraa tooyi felin ati iinne wota lakkoeekkattae?

14 Ku kageyaaro atagudde see, kuun kasisero gitakki danbbenne kažemeetero ībaaddotina sisin dootisara.

15 Hayya maragaddekkeeyi kageelaye felayin ani lakkodaanddaaroya? Goorttun ani kažidan mankkofelero maraan miigge tameellan ku abtte?»

16 «Haanssun Yesuusa, kahaaree kalleera kahoree, kahoreenna kahaaree linnara ame.»

*Yesuusa goyikkeessana goyikko keyaanokkeessa kaseedi ayeesano
(Mar. 10:32-34; Luk'. 18:31-34)*

17 Yesuusa Iyyerusaalemi tos seetaa giraan, tomonkko lama usukko ožagaalssatareen kale aate beegure,

18 «Goorttanu noon Iyyerusaalemi tos biyaanoya, ere kažibaaddo tuuk'aamolkokki woyichchaalunna seera kamuse ožagaalssisaraanun roori sisaminara, isona usu goggogooron firddinnaraan.

19 Goggok'ac'ifarawun, goggoboc'irawunna goggosuyiraawun Ayizaab-wun roorisi sisinaraan, usuna taseedi arrii goyikko kiinnara» ame.

*Kagootta wononnati orroo t'ok'k'i tažante ban'e helatanokkokki hoosiin
(Mar. 10:35-45)*

20 Esekcona yiis kazabddoosakkotti Aawo yiikkiseenne wota Yesuusa tos emeettedde horee gilbbiisse sagadaa ayees koo usu eseen goggofeloo ebaatte.

21 Yesuusana esene, «Me dootaatta?» ame. Esena; «Hikka yiikkkee lama wononnatikkaayi koo merggettaayi, koo bettettaayi goggohamas'iirawun feži sisi» antte.

22 Yesuusana, «Isin kažebaattan lakkokassaan,» «Ani tat'aminna tarraakoo t'ugga isin t'amin daanddeetane?» Ame hoosate. Isona «Ižii daanddeen-nowa!» ameen.

23 Usuna, «Tarrakoo t'uggatteekko golleenna t'anttaanwa, ayesuun gozameen merggetteeyinna betetteeyi hamas's'aano gozameen Aabbokki kakkoonžekkaseroonyya kuwaarre ani feži kasisaro ayees lakkoyo» ame.

24 Yesuusakkoo ožagaalssatareen tomonnonna hikka kakkomaalaren goorata abbiaal lamaa gutii amaraateen.

25 Yesuusana iso dubba uumegure, «Ayizabkokki mootijjol gosakkisoo gutii mooti goggolleerawun odonnnati obariisaraanna hunnaayi kabbarisaraan laano kassanwa.

26 Isin orroo ade hikkamalee laano lakkodootisaro. Ayesuun gozameen isinii orroo kanjiinkki liin kadootatarana isinuun diyyii halleewo.

27 Isinkko mete liin kadootatarana isinuun diyyii halleewo.
28 Ere kažibaaddo kakkoonžemeetera noo usuun goggohanddayinnoon an-leenon giraan handdayinna neefotteessa kamoogganun wodooyelayi sisayin emeetera» ame.

*Yesuusa Iilžo oddeyaannon ībaaddojja lama fayyiisano
(Mar. 10:46-52; Luk'. 18:35-43)*

29 Yesuusana usukko o2agaalssatareen Iyaarkokko been seetaa giraan gosa kamooggan usuu debee sesseete.

30 Eseenna il2o odeyaannon ibaaddojja lama raadii hamas'seen gireen, Yesuusa esene roorano kakkomaalareen goorata; «Goottaa! Ere kadaawute; noon nen2eyisana» amaa iyyeen.

31 Gosana iso c'alzi goggo2amirawun hadise, iso gozameen, «Goottaa ere kadaawute maganee noon nen2eyisana» amaa aaloo iyyeen.

32 Yesuusana takki ame aallee iso uume «Ani isinuun me goggoyelloo dootaattan?» ame.

33 Isona «Goottaal!» «Noo Iil2o2oottaani goggodeerawun dootatanna ameen.»

34 Yesuusana isoon nen2eyisategure Iil2o2oottiso dinddinegure goorsewa Iil2o2oottiso deenddeen, isona usu debee sesseeteen.

21

Yesuusa kabaja ta2atiyyi Iyyerusaaleti tos tabano

(*Mar. 11:1-11; Luk'. 19:28-40; Yan. 12:12-19*)

1 Iyyerusaaleti tos gabbalamaa zayitii kabeyaara gaa takko2alataro wodami gutii kagiro maaman kafaage ta2amamatto banze goggogeeyi Yesuusa usukko o2agaalssatareenko lama fare.

2 Haanna ame, «Isin hore kagiro maaman tos seeyeen, goggogeeteeni demeertiti too darmmeenne wota tashaantteto isin helnnattaan, furaddeene in tos aata koyeen.

3 Maayyona isinne haa muun yelattaan gozame, «Gootta dootatara» ama. Goorsewa gafarranwa.»

4 Hikki kakkoonleera kahegerooyi haa amame kasegaamera goggogudaroonya.

5 «S'iyooni ta2amamatto ta2iyyerusaaleti katamaawun haa ami,
 «hikkima wonokka fayyankka leegure,
 demeertitinna darmmeeti gutii hamas's'eegure ku tos emeetara» amadeen eseen segaa.»

6 Usukko o2agaalssatareenna seetengureen Yesuusa ajaja isoon goggosis-erokki malee yeleen.

7 Demeertitinna darmmeeti keenenguren sarssikisoo kademeeree bagadi gutii kayeen; Yesuusana esee gutii hamas's'ee.

8 Gosakkona gamisa sarssikkisoo raadii yayeen; kakkaleenna ade ballaal tattarsheen aateen raadii lullugudeen.

9 Horehaye kasessetarena haarre usuu debee sesseetaa kagire gosana, «Hoosa2ina ere kadaawute!»
«Mege kawaayi ka2emeetara usu kasommaasameya,»
«Hoosa2ina ele daruurii haa amaa iyyaaren.»*

10 Iyyerusaaleti tonssa kakkotabare goorata kakkatamaa ibaaddo dubba, «Hikki ayyoya?» amaa shalagaame.

11 Gosana, «Hikki Galiilaayi tagitto tanazireet katamaakko ka2emeetero kahegeroo Yesuusaya» ameen.

Yesuusa k'ulluukki min kawaayi orroo odadalatareen deegure horoore

(*Mar. 11:15-19; Luk'. 19:45-48; Yan. 2:13-22*)

12 Esekko Yesuusa k'ulluukki min kawaayi tabegure k'ulluukki min kawaayi orroo iminataanna daddalataa ogireen beese horoore,

21:5 Zak. 9:9. * **21:9** Hoosa2ina amano ta2ibrayist'i hizii fayyinna, Waaye no fayyisina amanoya.

21:9 Mez. 118:25-26.

maragade ožigilssatarenkkokki t'arap'eezzalnna arabe odaddalataren kakkohamas's'eeran borbboono mina mina abbaabe lugudere.

¹³ «Min kakki kažebi min amamara amame mas'aafa k'ulluukkii s'aafameria, isin addeen kakkosamaraan laga kashittaa yeltettaan» ame.

¹⁴ K'ulluukkii min kawaayi orroo Iilzo odiyannonna naafaleessaal usu tos emeeten, usuna fayyiise.

¹⁵ Ayesuun gozameen tuuk'aamolkokki woyichchaalnna seera ožagaalssisaran Yesuusaa kafelamero baasanna, «Hoosazina ere kadaawuteen» amaa k'ulluukkii min kawaal orroo kažiyare yiis kakkodeyaaren goorata aalo amaraateen.

¹⁶ Isona Yesuusane «Hikki yiis tažamaro maalatta?» ameen. Yesuusana: «Ižii» maalara ame,
«Yiiskona naasi kažilataro yiiskotti hizikko
galata ekkaase kažamaro suure lakkonabbabteettanya?» ame.

¹⁷ Katamaakko iise beegure Bitaanya kažamaraan maamanii seete esee baree.

*Il kallayikki gaa kabalasi
(Mar. 11:12-14,20-24)*

¹⁸ Yesuusa bari bullane katamaa tos abbaabate setaa giraan uužee;

¹⁹ Raadii giridii kagire gaa kabalasi koo deegure kakkoseero goorata baalallo kuwaarre il toonna helayiin waatgure; «Goortta jiroomman kuun il aroogginnio!» ame. Gaa kabalasina goorsewa angage.

²⁰ Usukko ožagaalssatareenna kalleero deeguren saadeen, «Gaa kabalasi misii kooyikkii angagin daanddee?» ameen.

²¹ Yesuusana, «Ani rumminaa amara; ammano isinuun girewa lakkohedatteen; gaa kabalasi gutii kalleero aani felano kaalaal anlleennon giraan hitta wodami hittakko, Tagamigudde beke orroddee tabi gozantteen isinuun laarewa.

²² Ammanatteeddeen ebii kažebaattan dubba atayinattaan.»

*Odonttari kayesuusa gutii tažemetetto hoosiin
(Mar. 11:27-33; Luk'. 20:1-8)*

²³ Yesuusa k'ulluukkii min kažebi tos tabegure agaalssisaa giraan tuuk'aamolkokki woyichchaalnna kagosa jaarsolee emetengureen, «Hikka ayees dubba kakkofelatta eeki odonnatiya? Odonttina kuyeen kasisera ayyooya?» ameen hoosaten.

²⁴ Yesuusana, «Aninna hoosiin too isin hoosayinnara, abbaabi iin gosegiteen aninna hikka ayees eeki odonnati ani felaro isinuun seginnara.

²⁵ Kayaannisa t'ink'ata haggekko emeetera? Daruurkkoyya muu ibaad-dokkoya?» ame hoosate.

Isona isi isi orro ayeesaa, «Noo Daruurkkoyya gozaminne hayya Muun ammanana waattettaan?» aminara.

²⁶ «Ibaaddokkoya» gozaminne ade gosana Yaannisa kahegeroo ame mankkožammanaro maraan noo gosa abssatanna» ameen.

²⁷ Haanssun «Noo lakkokansso» ameen Yesuusaan abbaabeen.

Usuna, aninna hikka ayees eeki odonnati ani felaro lakkoseginaro ame.

Yiis lamakokki masuussa

²⁸ Yesuusana, «Me aani laara? Babbaar lama kažaba ibaaddoti koo gire; kahoree ere tos seetegure, Unnukkee! Hittaari tawoyinii tažakaakiltte banze tos seegudde felo felina ame.»

²⁹ «*Unnuna, lakkodaginaro*» ame. Baaskkeessa malabatere abbaabate seest.

³⁰ «Ade kallamikki ere tos seetegure hikkamaleewa ame, unnukkeessana, *Li Aabbokki! Seerowa*» ame. Ayesuun gozameen haseennooni hese.

³¹ «Iso lama orrokko ta2odoo fezi ka2ammagera eekiya?»

Isona «*Kahoree unnuuya*» ameen. Yesuusana, «Ani rumminaa amara k'arat'a okukkuyisaraanna osharmut'araan wononnati kawaa tos tabin isinkko t'ayinaraan.

³² Kat'ammak'aara Yaannisa k'ulluukki raa tusin isin tos emeetera. Isin addeen lakk2ammanteettaan, k'arat'a okukkuyisareenna osharmut'araan gozameen ammaneraan. Isin hikka deeten giraan duuddo c'ubbokko gula galteen lakk2ammanteettaan ame.

Kawoyinii ira otateen obaraarankotti masuussa

(Mat. 21:33-46; Mar. 12:1-12; Luk'. 20:9-19)

³³ «Kakkalee masuussa maala; kawoyinii irakkokki odo koo gire, iraa maraamurise ooti kaate, woyinnii kakkomiic'iraan gumbbina oshate, woyinnii o2oorarawuun deeri madaare, esekko irakkeessa otateen obaraarawun kirayii sisigure ul kakkalee iise seete.

³⁴ Kaami takkokukkuyisataraan diginni kakkogiyaatte goorata tadubant-tetto ilkko k'oobakkeessa atayin usuun ohandaareen otateen obaraaran tos fare.

³⁵ «Otateen obaraaranna usuun ohandaaran abeenguren koo boc'een, koo lagadeen, koo adeen e2emooyi eeggeen.

³⁶ Usuna ohoreekko tootooyi orooraraan okkalee ohandaaran fare, otateen obaraaranna giddana usumaleewwa yeleen.

³⁷ Goorttanu *Iso adi unnukee lakabajiiranna*, amere danbbenne unnukkeessa fare.

³⁸ «Ayesuun gozameen otateen obaraaranna usu unnukkeessa kakkodiyaaren goorata hikki ka2eelnaroya, koyeen lagadigunne rittiitteesa eelinna» ameen isizorroo ayeeseen.

³⁹ Abeenguren kawoyinii irakko sar beesengureen usu lagadeen.

⁴⁰ «Hayya kawoyinii irakkokki odo kakko2emeete goorata han2u otateen obaraaran usu misi kayelnnaro aani isinuun laara?»

⁴¹ Isona «Han2u omeellan akamalee lagadigure kawoyinii irakko tadoottisatto ilkko k'ooba goorataayi o2abbaabarawuun okkalee otateen obaraarawun kirayii sisinnara» ameen.

⁴² Yesuusana,

«Oginbbaraan kattuffateen e2emo,
minuun mina afarruuun kadootisaro lee,
Hikkana kayelera Waayya,
il2o2ottaanuun baasaya;

amame k'ulluukki mas'aafaali kas'aafamero lakkonabbabteettanya?» ame.

⁴³ «Haanssun ani haa amara; wononnati kawaa isinkko atamigure il kayelataro gosaan sisaminara.

⁴⁴ Hikka e2emoo gutii ka2iyaara e2ebara; e2emonaa iso gutii kakko2iyaara ibaaddo ade bututinnara.»[†]

⁴⁵ Tuuk'aamolkokki woyichchaalnna Farasaawiil, hikka masuussajjool kakkomaalaren goorata Yesuusa ka2ayeesara garakkisoo laano addeesen.

46 Ayesuun gozameen abi shiin godooteenna goса ade Yesuusa kahegeroo aani mankkodiyaare maraan abssateen.

22

Kahaassinoo aamokkokki masuussa (Luk'. 14:15-24)

1 Yesuusa ade masuussayi ibaaddon segaano haggaababe,

2 Wononnati kadaruure erekkeessatti haassinoon aamo kazekkaasatero wono aani laara,

3 Wonona haassinoon kakkoonsegaatero ibaaddo kekkeesiin ohandaareen handdaa farate, ibaaddo gozameen lakkozemeyinnanno ame.

4 «Adena okkalee ohandaaran faregure ozuumameranne goortta aaraarinna kak'aabaan »Giddikkee enzaayegure ekkaasayera kameen dubba mankkozekkaatero maraan haassinoon koyeen, amara ama segaa.»

5 «Ozuumameeran gozameen uumit diidengureen; koo ira tos, kakkalee dookki daddalayin seete,

6 Oheseeran adeen ohandaaran abeenguren abboosiseen lagadeen.

7 Wonona amaraategure wotaadara faregure hanzu olagadeeraan lagadssise; katamaattisonna eleenii gube.

8 «Esekko ohandaareenne haa ame, »Kahaassinoo aamo ekkaatera, ayesuun gozameen ozuumameeranna aamoon odootisaraan leen mankomutanaawateran maraan;

9 Kakkosesseetaran raadii biyaagudden kaheltteen ibaaddo dubba kajila aamo tos uuma» ame.

10 Ohandaaranna raadii beengureen kaheleen ibaaddo kaizdanna kameelan dubba kukkuyisenguren kahaassinoo min martti ammageen.

11 «Wonona taazuumantteto martti din min orddi gotabro ibaaddoti koo kahaassinoo sarssi hasarssannoni kagiro dee.

12 Haanna ame; »Ani kageelaataro!« kahaassinoo sarssi hasarissannooni misii hittarraa tabin daanddeete? Ibaaddotina gozameen taazami²abbaabro waate.

13 «Wonona ohandaaranne; »Genena luk'k'ana shiyaagudden sarre kagiro t'illinggakki mugud tos beesaddeen usu shafa, eseenna ottanna ilkko fooc'anoo linnara» ame.

14 Esekko Yesuusa, »Ozuumameeranna omoogganiyyaan, ozaassaabameeraan gozameen huc'c'arriyyaan» ame.

Giira muranokokki gara (Mar. 12:13-17; Luk'. 20:20-26)

15 Esekko Farasaawiil been seetaa giraan misimisi Yesuusa ayeeskessayi t'oyi taazami abinaraan makkareen.

16 Isokko ozagaalssatareenna Maherodoosa unane wota Yesuusa tos fareengureen, »Ka²agaalssisatto!« »Ati karrummii laanona raa kawaa rummii ka²agaalssisatto laano, ibaaddo abssataa ka²ululisoon dubbana il tooyi kadiyaatto laano noo kanssowa.

17 Karoomi wonolaalkokki wonowuun giira murano dootisara muu lakkodootisaroya alla noon segii? Ameen hoosaten.»

18 Yesuusana miiggettisoo addeesere, »Isin ifissaaddolee mewuun ayeesi in c'aafin dootaattan?«

19 Giira tamurattaan maragade alla iin tusa?» isona t'agaraa too keneen.

²⁰ Usuna, «Hitta maragadeeyi gutii tamutatta middi taayyotta? S'uufinna ade taayyotta?» ame.

²¹ Isona abbaabere «Karoomi wonoyya» ameen. Usuna abbaabere «Karoomi wonokokki karoomi woonon, kawaanna Waawuun sisa» ame.

²² Isona hikka maalengureen ayeeskkeesaa saadaa iiseen seeteen.

*Goyikko kiyaanokokki gara tahoosanttetto hoosiin
(Mar. 12:18-27; Luk. 20:27-40)*

²³ Ese arpii goyikko kiyaano laagiro ame kaazammanara kasodok'awil ibaaddo Yesuusa tos emeetengure haa ame hoosate;

²⁴ «Kaazagaalssisattol!» Muse; «Ibaaddoti koo ooritteesakkko yiis hažumulloon goggoye, kagooyerо abbikkeessakkotti oori abbikkeessa atayigure usuun sannii hakkaye amera.

²⁵ Abbilaal todoba no dollee gitta, kahoree oori atategure yiis hažumulloon kakkogowaare goorata abbikkessana oori yelate;

²⁶ Hikkamalee ade kaseedikko taa todoba geeroo hikkamalee goyeen.

²⁷ Dubbaankko haerre heleeltitina goote.

²⁸ Haanssun ese dubbaan mankkokesantteto maraan goyikko takkiyaano arri iso abbilaal todoba orrokko ekiin oori linnatta?»

²⁹ Yesuusana isoon abbaabere, «Isin k'ulluukki mas'aafajjnna hunna kawaa mankkoزادdeesanawattettan maraan shir amattaan.

³⁰ Ogoyeraan goyikko kii gožabbaabateen dariurii kagiro ergichchaal aani linnaraan kuwaarre lakkоatayinaraan; lakkonakeesaminaran.

³¹ Ogoyeraan goyikko kiyaanokokki gara Waa isinuun kažayeesero lakkonabbabteettanya?

³² «Ani kažabraame Hedo, kayissaak'a Hedo, kayayik'ooba Hedoya,» Haanssun Waa arddokki Hedoya kuwaarre lakkokagoyi Hedoyyo.»

³³ Gosana hikka kakkomaalare goorata agaalssiskkeesaa saadeen.

*Dubbaankko karooraro ajaja
(Mar. 12:28-34; Luk. 10:25-28)*

³⁴ Yesuusa Sodok'awil abbaab tirи c'alžisano kakkomaalareen goorata Farasaawiil raattoo kukkužameen.

³⁵ Isokko koo seera kamuse kažagaalssisare Yesuusa c'aafin dootegure haa ame:

³⁶ «Kažagaalssisatto! Seeral kamuse dubbakko karoorara eeki ajajaya?»

³⁷ Yesuusana isoon abbaabere, « «Goottaa Hedokkaa migitti wodanaayi, migitti neefooyi, migitti k'ofaayi geelaa».

³⁸ Hikki ajaja kahoraarjeenna dubbaankko karooraro ajajaya.

³⁹ Kallami ajajana hikka aani laara; hikkina «Ollaattaa isizoottaa aani geelaa» kažamaroya.

⁴⁰ Seera kamusena kahegeroolkokki agaalssis dubba hikka ajaja lamaa gutii dhaabbateen giraan ame.»

*Kiristoosa sannii taayyoya?
(Mar. 12:35-37; Luk. 20:41-44)*

⁴¹ Farasaawiil kukkužameengureen Yesuusa haa ame iso hoosate,

⁴² «Gara kakiristoosa me aani laara? Sannii taayyoya?» ame iso hoosate.

«Isona sannii tadaawuteyya» ameen.

⁴³ Yesuusana, «Hayya daawute Ayyaana K'ulluukkinna hunnaayi muun usu, «Goottaa!» amara? Ame.

44 «*Gootta Goottakkeewun!*

Diiakkaa lukittaa hegelii taadaddaramiroo;
«Merggetteeyi hamas's'i amera.»»

45 Haannuun Daawute, *«Goottaa!»* Ami gozuumiro hayya Kiristoosa misii sanniitteessa liin daanddaara?»

46 Haafura koonna abbaabin kadanddeera goorttun ese arikko haggazabere hoosayin kajabaate maayyona laagiro.

23

Yesuusa Farasaawiilnna seera kamuse ozagaalssisaran tuffatano
(Mar. 12:38-39; Luk'. 11:43-46; 20:45-46)

1 Esekko Yesuusa gosanenna usukko ozagaalssataareenne haa ame ayeese,

2 «Seera kamuse ozagaalssisaranna Farasaawiil Muse aani seera goggozagaaalssisirawun odonnnati isoon sisameria.

3 Haannuun iso isinuun kasegaaran dubba fela, oorayeen, ayesuun gozameen goggozayeesarankki malee lakkofelaraan, iso ofelaraan felo aroofeltteen.

4 Adena sidamiin tadanddaamoon sidane tażatii shiyeenguren haan kažibaaddoo gutii kaaran; iso gozameen feriinna duuddo diniin lakkodootaran.

5 «Ibaaddon mutin ameengureen felożoottisoo ibaaddo horee tusayin ameereene, shaashii aani bebbeedtisooyi shaataraan, malddiya aani genet-tisooyi shaataraan,* gashekotti sharffinna eeraasataran;

6 Tażamo banze, takabajjaantte banze, Ayihuudikokki min kažebi kahorrajjee barc'uma hamas's'in geelataran.

7 Usumaleenna giyaa orroo nogodda aatanona hiżi tažibaaddokko *«Kažagaalssisattol»* amami uumamin dootataraan.

8 «Isin gozameen *«Kažagaalssisattol»* Amami lakkouuumaminattan, isin kažagaalssisara koo kaalaalya, isin dubbana abbilaalttan.

9 Daruuri kagiro Aabbo koo mankkożabtaan maraan ulii maayyona *«Aabbo»* ami aroożuuntteen.

10 Isinuun baallikkisin Kiristoosa mankkolleero maraan *«Baallii»* amami aroożuumanitteem.

11 Isin orrokko dubbaankko kanjjinkki kalleera isinuun kahandaaro lin-nara.

12 Isiżoottetessa t'ok'k'i t'ok'k'isatara yeraatara isiżoottessa kayeraasatara ade kabajjaamara.

13 «Isin ifissaaddolee seera ozagaalssisattaanna Farasaawiil wononnati kadaruure tos ibaaddo goggotaboonkko ufa mankkoc'ufattan maraan aanne isinuun! Isin metekkisinuun lakkotabtaan; tabin kadootatarona lakkotabsatthan. [

14 Isin ifissaaddolee seera ozagaalssisattaanna Farasaawiil aanne isinuun! Min kagalttanttel hawżayi yelaa, ibaaddon mutin ebi eeraassen mankkoebaattan maraan kameellan firdda isin atayinattaan.]†

22:44 Mez. 11:01. * 23:5 *Ashenkita amano*, kallachcha aani bebbeediinna hisilii kashaamaroya.

23:5 To. 15:38; Ada. 6:8. 23:11 Mat. 20:26-27; Mar. 9:35; 10:43-44; Luk'. 22:26. 23:12 Luk'. 14:11; 18:14. † 23:14 Toottoo tagalbbaa s'uufil tooto 14 adaraan; usu haafurana Mar. 12:40 kagiro aani laara.

¹⁵ «Isin ifissaaddolee seera kamuse ozagaałłissisattaanna Farasaawiil, isin ibaaddoti koo isinkko każagałłissataro yelin bekeeyinna ul gutii mankko-maraamurattan maraan iso kakkotabsseen goorata isinkko ambbaa ka-roore tagaaninemee eleenii goggożiiroon mankkoyelattan maraan aanne isin-uun!»

¹⁶ «Isin jaamassi jaamassi hore hayiteen ogeggeesattan; aanne isinuun! Maayyona k'ulluukki min kawaayi gożammate koonna lakkoyo; ayesun gożameen k'ulluukki min kawaa orro kagiro work'k'ii gutii gożammatte ade ammato giyaaran» amattaan.

¹⁷ Isin jaamassiilnna gowoolee work'k'iikona work'k'ii kak'ullooyisaro k'ulluukki minkkona eekiya karoorara?

¹⁸ Usumaleenna tafala banżee każammataro ibaaddon koonna lakkogiro, ayesun gożameen tafala banżee kagiro jaarssoyi gutii gożammatiraan am-matto hanżu giyaaran amattaan.

¹⁹ Isin jaamaleessa falakkona tak'ullooyisatto tafala banżekko eekiya karoorara?

²⁰ Haannuun tafala banżeysi każammatera kakkofalatarani gutii kagiro dubbaysi ammatara.‡

²¹ Usumaleenna k'ulluukki min kawaayi każammate k'ulluukki min kawaayi orro kagiroonna ammatara.

²² Daruuri kążammate korffinje kawaayi gutii kahamas'eeroyinna ammatara.

²³ «Isin ifissaaddolee seera kamuse ozagaałłissisattaanna Farasaawiil aanne isinuun! Anuugakko, deebbokkona okashekko kahoraarjjee hora Waawuun sisattan, seera orro kagiro metekki ayees kalleero; firddha karrummii, shaagana, abddamano addeen tuffattettaan. Aanži hażiisooni hinżana feltteenwa kazidanye.

²⁴ Isin jaamaleessa jaamaleessa hore hayiteen ogeggeesattan! Biinži aani kalaaro ayees assaabtieen shafattan; gaala aani kaleyaaro ayees addeen ennegattan.

²⁵ «Isin ifissaaddolee seera ozagaałłissisattaanna Farasaawiil; aanne isinuun! Kafala yaalzana kat'ugga huu mina tasaree taalaal shashakarottan; orrozoottiso gożameen saamanoyinna isizawodaiwiaattii ammagamera.

²⁶ Ati jaamakki Farasaawiti t'ayi huu kafala yaalzana kat'ugga huu orro muc'c'isi; esekko guutikkisona kamuc'c'ime leera.

²⁷ «Isin ifissaaddolee seera ozagaałłissisattaanna Farasaawiil guutikkiso barssaa t'alame kaziidaro, orrozoottiso gożameen kagoye ibaaddokokki lefalinna battiikki ayees dubbaa każammagame hiyyel aani mankkolaattan maraan aanne isinuun.

²⁸ Isinna sarre ibaaddon k'ulluukki aani laattan, orrozoottisin gożameen ifissaaddayinna meellaneysi ożammagameenyyaan.

Seera kamuse ozagaałłissisaranna kafarasaawil murrisamano (Luk'. 11:47-51)

²⁹ «Isin ifissaaddolee, seera kamuse ozagaałłissisattaanna Farasaawiil aanne isinuun! Kahegeroolkokki k'amal gimbbaa kak'ulloolee k'amal issaadisaa,

³⁰ «Kat'awoo Odolaalkkaanikki geesii kaginne leenewa, kahegeroolkokki iigi ubanooyi isone wota lakkolaanne» amattaan.

‡ ^{23:20} Meebaa ibaaddo Hedokkeessawun kasisara każameen dubba meebla amamara. ^{23:22} Isa. 66:1; Mat. 5:34. ^{23:23} Woy. 27:30. ^{23:27} Ofa. Fe. 23:3.

31 Hikkaniinna kahegerool lagadeen ogireen odolaalkaaniwun sannii laanokisin isi oottisin gutii atotinattaan.

32 Goorttanun odolaalkisin felin ohaggaaberen felo gudisa.

33 «Isin habeessal! Yiis kajaarza tabaanon tagaannemi eleenkotti murit-tikko misii hesiin daanddeetan?

34 Haannuun kahegeroo, k'arooleelnna seera o2agaalssaran farnnara, hinzakko kookkoo lagadinnattan, kookkoonna suyinnattaan, kakkaleenna Ayihuudikokki min ka2ebi orroo boc'c'innattaan. Katamaa tookko katamaa takkalee tos isin iso horoornnattan.

35 Haannuun k'ulluukki ka2aabeba iigikko haggaaabere k'ulluukki mini-inna fala mankkofelatarani t'e2ee kalagaddeettan ere kaberaakiyukko taa kazakkiraasa iigi geeroo ulii gutii ka2ubatero k'ulluukki iigi dubbaan isin ohoosamattanttaan.

36 Ani rumminaa amara karoorero ayees dubbaan hitti alattaan hoosamatta.

Yesuusa Iyyerusaalemi maraan ootano (Luk'. 13:34-35)

37 «Ati Iyyerusaalemi, kahegeroo talagadatta, ku tos ofarameeraanna e2emooyti ta2eeggatta ati Iyyerusaalemi lukkale c'u2uutekkisee baalkkise hegelii goggokukkuyisattoyi, ibaaddokkaa kukkuyisin miyyaa gale ani doote, isin gozameen ii lakkontettaan.

38 Goortta k'ulluukki min ka2ebikakkisin ona lii hesinnara.

39 Haanssun, «Kagootta megee ka2emeetara kasommaasameya» taa anttaanii gin hikka gooratakko haggaa2abre isin kallami in lakkodeetan.»

24

Kagachchoo alamikokki malaataal (Mar. 13:1-2; Luk'. 21:5-6)

1 Yesuusa k'ulluukki min kawaakkko beegure seetaa giraan usukko o2agaalssatareen k'ulluukki minkkokki gimbbe tusin usu tos emeeten.

2 Usu gozameen, «Hikka dubba diyaattaan?» «Ani rumminaa amara e2emo e2emoo gutii kaginbamera goggodiyattanii hadarzaamooni hikkamalee gog-gogirooyi kahesira e2emo koonna laagiyo» ame.

3 Yesuusa zayitii kabeyaara gaa takko2alataro wodami gutii hamas's'ee giraan; usukko o2agaalssatareen kale been usu tos seeteengureen «Alla noon segiilla» «Hikki ati ka2amattha dubbaa goree linnara? Emeetottana alamikkotti gachchoon malaata meyya?» ameen.

4 Yesuusana abbaabere haa ame; «Maayyoona isin goggosoboonkko isi2oorayeen.»

5 Kamoogganna ani Kiristoosaya amaa megekkeeyi emeeyinnara kamoogganna shirsinaraan.

6 Jereenna gara kajereene ta2ayeesamatto odu isin maalinnattan; hikki ayees laano kahesonniya, halleewo kuwaarre gachcho ganaa mankkolleete maraan hikkanii isin goggoneyinokko isi2oorayeen.

7 Gosa gosaayi gutii, wononna wonoo gutii kiinnara, ban2e ban2eeyi u2ina ulkokki aa2aano linnara.

8 Nikki dubba gozameen k'aniin ka2ummullakkotti rakkookko tahoraari-jjeetta.

⁹ «Hassu goorata ibaaddo isin rakkowun roorisi sisinnara, lagadinnaran; megekkekkotti aalantti gosa dubbaa dollee odiidantteen linnattaan.

¹⁰ Hassu goorata kamooggan ammanokkisoo iisinara, koo kakkalee roorisi sisinnara; isi isizorronna kookkoo diidinnaraan.

¹¹ Kamooggan kat'araa kahegerool kiinnara, kamoogganna sosoyisinaaraan.

¹² Tamooggan meellanekko kakkeeyi kamooggan ibaaddokkotti geelanje ambbal linnatta.

¹³ Tagachchoo arri taageeroon kazataate hassu fayyinara.

¹⁴ Gosa dubbaan ato goggolleeroon hikki wononnati kawaakokki wongala alami dubbaayi lallabaaminnara, esekkona tagachchoo arri emeeyinnatta.

Bayi kakkeenaro battiikki kooko

(Mar. 13:14-23; Luk. 21:20-24)

¹⁵ «Goortanun kahegeroo Daanelan goggosegaamerokki malee, «Kabattoysisira kameellan ayees tak'ulloyitettö banzëe kazalleero kakkodeeten goorata kannabbabara hashaa!»

¹⁶ Hassu goorata ul kayihuudayi kagirana wodami tos habak'ato,

¹⁷ Minii fook'ii gutii kagira maamisikki ibaaddona huu minkko atayin arooddago,

¹⁸ Iraa kagira ibaaddotina sarssikkeessa atayin aroozaabbaabanno.

¹⁹ Ese arri heleel kafatowunna kazilisaroon rakkoo taazatii leeta.

²⁰ Goorttanu bak'atanokkisin bat'teessayi goorttun Ayihuudin tafoolssi arri goggolleenoonkko ebaayen.

²¹ Hassu goorata alami takkomet'ameri arrikko haggazabere taa hittaari geeroo lii kakkasoon esekkona horenbaan ese rakkonne wota kakkoezkaaro kallayitti rakkoo taazatii linnatta.

²² Hassu arriil gabaabbayi waatenna ibaaddo dubba lakkohesare. Kazassaabameri maraan gozameen hanzu arrija gabaabbateen.

²³ Hassu goorata maayyonna hikkima Kiristoosa hittanii gira goorttun hassee gira gozameenna aroozaabddatteen.

²⁴ Kat'araa Kiristoosalnna kat'araa hegerool kiinnaraan, isoon gozekaate kazassaabamerona shirsii amireene kazatii baasakki malaatalnna tusinaraan.

²⁵ Goortta ani isinuun t'aye segaara:

²⁶ «Haanssun «Aankkima gaa orroo gira,» gozameenna eserraa aroobbeeten, Hikkima min orroo giridii gira gozameen aroozaabddatteen.

²⁷ Hank'a mina tabiyaankko beegure mina taziyaan tos taageero gogohank'aaroo ere kazibaaddokkotti emeeto hikkamalee linnatta.

²⁸ Rak'a takkogiro banzë dubbaa allaattil kukkuämära.

Ere kazibaaddokkotti tallami emeeto

(Mar. 13:24-27; Luk. 21:25-28)

²⁹ «Hanju tarraakkoo arrijjakko abbaabayire goorsewa

«Aritti mugud linnatta,
diginninna ifakkisee tiraynnatta,
Barraajjana daruurkko ubayinara,
kadaruuree hunnana shalagaaminara.»

³⁰ «Hassu goorata ere kazibaaddoo malaata daruurii gutii mutinnara, hassu goorata ulii tagitta aani dubbana woo woo ami ooynnara. Ere kazibaaddona

kadaruuure duumanchchaayi orroo hunnaayinna tażatii kabajaayi emeetaa giraan dinnaraan.

³¹ Erggichchalna tażatii tamalakata yaayene wota faraminnara, isona ożassabaameraa alamii mina afarkko daruurkkotti gachchokko taa darurkkotti gachcho geeroo ibaaddo kukkuyisinaran.

*Kabalasi gaakkki masuussa
(Mar. 13:28-31; Luk'. 21:29-33)*

³² «Kabalasi gaakkko hikka agaalssis agaalssayeen, ballaal gohurisiro baalallo goc'ariidiraan hassu goorata bat'teessa gabbalamano addeesataan.*

³³ Hikkamaleenna hikka dubba goddeeten ese arri goc'atii gabbalamano addesa.

³⁴ Ani rumminaa amara hikki dubba taagudaroo hitti alattaan lakkoroortto.

³⁵ Ulnna daruurnna roorraanwa haafurakki gożameen suure lakkoroorro.

*Goottaa takkożemeeyinnara arri addeesamana waatti
(Mar. 13:32-37; Luk'. 17:26-30,34-36)*

³⁶ «Hasse arrina hasse saatii gożameen odo kuwaarre kadaruuure erggichchaal golleenna, Ere golleenna koonna laakkaso.

³⁷ Kanohe geesii goggolleeroyi Ere każibaaddokkotti emeeto usumalee linnatta.

³⁸ Usu geesii beke miirza geegisanakko horeene Nohe markkafa tos takkotabinaro arri taageeroon ibaaddo aamaanna t'amaanna, oori atataanna keesataa goggogireenkki malee,

³⁹ Hasse arri taageeto me emeeyinnaro hażaddeesooni miirza tabekeeyi goggogħennegamerani ere każibaaddokkotti emeeto usumalee linnatta.

⁴⁰ Usu goorata ibaaddojja lama iraa hayinnaraan, koo ataminara koo hesinnara,

⁴¹ Heleel lama riim kooyi riitayinaraan too ataminatta, takkalee hesin-natta.

⁴² «Goorttanu Goottakkisin takkożemeeyinnaro arri isin mankkokasoon maraan nabbaada oorayeen,

⁴³ Hikka wodanaa abayeen, odo minee heto hemeen maagorata emeeyin-natto addeesi girewa nabbaadi min goggosaamamonkko ooratarewa.

⁴⁴ Ere każibaaddonna isin kakkoshaadon goorata mankożemeeyinnaro maraan, isinna isiżekkaasayeen oora.

*Każabdamena każabdamoon kahandaarokokki masuussa
(Luk'. 12:41-48)*

⁴⁵ «Babokkisoō isoon kakkodootisaro goorata goggosisiroo goottaa minkkeessakki ibaaddo gutii kashuumatera każabdamena k'arookki kahandaara ayyoyya?

⁴⁶ Goottaakkeessa abbaabayi kakkożemeero goorata tasisanttetto hadara fele gudise giraan kahelnara hassu kahandaara kasommaasameya.

⁴⁷ Ani rumminaa amara ogiraan urrawo dubbaayi gutii usu shoomiin-nara.

⁴⁸ Ayesuun gożameen kahandaara hassu ibaaddoti kameellan golleenna usu metekkeessan, *«goottaa adallaayinara»* amaa,

* ^{24:32} *Giilaal* hikki segaano katusara ulkkisooyi gaa kakkohurisarana baalallo kakkoc'ariidaraan giilaal goggabalamiro mankkollee maraanya. **24:37** Met'. 6:5-8. **24:44** Luk'. 12:39-40.

⁴⁹ Kiigure kakkalee kahandaaro jaleettessa boc'aano gohaggazabe t'ameen osetaraanne wota gozamenna got'ame,

⁵⁰ Hassu kahandaarokkoki goottaa usu ta2oorannon arriinna takkoshaadon saatii emeeyigure,

⁵¹ Hassu kahandaarokki goottaakkeessa murrisinnara, it'aattessana ifis-saaddoleenne wota yelinnara, ese ban2ee oottanna ilkko foo'ano linnara.

25

Deeleeljja tomonkokki masuussa

¹ «Hassu goorata wononnati kadaruure dab abateenguren mashaashe k'op'ayin obeeraan deeleeljja tomon aani laara.

² Iso orrokko deeleeljja kenno gowwaa, deeleeljja kenno adeen k'arooleeyyen.

³ Gowoolee dab abateenguren lanbbaa minija lakkozabateeren,

⁴ K'aroolee gozameen dabkkisoonne wota lanbbaa minija t'armmusiyi abateen gireen.

⁵ Kamashaashee kakko2adallaatere goorata dubbana hudduro kakkodutisatte goorata huddureen.

⁶ «Ul hemeen t'eze kakkolaare goorata ‹Kamaashaashee emeetara biyaa k'op'ayeen ta2amatta uumit maalssantte.›

⁷ «Hassu goorata deeleeljja dubba keengureen dabkkisoo hank'k'ayisaten ekaasateen.

⁸ Gowoolee k'arooleenne ‹Dabkkaani bayinara laanbbaatisinkko noon sisa,› ameen.

⁹ «K'arooleenzi deeleeljja gozameen abbaabenguren no ta2abnna laanbbaa ‹Noyeenna isinuunna laanawaayin daanddaatta, seyeenddeene laanbbaa kadaddalatarokko ussun iminayeen› ameen.

¹⁰ «Laanbbaa iminayin kakkobiyaaren goorata kamashaashee emeete, ekaasateen ogireen deeleeljana kahaassinoo aamo takko2ekkaatero ban2e usune wota tabeen, ufana c'ufame.

¹¹ «Adallaaten ozemeeteran okkalee deeleeljja, ‹Goottaa! Goottaa!› maganne Noon ufa banina› ameen.

¹² «Usu gozameen, ‹Ani rumminaa amara ani isin laakkaso› ame isoon abbaabe.

¹³ «Goorttanu isin arri goorttun saatii mankkokasoon maraan isizekkaasyeen oora.

Ohandaaran seedkokki masuussa

(Luk'. 19:11-27)

¹⁴ «Wononnati kadaruuree ibaaddoti koo usuun ohandaareen isi tos uumegure ozabo urrawo2oottessa hadara sisegure ul kakkalee seeyin kakkeero ibaaddoti aani laara.

¹⁵ Odo odoo felo2oottisokki malee koowun t'agaraa ken, koowun lama, koowun ade t'agaraa too sisegure goorsewa ul kakkalee iise seete.

¹⁶ T'agaraa ken ka2atatera ibaaddoti goorsewa daddalatano haggazabere takkalee t'agaraa ken wor2e helate.

¹⁷ Usumaleenna t'agaraa lama ka2ataterena t'agaraa lama wor2e helate.

¹⁸ T'agaraa too ka2atatera gozameen ul oshegure maragade kagoottaa k'amale.

¹⁹ «Ohandaaraankokki goottaa mankkoseeteroo tanjiin adallaate emetere tasisero t'agaraa tootaayi din haggazabe.

20 T'agaraa ken kazatatera takkalee t'agaraa ken worze helate aate emeetegure, «goottaa!» Ati iin t'agaraa ken sissette, hikkima takkalee t'agaraa ken worze helera ame.

21 «Goottakkeessana «Gożidān felttetta, ati każidankki każabddantte, kic'c'arkki ayeesii każabddantte mankkolleete maraan kamooggan ayeesii ani ku shuminara, goottakkaanzi gegzeloo tos tabi ame.

22 «Usumaleenna t'agaraa lama każatatera kahandaara emeetegure «goottaa!» ati iin t'agaraa lama sissette, hikkima t'agaraa lama daddalegure takkalee t'agaraa lama worze helera ame.

23 «Goottakkeessana «Gożidān felttetta, ati każidankina każabddantte kahandaatta kic'c'arkkiin każabddantte mankkolleete maraan kamooggan ayees guti am ku shuminara, goottakkaanzi gegzeloo tos tabi ame.

24 «T'agaraa too każatatera kahandaarokkina emeetegure «gootta!» Ati kawut'annon gitto kamat'aratto, kadarżinnon gitto kakukkuyisaatto bogikażatii ibaaddoti laano kasowa,

25 Haannuun abssayere, «T'agaraattaa erree k'amalera, hikkima maragadekka ame.

26 «Goottakkeessana abbaabere, «Ati kameellakkina boozzakki kahandaatta, kawut'annon giro kamat'aratarona, kadarżinnon giro kakukkuyisataro laanokkee kasso?

27 Hayya ani kakkożabbaabataro goorata t'agarattee worzene wota gog- gożataroo odaddalatarawun sisano dootisare.

28 ««Goorittanuu t'agaraa aatagudden t'agaraa tomon każaboon sisa,

29 każaboon adamara, moggatara, kallayiikkikkō gożameen hassu kagirawa atamara.

30 Hikka lażo kallayiikki kahandaaro oottanna ilkko fooc'ano mankkogiro sarre kagiro t'illinggakki mugud tos beesa shafa ame.

Alamikokki kagachchoo firddha

31 «Ere każibaaddo erggichchalkkeessa dubbane wota kabajaa gożemeete kakkabajaa korffinjjieyi gutii hamas'iinnara.

32 Gosa dubba usuu horee kukkuminnara, usuna, kafoofee idaad oreenkko goggożassabarooyi, gosa koo kakkaleekko assabinara.

33 Idaad mina tamerggenne oreen mina tabetene aalliisinnara.

34 «Hassu goorata wono mina tamerggenne ogiraanne haa aminara, «Isin Aabbokki osommaasatera koyeen alami takkomet'amerokko haggazabere isinuu kazekkaatero wononnati eela.

35 Aalantina ani uużee aamisseettan, sugubaaye t'amissettan, ani martti lee gożemeye k'op'atteettan,

36 Ani hawżayi gollee sarssisseettan, ani hawżaame deetettan, shaame gollee in tos emeetteen hoosattettaan..

37 «K'ullooleenna abbaabeen haa ameen, «Gootta! Ati uużite deenne goree no ku aaminsse? Goorttun sugubaatte deenne goree no ku t'aminsse?

38 Martti leete deenne goree no ku k'op'anne? Goorttun hawżayi leete deenne goree sarssinsse?

39 Usumaleenna hawżaantte goorttun shaantte goree seenne no ku hoosanne?

40 «Wonona abbaabere, «Ani rumminaam amara hinża huc'c'arri olleeraan abbilaaltteekko koowun kayeltteettan iin feltteettaan aaniya ame abbaabe.

⁴¹ «Esekkona mina tabetene ogiraanne ade haa aminara, «Isin ok'angaanttetaan, durrisanna erggichchakeessawun tazekkaatteto jiruu jirooman eleen tos inkko kale biyaadden seeyeen.

⁴² Alantina ani uuzee lakkotaamisseettan, ani sugubaaye lakkot'amissettaan,

⁴³ Ani martti lee gozemeeye lakkok'op'attettaan hawzayi lee lakkosarssissettaan, ani hawzamena shaame gollee in tos emeetteen lakkohoosatteettan.»

⁴⁴ «Isona abbaabereen, «Gootta! Ati uužite goorttun sugubaatte, ati martti leete goorttun hawzayi leete, hawzantte goorttun shaantte deennenne goree gargarana waanne?»

⁴⁵ «Hassu goorata wono abbaabere, «Ani rumminaa amara hinža huc'c'arri olleeraankko koowun felana waattii iinna lakkofelttetaan» aminara.

⁴⁶ «Hinža Jiruu jiroommatti murro tos, k'ulloolee adeen jiruu jiroommakki giri tos seeyinnaraan.»

26

Ayihuudil Yesuusa lagadin t'ocean (Mar. 14:1-2; Luk. 22:1-2; Yan. 11:45-53)

¹ Yesuusa hikka ayees dubba ayeese kakkogudisare goorata, usukko ozaagaalssatareenne,

² «Arri lamakko abbaabayire kafaasikkaa baala kakkabajaaminaro laano kassaanwa, ere kažibaaddona suwaamiin roori sisaminara» ame.

³ Esekkoo abbaabatere katuuk'aamol woyichchaalnna jaarssa kažulee K'eyaafa kažamamaro tuuk'aamolun odonnati kažabokkokki awudii orroo kukkužameenguren,

⁴ Miiggeeyi Yesuusa abiinna lagadisisin makkareen.

⁵ «Ayesun gozameen gosaa orroo shalago goggokennoonkko tabaala arri aroolleen» ameen hiži too leen.

Yesuusaa gutii shittoo takibttetto heleelttiti (Mar. 14:3-9; Yan. 12:1-8)

⁶ Yesuusa Bitaanyaayi maarii bar kažabo Simoonakokki minii giraan,

⁷ Heleelttiti too dookki aaloo awžallo talleetetto shittoo kažalbbast'iroosi bill'aaide kooyi aatte Yesuusa tos gabbalantte, babo aamaa hamas'see gi-raana metekkeessa gutii shittoo kikibtte.

⁸ Usukko ozaagaalssatareen hikka kakkodiyaaren goorata amaraateen haa ameen, «Hikki dubba daržaano muunya?»

⁹ «Hitti shittoo kamooggan maragadeeyi daddalamigudde hiyyeessan sisamin dootisatte» ameen.

¹⁰ Yesuusana iso kažameeraan addeesere, «Hitta heleelttiti muun rakkisattan? Ese iin felo ožidan felttetta ame.

¹¹ Hiyyeessal maagoreenna isinne wota giraan, ani gozameen arggetto isinne wota lakkogirnnaro,

¹² Ese hitta shittoo maarkkeeyi gutii kikibano in k'amalkkeewun ekkaasanoyya.

¹³ Ani rumminaa amara hikki wongala mankkolallabaamaro alami dubbaa, maraamuri maažeeti banzeenna ese iin kafelttetta ese shaadano lii segaaminara» ame.

Yihuuda Yesuusa roorisi sisin ekkaate (Mar. 14:10-11; Luk. 22:3-6)

14 Hassu goorata tomonkko lamakko koo kalleera każask'orotu Yihuuda każamamara katuuk'aamol woyichchaal tos seetegure,

15 «Ani Yesuusa isinuun roorisi gosise isin addeen iin me sisinnattaan?» ame, isona bir sonddom usuun tooteen siseen.

16 Hassu gooratakko haggazabere Yihuuda Yesuusa roorisi kakkosisiro każekkaaro goorata dootaa gire.

*Yesuusa kafaasikkaa kita ofarameeraanne wota aamano
(Mar. 14:12-21; Luk'. 22:7-14,21-23; Yan. 13:21-30)*

17 Kababoo baalan tahoraarjjee arri Yesuusakko ożagaalssatareen usu tos emetengureen «Ati kafaasikkaa kita kaħemeene goggoż-aanttoon eetii no goggożekkaansson dootaatta?» ameen.

18 Usuna, «Katamaa tos seeyenguddeen isinne każesele ibaaddoti koonne, *«Każagaalssisara gooratakki gabbalamera inkko ożagaalssataranne wota kafaasikkaa baala minkkaayi kabajaayinnara amara ama ame.»*

19 Yesuusakko ożagaalssataranna usu goggożajajjerokki malee kafaasikkaa baalakkokki kita ekkasen.

20 Ul hemmien kakkolaare goorata Yesuusa tomonkko lama ofarameer-anne wota babo aamin hamas's'ee.

21 Yesuusa aamo gutii giraan, «Ani rumminaa amara isin orrokko koo in roorisi sisinnara» ame.

22 Isona aaloo yaadengureen toottoolli «Goottaa! Ani leewuna?» ameen.

23 Yesuusana abbaabere, «In roorisi kasisinara iinne wota yaalżaayi gene kadagissateroya.

24 Ere kažibaaddo usu maraan goggos'aafameroyi goyinara, ayesuun gozameen ere kažibaaddo roorise kasisaroon hassu ibaaddotin aanne! Usu ibaaddoti hażalanno ni hesi girewa kažidanye» ame.

25 Roorisi kasisinara Yihuudana, «Każagaalssisatto! Ani leewuna?» ame, Yesuusana, «Ati każamatta» ame.

*K'ulluukki babo kawaakki woga
(Mar. 14:22-26; Luk'. 22:14-20; 1 K'or. 11:23-25)*

26 Iso aamaa giraanna Yesuusa babo keesegure sommaasate ibise aategure usukko ożagaalssatarawun sisaa, «Ahħaay atayeen aama, hinzi soozootteyan» ame.

27 Esekkō t'ugga keese Waa galategure, usukko ożagaalssatareewun sisaa haa ame, «Isin dubbana hitta t'uggakko t'ama,

28 Kamooggankokki c'ubboon shaaga maraan każubayinara ammato ożusubi każaddeesisara iigikki hikkaya.

29 Ani gozameen haa amara Aabbokkeekki wononntati isinne wota hikka każusub kawoyinii t'amo takkot'aminaro arri taageeroo hitta t'uggakko horenbbaan kawoyinii t'amo lakkot'aminaro.»

30 Mazamuri zammareen abbaabateenguren zayitii kabeyaara gaa takkożalataro wodami tos been.

*Yesuusa P'et'iroosakokki kakatano t'aye ayeese
(Mar. 14:27-31; Luk'. 22:31-34; Yan. 13:36-38)*

31 Yesuusa ade, «Hitta hemmien isin dubba in kakayinnattaan, *«Ani kafoofee basinnara kafoofamara idaandda darżaminnara amame k'ulluukki mas'aafaa s'aafamera.»*

32 «Ayesuun gozameen ani goyikko kakkokkee goorata isinkko t'ayi Galiläa tos seeyinnara.»

33 P'et'iroosana abbaabere, «Kakkalee dubba aalanttiitaayi ku iisi goseetena ani gozameen duuddo ku iisi lakkoseero» ame.

³⁴ Yesuusana P'et'iroosane, «Ani rumminaa amara hittameen lukkale haøyinon giraan ati in seed gali kakayinnatta» ame.

³⁵ P'et'iroosa gozameen «Ani kuunne wota goyin kadootisaro golleenna suure ani ku lakkakayinaro» ame. Kuunzi usukko ozagaalssatareen dubbana usumaleewwa ameen.

*Yesuusa Geetesemanii ebaatano
(Mar. 14:32-42; Luk'. 22:39-46)*

³⁶ Esekko abbaabatere Yesuusa usukko ozagaalssatareenne wota Geetesemanii tažamamatto banž too seete, isone «Ani aarraa seeyigure taa ebaaroyi isin hittanii gira» ame.

³⁷ Seetaa giraan P'et'iroosana yiis kazabddosa lama wota aate seete, gaddanna c'annak'aamano haggazabe.

³⁸ Esekkona «Ani taaggooroo aaloo c'annak'aamera, inne wota nabbaada hittanii gira» ame.

³⁹ Abaraantti ship'p'imegure hore hore bebbeedii ul oyere «Aabbokkee! Hitti tarrakkoo t'ugga inkko habuyito, ayesuun gozameen fezittee malee halleennoni giraan fezittaa malee halleewo» ame ebaate.

⁴⁰ Esekko abbaabategure usukko ozagaalssataran tos gožemeero ohuddureer-aan deegure P'et'iroosane, «Duuddo iinne wota saatii toonna nabbaadi girana waatteen?»

⁴¹ «C'aafiti orroddi goggotaboonkko nabbaada ebaayen, ayyana ekkaate gira, soo gozameen hararaan» ame.

⁴² Ade kallami seetegure «Aabbokkee! Hitti tarrakkoo t'ugga ani hat't'amoon giraan tarooron gollete fezittaakki malee halleeto» ame ebaate.

⁴³ Kallami abbaabayi kakkožemeero goorata hudduro mankkogeeetette maraan huddureen ogiraan dee.

⁴⁴ Giddanna iso iisegure ade kaseedi seetegure hore kažebaatere ebi ade ebaate.

⁴⁵ Esekkona usukko ozagaalssatareen tos abbaabate emetere, «Giddanna haraffintteen huddurteettaan? Hittima saatii gabbalantteta, ere kažibaaddo c'ubbaaleyikkotti geneyi roori sisaminara.

⁴⁶ Kiya seenno, rorisi kasisinara emeetaa gira!» ame.

Abamano kayesuusa

(Mar. 14:43-50; Luk'. 22:47-53; Yan. 18:3-12)

⁴⁷ Yesuusa ayeesaa giraan tomonkko lamakko koo kalleera Yihuuda katuuk'aamol woyichchaalnna tažulee jaarsoleekko ofarameeraan shiifana duullaa kažabera ibaaddo kamoogganna wota gire.

⁴⁸ Yesuusa rorise kasisera Yihuudana, «Ani kažangatara usuya aba» ame malaata sise mankkogire maraan,

⁴⁹ Goorsewa Yesuusa tos seetegure, «Kažagaalssisatto! Nogodda iiddegitto» ame usu angate.

⁵⁰ Yesuusana, «Ani kageelatato! Takkoonžemetteto haajaa gussa» ame, hassu goorata ibaaddo gabbalamegure Yesuusa abe shiye.

⁵¹ Yesuusanne wota kagirekko koo gene keesegure shiifayi tuuk'aamolkokki woyichchatin kahandaarekotu nebe goose.

⁵² Yesuusana, «Shiifakka kofoo orro tabisi,» «Shiifa kamizatara shiifaayi gowaara,

⁵³ Godootise ani Aabbokkee gožebaaye kuma kamooggani katootamiro ergichchaal iin kafaroon aani laara?

54 Hikki haa gollee ade k'ulluukki mas'aafaa linnara amame kas'aafamera misii gudatara?» ame.

55 Hassu goorata Yesuusa gosane, «Shittaa abin kažemeetaro ibaaddo aani shiifaalnna duullaal abtteendden in abin emeetteen? Arggetto k'ulluukki min kažebii hamas'see ani isin gozagaalssisare lakkooabttetteen.

56 Ayesuun gozameen hikki dubba kakkonlleera k'ulluukki kahegeroolkokki mas'aafayi kas'aafamera goggogudaroonya» hassu goorata usukko ozaagaalssatareen dubba usu iiseen bak'ateen.

*Yesuusa Ayihuudikkotti shonggooyi horee aallano
(Mar. 14:53-65; Luk. 22:54-55,63-71; Yan. 18:13-14,19-24)*

57 Hassu goorata Yesuusa kažabera ibaaddo seera kamuse ozaagaalssisaranna jaarssa kažulee kukkume takkogire tuuk'aamolkokki woyichchat K'eyaafa tos usu geesen.

58 Ayesuun gozameen P'et'iroosa fakkimeigure katuuk'aamol woyichchaatikokki awud taageeroo usu debee sesseetaa gire, orroddee tabegure ayees talinnaro din ozooranenne wota hamas'see.

59 Hassu goorata tuuk'aamolkokki woyichchatina kažayihuudi shonggoo dubba Yesuusa lagadisisin kat'araa ato dootaa gireen,

60 Kamooggan kat'araa atojool gozemeetenä ato kalleero lakkohelateeran, danbbenne gozameen ibaaddo lama gabbalamere,

61 «Hikki ibaaddoti k'ulluukki «Min kažebi basigure arri seed orroo abbaab madaarin daanddaara» amera» amaa ayeeseen.

62 Hassu goorata tuuk'aamolkokki woyichchati kee aalleegure, «Hikki ibaaddo kažatoteero dubbaan koonna abbaab lakkooabbaabattoya?» ame.

63 Yesuusana gozameen c'alzi ame. Tuuk'aamolkokki woyichchati Yesuusane, «Ani ku Arddokki mege kawaayi abera, ati Kiristoosa ere kawaa golleete noon segii?» ame.

64 Yesuusana, «Atiwa issii anttetta, ayesuun gozameen isin dubbana segiiro hittakko horenbaan ere kažibaaddo hunna kawaakkotti merggee hamas'iire kadaruure dumanchaayi orroo emeetaa giraan dinnattaan» ame.

65 Hassu goorata tuuk'aamolkokki woyichchati sarssikkeessa filegure, «Hikki Waa habaarera; hikkakko kakkalee misikki ato dootisara? Usu Waa habaaraa ayeesano isinwa maaltteettan ame.

66 Me aani isinuun laara?» ame.

«Isona goyin dootisara» ameen abbaabeen.

67 Hassu goorata bebbeedteessaa hanc'c'ufe tufaa balabaanjoo basaa,

68 «Kiristoosa! Ayyooya ku kabase? Alla hegero ayeesi» ameen.

*P'et'iroosa Yesuusa kakate
(Mar. 14:66-72; Luk. 22:56-62; Yan. 18:15-18,25-27)*

69 Esekko abbaabatere P'et'iroosa katuuk'aamol woyichchaatikokki awudii orroo hamas'see giraan diyyiti too usu tos gabbalanttegudde «Ati kagaliila Yesuusane wota gittewa» antte.

70 Usu gozameen, «Ati maamme amatto ani laakkaso amaa dubbaayi horee kakate.»

71 Awudkko kakkobeyaaran karrane bin seetaa giraan takkalee diyyiti P'et'iroosa deetegudde esee kagire ibaaddowun «Hikki ibaaddoti kanaazireti Yesuusane wota gire» antte.

72 P'et'iroosaan kažammato haafuraayi «Hikka ibaaddoti ani laakkaso» amaa kallami kakate.

73 Abaraan gac'c'imeigure esee aallee kagire ibaaddo P'et'iroosa tos gabbalameengreen, «Ayeeskkawa addeesisara, ogiraan atina isokko kootta» ameen.

⁷⁴ Usuna ammataanna k'angaa «Ani usu ibaaddoti lakkokaso» ame. Hassu goorata lukkalena oye.

⁷⁵ Goorsewa, P'et'irosa «Lukkale ha2oyinon giraan seed gali ati in kakayi-innatta» ame. Yesuusa kazayeesera haafura usuun k'alli ame. P'et'irosana sarddee beegure yururu ame oote.

27

Yesuusa P'ilaa't'oosa tos geesano (Mar. 15:1; Luk'. 23:1-2; Yan. 18:28-32)

¹ Bari babbaris katuuk'aamol woyichchaalnna jaarssa ka2ulee dubba Yesuusa tayeli lagadiraan makkareen.

² Yesuusa shiyeen geesenguren karoomi mooti P'ilaa't'oosaan rooriseen siseen.

Yihuuda isi?ootteessa suwaate (Ofa. Fe. 1:18-19)

³ Roorise kasisera Yihuudana Yesuusa goyin firddaamano kakkodiyaare goorata gaabbee. Bir sonddom katuuk'aamol woyichchaalunna ta2ulee jaarsoleewun abbaabe sisegure,

⁴ «Ani k'ulluukki ibaaddoti goyiin roorise mankkosisero maraan baasera» ame.

Isona «Hayya noo me katabisara, hassu yaadakkaayya» ameen.

⁵ Haannnuu Yihuuda bir k'ulluukki min ka2ebii orroo shafe iise beegure isi sillaate goye.

⁶ Katuuuk'aamol woyichchaalnna ese bir aateenguren, «Hitti bir dookki ka2iigeekkotti mankkoleetotto maraan min kawaawun lugudin seerakkaani fezi lakkosisaro» ameen.

⁷ Makkarenguren martti takkok'amallaan tak'amal ban2e goggolleeton usu maragadee erreko huu kamet't'arokkotti ban2e imineen.

⁸ Haannnuu hasse ban2e hittaari taageetoyi, «Ul ka2iigee» amamatte uumamatta.

⁹ Hikka garaayi kahegeroo Ermaasayi, Yihuudaan muraa goggolleeto, Gosa ka2isira2eel taherregero «Bir sonddom atateen.

¹⁰ Goottanna iin goggo2ajajeerokki malee erreko huu kamet't'arokkotti ban2een mureen» amame kasegaamera gudate.

Yesuusa P'ilaa't'oosa horee (Mar. 15:2-5; Luk'. 23:3-5; Yan. 18:33-38)

¹¹ Hassu goorata Yesuusa karoomi mooti P'ilaa't'oosa horee aallee, karoomi mootinna «Ati ka2ayihuudi Wonotta?» ame hoosate, Yesuusana «Ati goggo2amattooya» ame abbaabe.

¹² Katuuuk'aamol woyichchaalnna jaarsolee gomootenna usu ade koonna abbaab lakkosise.

¹³ Hassu goorata P'ilaa't'oosa «Miyyaa ato keenen atoteeran lakkomaalat-toya?» ame.

¹⁴ Yesuusa gozameen karoomi mootinna aaloo taa mamiron kamootamero mooton haafura koonna suure lakk2abbaabe.

Yesuusa kagoji firdda firddaamano (Mar. 15:6-15; Luk'. 23:13-25; Yan. 18:39; 19:16)

¹⁵ Karoomi mootinna gosa kafaasikkaa tabaala arrii goggofuramiroon kadootataro odo koo shaanokko kakkofuraro woga abanaaye.

¹⁶ Hassu goorata baasi felanooyi każaddeesamere Barbaane każamamara kashaamere koo gire.

¹⁷ Gosa kukku kakkożamare goorata P'ilaat'oosa, «Barbaanekkona, Kiristoosa każamamaro Yesuusakko, ayyo ani goggofurroon dootaattan?» ame.

¹⁸ P'ilaat'oosana hikka kakkożamera iso k'anaateen rooriseen kasiseraan mankkożaddeesare maraanya.

¹⁹ P'ilaat'oosa kafirdda arjaata gutii hamas'see giraan ooritteessa, «Aalanti teessaa hemeenkaa hisillooyi rakkoo tameellan ani mankkodeero maraan hassu k'ulluukki ibaaddoti gutii konnaa ayees goggoyelonkko każamaro handdaa usuun fartte.»

²⁰ Ayesuun gożameen katuuk'aamol woyichchaalnna tazulee jaarsoleel Barbaane goggofuramiroo Yesuusa adi goggogooron gosa P'ilaat'oosa gog-gohoosaroon kekkeesaa gireen.

²¹ Karoomi mootinna, «Iso lamakko ayyo ani goggofurroo dootaattan?» ame kallami hoosate.

Isona, «Barbaane» ameen abbaabeen.

²² P'ilaat'oosana, «Hayya Kiristoosa każamamaro Yesuusa misi yella?» ame. Iso dubbana «Hasuwaamo» ameen.

²³ P'ilaat'oosana, «Muun? Me tameellan felera?» ame hoosate.

Isona adeen aaloo okkaa, «Hasuwaamo» ameen.

²⁴ P'ilaat'oosana okko adamano kuwaarre konnaa ayees kagarggaar-roon laano deegure «Ani hikka ibaaddotikkokki iigikko balchchaya,» isin isizottisin oorayeen, «Goorttanu odonnat iakkisiniya» amegure beke keen-sisegure gosa horee genennożotteessa aale.

²⁵ Gosa dubbana, «Iligikkeessa noyenna yiiskkaani gutii halleewo» ame abbaabe.

²⁶ Hassu goorata Barbaane fure gafarere, Yesuusa ade boc'iisere gog-gosuwaamiroo roorise sise.

Karoomi wotaadaral Yesuusa gutii k'ac'c'ifatano (Mar. 15:16-20; Yan. 19:2-3)

²⁷ Esekko karoomi mootiikkokki wotaadarala Yesuusa kamootiti awud tos geesen, wotaadaral dubba Yesuusa maraamuri goggożalliuron kukkuyise.

²⁸ Sarssikkeessana k'aarengureen heelatti kaabbaa sarssiseen,

²⁹ Eżeen mammaren kallachcha feleengureen metekkeessayi gutii kayeen, taleemma dama gene tamerggeeyi absiseen horee gilbbisengureen «Ayihu-udikokki Wono! Nogodda kuun halleeto» amaa k'ac'c'ifataren.

³⁰ Hanc'c'ufe usuu gutii tufaa talleemma dama genekko aatenguren talleemma damaayi metekkeessa abbaabeen abbaabeen baseen,

³¹ K'ac'c'ifateen abbaabateenguren heelatti kaabbaa k'aarengureen kahoree sarssikkeessa aateen sarssiseen, suyiinna abeen seeteen.

Suwaamano kayesuusa (Mar. 15:21-32; Luk'. 23:26-43; Yan. 19:17-27)

³² Abeen seetaa giraan Simoona każamamare kak'ereena ulkokki ibaaddoti heleengureen, masik'ali goggosidiroo hunnoomen.

³³ Fureenna, [Buk'k'e tamete] talleetetto Golggottaa tazamantetto banze kakkogiyaaaren goorata,

³⁴ Każokokootaro kookone wota kaledamero kawoyinii t'amo usu gog-got'amiro siseen, usu gożameen hiżi abe deere t'amin lakkodoote.

³⁵ Yesuusa suyean abbaabateenguren it'aa beesaten sarssilkkeessana hedeedameen,

³⁶ Eseenna hamas's'een ooraa gireen.

³⁷ «HIKKI KA?AYIHUUDI WONO YESUUSAYA» ta2amatto tamooto s'uufii metekkeessakko guntte kayeen.

³⁸ Shittoolee lama koo mina tamerggenne, koo mina tabetene usune wota suyeen.

³⁹ Raanne karoorara ibaaddo aaloo usu habaaraa k'ac'c'ifataa,

⁴⁰ «K'ulluukki min ka2ebi basigudde arri seed orroo kamadaarinattaa, alla isi2oottaa haasa? Ere kawaa golletee alla masik'alii guukko dagi» amaa gireen.

⁴¹ Usumaleenna tuuk'aamolkokki woyichchaal, seera o2agaalssisaranna jaarsoleenne wota leenguren k'ac'c'ifataa haa amaa gireen,

⁴² «Kakkalee fayyisara» isi2oottessa ade fayyiisayin lakkodaanddaaro, usu ka2isira2ee wono gollee gidda mask'alikko hadage, noonna ammaninanna.

⁴³ Usu Waayi ammanatara ani ere kawaayya amaa mankkogire maraan, alla Waa usu kageelaataro gollee gidda hahaaso.

⁴⁴ Usune wota osuwaameereen shittooleenna usumaleewwa habaar kamooggan habaararen.

Goyi kayesuusa

(Mar. 15:33-41; Luk'. 23:44-49; Yan. 19:28-30)

⁴⁵ Saatii lekko haggazabere taa saatii saagaal geeroo ul dubbaa gutii mugud lee.

⁴⁶ Saatii saagalli Yesuusa yaayetteessa t'ok'k'isere «Elohe Elohe laammasebek'etaani?» amaa okkee. Fureenna «Hedokkee! Hedokkee! In muun iisse?» amanoyya.

⁴⁷ Esee aalleen ogiraankko kookkoo maalengureen «Eelaasa uumara» ameen.

⁴⁸ Goorsewa iso orrokko koo tiyaa emeetegure isfoonji aategure ka2okokootaro t'amo kawoyinii orroddeese nakkaregure isfoonji leemma birt'ee kayegure Yesuusa goggot'amiro sise.

⁴⁹ Okkaleenna adeen «Isaaga alla Eelaasa emeeyigure usu gohaasinnaro dinnanna» ameen.

⁵⁰ Yesuusa ade kallami yaaye t'ok'k'ise okkeegure neefo beete.

⁵¹ Hassu goorata k'ulluukki min kawaakkotti goggolo elekko taa hegel geeroo banze lama bee fiilame, ulnna shalagaame, e2emoolnna bebel2ee,

⁵² Hiyeelnna baname, goye kagire kamooggan k'ullooleenna keen,

⁵³ Hiyeelkko beeguren goyikko kiyaano kayesuusakko abbaabatere k'ulluutti katamaa fyyerusaalem tos tabeenguren kamooggan ibaaddon muiteen.

⁵⁴ Kabooloo woyichchaalnna usune wota Yesuusa ooraa kagire wotaadaral ul shalagaamanona kalleero ayees dubba kakkodiyaaren goorata aaloo absateenguren, «Hikki ogiraan ere kawaayye» ameen.

⁵⁵ Galiilakko o2emeeteraanna Yesuusaan kadootisaro ayees handdayin debee kasessetare heleel kamooggan ayees tallinnaro diyaa fakkimeen usu gobobii gireen.

⁵⁶ Iso orrokko kamegidella ulkotti Mayiraamene tayayik'oobanna tayoosefa Aaye Mayiraamenee gireen. Usumaleenna oori tazabddosanneyen.

K'amalamano kayesuusa

(Mar. 15:42-47; Luk'. 23:50-56; Yan. 19:38-42)

⁵⁷ Ul hemeen kakkolaare goorata Yoosefa kazamamara dureessati Armaatiyasi tażamanaa katamaakko emeete, usuna ade Yesuusakko kazagaalsatarey,

⁵⁸ Usuna P'ilaat'oosa tos seetegure rees kayesuusa ebaate, P'ilaat'oosana usuun goggosisirawun ajajee.

⁵⁹ Yoosefana rees aategure gashe tażusubii mare iidise.

⁶⁰ Eżemokko k'orame każoshamere gumbbi orroo k'amale, esekkona eżemo kanjiinkki otottolisegure kak'amal gumbbikkotti hiżi duudise seete.

⁶¹ Hassu goorata kamegidella ulkotti Mayiraamena takkalee Mayiraame k'amali horee hamas'seen gireen.

K'amal kayesuusakokki ooramano

⁶² Tallami arri tayaasuma mankkolleete maraan katuuk'aamol woyichchaalnna Farasaawilne raattoo P'ilaat'oosa tos seetengureen haa ameen,

⁶³ «Goottaa! Hassu kasossoyisara t'aye neefone giraan Taseedi arri goyikko kiinnara, kazamara noon k'alli ameri.

⁶⁴ Haannuun Yesuusakko ożagaalssatareen rees heti aatiguren gosane, goyikko keera ami goggożayeesonko k'amalkkeessa taa arri seed geeroo goggożooramiro ajajji, goorttun kahaaree sossowaano kahoreekko karoore leera.»

⁶⁵ P'ilaat'oosana, «Każorro isin abttaanwa seyyenguddeen kakkassaan raadii oorissisayeen» ame.

⁶⁶ Isona seetengureen k'amal gutii maatama kayeengureen każorro aal-liseen.

28*Goyikko kiyaano kayesuusa*

(Mat. 28:1-10; Mar. 16:1-10; Luk'. 24:1-12; Yan. 20:1-10)

¹ Ayihuudin tafoolssi arrikko abbaabatere tawoggaa arri bari bullane kamegidella ulkotti Mayiraamena takkalee Mayiraame k'amal din seeteen.*

² Derża kazatii ulkokki azaano lee, kagootta erggichchatina daruurkko dagegure k'amal tos seete eżemo otottolisegure gutti hamas'see.

³ Tażerggħichha bebbeditteessana hank'k'a aani tahank'aatto, sarssik-keessana beleetti aani gumaarakkiye.

⁴ Ozoorneenna erggichhati absatanakko kakkeeyi harżeen kagoyer ibaaddo aanileen.

⁵ Erggichchatina heleeljane haa ame, «Isin aroożabsatteen isin kasuwamere Yesuusa kadootattaan ani kasowa,

⁶ Haannuun hittanii lakkogiro, goggożayeeseroyi keera, koyeen usu takkok'amalamere banze diyaa.

⁷ Gidda saama seyyenguddeen usukko ożagaalssatarewun Yesuusa goyikko keera, isinko t'ayi Galiläa tos seeyinnara goorttanu ani segeera.»

⁸ Heleeljana abssiinna gegħarlooyi ammagameengureen Yesuusakko ożagaalssatarawun segin aaloo tiyা tak'amal banżekko iiseen seeteen.

⁹ Goorsewa Yesuusa iso helegure, «Nogoddaa gitteane» ame. Isona Yesuusa tos gabbalameengureen lukitteesa abateen sagadeen.

^{27:63} Mat. 16:21; 17:23; 20:19; Mar. 8:31; 9:31; 10:33-34; Luk'. 9:22; 8:31; 18:31-33.

* 28:1

Ayihuudin tafoolssi arri kazamara: tak'eera arri amanoya. Mas'aafa orroo «Senbetti» amara. Fureenna tafoolssi arri amanoya

10 Yesuusana «Aroozabsatteen seeyenguddeen Galiila tos goggoseerawun abbilaaltteewun segaa, esee in dinnattaan» ame.

Opooranankokki atotaano

11 Heleeljana raadii seeto gutii giraan ozooraneenkko kookkoo katamaa tos beengureen kalleero dubba katuuk'aamol woyichchaalun segeen.

12 Katuuk'aamol woyichchaalnna jaarsoleenne wota kukkuameen makkarenguren wotaadararan maragade kamooggan isoo sisaa haa ameen;

13 «Noo huddurnne giraan ‹Usukko ozagaalssatareen hemeen emetengureen nookko heteen ama ameen.»

14 Hitti odu mootii dollee gomaalssanttena suure noo gachoo addeesinssa, koonna kameellan ayees isin goggogeennonkko yelnnowa» ameen.

15 Wotaadaralna maragade atateengureen goggoajajaameran malee yeleen, hitti jirtti hittaari gin Ayihuudi dollee gambbante darzaantte.

Yesuusa usukko ozagaalssatarawun mutano

(Mar. 16:14-18; Luk. 24:36-49; Yan. 20:19-23; Ofa. Fe. 1:6-8; 1 K'or. 15:3-8)

16 Esekkonka tomonkko koo Yesuusakko ozagaalssatareen Galiilaayi taggitto Yesuusa isoon tatusero wodami tos seeteen.

17 Usu kakkodiyaaren goorata sagadeen, kookkoo adeen hedateen.

Kanjiinkki ajaja

18 Yesuusana usukko ozagaalssatareen mankkogireen tos emeetegure, «Odonnati dubba daruurnna ulii iin sisamera,

19 Haannuun seeyeenddeen gosa dubba Odooyi, Ereyinna Ayyaana K'ulluukkokki megeeiyi t'ammak'aa inkko ozagaalssataran yela.

20 Ani isinuun kasisero ajaja dubba goggozooranawun agaalssisa, aninna alamikkotti gachcho taageeroo arggetto isinne wota gira» ame.

Mark'oosa Kas'aafero Goottaakkaanki Kayesuusa Kiristoosa Wongala Tabano

Kamark'oosa wongala, «Hikki ere kawaa Yesuusa Kiristoosakokki kageggeloo haafura kahoraarijjeeya» ame haggazabara, hikka wongalaa orroo Yesuusa kafeloonna odonnati każabo ibaaddoti lee emeetera; odonnatikkeessaanna agaalssisikkeessaa, durrisa gutii usu każabo hunnana c'ubbo każibaaddo haheso amanoyi addeesamera. Yesuusa, «Ani ibaaddo tac'ubbo diyyummakko balchchumma beesanoyi neefottee wodoo yelayi sisayin każemeyero ere każibaaddoya» amaa usu issii ayeesera.

Mark'oosa jirtti tayesuusa kakkozayyeesera, tukkulnna hunna kakkozammagamero raadii golleero usu il kakkokayeraa kayesuusa haafuraayinna agaalssis gutii anlleennon giraan usu ofelero osaadamiraan felooyi gutiyye. Kat'ammak'aaro gara kayaannisakotti jirtti, kayesuusa t'ammak'amanokokki garana c'aafamano gabaabbinnaa tabano sise abbaabatere s'aafiti kayesuusa agaalssisanona fayyiisanokokki gara handdaano sessegaara. Goorata kic'c'arkko abbaabatere Yesusaa debee osesseetaran Yesuusa aaloo addeesaa takkoseeteeni Yesuusa oneebaataranna aaloo usu diidaa seeteen. Kagachchoo foolssijjool giri kayesuusa kagachchoo almmaayi orroo ofelameraan felooyi, kakkaleekkona suwaamanokkeessana goyikko kiyanokkeessakokki gara omammakaaraanyaan.

Kagachchoo wongalakkeessaa gutii hogoogi takkokaamera banze lama kookkoo hahorkkoo mas'aafajol kaalaalii ogiraanyan.

Raattoo Hikki Mas'aafa Każabera

Wongalakokki haggazabamano 1:1-13

Yesuusa kagaliila ulii handdaano haggazabano 1:14–9:50

Iyyerusaalemi katamaayi handdaano 10:1-52

Iyyerusaalemiinna gobobkkiseeyi kagachchoo almmaayi 11:1–15:47

Kagootta goyikko kiyaano 16:1-8

Goottakokki goyikko kiyanonaa usukko ożagaalssatarawun adiżadi mutanonna daruur tos biyaano 16:9-20

*Kat'ammak'aaro Yaannisakokki lallabaano
(Mar. 1:2-8; Mat. 3:1-11; Luk'. 3:2-16)*

¹ Hikki ere kawaa kayesuusa Kiristoosakokki wongala kahoreeya.*

² Kahegeroo Isiyaasaa, «Raa każekkaasiro kahandaarokakkee kukko t'ayi ani farrowa amame s'aafamera.

³ «Hikkina;

«Raa kagootta ekkaasa,

shakaara iidisa amaa gaadi tażiyyaatte yaaye.» »

⁴ Haanssun kat'ammak'aare Yaannisa k'alluttokki ulii t'ammak'aanna c'ubbokko haheso amamanoon gula galanokkokki t'ink'ata lallabaa emeete.

⁵ Yihudakona każiyyerasalemi maaman dubbakko ibaaddo raattuo usu tos seetere c'ubbokkisookko gula galaa laga kayorddaanosi gene tayaannisa t'ammak'ameen.

* ^{1:1} Kookkoo mas'aafajol «Ere kawaa» kazamaro haafura lakkożadaro.

6 Sarssi kayaannisa ogorro ogaalakko kafelameroye; mooziina gii muwaataare, babokkeesana kenttefarrona malab kagaadoye.

7 Lallabaanokkeessana, «Ani hussimi keferroottessakokki shaano furin kakkodaanddenoon inkko karoorara inkko haarre emeetara.

8 Ani isin bekee t'ammak'inara, usu gozameen Ayyaana K'ulluukkii t'ammak'inara każamareya.»

Kayesuusa t'ammak'amonona c'aafamano

(Mar. 1:9-13; Mat. 3:13-17; Luk'. 3:21-22; 4:1-13; Mat. 4:1-11)

9 Usu goorata Yesuusa tagaliila katamaa talleetetto Naaziretikko emetere laga kayooriddanos gene tayaannisa t'ammak'ame.

10 Bekekko kakkobiyaare goorata daruur bananttedde Ayyaana K'ulluukki arabe aani usu gutii dagaa giraan dee.

11 Ani kageelaatara «Erekki atitta kuyee gegelaatara tażamatte yaaye darurkko maalssantte.»

12 Goorsewa Ayyaana K'ulluukki gaa tos usu k'ajeelise.

13 S'alayeenha c'aafamaa arri afarttam gaadi adallaate sulaalene wota gire, erggichchaalna usuun handdayeen.

Ohoraarjjee Yesuusakko Ożagaalssatareenkokki assaabamano

(Mat. 4:18-22; Luk'. 5:2-11; Yan. 1:35-42)

14 Yaannisa minkashaano kakkotabare goorata Yesuusa wongala kawaa lallabaa ul kagaliila tos seetere,

15 «Goorata geera; wononni kawaa gabbalamera; c'ubbokko gula gala; wongalaa ammanna!» amaa lallabaa gire.

16 Yesuusa labu tagaliila ene mare rooraa Simoonanna abbikkeessa Indirasa kunzub ożabatareen mankkoleen maraan; maarrabi beke lugudataa giraan dee.

17 Yesuusana «Indebee sesseeyeen; ibaaddo ożabtaan yelnara» ame.

18 Isona banneewa maarrabi tattisoo iiseen usu debee sesseeteen.

19 Esekko abaraan ship'p'i goggozamee; kazabddoosa ere Yayik'oobana abbikkeessa Yaannisa wofabo hamas's'eereen maarrabitiso ekkaasataa giraan deegue,

20 Banneewa iso uume, isona Aabbokkisoo Zabddoosana maragadewun ofelareene wota wolabo gutii lugudeen iiseen usu debee sesseeteen.

Yesuusa battiikki ayyaana beese

(Luk'. 4:31-37)

21 Esekko kak'ifirenaahoomi maaman tos seeteen, Yesuusa banneewa Ayihuudin tafoolissi arri Ayihuudikokki min każebi tabere agaalssisano haggazabe.

22 Seera kamuse ożagaalssaran aani halleenon giraan odonnati każabo aani agaalssisanoyi gosana agaalssisanokkeessa saade.

23 Usu goorata Ayihuudikokki min każebi orroo kagire battiikki ayyaana kakkogire ibaaddoti koo haa amaa okkee.

24 «Kanaazireti Yesuusa, ati nookko me dootatta? No baasin emeetetta? Ati ayyotto ani ku kasowa, ati kawaa k'ulluukkitta.»

25 Yesuusana, «C'alzi amina, usukkona beena!» ame hadise.

26 BattiiKKi ayyaana ibaaddoti aaloo ulle boc'ee abbaabatere esekko iyyaa bee.

27 Gosa dubba saadanoyi, «Hikki ayees meya? Odonnati każabo każusub agaalssisano laanoya! BattiiKKi ayyaanajol usu gożajajiro isona biyaaran!» amaa isiżorroo isizisi hoosaten.

28 Banneewa ataankkeessa kagaliila gobobii kagiro ul dubbaa addeesame.

*Yesuusa omooggan fayyiise
(Mat. 8:14-17; Luk'. 4:38-41)*

²⁹ Banneewa min kažebi kaziyihudi goggobeenii; Yayik'oobane Yaan-nisane wota min kasimoona kazindiraasa tabeen.

³⁰ Tasimoona soddo maar kagubaro hawzaami hawzaamaa huddurtte gitte; garakkiseenna Yesuusaan segeen.

³¹ Haanssun usuna ese mankkohuddurtette tos seetere genettisee abe keese; maar kagubarena iise; keetegudde handdaano haggazabtte.

³² Arriti kakkoziyaatte goorata, hemeenki ulii ibaaddo maamanjoolkko kahawzamarena s'alayee kažabamere ibaaddo dubba usu tos keene.

³³ Katamaakko gosa dubba min gooc'a horee kukku ameen gireen

³⁴ Yesuusa kalekaleekki hawzaami kahawzamare kamooggan ibaaddo fayyiise durrisana beese, ayesun gozameen durrisana kayesuusa ayyonati mankkokasanaaye maraan Yesuusa iso goggozayeesirawun fezi lakkosisere.

*Yesuusa kagaliila maamanjolii wongala lallabaano
(Mar. 1:35-39; Luk'. 4:42-43)*

³⁵ Babbaris bullane, Yesuusa keere minkko bee banze kaletti tos seetere ebi haggazabe.

³⁶ Simoonana unatteessana usu dootaa debee been.

³⁷ Kakkohelareen goorata, «ibaaddo dubba ku dootara» ameen.

³⁸ Yesuusa, «Hittakko kiigunne dollee kagiro kakkalee maamanjool seenna eseenna lallabinna, ani kakkoonzemeeyera hikkanunya» ame.

³⁹ Haanssun Ayihuudikokki min kažebi tos tabere lallabaanna durrisa beesa Galiilaa dubba maraamurano haggazabe.

*Yesuusa bar kažabo ibaaddoti fayyiise
(Mar. 1:40-45; Mat. 8:2-4; Luk'. 5:12-14)*

⁴⁰ Maarii bar kažabanaaye ibaaddoti koo Yesuusa tos emetere luki hegeliil gibbisere; «Fezittaa golletee in muc'c'isin daanddaatta» ame ebaate.

⁴¹ Yesuusana ibaaddotin nenzeyisatere gene diriirssate abere «Fezi sisera muc'c'imina» ame.

⁴² Ibaaddoti banneewa barkko muc'c'ime, fayyee.

⁴³ Yesuusana ibaaddotin ataayise segeere haa ame galise.

⁴⁴ «Hikka ayees Maayyonna goggoseginnonkko isi oora, ayesun gozameen gosaan ato goggolleeroon seedde isizoottaa tuuk'aamon tusa; muc'c'i amanokkaawun Muse goggozajaeerokki malee jaarssو sisi» ame.

⁴⁵ Ibaaddoti gozameen mankkoseetee dubbaa kalleeroo ayees sessegaa sesseete, oduna darzee. Hitta aalantti Yesuusa maamisitti katamaa addeesami tabin lakkodaanddee; hikkakko kakkeey katamaakko sarre ibaaddo takkoginnon banze girano haggazabe; ibaaddo gozameen banze banzekko usu mankkogiro emeetaa gireen.

2

*Yesuusa naafaleessa fayyiise
(Mar. 2:3-12; Mat. 9:2-8; Luk'. 5:18-26)*

¹ Yesuusa arri uc'c'arkko abbaabatere tak'ifirenahoomi katamaa tos emeete; esenewa usu min tabano gosa maale;

² Haanssun min laanawaatere awundda taazunziroo geegin ibaaddo kamooggan kukkume, usuna haafura kawaa iso agaalssisaa gire.

³ Hassu goorata ibaaddo afarro naafaleessakki ibaaddoti sideengureen usu tos keenen

4 Gosa mooggankko kakkeey Yesuusa tos gabbaliin minkko waateen maraan taminee heelinchcho Yesuusa mankkogirone butto beesengureen naafaleessati takkohuddurere alggaaanne wota dagiseen.

5 Yesuusana ammanokkisoo deegure naafaleessatine «Ati hikki unnu c'ubbo kakka shaaga leera!» ame.

6 Eseenna hamas'seen ogireen kookkoo seera kamuse o2agaalssisareen wodanattisooyi haa ameen hedeen.

7 «Hikki ibaaddoti misii haa amara? Hedo gutii haafura kahabaari kahabaarar! Waa koo kuwaarre c'ubbo shaaga yelin kadaanddaara ayyoya?» ameen k'oppeen.

8 Yesuusana banneewa wodanattisooyi kahedaran ayyaanakkeessayi ad-deesere; «Misii haa k'oppaattan?

9 Naafaleessakkki ibaaddotine C'ubbokkakkaa shaaga leera, amanokkona, kingudde alggattaa sidadde gali, amanokko eekiya enekki?

10 Ayesuun gozameen ere kažibaaddo ul gutii c'ubbo shaaga yelin odonnati kažabo laano goggozaddeessawun» amere naafaleessatine,

11 «Kingudde alggattaa sidadde minkaa gali» ame.

12 Naafaleesatina goorsewa keegure alggaa sidatere ibaaddo dubba diyaagiraan bee. Haanssun ibaaddo saadere hikkamalekki ayees «Noo duuddo deenneen laakkansso amaa Waa galateen.»

Woyyutikokki uumamano

(Mar. 2:14-17; Mat. 9:9-13; Luk'. 5:27-32)

13 Yesuusa kallami labu tagaliila tos seete, gosa kamooggan usu tos emeete, usuna iso agaalssise.

14 Esene rooraa giraan kažilfoosa ere woyyutina k'arat'a takkozataraan banzee hamas'see giraan deere; «Indebee sessee» ame.

15 Kawoyyuti minii babo aamin hamas'see giraan, omooggan k'arat'a okukkuyisareenena, c'ubbaaleessalnne, usu debee sesseetaa mankkogireen maraan, Yesuusana usukko o2agaalssatareene wota babo aamaa gire.

16 Tafarasaawi unakko olleeren seera kamuse o2agaalssisareen Yesuusa c'ubbaaleessalnna k'arat'a okukkuyisaraanne wota aama giraan kakkodeyaaren goorata; usukko o2agaalssataranne, «K'arat'a okukkuyisaraana c'ubbaaleessajoolnne wota muun aamara?» amaa hoosaten.

17 Yesuusana iso kažayyeeseren maaleere akimii kakkoondootisara «Kahawzamaron kuwaarre fayyaaleessan lakkoyo; ani c'ubbaaleessajool kuwaarre k'ulloolee uumin lakkoozemeeyero» ame.

Agabuu maraan tahoosanteto hoosiin

(Mar. 2:18-22; Mat. 9:14-17; Luk'. 5:33-38)

18 Yaannisakko o2agaalssataranna ibaaddo kafarasaawi agabuwza gireen. Ibaaddo kookkoo emeetegure Yesuusane; «Yaannisakko o2agaalssataranna farasaawilkko o2agaalssataran gozagoboyiraan kukko o2agaalssataran agabuwaana kakkoonwaataraan mewuunya?» ameen.

19 Yesuusana; «Kamashaashee wota girantti saatilaal agabuyin daandaatta? Kamashaashee isone wota giraan agabuyin lakkodaanddan ame.

20 Ayesuun gozameen kamashaashee isokko kakkozatamira goorata emeetara, usu goorata agabuyinawa.

21 «Kaddozan sarssi gutii tažusubtti erbbe kakkaatara maayonna laagiro, hikki gollee adi; tažusubtti erbbe taddozan tatarshaatta, filamanona aaloo balžaayinara.

22 Adi każusub kawoyinii t'amo kaddożan dinbbito kakkibatara laagiro, hikkamalee gollee kawoyinii t'amo dinbbito bereżsara, t'amo kawoyiniinna ubatara dinbbitona lażokko sarii biyara. Haanssun każusubikki t'amo kawoyiniwuun każusubikki dinbbito dootisara.»

*Yesuusa tafoolssi arriwuun Goottaya
(Mar. 2:23-28; Mat. 12:1-8; Luk'. 6:1-5)*

23 Tafoolissi arri Yesuusa ira orromare rooraa gire, usukko ożagaalssatareen shawuyee ebisatano haggħażżeen.

24 Farasaawiłlnna tafoolssi arriwuun feżi kasisamoon gitto ayees kukku ożagaalssataran «Muun felaraan?» amaa hoosaten.

25 Yesuusana abbaabere, «Daawute usuu debee osessetaraane wota kakkorakkatere goorata me yelero lakkonabbatteettanya?

26 Abiyataari tuuk'aamolun woyichha lee kakkogire geesii Daawute min kawaa tabere tuuk'aamolun kuwaarre okkalee aamin feżi kakkonsamoon giro, kak'ullooye babo kawaa aame, usu wota kagire ibaaddonna sise.»

27 Adena Yesuusa, «Tafoolssi arri ere kazibaaddotun met't'aantteta kuwaarre ibaaddo arri tafoolsiwun lakkomet't'aamero ame.

28 Haanssun Ere kazibaaddo tafoolssi arriwuun Goottaya.»

3

*Yesuusa gene kakkonaafatette ibaaddoti fayyiise
(Mar. 3:1-6; Mat. 12:9-14; Luk'. 6:6-11)*

1 Yesuusa kallami abbaabate Ayihuudikokki min każebi tos tabe, eseenna gene kanaafatere ibaaddoti koo gire.

2 Aalanttina Yesuusa mootin kaddootare ibaaddo tafoolssi arri gofayyis-aro deenna, ameeran oora gireen.

3 Yesuusana gene kanaafatere ibaaddotine «Kingudde iso t'eżżeż aalliina» ame.

4 Esekkko abbaabatere «Afo tafoolssi arriwuun feżi kakkosisantteta tażidān feliinya muu tameellan feliinya? Neefo fayyisanoya muu baasanoya?» Ame iso hoosate, isona adene c'alzi ameen.

5 Yesuusa wodanattiso duudaanlon gaddeegure usu maraamurene ożalleeraan iż-żone deegure ibaaddotine, «Genettaa diriirssa!» ame, ibaaddotina gene diriirssate genettesana duuddo fayyiite.

6 Goorsewa ibaaddo kafarasaawi beegure misi yeli Yesuusa baasinaraan una taherodoosane wota makkareen.

*Ibaaddo kamooggan Yesuusa debee sesseete
(Mar. 3:7-12; Mat. 12:15-16; Luk'. 6:17-19)*

7 Yesuusa usukko ożagaalssataranne wota tagaliila labu tos dage, Galilakko każemeetera alalo kamooggan gosa debee sesseete,

8 Usu kafelaro ayees kamaalera ibaaddo Galilakko, Yihuudakko, Iyyerusaalemikko, Edomiyasikko, Yorddaanoskko gamaa kagiro maamankko, usumaleenna tat'iroosakkona tasidoona katamaalkko usu tos emeeten.

9 Kukkukażamere gosa goggożunżinonkko tic'c'artti wolabo oyireen usuun goggożekkaasiranun Yesuusa usukko ożagaalssataranun ajajee.

10 Kamooggan ibaaddo fayyiise mankkogire maraan, dhukkubaa kar-rakkatare dubba genettisooyi usu dinin dootataa gireen.

11 Battikki ayyaanajolna Yesuusa kakkodiyaaren goorata horee iyaa «Ati ere kawaatta,» amaa iyyaa gireen.

¹² Yesuusa gozameen ayyonnatikkeessa iso beesi goggozayeesonkko ataayise hadise.

*Ofarameeraan tomonkko lamakokki assaabamano
(Mar. 3:16-19; Mat. 10:2-4; Luk'. 6:14-16)*

¹³ Yesuusa wodami tos beegure usu odootera usu tos goggozemeerawun uume, isona isone wota ogireen iiseengureen usu tos emeeten.

¹⁴ Usune wota goggogirrawunna, goggolallabnawun farin amere tomonkko lama shuume, ofarameeraan ame iso uume.

¹⁵ Durrisa goggobeesinawunna odonnnati sise.

¹⁶ Oshumameeran tomonkko lamana hin?ayaan, isona P'et'iroosa ame ka?uumero Simoona,

¹⁷ Bozanerges goorttun, kadiddideenna yiis ame mege kabeesero kazabdooasa yiis Yayik'ooba abbikkeessa Yaannisa,

¹⁸ Indiraasane, Filp'oosane, Berttelomeewosane, Matossa, Toomaasa, kazilfoosa ere, Yayik'ooba, Taadiwosa, ulkkieessa kaha?usataro Simoona,

¹⁹ usumaleenna Yesuusa rorise kasisero ka?ask'orotu ulkokki Yihuuda.

*Yesuuusanna durrisakokki woyichcha
(Mar. 3:20-27; Mat. 12:25-29; Luk'. 11:17-22)*

²⁰ Esekkoona Yesuusa abbaabate usu min tos tabe, Yesuuusana usukko ozagaalssareene babo aamin taawaanani gosa ade moogaate kukkume.

²¹ «Yesuusa wodana k'olamera» amamano kamaalera fallikkeessa usu atayiseeyin usu mankkogiro emeete.

²² Iyyerasaalemikko o?emeeterere seera kamuse ozagaalssisareen, «Usu durrisakokki woyichcha aba! Durrisa kakkobeesarana kaddurrisa woyichchaaya» ameen.

²³ Yesuusa gosa isi tos uomegure masuussa haa ame, s'alaye s'alaye misii beesin daanddaatta?

²⁴ Wono koo isizi?i orroo kalekalee gobbee hassu wononnati ataayin lakkodaanddaaro.

²⁵ Usumaleenna min kookki ibaaddo isizi?irroo kalekalee gobbee ar?ayi aallin lakkodaanddaaro.

²⁶ Usumalee s'alaye isizi?i orroo isikadiidattona kalekalee kabeyaatto golletee baatta kuwaarre ataayi aallin lakkodaanddaatto.

²⁷ Hassukko kakkeeyi ibaaddoti koo t'ayi hunnameessakki ibaaddoti han-shiinoni giraan hunnameessa ibaaddotikokki min tabire urrawo saamiin lakkodaanddaaro, minkkeessa saamiin kakkodaanddaara hunnameessakki ibaaddoti goshiiyye kaalaalya.

²⁸ «Ani rumminaa amara, ibaaddo kafelara c'ubbona kahabaarara habaar dubba shaaga leerowa,

²⁹ Ayesuun gozameen Ayyaana K'ullukki kahabaarara dubba jiruu ji-roommatti anza aba kuwaarre usuun haheso lakk?amaminharo.»

³⁰ Yesuusa hikka kakkoon ayeesera «Battiikki ayyaana aba» mankkozameen maraanya.

*Aaye ta?yesuuusana abbilaaltteessa
(Mar. 3:31-35; Mat. 12:46-50; Luk'. 8:19-21)*

³¹ Esekko abbaabatere Aye tayesuuusana abbilaaltteessa usu tos emeeten, sarre aalleerene ibaaddo usu tos fareen uumsiseen.

³² Usu mare?abe kahamas'eere kamooggan ibaaddona, «Hin?ima Aayettana abbilaalttaa sarre aalleen ku dootaraan ameen segeen.»

³³ Usuna, «Aayettina abbilaaltti ayyoosyyaan?» ame abbaabe.

³⁴ Usu mare²abe kahamas's'eere ibaaddo tos diyaa haa ame «Aayettina abbiaaltti hin²ayaan!

³⁵ Fezi tawaa kafelara dubba usu abbikee, abbatteenna, Aayetteeyyan» ame.

4

Kawut'a masuussakotti fureen (Mar. 4:1-12; Mat. 13:1-15; Luk. 8:4-10)

¹ Yesuusa kakkalee goorata ade labu girddi agaalsisano haggazabe. Usu kakkogire gobobii aaloo kamooggan gosa mankkokukku²amere maraan, beke orroo tagitte wolaboo tabere hamas'see, gosa dubbana labu girdi kukkanme gire.

² Usuna kamooggan ayees masuussaa agaalsise, agaalsisaanna haa ame,

³ «Maala! Goortta, ibaaddoti koo wut'a wut'ayiin bee.

⁴ Wut'a kakkowut'atare goorata kookkoo raadii iyye, kimbir emetere abaabate ame.

⁵ Kakkalee ade ta²idan erre mankkoginnooti shak'umoolti ban²ee iyye, erre shak'umoolti mankkolleete maraan banneewa alate.

⁶ Arriti kakkobiyaatte goorata ade k'oore, hididi hegelddi dagana makkowaate maraan angage.

⁷ Kakkalee wut'a ade e²een t'ee²ee iyye, e²eenna wota jiinattedde ka²alatere wut'a hurzite mankk²abttette maraan il lakkoyelate.

⁸ Kakkalee wut'a ade ta²idanitti erre gutii mankoziyye maraan alate, jinaate, ilnna sise, koo sonddom, koo lootam, kakkaleenna il bool dubame.»

⁹ Adena Yesuusa «kamaalar nebe ka²aba hamaalo!» ame.

¹⁰ Kale kakkohesare goorata, debee sesseetaa kagire ibaaddona tomonkko lama okkalee wota ogireen masuussajjool maraan fureen hoosaten.

¹¹ Usuna, «Isiuun wononnati kawaakkotti hool malabano isiuun, sisameria, sarre ogiraawun go²ameen ayees dubba masuussaa isoon segaaminara.

¹² Hikkina kakkoonlinnara,

«Isona Waa tos abbaabayineene

C'ubbo²kiso haheso goggo²amamoonko;

Diyaano diyaagiraan wodanaa goggokokannonkko; maalano maala² giraan lakkoshaadaran, hikkakko kakkeeyi c'ubbo²kiso haheso lakk²amamaro ame.»

¹³ Esekko Yesuusa haa ame «Isin hitta masuussa lakk²addessetanya? Hayya kaggarmman masuussajjool misii addeesin daanddinnattan?

¹⁴ Kawut'ara haafura kawaa wut'ara.

¹⁵ Ibaaddo kookkoo raadii gutii kaz²iyero wut'a aani laara, haafura kakkomaallaan goorata s'alaye banneewa emeettegudde iso orroo kawut'amero haafura aatatta.

¹⁶ Adena kakkalee shak'umoolti ban²e kawut'amero wut'a aani laaran, haafura kakkomaallaan goorata banneewa gegelooyi atataraan.

¹⁷ Ayesuun go²ameen hidiid hadagisoon mankkogire maraan kazadallatarana goorata kic'²aar kaalaalya, haafurakokki aalantii rakkoo goorttun horooramano kakko²emeete goorata banneewa handudufataran.

¹⁸ Kakkalee ade e²een orroo kawut'amero wut'a aani laaran, haafura maalano maalaraan,

¹⁹ halieewo kuwaarre hikka alamkokki yaada, durumakkotti geelanjrena kakkalee addakki halchcha wodanattiso orroo tabere haafura mankkohurzaro maraanya.

20 Kakkaleenna erre tažidanii gutii kawut'amero wut'a aani laaran, isona haafura maaleen ožoorataran koo sonndom, koo lootam, koo il bool, oduba-maraaniyan.»

Kabollansso ifakokki masuussa

(Mar. 4:21-25; Luk'. 8:16-18)

21 Yesuusa «Isin ifa hank'k'ayisatdden daachcho hegelii goorttun algaakkko hegelihayisatteen kaatattan? Kakkokaattaan bollanssoo gutii lakkoyoya?»

22 Haanssun kasiyyame, kanmutoon, kagolatera, ifa tos kanbeenoon laagirop.

23 Kamaalara nebe kažaba hamaalo!» ame.

24 Adena Yesuusa haa ame; «Kamaalattan ayeesi maraan isiižoorayeen,» kakkožekkaasattan huuyi abbaabayi ekkaasaminara usumalee usukkona karroore isinuu adaminara.

25 Kažaboon adaminara kallayikkikko adi hassu kagira kic'c'arkkiwa adi usukko ataminara ame.

Kawut'a jiinankokki masuussa

26 Esekkona Yesuusa, «Wononnati kawaa hikka aani laara, ibaaddoti koo erree wut'a wut'atara.

27 Ibaaddotina hemeen huddurara, arriinna nabbaadara ayesuun gozameen usu hažaddeeson giraan usu wut'a alate jiinatara,

28 Errena isižottiseeyi horaarjje buul, debeenna gaboo, esekko gaboo guti-inna kagomoraa il yelaata.

29 Wut'ana kakkodubame goorata kaami kakkokukkužamaro goorata mankkolle maraan ibaaddoti tagayiin baac'aa saame ekkaasatara» ame.

Kasinacic'i wut'akotti masuussa

(Mar. 4:30-32; Mat. 13:31-32; Luk'. 13:18-19)

30 Adena Yesuusa, «Wononnati kawaa menne wota herreginssa? Misikki masuussa addeesinssa?

31 Sinafic'c'i kažamamaro gaakotti il aani laatta, ese il wut'amaa girantti ul gutii kagiro wut'akko tic'c'artittaa.

32 Alayidde kakkoiinatte goorata tažakaakiltte banze kamutaro alat dubbakko rooratta, kimbirjoonna kajiinjjiin ballaalkkotti hoos hegelii foolssatara» ame.

33 Yesuusa ibaaddo addeesin kadanddeero jilbbakki malee hikkamaleenži omooggan masuussajjool isoon segee.

34 Ayees koonna masuussa kallayi lakkoyayeesare usuna usukko ozagaalssataran olaal kakkolleraan goorata ade ayees dubbana kalekalee beeese isoon addeesise segaa gire.

Yesuusa gaashimallo c'alžise

(Mar. 4:35-41; Mat. 8:18,23-27; Luk'. 8:22-25)

35 Ese arri ul hemeen lee giraan Yesuusa usukko ozagaalssataranne «Bekekko gama nak'inna» ame.

36 Isona gosa iiserene wolabo orroo goggogireeni esennewa Yesuusa aateen seeteen, kakkalee wolaboolna wota gire.

37 Usu goorata kažatii irggado kee, gaashimallonna beke wolabooyi taa ammagamiraani shalagaa gire.

38 Yesuusa ade borkkaano borkatere wolabo orroo huddure gire. Isona nabbaadiseeren, «Kažagaalssisatto! Noo gogudanno ku lakkot'ibaroya?» ameen.

39 Usuna nabbaade keegure irggado hadise, bekena, «c'alzi ameen!» anbbalna c'alizantte, duuddo c'alzeetti leete.

40 Yesuusana, usukko ozaagaalssataranne, «Mewuun haa abssatteen? Misii ammano waattaan?» ame.

41 Isona aaloo abisateen guuren isiziisi orroo, «Afo, iriggadona gaashimallo c'alzi kakkoonzamaraan hikki ayyoya?» ameen.

5

*Durrisaa każabamere ibaaddotikokki fayyaano
(Mar. 5:1-17; Mat. 8:28-34; Luk. 8:26-37)*

1 Beke ogaliilakko gama nak'erene Gerggesinoon każamamare maaman geen.

2 Yesuusa wolabokko goggodagee, battiikki ayyana kakkogire ibaaddoti tahiyyeel banzekko beere usu tos emeete esele.

3 Hikki ibaaddoti tahiyyeel banze gire, maayyona usu sanssalataayi shii kayin lakkodaanddeere.

4 Gooratta kamooggan talukee marc'c'ona sanssalataa kageneeyi shaamaa gire. Ayesuun gożameen kagenee sanssalata goggosaanna talukee marc'c'o ezebisas gire. Maayyona usu abi adallaayisin kadanddeera lakkogire.

5 Arggetto arriinne hemeenне hiyeelinna wodami gutii maraamurara iyaa maarkkeessa eżemo gogosataa gire.

6 Hikki ibaaddoti Yesuusa ebbaa kakkodeyaare goorata usu tos tiyaa emeete horee gilbbisere sagade.

7 Yaaye t'ok'k'isere iyyaa, «Ati dubbaankko każatii ere kawaa Yesuusa, inne wota me abitta? Goggożabboisonko mege kawaayi ani ku ebaatar!» ame.

8 Ibaaddotina hikka kakkonzamere, «Ati battiikki ayyana hikka ibaaddotikko beena!» ame ajaja sise mankkogire maaranya.

9 Esekkona Yesuusa, «Megeka ayyoyya?» ame usu hoosate. «Omooggan mankkolleeren maraan megekkina Leegooniya» ame.

10 Ulkko iso goggohororoonko ataayise ebaate.

11 Ese banze wodami laayuyi tammooggan booyyee bobbayite gitte.

12 Battiiikki ayyanaajjol Yesuusane, «Booyyel tos goggotabinnoo noon fezi sis!» ameen ebaaten.

13 Yesuusana fezi sise, battiikki ayyanaajjol hassu ibaaddotikko beeren booyyeeli tabeen, kuma lama kalleera booyyel laga hiżi metegamatto hegeldeen dageen beke orroo lichchi ameen.

14 Booyyeel ofofareenna bak'ateen seeteen, maamanina maamankko k'amane kagiro uli odu ayeeseen, gosana kalleero ayees din takkogiro banzekko bee.

15 Gosana Yesuusa tos emeetegure hassu battiikki ayyana abamere kaġire ibaaddotikko sammuu abbaabattedde, sarssi sarssate kahamas'eero kakkodiyaaren goorata neen.

16 Hikka t'aye kaddeera ibaaddo battiikki ayyana kakkobareero ibaaddotina booyyel gutii kalleero ayeesi dubba gosaan segeen.

17 Hassu goorata gosa Yesuusa ulkkisookko gafari goggobeero ebaaten.

18 Esekkona Yesuusa wolabooyi kakkotabare goorata, durrisa kakkogire ibaaddoti wota seeyin ebaate.

19 Yesuusa usuun fezi lakkosise, ayesuun gożameen «Minkkaa seedde Goot-taa eeggitakki każatii ayees kuun felerona misii shaaga yelero gosakkaawun segaa» ame.

20 Ibaaddoti seetere, Yesuusa kafelero ayeesi dubba maaman tomon każamamaro ul segaano haggħażżebe, kamaale dubba saade.

*Tagootette unnutina iigi takko?ubatare heleelttiti
(Mar. 5:22-43; Mat. 9:18-26; Luk. 8:41-56)*

21 Yesuusa ade kallami bekekko gama wolabooyi kakkonak'are goorata kamooggan gosa usu tos kukkume, hassu goorata usu labu giridii gire.

22 Ayihuudikokki min każebiċuun woyichcha kallerokko koo Iyaažirosi każamamare eserraa emetere Yesuusa kakkodeyaare goorata luk'k'aa gutii iydere,

23 «Tic'c'artti unnutti goyi hiżi gitte fayyidde neefone goggogirttoo emeedde genettaa ese gutii kayi» amaa ataayise ebaate.

24 Yesuusana wota seete kamooggan gosana usu maraamure unżee debee sesseeteen.

25 Gees tomonkko lama iigi ubataa takkogire heleelttiti too esee gitte.

26 Omooggan odo doobjjoolun dollee rakkataa tagitte każabtto dubba goggussatena, dhukkuba haggħażżeata kuwaarre lakkoiżiisere.

27 Esena gara kayeċċusa kakkomaalatte goorata haarrē ibaaddo orromartte emeetedde sarssikkeessa dintte,

28 Aalanttina «Mamisi ligure suure sarssikkeessa kaalaal godine fayyin-nara» każamaro ammano abanaayite.

29 Każubatare iigi banneewa aallee, abboosakko hesano maarkkiseyi ad-deesame.

30 Yesuusa banneewa hunna usukko biyaano addeesere, gosa tos kambbal amere, «Sarssikkee kadine ayyoyya?» ame.

31 Usukko ożagaalssatareen, «Gosa unżamere kashashafaro diyaagiraan, *Ayyoya in kadinera?* misiżżamatta?» ameen.

32 Yesuusa ade hikka kafelera ayyoyo din haar abbaabate maraamurise wochchee.

33 Heleelttitina eseen me felamero kakkożaddesatte goorata abssataanna harżzaa emeetedde usu horee iite rummi dubbana segiite.

34 Yesuusana, «Unnuttee ammanokka ku fayyiisera nogoddhaa gali, abboosakkaakkoo foolssa» ame.

35 Yesuusa hikka ayeesa giraan, Ayihuudikokki min każebiċuun woyichcha kalleero kaziyaažirosi minkko każemeetere ibaaddo Iyaažirosine «unnutta gootetta, goorata każagalssisaro muun harisatta?» ameen.

36 Yesuusa ade hikka maalegure woyichchatine ammana kuwaarre *Aroożabssatell!* ame.

37 Yesuusa P'et'iroosane Yayik'oobane ade kayayik'ooba abbi Yaannisane kuwaarre maayyona debee goggoseero feżi lakkosise.

38 Min kawoyichchaati kakkogħiġaaren goorata Yesuusa ibaaddo woo woo amaa yururu ame ootaa giraan dee.

39 Min tos tabere, «Hikki dubba iyyana oottan metta? Unnuna huddurtteta kuwaarre lakkogħoħet» ame.

40 Ibaaddo ade k'ac'c'ifataa usuun osolee. Yesuusa ade ibaaddo dubba minkko beesere unnu kkokki Odona Aanna usumalee usu wota ożemeetereen usukko ożagaalssatareen wota unnu mankkogħit tos tabe.

41 Esekknha tażżunni gene abere «T'aalta ki aallii!» ame. «Fureenna, teżunnu ki amara» amanoya.

42 Unnutina banneewa keete aallite hasserraaj hittarraa sesseete. Geeskisena tomonkko lamaye. Ibaaddona kalleero ayeesii aaloo saade.

⁴³ Yesuusa ade hikka ayees maayyonna goggo²addeesonkko ataayise segeegure, ese kaaantto kooko goggosisirawun segee.

6

*Kahegeroo ulkkeessa lakkokabajaamaro
(Mar. 6:1-6; Mat. 13:54-58; Luk'. 4:16-30)*

¹ Yesuusa esekko beere ulkkeessa tos emeete, usukko ozaagaalssataareenna debee sesseeteen.

² Tafoolssi arri Ayihuudikokki min ka²ebi agaalssisano haggazabe, kamaale ibaaddo kamooggan saade. Isona haa ameen, «Hikki ibaaddoti hikka ayees hayekko helera? Misitti k'arummatta usuun tasisantteta? Hikki baasajjal genetteessa kakkofelamara misiyya?» amaa saadaa gireen.

³ Debeenna «Hikki anaat'eti kamayiraame ere lakkoyoya? Kayayik'ooba, kayoosa, kayihuudana kasimoona abbi lakkoyoya? Abbalaaltteessana hit-tanii noonne wota giraanna?» hikkakko kakkeeyi usuu handudufaten.

⁴ Yesuusa ade «Kahegeroo kakkokabajaamon ulkkeessa, fallikkeessa or-roonna kaminee ibaaddokkeessa dollee kuwaarre» hakabajaamooni lakkohesaro ame.

⁵ Eseenna ohaw²aamaren uc'c'arri gutii gene kayere fayyiisano kuwaarre maamisikki baasa felin lakkodaanddee,

⁶ Ammanatana waattitisoyi saade. Esektona Yesuusa maaman orro maraamuraa agaalssisa gireen.

*Yesuusa ofarameeran tomonkko lama fare
(Mar. 6:7-11; Mat. 10:5-15; Luk'. 9:1-6)*

⁷ Tomonkko lama isi tos uumere, lama lama yele fare, battiikki ayyaanajjal gutii odonnatin a sise.

⁸ «Raakkisinun dama kuwaarre, babo goorttuun k'arat'iti goorttuun adi maragade kiisiyi aroo²abatteen,

⁹ Keferro tabssayeen, ayesuun go²ameen k'olo lama aroo²abatteen.»

¹⁰ «Min koo tos kakkotabitteen goorata usu maamankko taabettani esee adallaayen.

¹¹ Ibaaddo isin takkok'op'anoyinna takkomaaloni banze dubbaa luk'k²aoottisinkki gorra hurgufayendden esekko biyaaden seeyeen, hikki issoon seerisanokokki ato linnara» ame hikka ajaja sise.

¹² Isona esekko beeren, ibaaddo c'ubbokko gula goggogalloon lallabeen.

¹³ Kamooggan durrisa beesen, omooggan ohaw²aamaran gutii zayitii shigidaa fayyiisen.

*Kat'ammak'aare Yaannisakokki gowaano
(Mar. 6:14-29; Mat. 14:1-12; 6:14-16; Luk'. 9:7-9)*

¹⁴ Kayesuusa mege addeesamaa emeetano wono Herodoosa maale. Ibaaddo kookkoonna «Hikka aankkikki baasa usu kafelara kat'ammak'aare Yaannisa goyikko keera» amaa gireen.

¹⁵ Kakkaleenna «Eelaasaya» ameen. Kuunzi adeen, «Kat'awoo kahegeroolkko koo kahegeroo aaniya» amaa gireen.

¹⁶ Herodoosa ayees kakkomaalare goorata ade, «Ani mete kakkogoosisera Yaannisa goyikk²o keera» ame.

¹⁷ Hikki Herodoosa ussunwa abbikkesatti tafilp'oosa oori Herodiyaada atatanokotti aalantii abami goggoshamiron ajajeere Yaannisa minkashaano tabise.

¹⁸ Yaannisa Herodoosane, «Abbikkaatti oori goggozatannoonkko seera kامuse tirara» ame gire.

¹⁹ Herodiyadana ese k'uut't'e abattegude Yaannisa lagadisin dootaa gitte, ayesuu gozameen eseene lakkozekkaate.

²⁰ Herodoosa horaarje Yaannisa k'ulluukkina Waawun każassaabame ibaaddoti laano mankkokasanaaye maraan abssataanna oorataa gire. Herodoosa Yaannisa każayeesaro talkomaale tootooyi abssataa gire, halleewo kuwaarre geggleooyi maalaq gire.

²¹ Herodoosa talkozumulamero arri kabajjaiin min kawonooyi odon-nati ożabaan, kajereene shuumijolna, kookkoo Galiilaayi addeesame kagiro ibaaddon aamo każatii ekkaase.

²² Taherodiyada ere banże tażzaamo tabttedde kakkomadaaratte goorata Herodoosana każuumamero ibaaddo geggleayis, wononna unnutine, «Ati kadoootatto dubba in hoosa; ani kuun sisirowa» ame.

²³ Adena «Wononnatikkekotti mina golleetenna, ati kahosatte dubba sisirowa!» amaa ammattro tabe.

²⁴ Esena Aayettisee tos seettedde «Me hoosara?» antte, Aawona «Kat'ammak'aaro kayaannisa mete sisi» ami hoosa antte.

²⁵ Unnutina goorsewa saantte wono tos abbaabattedde, «Kat'ammak'aaro kayaannisa mete gidda yaalżayi kayidde goggosissuo dootatara» antte.

²⁶ Wonona hikka ayeesii aaloo yaade, halleewo kuwaarre tażżumanttetto marti horee katabero każammato haafura isaagin lakkodoote.

²⁷ Haanssun wotaadara koo saame farere, kayaannisa mete goosi goggokeenno fare, usuna seitere minkashaano orroo tabe mete kayaannisa goose,

²⁸ kagoosamero mete yaalżayi kayere unnutiin sise; unnutina Aayettiseewun sise.

²⁹ Yaannisakko ożagaalssatareen hikka kakkomaalareen goorata emeeten, rees aateen k'amaleen.

Yesuusa gosa kamooggan aamise

(Mar. 6:30-44; Mat. 14:13-21; Luk. 9:10-17; Yan. 6:1-14)

³⁰ Ofarameerenha mankkoseeterenko Yesuusa tos kukkumeeren kafel-eranna każagaalssiseraan dubba usuun segeen.

³¹ Kamooggan ibaaddo emeettaanna setaa mankkogire maraan babona aamin goorata lakkogire, «Alla isin kaleti banże too tos seeyiddeene abaraan foolssayeen» ame.

³² Haanssun kaletti banże too wolabooyi seeteen.

³³ Isona setaa giraan ibaaddo kamooggan deegure malabe, maamanjool dubbakko tiyaa usukko hore geen.

³⁴ Yesuusa wolabokko kakkodagare goorata gosa kamooggan kakukkumero dee, kafoofiro kallayikki idaad aani mankkogire maraan yaade, kamooggan ayees agaalssisano haggazabe.

³⁵ Usu goorata ul hemeenllaa kakkosetare goorata usukko ożagaalssatareen usu tos gabbalameeren, «Hitti banże k'alullattotta, ul hemeen leera.

³⁶ Ibaaddo kakkogiro maaman tos seyigure kazaamiraan kooko iminayi goggozaminarawun gosa gafarina» ameen.

³⁷ Yesuusa ade «Kazaamiraan isinwa sisa» ame abbaabe. Isona, «Seeyinne iso kazaamiraan lama boolee t'agaraayi babo imininne isoon sinissu?» ameen.

³⁸ Usuna, «Babo miyyaa abittaan? Alla seyeenddeene diyaa» ame. Deen-gureen, babo kenna kunżub lamana girowa ameen.

³⁹ Esekkona gosa eesii c'aree gutii una unaa goggohamas'iroon ajajee.

40 Gosana bool booli konttom konttomi una unaa hamas's'ee.

41 Yesuusa babo kenna kunzub lamana abere daruurii tos diyaa sommaasate, babona ekkaebise usukko ozagaalssatarawun sise; usumaleenna kunzub lamana dubbaawun hedeede.

42 Dubbana babo aameen barareen.

43 Usukko ozagaalssatareenna kaamero babokkona kunzubkko tahessetto hanbba dugud tomonkko lama mig keeseen.

44 Babo kaamere babbaar kuma kenyé.

Yesuusa bekee gutii sesseete

(Mar. 6:45-51; Mat. 14:22-32; Yan. 6:15-21)

45 Banneewa Yesuusa gosa gafara giraan usukko ozagaalssatareen Beete-sayida tos hore t'ayi wolaboo goggonak'iranu ajajee,

46 Esekko abbaabateren isokko kalebeere ebaayin wodami tos bee.

47 Ul hemeen kakkolaare goorata wolabo badi t'eze gitte, Yesuusa kale bagaa gire.

48 Anbbalnna ataatte foffol kiyaan mankkogitte maraan, usukko ozagaalssatareen duudaataa feriferattisone wota moabataa giraan dee, hemeenkkö saatii saagaalkko taa tomonkko lama saatii geeroo kagiro goorata orroo bekee gutii sesseetaa iso tos emeete iso doolmari iisi roorin dootere,

49 Ayesuun gozameen beke gutii sesseetaa giraan kakkodeyaaren goorata gaari aani lee kakkolutare goorata iyyeen.

50 Dubbana usu kakkodiyaaren goorata neen.

Yesuusa ade banneewa, «Allamandde! Aniwayya aroo2abssatteen!» ame.

51 Usuna wolabo gutii koratere isone wota hamas's'ee, anbbalnna iise, usukko ozagaalssatareenna aaloo saadeen.

52 Babo gutii kafelamero baasana lakkoshaaderen wodanattiso ataanii duudde gitte.

Yesuusa tagenssaaret'i katamaayi kahaw?amare ibaaddo goggofayyisero

(Mar. 6:53-56; Mat. 14:34-36)

53 Bekekko gama kakkonak'areen goorata tagenssaaret'i katamaa tos geegien wolabona baga tos gabaleene shiiyen.

54 Banneewa wolabokko goggodagenii gosa Yesuusa malabe.

55 Isona usu gobobi dubbaa tittiyeengureen dhukkubaaleessaal alggaayi sideen usu mankkogiro banze dubba tos keenaa gireen.

56 Usu kakkogee maaman goorttuu katamaa, katamaakko k'ama dubbaa kahaw?amaro raaraadii kaanna sarssikotti sharffi diniin ebaataa gireen; usu kadine dubbana fayyaa gire.

7

Yesuusa kasaree Ayihuudikokki seera diide

(Mar. 7:1-9; Mat. 15:1-9)

1 Farasaawiilnna Iyyerusaalemikko kaemeteere kookkoo seera kamuse kazagaalssisare Yesuusa tos emeetenguren maraamuren kukkumen.

2 Usukko ozagaalssatareen kookkoo taalaloon giraan genee goorttuu tabatoyitee genee babo aamaa giraan deen.

3 Farasaawiilnna Ayihuudi dubba odolaalkkisookki woga oorayin amaa, seera malee genenno iidisyi haalaloon lakkozamareen.

⁴ Giyyakko gogamaraan aali isizoottisoo gomuc'c'isaten kuwaarre lakkoozaamareen. Usumalee k'uldubbo, uulla, fil?ena, alggaa aalisano aani kakkalee seera oorataa gireen.

⁵ Farasaawilnna seera kamuse ozagaalssisaran Yesuusane, «kukko ozagaalssataran ootta seera kazodolaali kagirraan iiseengureen ta?aaloon giraan genee muun babo aamaran?» ameen hoosateen.

⁶ Yesuusana, «Kahegeroo Isiyaasaa isin ifissaaddoleekokki gara dikkii hegeroo ayeesera; garakkisoonna haa amame s'aafameria;

«*Hikki gosa hizi in kabajjara*

wodanattiso adde inkko taffakkinttetta!

⁷ Adda sagadaraan, agaalsisanokkisonna ibaaddo kafelaro seera kaalaalkoya.»

⁸ Ajaja kawaa iisseddeene woga ka?ibaaddo ataayisattaan.»

⁹ Ade haa ame «Wogakakkisin oorayin antteddeene ajaja kawaa kakkoziissattaan mala abttaan.

¹⁰ Muse *Aabbokkaanna Aayettaa kabajiina, Aabbokkeessa goorttu Aayetteessa kahabaarara duuddo hagowo* ame gire.

¹¹ Isin addeen ibaaddoti koo Aabbokkeessa goorttu Aayetteessa gar-gaarano iisire hikki *K'urbbani amanona ani Waawun kasisero ilaboya* go2ame,

¹² Isinna hikki ibaaddoti Aabbokkeessa leere Aayetteessa goggogarggari-nonkko yelattaan.

¹³ Haanssun alattanun karorissattan wogaan haafura kawaa iggilisattan, hikka aankikki kamoongan ayeenssa felattaan.»

Ibaaddo kabbattooyisaro ayees

(Mar. 7:14-23; Mat. 15:10-20)

¹⁴ Adena Yesuusa gosa isi tos uumere haa ame, «Dubbana in maala, shaada,

¹⁵ Sarkko orddee tabere ibaaddo kabbattooyisara ayees koonna laagiro, hikkakko ibaaddo kabbattooyisara isizoottessakko sarddee kabiyaaro ayeesiya.

¹⁶ Goortta kamaalara nebe ka?aba hamaalo!» ame.

¹⁷ Yesuusa gosa iisere min kakkotabare goorata usukko ozagaalssatareen masuussakokki gara hoosaten.

¹⁸ Usuna, «Isinuu ayees lakkotabaroya?» Sarkko ibaaddo tos tabere battoysisin kadaanddaara ayees koonna laagiro,

¹⁹ Wodana tos halleennoi bogi tos tabara, esekkona maarkko biyaara, Yesuusa hikka ame abbaabattere babo dubba ka?idankki laano addeesise.

²⁰ Debeenna haa ame, «Ibaaddokko kabiyaara hassu ibaaddo battooyisara.

²¹ Wodana ta?ibaaddo orrokko kabiyaara kameellan yaada, hetano, ibaaddo lagadano, sharmmut'aano,

²² layimano, gap'igap'aano meellane, sobano, rarragatano, k'anaatano, mege baasano, koora, lafuummayyaan.

²³ Hikki kameellan ayees dubba ibaaddokko biyaara ibaaddona battooyisara.»

Tasiroofink'a heleeltitikkokki ammano

(Mar. 7:24-30; Mat. 15:21-28)

²⁴ Yesuusa esekko keere tat'iroosa katamaa dollee kagiro maaman seete, min koo tos tabere usu esee girano maayyona goggo2addeesonkko doote, golleenna eseenna siyami girin lakkodaanddee.

25 Goorsewa ade unnu tic'c'artti battiikki ayyana takkoon abantette heelelitti too gara ka?yesuusa maaltte emeettedde lukki gutii iite.

26 Heeleltitina ul kagiriikkittite, alattantisenna ul kasirofinik'akotitte, esena Yesuusa durrisa unnukko goggobeesiron ebaatte.

27 Usu ade, «Kaiis babo aatiguren keroorun sisin lakkodootisaro, horaarjje yiisaas barari ha?amo» ame.

28 Esena abbaabtede «Ii Goottakkee keroornna dugud tayiiskko ta?iyaatto hanbba aamara antte.»

29 Yesuusana, «Haanssun hikka mankko?antte maraan see!» battiikki ayyana unnuttaakko beera ame.

30 Esena minkkisee kakko?abbaabatte goorata unnuna alggaayi gutii tahud-durttettona, battiikki ayyana tagafarero diyaatte.

Yesuusa nebe kaduudena hi?i o?ayeesoon ibaaddojja fayyiise

(Mar. 7:31-37; Mat. 15:29-31)

31 Yesuusa tat'iroosa katamaakko keegure, mina tasidoona tonsse kata-maa tomon ta?amamatte minane roore tagaliila labu tos emeete.

32 Eseenna ibaaddo nebee kamaalonna hi?i ka?ayeeson ibaaddoti koo usu tos keenen; genenna gutii goggokayiroo ebaaten.

33 Yesuusana ibaaddoti gosakko kale beesegure, fererro?oottessa nebebbo o?ibaaddotii orddeese tabise, esekkona hanc'c'ufe ferii tufegure ibaad-dotikokki erreb dine.

34 Daruuri tos t'ok'k'i?ame diyaa eerinnaa neefssategure, «Efittahi» ame, hikkina «Banami» amanoya.

35 Banneewa nebebbo banameen, errebnnna furamegure k'ulleessi ay-eesano haggazabe.

36 Yesuusana hikka ayees maayyoonna iso goggo?ayeesonkko ajajee, halleewo kuwarre usu ibaaddon goggo?ayeesonkko ataayise ajaja kakkosis-are goorata iso adeen bal?ayiseen ayeeseen.

37 Gosana aaloo saadaa «Usu kafelera dubba kazidannya, nebebboo omaaloonna goggomaallawun, hi?i o?ayeesonna goggo?ayeesirawun yelara» ame.

8

Yesuusa ibaaddo kuma afar aamise

(Mar. 8:1-9; Mat. 15:32-39; Mar. 6:32-44; Mat. 16:1-12)

1 Hassu goorata abbaabate gosa kamoggan kukkume, iso ka?aaamiraan babo koonna mankkoginnoon maraan Yesuusa usukko o?agaalssataran isi tos uumegure, haa ame.

2 «Hikki ibaaddo iinne wota arri seed mankko?adallaateran maraanna iso ka?aaamiraan babo mankkowattamero maraan in nen?yisaraan,

3 hikkamalee iso uu?een giraan minkkiso gogafare kookkoo ibaaddo ul ka?eerkko ka?emeetero mankkolle maraan raadii harigureen iiraanwa ame.»

4 Usukko o?agaalssataren abbaabeen, «Hikka k'alullattokki ulii hikka ibaaddo dubba aamisin kalleero babo haggekko helaminnara?» ameen.

5 Yesuusana, «Babo miyyaa abtaan?» ame iso hoosatte.

Isona «Babo todoba abnna» ameen.

6 Usuna gosa ulii goggohamas'iroon ajajee, babo todoba abere som-maasate abbaabatere babokko ekka?ebisere ibaaddon goggohedeedinawun usukko o?agaalssatarawun sise, isona gosaan hedeeden.

⁷ Usumaleenna uc'c'ar kidiic'c'ar kunzub abbanayeen, usuna hikka kunzubbeelun Waa galateere gosaan goggohedeedirawun ajajee.

⁸ Gosana aame barare, esekkona usukko ozaagaalssatareenna tahessetto hanbba dugud todoba mig ammagineet keeseen.

⁹ Ka2aamerena kuma afar kalleero ibaaddoya, isona galise,

¹⁰ Banneewa usukko ozaagaalssataranne wota wolabooyi tabere Dalm-manuta tazamamatto banze tos seeteen.

Malaata din tahoosantetto hoosin

(Mar. 8:11-13; Mat. 16:1-4)

¹¹ Farasaawiil Yesuusa tos emeetegure usune wota dogamano hag-gaabeen, usu c'aafin dootereen Yesuusa daruurkko malaata goggotusiroon hoosaten.

¹² Yesuusa aaloo wodana mararere, «Hitti alattaan malaata kakkondoottatta mewuunya? Ani rumminaa amara, hitta alattaanun maamisikki malaatanna lakkosisamiro!» ame.

¹³ Esekkona iso iisere wolabo tabere bekekko gama nak'e.

Tafarasaawilnna takerodoosa meellaneekko isi oorayeen

(Mar. 8:14-21; Mat. 16:5-12)

¹⁴ Usukko ozaagaalssatareen babo abatano mankko2illooteeren maraan, wolabo orroo babo koo kuwaarre koonna lakkosabanaayen.

¹⁵ Yesuusana, «Tafarasaawilkkona takerodoosa meellaneekko isizoooraayen» ame ajajee.

¹⁶ Isona isizisi orroo, «Usa haa kakkoon amara noo babo mankkowaanneno maraanya» ameen.

¹⁷ Yesuusana k'ofattiso addeesere, «Babo mankkowaanenno maraanya amaa muun k'oppaattan? Giddanna lakkoshaadattanya? Wodanatisinii lakkozaddeesattaanya? Goorttu wodanattisin duuddetta?

¹⁸ Iilzo girantti lakkodiyaattanya? Nebe girantti lakkomaalattanya? Lakkoshaadattaanya?

¹⁹ Babo ken ibaaddo kuma kennun ibise kakkosisere goorata hanbba dugud miyyaa mig keessen?»

Isona, «Tomonkko lama migya ameen.»

²⁰ «Usumaleenna babo todoba ibaaddo kuma afarruun ibise kakkosisere goorata dugud miyyaa mig hanbba keessen?» ame.

Isona «dugud todoba mig» ameen.

²¹ Yesuusana, «Isin gidda gin lakkoshaaddettaan amanoya» ame.

Yesuusa tabeetesayida katamaayi ilzo kabayere ibaaddoti koo fayyiise

²² Esekkona Beetesayida tos kakkogeyaaren goorata ibaaddo iilzo kadiyaannon ibaaddoti koo Yesuusa tos keenen, goggodindinnoon ebaaten.

²³ Yesuusana iilzo kabayero ibaaddotikotti gene abere maamankko sar beese, iilzo ootteessa gutii hanc'c'ufe tufera genetteessa gutii kayere, «Kuun kamutara meyya?» ame hoosate.

²⁴ Ibaaddotina t'ok'k'i ame deere, «Ibaaddo gaa aani lee kasesseetaro diyaara» ame.

²⁵ Yesuusana adena genenno2ootteessa iilzo ozibaaddoti gutii kaye, hassu goorata iilzo tichchise dee, fayyeegure ka2ameen dubba madaare diyaano haggazabe.

²⁶ Esekkona Yesuusa, «Maaman tos arootabtta!» «Hassu maamanii maayyoonna aroosegite» amere minkkeessa galise.

P'et'iroosa Yesuusa maraan atotee
(Mar. 8:27-30; Mat. 16:13-20; Luk'. 9:18-21)

²⁷ Yesuusa usukko o2agaalssatareene wota Filp'oosa K'isaariya ka2amamaro maaman tos seetaa, raadii giraan Yesuusa usukko o2agaalssatareene, «Ibaaddo in ayyo amara?» ame hoosate.

²⁸ Isona, «Kat'ammak'aaro Yaannisa o2amaraan giraan, okkaleenna Eelaasaya amaraan, okkaleenna adene kahegeroolkko kooyya amaraan» ameen seegen.

²⁹ Debeenna, «Isin adeen in ayyo amattaan?» ame hoosate. P'et'iroosana, «Ati Kiristoosatta» ame abbaabe.

³⁰ Yesuusana, «Isi2oottessa maayyoona iso goggoseginokko» ame ataayise iso seerise.

Yesuusa goyikkeessakokki gara t'aye segaate
(Mar. 8:31-33; Mat. 16:21-28; Luk'. 9:22-27)

³¹ Esekko «Ere kazibaaddo rakkoo tamooggan atatanona, jaarsoleeyi, katuuk'aamol woyichchaalna seera kamuse o2agaalssisaran horee kattuffam-inaro, kagoyinaro, taseedi arrikko abbaabayire kakkinaro agaalssisano haggazabe.»

³² Usuna hikka addeesise isoon segee, hassu goorata P'et'iroosa Yesuusa kale beesere hadisano haggazabe.

³³ Yesuusa ade kambbal amere usukko o2agaalssatareen tos diyya P'et'iroosane, «Ati S'alaye, inkko fakkimi! Ati kazibaaddo kuwaarre ayees kawaa lakkok'oppaato» ame hadise.

Kiristoosa debeesesseetano tamursisaro muraa
(Mar. 8:34-38; Mat. 10:38-39; 16:24-28; Luk'. 9:23-27; 14:25-27)

³⁴ Eekko abbaabatere Yesuusa gosa usukko o2agaalssataranne wota isi tos uumere «Indeebe sesseeyin, kageelaatara gogire isi2ootteessa hakakkate, mask'aliiatteessa sidayire indebee hasesseto.

³⁵ Neefotteessa haasayin kadootatara dubba baasatara, in maraanna wongala maraan neefotteessa roorisate kasisatara dubba ade isi2ootteessa fayyisatara.

³⁶ Ibaaddoon alami dubba kakkeessa golee neefo gowaate meyii la2o aba?

³⁷ Haa gollee ibaaddo neefotteessan me wodoo aba?

³⁸ Hitta talayimaatttona c'ubbaalessatti alattaan horee iyyeenna haafurakeeyi kamullaara dubba, ere kazibaaddo Aabbokkeessatti kabajaa, k'ulluukki erggichchaalne wota kakkozemeete goorata usuu ani mullinara» ame.

9

Middi tayesuusakokki iggilissamano
(Mar. 9:2-13; Mat. 17:1-13; Luk'. 9:28-36)

¹ Adena Yesuusa, «Ani rumminaa amara hittanii o2aallearan orrokko wononni kawaa hunnaa emeetaa giraan taa deerani ogoonooni giraan» ame.

² Arri talleyikko abbaabatere P'et'iroosa, Yayik'oobana Yaannisa abegure taaeertti wodami too tos aate bee, kalenna gireen, isoo horeenna midditessa iggilissantte.

³ Sarssikkeessana hikka ul gutii maayyona sarssi ka2alisara muc'c'isin kadanddeenoon gitakki aaloo gumaara lee.

⁴ Elaaasanna Musena Yesuusa wota ayeesaa giraan muteen.

5 P'et'iroosana Yesuusane; «Każagaalssisattol Hittanii girnnewa noyyeen kažidankki; too kuyeen, too Museen, too Eelaasan talleeto daase seed madaarnno» ame.

6 Aalo markkoabssateraawun P'et'iroosa każayeesarona lakkoraddeesare.

7 Esekcona duumanchcha emeetegure hogoogise; duumanchcha orrokko, «Hikki ani kageelaataro erekkeeya; usu maala!» tażamatta yaaye maalssantte.

8 Goorsewa kambbal ami godeeran Yesuusa kuwaarre kakkalee maayyonna isone wota lakkogire.

9 Wodami guukko kakkodagare goorata ere kažibaaddo goyikko taakeeroo gin kaddeeraan maayyoonna goggoseginonkko ajajee.

10 Isona każayeesamero haafura wodanattisooyi abbateen; ayesun gożameen, «Goyikko kiyaano» me amanoyo isizisirroo ayeesaa gireen.

11 Esekcona, «Seera kamuse ożagaalssisaran t'ayi emeeyin kaddootisara Eelaasaya muun amaraan? Amaa hoosaten.»

12 Yesuusana, «Ogiraan Eelaasa emeeyigure ayees dubba ekkaasinara; hayya ere kažibaaddo tamooggan rakkoo atayiinna tuffamin dootisara amame kakkons'aafamera mewuunya?

13 Ayesun gożameen, Eelaasa t'aye emeete gire; ibaaddo garakkeessa goggos'aafamero malee kaddootateeraan dubba feleen» amara.

Battiikki Ayyaanayi każabamere unnutlikokki fayyaano

(Mar. 9:14-28; Mat. 17:14-21; Luk'. 9:37-43)

14 Yesuusana seeddo usukko ożagaalssatareen oheseeran usukko ożagaalssataran tos abbaabateen kakkożemeetareen goorata gosa kamooggan iso maraamure kukkume giraan dee, seera kamuse ożagaalssisaran isone wota dogamaa gireen.

15 Gosa dubba Yesuusa deegure goorsewa mamere usu tos tiyye seetegure nogodda aate.

16 Yesuusana, «Isone wota kakkondogamattaan eeti haajaayiya?» amaa hoosate.

17 Gosa orrokko ibaaddoti koo haa ame: «Każagaalssisatto; hiżi kaduudisaro battiikki ayyaanayi każabamero unnukkee ku tos keenayera;

18 kakkokeero goorata banże dubbaa lugudara, saanbbana gudisara, ilkkonha fooc'ara, maarrna zorddoyisara; battiikki ayyanaa usukko goggobeesinawun kukko ożagaalssatarawun segaaye; isona beesin lakkodaanddeen.»

19 Yesuusana abbaabere; «Isin tażabddannon alattaan;» «hagge taageeroon isinne wota girnnara? Hagge taageeroon obssinara? Unnu in tos keena!»

20 Ibaaddona unnu Yesuusa tos keene; battiikki ayyaanana Yesuusa kakkodiyaare goorata unnu goorsewa harziisano, ul lugudano, ulle boc'c'anona saanbba gudisano haggħażże.

21 Yesuusana każunuti odo umere, «Hikki aroozabekko gees miyyaaye?» ame hoosate. Usuna haa ame abbaabe; «Yiisummakko haggħażbereya.»

22 «Lagadin dootegure arggetto eleen orronna beke orroddeese lugudara; kadanddeeto golletee nenżeyisana; gargaarina.»

23 Yesuusana, « «Kadanddeeto gollee» » antte? «Każammanaro ibaaddon ayees dubba daanddaamara» ame.

24 Goorsewa każunuti odo, «Abddatara; ayesun gożameen abddi takkowaataroo in gargaarina!» amaa okke.

25 Yesuusana, gosa eserra tiittaa każemmeetaro kakkodiyaare goorata, «Ati hiżi każayeesoninna nebee kamaloon ayyanaa usukko beena! Kallami abbaabayi usu tos goggotaboonkko ajajaaral!» ame battiikki ayyanaa hadise.

²⁶ Battiiikki ayyaanana okkee, unnu aaloo ulle boc'ee abbaabatere gafare bee; omoogganna, «Goyerä» taa2amiranii rees aani lee.

²⁷ Yesuusa ade ta2unnu gene abe keese; unnutina kee aallee.

²⁸ Yesuusa min orroddee kakkotabare goorata usukko o2agaalssatareen kale beeneen, «Noo beesin kakkowannenna muunya?» ameen hoosaten.

²⁹ Usuna «Hikka aankkikki kakkobiin daanddaara ebiinna agabuuyi» kaalaalii kuwaarre maamesinna bin lakkodaanddaaro ame.

³⁰ Esekko keegure maaman kagaliilane roore; Yesuusana, maayyona usu takkogiro banze goggozaddeesiro lakkodootero;

³¹ Usukko o2agaalssatarawun, «Ere ka2ibaaddo gene ta2ibaaddoyi roorssami sisaminara; isona lagadinaran, arri seedkko danbbeebaan goyikko kinnara» amaa agaalssisa gire.

³² Isoon ade usu ka2amara lakkotabere, hoosayinna abssateen.

Dubbaankko karoorara ayyoyya?

(Mar. 9:33-37; Mat. 18:1-5; Luk'. 9:46-48)

³³ Esekko abbaabatere Yesuusana usukko o2agaalssataran tak'ifirenaahoomi katamaa tos emeeten. Min orroddee tabegure «Raadii giraan kakkondogamatteen gara kammeeya?» ame hoosate.

³⁴ Iso adeen raadii giraan kakkodogamareen dubbaankko kajiinaatara ayyoyya? Ka2amaro mankkolee maraan c'alzi ameen.

³⁵ Yesuusa hamas's'eegure iso orrokko tomonkko lama uumegure, «dubbaankko kahoree liin kaddootatara, dubbaankko harc'c'ana dubbaawun kahandaaro halleewo» ame.

³⁶ Kic'c'arkki yiittiti keenegure iso t'e2ee aallise; kabalatere,

³⁷ «Hikka yiisaaskko koo megekkeeyi kak'op'atar a dubba in k'op'atar; inna kak'op'atar in haalleenooni in kafarero k'op'atar» ame.

No kadiidoon dubba noonne wota gira

(Mar. 9:38-40; Luk'. 9:49-50)

³⁸ «Yaannisana, ka2agaalssatto ibaaddoti koo megekkaayi durrisa beesaa giraan deenne, no wota mankkosessennowun maraan tirnnenna» ame.

³⁹ Yesuusa ade haa ame; «Arootirtteen; maayyonna megekkeeyi baasa feligure goorsewa in gutii tameellan ayeesin lakkodaanddaaro;

⁴⁰ Noo kadiidoon dubba noonne wota gira;

⁴¹ Ani rumminaa amara okiristoosa mankkoleeteen maraan megekkeeyi k'uldubbo too beke isin kat'amisara dubba la2o lakkowaaro» ame.

Kakkaleetun handuddufo laano

(Mar. 9:42-50; Mat. 18:6-9; Luk'. 17:1-2)

⁴² Maayyona iin o2ammanaraan hin2a otitiic'c'arkko koo kahanduddufisara dubba ka2atii e2emo karriime marggii shiyaamigure beke orroddi shafamewa idankkiyya.

⁴³ Haanssun genetta ku gohanduddufise goosina; gene lama kuun girigudde gahaanname tabbaanon eleenii tos tabanokko, gene muddunane wota jiruu jiroommakki giri tos tabano ka2idankkiya;

⁴⁴ Gahaanname eleen tabaanoon; hiskkittisona lakkogooto eleenna lakkobaato.

⁴⁵ Luk'k'a2otta ku gohanduddufisen goosina; luk'a lama kuun girigureen tabaanon eleen orroddi shafamanakko, ka2eesatto liigudde jiruu jiroommakki giri tos tabano ka2idankkiya;

⁴⁶ Tabaanon eleenii hiskkina lakkogooto eleenna lakkobaato

⁴⁷ Ilta ku gohanduddufise tagi beesi; iil²⁰ lama girigureen gahaanname eleen tabbaanon orroddi tabanokko, il too girigudde wononnati kawaa tos tabano ka²¹dankki;

⁴⁸ Tabbaanon eleenii hiskkinna lakkogooto, eleenna lakkobbaato.

⁴⁹ «Jaarsso esseboo goggomuc'c'i²²amaroo ibaaddo dubbana eleenii muc'c'i²³amano dootisara.

⁵⁰ «Essebo tazidanttitta; ayesuun go²⁴ameen essebo on²⁵oomoonjettisee gowaatte meyii abbaabi on²⁶oomoonjetise goggogirttoon yelnnattaan? Essebo isin orroo haggirtte; isi isi²⁷orroonma ekkaayen nogoddaa gira.»

10

Ka²⁸oorinna ka²⁹entteree keelkki amamano

(Mar. 10:1-12; Mat. 19:1-12; Luk. 16:18)

¹ Yesuusa esekko keegure, ul kayihuuda tosna Yorddaanoskko gamanne kagiro gobob tos seete; aaloo kammooggan gosa ade usu tos kukku²amaa gire; hittakko horeene goggoyelaatiree gireeyi iso agaalssise.

² Kafarasaaawi ibaaddokko kookkoo Yesuusa tos emeetegure; usu c'aafin dootegure, «Ibaaddo ooritteessa keelkki ami gafarin dootisara?» ameen hoosaten.

³ Usuna abbaabere, «Muse me ame isin ajajeera?» ame.

⁴ Isona, «Muse go²⁴ameen keelkki kakko²⁵amamero worak'ata s'aafire goggogafaroo ame fezi sisera» ameen.

⁵ Yesuuusana abbaabere; «Muse hikka ajaja kakkoons'aafera wodanattisin tadiuudde mankkolleete maaranya.»

⁶ «Ayesuun go²⁴ameen Waa t'aye ibaaddo met't'aa *'Babbaartitina heleelttiti yele met't'ee.'*»

⁷ «Haanssun ibaaddo Aabbokkeesana Aayetteessa iisaagara; ooritteessane wota k'urannaamara;»

⁸ Iso lamana maar koo laaran;» goorttanun maar koo laaran kuwaarre lama lakkoyaan;

⁹ Haanssun Waa kak'uranneero maayyona furin lakkodaanddeero» ame.

¹⁰ Adena min kakkotabareen goorata, usukko o²⁷agaalssatareen hitta haajaa keeseen hoosaten.

¹¹ Yesuuusana «Maayyonna ooritteessa keelkki amere takkalee ka²⁸atataro ooritteessa gutii sharmmut'aara;

¹² Esena entterkkiseekko keelkki amamidde kakkaleetun gokkeesantte sharmmut'itetta» ame.

Yesuuusa yiisaas sommaasate

(Mar. 10:13-16; Mat. 19:13-15; Luk. 18:15-17)

¹³ Yesuusa goggodindinnon; ibaaddo yiisaas usu tos keenataa gire; Yesuusakko o²⁹agaalssatareen adeen hadiseen.

¹⁴ Yesuuusana hikka deegure amaraatere; «Yiisaas in tos ha³⁰emeete, arootirtteen; wononnati kawaa hinza aanzin³¹iyya ame.

¹⁵ Ani rumminaa amara; wononnati kawaa yiisaas aani kak'op'annon dubba suure lakkotabiro» ame.

¹⁶ Yiisasnna kabalate abatere; genetteessa iso gutii kayegure sommaasate.

Dureessaki ibaaddoti

(Mar. 10:17-31; Mat. 19:16-30; Luk. 18:18-30)

¹⁷ Yesuusa esekko beegure raadii bee sesseetaa giraan, ibaaddoti koo usu tos tiyaa emeete; usu horee gilbbisegure «ka³²idankki ka³³agaalssisatto; jiruu jiroommakki giri eelin me yelin dootisara?» ame.

18 Yesuusana; «Muun in kaidankki amatta? Waa koo kuwaarre kaidankki lakkogiro;

19 Ajaja kaseera cassowa; aroolagadde, aroosharmuut'ite, aroohette, t'ara aroozatotiite, aroosobtte, Aabbokkaanna Aayettaa kabajjiina» ame abbaabe.

20 Ibaaddotina, «Kazagaalssisatto; hinza dubba yiisummakko haggazabere orayeera» ame.

21 Yesuusana deegure geelate; «Gootttanu ayees kooyya kuun kahank'atera; seegudde kazabtto dubba daddaliguppe; hiyyeessalun sisi; daruurnna okukkuameraan urrawo helayinnatta; esekko danbbeebaan koyi iin debee sessee» ame.

22 Ibaaddotina hikka kakkomaalare goorata gomeellan yaade; usuun urrawo omooggan mankkoggireen maraan yaadaa seete.

23 Yesuusa kambbal ame deegure usukko ozagaalssataranne, «Dureessajjal wononni kadaruure tabano misikki kazisilaaro ayeesy!» ame.

24 Usukko ozagaalssataran ayeeskessayi mameen; Yesuusa ade abbaabate haa ame; «Yiiskkee; wononni kawaa tabano misikki kazisilaaro ayeesy!

25 Dureessan wononni kawaa tos tabanokko suure gaala butto kamfline orromari roorano ene leera» ame.

26 Usukko ozagaalssataranna aaloo mamanoyi, isiisi orroo «Hayya ayyoyya fayyiin kadaanddaara?» ameen.

27 Yesuusana iso tos diyaa, «Hikki ibaaddo dollee lakkodaanddaamaro; Waayi dollee gozameen daanddaamara; waayi dollee kameen dubbana daanddaamara» ame.

28 P'et'iroosana, «Hikkima noonna kameen dubba iinsse ku debee sesseen-nenna» ame.

29 Yesuusana abbaabe; «Ani rumminaa amara; in maraaninna wongala maraan amere minkkeessa goorttun abbilaaltteessa goorttun abbalaalt-teessa goorttun Aayetteessa goorttun Aabbokkeessa goorttun yiiskkeessa goorttun irakkeessa kazisee dubba,

30 Gidda hikka geesii bak'atanone wota minjjoal, abbilaal, abbalaal, Aac'c'olaal, yiisaas, irana boolkokki ambbaa atayinara, kazemeetaro alamii jiruu jiroommakki giri kazeeloon lakkogiro.

31 Ayesuun gozameen ohoree olleeraan omooggan oddanbbe linnaraan, oddanbbe olleeraanna ohoree liinaraan» ame.

Yesuusa goyikkeessakokki gara goorata kaseedi ayeese

(Mar. 10:32-34; Mat. 20:17-19; Luk'. 18:31-34)

32 Iyyerusaalemi tos biyaa raadii giraan, Yesuusa horehayere sesseetaa gire; usukko ozagaalssatareen mameen, okkalee debee osesseetareen adeen abssateen gineen adena tomonkko lama gosakko assaabere me usu ginnaro segee;

33 «Goortta noo Iyyerusaalemi tos binnanna, ere kazibaaddo tuuk'aamokokki woyichchaaluniinna seera kamuse ozagaalssisaraawun roorissami sisaminara; isona goyikokki firdda firddinaraan; Ayizaabn roorisi sisinaran;

34 Ayizaablna k'ac'c'ifayinara; hanc'c'ufena tufinaraan, boc'c'innaraan, esekkona lagadinaran; usu adi arri seedkko danbbeebaan kiinnara.»

Tayayik'oobana tayaannisa hoosin

(Mar. 10:35-45; Mat. 20:20-28)

35 Esekko yis kazabddoosa Yayik'oobana Yaannisa Yesuusa tos gab-balameengureen, «Kazagaalssisatto; noo kukko kazebaatanno dubba noon gog-gosissoo dootanna» ameen.

³⁶ Yesuusana, «Me ani isinuun goggoyelloon dootaattan?» ame.

³⁷ Isona, «Kabajattaakki goorataayi nookko koo merggettaayi koo betettaayi goggohamas'siinon noon fezi sisi» ameen.

³⁸ Yesuusana, «Isin kazebaatattaan lakkokassaan; ani tat'amaro tarrakkoo t'ugga t'amin, ani kat'tammak'aamaro t'ink'ata t'ammak'amin daanddaatan?» ame.

³⁹ Isona; «Li daanddaanna» ameen. Yesuusana; «ani tat'amaro t'ugga t'antaaanwa; ani kat'tammak'aamaro t'ink'atanna t'ammak'anttanwa;»

⁴⁰ Ayesuun gozameen merggetteeyi goorttun betetteeyi hamas's'aano Waa kakkoonzeekaaseron kuwaarre ani kasisinaro ayees lakkoyo» ame.

⁴¹ Oheseeren tomonno hikka maaleengureen Yayik'oobana Yaannisa ing-gaamano haggazabeen.

⁴² Yesuusana iso raattoo kukkuyisere haa ame; «Kaayizaab woyichchaal amameen ohedamaraan odonnati obariisinnaraan, shuumoleettisona iso gutti odonnati otusayinnaran isin kassanwa;

⁴³ Isinii dollee ade hikkamalee liin lakkodootisaro; isin orrokko kanjjinkki liin kaddootatarat dubba isinuun kahandaaro halleewo;

⁴⁴ kahoree liin kaddootatarat dubba kadubbaa diyii halleewo;

⁴⁵ Ere kazibaaddo handdayinnaa neefotteessa kamoogganun wodooyeli sisayin emeetera kuwaarre goggohanddayinawun lakkoozemeetero.»

*Yesuusa iilto kabayero Bert'elomeewosa fayyiise
(Mar. 10:46-52; Mat. 20:29-34; Luk. 18:35-43)*

⁴⁶ Esekko abbaabateeren ta ziyyaarkko katamaa tos emeeten. Yesuusana usukko ozaagaalssatareen gosa kamoogganne wota Iyaarkokko biyaa giraan iilto kadiyaannon kat'temewosa ere Bert'elomeewosa raa giridii hamas's'eere ebaataa gire.

⁴⁷ Usuna esene karoorara kanaazireti Yesuusa laano kakkomaalare goorata, «Ere kadaawute, Yesuusa; in maari!» amaa okkaano haggazabe.

⁴⁸ Kamoogganna usu c'alzi goggoyamiroo hadiseen; usu gozameen, «Ere kadaawute; in maari!» amaa aaloo jiinase iyee.

⁴⁹ Yesuusana aalleegure; «Uuma!» ame. Isona iilto kabayerone; «Allammande! Ki! Yesuusa umbara!» ameen.

⁵⁰ Usuna sarssikkeessa shafegure fit'a ame kee aallee Yesuusa tos emeete.

⁵¹ Yesuusana «Me goggoyelloo dootatta?» ame. Iilto kadiyaannonna «Kaayagaalssisatto; din dootara» ame.

⁵² Yesuusana; «See ammanokka ku fayyiisera» ame; goorsewa iilto deend-deen; usu raannewa Yesuusa debee sesseete.

11

*Yesuusa taratii kabajaayi Iyyerusaalemi tos tabe
(Mar. 11:1-11; Mat. 21:1-11; Luk. 19:28-40; Yan. 12:12-19)*

¹ Yesuusana usukko ozaagaalssatareen Iyyerusaalemi kakkogabbalamereen goorata zayiti kabiyaara gaa takkozalataro wodami tonsse dollee kagiyo kabeetefaagena kabitaanya maaman tos gegeen, Yesuusa usukko ozaagaalssatareenko lama haa amaa fare;

² Isin horee kagiyo «Maaman tos seeyeen; ibaaddo hamas's'i takkokasoon darmmee tademeer esee tashaantteto helnattaan; furaddeene keena;»

³ Maayyona, isinne «Misi yelattaan?» gozame; «Goottawun dootisara; ban-neewa abbaabi farnnara amaddeen segaa.» »

⁴ Isona seeteen; min kooyi sarre tashaantteto darmmee tademeer heleen; fureen.

5 Esee aallee kagire ibaaddokko kookkoo, «darmmee kakkonfurattaan mewuunya?» ame hoosate.

6 Isona, Yesuusa każamero ibaaddon kakkosegaaren goorata isona fezi siseen.

7 Darmmeeenna Yesuusa tos keenenguren sarssikisoo kadarmme bagadi gutii yayeen; usuna gutii hamas's'ee.

8 Kamooggan ibaaddonna sarszikisoo raadii yayeen; okkaleenna adeen kabarzafe gaakko ballaal tarshee aateen ul yaa gireen.

9 Yesuusakko horeene osesseetarennhaarre debee osesseetarennhaafuraayi haa amaa gireen; «Hoosażina!» Mege kagoottayi każemeetara kasommaasameya!

10 «Każemeetara Aabbokkaani kadaawutekki wononnati kasommaasameya;» «Hoosażina aariyaami!» (dubaankko t'ok'k' każantte daruuri somma waawuun halleen!) amaa iyyaaren.

11 Yesuusana Iyyerusaalemi geegie; esekkona k'ulluukki min kawaa tos tabe; usu maraamure kagiro dubba dee; ul hemeen kakkolaare goorata tomonkko lamane wota Bitaanya tos seete.

*Yesuusa kak'anggeero kabalasi gaa
(Mar. 11:12-14; Mat. 21:18-19)*

12 Tallami arri Yesuusa Bitaanyakko biyaa giraan użee.

13 Usuna baalallo każabo kabalesi gaa ebbaa dee; woddaasa il dubami girtto amaa usu gaa tos seete; ayesuun gożameen usu gaa takkodubaamaro diginni lakkotte baalallo kuwaarre koonna lakkohelate.

14 Esekko Yesuusa kabalasi gaanne; «Giddakko haggażabire jiruu jiroommian maayyonna kukko il aroożaamo» ame. Usukko ożagaalssatareen usu hikka ayeesaa giraan maaleen.

*Yesuusa k'ulluukki min kawaa orroo
(Mar. 11:15-19; Mat. 12:12-17; Luk'. 19:48; Yan. 2:13-22)*

15 Iyyerusaalemi tosna seeteen; esekkona Yesuusa k'ulluukki min kawaa orroddee tabegure, ożiminataraanna odaddalataran orrokko beesano haggażabe, maragade ożiggilssataraankonzi t'arap'eezzalnna arabe odaddalatarankokki arjaataal minaminażabbaabe;

16 Maayyonna huu sidaayire k'ulluukki minkkotti ali orroo mari goggoronkko tire.

17 Agaalssisaanna haa ame; «Minkki gosa dubbaan min każebiya amamara amame lakkos'aafameroya? Isin addeen kashittaa laga yeltteen!» ame.

18 Katuuk'aamol woyichchaalnna seera kamuse ożagaalssaran hikka maaleengureen usu tayeli lagadinaan raa dootano haggażabeen; halleewo kuwaarre gosa dubba agaalssiskkeessaa mamaa mankkogire maraan usu abssatenan.

19 Ul hemeen kakkolaare goorata Yesuusana usukko ożagaalssataran ese katamaakko beengureen seeteen.

*Gaa kabalasi angage
(Mar. 11:20-26; Mat. 21:20-22)*

20 Tallami arri bari raane rooraa giraan, gaa kabalasi hididinnee kazangagero deen.

21 P'et'irosso ayees k'alli kakkozamare goorata Yesuusane, «Każagaalssisato; hikkima ati kak'anggitetta kabalasi gaa angagera» ame.

22 Yesuusana abbaabere; «Waayi ammana.»

²³ «Ani rumminaa amara; maayyonna hitta wodamine, ‹Tagamidde beke orroddee ii› gozame hikkana wodanatteessayi ahedannoonii gozeabate leerowa.

²⁴ Haanssun ebii kaæebaatattaan dubba kaæatatteettaan aani yeli gozammanatteeen leerowa.

²⁵ Adena ebaayin kakkoæalliteen goorata; kadaruure Aabbokkisin c'ubbokkisin haheso goggoæamiro; isinna ibaaddo gutii taæabtaan kajju dubba haheso ama.

²⁶ Isin kakkaleekokki baas haheso gozamoon ade kadaruure Aabbokkisin c'ubbokkisin haheso lakkooæamiro.»

*Odonnati kayesuusa gutii hoosiin keete
(Mar. 11:27-33; Mat. 21:23-27; Luk. 20:1-8)*

²⁷ Adeen Iyyerusaalemi tos seeteen; Yesuusa k'ulluukki min kawaan awudii orroo sesseetaan giraan katuuk'aamol woyichchaal, seera kamuse ozaagalssisaranna jaarsolee usu tos gabbalameengureen,

²⁸ «Hikka ayeesjjool kakkofelatta odonnnati kaayyoya? Hikka goggofeltton kuun odonnnati kasisera ayyoyya?» ameen.

²⁹ Yesuusana abbaabere; «Alla ani hoosiin too isin hoosaro; abbaaba; aninna hikka ayeesjjool eeki odonnnati ani felaro gachchoosegiira.

³⁰ Kayaannisa t'ink'ata Waakkoya muu ibaaddokkoya? Abbaaba» ame.

³¹ Isona isi isiiroo haa ameen; «Waakkoya gozaminne, ‹Hayya muun ammanana waattettaan?» aminara;

³² Hayya ibaaddokkoya aminno?» gosa dubba Yaannisa ogiraan kahegeroo laano abddateen mankkogireen maraan absstateen.

³³ Haanssun Yesuusaan «Noo lakkokansso» ameen abbaabeen. Yesuusana, «Goorttanun aninna hikka ayeesjjool eeki odonnnati ani felaro lakkoseginaro» ame.

12

*Kawoyinii akaakiltte ofelaraankokki masuussa
(Mar. 12:1-12; Mat. 21:33-46; Luk. 20:9-19)*

¹ Esekkona Yesuusa haa amaa masuussayi isoon segaano haggazabe; «Ibaaddoti koo kawoyinii akaakiltte abbarate; maraamurise ooti kaate; woyinii kakkoluulaaro gumbbina oshate; taæoraroo tak'ena madaarate; esekko otateen obaraarawun kirayii sisegure ul kakkalee seete.

² Kaami takkokukkuæamaro diginni tadubantteto tawoyinii ilkko gogokeennawun usuun kahandaarekeessa otateen obaraaran tos fare.

³ Iso gozameen abeen boc'c'een gene taalaalnna gafareen.

⁴ Adena kakkalee kahandaaro fare; isona metekkeessa beræesen yer-aaseen abbaabeen.

⁵ Giddanna ade kakkalee fare; hikkana lagadeen; okkalee omooggan orokko kookkoo boc'c'eran; kookkoomna lagadeen.

⁶ «Giddanna kafaraminara kakkalee usuun gire; usuna usu kageelaatitaro erekkeessaye; ‹Erekkee kabajiinawa› amaa dubbaankko danbhenne fare.

⁷ «Otateen obaraaran gozameen isiæorroo; ‹Hikki waannahaa kaæelaroya; koyeen laganddo; erretteessa tattaani leeta› ameen.

⁸ Esekkona abeen lagadeen; tawoyinii banæekko sar beesen shafeen.

⁹ «Goorttanu gaa kawoyiniikokki odo me kayelnaro aani laara? Emeey-inara; otateen obaraaran lagadinara; kawoyinii akaakiltte okkaleetun sisinara.

¹⁰ Goorttuu,

« ‹Gimbbe oginbbaaraan kattuffateen eæemo,

usu mina afarruun mete lee; amame kas'aafamero haafura lakonabbabtteettaaniya?

11 Hikka kafelera Gottaaya; hikkina Iil²⁰²⁰ottanii kasaadisiroyya.» »

12 Ayihuudikokki woyichchaal Yesuusa masuussayi kakkozayyesera garakisoo laano kakkozaddeesare goorata usu abin doote; ayesuun gozameen gosamankko²absatare maraan iise seete.

K'eesarin giira muranokokki gara

(Mar. 12:13-17; Mat. 22:15-22; Luk'. 20:20-26)

13 Esekcona ayees hegelkko aati abin kafarasaawi ibaaddokkona takerodoosa unakko ibaaddo Yesuusa tos fareen.

14 Isona emetengureen; «Ka²agaalssisatto; ati karrummii ibaaddoti laanokkaa kansowa; bebbeed ta²ibaaddo deete koo tos ha²ululisooni kawaa raa kaalaal rummi agaalssisatta; golleenna k'eesarin giira murin dootisara muu lakkodootisaroya? Noo murnno muu lakkomurnoya?

15 Yesuusa gozameen ifissaaddaa laanokkisoo malabere; muun inkko ayees hegelkko aatin dootaattan?» Alla dinnaari koo keena ani deero ame.

16 Isona keneen, «Hitti middi taayyotta? S'aafano kaayyoya?» ame iso hoosate,

«Isona tak'k'eesaritta» ameen.

17 Yesuusana; «Kak'eesari kalleero K'eesaariwun sisa kawaa kalleero Waawun sisa» ame.

Isona usuu mameen.

Goyikko kiyaanokokki gara

(Mar. 12:18-27; Mat. 22:23-33; Luk'. 20:27-40)

18 Hittakko horenbaan goyikko kiyaano lakkogiro o²zamaraan kasodek'awil ibaaddo Yesuusa tos emeetegure haa amaa hoosate;

19 «Ka²agaalssisatto;» ibaaddoti kookokki abbi oori atayigure yiis ha²umuloon goggoye, «Hikki ibaaddoti hitta heleelttiti atayigure abbikkeessatti sannii goggokayiroo ame Muse s'aafera.

20 Hayya abbilaal todoba gitte; kahoree atatere sannii hakkaannooni goye;

21 Kallamikkina hitta heleelttiti atate; usuna sannii hakkaannooni goye; kaseedina hikkamalee;

22 Todoba dubbana atateen sannii gozameen lakkokaateen; danbbene ade heleelttiti goote.

23 Goorttanu todoba dubbana atateeran goyikko takkiyaano arri hin²zakko ese ayyoon oori linnatta?» ameen.

24 Yesuusana isoon haa ame abbaabera; «kakkoshiri²amatthaan k'ulloolee mas'aafaalnna hunna kawaa mankkokasanawaatten maaranya.

25 Ogooyeran goyikko kakkokeeran goorata kadaruuree erggichchaal aani linnaraan kuwaarre lakk²atataraan lakkonakesamaraan.

26 Goyikko keyaanokokki gara gozameen kamuse mas'aafayi hikkina gara kahuris ta²ayeesero kifili Waa «Ani kazabraame Hedo, kayissaak'a Hedo, kayayik'ooba Hedoya kazamero lakkonabbabteettanya?»

27 Waa arddon²ikkokki Hedoya kuwaarre kagoyi Hedo lakkoyo; haanssun alao shirnttttan.»

Dubbaankko karooraro ajaja

(Mar. 12:28-34; Mat. 22:34-40; Luk'. 10:25-28)

28 Seera kamuse o²zagaalssisaraankko koo emeetegure dogamaagiraan maale; Yesuusana usu tos ta²zemeettette hoosiinun abbaab kazidan isoon abbaabano shaadere, «Amiinna; ajaja dubbakko karoorara eekiyya?» ame hoosate.

²⁹ Yesuusana haa ame usuun abbaabe; «Dubaankko kajinaatara ajaja hikkaya Isiræel maali; Gootta Hedookkaani Goottaa kooyya;

³⁰ Atina Goottaa Hedokkaa duuddotti wodanattaayi, duuddotti neefotayi, duuddokki yaadkakaayinna duuddokki hunnakkaayi geelaa.»

³¹ Kallamikki ajajana hikka aani kallaaroya; «Ollaattaa isiøottaa aani geelaa; kaøamaroya. Hinzi ajaja lamakkoo karoorara kakkalee ajaja laagiro.»

³² Seera kamuse kaøagaalssisaranna Yesuusana haa ame; «Kaøagaalssisatto!» «Tazidan antteta; Waa kooyya; usukkona kakkalee giranawaatti ayeesanokka rummiya;

³³ Haanssun ibaaddo duuddotti wodanattaayi, duuddotti sammuuttaayi, duuddotti neefottaayi, duuddokki hunnakkaayi geelatano, usumaleenna ol-laattaa isiøottaa aani geelatano, kagubamaro jaarsso dubbakkona kakkalee jaarsojoolkko roorara.»

³⁴ Yesuusa seera kaøagaalssisarekki k'arummaanna shaadkko abbaabano deegure, «Ati wononnati Waakko fakki kaøantte lakkotto» ame. Hassekko abbaabatere hoosayin kajjabaate koonna lakkogiro.

Kiristoosa Ere kaayyoya

(Mar. 12:35-37; Mat. 22:41-46; Luk'. 20:41-46)

³⁵ Yesuusa k'ulluukki min kawaakkokki awudii kakkoøagaalssisare goorata haa amaa hoosiin hoosaten; «Seera kamuse oøagaalssisaran Kiristoosa ere kadaawuteyya misii amaraan?»

³⁶ Daawutena metekkeessawun k'ulluukki ayyaanayi kekkeegure, ««Goottaa Goottakki, diinakkaa luk'k'aøottaa hegelii ani kuun «taa yellow geegin merggetteeyi hamas's'i ame amara.»»

³⁷ Hayya Daawute metekkeessan «Gootta» goøamiro; misii abbaabate ere laara?»

Gosa kamoogganinna gegelooyi maalaa gire.

Seera kamuse oøagaalssisaraankkon? i felokko isiøoratano

(Mar. 12:38-40; Mat. 23:1-36; Luk'. 20:45-47)

³⁸ Yesuusa kakkoøagaalssisare goorata haa ame; «Seera oøagaalssisaraankko isiøottisin oorayeen; kazeer k'olo sarssateenguren maraamuri sesseeyin geelataran; giyaa orroonna takabajaantte nogodda atayin dootaraan.

³⁹ Ayihuudikokki min kaezinna kakkabajaame barc'uma, banze taøamoyinna takabajaantte banze dootataran;

⁴⁰ Eeraasi ebaatanokkiso aalantti yelaa galttaanttejolkokki min hawzayi yelaraan; hinzi kaøatii firddaa atayinaraan.»

Kagalttante mus'uwaata

(Mar. 12:41-44; Luk'. 21:1-4)

⁴¹ Yesuusa mus'uwaata kakkoøabaabaraan saat'ine dollee hamas's'eegure kamooggan ibaaddo ilabojoolkkeessa k'ulluukki min maragade kakkokaamaro saat'ine orroo lugudaa giraan diyaa gire. Kamooggan dureessalna kamooggan maragade lugudeen;

⁴² hiyyeetti galttaantteti too adde maallak'a lama tanaasi maragade lugudde.

⁴³ Yesuusa usukko oøagaalssataran «Uumegure, haa amera; ani rumminaa amara; hitti hiyyeetti galttaantteti saat'ine orroddeeseen olugudeeraan okkaleekko kaijinaaro luguddetta.

⁴⁴ Hinzi dubba kahelateeran worzekko siseeraan; ese gozameen hiyyum-mattiseekokki hunnakkoo dubba bariisanowun eseen kalleero hahaasan-nooni goggogiroo sissetta» ame.

13

*Kageesjool gudatanokokki malaata
(Mar. 13:1-13; Mat. 24:1-2; Luk'. 21:5-6)*

1 Yesuusa k'ulluukki min kawaakko biyaa giraan usukko o2agaalssatareenkko koo, «Ka2agaalssisatto; e2emojol misii giro, kaginbbe min misii ka2iidaroyo deena» ame.

2 Yesuusana abbaabere, «Hikki kajiinjiin gimbbeejjool diyaatta? E2emo koo kakkaleeyi gutii goggogiroo lakkohesnaro; dubbana kadiigamiroyya» ame.

3 Yesuusa k'ulluukki min kawaa horee zayitii kabiyaara gaa takko2alataro wodami gutii hamas'see giraan P'et'irosa, Yayik'ooba, Yaannisane Indiraasane kale usu tos gabbalameen haa amaa hoosaten;

4 «Hikki goree linnaro noon segi; hikki dubba gudayin kakko gabbalame goorata katusinara malaata meyya?»

5 Yesuusana haa amano haggazabe; «maayona isin goggosoboonkko isizottisin oorayeen;

6 Omoogganinna *«Ani Kiristoosayya»* amaa megekkeeyi emeeyinaran; kamooggan ibaaddona sobinaraan.

7 Isin dollee jereen kiyaanona ebbaa jereenkotti odu kakkomaaltteen goorata arooneyiteen; hikki liin dootisara gachcho adde ganaatta.

8 Gosa gosaayi gutii, wono wonooyi gutii, kiinnara; banze tammooggani ulkokki a2aanonna u2i linnara; hikki dubba ka2ummulla muddama kahoraar-ijeyya.

9 «Isin gozameen isizottisin oorayeen; isin shonggoowun roorisi sisinaran; kazayihuudikokki min ka2ebinna boc'c'innaraan; ato goggoleetanun aalantti teeyi mootijolnna wonolaal horee aallinnattaan.

10 Dubbaankko t'ayi ade wongala gosa dubbaan lallabaamano dootisara.

11 Abamiddeen firddaan kakkosisantaan goorata, ese saatii isiuun kasisamaro kaalaal ayeesa kuwaarre me ayeenssa amaa t'ayi arooc'annak'antteen; ka2ayeesara Ayyaana K'ulluukki kuwaarre lakko2isinttaan.

12 Abbi abbikkeessa, odona erekkeessa goyin roorisi sisinara; yiisaas o2ummuleeraan gutii diina linnara; lagadinara.

13 Aalantti teeyi ibaaddo dubbaa dollee odiidantteen linnattaan; ayesuun gozameen taagachcho geeroo ka2ataate hassu fayyaara.»

*Tac'c'annak'isatto rakkoo
(Mar. 13:14-23; Mat. 24:15-28; Luk'. 21:20-24)*

14 «Baaskokki battinnati mutin takkodootisoon banzee aallee giraan kakkodeeteen goorata kanabbabera hashaado; ul kayihuudaayi ogiraanna wodami tos habak'ateen;

15 Minkkeessatti heelinchchoo gutii kagira arooddago; huukkeessana beesayin min orroddi arootabo;

16 Iraa kagirana sarssikkeessa atayin haar aroo2abbaabanno.

17 Ese arpii heleel kafatoowunna ka2ilisarowun rakkoo ta2atii leeta!

18 Hikkina bat'teesayi goggoleenoonkko ebaayen;

19 Aalantina horaarjje Waa met't'a takkomet'ero arrikko keesegure taa hittaari geeron, tallikkasoon rakkoo ibaaddon emeeyinatta, horenbaawun talleennoon rakkoo ta2atii ibaaddo gutii emeeyinatta.

20 Goottaa han2u arrijjool gabaabbisi waatewa maayyona lakkofayyinare; Waa o2assaabameeraan maraan amegure ade arrijjool gabaabbisera.

²¹ Hassu goorata maayyona; ‹Hikkima; Kiristoosa hassee gira,› Haa gozameenna goorttu, ‹Hikkima; hittanii gira› gozameen arooabddatteen.

²² Ot'araa Kiristoosajolnna ot'araa ohegerool kiinnaraan; baasana kasaadamiro felaa isoon godaanddaame ozassaabameeraan duuddo shirsaraan.

²³ Ayesuun gozameen goorata hangeenooni ani isinuun segeera, haanssun isin isizoorayeen.

Ere ka?ibaaddokkotti emeeto

(Mar. 13:24-27; Mat. 24:29-31; Luk'. 21:25-28)

²⁴ «Hassu goorata, rakkookko danbbenne

«Arriti mugud linnatta,
diginnina ifakkisee lakkosisinnatto;

²⁵ Barraajjana daruurkko ubayinara;
daruuri kagira hunnana shalagaaminara.»

²⁶ «Hassu goorata ere ka?ibaaddo ka?atii hunnaayinna kabajaa duumanchchaayi emeetaa giraan usu dinnaraan.

²⁷ Usuna erggichcha farigure mina afarkko; ulkotti gachchokko taa darurkkotti gachcho geeroo Waayi ozassaabameeran kukkuyisinara.

Gaa kabalasikkokki masuussa

(Mat. 24:34-35; Luk'. 21:29-33)

²⁸ «Gaa kabalasikokki masuusa agaalssayeen; ballaal gohurisiro baalal-lona gooc'ariidinan bat'teessa gabbalamano addeesattaan;

²⁹ Usumaleenna ade hikka ayeesjolkkokki gudatano goddeeten ere ka?ibaaddokkotti emeeto gooc'ayi gabbalamano addeesa.

³⁰ Ani rumminaa amara, hikki ayeesjool taagudaroo geegin hitti alattaan duuddo lakkoroortto;

³¹ Daruurnna ulnna roorraanwa haafurakki gozameen lakkoroorro.

Arrina saatinna lakk?addeesamatto

(Mar. 13:32-37; Mat. 24:36-44)

³² «Ayesuun gozameen ese arrina ese saatii odo kuwaarre, kakkalee goheseena kadaruure erggichchaalnna leereen, erekkeessa golleenna, maayyona lakkokaso.

³³ Haanssun goorata maaggoree linnaro lakkokassaan isizoorayeen; ataayeen.

³⁴ Hikkina minkkeessa ozooraanawun sisegure, ohandaaraawun metemeteyyi feloo hedeede sisegure, ka?oorara ataayi goggo?oorroon ajajeere kaseetero ibaaddoti aani laara.

³⁵ «Goorttanun odo minee ibitto goorttu hemeen t'e?e, lukkale ozwaa goorttu ul bulla ozwaa emeeyinaro goorata lakkokassaan; haanssun ataayeen oorayeen.

³⁶ Odo minee isin der?a giraan gozemeete huddurtteen ogittan aroodeenno!

³⁷ Ani isinuun kasegeero ibaaddo dubbaan seginnara; atayeene, ame.»

14

Yesuusa lagadin kafelamero daba

(Mat. 26:1-5; Luk'. 22:1-2; Yan. 11:45-53)

¹ Kafaasikkaanna kababoo baala kabajaamin arri lama hesse giraan katuu?aamol woyichchaalnna seera kamuse ozagaalssisaran Yesuusa migeeyi kakko?abraanmaa kakkolagadiraan raa dootaa gireen.

² Ayesuun gozameen; «Gosa okko goggokeesonkko kabbaala almmaayi laano lakkodootisaro» amaa gireen.

*Yesuusaan shittoo takibtteto heleeltti
(Mar. 14:3-9; Mat. 26:6-13; Yan. 12:1-8)*

³ Yesuusa kabitaaniya maamanii maarii bar kaabokokki kasimoona minii babo aamin hamas'see giraan, heleeltti too dookki aaloo awallo talleetetto muc'c'i tazantte narddoosa kazamamaro gaakko tafelantetto shittoyi kaazammagaamero kazalbast'iroosi bilk'aadee abtte emeette, bilk'aadena ebissegude shitto Yesuusaa gutii kikkibit.

⁴ Esee ogireenkko kookkoo felozottiseeyi amaraatengureen isiorroo haa amaa gireen; «Hitti shitto muun adda darzaamatta?

⁵ Hitti shitto seed boolee dinnaarikko guunte daddalamigudde, hikka maragade hiyyeessan siseenwa kazidankkiyee» heleelttitina tuffateen.

⁶ Yesuusa gozameen haa ame; «Iisa, ese muun rakkisattan? Ese felo oziyan in feltteta.

⁷ Hiyyeessal maagoreenna isin wota giraan, kakkoddootten goorata isoon tazidan felin daanddaattan; ani gozameen arggetto isinne wota lakkogirnaro;

⁸ Ese felin kadandeetotto gitakki feltteta; k'amalamanokekewun goggoleeroon t'ayite maarkkeeyi shigidde.

⁹ Ani rumminaa amara; hikki wongala mankkosegaamaro alami dubbaa maamisitti banzeeyinna hikki ese kafeltteta shaadano lii segaamira» ame.

*Yihuuda Yesuusa roorisi sisin ekkaatano
(Mat. 26:14-16; Luk'. 22:3-6)*

¹⁰ Hittakko abbaabatere tomonkko lamakko koo kalleera kaask'orotu Yihuuda Yesuusa roorisi sisin katuuk'aamol woyichchaal tos emeete.

¹¹ Isona hikka kakkomaalaren goorata gegelaaten; maragade sisin ekkaaten; haanssun Yesuusa roorisi sisin kaekkaaro goorata wochchaataa gire.

*Kafaasikkaa kita kahemeene
(Mar. 14:12-21; Mat. 26:17-25; Luk'. 22:7-23; Yan. 13:21-30; 1 K'or. 11:23-25)*

¹² Kafaasikkaa idaado kakkoonzaamaro kababoo baalawun tahoree arri, Yesuusakko ozaagalssatarreen usu tos gabbalameengureen, «Kafaasikkaa kita kahemeene haggee noo kuun goggozekkaanssoo dootatta?» ameen.

¹³ Yesuusa usukko ozaagalssatarankko lama haa ame fare; «Katamaa tos seeyen; uulla tabekee kasidatera ibaaddo raadii esellowa;

¹⁴ Usu kakkotabaro min debee seyeen; odo mineenne, kaagaalssisara; *Inkko ozaagalssataranne wota kafaasikkaa kita kahemeene kakkozaamira kamartti min eekiya?* amera ama.

¹⁵ Usuna isigitto kagiro minkko kaguutee min yaamenna ekkaate kagiro min kabbalaan tusinara; eseenna ekkaasa.»

¹⁶ Usukko ozaagalssatarenna ese katamaa tos been; kameen dubba Yesuusa goggozameroo kalleero deen; faasikkaa kita kahemeenna ekkaasen.

¹⁷ Ul hemeen kakkolaare goorata Yesuusa tomonkko lamanne wota emeete.

¹⁸ Aamo gutii giraan, «Ani rumminaa amara, isin orrokko koo, iine wota kaaamara usu in roorisi sisinnara» ame.

¹⁹ Isona yaadeenen; isona metemeteeyi, «Ani leewuna?» amano hagaabeen.

20 Yesuusana; isin tomonkko lama orrokko koo, iine wota gene yaal̄aayi kadagisaroya.

21 Ere kazibaaddo garakkeessa goggos'aafameroyi goyinara; ere kazibaaddo roorise kasisaroona hassu ibaaddotin gozameen aanne! Hassu ibaaddoti hažumulamoon hesi girewa iidare.

K'ulluukki kawaa babokkokki seera

(Mar. 14:22-26; Mat. 26:26-30; Luk. 22:14-20; 1 K'or. 11:23-25)

22 Aamaa giraan Yesuusa babo keesegure sommaasate; ekkažebisegure usukko ozagaalssatarawun sisaa, «Ahžaay; hinži soozootteyan» amera.

23 T'uggana keesegure sommaasate isoon sise; dubbana esekko t'ameen.

24 Adena haa ame; «Hikki omooggan maraan kazubataro kazammato iigik-keeyya;

25 Ani rumminaam amara; wononnati kawaayi kažusub kawoyinii t'amo takkot't'amiro ese arri taageegiiron duuddo lakkot'aminaro.»

26 Mazamuri zammarreen abbaabateenguren debrezeyiti* wodami tos been.

P'et'irosakokki kakatano Yesuusa t'ayise ayeese

(Mar. 14:27-31; Mat. 26:31-35; Luk. 22:31-34; Yan. 13:36-38)

27 Yesuusa usukko ozagaalssataranne; «Kafoofee basinnara; idaadnna daržaaminnara amame goggos'aafameroo isin dubba in kakayinnattaan.

28 Ayesuun gozameen ani kakkokkee goorata adi, isinkko t'ayi Galiila tos seeyinnara.»

29 P'et'irosana; «Dubba gohanduddufatena ani suure kuu lakkohandud-dufayinaro» ame.

30 Yesuusana; «Ani rumminaam amara; hitta hemeen lukkale lama gali hažoyinon giraan, ati ini seed gali kakayinnatta» ame.

31 P'et'irosana ade; «Kuunne wota kagooyiro golleenenna suure lakkokakay-inaro» amaa aaloo ataayise ayeese. Dubbana usumaleewwa ameen.

Yesuusa Geetesemmani tažamamatto banžee kažebaatero ebi

(Mar. 14:32-42; Mat. 26:36-46; Luk. 22:39-46)

32 Esekko abbaabateren Geetesemmani tažamamatto banže tos seeteen; Yesuusana usukko ozagaalssataranne, «Ani aantte seeyi ebaaro isin hittanii hamas's'aa» ame.

33 P'et'irosane, Yayik'oobanee, Yaannisane wota aate seete; aaloo yaadanona c'annak'aamano haggazabe.

34 Adde; «Neefottina taa goyin geeto aaloo yaadde. Hittanii hesadden ataayeen oorayeen» ame.

35 Isokko abaraan ship'p'i amere hore hore bebbeedii ul oyere kadaandame gollee hasse saatii goggoroortto ebaataa,

36 «Aabbokke! Kameen dubba kuyeen daanddaamara; hitta tarrakkoo t'ugga inkko keesi; ayesuun gozameen fezitte halleenonni giraan fežittaakki malee halleewo» ame.

37 Abbaabayi usu gozemeero usukko ozagaalssatareen huddureen ogiraan hele; P'et'irosane haa ame, «Simoona, huddurtteta? Saatii toonna suure ataayi nabbaadi oorayin waatte?

38 C'aafitii orddi goggotaboonkko ataayeen ebaayen; ayyaana ekkaate gira, soo gozameen ohararaanyan.»

39 Adena seetegure horaarjje kažebaaterowa ade ebaate.

* **14:26** Debrezeyiti amano zayitii kakkobiyaatta gaa takkožalataro wodami amanoja.

40 Kallami gozabbaabaro ilzozoottisooyi hudduro isilaattedde ohuddureer-aan dee; usuun tažami abbaabranna lakkokasanaayen.

41 Kaseedi gooratana emetere haa ame; «Gidda huddurtteen foolssay-en gittaan? Goortta leera! Saatinna geetteta; hikkima; ere kažibaaddo c'ubbaalessaalkotti genee roorssami sisaminnara.

42 Kiyya; seenno; in roorisi kasisinara gabbalameria!»

Yesuusa abame

(Mar. 14:43-52; Mat. 26:47-56; Luk. 22:7-53; Yan. 18:3-13)

43 Goorsewa usu ayeesaa giraan tomonkko lamakko koo Yihuuda emeete; usune wota shiifana duullaa ožabateeren, katuuk'aamol woyichchaalkko, seera kamuse ožagaalssisaraankkona jaarsoleekko kafaramere ibaaddo gire.

44 Roorisi kasisinara Yihuuda, «Ani kažangatara usuya aba; oora geesa» amaa t'aye malaata isoon sise gire.

45 Goggogeeyi goorsewa Yesuusa tos gabbalamegure, «Kažagaalssisatto!» ame anggate;

46 Ibaaddona Yesuusa abeen shiyeen.

47 Dollee aalleen ogireenkko koo katuuk'aamol woyichchatiiin kahandaarekkotti nebe goose.

48 Yesuusana haa ame, «Shittaa aani in abin shiifana duullaa abtteen emeetteen?

49 Arggetto k'ulluukki min orro isin agaalssisa isinne wota takkogireeyi lakkokažabtteen, ayesuun gožameen; mas'aafa gudayin hikki lee.»

50 Hassu goorata dubbana iiseen bak'ateen.

51 Hawžayitteessa gasheeyi kagolisere wodallaati koo Yesuusa debee sesseetaa gire. Ibaaddona hikka wodallaati kakkožabare goorata,

52 Usu ade gashetteessa shafegure hawžayi bak'ate.

Yesuusa tafirdda shonggoo tos geesano

(Mar. 14:52-65; Mat. 26:57-68; Luk. 22:54-55,63-71; Yan. 18:13-14,19-24)

53 Yesuusana tuuk'aamon odonnnati kazabokokki awud tos geesen; eseenna katuuk'aamol woyichchaal, jaarsoleenna seera kamuse ožagaalssisaraanne dubba kukkužameen.

54 P'et'iroosana fakkimere debee sesseetaa tuuk'aamolun odonnnati kazabokkokki awud taageeroo seete, eseenna ohandaareenne wota eleen t'ant'amaa gire.

55 Katuuk'aamol woyichchaalnna tashonggoo una dubba Yesuusa lagadin kazatotiiro dooteen; ayesuun gožameen helin lakkodaanddee.

56 Omoogganna t'ara gožatoteenna, ayeeskkiso koo liin lakkodaanddee.

57 Kookkoonna keegureen haa amaa t'ara atoteen,

58 «Hikki, gene tažibaaddo kamadaartteto k'ulluukki min basigure taseedi arri kakkalee gene tažibaaddo kanmaddaaroon gitto ani madaarnnara, amaa noo maalhnenna.»

59 Hikkina lee giraan atonnatikkiso suure koo lakkolee.

60 Katuuk'aamol woyichchatina iso horee kee aalleegure, «Hinži kuyee gutii kazatotaaran meyya? Muun abbaabanawaatta?» amaa Yesuusa hoosate.

61 Yesuusa gožameen c'alži ame; koonna usu lakkokažababe, tuuk'aamolun odonnnati kazaba gidda ade, kasommaasantte ere kawaa atitta? Amaa hoosate.

62 Yesuusana, «Li aniyya; ere kažibaaddo mergge tawaayi hamas's'ee giraan, kadaruure duumanchchal emeetaa dinnattaan» ame.

⁶³ Katuuk'aamol woyichchatina sarssikkeessa filaa, haa ame; «Kakkalee eekki ato dootisara?»

⁶⁴ «Habaarkkessa maaltteettan; hayya me aani laara?» Isona goyin dootisara amaa dubbana hizi too leen firddeen.

⁶⁵ Hassu goorata kookkoo hanc'c'ufe tufano haggazabeen; bebbeedii hogogisenguren tonttomooyi basaa, «Alla hegeroo ayeesi;» amaa gireen. Okkaleenna balabaanjjoo basaa geesen.

P'et'irosa Yesuusa kakatano

(Mar. 14:66-72; Mat. 26:69-75; Luk. 22:56-62; Yan. 18:15-18,25-27)

⁶⁶ P'et'irosa tuuk'aamolun odonnnati kazabokkokki awudii orro mina tahegeleenne giraan isoon ohandaareenkko too emeettedde;

⁶⁷ P'et'irosa eleen t'ant'amaa kahamas'eero tichchisse deetegudde, «Ati kanaazireti Yesuusane wota gitte» antte.

⁶⁸ P'et'irosa ade; «Ati każamatto ani lakkokaso; goorttun lakkoshaadaro» amaa kakate. Esekko kakkotabaraan gooc'a tos sarddee bee; hassu goorata lukkale oye.

⁶⁹ Diyyitina P'et'irosa kakkodiyaatte goorata esee ożalleerenuu; «Hikki ibaaddoti unatisookko kooyya» antte adde ayeesse.

⁷⁰ Usu gożameen ade giddanna kakate. Abaraan gac'c'ime giraan esee kazalleera ibaaddo P'et'irosane, «Ati kagaliila ibaaddo laanokkaa addeesisara; ogiraan ati isokko kootta» ameen.

⁷¹ Usu gożameen, «Isin każamattan ibaaddoti ani lakkokaso» amaa k'angaanona ammatano haggazabe.

⁷² Goorsewa lukkale kallami oye. P'et'irosana, «Lukkale lama gali owaanakko horene seed gali in kakayinnatta» każamere kayesuusa haafura k'alli ame. Esekkona yururu ame oote.

15

Yesuusa P'ilaaat'oosa tos geesen

(Mar. 15:1-5; Mat. 27:1-2,11-14; Luk. 23:1-5; Yan. 18:28-38)

¹ Bari bariinoo katuuk'aamol woyichchaal jaarsolee, seera kamuse ozagaalssisaranna tashongoo unanne wota goorsewa t'oyeen abbaabateenguren Yesuusa shisheengureen P'ilaaat'oosaan rooriseen siseen.

² P'ilaaat'oosana, «Ati każayihuudi wonotta?» amaa hoosate; Yesuusana «Ati goggogħanttettooja.»

³ Katuuk'aamol woyichchaalnna Yesuusa kamooggan ayeesi mooteen.

⁴ P'ilaaat'oosana; «Muun abbaab sisanawaatta? Hikkima kamooggan ayeesi ku mooteran» amaa ade giddanna hoosate.

⁵ Yesuusa ade koonna lakkorabbaabe; P'ilaaat'oosana mame.

Yesuusa goyikkokki firdda firddaame

(Mar. 15:6-15; Mat. 27:15-26; Luk. 23:13-25; Yan. 18:39-40; 19:1-16)

⁶ Tabaala arri kashaamero ibaaddo orrokko koo gosa kahosatera ibaaddo goggofuramiroon kakkohoosatare seera gire.

⁷ Hassu goorata meellane kekkeesanoonna neefo lagadanooyi oshaameeraankko koo kalleera Barbaane każamamara ibaaddoti koo gire.

⁸ Gosana P'ilaaat'oosa tos emeetegure seerakisookki malee shaaga gogoyelloon ebaaten.

⁹ P'ilaaat'oosana, «Ayiħuudikokki wono goggofuramiroon dootaattan?» ame hoosate.

¹⁰ Aalanttina katuuk'aamol woyichchaal Yesuusa miiggeysi rooris i sisano addeesa gire.

¹¹ Katuuk'aamol woyichchaal gozameen banze tayesuuusayi Barbaane gogofuramiroo gosa goggohoosaroyi gosa kekkeeseen.

¹² P'ilaat'osana ade giddana, «Gootta hikka kaayihuudi wono kaamattan misi goggoyelloon dootaattan?»

¹³ Isona giddanna adeen «Suuyina» amaa okkeen.

¹⁴ P'ilaat'osana, «Muun? Meya baas usu kafelera?» ame. Iso adeen, «Suuyinal» amaa kahoreekko ataayiseen okkeen.

¹⁵ P'ilaat'osana gosa gegglaiyisin dootere Barbaane fure; Yesuusa ade boc'c'iisegue goggosuwaamiron rorise sise.

Wotaadaral Yesuusaa gutii k'ac'c'ifateen

(Mar. 15:16-20; Mar. 15:16-20; Mat. 27:27-31; Yan. 19:2-3)

¹⁶ Wotaadaralna Piraayitooryon kaamamero wonokokki min tos Yesuusa geesen; kaheser wotaadaral dubba raattoo kukkuyiseen.

¹⁷ Heelakki sarssina sarssiseen, kallachcha kaeeenee mammarenguren metekkeessaa gutii kayneen.

¹⁸ Esekkona «Kaayihuudi wono; reedina!» amaa k'ac'c'ifataa sagadeen;

¹⁹ Metekkeessana damaayi baseen; hanc'c'ufena usu gutii tufeen; gibl-biseen sagadeen.

²⁰ K'ac'c'ifateen abbaabateenguren heelakki sarssi k'aarengureen kak-keessa sarssi sarssiseen; suyiinna geesen.

Yesuusakokki suwaamano

(Mar. 15:21-32; Mat. 27:32-44; Luk. 23:26-43; Yan. 19:17-27)

²¹ Kazaleksaandiroosina karrufoosi Aabbo Simoona kak'ereena ibaaddoti koo katamaakkoo k'amanne kagiro maamankko emeetaa giraan masik'alii sidisin usu hunnoomen.

²² Esekkona Yesuusa, golggottaa taamamatto banze geesen; fureenna, «Buk'k'e tamete» amanoya.

²³ Fulfulisone wota kaledamero kawoyinii t'amo siseen; Yesuusa ade diide.

²⁴ Esekkona suyeen; sarssikkeessana iso metemeteyi me ginnaro mal-abayin it'aa lugudateen sarssi hedeedameen.

²⁵ Yesuusa kakkosuwaaren goorata barikko saatii seed leete gitte.

²⁶ Tamooto s'uuffinna, «Kaayihuudi wono» taamattotte.

²⁷ Yesuusane wota shittaa lama keenengurene koo merggene, koo betene suyeen.

²⁸ «Omeellanne wota tootaame» amame mas'aafa kas'aafamera haafura gudate.

²⁹ Usu raanne karoorara dubbana mete aazisa c'ilooshakki habaar habaaraa haa amaa gire; «Tu, deetene! K'ulluukki min basidde taseedi arri madaarinna kaamatte;

³⁰ Alla mask'aliikko dagiguppe isizottaa haasa!» ameen.

³¹ Usumaleenna katuuk'aamol woyichchaalna seera kamuse oagaalssisareen k'ac'c'ifataa isizisirroo haa ameen; «Okkalee fayyiise, isizottessa fayyiisayin lakkodaanddee;

³² Diigunne goggozammannoon usu Kiristoosa kazisiraeel wono gollee alla mask'aliikko handdage.» Usune wota osuwaameereenna hikkamaleewa c'ilooshakki habaar habaareen.

Goyi kayesuusa

(Mar. 15:33-39; Mat. 27:45-56; Luk. 23:44-49; Yan. 19:28-30)

³³ Saatii lekko haggazabere taa saatii saagaal geetoo ul dubbaa gutii mugud lee.

34 Saatii saagaallii Yesuusa, «Elohe, Elohe lama sebek'itaani?» ame iyee; fureenna «Hedokkee, Hedokkee in muun iisse?» amanoyya.

35 Esee ogireenkko kookkoo hikka maaleengureen, «Eelaasa uumara» ameen.

36 Esekko ibaaddoti koo tikiye seetere każokokootaro kawoyinii t'amo is-foonjii c'uup'egure; fiik'e kayegure goggot'amiro Yesuusaan sisere, ooray-een; «Alla Eelaasa emeeyigure usu godagisirona alla deenno» ame.

37 Esekcona Yesuusana iyyeere; neefo beete.

38 K'ulluuukki minkkokki goggolo elekko taa hegeli geeron filame banze lama bee.

39 Yesuusa horee aallee kagire kaboolo woyichchaty usu hikkamalee iyeyere neefoteessa biyaano kakkodiyaare goorata; «Hikki ibaaddoti rumminaa ere kawaayye» ame.

40 Hassu goorata ebbaa aalleegure diyaa kagire kookkoo heleel; iso or-rokko tamegidella ulkotti Mayiraame, kic'c'arkki tayayik'oobana tayoosa Aaye Mayiraame, usumaleenna Seloomenne gireen;

41 Hikki heleel Yesuusa Galilaayi takkogiree usu debee sesseetanna hand-daa kagireya; adena isone wota Iyyerusaalemi tos każemeetera kamooggan heleel kakkaleenna gire.

K'amalamano kayesuusa

(Mar. 15:42-47; Mat. 27:57-61; Luk. 23:50-56; Yan. 19:38-42)

42 Gooratana hemeen laa kakkoseetare goorata Ayihuudin tafoolssi arriin takkobaranaan hemeen hikkina takkożekkaasataraan arri leete;

43 Kakkabajaame tashonggoo una kalleeren wononniat kawaa oorataa kagire każarmaatiyas Yoosefa jabuuyi P'ilaa't'oosa tos seetegure kayesuusa rees ebaate.

44 P'ilaa't'oosana hikkamalee usu saami gowaanokkeessa maalegure mame; kabooloo woyichchana umegure, goggoyekko adallaatera? Ame hoosate;

45 Gowaanokkeessanna kabooloo woyichchakko k'ulleesseegure rees Yoosefaan sise.

46 Yoosefana gashe iminegure rees dagisere gasheeyi ekkaase abbaabatere ezemokko każoshamero gumbbi orroo k'amale, tagumbbi hiżinna eżemo kaye duudise.

47 Kamegidella ulkotti Mayiraamena tayoosa Aaye Mayiraamene Yesuusa eetii k'amalinnaraan diyaa gireen.

16

Goyikko kiyaano kayesuusa

(Mar. 16:1-8; Mat. 28:1-8; Luk. 24:1-12; Yan. 20:1-10)

1 Ayihuudikkotti tafoolssi arri roortte giraan tamegidella Mayiraamene, tayayik'ooba Aaye Mayiraamene, Seloomene seetengureen rees kayesuusa shitto kibii iminateen.

2 Almmakko tahoraarjjeetawoggaa arri bari bariinoo ganaa arriti kakkożalaatto goorata k'amal tos seetaa giraan,

3 «K'amal guukko eżemo noon ayyoyya każottotoolisira?» amaa isiżorroo ayeesaa gireen.

4 T'ok'k'i ami godeeran k'amal gutii kagire kanjiinkki eżemo k'amal guukko ottootopee kagiro deen.

5 K'amal tos goggogreenii kahank'k'aaro sarssi kasarsatero wodallaati mina tamergene kahamas'eero deengureen aaloo abissateen.

6 Usu ade; «Allamandde aroo2abssatteen; isin kadootattaan kasuwamero kanaazireti Yesususaya; hittanii laagiro; usu takkok'amalamere banze hit-tima.

7 Ayesuun gozameen seeyenguddeen usukko o2agaalssataraawunna P'et'iroosaan; «sinkko t'ayi Galila tos seeyinara; isinuun goggosegeeroyi esee helinnattan amaddeen isoon segaa.»

8 Heleelnna har2aanna gegylaataa k'amalkko been bak'ateen. Abssateen mankogiren maraan maaayonna koonna lakkoo2ayeeseren.*

*Yesuusa tamegidella Mayiraamen mutano
(Mar. 16:9-11; Mat. 28:9-10; Yan. 20:11-18)*

9 Almmakko tahoraarjee arri tawoggaa bari goyikko kee abbaabatere durrisa todoba takkobeesere kamegidella ulkotti Mayiraamen horaarje mute.

10 Esena seettegudde, usune wota ogireen ootaanna gaddaayi ogireen deetegudde usu neefo giranona eseent mutano isoon segiite.

11 Ese Yesuusa goyikko keera neefone gira gozanttena iso adeen lakkoo2abddatenen.

*Yesuusa lama usukko o2agaalssatareen okkaleetun mutano
(Mar. 16:12-13; Luk'. 24:13-35)*

12 Hikkakko abbaabatere usukko o2agaalssatareen lama gat'are tos biyaa giraan middi takkaleetii isoon mute.

13 Isona abbaabateeengureen hikkawa oheseeraawun segeen; halleewo kuwaarre isona lakkoo2abddateen.

*Yesuusa tomonkko koo ofarameeraawun mute
(Mar. 16:14-18; Mat. 28:16-20; Luk'. 24:36-49; Yan. 20:19-23; Ofa. Fe. 1:6-8)*

14 Esekrona tomonkko koo babo aamaa hamas'seen giraan Yesuusa isoon mute; kee abbaabate giraan kaddeera ibaaddo kasegeero ammanana mankkowaateran maraan abddiwaattitisoyninna wodanattisookki duudaano tuffate.

15 Adena, «Alami dubba tos seeyin; wongalanna met't'a dubbaan lallabaa, ame.

16 Ka2ammanerana kat'ammak'aamera fayyinnara; ka2ammanon ade fird-daaminara.

17 O2ammanaraanna hikka malaatal felinnaraan; megekkeeyi durrisa beesinnaran, ta2usub heziinna ayeesinaran,

18 Habeessal genetisooyi abnnaraan, talagado marzzii got'ameenna duuddo iso lakkomiir2to, genetisonna dhukkubaaleessaal gutii kayinnaraan isona fayyinaraan.»

*Yesuusa daruur tos bee
(Luk'. 24:50-53; Ofa. Fe. 1:9-11)*

19 Goottaa Yesuusa hikka dubba ayeese abbaabatere daruur tos bee, mergge tawaayi hamas'see.

20 Esekko usukko o2agaalssatareen emetengureen, maaman dubbaa haafurakkeessa lallabeen, Goottanna isone wota felaa gire; agaalssiskisoonna baasakki malaataayi haafurakkeessa ataayisaa gire.

* **16:8** Tooto saagalkko taa tooto lamaattan geeroo kagira kahorkkoo mas'aafajjool lakkogiro. (9-20)

Luk'aasa Kas'aafero Goottaakkanki Kayesuusa Kiristoosa Wongala Tabano

Wongala kaluk'aasa gara kayesuusa t'aye emeeyinara amame kahegerool kasegaamere gees kamooggani kaabddii odo kalleere ka:sira:zel gosa oorataa kagire, «Kiristoosa» usumaleenna sannii taibaaddo dubba, «Kahaasaro» laano tusanooyiya. Luk'aasa, Yesuusa «Hiyyeessalun wongala goggolallabeeroo» Aabbokkeessakko kafaramero laanona hikki wongala ibaaddo ta:abo kalekaleekki k'arraaluun mala ka:abo laano mammaakara. Wongala kaluk'aasa orroo kakkaleekkona Yesuusakotti emeeto osegaaran ohoraarjhee foolssijoolnna abbaabayi Yesuusakokki daruur tos biyaano ozayeesaraan ogachchoo foolssijool aloo addeesame kasegaamere geggelokokki garaye. Kayesuusa daruur tos biyaanokko abbaabatere ammano kakiristaana misii jii naterona misii bal:aatero ta:addeesisatta jirtti ofarameeraankokki mas'aafayi orroo hikka mas'aafa kas'aafero ibaaddotiwa segaamera.

Mazamuri ka:erggichchakokki gara, Yesuusa takko:alateree ofoofee emeeyi deyaanokokki ta:ayeesatta jirtti, Yesuusa yi:summayi k'ulluukki min ka:zebi seetanokokki gara, kanen:eeysiatare Samaraawitina baye kahelamero un-nukotti jirtti wongala kaluk'aasa kaalaalii ogiraanyan. Wongalakkeessayi k'amakko k'ama taageeroo tanjiin kinttib kakkonsisameria ebikokki garana Ayyaana K'ullukkikokki gara heleel kayesuusa handdaayi orroo ta:abo ban:ena Waa c'ubbo haheso amamanokokkiya.

Raattoo Hikki Mas'aafa Ka:abera

Tabano 1:1-4

Kat'ammak'aaro Yaannisakokkina kayesuusa Kiristoosakokki alattaan 1:5–2:52

Kat'ammak'aaro Yaannisakokki handdaano 3:1-20

Yesuusakokki t'ammak'amanona c'aafamano 3:21–4:13

Yesuusa handdaano kagaliila ulii 4:14–9:50

Ul kagaliilakko Iyyerusaalemi tos biyaano 9:51–19:27

Kagachchoo almmua Iyyerusaalemiinna gobobkkiseeyi 19:28–23:56

Goyikko kyaano kayesuusana usukko o:agaalssatarawun adi:adi mutanona daruur tos biyaano 24:1-53

¹ Kakkabajaantte Tewofiloosa! Noo orroo ofelameraan felo tatusatto jirtti omooggan isoon kadanddaamero gitakki noon s'aafen kayeeran.

² Hitta jirtti noon oroorseraan horkkooskko kayeeren ilii kaddeeraan ozatotaarenna haafurakkeessa ohandaareenyan.

³ Usumalee aninna ade tattekko horaarjekko keesere ka:ameen dubba laalaan kakkok'ok'k'orro goorata, jirttina isidebee ani kuun gogos'aafiroon ta:idantti leete iin mutte.

⁴ Hikkana ani kakkonyelara ati ka:agaalssattetta ayees karrummii laano goggo:addeessonya.

Kat'ammak'aaro Yaannisakokki umulamano t'aye segaame

⁵ Herodoosa ul kayihudaayi wono kakkoleere geesii, ta:abya una kalleere Zakkiraasa ka:amamara tuuk'aamoti koo gire. Ooriteessa Elssaabeet'ina gosa ka:zaaronikottite.

⁶ Lama dubbana ajaja kagoottanna seera dubba ooratereen tuffi kallayi Waayi horee ogireen k'ulluunziyien.

⁷ Halleewo kuwaarre Elssaabeet'i maseenttede yelo lakkozabanaayen; lama dubbana ojaarzomerenyen.

⁸ Arri too Zakkiraasa jigikkeessayi, Waayi hore tuuk'aamo lee takkofelaree,

⁹ Woga katuuk'aamolkokki malee, kagootta k'ulluukki min kawaa tabire it'aana iyyoosiin hit'ayi assaabame.

¹⁰ It'aana kakkoziyyoro goorata gosa dubba sarre ebaatare.

¹¹ Kagootta erggichcha tażit'aana banżee mina tamerggeenne aallee usuun mute.

¹² Zakkiraasana kokkodiyare goorata nee; aaloonna abssate;

¹³ Erggichchana gozameen usune, «Zakkiraasa! Aroożabssatte! Ebikka maalssamera, ooritta Elssaabeet'i babbaartiti umulnatta, megekeessana ati Yaannisa aminatta.

¹⁴ Ati usuu ekkaatanonna gegglalaanjee helayinatta, kamoogganna umulamanokkeessayi gegglalaayinaran.

¹⁵ Goottaa horeenna usu kanjinkki linnara. T'amo kawoyiniinna leere kakkale kasetiisiro t'amo lakkot'aminaro; Aayetteessatti gedeemi orroo girantii Ayyaana K'ulluukki ammagaminara.

¹⁶ Każisirażel yiiskko kamooggen Goottaa Hedokiso tos abbaabinara.

¹⁷ Wodana tażodolaalnna tayiis tos, każajajaamon ibaaddokotti wodana k'ulluutti k'arumma tos abbaabinara. Każemeetaro Goottawun gosa goggożekkaasiroo Eelaasa gutii kafelero Ayyaana K'ulluukkiinna hunnaayi Goot-taa hore sesseeyinara» ame.

¹⁸ Zakkiraasana erggichchane, «Ani hikka meyii malabnnara? Ani jaarsaya, oorittina jaartittia» ame.

¹⁹ Erggichchatina abbaabere, «Ani Waayi horee każallaaro Gabireelleya, hikka kageggelaayisaro haafura kuun segin ani Waakko faramera.

²⁰ Hikkima gooratakkeessa ooratere kafelaminaro haafurakkee ati ammanatana mankkowaatte maraan, hikki ani kasegeera dubba taagudaroo ati hiżi duudinatta, ayeesinna lakkodaanddinatto» ame.

²¹ Hassu goorata gosa Zakkiraasa k'ulluukki min kawaakkko anbbeenoni mewuu adallaatero mameen oorataa gireen.

²² Kakkobeyaare gooratana usu isone wota ayeesin lakkodaanddeere. Malaata tusano kuwaarre ayeesin daanddanawattikko kakkeeyi k'ulluukki min kawaa orroo raaga usu diyaano addeesen.

²³ Zakkiraasana kakkohanddaare almma kakkogudatare goorata minkkeesssa abbaabate seete.

²⁴ Esekkoo abbaabatere oorititteessa Elssaabeet'i foto tootaatte; diginni kennun minkiseeyi isizooftisee siyamisatte.

²⁵ «Eseña, Goottaa shaagakkeessayi tuffamanokakkee ibaaddo orrokko tirin amere hikka bari hikka ayees iiñ felera» antte.

Yesuusakokki umulamano t'aye segaame

²⁶ Elssaabeet'i foto tootaattedde diginni talleyi, Waa erggichhati Gabireelle Galilaa tagitte Naazireti katamaa tos fare.

²⁷ Kakkoonfaramerena sannii tadaawutekokki Yoosefa kazamaraan ibaad-dotin tażeeranttete muumetti deeleliliti tosye; muumetti deeleeltitikkokki megħena Mayiraameye.

²⁸ Erggichchatina ese tagitto banze tos tabere, «Ati sino takko²ammagantteta, nogodda kuun halleeto! Goottaa kunne wota gira, atina aaloo tasommaasantteta» ame.

²⁹ Mayiraamena ayeeskkeessaa aaloo neyitedde, hitti misitti nogoddatta? Amaa k'oppaano haggazabtte.

³⁰ Erggichchatina esene haa ame, «Mayiraame! Ati Waayi dollee gaashana helattetta aroo²abssatte.

³¹ Hikkima, tootaayinatta; ere babbaartitina umulnatta; megena Yesuusa aminnatta.

³² Usuna kanjiinkki linnara, dubbaankko t'okk'i ka²ame ere kawaanna amaminnara; Goottaa Hedona Aabbokkeessakki kadaawute korffinje usun sisinnara.

³³ Sannii tayayik'ooba gutii jiruu jiroommaan reedinnara; wononnatik-keessa gachcho lakk²abo..»

³⁴ Mayiraamena erggichchatine, «Ani muumetti deelelititiya hikki misii lii daanddaara?» antte.

³⁵ Erggichchatina abbaabe esene haa ame; «Ayyaana K'ulluukki ku gutii daginara, dubbaankko t'okk'i ka²ame hunna kawaanna ku gutii girnnara; haanssun ka²umulaminara yiittti k'ulluukki ere kawaa amaminnara.

³⁶ Hikkima, fallitatta Elssaabeet'ina do²ummmaorroyi ere babbaartiti tootaattetta. Maseena ta²amanttettena diginni talleyi abttetta;

³⁷ Waawun kalleenon laagiro..»

³⁸ Mayiraamena, «Ani tagootta diyyiyya;» «Haafurakkaakki malee halleewo» antte. Esekkona erggichchatina esekko kalebbee seete.

Mayiraame Elssaabeet'i hoosayin seetano

³⁹ Mayiraamena hassu goorata saantte keetedde wodamiilkki ul tayihuda katamaa too tos seette.

⁴⁰ Min kazakkiraasa tos tabtedde Elssaabeet'ine nogodda aatte.

⁴¹ Elssaabeet'ina tamayiraame nogodda kakkomaalatte goorata, yiittitina gedeemi orroo aa²ee; Elssaabeet'ina Ayyaana K'ulluukki ammagantte.

⁴² Yaayettiseenna t'ok'²issegudde haa antte; «Ati heleel orrokko tasommaasantteta; gedeemittaakko ka²umulaminara yiittitina kasommaasameya.

⁴³ Afo goottakkeetti Aaye in tos emeeyinna ani ayyoyya?

⁴⁴ Hikkima, nogoddattaatti yaaye nebeteeyi goggotabttee gedeemitteeyi orroo kagire yiittti geggleoyi aa²ee.

⁴⁵ Goottaa dollekko kafaramera haafura gudayinnara antte ta²ammanatte ese tasommaasantteta!»

Mazamuri kamayiraame

⁴⁶ Mayiraamena haa antte;

«Neefotti Goottanna t'ok'²i t'ok'²i²isattta.

⁴⁷ Ayyaanakkina kafayisaro Waakkeeyi geggleatara.

⁴⁸ Usu diyyii teessakki yeraan deera;

Hitta arrikko haggazabere alattaaan dubba in tasommaasante aminnatta.

⁴⁹ Kazati kalleera usu kanjinkki ayees iin felera
megekkieessana k'ulluukkiya.

⁵⁰ Nen²eyisatanokkeessa usu o²abssataraanun,
alattankko taa alattaaan geeroo girnnara.

⁵¹ Hunnakakkessayi felo o²atii felera;
wodanatattisookotti k'ofaa okkoraranna dar²eera;

- 52 Mootijjol korffinjeelkko dagisera;
 isi oyeraasataraanna ade t'ok'k'i¹²isera;
- 53 Ozuuzeeraanna ka¹³idanee ayeesi bararisera;
 dureessaal gozameen halaal gafarera;
- 54-55 Nenzeyisatanokakkessa shaadaa,
 diyyiilkkeessa Isirazeel gargaarer; hikkina odolaalkkaani
 goggo¹⁴ayeesero Abraamenna sannitattessaan ka¹⁵amero jiruu
 jiroomman oorinya.»
- 56 Mayiraamena diginni seed taalleetoo Elssaabeet'i dollee adallaat-
tegudde minkakkisee abbaabatte.

Kat'ammak'aaro Yaannisakokki umulamano

- 57 Elssaabeet'inja ta¹⁶umullaa arri geete; ere babbaartiti umultte.
- 58 Ollaattisena fallikkise Goottaa eseen ka¹⁷atii nenzeyisatano kayelero
maalengureen, geggelo¹⁸oottisenna ese wota gegglataaten.
- 59 Yiittiti takko¹⁹umulamere arri tasiddeedi yiittiti hamas's'isiin emeeten;
Aabbokkeessakki megee Zakkiraasa amin dooteen;
- 60 Aawottessa adde «Lakkohaayyo Yaannisaa amamiin dootisara» antte.
- 61 Isona «Fallikakkakko hikka megee ka²⁰uumamara maayyona lakkogiro»
ameen.
- 62 Aabbokkeessa mege ayyo ami beesin dootaro malaataayi hoosaten.
- 63 Usuna kakkos'aafiraan saleedaa goggosisinawun ebaatere, «Megekkeessa
Yaannisaya» ame s'aafe; dubbana hikka ayeenssa saade.
- 64 Goorsewa hizitteessa banantte; errebkeessana furame; Waanna galataa
ayeensano haggazabe.
- 65 Ollaattisee dubbana abssi ammagantte; hikki ayees dubba wodamiilkki
ul kayihudaa dubbaa ayeesame.
- 66 Hikka kamaale dubbana, «Hikki yiittiti misi liin leera?» amaa ayees
wodanatattisooyi abateen. Gene tagotta ogiraan usu wota gitte.

Hegero ozakkiraasa

- 67 Kayaannisa odo Zakkiraasa Ayyaana K'ulluukki ammagamere haa
amaa hegero ayeese;
- 68 «Ka²¹isirazeel Hedo, Goottaa hasommaasame; usu kakkoon²²emeetera gosa
gargaarinna fayysiinya.
- 69 Diyyikkeessakki tadaawute sanniikko, kafayyisaro ka²³atii keesera;
- 70 Hikkina horkko k'ulluun²⁴i ohegeroolkotti hi²⁵ii usu goggo²⁶ayeesero,
- 71 Fayyinnana diinajjoolkkaanikkona, no kadidarokkotti genekko gog-
gohenhssonya;
- 72 Usu hikkana kakkoonyeler a odolaalkkaanun abddii katabero shaaga
tusiinna, k'ulluun²⁷i ammato shaadisiin,
- 73 Aabbokkaani Abraamenna otabero ammato shaadiin,
- 74 Diinajjolkkaanikkotti genekko beesire abssi kallayi usuun goggohand-
dayinnoon,
- 75 Geeskakkani dubbaa k'ullummanna rummii usu hore aalliisinya.
- 76 Adde ati yiittiti, dubbaankko t'ok'k'i ka²⁸ame hegerooti kawaa amamin-
natta; kagootta raa ekkaasin usu hore seeyinnatta;
- 77 C'ubbokkisookko haheso amamano helatanakko kakkeeyi, gosaan
kafayyinna malabano goggosisamiroo,
- 78 Hedokkaanikki ka²⁹idanee nenzeyisatanakko kakkeeyi, tabbarisee
taffayyinna arri daruurkko noyyen beete;

⁷⁹ Hikkina mugudii orroo ogiraawunna hoos tagoyi orroo ogiraawun goggohank'ayisironna, luk'k'aoottanina raa kanogoddaa tos goggok'ajeelisironya.»

⁸⁰ Yiittitina jiinate; Ayyaana K'ulluukkinna ataate; gosa kavisiraeeliin diidaa bee tamutere arrikko abbaabatere gaadi gire.

2

Umulamano kayesuuusa (Mat. 1:18-25)

¹ Hassu geesii, k'alaadakeessakki gosa dubba goggootamironna megekiso goggomazagabamiroo karoomi wono Awugist'oosikko ajaja bee.

² Hikkina K'ereneeyoosi kasoorya ulkokki motti lee takkogiree kahoraarj-jee gosakokki tootaamano gire.

³ Haanssun ibaaddo dubba mazgabamiin katamaa tatteessatatteessa seete.

⁴ Yoosefa Daawuten enekki falli mankkoleere maraan, Galiila awuraaj-jaayi tagitto Naazireti katamaakko keegure Daawute takkozumulamere kata-maa Beteleemi tażamaraan tayihuuda katamaa tos bee.

⁵ Mazgabamiin eserraaj seeteen; fato tootaatte tagitte Mayiraamena ese każeeraterene wota seette.

⁶ Esee tabetehemi katamaayi giranttiinna tażumullaar arri geete;

⁷ Ere barkki kalleero babbaartitina umultte; hoc'ooyinna mammarttedde, martti takkofolssatto banżee helayiin mankkowaatene maranttuun awud kassaayeti orroo huddurisse.

Oofeenna erggichchana

⁸ Usu ulii hemeen giddi oorataa diidaa kabaraare kafofel gire.

⁹ Kagotta erggichchana derża emetere isoo dollee aallee; tagotta kabaja isoon maraamure hank'k'ayise; abssi tażatii iso abtte.

¹⁰ Erggichcha ade isoon haa ame; «Aroożabsatteen! Gosa dubbaan gegeloo ożatii talleeto odu tażidän ani aate emeeyerä.

¹¹ Hittaari tadaawute katamaayi kafayyisira isinuun umulamera; usuna Goottaa Kiristoosaya.

¹² Hikki isinuun malaata hallewo; kic'c'arkki yiittiti hoc'ooyi mam-maramere awud kassaayee orroo huddure kagiro helnnatta.»

¹³ Derża erggichchatineta kamooggan kадaruure erggichchaalnna wota mute; Waanna galataa haa ameen;

¹⁴ «Kabajah ele daruuri kagiro Waawun nogoddana usu kageelaataro ibaad-don ulii halleeto!»

¹⁵ Erggichchati isokko assaabame daruur tos kakkobeyaare goorata ofoofee, «Gootta noon katusero hikka haa kalleero ayees din Beteleemi tos seenna» isizisirroo haa ameen.

¹⁶ Isona saamen seeteen; Mayiraamena Yoosefa, yiittitina awud kas-saayeti huddure kagiro heleen.

¹⁷ Kakkodeyaaren gooratana, erggichcha gara kayittitikokki isoon kasegeero addeesisen segeen.

¹⁸ Hikkana kafoofee kasegeero ayees kamaale dubba saade.

¹⁹ Mayiraame gozameen hikka dubba wodanattiseeyi abattedde k'ofa geggeesatanna oorataa gitte.

²⁰ Ofoofee ayees dubbana erggichchati goggosegeerokki malee lee helanoyinna, kamaaleranna kaddeeran dubba marantuun Waa kabajaanna galataa abbaabateen.

Yiittiti Yesuusa k'ulluukki min ka?ebi geesen

²¹ Arri siddeed leetedde kakkohamas'isamira goorata goggogeeyi fato tootaamanakko horene erggichcha kabeesero megee «Yesuusa» amame uumame.

²² Seera kamuse malee kakkomuc'izamaraan almma kakkogudatare goorata, Yoosefana Mayiraame yiittiti Goottawun sisin Iyyerusaalemi tos aateen been;

²³ Hikkina seera kagoottayi, «Babbaar kalleera barkki ere dubba Goottawun kak'ullooye linnara» amame goggos'aafameroo felohayisiinna,

²⁴ Adena seera kagoottayi, «Waanos lama goorttun lama kazarabee c'uc'uutel jaarsso yeli sisiinye.»

²⁵ Hassu goorata Waa kazabssatarena Waayi hore rummii kagire Simoona kazamamare ibaaddoti koo Iyyerusaalemii gire; usuna kazisiræel fayyinna kazooratarena Ayyaana K'ulluukki usu gutii kakkobareere ibaaddotiyi.

²⁶ Adena kafayisaro Kiristoosa Goottaayi kashigidamero anddeenon kagoonnon laano Ayyaana K'ulluukki usuun mute gire.

²⁷ Usuna hassu goorata Ayyaana K'ullukkikokki geggeesanoyi k'ulluukki min ka?ebi tos tabe; Yoosefana Mayiraamena seerakki malee goggokasanayenii usuun kadootisaro felin yiittiti Yesuusa abeen kakkotabeeren goorata,

²⁸ Simoona yiittiti k'op'atere geegiyottessaa abate; waanna galataa haa ame;

²⁹ «Goottakkee; ammato goggogudissettokki malee gidda diyyikkaa nogod-daa galisi;

³⁰ Fayyinnakkaa Il?o ootteyi deera;

³¹ Usuna ibaaddo dubbaa hore ati ka?ekkaasettoya;

³² Ayihuudi kalleenootun rummi katusaroya; gosa kazisiræelinna kaba-jaya.»

³³ Aabbokkeessana Aayetteessana usu maraan kasegaamero ayeesi mameen.

³⁴ Simoonana iso sommaasate; Aayetteessa Mayiraaminee haa ame; «Hikki yiittiti Isiræelii kamoogganun baanowunna fayyaanowun aalantti gog-golleero, usu odidaraawun malaata goggolleero shuumamera;

³⁵ Kamooggankotti k'oфа tawodana goggotusiroonya; gadda shiifa aani neefottaa eegginara.»

³⁶ Usumaleenna una ta?aseerkko talleetette tafanu?eel ere, haanna ta?amamatte hegerooti esee gitte; esena aaloo jaar?ontte gitte; deeellummame kakkeesanttette entter wota gees todoba tahamas's'itetteta.

³⁷ Geeskkisena siddootamkko afar taa leeroon galtaantte leete arriinne hemeenne k'ulluukki min ka?ebikkoo hahesooni agabuyinna ebii Waawun handdaa galtaantte leete adallaatte.

³⁸ Hassu gooratana gabbalanttedde Waa galatiite; Iyyerusaalemikokki wodoo o?ooratareen dubbaan yiittitikokki ayeesse.

³⁹ Yoosefana Mayiraamena kagootta seeraayi ajaja kasisamero dubba kakkogudisareen goorata, Galila awuraajjaayi taggitto Naazireti katamaa tos abbaabateen.

⁴⁰ Yiittitin jjinataanna ataataa seete; k'arumma ammagame; sino tawaa usu gutii gitte.

Yiittiti Yesuusa k'ulluukki min ka?ebii

⁴¹ Yesuusa o?umuleeraanna gees gees faasikkaa baalawun Iyyerusaalemi tos biyaanen.

⁴² Unnuna gees tomonkko lama kakkolaare goorata, goggokasaanii baala kabajin been.

⁴³ Baala gudiseen abbaabaterene, minkkiso abbaabataa giraan, yiittiti Yesuusa Iyyerusaalemi hese; ozymuleeraanna hesanokkeessa adeen lakkoaddeeseren.

⁴⁴ Isone wota kagiro aani leere, arri tookki raa sesseeteen abbaabateren adeen fallikkisookkona iso ogeelaatareen dollekona dootano haggazaben;

⁴⁵ Dooteen kakkowaataareen goorata dootanna Iyyerusaalemi tos abbaabateen seeteen.

⁴⁶ Arri seedkkona abbaabaterene ozagaalssisareeni t'eze hamas's'eere iso maalaanna hoosin hoosataa giraan k'ullukki min kaebi orroo usu heleen;

⁴⁷ Omaaleeraan dubba shaadanokeessayinna abbaabikkeessayi saadaa gireen.

⁴⁸ Ozymuleeraanna kakkodeyaaren goorata mameen; Aayetteessana, «Unnukke; mewun no haa yelitte? Abbokkaana aninna yaandde noo ku dootaa ginne» haa antte.

⁴⁹ «Usuna in muun dootatteen?» «Abbokkeekki minii girin kadootisaro laano lakkokassaanya?» ame.

⁵⁰ Isona usu kaayeesere ayees lakkoshaaderen.

⁵¹ Esekcona raattoo Naazireti tos dageen; isoonna ajajaamaa gire. Aayetteessana hikka ayees dubba wodanattiseeyi abatte gitte.

⁵² Yesuusana k'arummanna jifuu jiinataa gire; Waayinna ibaaddo hore usu gaashana abanaaye.

3

Kat'ammak'aaro Yaannisakokki handdaano

(Mat. 3:1-12; Mar. 1:1-8; Yan. 1:19-28)

¹ Karoomi wono T'ibaryoosa kakkoreedere gees katomonkko kenni, kap'ent't'yoosa P'ilaa't'oosa kayihuuda mooti Herodoosa kageelila mooti lee takkogiree, usumalee abbikkeessa Filp'oosa ka'it'uriyasina kat'irakondos mootii, Lisaniyosina kaabilanissa mootii lee giraan,

² Haannana K'eyaafa tuuk'aamokokki woyichcha leen girantii, ere kakkiraasa Yaannisaan Waa k'alullattokki ulii ayeese.

³ Usuna c'ubbokkisin haheso goggozamamiroon c'ubbokko kakkogula gal-laan t'ink'ata t'ammak'aa Yorddaanosii lagaa maamanii kagiro gosa dubbaaemeete.

⁴ Hikkina kahegeroo Isiyaasakokki mas'aafayi haa ame kas'aafamero maleeye; «Gaadi haa amaa kaiziyaro ibaaddotikotti yaaye; Kagootta raa eckaasa sesseettaninna tukkul yela;

⁵ Laga dubba ammagaminara; wodamina gaagajjol dubba hussi aminara; kawoc'ac'aamera raa tukkul uminara, karshashi kaamera muc'c'i aminara;

⁶ Sannii tažibaaddo dubba fayyinna kawaa dinnatta.»

⁷ Yaannisana genetteessaayi t'ammak'aamin kabeero ibaaddone haa amaa gire; «Isin yiis kahabeessa tažemaatto engge tawaakko goggobak'attaanun ayyoyya isinuu raa katuse?

⁸ Goortta c'ubbokko gula gala, c'ubbokko gula galanokkisin otusaraan felo fela; adena wodanattisini Abraame Abbokkaani girowa amanona aroohaggažabten; Waa hikka ežemoolkko Abraamen sannii keesin kadaandero laano ani isinuu segaara.

⁹ Gidda masaar gaa hegalkko goosi lugudin ekkaattetta; tažidanti il kadubamoon gaa dubba goosamire eleenii shafaminara.»

10 Gosana, «Hayya no me yelnna?» ameen Yaannisa hoosaten.

11 Yaannisana «Sarssi lama kaabala koonna kallikkin hasiso; babo kaabana usumalee hayele» ame isoon abbaabe.

12 K'arat'a okukkuyisareenna t'ammak'amin usu tos emeeteren, «Kaagaalssisatto! Noo adi me yelnna?» ameen.

13 «Usuna kaajajaantteettankko roorisi k'arat'a arookukkuyisseen» ame.

14 Wotaadarlnna «Noo adi me yelnna?» ameen hoosaten; usuna, «Maakkayokki maragadena hunnaa aroosaantteen; ibaaddona t'araayi aroomootiteen; daamoozakkisin isinuu halleewo ame.»

15 Hassu goorata gosa Kiristoosa abddii oorataa gire; haanssun Yaannisa «Hikki ibaaddoti Kiristoosa leewuna?» amaa dubba wodanattisooyi k'oppaa gireen.

16 Yaannisa dubbaawun haa ame abbaabe; «Ani isin bekeeyi t'ammak'aara; ayesuun gozameen inkko kaatii emeeyinara; aninna keferroottessakokki shaano furin kadaanddero lakkoyo; usu Ayyaana K'ulluukkina eleenii isin t'ammak'inara;

17 Addummaal basin darggammaa gootaraayi orroo kibin takkohark'kisaraan dugud genetteessaa gitta; galabaa ade tabbaanon eleenii gubnnara.»

18 Usumaleenna Yaannisa raa kamoogganne gosa gorssaa odu taizidan segee.

19 Ayesuun gozameen Yaannisa, kayihuuda mooti kalleere Herodoosa ade abbikkeessatti tafilp'oosa oori Herodiyaada atatanona kakkalee kameellan kamooggan ayeesi felanooyi usu hadise.

20 Herodoosa hikka dubba gutii adere, Yaannisa minkashaano tabise.

Yesuusakokki t'ammak'amano

(Mat. 3:13-17; Mar. 1:9-11)

21 Gosa dubba kakkot'ammak'aamare goorata Yesuusana t'ammak'ame; ebaataa giranttiinaa daruur bananttedde,

22 Ayyaana K'ulluukkina arabe aani usu gutii dage; daruurkkona, «Ani kageelaatara erekki atitta; kuyeeyi geggelaatara» taamatta yaaye emeette.

23 Yesuusa handdaano gohaggazabare gees sonddomye; gosaan Yesuusa ere kayoosefa aani leere; usu Yoosefana kazeeli ere,

24 kamati ere, kallewi ere, kamilikki ere, kayoona ere, kayoosefi ere,

25 Kamatatiyu ere, kaamoos'i ere, kanahomi ere, kaeesilimi ere, kannagge ere,

26 Kamaatati ere, kamatattiyu ere, kasemmeyi ere, kayoosefa ere, kayooda ere,

27 Kayonani ere, karreesi ere, kazerubbabeli ere, kaseelatiyali ere, kanneri ere,

28 Kamilikki ere, kahaaddi ere, kayosaasi ere, kak'osaami ere, kazelimoodami ere, kaeeri ere,

29 kayosezi ere, kaeeeliazeri ere, kayoraami ere, kamat'ati ere, kallemi ere,

30 Kasimooni ere, kayihuuda ere, kayoosefi ere, kayonami ere, kazeliyak'emi ere,

31 kameeliya ere, kamayinani ere, kamat'ati ere, kanatani ere, kadaawute ere,

32 Kaasseyi ere, kaayoobedi ere, kabozesi ere, kaselmooni ere, kaneasooni ere,

33 Kaaminadabi ere kaarami ere, kaarooni ere, kaeseroomi ere, kafarees ere, kayihuuda ere,

³⁴ kayayik'ooba ere, kayissaak'a ere, kazabrahame ere, kataara ere, kanakkor ere,

³⁵ kasserogi ere, karagawu ere, kafallik'i ere, kazabber ere, kasala ere,

³⁶ kak'ayinimi ere, kaazarfakisidi ere, kassemi ere, kanohe ere, kalamehi ere,

³⁷ kamatosala ere, kahenokki ere, kayaaredi ere, kamelalizeeli ere, kak'ayinani ere,

³⁸ kahenokki ere, kasseti ere, kazaddame ere, kawaa ere.

4

C'aafamano kayesuuusa

(Mat. 4:1-11; Mar. 1:12-13)

¹ Yesuusa Ayyaana K'ulluukki ammagamere kayorddanosi lagakko gogozabbaabate Ayyaana K'ulluukki gaa tos usu k'ajeelise;

² Esekkona arri afarttam durrisaat c'aafame; hinza arrijjool orroo koonna haamooni adallaatere tagachchoo arrii uuzeet.

³ Durrisana alla «Ere kawaa golletee hikka eezemo babo goggolleeroo ajajii» ame.

⁴ Yesuusana, «Ibaaddo babo kaalaalii lakkogiraro; amame s'aafamera» ame usuun abbaabe.

⁵ Esekkona durrisa too t'ok'k'i taantte wodamii Yesuusa korisegure kazalamii wonolaal dubbana kooyikkii tuse;

⁶ Esekkona abbaabatere «Hikka wonolaalkokki odonnatina kabajja dubba iyyeen sisantetta; aninna kageelaataroon mankkosisinaro maraan kuyeen sisinara;

⁷ Haanssun ati iyyeen gosagadde hikki dubba kakkaa leerowa» ame.

⁸ Yesuusana abbaabere, «Goottaa Hedo kaawun sagadi! Usu kaalaal hedoyisa» amame mas'aafa k'ulluukki s'aafamera ame.

⁹ Esekkona durrisa Yesuusa Iyyerusaalemi tos geesere k'ulluukki min kawaa gutii birt'ee aalisere, alla ere kawaa golletee issii hegelddee fir ami ii ame.

¹⁰ Alanttina haa amame mas'aafa k'ulluukki s'aafamera; ku gogozoorrawun ade, «Waa ergichchaal ku marantuun ajajaara;

¹¹ Luk'k'aoottana eezemooyi goggohanduddufannonkko genettisooyi ku abi keesiraanwa» ame.

¹² Yesuusana abbaabere, «Gootta Hedokkaa arooc'aafite amame mas'aafa k'ulluukki s'aafamera» ame.

¹³ Durrisaa Yesuusa c'aafee gudise abbaabatere kakkalee kazekkaaro goorata taahelaroo usukko kalebbee.

Yesuusa agaalssisanokkon?i felo Galiilaayi haggapabano

(Mat. 4:12-17; Mar. 1:14-15)

¹⁴ Yesuusana Ayyaana K'ulluukkikokki hunnaayi Galiila tos abbaabate; ataankkeessana gobobii kagiro ul dubbaa maalssame.

¹⁵ Usuna Ayihuudikokki min kaebii agaalssisa gire; ibaaddo dubbana usu galataa gire.

Ulkanaaziretikki ibaaddo Yesuusa neebaatano

(Mat. 13:53-58; Mar. 6:1-6)

¹⁶ Esekkona takkojinatero katamaa Naazireti tos emeete; wogakisookki malee Ayihuudin tafoolissi arri min kaebikakkiso tos tabe; k'ulluukki mas'aafa nabbabin kee aallee.

17 Kahegeroo Isiyaasakokki kaduubamero mas'aafa usuun siseen; kaduubamero mas'aafana kakkofuffurro goorata haa amamitte tas'aafantetto banze hele;

18 «Kagootta Ayyaana iyyee gutii gira

hiyyeessaalun wongala goggolallabiroon,

usu in shigidera oshaameeraawun furamano, il²⁰ odehyaannootun deyaano goggo²¹awwaajiron, oyaadararuun balchchumma goggobees-iron,

19 usumaleenna Goottaa gosa kakkohaasiro

kasino gees goggo²²addeesisiroo in farera.»

20 Esekcona mas'aafa duubere ka²³ayihuudi min ka²⁴ebikokki woyichchatin abbaabe sisigure hamas's'ee; Ayihuudikokki min ka²⁵ebii kagire ibaaddo dubbana tichchise diyaa gire.

21 Usuna, «Hikki nebetattisinii kamaalattan kamas's'aafa haafura hittaari gudate» amano haggazabe.

22 Dubbana garakkeessa tazidaneeti ayeesaa gireen; adena hi²⁶ittessakko kabiyaro ka²⁷idan ayeesii mamaa, «Hikki la ere kayoosefayolla?» amaa gireen.

23 Yesuusana, «Odo doobee; alla ati isizoottaa fayyiisaa; ul kak'ifirenaahoomi kafelatte no kamaalnneno ayees hitta katamaattaayinna adi feli' ta²⁸amatto masuussa isin iin fer kamalaataattan hedatano lakk²⁹aboo» ame.

24 Adena usu haa ame; «Ani rumminaa isinuu haa amara;» Kahegeroo ulkkeessaayi lakkokabajaamaro.

25 «Ayesuun gozameen ani rumminaa isinuu haa amara;» daruur gees seendda minana idaamo waattamere ka³⁰isiraeel ul dubbaa gutii ka³¹atii uzi kakkogire ka³²elasa geesii, kamooggan galtaanttejjool ul ka³³isiraeelii gire.

26 Eelaasa hin³⁴galtaanttejja orrokko too tonssa lakkofaramere; ayesuun gozameen kasidoona ulii Serap'ita ka³⁵amamaro maamanii tagitte galtaantte tos farame.

27 Usumalee kahegeroo ka³⁶elssayi geesiinna Isiraeelii kamooggan maarii bar ka³⁷abanaaye ibaaddo gire; ayesuun gozameen kasooriya Ni³⁸imaani kuwaarre hin³⁹orrokko koonna lakkofayyeere.

28 Ayihuudikokki min ka⁴⁰ebi kagire ibaaddo dubba hikka kakkomaalaren goorata amaraate.

29 Takkohamas'seerenkona keengureen Yesuusa katamaakkko sarii beesen; katamaattisooyi hegelddeedisi gumbbii lugudin tafelanttetto wodami k'ark'araa geesen;

30 Usu gozameen isoo orromare seete.

Yesuusa battiikki ayyaana beese

(Mar. 1:21-28)

31 Esekcona Yesuusa tagaliila awuraajaayi tagitto katamaa tos K'ifirenaahoomi dage; eseenna Ayihuudin tafoolssii arri gosa agaalssisano haggazabe.

32 Odonnati haafura ayeesaa mankkogire maraan dubbana agaalssisanokkeessa saade.

33 Ayihuudikokki min ka⁴¹ebinna battiikk⁴² ayyaanaa ka⁴³abamere ibaaddoti koo kagire; usuna t'ok'k'i ta⁴⁴antte yaayee iyyeere,

34 «Woo! Kanaazireti Yesuusa; me t⁴⁵aeselsatto haajaa noonne abtta? Kakkoon⁴⁶emetetteta noo baasinya? Ati ayyotto ani kasowa; ati kawaa k'ulluukkitta!» ame.

³⁵ Yesuusana, «C'alzi amidde hikka ibaaddotikko bee!» ame hadise; battikki ayyaanana ibaaddoti goса dubbaa hore lugudegure koonna miirza angegison gafare bee.

³⁶ Ibaaddo dubbana mame; isi isizorroonna, «Hikki misikki ajajaya? Odon-natina hunnaayi battikki ayyaanalnna gozajajiro isona biyaaran» ameen.

³⁷ Yesuusakokki ataan usu ulkokki gobobii dubbaa maalssame.

Yesuusa kamooggan kahaw?amaro ibaaddo fayyiise

(Mat. 8:14-17; Mar. 1:29-34)

³⁸ Esekko abbaabatere Yesuusa Ayihuudikokki min kažebikko beegure min kasimoona tos tabe. Tasimoona soddo maar gube gomeellan hawzaamaa gitte; ese goggofayyisiroo Yesuusa ebaaten.

³⁹ Yesuusana ese tos hussi amere maar kagubare hadise; maar kagubarena gafare goorsewa keetedde marttiisse.

⁴⁰ Arriti iyaan giraan, kalekaleekki hawzaami kažabanaaye ibaaddo dubba Yesuusa tos keenen. Usuna isoo mete metee genetteessa gutii kayere fayyiise.

⁴¹ Durrisana ade, «Ati ere kawaattal!» amaanna iyyaa kamooggan ibaad-dokko bee. Usu gozameen iso hadise; usu Kiristoosa laano addeesen mankkogireen maraan garakkeessa koonna iso goggozayeesonko tire.

⁴² Ul kakkobaraare goorata Yesuusa too kaletti banzee seete. Gosana usu dootaa gire; usu takkogiro banzee emeeten; isokkona kalebiire goggoseen-nonkko tirin hedeen.

⁴³ Usu gozameen, «Kakkalee katamaal ani seeyigure wononnnati kawaakokki wongala lallabin dootisara; ani kakkonfaramerana hikka halchchaaniya» ame.

⁴⁴ Kayihuuda maamanii kagiro min kažebii dubbaa lallabaano horeddee.

5

Usukko o?agaalssatarankokki uumamano

(Mat. 4:18-22; Mar. 1:16-20)

¹ Gosa Yesuusa marežabere isiziši shashafataa usu kažagaalssisare haafura kawaa maala, tagenssaaret'i labuu girii aallee gire.

² Usu goorata wolabo lama baga girii tazaallitetto dee; kunžub ožabatareen adeen wolaboolkkona dageeren maarrabil aalisataa gireen.

³ Wolabool orrokko tasimoona talleetetto tos tabere, bagakko badi tos abaraantti goggofakkisiroo hoosate; esekkona usu wolaboo gutii hamas'seere gosana agaalssisano haggazabé.

⁴ Ayees gudise abbaabatere Simoonane, «Badi tos fakki amidde kunžub abayin maarrabjoolkkisin lugudayeene» ame.

⁵ Simoonana Yesuusane abbaabere, «Kažagaalssisatto! Hemeen duuddo daafuraa barinenne koonna lakkozabanenno; ati gozantte haafurakkaayi adi maarrabjoolnna lugudaroowa» ame.

⁶ Kakkolugudatareen goorata aaloo kaijinjii kamooggan kunžub abeen, maarrabjoolnna filamiin leete.

⁷ Wolabo takkaleetii tagitte una tattisoo emeeyidde iso goggogarggaarttoo malaataayi uumeen; isona emeeteren wolabo lama kunžubi ammagreen; wolabona lichchimiin leete.

⁸ Simoona P'et'iroosana hikka kakkodiyaare goorata Yesuusa hore gilbbis-ere, «Gootta; ani c'ubbaalessakki ibaaddotiya inkko kalebbee» ame.

⁹ Hikkana kakkon?ameraa usuna usune wota ogireen dubba kažabeeraan kunžubikokki moggaanii mankkosaaderen maraanye.

10 Usumaleenna saatilaal tasimoona kalleere yiis kazabddosa, Yayik'oobana Yaannisana saadeen. Yesuusana Simoonane, «Aroożabssatte! Goortta ibaaddo in tos kakkeentto leeta» ame.

11 Isona wolaboolkkisoo baga beeseren każameen dubbana iiserene usu debee sesseeteen.

Yesuusa maarii bar każabanaaye ibaaddoti fayyiise

(Mat. 8:1-4; Mar. 1:40-45)

12 Yesuusa katamaalkko tooyi kakkogiree, koo maarii bar kakkonżammaganttete ibaaddoti ese katamaayi gire; hikki ibaaddoti Yesuusa kakkodeyaare goorata bebbeedtteessaa ul oyeegure, «Goottaa, feżittaa gollette in muc'c'isin daanddaatta» ame ebaate.

13 Yesuusana gene diriirssateture maar każibaaddoti ażabegure «Ani feżi sisera» «Muc'c'izamil!» ame. Goorsewa bar ibaaddotikko muc'c'izantte.

14 Yesuusa ade, «Hikka maayonna aroosegite; ayesun gożameen seedde isiżoottaa tuuk'aamon tusa; gosaan ato goggolleeronna muc'c'imanokkaa maraan Muse goggożajajerokki malee jaarsso sisi» ame ajajee.

15 Halleewo kuwaarre garakkeessa tażayeesamatte odu aaloo balzaataa sette; aaloo kamooggan ibaaddona usu każayeesaro maalinna każabaan maarżorrokki hawżamikko fayyiin kukkużamaa gire.

16 Yesuusa gożameen kamooggan goorata kaletti banzée ebaataa gire.

Yesuusa Naafaleessakki ibaaddoti fayyiise

(Mat. 9:1-8; Mar. 2:1-12)

17 Arri tooyi Yesuusa gosa agaalssisaa gire; esena Galilakkona kayihuuda maaman dubbakko usumaleenna Iyyerusaalemikko każemeetera ibaaddo kafarasaawinna seera kamuse każagaalssisara hamas'see gire; fayyiisinnha ade hunna kagootta usu wota gire.

18 Hassu gooratana ibaaddo naafaleessati koo alggaayi sideen aateen emeeten. Yesuusa horee kayin min orro tabisin hedeen.

19 Gosa mooggankona kakkeeyi min orro tabisin mankkowaaten maraan heelinchcho gutii korateenee heelinchcho butto beeseren kahawżamaro algaanne wota gosaa t'eezee tukkulii Yesuusa hore dagiseen.

20 Yesuusa ammanokkisoo deegure, «Ati ibaaddoti c'ubbokka haheso amameria» ame.

21 Seera ożagaalssisaranna kafarasaawi ibaaddo, hikki «Waa każinggaamara ayyoyya? Waa koo kuwaarre c'ubbo haheso amin kadaanddaara ayyoyya?» ameen k'ofa geggeesatano haggħażżeen.

22 Yesuusana k'ofattiso mankkożaddeesere maraan haa ame; «Muuñ wodanattisini haa k'oppaattan?

23 C'ubbokka haheso amameria amanokkona (Kigudde gali) amanokko eekiya enekki?

24 Ayesun gożameen hikka usu kakkoonżamera ere każibaaddo ul gutii c'ubbona haheso amin odonnati każabo laano goggomalabtaanuňja.» Naafaleessa lee kagire ibaaddotine, kigudde alggaattaa sidadde minkakkaa gali ame.

25 Usuna goorsewa keegure isoo hore aallee; huddure takkogire algħaa sidatgure Waa galataa minkkeessa gale.

26 Esee kagire ibaaddo dubbana mamano haggħażżeen; Waanna galataa, «Hittari kasaadisiro ayees deenne» amaa abissii ammagħame.

Uumamano kawoġġyutii

(Mat. 9:9-13; Mar. 2:13-17)

²⁷ Esekko abbaabatere Yesuusa esekko bee seete; woyyuu każamamere koo k'arat'a kakukkuyisare k'arat'a takkożataanaa banżee kahamas'eero deegure, «Indebee sessee» ame.

²⁸ Usuna kameen dubbana iiše keegure usu debee sesseete.

²⁹ Woyyutina Yesuusaan minkkeessayi aamo kazatii ekkaasate; kamooggan k'arat'a kakukkusarena kakkalee ibaaddo iso wota aamoon hamas's'ee gire.

³⁰ Kafarasaawi ibaaddona seera każagaalssisare ibaaddo Yesuusane, «K'arat'a okukkuyisarannenna c'ubbaaliyeelnne wota kakkoonżamattaanna kakkont'amattaan mewuunya?» amaa Yesuusakko ożagaalssataran gutii gumggumeen.

³¹ Yesuusana abbaabere isone, «Ohawżamaraanun kuwaarre fayyalessalun akimii lakkodootisaro;

³² Aninna c'ubbaaliyeel c'ubbakko gula galsin kuwaarre k'ulloolee uumn lakkōżemeeyer» ame.

Yesuusa gara każagabuu hoosame

(Mat. 9:14-18; Mar. 2:18-24)

³³ Isona, «Yaannisakko ożagaalssatareen kamooggan goorata agabuyeen, ebaataran; ibaaddo kafarasaawikko ożagaalssatareenna usumalee yelataraan; ootta gozameen arggetto aamanan t'amanaan» ameen.

³⁴ Yesuusana, abbaabere isone; «Kamashaashee isone wota giraan ożuumameeran goggożagabuyirawun yelin lakkodaandaamaro.

³⁵ Ayesun gozameen kamashaashee isokko takkożatamira arri emeeyin-natta; hassu goorata agabuyiranwa» ame.

³⁶ Adena haa ame masussee segee; «Każusubkki sarssikko erbbe filiere kaddożan sarssii gutii erbbe kakkaatara maayyona lakkogiro haa goyele każusubkki sarssi fiilara; tażusubtti erbbe kaddożankki sarssine wota isi lakkōżaatatto.

³⁷ Każusubkki kawoyinii t'amona kaddożankki dinbbitoo muulate kakkaatara maayyona lakkogiro; gomuulate adi każusubkki kawoyinii t'amokokki dinbbito ebara; kawoyinii t'amona ubatara; dinbbitona lażo lakkōżabo.

³⁸ Haanssun każusubkki kawoyinii t'amo każusubkki dinbbitoo kibamano dootisara;

³⁹ Goortta, każadallate kawoyinii t'amo kakkot'ame goorata, każusubkki kadootatara maayyona laagiro; aalanttina, «każadallate karooraniya mankkożamanan maraanya.»

6

Tafoolssi arrikokki Goottaa

(Mat. 12:1-8; Mar. 2:23-28)

¹ Ayihuudin tafoolssi arri Yesuusa ira orromare rooraa gire; usukko ożagaalssatareenna shawuyee ebiseen aatenee genee honk'ocheon aamaa gireen.

² Kafarasaawi ibaaddo orrokko kokkoo gozameen, «Ayihuudin tafoolssi arri felamiin odootisoon felo muun felattaan?» ameen.

³ Yesuusana haa ame isoon abbaabe, «Daawute kakkōżueere goorata wota ogireene wota kayelero dubba lakkonabbabittetteeniya?

⁴ Usu min kawaa tabere Waawun kalekki kalleero tuuk'aamol kaalaalun fezi kakkosisantetto babo atate aame; usune wota ogireenunna sise.»

⁵ Adena, «Ere każibaaddo tafoolssi arriiñ Goottaya» ame.

6 Takkalee Ayihuudikkotti tafoolssi arriinna Yesuusa kaayihuudi min kaebii tabere agaalssisa gire; esena gene tamerge kakkonaafattette ibaad-doti koo gire.

7 Seera ozaagalssaireenna kafarasaawi ibaaddo Yesuusa mootin aalantti dootaa, tafoolssi arrittisooyi usu gofayyisinarona din oora gireen.

8 Yesuusa k'ofattisoo addeesegure gene kakkonaafattette ibaaddotine, «Kigudde t'e2ee aallii» ame; ibaaddotina kee aallee.

9 Eeskko Yesuusa, «Alla ayees koo ani isin hoosaro; tafoolssi arriin fezi kakkonsantetta idane feliinya muu meellane feliinya? Neefo haasanoyya muu baasanoya?» ame.

10 Yesuusa ade usuu maraamure kagiro ibaaddo dubbana deegure ibaad-dotine, genetaa diriirssa ame; ibaaddotina goggozamameroo yele; genena suure fayyiite.

11 Ibaaddo gozameen aaloo amaraate; Yesuusa gutii me yelin dootisaro isi isiorroo raattoo ayeeseen.

Tomonkko lama ofarameeraankokki assaabamano
(Mat. 10:1-4; Mar. 3:13-19)

12 Hassu arriilkko tooyi Yesuusa ebaayin wodami tos bee; hemeen duuddo Waa tos ebaataa baree.

13 Babbaris usukko ozaagalssataran uumegure isokko tomonkko lama as-saabe; isona ofarameeraan ame mege beese;

14 Isona P'et'iroosa ame kaatumera Simoona abbikkeessa Endiraasa, Yayik'ooba, Yaannisa, Filp'oosa, Berttelomeewosa,

15 Matoosa, Toomaasa, ka2ilfoosa ere Yayik'ooba, «Kaha2usatare» ka2amamere Simoona,

16 Kayayik'ooba ere Yihuudana Yesuusa roorise kasisere ul ka2ask'oortukki Yihuuda leen gireen.

Yesuusa kamooggan gosa agaalssisanonna fayyiisanokokki gara
(Mat. 4:23-25)

17 Yesuusa isone wota raatloo wodamikko dagegure diidatti ban2ee aallee; usukko ofarameeraanna aaloo kamooggan ibaaddo ese gire; Yihuuda maaman dubbakcona Iyyerusaalemikko usumalee T'iroskona kasidoona labugirkko ka2emeetera kamooggan gosana esee gire.

18 Hinzina kakkoon2emeteeren usukko maalinna ka2abanayeen maar2orookki haw2aamikko fayyiinye. Battielki ayyaanayi abboosaama ogireenna fayyieen.

19 Hunna usukko biyaa dubbana fayyiisa mankkogire maraan, ibaaddo dubba usu diniin dootataa gire.

Osommaanna gaddakokki aalanttil
(Mat. 5:1-12)

20 Yesuusa usukko ozaagalssataran tos diyaa haa ame; Isin hiyyeessa osommaasantteettan

wononnati kawaa kakkisinyya;

21 Isin gidda o2u2attaan osommaasantteettan; haarre bararinattaan;

Isin gidda o2ootattaan osmmasanttettan; haarre osolinattan!

22 Ibaaddo ere ka2ibaaddo maraan godiide, isin orrokko gozassaabeenna gotuffaten,

kameellan mege gosisenna osommaasantteettan.

²³ Hittima muraattisin daruurii tażatiitta; hasse arri isinuun gegzeloo halleen; burraak'a; kahorkkoo odojolaalkkiso kahegeroo gutii kayeleraan hikkawaye.

²⁴ Ayesuun gożameen isin dureessajjal
Aanne isinuun! Goggożinna giddawa atatteettan.

²⁵ Isin gidda obbararttettan aanne isinuun!
haarre uużinattan.

Isin gidda ozoſolattan aanne isinuun!
haarre gaddinnattaan; oyinnattaan.

²⁶ Ibaaddo dubba idanettattisin gożayese aanne isinuun!
kahoree odojolaalkkiso ot'araa hegerojoolun kayeleeren hikkawaye.

Diina geelatano (Mat. 5:38-48; Mat. 7:12)

²⁷ «Ayesuun gożameen isin omaalattanun ani haa amara; diinajjoolkisin geelayen; isin odiidaraawunna idane fela;

²⁸ Isin kak'anggaarona sommaasayeen; isin kamirżaroonna ebaayen.

²⁹ Uyyi koo kabbasaroon kakkalee uyyi adi tusi; gashe kukko każataroon k'olo arootirtte.

³⁰ Każebaataron dubbaan sisi; urrawożoottaa każataroon goggożabbaabron argoħoosatte.

³¹ Ibaaddo goggofelloo kadoottattaan isinna usumalee fela.

³² «Isin kageelaataro goggeelatten me kaletti lażo helayinattan? C'ubbaalessajjolnna gożameen iso ogeelataraan geelataran.

³³ Idane isinuun ofelaraawun idane gofeltein me kaletti lażo helayinattan? C'ubbaalessajjolnna gożameen hikkamalee felataraan.

³⁴ Amzaa abbaabirowa antteen kakkohedattaan ibaaddon gożamżayisseen me kaletti lażo helayinattan? C'ubbaalessajjolnna gożameen każamżayiseraan gitakki abbaabayi atayin c'ubbaalessajjolunna amżayisaran.

³⁵ Ayesuun gożameen diinajjoolkisin geelayene; idanena fela; abbaabayi atayin abddi hayelannooni amżayisa; hikkaniinna muraatattisin tanjiżi leeta; dubbaankko t'ok'ki każame yiis kawwa linnattaan; usu galata kallikkewunna kameellan ibaaddo dubbaan każidankkiya.

³⁶ Kadarure Aabbokkisin isinuun goggoneneżiatarokki malee isinna usumalee onenżeeysiattan laa.

Kakkalee gutii firddaano kadootisoon laano (Mat. 7:1-5)

³⁷ «Aroofirdditeen isinuun lakkofirddaamiro; aroobohitteen; lakkobohanttaan; haheso ama; Waa isinuun haheso amirowa;

³⁸ Sisa Waa isinuun sisirowa; kakkożekkaasattan huuyi abbaabayi isinuun mankkożekkaasaminaro maraan, huc'c'imi aazi migllii taażubaroo każidankki huuyi ekkaasami isinuun sisaminara.»

³⁹ Adena Yesuusa hikka masuussa haa ame isoon segee; «Ilżoo kadeyannon ilżoo kandeyaannon abi geggeeyisin daanddaara? Lama isizabateeren gumbibii orroddeen lakkodiyaaaraniya?

⁴⁰ Każagaalssatara każagaalssisarokko lakkorooraro; ayesuun gożameen madaari każagaalssate ibaaddo dubba każagaalssisaro aani linnara.

⁴¹ «Abbikkakkattu ilii orroo kagiro huura mewuun diyaatta? Iltaayi orroo kageeddbabmero gaa lakkodiyaattoya?

⁴² Iltaayi orroo kagiro gaa handeyaannooni abbikkaanne «Abbikkee; iltaayi orroo kagiro huura kuun beesu» misii amin daanddaatta? Ati

ifissaaddaa; horaarje ilttaayi orroo kageeddabamero gaa beesa; esekko abbaabade abbikkaatti ilii orroo kagiro huura beesin iidisi din daanddaatta.

Gaanna iltteessana

(Mat. 7:16-20; 12:34-35)

⁴³ «Kažidankki gaa lee girantti tameellanti il kadubamara gaa lakkogiro usumaleenna kameellankki gaa lee giraan tažidantti il kadubamara gaa laagiro.

⁴⁴ Gaa dubba takaataro ilii addeesamara; gaa kažezeenkkona belesi tažamamatta il lakkoožabaabamatto; usumaleenna moolaalkko woyinii tažamamatta il lakkoožabaabamatto.

⁴⁵ Kažidankki ibaaddo wodanatteessa kažammagamero kažidan ayeeskko idane beesatara; kameellan ibaaddo wodanatteessa kažammagamero kameellan ayeeskko meellane beesara; ibaaddo wodanatteessa ammagame karoorero hižitteessayi ayeesara.

K'arookkina gowwakki min omadaarateraan

(Mat. 7:24-27)

⁴⁶ «Ani kažamaro lakkofelattaa hayya muun, ‹Gootta, Gootta› amattaan?

⁴⁷ In tos kažemeetara haafurakkee maalere felooyi kahayisara dubba ayyo aani laaro ani isinuun tusiro;

⁴⁸ min madaarayiin aaloo gumbbi yele kažosherona ežemoo gutii ukum kažukumaatero ibaaddoti aani laara; daad ammagame emeetegure usu min shafe; ataate mankkomadaaramere maraan aažisinna lakkodaanddee.

⁴⁹ Haafura kakkee maalere felooyi kahayisoon gožameen minkakkeessa ukum kallii erree gutii kamadaaratero ibaaddoti aani laara; daad ammagamanokko kakkeeyi min kakkoshafare goorata goorsewa iyye; iyaanona gomeellan lee.»

7

Wotaadara booluun woyichcha kalleerokokki ammano

(Mat. 8:5-13)

¹ Yesuusa hikka dubba gosaa hore ayeese gudisere K'ifirenaahoomi tos tabe.

² Esena karoomi wotaadara booluun woyichcha kalleere gire; usu aaloo kageelaatara usuun kahandaarekki hawzaamere goyin gabbalame gire.

³ Usuna Yesuusakokki gara kakkomaalare goorata usuun kahandaarekki goggofayyisiroo goggoožebaanawun ul kažayihuudatti jaarsoleekko fare.

⁴ Handdaa ofarameerenna Yesuusa tos emetengureen haa ameen ataayiseen ebaaten; «Hikka ibaaddotin ati hikka felin dootisara;

⁵ Alanttina hikki ibaaddoti gosakkaani geelaatara; min kažebikaani noon kamadaarsiserana usuya.»

⁶ Yesuusa isone wota seete. Usuna min tos kakkogabbalamare goorata, wotaadara boolkokki woyichchati ogeelaatara farere Yesuusane haa ame; «Goottaa; ati minkkee orddi tabin ani kadootisaro ibaaddoti lakkoyo aroohartte;

⁷ Hikkakko kakkeeyi ku hore gabbalamiin duuddo kadootisaro aani isizootte lakkotootataro; haafura koo kaalaal ayeesi; iin kahandaarekki fayyirowa.

⁸ Ani metekkeewun kaguutee woyichcha aba inkko hegelle ade iin kahandaara wotaadara gira; koonne ati ‹See› gožamiro seetara; kakkalennena, ‹Koyya› gožamiro emeetara; iin kahandaarana, ‹Hikka fel› gožamiro iin ajaajamara.»

⁹ Yesuusana hikka kakkomaalare goorata usuu saade; kambbal amerena debeesseeta kagire gosane, «Ani isinne haa amara; hitta aanttiti tanjiintti ammano Isiraeelii duuddo ani lakkohelero» ame.

¹⁰ Handdaa kaseetere ibaaddo min kakkocababatare goorata, usuu kahandaarekkina kafayyeero deen.

Yesuusa kagalttantteti ere goyikko keese

(1 Won. 17:17-24; 2 Won. 4:32-37; Mar. 5:21-24,35-43; Yan. 11:1-44)

¹¹ Esekko abbaabatere Yesuusa tanjiin haazdallaannooni, Naayin taazamamatto katamaa tos seete; usukko ozaagalssataranna kamooggan gosa usune wota seete.

¹² Katamaa tos kakkotabaraan karra Yesuusa kakkogeyaare goorata, ibaaddoti kookokki rees sideengureen katamaakko been; kagoyerena Aayettessaawun koo kaalaalye; Aanna galtaanttette; kamooggan kakkamaa gosana esene wota gire.

¹³ Goottanna ese kakkodeyaare goorata nenzeyisategure, «Allamandde, aroozootte!» ame.

¹⁴ Gabbalamere takkosideeraan raree dine; kasidere ibaaddona takki ame aallee; Yesuusana, «Ati wodallaati, ani kunne ki amara» ame.

¹⁵ Kagoyerere ibaaddotina neefo abbaabattedde fayyeere t'ok'k'i ame hamas'see; ayeesano haggazabe. Yesuusana aatere Aawun sise.

¹⁶ Dubbaná abssatereen Waa galataa, «Każatii kahegeroo no orrokko keera», «Waa gosakkeessa fayyiisin emeetera» ameen.

¹⁷ Hikki Yesuusakokki ataan kayihuuda ul dubbaayinna usu maamanii kagirol ul dubbaa addeesame.

Yesuusana kat'ammak'aaro Yaannisana

(Mat. 11:2-19)

¹⁸ Yaannisakko ozaagalssatareen hikka dubba Yaannisaan segeen. Usuna iso orrokko lama uumere,

¹⁹ «Emeetara kazamantette atitte? Muu kakkalee ooranna? Ama» ami goggohoosanawun Goottaa tos fare.

²⁰ Ibaaddojjana Yesuusa tos seeteerene, emeetara kazamantette atitte? Muu kakkalee ooranna? Ami no ku goggohoosannon «Kat'ammak'aara Yaannisa no ku tos farera» ameen.

²¹ Goorsewa Yesuusa kamooggan ibaaddo hawzaamikko, maar orrookki hawzaamikkona battiikki ayyaanalkko fayyiise; kamooggan ilzo kandeyaanon ilzo denddeeyise.

²² Yaannisaan handdaa oseeterenne Yesuusa haa ame; «Seenguddeen kaddeetettanna kamaaltteettaan Yaannisaan segaa; Ilzoo kandiyaannon dinnara; ozeesaraan tukkul sesseyinaraan; maarii bar ozaabana muc'ciminaraan; nebee omaaloonna maalnnaraan; ogoyeranna goyikko kinnaraan; hiyyessaalunna wongala lallabaaminara.

²³ Iyyee abddatana waatti kahandufannon ibaaddo dubba kasommaasameya.»

²⁴ Yaannisaan handdaa ozeemeetereen seeteen kakkobowaareen goorata, Yesuusa gara Yaannisakokki ayeesano haggazabe; haanna ame; Yaannisa tos gaa kakoonbeeteetten me diinyye? Ambbal kawolliwollisatto fiik'eya?

²⁵ Hayya me din beeten? Kazidan sarssi kasarsatero ibaaddoya? Kazidaro sarssii ozissaadaraanna giri każekkaate ogiraan min kawonooyi giraanwa.

²⁶ Hayya! Isin me din beeten? Kahegeroo din leewuna? Li ani isinne haa amara; isin din kabeetetteen kahegerookkona karooraroya.

27 Haa amame kakkoon's'aafamerena usuya; «*«Raakkaanna ku horee kaekkaasiro, erggichchakkeenna kukko t'ayisi ani farnnara.»*

28 Ani isinne haa amara; heleelkko kažumulamero orrokko Yaannisakko ka-roorara laagirop; wononnati kawaayi gožameen dubbaankkona kayeraatara usu roorara.»

29 K'arat'a okukkuyisaraanha hahesooni, hikka omaaleen dubba kayaan-nisa t'ink'ata t'ammak'aamaa Waa k'ulluukkiya ameen atoteen.

30 Ibaaddo kafarasaawilnna seera kamuse okasaan gožameen tayaannisa genee t'ammak'amana waatti, Waa isoon kažabo halchcha neebateen.

31 Yesuusa ade, «Goortta hitta alattankkokki ibaaddo ani meyii masuussira? Me aani laaran?»

32 Banže tagiyyaayi hamas's'eereen isi isirroo isi užuumataa haa kažamaro yiisaas aani laanan, «Noo sussullee isinuun ufuufinne, lakkoduddurtteen; boochcho isinuun beensse, lakkoozotteen.»

33 Aalantina kat'ammak'aara Yaannisa agabuuyi kaami hažamoonna ka-woyinii t'amo hant'amooni gožemeete, «Battiikki ayyaana aba» antteen.

34 Ere kažibaaddo adi aamaanna t'amaa gožemeete «Aamoonna t'amoon kagap'igap'aaro, k'arat'a okukkuyisaraanha c'ubbaalessaal kageelaatitaro» antteen.

35 Goortta k'arummakokki likkii laano kažatatero ibaaddo dubbaa dollee addeesantte ame.»

Heeleltiti too Yesuusaan shittoo shigidde

36 Eseenna ibaaddo kafarasaawikko koonne wota babo goggožamiroon Yesuusa uumate, usuna Farasaawitikokki min tos tabegure babo aamin hamas's'ee.

37 Ese katamaayi tagitte too c'ubbaaletti heeleltiti, Yesuusa Farasaaw-itikokki minii babo aamin hamas's'aano kakkomaalatte goorata koo Al-libast'iros kažamamaro ežemokko k'orme kafelamero bilk'aade mig talleetetto shittoo aatte emeette;

38 Mina tahaarenne luk'k'aa dollee aallitede ootaa ilmmi luk'k'aa gutii ubaa metekkiseyinna shakaarano haggazabtte, luk'k'ažoottessana anggataa shittoo shigidde.

39 Kažumatere Farasaawitina hikka kakkodeyaare goorata, hikki ibaaddoti kahegero lii girewa usu tadintetta heeleltiti maayyotto, adde maamisitti ibaaddotitto addeesi girare; c'ubbaalettiitta ame wodanatteessa hede.

40 Yesuusana, «Simoona, ani kuun kaseginaro ayees aba» ame.

«Usuna kažagaalssatto! Iin segi» ame.

41 Yesuusana haa ame, koo kažamayisarokko maragade ožamžaateeren ibaaddojja lama gireen, koo ken boolee t'agaraa, kallamina ade t'agaraa konttom amžaateren.

42 Abbaab kasisina kakkowaatareen goorata anzattisoo lama dubbaanna usu isaage. Goortta iso lama dubbakko kažamayisero roorssate kageelaatara eekiya?

43 Simoonana, «Tammooggan anza kakkoonhesetto aani laara» ame ab-baabe. Yesuusana, «Likkii abbaabtteta» ame.

44 Heeleltiti tos kambbal amere Simoonane haa ame, «Ati hitta heeleltiti diyaatta? Ani minkaa gottabe, ati luk'k'ažoottewun bekena lakkosissette, ese gožameen luk'k'ažoottee ilmmittiseyti aalisedde metekakkiseyi shakaartte.

45 Ati duuddo in anggattee nogodda lakkoožaatteto, ese gožameen ani got-tabekko haggazabittedde luk'k'ažoottee anggatana lakkoožaallissetto.

⁴⁶ Ati metekakkeeyi zayitiinna lakkoshigiddetto; ese gozameen luk'k'ażootteyi shittoo shigidde.

⁴⁷ Haanssun ani haa amara; ese aaloo in geelattetta kanjiin c'ubbo eseen shaaga leera; c'ubbo kic'c'arkki shaaga kakkoonleera gozameen abaraantti geelaatara.»

⁴⁸ Esekko Yesuusa heleelttine, «C'ubbokka haheso amameria» ame.

⁴⁹ Usu wota babo aamin hamas's'ite tagitte marttina, «Hikki c'ubbo duuddo haheso każamara usu ayyoyya?» ameen isi iżiżorroo ayeeseen.

⁵⁰ Yesuusa heleelttine «Ammanokka ku fayyiisera nogoddaa gal!» ame.

8

Kawut'atarokotti masuussa

¹ Esekko abbaabatere Yesuusa wononnati kawaa kageggelaayisiro haafura lallabaa katamaalnnena maamanjolaalnne roore, tomonkko lamana usu wota gireen.

² Usumalee battiikki ayyaana kakkoonbeerana maar orrookki hawzaamikkona kafayyeera kookkoo heleeljoolnna wota gire; isona durrisa todoba takkoberee ul kamegidellakotti Mayiraame,

³ Kaherodoosa minii odonnnati każabanaaye takuuza oori Yohaana, Soosinna, adena kamooggan kakkalee gire; hinżina urrawożoottisooyi Yesususana usukko ożagaalssatarewuunna ohandaareenyen.

⁴ Kamooggan gosa koollee kukku ame girantti, adena ibaaddo kalekaleetti katamaalkko Yesuusa tos kakkokukkużamare goorata, hikka masuussa haa amaa isoon segee;

⁵ «Koo otate kabaraare wut'a wut'ayiin bee; wut'ataa girantti kookkoo wut'a raadii iyye; lukiinna daddarame; kimbirjolnna aame.

⁶ Kookkoo wut'a tażżeżemooltti erree iyye; goggożalatee unjane giranmankowaatte maraan angage.

⁷ Kakkalee wut'ana ade eżżeen orroo iyye; eżżeen wota jiinatte marggisse haasse.

⁸ Kakkalee wut'ana erre tażidantti gutii iyye; kakkożalatare goorata kawut'amerokko bool ambbaanna dubame.» Hikka amere gudisaa yaaye t'ok'k'iżisere, «Tamaalatto nebe każaba hamaalo» ame.

⁹ Yesususakko ożagaalssatareen hitta masuussakotti fureen usu hoosaten.

¹⁰ Usuna haa ame; «Wononnati kawaakotti hool malabano isinuun sisameria okkaleetun gozameen masuussayi ani ayeesinara; hikkina, diyaagiraan wodanaa goggokokannonkko, maalaa giraani goggoshaadonkoya.»

¹¹ «Goortta tamasuussa fureenna hittatta. Wut'a każamamere haafura kawaayya.

¹² Raadii każiyyerena haafura ommaalaraan, ayesuun gozameen amanireen goggofayyinonkko durrisa emetere haafura wodanatatteeşakko kakkoożatarooyan.

¹³ Eżżeen t'ejee każiyyerena haafurakkeessa ommaalananya; hayeen bareenen giri każulekokki k'ofaa, durummayinna barsano ożidaneeti geggleoyi marggisamene dubamin goggodootisaroo il lakkodubamaran.

¹⁴ Eżżeen t'ejee każiyyerena haafurakkeessa ommaalananya; hayeen bareenen giri każulekokki k'ofaa, durummayinna barsano ożidaneeti geggleoyi marggisamene dubamin goggodootisaroo il lakkodubamaran.

¹⁵ Erre tażidantti gutii każiyyera haafurakkeessa tażidanttinna tukkultti wodanaa maalereen ożoorataran; obssaanna ataataa il odubamaraaniyan.

*Bollanssoo gutii kagiro korroontta
(Mar. 4:21-25)*

¹⁶ «Korroontta hank'k'ayisatere toossa orroo goorttun alggaa hegeliikakkaatara maayyona lakkogiro, haa kayelarokko min orddee katabaraibaaddo ifa goggodiyaro bollanssoo gutii sowaatara.

¹⁷ Kamutoon kasiyamera, ka?addeesamoon ifa tos kanbeenoon, kagolaterayaees lakkogiro.

¹⁸ Goortta isin maamisii maalnnattan isii?oorayeen; kakkogiroon adamara; kallikki dubbakko ade aankki kagiro aani kallaara duuddo ataminara.»

*Aaye tayesuuusana abbilaaltteessana
(Mat. 12:46-50; Mar. 3:31-35)*

¹⁹ Esekko abbaabatere Aaye tayesuuusana abbilaaltteessa Yesuusamaankkogiro emeeten; isona gosa mooggankko kakkeeyi usu tonssagabbalamiin lakkodaanddeeren.

²⁰ Hassu goorata, «Aayettana abbilaaltta ku din dootereen sarre aalleeran» ameen usuun segeen.

²¹ Usuna isoon abbaabere, «Aayettina abbilaalttina haafura kawaa maalereen felooyi ohayisataraayan» ame.

*Yesuusa gaashimallo c'al?isano
(Mat. 8:23-27; Mar. 4:35-41)*

²² Arriilkko arri tooyi Yesuusa usukko o?agaalssataranne wota wolabooyikoratere, «Bekcko gama nak'inä» ame; esekkona duudaatano horeddeen.

²³ Bekee orroo duudaataa giraanttini Yesuusa wolaboo orroo huddure; usu goorata beke gutii gaashimallo ka?atii kee, bekena wolaboo k'amakko rooreene mankkotabeene maraan bayikkotti hizi geegeen.

²⁴ Yesuusakko o?agaalssatareen usu tos gabbalameeren, «Goottaa, Goottaa! No lagudannella!» amaa huddurokko usu nabbaadiseen, usuna nabbaadere ambbalnna, bekekkokki shalagaamano hadise; usu goorata ambbalnna shalagaamano iisse c'alzeetti leete.

²⁵ Usuna usukko o?agaalsatanaanne, «Ammanokkisin eeko hayya? Ame. Isonaabssiinna saadanoyi, hikki ambbalnna bekena kakkon ajajaamaraan afo ayyoya?» ameen isi?orroo ayeeseen.

*Durrisa ka?abere ibaaddotikokki fayyaano
(Mat. 8:28-34; Mar. 5:1-20)*

²⁶ Esekko abbaabatere Galiilakko gamaa kagiro kagergesennooni ul toswolabooyi nak'een.

²⁷ Yesuusa wolabokko deegere baga kakkobeyaare goorata, durrisa gutii kakkogire koo ese katamaakokki ibaaddoti eselete; hikki ibaaddoti kamooggan goorata sarssi ansarssannonii, minna hanttabooni banze tahiyyeel min kayelatereya.

²⁸ Yesuusa kakkodeyaare goorata okkaa usu horee iyye; ta?atii yaayee, «Dubbaankko kanjiinkki ere kawaa Yesuusa; ati inne wota tammee esella abtta? In goggo?abboosisonko ebaatara» ame.

²⁹ Hikka kakkoon?amere battiikki ayyaanajjal ibaaddotikko goggobeero Yesuusa ajaja sise mankkogire maraanya. Battikki ayyaanajjal argetto mankkockeyaaro marantuus ibaaddoti sanssalataanna marc'co talukeeti shaami gozooramirona kakkoshaamero sanssalata goggoosa ka?abere battiikki ayyaanajjal gaa tos aate biyaa gire.

³⁰ Yesuusana, «Megekkaa ayyoya?» ame usu hoosate. Usuna kamooggan durrisa tabe mankkogire maraan, «Megekkina Legezooniya» ame.

³¹ Durrisanena bowwa orro taba ami goggozajajiinoonkko ataayiseen usu ebaaten.

³² Usu maamanii wodami laayuyi jigi talleeta tammooggan booyyee ese foofamaa gitte. Durrisane tammooggan booyyee tos taba ami fezi gogosisiroo ebaaten; usuna fezi isoon sise.

³³ Durrisana ibaaddotikko beegure booyyee tos tabeen; Booyyelnna bowwa hizi hegeldee otottola beke orroddee tabe lichchi ame.

³⁴ Ofoofeenna kalleero ayees kakkodeyaaren goorata, tittiyeen seetereen katamaayinna gat'aree ayeeseen.

³⁵ Gosa kalleero ayees din mankkogirokko beegure Yesuusa tos emeete. Durrisaal kakkobeere ibaaddoti sarssi sarssatere, wodanatteessa abbaabattedde, Yesuusaa lukii hegelii kahamas'eero kakkodeyaaren goorata abssateen.

³⁶ Durrisaa kaabamere ibaaddoti fayyaa girantti odeeranna, misii fayy-eero gosaan segeen.

³⁷ Maaman kagergesennoni ulkokki ibaaddo dubba tanjiin abssategure, esekko goggoseero Yesuusa ebaaten; usuna wolaboo tabere abbaabate seete.

³⁸ Durrisaal kakkobeere ibaaddoti Yesuusa wota seeyin ebaate; usu go2ameen haa ame;

³⁹ «Minkaa abbaabadde, Waa kuun kafelero kanjiinkki ayees ayeesi.» Ibaaddotina Yesuusa usuun kafelero kazatii ayees katamaa dubbaa mute ayeesa seete.

*Tagootette unnutina tahaw?antette heleelitti
(Mat. 9:18-26; Mar. 5:21-43)*

⁴⁰ Gosa dubba emetotteessa oorataa mankkogire maraan, Yesuusa kakko2abbaabatare goorata gegelooyi usu atateen.

⁴¹ Usu goorata Iya2irosi ka2amamere ka2ayihuudi min ebikkokki woyichcha emetere, luki tayesuusa gutii iyegure minkkeessa goggoseero ebaate;

⁴² Hikka ebi kakkoon2ebaatere gees tomonkko lama takkoleere too unnutti taalaal mankkogitte maraanye; esena haw2aanttedde goyii hizi gutii gitte. Yesuusa eserraa seetaa giraan gosa isizisi shashafataa aaloo harisaa gire.

⁴³ Gees tomonkko lama iigi ubataa takkogire heleelitti too gitte; ka2abto dubba odo doobjoolun gussattedde fayyiisinna kadanddeere maayyona lakkogire.

⁴⁴ Esena mina tahaarenne gabbalanttedde sarssikotti birt'e dintte; ubataa kagire iigina goorsewa aallee.

⁴⁵ Yesuusana, «In kardinera ayyoyya?» ame. Dubbana dinanawaattikisoo kakkokakataareen goorata P'et'iyoosa Goottaa, gosa dubba maraamure ku harisara ame.

⁴⁶ Yesuusa ade ibaaddoti, «Koo in dinera; hunnana inkko biyaano kasa» ame.

⁴⁷ Heleelttina isi siyamissayi galin daanddaanawaatti kakko2addeesatte goorata, har2aa emeettedde usu hore iiite; mewuun dinttettona misii goorsewa fayyititto gosa dubbaa hore segaatte.

⁴⁸ Usuna, «Unnuttee; ammanokka ku fayyiisera; nogoddaa gali» ame.

⁴⁹ Yesuusa ganaa ayeesaa girantti, ibaaddoti koo Ayihudikokki min ka2ebii woyichcha kalleere ka2iyaa2iroosi minkko emetere, «Unnutatta goottetta; hittakko danbbeebaan ka2agaalssisaro arooharis» ame.

⁵⁰ Yesuusana hikka maalere iyya2iroosine allamandde, «Aroo abssatte; amana kuwaarre unnutatta fayyinatta» ame.

51 Min kaziyaaziroosi tos gotabiro P'et'iroosa, Yaannisana Yayik'oobakko usumalee unnutikotti Aanna odona kuwaarre maayyona usu wota gog-gotabroo lakkodootero.

52 Hassu goorata ibaaddo dubba woo woo amaa eseen ootaa gire. Yesuusa ade, «Aroo ootteen; huddurtteta kuwaarre lakkogootetto» ame.

53 Ibaaddona gowaanokkisee mankkokaso maraan usuun osole.

54 Usu gozameen genettisee abere, «Teżati unnu, ki» ame.

55 Neefo tażunntinna abbaabatte; goorsewa keete aallite, Yesuusana ese kazaantto kooko goggosisirawun segee.

56 Ożumuleeraanna saadeen; usu gozameen kalleero ayees maayyonna gog-goayeesonko segee.

9

Tomonkko lama ofarameeraankokki faramano

(Mat. 10:5-15; Mar. 6:7-13)

1 Yesuusa tomonkko lama ofarameeraan raattoo uumere durrisa dubba goggobeesinawun maar orrookki hawżamkkona goggofayyisinawun hun-nana odonnati isoon sise.

2 Adena wononniati kawaa goggolallabirawunna kahawżaamaro gog-gofayyisinawun iso fare;

3 Haanna ame; «Raakkisunuun dama gollete, shile golleenna, babona gollee, maragade gollee, kakkalee każigilssattan sarssi abatano lakkodootisaro.

4 Hassu maamankko taabetaan geegin horaarjje kakkotabteettan ka-maakkayyo miniinna adallayen.

5 Hasse katamaakokki ibaaddona isin hak'op'annooni hesire katamaatti-soo lisseen takkobeyattaani, seerisano isinuun goggolleeroon kalukee gorra hurggufayendden biyaa.»

6 Isona usu malabeengureen wongala lallabaa banze dubbaa dhukkubaleessajjool fayyiisa maaman maamanii rooraa gireen.

7 Kagaliila ulkokki mooti Herodoosana, usu goorata kalleero ayees dubba maalere kalleero ayeesii girddziame; aalanttina ibaaddo kookkoo kat'ammak'aara Yaannisa goyikko keera amaa ayeesaa gire.

8 Okkaleenna Eelaasa goggomutero, okkalee adene ot'awoo hegeroolkko koo goyikko keera amaa ayeesaa gireen.

9 Herodoosana, «kat'ammak'aaro Yaannisa ani marggi goosisere goyera; hayya, usu garakkeessa haa ayeesamaa kamaalara hikki Ibaaddoti ayyoya?» ame, Yesuusa ilii din dootaa gire.

Yesuusa ibaaddo kuma ken aamise

(Mat. 14:13-21; Mar. 6:30-44; Yan. 6:1-14)

10 Ofarameerenna abbaabateen kakkożemeteeren goorata kalleero dubba segeen, usuna iso aatere Beetesayida tażamamatto katamaayi kaletti banze seeete.

11 Gosana hikka addeesegure debeesseseeten, usuna k'op'atere wonon-nati kawaakokki gara isoon segaa gire, fayyinna kakkoondootisarona fayyi-ise.

12 Ul hemeen liin laa giraan, tomonkko lama usu tos gabbalameeren, «Kakkogginna ul k'alullattokki mankkollee maraan, gosa usu gobobii k'amanne kagiro maaman tos seeyireen babo mankkoziminaranna tabariisanoo banze goggodootarawun gafari» ameen.

¹³ Yesuusa ade, «Kažaamiraan isinwa isoon sisa ame. Isona, hikka gosa dubbaan kalleera babo seeyinne goziminne kuwaarre, noon kagira babo kenkkona kunžub lamakko lakkorooraro» ameen.

¹⁴ Kuma ken kalleera babbaar esee gire. Yesuusana usukko ozagaalssataranne, «Gosa konttom konttomii beesa hamas'iisa» ame.

¹⁵ Usukko ozagaalssatareenna goggosegaamero malee ibaaddo goggohamas'iroon yeleen.

¹⁶ Yesuusana babo kenna kunžub lamana abere daruur tos eleddee diyaa Waa galateere, ebise aatere gosaawun horee goggotorisirawun usukko ozagaalssatarawun sise.

¹⁷ Dubbana aameen barareen; usukko ozagaalssataranna isokko tahessetto hanbba dugud tomonkko lama mig keeseen.

*P'et'iroosa Yesuusa Kiristoosa kafayyisaro laano atotee
(Mat. 16:13-19; Mar. 8:27-29)*

¹⁸ Esekko abbaabatere Yesuusa kale ebaataa gire; usukko ozagaalssatareenna usu tos emeeten; usuna, «Gosa in ayyoyya amara?» ame hoosate.

¹⁹ Isona, «Kookkoo kat'ammak'aaro Yaannisa, kakkalee Eelaasa, kuuki ade kahoree kahegeroolkko koo goyikko keera amaraan» ameen.

²⁰ Yesuusana, «Isin addeen in ayyoyya amattaan?» ame. P'et'iroosana, «Ati Kiristoosa kafayyisatto Waayi kažassaabantettotta» ame abbaabe.

²¹ Yesuusa hikka maayyoonna goggožayeesonkko ataayise segee.

²² Adena, «Ere kažibaaddo rakkoo tammooggan atayin dootisara; usumalee jaarsoleeyi, tuuk'aamokokki woyichchaalnna seera ozagaalssarani dollee diidaminnara goyinara, taseedi arrina goyikko kinnara» ame.

²³ Esekkona dubbaawun; «Indebee sesseyiin kadoottatara maayyona gogire isizottessa hakakate; mask'aliitteessa arggetto sidayigure indebee hases-seto.

²⁴ Muun gožantteen neefoteessa fayyiisayin kadoottatara dubba baasatara; neefoteessa iin amere kabbaasatara ade fayyiisatara.

²⁵ Ibaaddo alami dubba worže gohelate neefo adi gobbaasate goorttun gohank'k'isate lažo metta?

²⁶ Maayyona iyyeenha haafurakeeyi gommulle, ere kažibaaddo kabajateessaanha Aabbokeessatti kabajaa usumaleenna k'ulluukki erggichchakotti kabajaa kakkožemeete goorata mullinara.

²⁷ Ani rumminaa amara; hittanii ozalleeraan orrokko wononnati kawaan handdeenoni kagoonnon ibaaddo gira» ame.

*Middi tayesuusa iggilissamano
(Mat. 17:1-8; Mar. 9:2-8)*

²⁸ Yesuusa hikka takkožayesere arri siddeedkko abbaabatere P'et'iroosa, Yaannisana Yayik'ooba aatere ebaayin wodami tos bee.

²⁹ Ebii gutii giraan horetteessa iggilissantte; sarssina hank'k'a aani hank'k'aye gumaara lee.

³⁰ Goorsewa ibaaddojja lama, isona Musena Eelaasa usune wota ayeesaagireen;

³¹ Kabajaa muteeren, Iyyerusaalemii liin kagiro hikka alamikko goyikkeessakki gara ayeesaagireen.

³² P'et'iroosana wota ogireewun ade hudduro ilžo isilaattedde huddureen gireen; kakkonnabbadreen goorata kabajatteessaa usune wota ozalleeran ibaaddojja lama deen.

³³ Ibaaddojjana Yesuusakko assaabameene seetaa giraan, P'et'iroosana, «Goottakkee, hittanii girnnewa noon kažidankkiye, haanssun daase seed madaarinna; too kuyeen, too Museen, toonna Eelaasan linnatta» ame; usu ussun kažayeesarena lakkoožaddeesares.

³⁴ Hikkana ayeesa giraan duumanchcha emetere iso hogoogise; duumanchcha tos kakkotabareen goorata abssateen.

³⁵ Duumanchcha orronna, «Ani kažassaabayera erekki hikkaya. Usuna maala» tazamatta yaaye maalssantte.

³⁶ Yaayena kakkomaalssanttette goorata Yesuusa kalebeere mute; usukko ožagaalssataraenna ayees wodanatattisooyi abateen kuwaarre kaddeeran ayees usu almmaayi maayyonna lakkoožayeeseraan.

*Yesuusa battiikki ayyaana kakkogire unnu fayyiise
(Mat. 17:14-18; Mar. 9:14-28)*

³⁷ Tallami arrii iso wodamikko kakkodagareen goorata, kamooggan gosa emetere Yesuusane wota esele.

³⁸ Hassu goorata gosa orrokko ibaaddoti koo yaaye t'ok'k'isere, «Kažagaalssatto; iyyeen kagira ere usu kaalaal mankkollee maraan erekkee atti goggoddeeto ebaatara.

³⁹ BattiiKKi ayyaana gokkeero derža okkaara; saanbba gudisaa ulle boc'aara; miirža kakkogeegisiro goorata rakkoo tanjini isaagara;

⁴⁰ Kukko ožagaalssataran battiikki ayyaana usukko goggobeesirawun ebaaye; ayesuun gozameen lakkoožiso daanddeeran» ame.

⁴¹ Yesuusana, «Ammano kallisti tawoc'ac'c'aantte alattaan, hagge taageeroon isinne wota ani girnnara? Hagge taageeroon obssinara?» esekoo ibaaddotine «Alla erekkaa hittarraa keeni» ame.

⁴² Unnuemeeto gutii girantti battiikki ayyaanana ul lugudere ulle boc'ee; Yesuusa gozameen battiikki ayyaanana hadisere unnu fayyiise; Aabbok-keessaan abbaabe sise.

⁴³ Ibaaddo dubbana hunna kawaayi mame.

*Yesuusa goyikkeessakki gara kallami ayeese
(Mat. 17:22-23; Mar. 9:30-32)*

Usu kafelero dubbana ibaaddo dubba mamaa girantti, Yesuusa usukko ožagaalssataranne,

⁴⁴ «Hikka ani kasegaaro ayees duuddo goggožillonnonkko; ere kažibaaddo roori gene tažibaaddoyi sisaminara» ame.

⁴⁵ Iso gozameen hikka ayees lakkoožaddeeseren; goggoshaadonkko ayees golate gire; usu abbaab hoosayinna abssateen.

*Dubbaankko karoorara ayyo leera?
(Mat. 18:1-5; Mar. 9:33-40)*

⁴⁶ Iso orrokko ayyo rooraro usukko ožagaalssataran orroo dogamaa keete.

⁴⁷ Yesuusa wodanatattisookki yaada addeesere, yiittiti abegure isižoottessa dollee aallise;

⁴⁸ Haanna ame, «Hikka yiittiti megekkeeyi kak'obatara maayyona gogire in k'op'atara. In kak'op'atara ade in kafarerona k'op'atara. Isin orrokko kayeraataraa usu dubbaankko roorara.»

⁴⁹ Yaannisana, «Goottakkee, Ibaaddoti koo megekkaayi durrisa beesa girantti deenene; noonne wota lee debee mankkosessennon maraan tirin hendde» ame.

⁵⁰ Yesuusana arootirtteen, isin dubba kadiidoon usu isinne wota gira ame.

Kasamaarya ibaaddo Yesuusa diidano

⁵¹ Yesuusa daruur tos kakkobinnare goorata kakkogabbalamare goorata Iyyerusaalemi tos seeyin goosate kee.

⁵² Usukko t'ayise ohandaareen eserraa fare. Isona ekkaayin kadootisaro t'ayi usuun ekkaasin koo kasamaaryya maaman tos tabeen.

⁵³ Gosa ade Yesuusa Iyyerusaalemi tos seetano mankko²addeesere maraan usu lakkok'op'ate.

⁵⁴ Yesuusakko o²agaalssatarenna Yayik'oobana Yaannisana hikka kakkodeyaaren goorata, «Goottaa, [Eelaasa gogg²ayeeseroo]^{*} eleen daruurkko dagidde goggobaassoon noo gogg²ajajiinnoon fezi sisinnatta?» ameen.

⁵⁵ Yesuusa ade kambbal amere hadisere «Isin [misikki ayyaanakkottaan lakkokassaan], ere ka²ibaaddo kakkoon²emeetera neefo ta²ibaaddo fayyiiniya kuwaarre baasin lakkoyo» ame.

⁵⁶ Esekko keengurene maaman kakkaleenna seeteen.

*Yesuusakko ka²agaalssataro laano tamursisaro muraa
(Mat. 8:19-22)*

⁵⁷ Raadij seetaa giraan ibaaddoti koo gabbalamere, «Ati mankkoseyaatto dubba ani ku debee sesseeyinnara» ame.

⁵⁸ Yesuusana, «Geedalaal gumbbi aba, kimbirjolnna min aba, ere ka²ibaaddo go²ameen mete kakkotabssaro duuddo lakk²abo» ame.

⁵⁹ Kakkalee ibaaddotine ade, «Indebee sessee» ame. Ibaaddotina, «Goottaa, t'ayi seeyire Aabbokkee k'amalaro» ame.

⁶⁰ Yesuusana, «Kagoinara kagoyer²o goggok'amalaroo isaaga; ati go²ameen seegudde wononniati kawaa lallabii» ame.

⁶¹ Kakkalee ibaaddoti ade, «Goottaa, debee sesseettan sesseeyinara; ayesuun go²ameen abbaabayirena horaarjje minkkekki ibaaddo nogoddaa gira gogg²amiroo iin fezi sisi» ame.

⁶² Yesuusa ade, «Ira otii mat't'a abere haarddee kawochchaara ibaaddo wononniati kawaawun kadootisaro lakkoyo» ame.

10

Yesuusa todobaatamkko lama usukko o²agaalssataran fare

¹ Esekko abbaabatere Goottaa kakkalee todobaatamkko lama ibaaddo assaabegure shuumee. Mankoseetaro katamaanna ban²ee dubbaa usukko goggohorehayinawun, lama lama yelere fare,

² Haanna ame, «kafelamira kaami kamoogganya, ofelaraan adeen uc'c'arriyaan. Haanssun kaamikokki Goottaa ofelaraan takaami ban²e goggofarroon usu ebaayen.

³ Goortta seeyeen, idaad aani hiyyeysi orro isin farnnara.

⁴ Korojoo shile, goorttun keferroo aroo²abatteen; maayyonena raadii nogodda aataa aroo²adallaatteen.

⁵ Min kamaakkayona gottabitten t'aaddeen, nogodda hikka minuu halleeto ama.

⁶ Nogoddaa kageelaatara ibaaddo hassee gogire, nogoddattattisin tabt-towa. Goorttun nogoddattattisin isinuunwa abbaabayinatta.

⁷ Isinuun hore karoorsen dubba aamaanna t'amaanna usu minii hamas's'aa; kafelatara daamooza helayiin dootisara. Min kookkoo kakkalee tos aroomaramurtteen.

* ^{9:54} Kahorkkoo mas'aafalii lakkogiro

8 Maazeeti katamaa tos gotabteenna ibaaddo isin gok'obate, kahore rooriseen aama.

9 Ese hawaamaa ogiraan fayyiisaa, ‹Wononnati kawaa isin tos gabbalamer-a ama.

10 Ayesuun gozameen katamaa too tos tabaddeene isin gok'obatanawaaten, raadii biyaddeene haa ama;

11 ‹Luk'k'a2oottani gutii kagiro katamaattisinkki gorra raadii binne isin seerin hurggufayinanna; ayesuun gozameen wononnati kawaa gabbala-mano hikkani addeesa.›

12 Tamurtti arri ese katamaakko Sodoomiwuun murroo fuffudaattowa amara.›

Ammano waattii tawok'asanttetto katamaa

13 «Aanne kuun Koorazi! Aanne kuun Beetesayida! Isinii kafelamere baasa T'iroosnna Sidoona kafelamero lii girewa, higaanno kaganballi sarssi sarssayireen, buluulo kakkabaayireen c'ubbokko gula gali giranewa.

14 Ayesuun gozameen Waa takkofirddiro arrii isinkko roori T'iroosnna Sidoonaan murroo isoon fuffudaattowa.

15 Te2ati K'ifirenaahoomi, daruur tos t'ok'k'i t'ok'k'i antte? Bowwa orddi innatta.

16 «Yesuusana usukko o2agaalssataranne isin kamaalara in maalara. Isin kak'op'annon in lakkok'op'ataro, inna kak'obannon in kafarerona lakkok'obataro.›

17 Todobaatamkko lamana gegylaataa abbaabateren, «Goottaa, megekkaayi durrisa duuddo noon ajajaame» ameen.

18 Yesuusa, «S'alaye hank'k'a aani daruurkko iyaa giraan ani dee.

19 Goortta habeessana c'ac'c'abo goggodaddarttawun, diinakkokki hunna dubbaa gutii odonnati ani isinuu sisera; isin kamirr2a ayees koonna lakkogiro.

20 Halleewo kuwaarre kameellan ayyaanaa mankkoo2ajajaamero maraan aroogeggelaatten; megekkisin daruuri mankkos'aafamero maraan usuu gegylaayen» ame.

21 Hassu goorata Yesuusa Ayyaana K'ulluukki gegylaatere, kadaruurella ka2ulee Goottaa; Aabbokkee; hikka dubba k'arooleekkona okasaankko siyamisedde yiisun mankkotusse maraan ani ku galataara, li Aabbokki, hikka felin ta2idan fe2ittaa leetetta.

22 «Kameen dubbaa gutii odonnati Aabbokkee dollekko iin sisameria. Adena ere ayyoyyo odo kuwaarre kamalabera kakkalee laagiro. Odo ayyoyyona ere kuwaarre, erena odo tusin fe2i kakkoonsisaro kuwaarre odo kamalabira laagiro.›

23 Usukko o2agaalssataranne tos kambbal amere isoon kale haa ame, «Isin kadeyaattan odeyaaran il2o osommaasameenyan.

24 Kamooggan kahegeroolnna wonolaal isin kadeyaattan din dootereen lakkodeenan. Isin kamaaltteettaan maalin dootereen lakkomaaleran» ame.

Karidankki kasamaraawi ibaaddoti

25 Hikkima arri too, seera kamuse kakkasanaya koo Yesuusa c'aafin dootere, «Ka2agaalssisatto,» jiruu jiroommakki giri eelin «Me fellä?» ame.

26 Yesuusana, «Seeraayi kas'aafamera meyya? Misii nabbabatta?» ame abbaabe.

27 Ibaaddotina abbaabere, « Goottaa Hedokkaa ta2ammagantte wodanakko, ta2ammagantte neefoo, ka2ammagame hunnakkona

ta2ammagantte k'ofakko geelaa, ollaattaa isi2oottaa malee geelana» » amara ame.

²⁸ Yesuusana, «Likkii abbaabtteta, atina usumalee feli, jiruu jiroommakki giri girnnatta» ame.

²⁹ Ibaaddotina isi2ootteessa k'ulluukki yelayiin dootatere, «Amiinna ollaatti ayyotta» ame.

³⁰ Yesuusana usuun abbaabe, «Ibaaddoti koo Iyyerusaalemikko Iyyarkko tos dagaa giraan gene tashittaayi iyye. Sarssina k'aareen boc'c'en, goyi hi2i gutii lugudeen seeteen.

³¹ Tuuk'aamo koo der2a hassu raandde metegamatto hegelddee dagaa deegure fakki ame roore.

³² Adena woyyuuti koo ese ban2e goggogeeyi deegure usuna fakki ame roore.

³³ Koo samaraawiti gozameen lukitarooraroo seetaa giraan ibaaddoti takkogiro ban2e gee. Kakkodeyaare goorata nen2eyisate,

³⁴ Gabbalamere meeggal gutii zayitiinna kawoynii t'amo kibere shiye; tatteessa demeer gutii kayegure martti kakkobaraatto min geese. Eseenna karkkaree.

³⁵ Tallami arri t'agaraa lama beesere martti kakkobaraatto minkokki odomineetun sisegure, «Hikka ibaaddoti hadara deena. Hikkakko kanjiin ati kabbeesatto maragade ani abbaabataa kuun murrowa» ame.

³⁶ «Goortta, hin2a seedkko shittoolee genee ka2iyero ibaaddotin ollaa kalleere eeki aani laara?» ame.

³⁷ Seera kakkasanaayena «Kanen2eyisateroyolla» ame.

Yesuusana, «Atina seedde usumalee feli» ame.

Yesuusa kamaarttana kamayiraame minii

³⁸ Yesuusana usukko o2agaalssataranne wota raa sesseetaa giraan, maaman koo tabe. Maartta ta2amatettte too heleeltitina min kakkiseeyi usu k'op'atte;

³⁹ eseen Mayiraame ta2amatette abba gitte. Mayiraamena haafura maalaat tagoottaayi lukii hegeli hamas'ite gitte.

⁴⁰ Maartta gozameen felo jiinanii goorata baasataa gitte, usu tos gabbalnttedde, «Goottaa, abbatti felo in kaalaalun lugudidde gohamas's'ito c'al2intte diyaatta? In goggogarggaarttoo segitola» antte.

⁴¹ Goottaa gozameen abbaabere, «Maartta, Maartta, ati kamooggan ayesuun c'annak'aamatta, jaraanjuratta.

⁴² Kadootisara gozameen ayees koo kaalaalya, Mayiraame ta2idan mina assaabattetta; hikkina esekko lakkozatamiro» ame.

11

Yesuusa ka2agaalssiser ebi

(Mat. 6:9-13; Mat. 7:7-11)

¹ Arri too Yesuusa ban2ee tooyi ebaataa gire. Ebina goggogudisee, usukko o2agaalssatareenkkoo koo, «Goottaa, Yaannisa, usukko o2agaalssatareen ebi goggogaalssisiroon atina ebi no agaalssisi» ame.

² Yesuusana haa ame, «Isin gozameen haa ama ebaayen, «Aabbokkaani,

K'ulluukki megekakka hakabajaame, Wononnatikka ha2emeeto.

³ Kahittaaritee babokkaani hittaari noon sisi.

⁴ Baaskkakkani haheso ami nonna no kamiirzero haheso goggoamannoo, ati baaskkaani haheso ami, c'aafiti orro no arootabsse, kameellankko no haasi kuwaarre.»

⁵ Adena haa ame, «Isinkko koo kageelaatara gogire, hemeen t'eze usu tos seyire kagelaatattokkee! Babo bit'e seed iin amayisi;

⁶ Saati koo raakko emetere usuu horee kakkayira babo koonna iin lakkogiro» ame ebaate goaminne,

⁷ «Minii orro kagirona, *«Arorakkisse!* Ufana c'ufamera, yiiskkina inne wota huddurera, goortta kiigure kuun sisin lakkodaanddaaro» ame abbaabara?

⁸ Usu kageelaatara laanoyi kiigure gosisanawaatena suure, ebaate mankkot'ibero maraan kadootisaro dubba sisara.

⁹ «Haanssun ani isinne haa amara, ebaayen sisamirowa, dootayeen helataanwa, ufana babbasayene banamirowa.

¹⁰ Aalantina kaebaataru dubba atatara, kadootatarana helatara, ufa kababbasatitaroonna banamara.

¹¹ Isin orro odo lee giraan ere kunzubi gozebaate habeessa kasisara girro?

¹² Goorttun buup'p'a gozebaate c'ac'abo sisara?

¹³ Isin ommeellan leeteen giraan yiiskisiuun kaqidankki ilabo sisano gomalabteen, kadaruure Aabbokkisin hayya ozebaatarawuun Ayyaana Kulluukkikko misii roorisi isinuun sisanawaatara!» ame.

Goottaa Yesuusana durrisakokki woyichcha

(Mat. 12:22-30; Mar. 3:20-27)

¹⁴ Arri too Yesuusa ibaadotikko hizi duudise kaabare battiikki ayyaana beesa gire. Battikki ayyaana kakkobee biyaare goorata hizi kaduudere ibaaddoti ayeese, gosana mame.

¹⁵ Kookkoo ade, «Durrisakokki woyichcha, kalleero Bizelzebulikkokki hunnaa durrisa beesara» ameen.

¹⁶ Kookkoo ade c'aafin dootere daruurkko usu malaata goggotusiroo usukko dootaa gire.

¹⁷ Yesuusa gozameen k'ofattisoo addeesere haa ame, «Isi isiorroo kalekalee kabeyaara wononniat dubba bayinara, isi isiorroo kalekalee kabeyaara min kookki ibaaddo darzaaminara.

¹⁸ S'alayena isi isiorroo kalekalee gobeteet wononnatikisee misii ataara? Durrisa durrisakokki woyichcha beesara antteen ayeesattan.

¹⁹ Goortta ani durrisa kakkobeesara durrisakokki woyichchaayi gollee, yiiskisin adi ayyoo beesinnara? Haannuun iso isin gutii ofirddaraan linnaraan.

²⁰ Ani gozameen durrisa kakkobeesara hunna kawaayi gollee, wononniat kawaa isin tos emeetano addeesa.

²¹ «Ka2atii ibaaddoti huu kajereene goggodootisaro mowaatere minkkeessa gozoorate, urrawo ootteessa nogoddaa ooramaraan.

²² Ayesuun gozameen ka2atii usukko karoorara ibaaddoti emeeyire basire gozawoode abddate kagire huu kajereenekokki mowaano furssisara. Obojaameren urrawo aatere kakkaleetun hedeedara.

²³ «Innetta kalleenon in diidara; inneta kakukkuyisannoonna darzaatara.

Battiikki ayyaana ibaaddo tos abbaabayi tabano

(Mat. 12:43-45)

²⁴ «Battiikki ayyaana ibaadokko kakkobeero goorata foolssi dootataa beke kallitti banze kafafara; hahelannoni gohesiro, kakkobeero min tos abbaabayinara amara.

25 Gożabbaabarona min shashshakarame każekkaatero helatara.

26 Esekkko abbaabate seetere kakkalee usukko aaloo kameellan durrisa todoba aate emeetara; tabere eseenna girara; hassu ibaaddotin tahoraarj-jeekko roori kahaara ayees kameellan linnara.»

27 Yesuusa hikka ayeesaa girantii, gosa orrokko heleelttiti too yaaye t'ok'k'issedde, «Ku tasiddetta gedeemina ati oziilatteta naasasso osom-maasameenyan» antte.

28 Usu ade, «Osommaasameen haafura kawaa maalereen feloo ohaysaraanyaan» ame.

Kayoonasa malaata

(Mat. 12:38-42)

29 Kamooggan gosa kukkumaa kakkoseetare goorata Yesuusa haa amano haggażabe. «Hitti alattaan tameellantta, baasakki malaata dootatta, ayesun gożameen kayoonasa malaata kuwaarre kakkalee malaata lakkosisaminaro.

30 Aalantina Yoonasa kanennewe ibaaddon malaata goggolleeroon ere kažibaaddo hitta alattaanun malaata linnara.

31 Ul kahegeletti oori wono tawaa tafirdda arri hitta alattaan wota kiidde firddinatta. Ese tasolomooni k'arumma maalin ulkotti gachokko emeetteta. Hikkima Solomoonikkko karoorara hittanii gira.

32 Kanennewe ibaaddo firddii tawaatti arri hitta alattaan wota kiigure iso gutii firddinaraan. Isona kayoonasa lallabaano maaleeren c'ubbokko gula galeeran, hikkima, Yoonasakko karoorara hittanii gira.

Dab kamaaree

(Mat. 5:15; 6:22-23)

33 «Dab hank'k'ayisategure gollatatti banże goorttun daachcho girbbisate hegeli kakkatarra maayyona lakkogiro. Min katabara ibaaddo ifa goggodeero bollanssoo gutii kaatara.

34 Maarkkaakki ifa ilttaatta, iltatta fayyaaleessa golletee maar dubba ifa laara, iltatta tahawżaamatto golletee adde maarkka mugud laara.

35 Haanssun ku orroo kagira ifa mugud goggolleenoonkko isii oora.

36 Goortta maarkka dubba ifa golleenna mugud talleetetta tamaare banże gowaattantte, maar dubba dab ważame kahank'k'ayisaro gitakki hank'k'aara.»

Kafarasaawi ibaaddowunna seera oġaġalssisaraawun aanne

(Mat. 23:1-36; Mar. 12:38-40)

37 Yesuusa ayees goggogudisee, kafarasaawi ibaaddoti koo usu wota babo goggogaamiroo yesuusa uumate, usuna wota tabere babo aamin hamas'see.

38 Kafarasaawi ibaaddotina Yesuusa babo aamaanokko horeene seerak-isookki malee gene aalana waatti kakkodeyaare goorata saade.

39 Goottanna haa ame, gidda isin ibaaddo kafarasaawi kaburc'uk'k'onna kasaani gutii muc'c'isseen aalisattan, orrożottisin gożameen saamanonna meellaneeyi ożammagameenyaan.

40 Isin gowoolee Kasaree kamet'teera każorronna lakkomet't'eeroja?

41 Ayesun gożameen burc'uk'oo orronna yaalżaayi orroo kagiro beesad-deen hiyyessan sisa, usu goorata dubbana muc'c'i każame leera.

42 «Isin ibaaddo kafarasaawi adi aanne isinuun; anuugakkona t'alotekona usumalee akaakiltte dubbakkona barkkinttbeesattan. Golleenna karrummii firddana Waa gelatano diidattaan. Ayesun gożameen aankki haziisoni hikkija felin dootisare.

43 «Isin Farasaawiil aanne isinuun Ayihuudikokki min każebii kakkabajja barc'uma, giyaa orroo nogodda aatin dootaattan.

⁴⁴ «Ibaaddo hamalabooni gutii kakkosesseetaro kagolate k'amal aani mankkolaattan maraan, aanne isinuun.»

⁴⁵ Kamuse seera okasaankko koo Yesuusane, «Kaagaalssisatto, haa gozayyesso noo inggamanoyya» ame abbaabe.

⁴⁶ Yesuusana haa ame; «Isin seera ozaagaalsisattaanna aanne isinuun; ibaaddo sidin tadanddeennon taatii sidane sidsattan; isin metekkisinuun feriinna duuddo lakkodinnattaan.

⁴⁷ «Aabbojjolaalkkisin kalagadeeraan kahegerookokki k'amal mankkozekkaasattaan maraan, aanne isinuun.

⁴⁸ Goortta abjjolaalkkisinzi felo ozaataayisattaan atojooltaan. Iso kahegeroo lagadeen, isinna k'amalkisoo ekkaasattaan.

⁴⁹ Haasunna k'arumma tawaa haa antte, «kahegeroonna ofarameeraan isinuun farnnara, isona kookkoo lagadinanan, kakkaleenna horooreenaan,»

⁵⁰ Haanssun hitta alattaan alami takkomet'amerokko haggazabere kažubatero, kahegerookokki iigi dubbaan tahoosaminnattotta.

⁵¹ Kažaabbeela ligikko haggazabere, kajaarssona min kažebii orroo kažubatero kazakkiraasa iigi taageeroo dootamara, Ii amara, hitti alattaan hikkunuun tahoosamattotta.

⁵² «Isin kamuse seera okassaan aanne isinuun, kamalabano ufa kakkobanaraan k'ulffi basseen aattettan, isin metekkisinuun lakkotabtteeattan, otabnnaraanna tirtteettaan.»

⁵³ Yesuusa esekko kakkobeyaare goorata, seera kamuse ozaagaalssisareeninna Farasaawi gomeellan diidaanna hoosinii hoosataa jeejisano haggazabeen.

⁵⁴ Hižitteessakko kabiyaaro haafuraa usu abin gaadaa gireen.

12

Kaseerisarona kaatayisaro haafura

(Mat. 10:26-27)

¹ Hassu goorata kuma kamoogganii katootamira gosa isi isi taadaddararo geegin kukku ame giraan, Yesuusa usukko ozaagaalssataraawuun haa amano haggazabe; «Farasaawilkotti meellanekko isizoottisin oorayeen; hikkina ifisaaddannatiya.

² Kamutoon kagolatera, kažaddeesamoon kasiyamera koonna laagiro.

³ Haanssun isin mugud kažayeesattan dubba ifaa malssaminara. Ilffinnii orroo nebee markkaa kažayeesettaan diidaabi segaaminara.

⁴ «Ogeelaatarožootte, ani haa amara, soo kalagadaro esekko abbaabayi adi koonna yelin kadanddeenonkko aroožabssatteen.

⁵ Ayesuun gozameen isin abssayin kadootsaro ani tasinara, kakkolagade goorata tabbaanon eleenii lugudin odonnati kažabo Waa abssayeen. Ii, usu abssayeen amara.

⁶ Kimbirjool kenno santtimii toysi ladaddalamarolla? Halleewo kuwaarre esekko too duuddo Waayi dollee lakkozillottamatto.

⁷ Mete kakkisinkokki fiit'a dubba katootameya, goortta aroožabssatteen. Kamooggan kimbirjolkko isin tarooratto lazo abtaan.

Kiristoosan ato laano

(Mat. 10:32-33; 12:32; 10:19-20)

⁸ «Yesuusana ani isinne haa amara, ibaaddo horee iin kažatotaaro dubbaan ere kažibaaddo ade erggichcha kawaa horee usuun atotinara.

⁹ Ibaaddo horee in kakkakatarana erggichcha kawaa horee kakkaamiana.

10 Ere ka2ibaaddo gutii kayeraasiro haafura ka2ayeesara dubba haheso amamara, Ayyaana K'ulluukki kahabaarara ade haheso lakk2amamaro.

11 «Ibaaddo isin abire Ayihuudikokki min ka2ebii mooti tonssa odonnati ka2ab2o tos isin kakkogeese goorata, misii goorttu me ami abbaabinattaa arooyaaddeen.

12 Hassu goorata Ayyaana K'ulluukki isin ayeesin kadootisaro agaalssisinaara.»

Dureessakkotti gowumma

13 Gosa orrokko ibaaddoti koo, «Ka2agaalssisatto, abbikki iyyeen eella gogohedeediroo segii» ame.

14 Yesuuana, «Ati ibaaddoti, in isin gutii kafirddaarona eella kahedeedaro kayelera ayyoyya?» ame.

15 Adena, «Giri ka2ibaaddo durumma jiinaan ka2ukumamero mankkoleeno maraan, isii2orayeen; gap'igap'aano dubbakko isii2orayeen» ame.

16 Debeenna Yesuusa haa ame masuussayi segee, «ira kaami aaloo kakkondubamere dureessati koo gire.

17 Hikki ibaaddotina, kaami takkokukkuyisara ban2e mankkoginnoon maraan *«Ani misi yella? Ame wodanatteessa hede.»*

18 «Haanna ame, *«hikkamalee yelinnara kagiro gootaraal basigure kakkalee kabalaan gootaraal madaarnnara. Usuu gootaraali kaamina urrawo2ootte dubba kukkuyisayinara.»*

19 Neefotteenue, neefottee, gees kamoogganun talleeto durumma kuun kukkuyisera, goortta foolssa, aami, t'ami, geggelaa» » aminara.

20 «Waa ade, *«Ati gowwa! Neefotta hittameen ani kukko aatin dootara. Goortta ussun kakukkuyisattetta ayyoon leera?»* » ame.

21 Haanssun Yesuusa, «Ussun durumma kakukkuyisatara ayesuun gozameen waayi dollee dureessa kalleenon ibaaddotikotti gachcho hikkamaleetta» ame.

Arooyaaddeen (Mat. 6:25-33)

22 Esekrona Yesuusa usukko o2agaalssataranne haa ame, haanssun ani isinne haa amara, isin girikkisinun me aaminanna, goorttu maarkisinuun me sarssayinanna ami arooyaaddeen.

23 Giri babokko maarnna sarssikko roorara.

24 K'uurrajjool diyaa lakkowut'atanaan, lakkotagataran, takkokukkuyisataran goorttu gootaraa lakk2abaan, Waa gozameen iso aamisara. Isinna addeen kimirjolkko aaloo lakkoroorattaanya?

25 Golleenka isinkko yaadegure geeskakkessa gutii arri too adayin kadaanddaa ayyoyya?

26 Goortta hikka kic'c'arkki ayees duuddo felin kadanddeenoon golleeten ayees kakkaleetun muun yaadattaan?

27 «Alla daraaral misii jiinataraan diyaa, lakkodaafuranan, lakkosuk'k'aataran, ayesuun gozameen ani isinne haa amara, wono Solomooni duuddo hassu kabajaal dubbakko koo aani lakkosarssatero.

28 Goortta Waa hittaari mutere geebbari eleenii tos kashafaro kadiida eesii haa kasarsisaro gollee, isin ammano okkonhank'atera, isin gozameen misii roorisii sarssisana waatara?

29 Haanssun me aaminanna me t'aminanna amaa dootataa wodanattisin arooyaado.

30 Hikka gozameen ka2ayizaab gosa dubba dootatara. Kadaruure Aabokkisin hikki dubba isinuun kadootisaro laano kasowa.

³¹ Ayesuun gozameen wononnati kawaa dootayeen, hikki dubbana isinuun adami sisaminara.

*Ulji gutii durumma kukkuyisatano kadootisoon laano
(Mat. 6:19-21)*

³² «Isin gosa uc'c'ar olleetettaan wononnati isinuun sisin Aabbokkisintti taizidanee feziitta aroozaabssatteen.

³³ Isinuun kagiro daddaladeen hiyyeessaalun sisa, heto takkohetooni, fiino takkozaamoni kaddozannon shile ogudannon urrawo daruurii kukkuy-isayeen.

³⁴ Wodanattisin, urrawo oottisin takkogiraan banzee giratta.

Nabbaadi ooratano

³⁵ «Goortta mowayeeddeen ekkaasayen; dabkkisin kahank'aye halleewo.

³⁶ Goottakiso min kahaassinokko taa abbaabaroon ozoorataranna emeeyire ufa gobabbase goorsewa banin kaekkaasatero ibaaddo aani laa.

³⁷ Goottakkiso kakkozemeetaro goorata nabbaaden giraan usu ohelara ohandaaran iso osommaasameenyan. Ani rumminaa amara, goottakkiso ekkaasate mowaatere, aamoonna hamas'isara, gabbalamena aamisara.

³⁸ Hemeen t'ezena leere lukkalee kahoree owaa giraan emeeyire usumalee nabbaaden ogiraan usu ohelara, hanzu ohandaaran iso osommaasameenyan.

³⁹ Hikka ada addeesa; heto eeki goorata emeeyinnatto odomine addeesi girewa, minkkeessa oshamaa giraan c'alzi ami lakkodiyaare.

⁴⁰ Isinna ekkaasayendden oorayeen; ere kažibaaddo isin kakkoshaadongitaan goorataa emeeyinnara.»

⁴¹ P'et'iroosana, «Goottaa! Hikka masuussa kakkoonzaayeesatta no oolaalunya muu dubbaawunna addeddeya?» ame.

⁴² Goottakeessana haa ame usuun abbaabe, «Goortta babokkisoo isoon kakkodootisaro goorataa goggosisiroo goottaa kaminee ibaaddo gutii kashumeria kažabddamenna k'arookki hadara kažaba ayyoyya?

⁴³ Goottaa mankkoseeterokko abbaabayi kakkozemeero goorata gogozajajaamerokki malee felaa kamute usu misikki kasommaasameya!

⁴⁴ Ani rumminaa amara, goottaakkeessa hassu kahandaaro ogiraan urrawo dubbaa gutii usu shuuminara.

⁴⁵ Ayesuun gozameen aankki kadaanddaara, «Goottakki saami lakkozemeeyinaro, adallaayinara» ami gohedenna babbaarnna heleelnna ohandaaran goboc'ee adena goggogeelatee aamano tamanona setaano gohaggazabe,

⁴⁶ Hassu kahandaarakokki goottaa takkoshaadamon arrina takkohedan-non goorata derza emeeyinara. Aaloo usu murrisinara, hit'atteessana Waa kažammanon ibaaddone wota yelinnara.

⁴⁷ «Tagootta fezi addeesa giraan kaekkaasannoona feziteessana kafeloон hassu kahandaara usu gomeellan murrisaminara,

⁴⁸ Ayesuun gozameen hikka kažaddeesonna kamurrisisaro gitakki kaalaal goyele kahandaara usu abaraantti murrisaminara. Kamooggan kasisamerokko kamooggan dootamara, tanjiin hadara kažataterokko tanjiin oramatta.

*Nogodda anlleennon kalekalee biyaano
(Mat. 10:34-36)*

⁴⁹ «Ani kakkoonzaemeyera ulji gutii eleen absisiinya, giddawa gobeebete misimisii lakkogelainare!

50 Ayesuun gozameen ani kat'ammak'aaminaro kakkalee t'ink'ata karakkoo aba, taagudaroo geegin misii lakkoyaadere?

51 Ulii gutii nogodda keeniin każemeeyero aani laara? Lakkoyo. Ani kakkoon?emeeyera kalekalee beesinya.

52 Giddakko haggazabere min koo orroo isi isiżorroo kalekaleekki ibaaddo girnnara, lama seed gutii seendda lama gutii kiigureen kalekalee binnaraan.

53 Odona ere babbaartiti gutii ere babbaartitina odokkeessa gutii Aanna ere deeleeltilti gutii, ere deeleeltiltina Aayettisee gutii, soddo oorizerettisee gutii oorizerena soddottisee gutii kiigureen kalekalee binnanaan.»

Geesjjool addeesano

(Mat. 16:2-3)

54 Adena gosane Yesuusa haa ame, «Duumanchcha mina tažiyaankko biyaa godeetaan goorsewa, Idaamo ubayinara amattaan,» usumaleenna laara.

55 Logodo gokkeero, «Ul fuurssara amattaan,» usumaleenna laara.

56 Isin ifissaaddolee, tadaruurennat ażulee middi addeesano kassaanwa, hayya hikka kagidannee gees addeesano misii waatteen?

57 Isin metekisini likkii kalleero muun firddaanawaattaan?

58 Baragaraakkaanneta daanna horee aallin goseette ganaa raadii giraan wogarin is's'aami, goorttuu usu natteere daanna tos geesinara, daannanna Poolisiin ku sisara, poolisina minkashaano tabsinara.

59 Muraa muri taagudissoo esekko lakkobinnatto ame.»

13

C'ubbokko gula galanokotti uumit

1 Usu goorata ibaaddo Yesuusa tos emeetegure, P'ilaat'oosa Iigikisoo jaarssokisonne wota mankkolederaan maraan kagaliila ibaaddokokki gara każayeesere ibaaddo esee gire.

2 Yesuusana haa ame isoon abbaabe, «Hayya hinżi ogalila ibaaddojja hikki abboosa iso kakkongeegera kakkalee kagaliila ibaaddokko rooreene c'ubbaaleessa mankkoleen maraan aani laara?

3 Lakkoyo ani isinuu haa amara, c'ubbokko gula galanagowaatten dub-bana hikkamalee bayinattan.

4 Goorttuu ade ul kaselihoomii gimbbe diigamere kagoyere ibaaddo tomonkko siddeed Iyyerusaalemi kagiro ibaaddo dubbaankko c'ubbaaleessa mankkoleen maraan aani laara?

5 Lakkoyo, ani isinuu haa amara, c'ubbokko gula galanagowaatten dub-bana hikkamalee bayinattan.»

Il kadubamoon gaakotti masuussa

6 Adena Yesuusa haa amaa hikka masuussa ayeese, «Ibaaddoti koowun ira kawoyinotti banzee każabbaramee koo kabalasi gaattiti gire. Usuna il usukk dootayiin emetere koonna lakkohelatere.

7 Kawoyinii akaakkilte kafelarana, «Hikkima, il dootayi helayiin gees seed hikka gaa kabalasi tos ani emeeyere il lakkohelayero, haanssun goosi, mewuun errekkoo unjjane adda t'uuk'atta?» ame.

8 Kafelarena ade; Goottaa! Maraamurisi taa k'ooshironna kosii taak-ibiroo hikka gees kaalaalun isaagi.

9 Gees każemeetaro taageetoo godubantte każidankkiya; goorttuu goosin-natta» ame abbaabe.

Zuur?o tażabanyite helelitti arri tafoolssi fayyaano

10 Yesuusa Ayihuudin tafoolssi arri koo Ayihuudikokki min kažebeiagaalssisa gire.

11 Eseenna battiikki ayyaanayi gees tomonkko siddeed dubba zuurzo tabeessette heleeltiti too gitte. Eseenna zuurzo beesanokko kakkeeyi duuddo t'ok'k'i amin lakkodaanddeetette.

12 Yesusana ese kakkodeyaare goorata uumegure, «Abbattee, hawzaamikaakko fayyiitetta» ame.

13 Genetteessa esee gutii kaye, esena goorsewa tukkul aallite, Waanna galatiite.

14 Każayihuudi min kažebeikokki woyichcha gożameen, Yesuusa Ayihuudin tafoossi arri ese mankkofayyiise maraan amaraatere gosane, «Felo felayin takkodootisara arri lewo gittowa. Haanssun iso arrijjoolii emeeyendden fayyaa kuwaarre tafoolssi arri lakkoyo» ame.

15 Goottanna abbaabere, «Isin ifissaaddolee, isin orrokko ibaaddoti koo aar goorttu demeer tafoolssi arri awudkko furatere beke t'amisayin lakkodagssataroya?

16 Hayya, hitti heleeltiti tazabraame ere leete giraan gees tomonkko siddeed dubbaa s'alayee shishante kakkogittekko hikka shaanokko tafoolssi arri furamiin lakkodootisattoya?» ame.

17 Hikka kakkożayeesare goorata usu odiidareen dubba mulleen, gosa dubbana ade usu ofelero osaadamiraan felo dubbana geggelaate.

Il Tasinadic'c'ikotti masuussa

(Mat. 13:31-33; Mar. 4:30-32)

18 Esekcona Yesuusa; «Wononni kawaa me aani laara? Menne wota masuussira?

19 Ibaaddoti koo geesere iraa orroo tawut'ero il tasinadic'c'i aani laatta; jinatte gaa leete; guuntte kabuubara kimbirjoonna ballaalkkise gutii hamas's ee» ame.

Tazirshoo masuussa

(Mat. 13:13)

20 Adena Yesuusa; «Wononni kawaa menne wota masuussira?

21 Heleeltiti too aatede kaami raattoo taa mulaamiroo t'aamme tanjiinne wota talelleddetto irshoo aani laatta ame.»

Gooc'a każuubaan

(Mat. 7:13-14,21-23)

22 Esekko abbaabatere Yesuusa Iyyerusaalemi seetaa giraan, orromare takkoroorare katamaaliinna maamanjool agaalssise rooraa gire.

23 Ibaaddoti koo gabbalamere, «Goottaa; ofayyaraan ibaaddojja uc'c'arri oolaalyaan?» Ame. Usuna abbaabere haa ame;

24 Gooc'a każuubaanne tabin is'aama; ani haa amara; kamooggan tabin dootatara; ayesuun gożameen isoon lakkolleero;

25 Odomine kigure gooc'a kakkoc'ufate goorata sarre aalliddeene, «Goot-taa; ufa noon banina» amaa babbasatano haggħaż-żebbi. Usu gożameen, «Isin ayyosttaan haggekkem emetteettaan» ani isin lakkokaso! Ami isinuu abbaabinnara.

26 Isinna, «Noo ku wota raattoo aaminenna, t'aminenna, songooninna no agaalssisetta aminnattaan.»

27 «Usuna, isin ayyosttaan haggekkem emetteettaan «Ani isin lakkokaso, isin omeellan dubba inkko fakkima» aminara.

²⁸ Abraamene, Yissaak'ane Yayik'oobanee, kahegeroolnne dubba wonon-nati kawaa orroo goddeeten, isin adi sarddi shafamiddeen gohesseen hassu goorata oottanna ilkko fooc'anoo isinuun leera.

²⁹ Ibaaddo mina tabiyaankko, mina ta2iyaankko, elekkona hegalkko emeeyigure wonon-nati kawaayi aamoon hamas'iinnara.

³⁰ Haanssun, kahaare hore hayinara, kahoreenna, haar hayinara.»

Yesuusa Iyyerusaalemiin yaade

(Mat. 23:37-39; Luk'. 19:41)

³¹ Hassu goorata ibaaddo kafarasaawikko kookkoo emetere, «Herodoosa ku lagadin mankkodootaro maraan kigudde hittakko see» ame.

³² Yesuusa ade isone, «Seeyengudjedene hassu k'arumma tadaa2eer ka2abo geedalatiwuun, hikkima, «Ani hittarina giebbarina durrisa beesinnara, dhukkubaleessalna fayyisinar, arri taseedinna halchchakkee tos geegi-nara, amara ama segaa ame.

³³ Halleewo kuwaarre kahegeroo Iyyerusaalemi orroo kuwaarre maaggeenna goyin lakkodootisaro hittaari, giebbarina gaabbaru eserraa tos sesseettan horedinnara.

³⁴ «Iyyerusaalemi, Iyyerusaalemi, kahegeroo talagadatta, ku tos ofarameer-aanna e2emoo ta2eeggatta! Lukkale c'uc'utekkakkisee baalallo2oottiseeyi hegelii goggokukkuyisatto malee ani yiiskakka kukkuyisin miyyaa gale doote, isin addeene laa antteen.

³⁵ Haanssun, minkkisin ona lee hesera. Ani haa amara, «Mege kagoottayi ka2emeeyinara usu kasommaasameya haa ta2anttaan arri taageetoo hittakko horenbaan goortta in lakkodinnattaan» ame.

14

Yesuusa Farasaawiti kookokki minii

¹ Ayihuudin tafoolssi arri tooyi, Yesuusa babo aamin kafarasaawi woyichchaalkko koo kalere ibaaddotikokki min tos kakkotabare goorata, ibaaddo usuu gutii maraamurisa gire.

² Eseenna maarkkokki duddubbeeli ka2abbosamare ibaaddoti koo usu hore gire.

³ Yesuusana, seera o2agaalsisarannena Farasaawilnne, «Ayihuudin tafoolssi arri dhukkubaleessaal fayyiisano dootisara muu lakkodootisaroya?» ame iso hoosate.

⁴ Isona adeen c'alzi ameen. Usuna ibaaddoti abe fayyisere galise.

⁵ Adena, «Isinkko koo erekkeessa goorttuu aarkkeessa tafoolssi arri gumbbi orroddi goozyi saami kabeesannon ayyoya?» ame.

⁶ Isona hikkanun toonna ta2ami abbaabraan waateen.

⁷ Yesuusa aamoon o2uumameraa takabajaa banze o2assaabataraan deegure, haa ama hikka masuussaa isoon segee.

⁸ «Ibaaddoti koo min kahaassino aamoon ku gozuume, takabajaa banze aroohamas's'ite, kabajaayi kukko kanjiinkki ibaaddoti ka2uumamero gollee,

⁹ Isin lama dubbana ka2uumatere emeeyire, banze «Hikka ibaaddotin gafarina» aminara; atina mullidde hussi ta2antte banze dagi hamas's'inatta.

¹⁰ Ayesuun gozameen ati kakkou2umantte goorata hussi ta2antte banze diyaadde hamas's'i, ku ka2uumatera emeeyire, «Ani kageelaatarokkee, koyi hittanii t'ok'k'i ami hamas's'i aminara,» Atina hassu goorata raattuo aamoon hamas'eero ibaaddo dubba hore kabajaminnttaa.

¹¹ Aalantina isizootteessa kat'ok'k'i t'ok'k'i2isatara dubba hussi aminara. Isizootteessa hussi hussisatara dubba t'ok'k'i amara.»

12 Yesuusana kažuumatero ibaaddotine ade, «Kita kažarri goorttun kita kaheemeene aamo kakkožekkaasatto goorata ofeltteto goggomarttisonkona amžaattaa kuun goggožabbaabonkko, ku kageelaatarokko goorttun abbilaalttaa fallikkaa goorttun dureessa ollaattaa aroožuumatte.

13 Ayesun gožameen marttina kakkožekkaasatte goorata hiyyeessal ožeesaran, naafaleessana ilžo odeaannon uumi.

14 Ati sommaasanttowa, hinži amžaa abbaabin odanddeenon mankkolleen maraan, k'ulloolekokki keyaanoyi amžaattaa abbaabattowa» ame.

*Marttina ožatiikokki masuussa
(Mat. 22:1-10)*

15 Yesuusane wota aamoon ohamas's'eran orrokko koo hikka maalere «Wononniati kawaayi gabbalamere babokko kažamara kasommaasameya» ame.

16 Yesuusa ade, «Ibaaddoti koo ožatii marttina ekkaasatere kamooggan ibaaddo uume.

17 Kažamoo gooratana kakkogeyaare goorata tažuumantteto marttijoolnne, «Hikkima, kažameen dubbana ekkaatera koyeen» ami goggožumieroon kahan-daarokkeessa fare.

18 «Ayesun gožameen dubbana tattisoo aalanti met't'aano hag-gazabeen, kahoree ganaa gidda «Erre mankkožiminayero maraan seeyire diyatano dootisara, maganne, iin shaaga yelina» ame.

19 «Kakkaleenna, «Ani aarar kado ken iminayera; iso abi dinnara maganne shaaga iin yelina» ame.

20 «Kakkaleenna ade, «Ani ganaa kamashaashee mankkollee maraan emeeinyin lakkodaanddeero ame.»

21 «Kahandaarena abbaabate emetere woyichchakeessawun segee. Hassu goorata kaminee goottaa amaraatere kahandaarene, «Saamidde raa kabalaanii kagirona kažubaan kagiro dubbaa bee, hiyyeessalnna naafaleessajjool, lilžo kadeyaannonna kažeesaro hittarraa tabsi» ame.

22 «Kahandaarena, «Goottakkee; ati kažajajiitette dubba gudisera, giddanna ade banže gittowa» ame.

23 «Goottanna kahandaarene, raa kagosa tonssa raa kak'ama tos beena, «Minkkina goggožammagamiroon kahelte dubba hunnaa keeni gudde tabsinaa.

24 Aankki uumame giraan kadiidero ibaaddokko aamokkee hiži kažabnara koonna lakkogiro!» ame.»

*Yesusaa debee osessetaran laano tamursisaro muraa
(Mat. 10:37-38)*

25 Kamooggan gosa raatloo sesseetaa giraan, Yesuusa kambbal amere haa ame.

26 «In tos kažemeetara dubba Abbokkeessana Aayetteessa ooritteessana yi-iskkeessa, abbilaaltteeessana abbalaaltteessa, girikkeessa duuddo hahesooni inkko roorisate kageelaatara, indebee kasessetaro liin lakkodaanddaaro.

27 Mask'aliitteessa sidayire indebee kasessennon inkko kažagaalssataro liin lakkodaanddaaro.

28 «Isin orrokko ibaaddoti koo min kaginbbe madaarayin godootate, gu-disiin daanddaanonna daanddiwaatti t'aye eeggitakki maragade dootisaro hamas's'iire dookki kahedanon ayyoya?»

29 Ukum lugudayigure gussayiin gowaate, kaddee dubba usu k'ac'c'ifatara.

30 Haanna amaraan, «Hikki ibaaddoti min madaarayiin abategure, gussayiin ade waate» amaraan.

³¹ «Goorttun wono koo wono kakkalee wota jereen shafayiin kakkokeero goorata, kuma tomon wotaadaral tabsisere kaæemeetaro wono kakkalee kuma lamaattan wotaadara wota jereen shafayiin daanddaanokkokki hamas's'ire kamakkaroon ayyoyya?»

³² Shafayiin kadaanddeenon gollee, kakkalee wono ganaa ebbaa giraan, handdaa ogeegiisaraan faregure wogarssi hoosatara.

³³ Usumaleenna, isin orrokko maayyona kakkeessa kaæabo dubba kaæisoon, inkko kaæagaalssataro liin lakkodaanddaaro.»

*Lao kallayitti essebo
(Mat. 5:13; Mar. 9:50)*

³⁴ «Essebo taqidantitta, essebo onzomoonje gowaattantte adi misii abbaabayi tazesseboo onzomoonje girin daanddaatta?»

³⁵ Uluun leere madabarawuun lazo tasisoon laanoyi sarddi shafam-natta.

«Kamaalara nebe kaæaba hamaalo.»

15

*Baye kahelamero idaadokokki masuussa
(Mat. 18:12-14)*

¹ Arri too omooggan k'arat'a okukkuyisareenna c'ubbaaliyeel dubba Yesu-usakko agaalssisikkeessa maalin usu tos kukkumeen.

² Ibaaddo kafarasaawinna seera kamuse oæagaalssaran, «Hikki ibaaddoti c'ubbaaliyeel k'op'atara, isonetana aamara» amaa gumggumeen.

³ Yesuusana haa amaa hikka masuussa isoon segee.

⁴ «Isin orrokko koowun idaad bool gogire usukkona koo gobaye, saagalttamikko saagaal diidaa lugudigure kabayero taahelaroo dootayiin kan-beenoon ayyoyya?»

⁵ Kakkohelate gooratana gegglalaataa haankkeessayi sidatere,

⁶ Minkkeessa tos abbaabatara. Usu ogeelaatarona ollaatteessa raattoo uumegure, «Kabayero idaadokkee helayera inne wota gegglalaayen» amara.

⁷ Ani isinne haa amara, hikkamalee no c'ubbo lakkoozabnno k'ullooleenenna ozamaraan saagalttamikko saagalkko c'ubbokko kagula galaro c'ubbaaleessa kooyi daruurii geggeloo oæatii linnaraan.»

Tabaatette t'agaraakotti masuussa

⁸ «Debeenna t'agaraa tomon taazabanayite heleelttiti t'agaraa tomonkko too kakkobaatte goorata, taa helattoo dab hank'k'ayisatedde, min shakaarat-tedde, aaloo tadooton heleelttiti ayyotta?»

⁹ Kakkohelatte goorata ese ogeelaataranna ollaattisenee raattoo uumat-tedde, «Tabatette t'agaraa ani helayera iinne wota gegglalaayen» amatta.

¹⁰ Ani haa amara, usumalee c'ubbokko kagula galaro c'ubbaaleessaati kooyi erggichcha kawaayi horee geggeloo linnaraan» ame.

Baye kahelamero unnutikokki masuussa

¹¹ Adena Yesuusa haa ame, «ibaaddoti koowun yiis lama gire.

¹² Isokkona ere kic'c'ar Aabbokkeessane, «Aabbokkee, durummattaakko k'ooba iin sisi» ame. Aabbokkeessana durummattessakko yiiskkeessawun heedeede.

¹³ «Arri tanjiin haæadallaannooni, ere kic'c'ar k'oobakkeessa dubba kukkuy-isatere ul kaæeer seete, eseenna goggogeelatee urrawoæottessa adda darzaate.

¹⁴ Usuna kaæabo dubba kakkogussatare goorata, usu ul dubbaa kaæatii uæi lee, rakkatano haggazabe.

¹⁵ Haanssun hassu ulkokki ibaaddoti koo tos gabbalame, ibaaddotina booyyee usu goggoofifiroo ira fare.

¹⁶ Booyyeel ka?amaro dink'k'ena aamin halchchaa gire, ayesuun go?ameen hikka usuun kasisira ibaaddo koonna lakkogire.

¹⁷ «Wodana usuun kakko?abbaabatte goorata ade haa ame, *«Aabbokkeewuun kafelaro ibaaddo miyyaakko babo hese kamadarraamara?* Ani ade hittanii u?ii goyin gabbalamera!

¹⁸ Kiigure Aabbokkee, tos seeyire, haa aminara, Aabbokkee, Waayinna ku horee ani baasera.

¹⁹ Goortta erekkaa amami uumamin lakkodootisaro. Minii hamas's'eeren ofelaraankko koo aani in tootiina aminara.»

²⁰ Haanssunna keegure Aabbokkeessa tos seete.

«Ayesuun go?ameen usu ganaa ebbaa giraan, Aabbokkeessa usu deegure nen?eyisate, usu tonssa tiyaa seetegure kabalate abate anggate.

²¹ «Unnuna, *«Aabbokkee, Waayinna ku horee ani baasera, goortta erekkaa amami uumamin lakkodootisaro ame.»*

²² «Aabbokkeessana go?ameen usuun ohandaareenne haa ame, *«Saama dubbaankkona kazidan kalleero sarssi keenaddeen usu sarssisa, feroon fi-raantta, lukuun keferroo tabsa.»*

²³ Kak'aabaan kurkkuraa kor keenaddeene en?aa, aamina, geggelaanna.

²⁴ Hikki unnuksi goyera ame ani gire, gidda go?ameen neefo helatera, baye gire, helamera.» Esekko geggelaatano haggazabeen.

²⁵ «Usu goorata ere kanjiin iraa gire, hassekkona abbaabate min tos kakkogabbalamare goorata, tadudduroonna tamadarri yaaye maale.

²⁶ Usuna ohandaareenkko koo uumere meya kamisileera? Ame hoosate.

²⁷ Kahandaarena, *«Abbikka gamatera,»* nogoddanna fayyaaleessa lee mankkogamatero maraan *«Aabbokka kurkkuraakkki kor kak'aabaan usuun en?eera ame.»*

²⁸ «Kanjiin abbikkeessa amaraatere, mininna tabin lakkodootero, Aabbokkeessana sar beegure usu min goggotabroo ebaate.

²⁹ Usu go?ameen abbaabe Aabbokkeessane haa ame, *«Hikka, gitakki gees diyyii aani ani kuun handdayera, ajajaakkaakko koonna ade lakkohank'isero, ati go?ameen ani kageelaataro wota goggogeggelaroo c'ibaare too suure lakkosissetto.»*

³⁰ Ayesuun go?ameen hikki unnu urrawo?ottaa sharmmut'aalnne wota darzaate baasategure go?emeete, kak'aabaan kurkkuraa kor usuun en?iite.»

³¹ «Aabbokkeessana usuun haa ame, *«Unnukkee,»* ati arggetto inne wota gitta, kakkee kalleera dubba kakkaaya.

³² Hikki abbikkakka ade goyera ame gire, neefo helatera, baye gire helamera; haanssun aaloo geggelaayinna dootisara.»

16

Ka?abddamoon hadara ka?abokokki masuussa

¹ Yesuusa usukko o?agaalssataranne haa ame, «Dureessakki ibaaddoti koo hadara ka?abo ibaaddoti koo abanaaye, hikki odo hadara dureessatikonzi urrawo dar?aanokkoki odu hikka dureessati geete.

² Haanssun dureessati odo hadaraa uumsisigure, *«Hikka ani kamaalara meyya? Goortta ati iin odo hadaraa liin mankkodaanddeenon maraan, ati obarisatte urrawo?otti kakkootaminaraan mazzgaba iin haggasi» ame.*

³ «Hadara kazabanaayekkina wodanatteessa haa ame, «Goottakakki ani hadara mankkocaboko indagisinara amara, otayiin hunna lakkocabo; ebaatano ade in mullisara, haanssun misi yella?»

⁴ Ani hadara mankkocaboko kaziggilssame gollee ibaaddo minkakkisooyi in goggok'op'aroo ani kayelnaro kasowa.»

⁵ «Haanssun tagoottaanza kazabo ibaaddo mete metee uumegure, kahoraarjje ibaaddotina «Goottakkeettianza eeggitatti abtta?» ame.

⁶ «Usuna, zayitii toossa bool aba ame.» Hadara kazabanaayekkina kawulii worak'atakkaa hikkima ata, saami hamas's'iidde «Toossa konttom ami s'aafi ame.»

⁷ «Esekka kakkaleenne, «Atidde miyyaa abtta?» ame. Usuna, «Guul konttom darggammaaaba ame.» Hadara kazabanaayekkina, «ta2am2aaye dabdaabbetaa ah2ay guul afarttam» ami s'aafi ame.

⁸ «Goottakeessana ammano kakkoonhank'atero hadara kazabo k'arummattessawun saadise, hikkina ibaaddo kawaakkrooreen hikka alamikokki ibaaddo barisano ozalamii k'aroolaa laano tusara.

⁹ Haanssun ani isinuu haa amara, hikka alamikokki maragade kakkogudee goorata jiruu jiroommakki min atamano goggogirroon, hikka maragadee isin ogeelataraan isi2oottisinuu ekkaasayen.

¹⁰ «Ayees kic'c'arikkiin kazabddame kalleen kanjiinkinna abddamara, ayees kic'c'arkki kazabddamoona kanjiinkinna lakkocabddamaro.

¹¹ Goortta, hikka alamikotti durummaa isin go2ammanamoon, tarummi durummaa ayyoyya hadara ami isinuu kasisinara?

¹² Kakkalee ibaaddokotti durummaa isin ozammanamoon golleeten, tattisin talleetetto durummaa ayyoyya isinuu kasisinara?

¹³ «Kooyikkii Goottaa lama handdayin kadanddeera maayyona diyyilakkogiro, koo diidegure kakkalee geelaatara, goorttu kooyi gabbalamara, kakkaleenna ade tuffatara. Kawaanna kamaragade diyyii liin lakkodootisaro.»

Wononnati kawaawun kasisamero agaalssisano

¹⁴ Maragade kageelaataare ibaaddo kafarasaawi hikka dubba maalere Yesuusaan k'ac'c'ifate.

¹⁵ Usuna isone haa ame, «Isin ibaaddo hore isi2oottisin k'ulloolee oyelataanttaan, Waa gozameen wodanatattisin kasa. Ibaaddo dollee kakkabaajaame, waayi hore kattuffameya.

¹⁶ «Seera kamusenna kahegeroolkokki mas'aafanna taa Yaannisa geeroo segaamaa gire. Esekko abbaabatere ade wononnati kawaa kageggeloolallabaaminara, ibaaddo dubba eserraa tabin lellaaminara.

¹⁷ Ayesuun gozameen seerakko eeggano koo iyanokko daruurnna ulnna gorooreen ene leera.

¹⁸ «Ooritteessa keelkki ame beesegure takkalee kazatataradubba sharmmut'aara, entterkkona tabeetetto kazatataradsharmmut'aara.»

Dureessakki ibaaddotina Alaazari

¹⁹ Adena Yesuusa haa ame, «Heela buraaburre awzallokki sarssi kasarsatere arggetto barsano o2idan2iinna gegelooyi kagire dureessakki ibaaddoti koo gire.

²⁰ Eseenna, meegga maar dubba kakkozeeltette Alaazari kazamamare hiyyeessati koo usu dureessakki ibaaddotikokki gooc'aa horee keenen kaaren.

²¹ Dureessakki ibaaddotikotti dugudkko taziyaatto orroontti aamin halchchaa gire, keroornna emeetegure meeggatatteessa hellefataa gire.

22 «Hikki hiyyeessati goye, erggichchaalnna Abraame tos geesen. Dureessakki ibaaddotina ade goye k'amalamē.

23 Bowwa orroonna abboosaama giraan t'ok'k'i amere ebbaa Abraame dee, Alaazarina dollee każabatero dee.

24 Usuna, «Aabbokki Abraame, nenżeyisana, ani hikka lac'aa mankkoożabboosamaro maraan, Alaazari fertteessatti birt'ee beke dinire errebkkee ambbal goggoyelloo maganne fari amaa iyeee.»

25 «Abraamena ade usune haa ame, «Unnukkee, ati girikkaa każuleetii każidan kooko goggogżatattetto, Alaazarina ade kameellan kooko każatatero shaadi, gidda ade usu hittanii goggeelaaro ati adde abboosa gutii gitta.»

26 Hikka dubbakko hittakko isin tos roorin odootataran odanddeenon laano, aanttinne ogiraanna adeen no tos goggonak'oinkko, noyyenna isin t'eeze laga każatiġi gira.»

27 «Usuna haa ame, «Aabbokke Abraame, goortta Alaazari Aabbokkeekki min goggofartton ani ku ebaatara.»

28 Abbilaal kenno iin mankkogitto maraan, isona hitta tażabboosa banże tos goggogżemmennoonko seeyire iso hażaddeesiso.»

29 «Abraame ade, «Isoon kamusena kahegeroolkokki mas'aafajjal esee giraan isona hamaaleen» ame.

30 «**30** «Usuna, Aabbokki Abraame lakkohaayyo;» odo koo goyikko kiigure seetewa c'ubbokko gula galareenwa ame.»

31 «Abraamena «Kamusena kahegerookokki mas'aafajjal ommaaloon golleen, odo koo goyikko kiigure goseetenā lakkōżammannaan ame.» »

17

C'ubbo, ammano, feloo

(Mat. 18:6-7,21-22; Mar. 9:42)

1 Yesuusa usukko ozagaalssataranne haa ame, «Ibaaddo kahanddufisira hażemennonii lakkohesnaro. Ayesun gożameen handdufo kallaroon hassu ibaaddotin aanne.»

2 Hikki ibaaddoti hinżi otitiċ'c'arkko koo kahanduddufisarokko, riim kababalaa marggitteessaa shaamigure beke orroo badii goshafame hore laare.

3 Haanssun isiżoottisin oorayeen.

«Abbikkha ku gomiirze hadisi, ani baasera ami goggula gale haheso amina.

4 Arri tooyi todoba gali ku miirżigure todoba gali «Ani ku miirżera amaa ku tos gożemeete usuun haheso ami.»

5 Ofarameeraanna Gottanne, «Ammanokkaani noon adina» ameen.

6 Gottanna, «Il tasinafic'c'i gitakki ammano isinuun girewa, hitta odaa, «Tagamigudde bekee orroo abbaramina» gożantteen isinuun ajajaanttowa» ame.

7 Adena Yesuusa haa ame, «Isin orrokko ibaaddoti koo ira każotaro goortun idaad kafoofaro lee kahandaaro każabo gollee, usu irakko kagamatero kahandaarokkine, «Saami babo tos gabbalami amattaan?»

8 Hikkakko suure, «Kahemeene kita kakkee ani goggogżamiroo ekkaasina, ani taa aamironna taa t'amiroo mowagudde iin handdayi, esekko abbaabayidde ati aaminatta, t'aminatta lakkōżamaroya?»

9 Goortta hikki ibaaddoti, kahandaarekki usuun każajajaamero mankkofele abbaabe maraan usu galataara?

10 Haanssun isinna hikkamalee każajajaanttetaan dubba kakkofeltteen goorata, «Noo lażo kallayinzi ohandaannonna, felamiin kadootisarona fe-linnej gudinssenna ama.» »

Bar tamaarekko kamuc'c'imero ibaaddo tomon

¹¹ Esekkö abbaabatere Yesusa Iyyerasaalemi tos seetaa giraan mina tasemaryaannen tagaliila maamankokki meessane roore.

¹² Maaman koo tos goggotabee maarii bar ozabanaayen ibaaddojja tomonno Yesusane wota esele, isona ebbaa aalleeren;

¹³ ta2atii yaaye, «Goottaa Yesusa, noon nen2eyisa!» ameen.

¹⁴ Usuna iso kakkodeyaare goorata, «Seyeenddeen isi2oottisin tuuk'aamolun tusayeen» ame.

Isona eserraa seeto gutii giraan muc'cimeen.

¹⁵ Isokkona koo fayyanokkeessa kakkodeyaatare goorata yaaye t'ok'k'i ta2anttee Waa kabajaa abbaabate.

¹⁶ Luki tayesuusa gutii hore hore iyyegure galatee, hikki ibaaddotina samaraawitiyye.

¹⁷ Yesusana haa ame usu hoosate; «Kamuc'c'imere ibaaddo latomonyella? Hayya, saagallo hagge seete?

¹⁸ Hikka kasamaraawi allaggati kuwaarre abbaabateren Waa kagalatara kakkalee lakkogiro amanoya?»

¹⁹ Ibaaddotinena, «Kiigudde gali, ammanokka ku fayyiisera» ame.

Wononnati kawaakokki emeeto

(Mat. 24:23-28,37-41)

²⁰ Farasaawilkokki ibaaddo wononnati kawaii goree emeeyinaro Yesusa kakkohoosatareen goorata haa ame isoon abbaabe, «Wononnati kawaii kmutaro raadii lakkoe2emeetaro.

²¹ Ibaaddona, ‹Hittaniiya› goorttun ‹Aanttiiya› amin lakkodaanddeero, hikkima, wononnati kawaii isinii orroo gira.»

²² Yesuusa usukko o2agaalssataranne haa ame, «Ere ka2ibaaddo kakko2emeyinaro arrijoolkko too din kakkohalchchinattaan goorata emeeyinara. Adina lakkodinnattaan.

²³ Ibaaddo, ‹Aanttiiya› goorttun ‹Hittaniiya› aminara, debeenna arooseet-teen.

²⁴ Aalanttina hank'k'a hank'k'ayegure daruur k'amakko taa t'amo geeroo goggohank'ayisaro malee, ere ka2ibaaddonna takko2emetaro arri usumalee linnatta.

²⁵ Ayesuun go2ameen hikki laanakko horene ere ka2ibaaddo kanjiin ab-boosamanona hitta alattaanii tuffamano ginnara.

²⁶ «Kannohe geesii goggolleerokki malee, ere ka2ibaaddo takko2emeyinaro arri usumalee linnara.

²⁷ Nohe markkafaatakkotabero arri taageero ibaaddo aamaanna t'amaa, oori atataanna keesataa gire. Obbaasaran beke emetengureen dubbana baaseen.

²⁸ «Kalloot'e geesnna usumaleeye, ibaaddo aamaanna t'amaa, iminataanna daddalataa, akaakiltte abbarataanna min madaarataa gire.

²⁹ Loot'e Sodoomikko takkobere arri go2ameen eleenna kagubara boolaalinna daruurkko ubatere iso dubba gubtte baasse.

³⁰ «Ere ka2ibaaddo takko2emeetaro arriinna usumalee linnara.

³¹ Hasse arri minkkeessatti heelinchchoo gutii kagira ibaaddo maayyona minkkeessa orroo ogiraan urrawo atayin arooddago. Usumaleenna iraa kagira ibaaddona haarddi aroo2abbaabanno.

³² Talloot'e oori shaada.

³³ Neefotteessa haasyiin kadootatara dubba waatara; neefotteessa roorssate kasisatara go2ameen haasatara.

³⁴ Hasse hemeenii ibaaddo lama alggaa toysi huddurnaraan, koo ataminaara, koo hesinara.

³⁵ Heleel lama raattuo ritayinaraan, too ataminatta toonna hesinatta.»

³⁶ [Ibaaddo lama iraa girnaraan, koo ataminara koo hesinara.]

³⁷ Isona abbaabereen, «Goottaa, o2atamaraan haggerraaya?» ameen.

Usuna, «Rak'a mankkogiroo allaattil kukku2amara ame.»

18

Galttaanttetina kameellan daannaakkotti masuussa

¹ Yesuusakko o2agaalssatareen anshishaadoon arggetto ebaatano kadootisaro laano tusin Yesuusa hikka masuussa isoon segee.

² Haanna ame, «Katamaa toysi kagire Waa ka2abssannonna ibaaddo kakkabajjinoon daanna koo gire.

³ Ese katamaayi galtaantteti too gitte. Ese, «Baragarakkeenne wota ta2abo haajaa iin gaafana» amaa usu tos sesseetaa gitte.

⁴ «Daannanna metekkahoree ese lakkok'op'atere, danbenne ade wodanatteessaa haa ame, «Koonna Waa abssatano gowaayena, ibaaddona gokkaba-jaanawaaye,

⁵ Hitti galtaantteti in hamas's'i mankkotiratto maraan eseen firddinara. Goorttun adi arggetto sesseetaa in hifachchisinatta. »

⁶ Goottanna, «kameellan daanna ta2amero maala.

⁷ Waa ade hemeenna arriinna usu tos o2iyyaraawuunna o2assaabameeraawun lakkofirddaaroya? Allakko roore c'alzi amara?

⁸ Ani isinuun haa amaraan, saame isoon firddaara. Ayesuun gozameen ere ka2ibaaddo kakko2emeetaro goorata ulii gutii ammano kahello leewuna?» ame.

Kafarasaawinna k'arat'a kakukkuyisarokokki masuussa

⁹ Debeenna Yesuusa noo k'ulluun2inna amaa isi2oottisooyi odhadataranna kakkalee ibaaddona otuffataraawun, hikka masuussa segee.

¹⁰ «Ibaaddoja lama Waa ebaayin k'ullukki min kawaa seeteen, koo Farasaawiti kakkalee k'arat'a kakukkuyisaroyeen.

¹¹ Farasaawiti kale aalleere isi2oottessaawun haa amaa ebaataa gire. «Kawaaye, ani ibaaddo kakkalee dubba aani kasaamaro, kameellankki, kasharrrmuut'aaro, hassukona hikka k'arat'a kakukkuyisaro aani laana mankkowaaye maraan ani ku galataara;

¹² Todoba toysi lama gale agabuwara, kahelataro dubbakko gene tomonkko barkkintte beesara.»

¹³ «K'arat'a kakukkuyisare gozameen ebbaa aalleegure, daruur tos t'ok'k'i ami din duuddo lakkodootero, ayesuun gozameen geegiyo bobboc'aata, «Kawaaye, in c'ubbaaleessa maari» amare.

¹⁴ «Ani isinne haa amara, Farasaawitikko roore hikkina Waayi dollee k'ulluukki aani lee tootaame minkkeessa abbaabate. Isi2oottessa kat'ok'k'i t'ok'k'i2isatara dubba hussi aminara, isi2oottessa kahussi hussizi2isatara gozameen t'ok'k'i aminara.»*

Yesuusa yiis kic'iic'c'ar sommaasate

(Mat. 19:13-15; Mar. 10:13-16)

¹⁵ Yesuusa gene gutii kayi goggosommaasaroo ibaaddo yiis usu tos keenatare. Usukko o2agaalssatareen hikka kakkodeyaaren goorata hadiseen.

* ^{18:14} Mat. 23: 12; Luk'. 14:11

16 Yesuusa ade yiis isitoos uumegure haa ame, «Yiis in tos goggoozemeroo fezi sisa, arootirtteen, wononnati kawaa hinza aanzinziwunya.

17 Ani rumminaa amara, wononnati kawaa yiis aani każatannon dubba duuddo lakkotabnaro.»

Dureessakki każayihuudi woyichchati

(Mat. 19:16-29; Mar. 10:17-31)

18 Ayihuudikokki woyichchaalkko koo, «Każidankki każagaalssisatto,» jiruu jiroommakki giri eelin ani me fell? Ame usu hoosate.

19 Yesuusa abbaabere, «Me maraan ati in każidankki amatta? Waa koo kuwaarre kazidankki maayyona lakkogiro.

20 «Aroosharmmut'ite, aroolagadde, aroohette, t'araayi aroożatotiite, Aab-bokkaanna Aayettaa kabajji każamaro ajaja ati kassowa ame.»

21 Ibaaddotina, «Hikka ajajaal ani yiisummakko haggħażabere oorayeera» ame.

22 Yesuusa hikka kakkomaalare goorata, «Goortta kuun ayees koo kaħ-sera, każabtto dubba daddaliguppe hiyyeessalun sisi, kaderuure mazgħabaa ati għirttwa. Esekko emeedde indebee sessee» ame.

23 Ibaaddotina hikka kakkomaalare goorata, tanjiin durumma usuun mankkogitte maraan aaloo hawżisate.

24 Yesuusana ibaaddot deegure haa ame. «Tammooggan durumma każabowun wononnati kawaa tos tabano misikki daafurya?

25 Dureessa wononnati kawaa tos tabanokko gaala butto kamarffi orromari goroore ene leera.»

26 Hikka kamaale ibaaddona, «Hayya, ayyoyya fayyiin kadaanddaara?» ame.

27 Yesuusana, «Ibaaddo dollee kadandaamoon Waayi dollee daandaamara» ame.

28 P'et'irosana, «Hikkima, noo każabnno dubba iinssenne ku debee sesseen-nenna ame.»

29 Yesuusana isone, «Ani rumminaa amara,» wononnati kawaawuun amere «Minkkeessa goorttun ooritteesa goorttun abbilałtteessa goorttun ożumuleeraanna goorttun yiiskkeessa kaziise,

30 hikka geesii kamooggan ambba, każemeetaro geesii jiruu jiroommakkokki giri każatannon maayyona lakkogiro.»

Yesuusa goyikkeessakokki gara kallami ayeesano

(Mat. 20:17-19; Mar. 10:32-34)

31 Yesuusana tomonkko lama usukko ożagaalssataranne kale aate beegure haa ame, «Goortta no Iyyerusaalemi tos binnanna, ere każibaaddo maraan oħegerooli kas'aafamera dubba gudayinara.

32 Ayizaabn usu roorisi sisinaraan, isona k'ac'c'ifayinaraan, abi madarri-naraan, hanc'c'ufe tufinaraan.

33 Boc'c'inaraan, esekkona lagadinaran, usuna taseedi arri goylkona kinnara.»

34 Usukko ożagaalssataran gozameen hikka dubbakko koonna iso każaddeesereen ayees lakkogire, ayeenssa isokko siyame gire, me amanoyona lakkozaddeeseren.

Iilżo kabayerekokki fayyaano

(Mat. 20:29-34; Mar. 10:46-52)

35 Yesuusa tażiyyaarkko katamāa tos kakkogabbalamare goorata, koo Iilżo kabayere raagħiidi hamas's'eere ebaataa gire.

36 Iil²⁰ kabayerena gosa esene rooraa giraan maalegure, hikki meyya? Ame iso hoosate.

37 Isona, «Kanaazireti Yesuusaya hittanne karoorara» ameen usuun segeen.

38 Usuna, «Ere kadaawute, Yesuusa, in maari!» amaa iyhee.

39 Horehaye kasessetare ibaaddona, c'alzi usu goggozamiroo hadiseen, usu gozameen, «Ere kadaawutee, in maari!» amaa jiinase iyhee.

40 Yesuusana aalleere ibaaddoti usu tos goggokennawun ajajee. Usu tonssa kakkogabbalamare goorata,

41 Yesuusana «Ani kuun me goggoyelloo dootatta?» ame usu hoosate.

Iil²⁰ kabayerekkina, «Goottaa, din dootatara» ame.

42 Yesuusana, «Deena, ammanokka ku fayyiisera» ame.

43 Ibaaddotina goorsewa din daanddee. Waanna kabajaa Yesuusa debee sesseete. Gosa dubba hikka deegure Waa galatee.

19

Yesuusana k'arat'a kakukkuyisare Zakkosa

1 Yesuusa ta²¹yyaarkko katamaa tos tabere esene roore seetaa gire.

2 Mege zakkosa ka²²amamere ibaaddo koo ese gire, k'arat'a okukkuyisareewun woyichchhana dureessanaye.

3 Usuna Yesuusa ka²³amamare eekiyo din dootaa gire, ayesuun gozameen Jifu tagababbantti mankkolleete maraan, gosa moggankko kakkeeyi usu din lakkodaanddeere.

4 Yesuusa hassu raanne rooraa mankkogire maraan, usu din horehaye tiyyegure odaa tooyi gutii korate.

5 Yesuusana ese ban²⁴ geegure, t'ok'k'i amere «Zakkosa, hittaari ani minkkaayi hayin dootisara saami dagi» ame.

6 Usuna saame dagegure Yesuusa gegelooyi k'op'ate min geesate.

7 Ese kagire ibaaddona hikka deegure, «Hikki ibaaddoti min kac'ubbaalessa tos marttina aamin tabel!» amaa dubbana gumgumaano haggazabe.

8 Zakkosa ade kee aalleegure Goottanne «Goottaa, ani ta²⁵abo durumma dubbakko mina hiyyeessawun sisinara. Maayyokona t'araayi kasaamero gollee, ambba afar yeli usuun abbaabinara» ame.

9 Yesuusana abbaabere, «Hikki ibaaddoti ade ta²⁶abraame sannii mankkolle maraan, hittaari fayyinna usuna hikka minuun leera.

10 Aalanttina ere ka²⁷ibaaddo kakkoon²⁸emeetera kabayero dootinna fayyisiinya» ame.

T'agaraa tomonkokki masuussa

(Mat. 25:14-30)

11 Gosana hikka maalaan giraan, Yesuusa masuussaa ayeesano horeddee, aalanttina Iyyerusaalemi tos gabbalamanona ibaaddoon wononnati kawaa kagabbalamero aani lee mankkomute maraanya.

12 Yesuusana haa ame, «Shuumi koo mege kawononnati atayire abbaabayin ul ka²⁹eer seete.

13 Ohandaareen orrokko tomon uumere t'agaraa tomon isoon sisegure, «Abbaabayi ani taa³⁰emeero hikka maragade daddalayen» » ame.

14 «Ulkkeessakki ibaaddo gozameen usu mankkodiide maraan, «Hikki ibaad-doti noo gutii goggoreediro lakkodootatanno» ameerent usu debee ohandaareen fareen.

15 «Halleewo kuwaarre hikki shuumiti reede ulkkeessa abbaabate, aanzi ohanddaareenzi usu kasisero maragade daddaleeren eeggitakki worze helateeraan malabiin iso uumsise.

16 «Ohandaareenkkو kahoree gabbalamere «Goottakkee, ati iin tasissette t'agaraakkо t'agaraa tomon worze helamisisera» » ame.

17 «Goottanna, «Ati kaabddantte kahanddaattakki» Gozidan felttetta, «Kooko kic'c'arkkii kaabddantte leete mankkomutte maraan, katamaal tomonnii gutii odonnati kuun sisameria» » ame.

18 «Kallamikkina gabbalamegure, «Goottakkee, ati iin tasissette t'agaraakkо t'agaraa ken worze helamissetta» ame.

19 «Goottakkeessana «kuun ade katamaal ketti gutii odonnati sisameria» » ame.

20 «Kakkalee kahandaarena gabbalamere haa ame, «Goottakkee, hoc'ooyi mammare kaye ani kaadallayisera maragadekka hikima.

21 Ati kakkaannon gitto kazataatto, kawut'annon gitto kamat'araatto, kaantte kaziisoon ibaaddoti mankkoleete maraan ani ku abssayera.»

22 «Goottanna haa ame, «Ati kameellan kahandaatta haafura kaayiya ani ku firddinara. Kakkaannon giro kazatataro kawut'annon giro kamat'arataro kazaame kaziisoon ibaaddoti laanokkee gozaddeesette,

23 Emeeyire maragadekkee worzene wota goggoataroon kafelataro ibaad-don muun sisiwaatte?»

24 «Goottakeessana, esee ozaalleraanne «T'agaraa usukko aataddene t'agaraa tomon kaaboon sisa ame.»

25 «Isona «Gootta, usu t'agaraa tomon aba» ameen.

26 «Yesuusa haa ame, «Ani isinuun haa amara, kaaboon dubba adamara. Kallikkikko gozameen aankki kagirawa ataminara.

27 Ayesuun gozame ani isoo gutii goggoreedonko odootateeran hassu dinajjoolkkee hittarraa keenadeene in hore enzaa ame.»

Yesuusa kabaja taratiiti Iyyerusaalemi tabano

(Mat. 21:1-11; Mar. 11:1-11; Yan. 12:12-19)

28 Yesuusa hikka ayeese abbaabatere Iyyerusaalemi tos bin horehaye sesseetaa gire.

29 Zayitii kabeyaara gaa takkozalataro wodamii ogiraan, Beetefaaage tonssa kabittaaniya maaman tos kakkogabbalamare goorata, usukko ozagaalssatareenkkо lamanne haa ame fare.

30 «Isin horee kagiro maaman seeyeen, eserraanna tabaa giraan maayyona suure takkohamas'iinoon giro tademeeree darmmee shaantte tagitto helnnattaan, furaddeen hittarraa keena.

31 Maayyona «Muun furattaan?» Ami isin gohoosate «Goottawun dootisatta ama.» »

32 Ofarameerenna seeteerene usu goggosegeerekki malee lee heleen.

33 Kaminee ibaaddona darmmee tademeer isin furaa girantti deengureen, isone «Darmmee muun furattaan?» ameen.

34 Isona «Goottawun dootisatta» ameen.

35 Esekkoona darmmee tademeer Yesuusa tos keenen, sarssi kakkisoo gutii yayeengurene Yesuusana darmmeeyi gutii hamas's'iiseen.

36 Ibaaddona usu kakkoseetaro raadii sarssikkisoo yaa gire.

37 Zayitii kabeyaara gaa takkozalataro wodamikko metegamatto kageesaro raa tos kakkogabbalamareen goorata tooto aaloo onjiin olleeren usukko ozagaalssatareen kaddeeraan baasa dubbaa geggelaataa yaayetiso t'ok'kiseen haa amaa Waa galataano haggazbeen.

38 «Mege kagoottayi każemeetara wono kasommaasameya!» «Nogodda Daruuri, kabaja guuntee Waawuun halleeto!»

39 Gosa orroo kagire kookkoo ibaaddo kafarasaawi Yesuusane, «Każagaalssisatto, kukko ożagaalssataran c'älzi goggogżaminaawun lakkohadisattoya?» ameen.

40 Yesuusana, «Ani isinne haa amara» «Iso c'älzi gożameen eżemoolnna iyyirowa» ame.

Yesuusa tażiyyerusaalemi katamaawun ootano

41 Yesuusana Iyyerusaalemi tos kakkogabbalamare goorata katamaa degure oote.

42 Haa ame, «Kuun nogodda kalleero meyya ati hittaari addeesi gittewa! Gidda gożameen ilttaakkō golatera.

43 Diinajjolkka ku maraamure mina mina maraamurisi ooti kayigure tabanokkaanna biyaanokkaa tiri kakkoyaadisira goorata emeeyinara.

44 Te kunna ootittaayi orroo kagiro yiiskkaa errene wota lelledinaraan, eżemokko kafelamera gimbbe dubba diigaminara, Waa ku fayyiisin kakkogżemetero goorata ati lakkogżaddeessetto.»

Yesuusa k'ulluukki min kawaayi

(Mat. 21:12-17; Mar. 11:15-19; Yan. 2:13-16)

45 Esekko abbaabatere Yesuusa k'ulluukki min każebi tabere odaddalatareens esekko beese.

46 Adena «Min kakki k'ulluukki min każebi linnara» amame mas'aafa k'ulluukkii s'aafamera isin gożameen «Laga kashitta» yelatteen» ame.

47 Yesuusa arggetto k'ulluukki min każebii agaalssisaa gire. Tuuk'aamokokki woyichchana kamuse seera ożagaalssisareen, kakkaleenna Ayihuudin horehayene ofelareen Yesuusa lagadin dootaa gireen.

48 Ayesun gożameen gosa dubba agaalssisanokkeessayi boojaame mankkogire maraan felin amaa każemeeteren isoon ekkaatana waate.

20

Yesuusakokki odonnati Ayihuudiwun każayeesisiro lee

(Mat. 21:23-27; Mar. 11:27-33)

1 Arri tooyi Yesuusa gosa k'ulluukki min kawaayi agaalssisaanna odu tazidan lallabaa giraan tuuk'aamolkokki woyichchaalna seera kamuse ożagaalssisaranna jaarsolee kukkużameen usu tos emeeten.

2 Isona, «Hikka ayees kakkofelatta eeki odonnatiyo noon segii. Kuun odonnati kasisera usu ayyoyya?» ameen hoosaten.

3 Yesuusana, «Aninna hoosiin too isin hoosaro, alla iin abbaaba.

4 T'ink'ata kayaannisa Waakkoya mu ibaaddokkoya?» ame.

5 Isona haa ameeren isi isizorru makkaren; «Waakkoya gożaminne, Hayya Yaannisa kazamero muun isin ammanana waatteen?» aminara.

6 «Ibaaddokkoya» gożaminne gosa dubba Yaannisa kahegeroo laanokkeessaa mankkogżammanataraan maraan eżemoo no eeggiranwa.»

7 Haanssun «Eetikkoy noo laakansso» ameen abbaabeen.

8 Yesuusana, «Goortta aninna hikka ayees eeki odonnati ani felaro ani isinuun lakkoseginaro» ame.

Kawoyinii akaakiltte otateen obaraarankokki masuussa

(Luk'. 20:9-18; Mat. 21:33-46; Mar. 12:1-12)

⁹ Esekko abbaabatere Yesuusa haa ame hikka masuussa gosaawun segaano haggazabe. «Ibaaddoti koo akaakiltte kawoyinii abbarate, otateen obaraarewun kirayii sisegure ul kakkalee seetegure tanjiin adallaate.

¹⁰ Kaami takkokukku^zamaro diginnii, tawoyinii ilkko usu tageyaatto mina goggofarrawun kahandaare otateen obaraareen tos fare, otateen obaraaren adeen kahandaaro boc'c'eeren gene taalaal gafareen.

¹¹ Debeenna kakkalee kahandaaro fare, otateen obaraareen usuna adeen boc'een, yeraasenen gene taalaal gafareen.

¹² Giddanna ade kaseedi kahandaarena fare, otateen obaraareen usuna addeen meeggayisen sarddeediseen shafeen.

¹³ «Kawoyinii akaakilttekkokki odona, «Goortta misi yella? Alla adi kageelaataro erekkee farnnara, woddaasa usu okabajiraan leeraan» ame.

¹⁴ «Otakeen obaaraaren gozameen erekkeessa kakkodeyaanne goorata «Hikki ka^zeeelnaroya,» Koyeen «Usu lagandda hitti rittiinna tattaani leetowa» ameen malaateen.

¹⁵ Kawoyinii akaakiltte banzekko sar beeseren lagadeen. Yesuusana.

«Goortta akaakilttekkokki odo misi yelinara?

¹⁶ Emeeyire hanzu otateen obaraareen lagadinara. Kawoyinii akaakilttekottti banze kakkalee otateen kabbaraaroon sisinara.» Gosana hikka kakkomaalare goorata, «Hikka aankkikki arookkeeno» ameen.

¹⁷ Yesuusana iso tos diyaa haa ame,

««Hayya gimbbe omadaarataran kattuffateraan e^zemo
felo omineetun mete lee amame kas'aafamerokotti fureenna metta?»

¹⁸ Hikka e^zemoo gutii ka^ziyaara dubba e^zebinara, e^zemonaa usu gutii kakko^ziyaara dubba shii^zaminara» ame.

Giira murano

(Mat. 22:15-22; Mar. 12:13-17)

¹⁹ Seera kamuse o^zagaassisareenna tuuk'aamolkokki woyichchaalna hikka masuussa kakkoon^zayeesere isoon laano mankko^zaddeeseen maraan, usu goratawa abin dootaa gireen. Ayesuun gozameen gosa abssateen.

²⁰ Yesuusana karoomi mootiwun roorisi sisin hizikko kabiyaaro haafuraa usu abin dootaa gireen. Haanssun karrummii aani lii ogabbalamiraan kimbir kayeen.

²¹ Kimbir leen oseeterenna haa ameen usu hoosaten. «Ka^zagaalssisatto, ati likkiikki ayees goggo^zayeesattona goggo^zagaalssisatto usumalee raa kawaa karummii goggo^zagaalssisattona maayyoonna ka^zululisoon laano noo kanssowa.

²² Amiinna K'eesaariwun giira murano seerakkaani fezi sisara mu lakkosisaroya?»

²³ Yesuusa gozameen meellanettiso addeesere haa ame.

²⁴ «Alla dolchchii too iyyeen tusa, gutii tagitta taayyo middina mege kaayyoya?» Isona tak'eesaritta ameen abbaabteen.

²⁵ Yesuusana, «Goortta kak'eesari K'eesaariwun, kawaanna Waawuun sisaa» ame.

²⁶ Haanssun usu ka^zayeesero haafuraa gosa horee usu abin lakkodaandeen, abbaabikkeessaa mameengureen c'alzi ameen.

Goyikko kiyaanokotti hoosin

(Mat. 22:23-33; Mar. 12:18-27)

²⁷ Goyikko kiyaano laagiro o^zamaraan Sodok'aawilkko kookkoo Yesuusa tos emeetengurene hoosin hoosaten.

28 Haanna ameen, «Ka^zagaalssisatto,» Ibaaddoti koo oori atayigure yiis ha^zumulooni goggoye, abbi ese galtaatteti atayire yiis umuli abbikkees-sawun sannii ban^zee goggokayiroo «Muse noon s'aafera.

29 Hayya, abbilaal todoba gitte. Kahoree oori atategure yiis ha^zumulooni goye.

30 Kallamin usumalee.

31 Kaseedina ade atate, todoba dubba usumalee atatengureene yiis ha^zumulooni goyeen.

32 Haarrena heleelttiti goote.

33 Goortta todoba ese mankkozatatera maraan, tagoyikko keyaano arri ese oori taayyo linnatta?»

34 Yesuusana abbaabere, «Hikka alamikokki ibaaddo atataraan, keesaran.

35 Ka^zemeetaro alamiinna goyikko kiyaano okkoondootisara gozameen lakkozatataraan, lakkonakeesamaraan.

36 Erggichcha aani mankkollinnaraan maraan esekko danbbeebaan lakkogoyinaraan, goyikko mankkokeen maraan yiis kawaayaan.

37 Muse gara kahurisekotti tas'aafantteto jirtti orro Goottanne, ka^zabraame Hedo, kayissaak'a Hedo, kayayik'ooba Hedo amano ogoyeran kakkin-naraan laano tusara.

38 Dubbana usuun arddonzi mankkoleen maraan, usu arddonzikkokki Hedo kuwaarre goyikokki Hedo lakkoyo.»

39 Kookkoo seera kamuse o^zagaalssisareenna «Ka^zagaalssisatto, ta^zidan ay-eesse, ameen.»

40 Esekko abbaabateren odo koonna duuddo usu hoosayin lakkodaanddee.

*Kiristoosa ere kaayyoya?
(Mat. 22:41-46; Mar. 12:35-37)*

41 Esekko abbaabatere Yesusa haa ame, «Ibaaddo Kiristoosa misii ere kadaawuteya amara?

42-43 Alanttina daawute metekkeessan mazamurikokki mas'aafayi haa ameria,

«Waa Goottakkeewun,
diinakkaa lukittaayi ani taadaddarisiroo
«Merggetteeyi hamas's'ii» ame.

44 Goortta Daawute, «Goottaa ami usu gozuumiro misii erekkeessa laara?»

*Yesuusa seera kamuse o^zagaalssisaraankko gosa seerisano
(Mat. 23:1-36; Mar. 12:38-40)*

45 Yesuusa gosa dubba maalaa giraan usukko o^zagaalssataranne haa ame.

46 «Ka^zeerki sarssi sarssateeren maraamurano ogeelaataran, taggiyya ban^zee nogodda aatin odootataraanna, Ayihuudikokki min ka^zebii kakkabajaa barc'uma, ban^ze ta^zaamoyinna takabajaa ban^ze, odootataraankko isi^zoottisin oorayeen.

47 Isona kagalttantteel min ohiyyumisaraanyan. Mutin ameerien ebikakkisoo eeraasataran, kameellan firdda iso ooratara.»

21

*Galttaantteti kasissetto mus'uwaata
(Mar. 12:41-44)*

1 Yesuusa t'ok'k'i ami godeero dureessajol k'ulluukki min kawaayi mus'uwaata kakkokukkuyisaraan huuyi orddeesen mus'waatakisoo lugudaa giraan dee.

² Adena hiyyeetti galttaantteti too dolchii lama lugudaa dee.

³ Haanna ame, «Ani rumminaa amara, dubbaankkona roorsse hitti hiyyeetti galttaantteti sissetta.

⁴ Hinzi ibaaddojja kakkosiseeran worzekisokko golleero, ese gozameen kasisetta hiyyummattiseekokki jilbbaa ozaabto barisano dubba sissetta.»

Gees gudatanokokki malaataal

(Mat. 24:1-2; Mar. 13:1-2)

⁵ Usukko ozaagaalssatarankko kookkoo k'ulluukki min kawaa e2emo kazidankkina Waawun kasisamero ilabo iidanokokki ayeesaa giraan,

⁶ Yesuusana haa ame, «Hikki isin kadeyaattan dubba hadarzaamooni e2emo e2emoo gutii goggokakkaameroo takkohesoon arri emeeyinatta.»

⁷ Isona, «Ka2agaalssisatto,» goortta «Hikki dubba kakkollinnara goreeya? Adena hikki haa kakkollinnara malaata meyya?» ameen hoosaten.

Tagootta emeetokko horeene taginnatto rakkoonna bak'atano

(Mat. 24:3-14; Mar. 13:3-13)

⁸ Yesuusana haa ame abbaabe, «Goggosossoyinonkko isi oottisin orayeen, kamooggan, «Ani Kiristoosayya» amaa, adena, «Goorata gabbalameria» amaa megekkeeyi emeeyinaran. Isin gozameen iso debeenna arooseetteen.

⁹ Jereen keyaanokkina gosakotti engge gomaaltteen arooneyiteen. Hikki t'ayi liin kadootisaroya, geeskotti gachcho ade goorsewa laakkolinatto.»

¹⁰ Adena haa ame, gosa gosaa gutii, wono wonoo gutii kinnara.

¹¹ Kazatii ulkokki aazaano linnara, u2ina hinc'c'inne ul dubbaa linnatta. Kazabssisira kooko usumaleenna daruurukko kazatii malaata linnara.

¹² Hikki dubba laanokko horene ibaaddo gozameen isin abnnaraan. Horoornnara, firddiwun Ayihuudikokki min kazebii tonssa geesinaran minkashaano tabsinaraan. Wonolaalnna mootijoi horee geesinnaran, hikki dubbana megekkeekotti aalantti isin ginnara.

¹³ Hikkina megekkee atotiin ta2idantti it'aa isinuun linnatta.

¹⁴ Haanssun kamootaminattan mooton me abbaabiti sinssa amaa tarii goggoyaadonkko wodanaayi abayeen.

¹⁵ Diinakkisin isin awodiinna isin diidin kakkodaanddenoon haafurana k'arumma ani isinuun sisinara.

¹⁶ Isin o2umuleeraan, abbilaalttisin, fallikkisinna saatijoolkisin duuddo hahesooni isin roorisi sisinaran. Isinkkona kookkoo lagadinaran,

¹⁷ Iyyeen mankko2ammanattaan maraan ibaaddo dubbaa dollee kadidanteen leetaan.

¹⁸ Ayesuun gozameen metekisinkki fiit'a koonna lakkobaaro;

¹⁹ Ataayi aallanoyi neefotatisin haasayinattaan.

Yesuusa Iyyerusaalemikokki baano t'aye ayeesano

(Mat. 25:15-21; Mar. 13:14-19)

²⁰ Adena Yesuusa haa ame, «Iyyerusaalemi kajereene wotaadaral marantte ta2abantteto kakkodeeten goorata, bayikkakkise gabbalamano addeesa.

²¹ Hassu goorata ul kayihudaayi ogiraan dubba wodamiil tos habak'ateen. Katamaayi ogiraanna esekko habeen. K'amanne ogiraanna katamaa orddi arootabo.

²² Kas'aafamera dubba goggogudaroo hikki kamurroo goorataya.

²³ Ul gutii ta2atii rakkoo linnatta hikka gosa gutii engge emeeyinatta. Haanssun hassu almmaa heleel kafatowunna kaziliisaroon aanne isoon!

24 Shiifaayinna goyinaraan, Ayizaab dubba tos boojaami ataminaraan, Iyyerasalemiinna Ayizaab odonnati kakkobarisara gees taa gudaroon Ayizaabii odaddaramaan linnaraan.

*Ere ka?ibaaddokokki kallami emeeto
(Mat. 24:29-31; Mar. 13:24-27)*

25 «Arri, Diginninna barraajja gutii malaata linnara, tabekeenna tagaashimallo yaayekko kakkeeyi, ulii gutii kagira gosa yaadinara, shalagaaminara.

26 Hunna kadaruurennna mankko?aazinaro maraan, ibaaddo abssiinna alami gutii me ka?emeeyinara amaa oorataa hashurukki aminara.

27 Hassu goorata ere ka?ibaaddo hunnaayinna ta?atii kabajaa duumanchchaayi emeetaa giraan dinnaraan.

28 Isinna hikki ayees gudatano kakkohaggazabro goorata, fayyinnakisin mankkogabbalamero maraan, tukkul uma aallaa, t'ok'k'i ama elddaa wochchaa» ame.

*Goottakotti emeeto katusaro gaa kabalasikokki masuussa
(Mat. 24:32-35; Mar. 13:28-31)*

29 Ade Yesuusa haa amaa hitta masuussa segee, «Gaa kabalasina kakkalee gaajjol dubba diyaa.

30 Baalallo?ottiso hurisaa giraan godeetaan, hassu goorata bat't'eessa gabbalamano isin kassanwa.

31 Usumaleenna ade hikki ayees gudatano goddeeten, wononniati kawaa gabbalamano malaba.

32 «Ani rumminaa amara; hikki dubba lii taaroorro hitti alattaan lakkoroitto.

33 Daruurnnna ulnna roornaraan, haafurakkaakki go?ameen lakkoroorro.

Ataayi ooratano

34 «Goortta meessa kallikki giri, t'amokokki jiinaanii barsanokonzi yaadaa wodanattisin goggodillafannonkkona hasse arri wot'amade aani der?a goggeenonkko isi?oottisin oorayeen;

35 Hikki ulii kagiropi ibaaddo dubbaa gutii der?a ginnara.

36 Haanssun ka?emeetaro dubbakkona isin milik'i goggohessanunna ere ka?ibaaddo horee aallin goggodanddeetanun arggetto ataayeen ebaayen.»

37 Yesuusana arri arrii k'ulluukki min kawaayi agaalssisa, hemeen ade zayitii kabeyaara gaa takko?alataro wodamii bee barare.

38 Gosa dubbana Yesuusa maalin bullane k'ulluukki min kawaat tos emeetaa gire.

22

*Goottaa Yesuusa gutii kafelamero daba
(Mat. 26:1-5; Mar. 14:1-2; Yan. 11:45-53)*

1 Hassu goorata faasikkaa ka?amamare kababoo baala takkokabajaamira arri gabbalantte gitte.

2 Katuu?aamol woyichchaalnna seera kamuse o?agaalssisan gosa absataa mankkogireen maraan, Yesuusa tayeli lagadiraan raa dootaa gireen.

*Yihuuda Yesuusa roorisi sisin ekkaatano
(Mat. 26:14-16; Mar. 14:10-11)*

3 Tomonkko lama ofarameeraan wota katootamere ka?ask'orotu ulkokki Yihuudaa s'alaye tabtte.

⁴ Haanssun Yihuuda, katuuk'aamol woyichchaal tonssa k'ulluukki min kawaa ozooraran kažajaaroeki tos seetegure Yesuusa misii roorisi sisanaro ayeese.

⁵ Isona hikka ayeesi gegylaateren maragade sisin ekkaaten.

⁶ Usuna usu ayeesi ekkaate, Yesuusa roorisi isoon sisin gosa takkoginnootii kažekkaaro goorata oorataa gire.

Kafaasikkaa kita kahemeene ekkaasanno

(Mat. 26:17-25; Mar. 14:12-21; Yan. 13:21-30)

⁷ Esekko abbaabatere kafaasikkaa idaado kakkoženžaamara kababoo baala gee.

⁸ Yesuusana, «Kafaasikkaa kita kahemeene noo goggožaaminnoo seyeendeene ekkaasa» ame t'aye P'et'iroosana Yaannisana fare.

⁹ Isona, «Haggee no goggožekkaansson dootatta?» ameen hoosaten.

¹⁰ Usuna, hikkima, «Isin katamaa tos tabaa giraan uulla tabekke kasidatero ibaaddoti helnnattaan, usu kakkotabaro min taageetaanii debee seyeene.

¹¹ Odo mineenne, «Kažagaalssisara, inkko ožagaalssataranne wota kafaasikkaa kita kahemeenee ani takkožaamira tammartti banžee eetitta? Haa amara ama.

¹² Usuna fook'ii gutii yaanttedde tažekkaattetto taballžaantti kiflili usu isin-uun tusinara eseenna iin ekkaasa» ame.

¹³ Isona seeteerene usumalee Yesuusa isoon goggosegeerokki malee lee helereene, fasikkaanna esee ekkaasen.

K'ulluukki babo kawaa

(Mat. 26:26-30; Mar. 14:22-26; 1 K'or. 11:23-25)

¹⁴ Saatinna kakkogeetette goorata Yesuusa ofarameeraanne wota k'ulluukki babo aamin hamas's'ee.

¹⁵ Haanna ame, «Ani rakkoo atatanakko horene hikka kafaasikkaa k'ulluukki babo isin wota aamin aaloo halchchaa gire.

¹⁶ Ani isinuun haa amara, wononnati kawaayi hikkakkotti fureen taagudattoo, hikka kafaasikkaa k'ulluukki babo kallami ani lakkoožaaminaro.»

¹⁷ T'ugga aate sommaasate abbaabatere haa ame, «Ahžaay, dubba hikkakko hedeedama,

¹⁸ Ani isinuun haa amara, giddakko haggazabere wononnati kawaa taa emeeroon, hitta tawoyinii ilkko kafelamero t'amo lakkot'aminaro.»

¹⁹ Babona keesere Waa sommaasate, ekkažebise sisegure, «Hinži isin maraan osisamaraan soozootteeyyan. Hikka in shaadiin yelayene» ame.

²⁰ Usumaleenna kita kahemeene aameen abbaabaterene t'ugga keesegure haa ame, «Hitti t'ugga isin maraan kažubayinaro iigikkeeyi kallinaro ammato ožusubaan.

²¹ Ayesuun gozameen in roorisi kasisinarokotti genetteenue wota yaalža orroo gitta.

²² Ere kažibaaddo t'aye Waa goggomurttessamerokki malee goyinara ayesuun gozameen usu roorsi kasisinaro hassu ibaaddotin aanne.»

²³ Isona, isožorrokko hikka haa kayelnnara ayyoyyo isizorroo hoosatano haggazabeen.

Dubbaankko karoorara ayyoyya

²⁴ Adena iso, no orrokko kanjiinkki ayyoyya amaa usukko ožagaalssatareen isizorroo dogamaa keeseen.

25 Yesuusana haa ame, «Kazayizaab wonolaal gosakkisoo hunnaa bariisinaran, isoo gutii odonnati ozaabaan 〈Ta2idan ofelaraan amami uumaminiaraan.〉

26 Isin dollee adi haa aroolleeno. Gohesoon isinkko kanjinkki kalleera kic'c'aar aani, mooti kaldeerana kahandaaro aani halleewo.

27 Ayesuun gozameen inne wota, aamoon kahamas'eerokkona aalleekaa ka2amisarokko eekiya kajjinatara? Aamoon kahamas'erooyolla? Ani gozameen isin orroo kagiro kahandaarokko koo aaniya.

28 Isinna rakkootteekki goorataa inkko kale anbbeenoni iyyee dollee ozaallitetteenttaan.

29 Abbokki in goggoshumeroo aninna ade wononnatikkeeyi isin shuminaara.

30 Hikkina wononnatikkeeyi aamokkeekko goggogaanttaanunna goggot'attanun adena korffinjee gutii hamass's'iiddeen tomonkko lama ka2isiraeel gosa gutii gogofirdditanunya.»

*Yesuusa P'et'iroosa usu kakkakayinaro t'aye ayeese
(Mat. 26:31-35; Mar. 14:27-31; Yan. 13:36-38)*

31 Adena Yesuusa haa ame, «Simoona! Simoona! Gidda, s'alaye isin dargammaa aani baamp'iin Waa hoosatte.

32 Ani ade ammanokka goggobaannonkko ku maraan ani Waa ebaaye, atina kakkocabbaabattee goorata abbilaalttaa ataayisa.»

33 Simoona, «Goottakkee, ani kunne wota shaaminna, goyiin ekkaasayera» ame.

34 Yesuusana, «P'et'iroosa, hittaari lukkan lukkale hazoyinon giraan, ani usu lakkokaso amidde seed gali in kakayinatta amara» ame.

35 Esekkona Yesuusa, usukko ozaagalssataaraaninne «Koroojoo kallii, shile kallii, keferroo kallii, isin kakkofarere goorata isinuun kahank'k'atera ayees gire?» ame hoosate. Isona «Koonna noon lakkohank'atero» ameen.

36 Yesuusana haa ame, «Gidda gozameen korojjoonna, shilena kakkongira ibaaddo hazabato, shiifa kallikkina sarssikkeessa daddalayire haziminato.

37 Ani isinuun haa amara, «Ommeellanne wota tootaame» amame kas'aafamere iyyee gudayin dootisara, in maraan kas'aafamera kakkogudayinara goorata addeesame geera.»

38 Yesuusakko ozaagalssataareen, «Goottaa! Hikkima shiifa lama hittanii girowa» ameen. Usuna «Leeraan» ame.

*Yesuusa zayitii kabuyaara gaa takko?alataro wodamii ebaate
(Mat. 26:36-46; Mar. 14:32-42)*

39 Yesuusa goggokasanaaye zayitii kabuyaara gaa takko?alataro wodami tos seete, usukko ozaagaalssataareenna usu debee seeteen.

40 Eserraanna kakkogeyaanne goorata, Yesuusana, «Isin c'aafiti orroddi goggotaboonkko ebaayen» ame.

41 Isokkona e2emo shafamere seete kakkoezyaaro gitakki fakki amere gilbise ebaate,

42 Haanna ame, «Aabbokkee, fe2ittaa golletee, hitta tarrakkoo t'ugga inkko aatina. Ayesuun gozameen fe2ittee halleenoon giraan fe2itta halleeto.»

43 Erggichcha daruwurkko usuun mutegure usu ataayise.

44 Aaloo muddamere ataate ebaataa gire. Foggolo ka2atii Iigikokki c'ac'c'ark'aatano aani ulii ubataa gire.

45 Ebikkona keegure usukko ozaagaalssataran tos emeete, isona yaadakko kakkokkeeyi ohuddureeraan helere haa ame.

46 «Muun huddurtteettaan?» C'aafiti orroddi goggotaboonkko «Kiyaaddeen ebaayen ame.»

Yesuusa abame

(Mat. 26:47-56; Mar. 14:43-50; Yan. 18:3-11)

47 Usuna ganaa ayeesaa giraan, kammooggan ibaaddo emeete. Tomonkko lamakko koo Yihuuda każamamere ibaaddoti horehaye geggesaa gire, anggayiinna Yesuusa tos gabbalame.

48 Yesuusana ade, «Yihuuda, Ere każibaaddo anggatanoyi roorisii sisinatta?» ame.

49 Yesuusa maraamureen ogireen usukko ożagaalssatareen ayees tallaaro deengureen «Goottaa, shiifayi goonssu?» ameen.

50 Isokkona koo katuuč'aamol woyichchaalun kahandaarokko basegure nebe tamergge goose.

51 Yesuusa ade, «Jisa! Hikka aankkikki ayees aroofeltteen ame.» Tażibaaddotii nebena dinegure fayyiise.

52 Esekkona Yesuusa abin ożemeteeren katuuč'aamol woyichchaal, k'ulluukki min kawaa ozooraran każajjaaronena jaarsoleenne haa ame. «Shittaa każabinaro ibaaddo aani, shiifana duullaa abtieddeen emeetteen?

53 Arggetto k'ulluukki min kawaayi isin wota takkogiree in lakkogiree. Hikki gożameen mugud kakkoreedero goratakksinya.»

P'et'iroosa Yesuusa kakate

(Mat. 26:57-58,69-75; Mar. 14:53-54,66-72; Yan. 18:12-18,25-27)

54 Esekko abbaabateren Yesuusa abeen geesen. Tuuk'aamon odonnati każabokki min tos tabseen. P'et'iroosana fakkime usu debee sesseetaa gire.

55 Ibaaddo katuuč'aamol woyichchaalkokki awud orroo eleen beebleen kooleen hamas's'eereen giraan, P'et'iroosana iso wota hamas's'ee gire.

56 Diyyiti too P'et'iroosa eleen dollee kahamas'eero tichchisse deetedde «Hikki ibaaddoti ade Yesuusa wota gire» antte.

57 P'et'iroosa ade, «Ati heleltti, ani usu lakkokaso» ame kakate.

58 Abaraan gac'c'imere kakkalee ibaaddoti koo usu deere, «Atina adde isokko kootta» ame. P'et'iroosa gożameen, «Ati ibaaddoti, lakkōzaniyyo» ame.

59 Saatii too gitā gac'c'imere kakkalee ibaaddoti ogiraan, «Hikki ibaaddoti kagaliila mankkolle maraan hedatano kallii Yesuusa wota gire» ame.

60 P'et'iroosa ade, «Ati ibaaddoti ati każayeesatto ayees ani lakkokaso» ame. Hikkana ayeesere ganaa hagudisoon giraan lakkale oye.

61 Goottaa Yesuusa kambbal amere P'et'iroosa dee; P'et'iroosana, «Hittaari lukkale hażoyinon giraan seed gali in kakayinatta» ame, Goottaa usuun każayeesero haafura k'alli ame.

62 P'et'iroosana sar beegure yururu ame oote.

Wotaadaral Yesuusa gutii k'ac'c'ifate

(Mat. 26:67-68; Mar. 14:65; Yan. 18:22-23)

63 Yesuusa abeen oora ogireen ibaaddojja k'ac'c'ifataanna usu basano haggħażżeen.

64 Iilżona golisereene, «Alla kahegeroo gollete, ku kabase ayyoyya noon segii?» amaa usu hoosataa gireen.

65 Usu habaaraanna yeraasaa gireen.

Yesuusa P'ilaa't'oosaanna Herodoosaa horee

(Mat. 26:59-66; Mar. 14:55-64; Yan. 18:19-24)

66 Ul kakkobareere goorata, jaarssa każulee, tuuk'aamokokki woyichchaalnna seera kamuse ożagaalssisareen raattoo kukkużameen, Yesuusa tażayihuudi shonggoo tos geesen.

67 Isona, «Ati kafayyisaro Kiristoosatta? Alla segin» ameen. Yesuusana haa ame. «Ani isinuun gosegeenenna isin in lakkōżammanayinattaan.

68 Isin gohoosayena iin lakkōżabbaabinattaan.

69 Ayesuun gożameen hittakko haggħażabere Ere każibaaddo hunnaa kawaakotti mergħee hamas's'inara.»

70 Hassu goorata dubbana, «Hayya, ati Ere kawaatta?» ameen. Yesuusana, «Laanokke hikkima isinwa segaataan» ame.

71 Isona, «Goortta kakkalee attonnati me dootisara? Noo metekkaanuun hiżi teessakko maalnennna!» ameen.

23

Yesuusa P'ilaat'oosa tos geesen

(Mat. 27:1-2,11-14; Mar. 15:1-5; Yan. 18:28-38)

1 Esee kukkużamere kagire ibaaddo dubba keegure Yesuusa P'ilaat'oosa tos geesen. Haa amaanna mooto haggħażabbeen.

2 «Hikki ibaaddoti gosakkaani sossoyisaa, K'eesaariwun giira goggomurramonkko tħira, adena, ani Kiristoosa kafayyisaro wonoya amaa giraan helnnenna.»

3 P'ilaat'oosa, «Ati każayihuudi wonotta?» ame Yesuusa hoosate. Yesuusana ii «Ati goggożamattooya» ame.

4 Esekkona P'ilaat'oosa katuuk'aamol woyichchaalnena gosane, «Ani hikka ibaaddoti gutii baas koonna lakkohelero» ame.

5 Iso adeen, hikki ibaaddoti Galilakko haggħażabere hitta taageero ul kay-ihuuda dubba haheesooni gosa agaalssisaa shalagaara ameen ataayiseen ayeesene.

Yesuusa Herodoosa horee aallano

6 P'ilaat'oosana hikka kakkomaalare goorata, «Hikki kagaliila ibaad-dotiya?» ame hoosate.

7 Yesuusa kaheredoosa k'alaadakko każemetero laano P'ilaat'oosa kakkōzaddeesere goorata, Herodoosa hassu almmāa Iyyerusaalemii mankkogire maraan Yesuusa Herodoosa tos fare.

8 Heredoosana Yesuusa din kamooggan goorata dootaa mankkogire maraan, Yesuusa kakkodeyaare goorata aaloo gegħelaate. Garakkeessakki ayees maale mankkogire maraan usu baasa gofele din abddi yelataa gire.

9 Herodoosa hoosin tammooggan Yesuusa hoosate, usu gożame toonna lakkōżabbaabero.

10 Tuuk'aamokokki woyichchaalnna seera kamuse ożagaalssisaran esee aalleerene ataayiseen mootaa gireen.

11 Herodoosa wotaadaralkeessa wota usu tuffii k'ac'c'ifate, kakkabajja sarssi sarjisegure P'ilaat'oosa tos fare.

12 Heredoosana P'ilaat'oosa eserri saatintte nak'ateen, t'aye gożameen iso orroo k'uut'te abanaayen.

Yesuusa kagoji firdda firddaame

(Mat. 27:15-26; Mar. 15:6-15; Yan. 18:39-40; 19:1-16)

13 P'ilaat'oosana tuuk'aamokokki woyichchaal, każayihuudi mootijjhonna gosana raattoo kukkuyisere,

¹⁴ Haa ame, «Hikki ibaaddoti gosa meellanewuun kekkeesara' antteddeen usu in tos keentteetten, aninna isin horee ayees k'ulleesseere, isin kakkeentteen mooton baas koonna lakkohelero.

¹⁵ Ade Herodoosa usumalee koonna helano waatti noo tos usu abbaabera. Isin goggodiyattanii hikki ibaaddoti goyin kageegisiro koonna ayees lakkofelero.

¹⁶ Haanssun ani usu boc'c'iire furnnara.»

¹⁷ [Hikka usu kakkoonzamere kafaasikkaa baalayi ibaaddoti koo shaanokko goggofuramiroo mankkodootisare maraany.]

¹⁸ Gosana dubba raattoo leere, «Hikka ibaaddoti lagadi! Barbaane noon furi!» amaa iyyeen.

¹⁹ Barbaanena katamaa orroo gosa meellaneeyi kekkeesanoyinna neefo lagadanooyi kashaamere ibaaddotiy.

²⁰ P'ilaa't'oosana Yesuusa furin mankkodootere maraan, ade abbaabe gosa ayeesise.

²¹ Gosa gozameen, «Suyiina! Suyiina» amaa iyyaa gire.

²² P'ilaa't'oosana seed gale, «Mewuun? Hikki ibaaddoti kafelera baas meyya? Usu kallagassisiro baas koonna ani lakkohelero, haanssun boc'c'iire furnnara» ame.

²³ Iso gozameen yaayetisoo t'ok'k'iiziseene Yesuusa goggosuwaamiro ataayiseen usu ebaaten, iyyakisona awodate.

²⁴ Haanssun P'ilaa't'oosa iso kahoosateran feloo goggohayiroon firdee.

²⁵ Gosa meellaneeyi kekkeesaanna neefo lagadano shaame kagire, goggofuramiroo kazebaatenaan aankki Barbaane fure. Yesuusa ade iso tageela-teen goggoyelarawun roorise sise.

Yesuusakokki suwaamano

(Mat. 27:32-44; Mar. 15:21-32; Yan. 19:17-27)

²⁶ Yesuusa abeen geesa giraan, Simoona każamamere kak'ereena ibaaddoti gat'arekko każemeetaro heleengureene masik'alii sidiseeren Yesuusa debee goggoseero abeen hunnoomen.

²⁷ Kamooggan gosana geegiyotattisoo babbasataa każootare heleelnna Yesuusakko haarre debee sesseetaa gireen.

²⁸ Yesuusa ade iso tos kambbal amere haa ame, «Isin każiyyerusaalemi heleel isizooottisiniunna yiiskkisiniun ooyeene kuwaarre iyyeen aroożootteen.

²⁹ «Hikkima maseenajjoolnna tażumulooon gitta gedeemi, hażiilisooni ogiraan naasasso osommaasameenyan» isin kakkontaan goorata emeeyinnara.

³⁰ Hassu gooratana, iso «Wodamiilnne «No gutii iyaa» gaagajjolunna «No golisa aminnaraan.» »

³¹ Goortta gaa unjjanekki haa goyeleen, każangage adi misi yelinnaren?»

³² Usune wota lagadin okkalee baas ofeleraan lama aateen seeteen.

³³ K'eraanyo tażamantette banżee kakkogeyaaren goorata suyyeen, baas ofeleraanna koo mina tamerggenne koo mina tabetene suyyeen.

³⁴ Yesuusana, «Aabbokke! Iso kafelaraanna lakkokasaan isoon haheso amina» ame. Isona sarssikeessa it'aayi hededameen.

³⁵ Gosana aalleere diyaa gire. Ayihuudikokki woyichchaalnna, «Kakkalee ibaaddo fayyiisera. Waayi każassaabamero Kiristoosa gollee, alla usu isizooottessa haħasato» amaa k'ac'c'ifateen.

³⁶ Wotaadaralnna gabbalamere każokokootaro t'amo kawoyinii sisaanna k'ac'c'ifataa gire.

³⁷ «Ati każayihuudi wono gollete, isizooattaa haasa amaa gireen.»

³⁸ Metekkeessakko guuntte masik'ali gutii, «Hikki kayihuuda wonoya» taazamatta s'uufi gitte.

³⁹ Felo omeellan feleerene osuwaameereenkkoo koo, «Ati la kafayyisaro Kiristoosattolla? Alla, isizoottaanna nonna haasi» amaa habaaraa gire.

⁴⁰ Kallamikkina gozameen haa ame usu hadise; «Noo amalekkookki firdda atataa girantti, ati duuddo Waa lakkotabssaattoya?

⁴¹ No ofelnneno felooyi murroo oziatannno mankkolleenenno maraan, kadootisaro firdda gutii ginna. Hikki ibaaddoti gozameen koonna kameellan ayees lakkofelero.»

⁴² Adena, «Yesuusaa, wononnatikkaayi kakkozemeette goorata in shaadina» ame.

⁴³ Yesuusana, «Ani rumminaa amara, hittaari inne wota gannatee girn-natta!» ame.

Goyi kayesuusa

(Mat. 27:45-56; Mar. 15:33-41; Yan. 19:28-30)

⁴⁴ Hassu gooratana saatii le kalleeroye, saatii saagaal taageetoo ul dubbaayi gutii mugud lee.

⁴⁵ Arriti mugud leete, k'ulluukki min kawaakokki goggolo fiilame lama banze bee.

⁴⁶ Yesuusana yaaye taazatiiti iyyee, «Aabbokkee, ayyaanakkee ani genettaayi sisatar!» ame. Haanna amere goye.

⁴⁷ Wotaadara booluun woyichhana kalleero ayees kakkodeyaare goorata, «Hikki ibaaddoti ogiraan k'ulluukkiye» amere Waa galatee.

⁴⁸ Hikkana din ese banze kukkume kagire ibaaddo dubbana kalleero ayees kakkodeyaare goorata geegiyottiso bobboc'aata min abbaabateen.

⁴⁹ Ayesuun gozameen Yesuusa aaloo okasanayeen dubba usumalee Galilakko kayere debee kasessetare heleel hikka diyaa fakkime aallee gire.

K'amalamano kayesuusa

(Mat. 27:57-61; Mar. 15:42-47; Yan. 19:38-42)

⁵⁰ Ayihuudikkotti shonggoo una kalleere Yoosefa kazamamere kazidankinna k'ulluukki ibaaddoti gire.

⁵¹ Hikki ibaaddoti tashonggoo markkaanna ofelareen felo wota lakkolleere. Usuna Armaatiyasi taazamantette tayihuuda katamaakokki ibaaddoti golleero, wononni kawaakotti emeeto oorataa gire.

⁵² Hikki ibaaddotina P'ilaa't'oosa tos seetere rees kayesuusa ebaate.

⁵³ Usuu fezi kakkosisamatte gooratana rees dagisere tak'amal gashee iidiser, ezemokko k'orame felame kazekkaatero duuddo maayona k'amalamooni takkogiro banzee k'amale.

⁵⁴ Arrina takkozekaasatanan arrite. Ayihuudin tafoolssi arri haggabiin latte.

⁵⁵ Galilakko kayere Yesuusa wota kazemetera heleelnna debee sesseetaa tak'amal banzee dee. Reesinna misii k'amaleeran dee.

⁵⁶ Esekko minkkisoo abbaabateren shittonna k'ibaati reesun ekkaasen, seera goggosegaarokki malee Ayihuudin tafoossi arri foolssateen.

24

Yesuusakokki Goyikko kiyaano

(Mat. 28:1-10; Mar. 16:1-8; Yan. 20:1-10)

¹ Almmakko tahoree arri heleel tazekkaasateraan shittoo abere ul bul-lazwaa giraan k'amal tos seete.

² K'amal guukko kazotottolero ezemo deen.

³ Orroddeen kakkotabareen goorata ade Goottaa Yesuusakokki rees lakkohleen.

⁴ Usu ayeesi girddi ameen giraan, aaloo kahank'aaro sarssi osarssateeraan ibaaddojja lama derza iso dollee aalleen.

⁵ Heleeljana abssikko kakkeeyi hussi ameen giraan, ibaaddojja haa ameen «Arddokki kalleero usu k'amal orrokko muun dootaattan?»

⁶ Usu keera! Hittanii lakkogiro, adena Galiilaayi takkogiree me usu isinne amero shaada.

⁷ «Ere kazibaaddo gene tac'ubbalessaayi roori sisamin, suwaamiinna taseedi arri goyikko kin dootisara» ame gire.»

⁸ Heleelnna hassu goorata haafura kayesuusa shaade.

⁹ Heleelnna banze tak'amalkko abbaabatere hikka ayees dubba tomonkko koowunna kakkalee ibaaddo dubbaan segeen.

¹⁰ Hikka ayees ofarameeraawun osegeeraanna, kamegidella ulkotti Mayiraame, Yohaana, Aaye tayayik'ooba Mayiraaminee isone wota kakkalee heleelnna gire.

¹¹ Iso gozameen heleel kazayeesere ayees kadanddowaraan aani isoon mankkollee maraan lakkoabddateren.

¹² P'et'irosa gozameen keegure k'amal tos tiyye. Eserraaj geegurena hussi amere orroddi gowochchiro gashe taalaal girano dee. Kalleero ayesuun mamaa minkkeessa abbaabate.

Raa kazemahusi

(Mar. 16:12-13)

¹³ Ese arri Yesuusakko o2agaalssatareenko lama, Iyyerusaalemikko kuma tomonkko koo tallabssi gitakki fakki kazame, Emahusi kazamamaro maaman tos seetaa gireen.

¹⁴ Isona kalleero ayees dubba isi isisi2orroo ayeesaa gireen.

¹⁵ Ayeesaanna sessettaan gutii giraan Yesuusana iso tos gabbalamere isoneta seetano haggazabe.

¹⁶ Ayesuun gozameen iso usu goggozaddeesonkko il2o2oottiso abameen gireen.

¹⁷ Yesuusa, «Isin seseetaa giraan, raadii isi isizi2orroo haa kazayeesatteen meyya?» ame.

Isona aaloo yaada orro tabeen tollimeen aalleen.

¹⁸ Isokkona koo, K'eliyoop'a kazamamere, «Hin2a arrijjoolii hittanii Iyyerusaalemii kalleero ayees kakkasoon, ati uluun marttitta?» ame abbaabe.

¹⁹ Yesuusa, «Kalleera ayees meyya?» ame. Isona haa ameen. Waayinna ibaaddo dubba hore felooyinna haafuraayi kazatii kahegeroo mankkolleere maraan,

«Hikkina kanaazireti Yesuusa gutii kafelamero ayeesiya.

²⁰ Usu tuuk'aamokokki woyichchaalna mootijjolkaani goyikokki firdaan daa usu rooriseen siseen, suyeen.

²¹ No andde kazisira2eel gosaawun wodoo leerowa aminne abddi kayelanenne usuye. Kakkaleekkona ade, hikki haa gollekko hittaari arri taseeditta.

²² Adena no orrokko heleel kookkoo no mamise, isona bullane k'amal tos seetereen.

²³ Reesinna kakkowaatareen goorata emeeteren «Yesuusa neefone gira2ozamaraan erggichchaal raaga deenne amaa abbaabateen emeeten noon segeen.

²⁴ No orokko kookkoo k'amal tos seetere, likkii heleel goggo²ameroo kalleero deen. Yesuusa ade lakkodeeren.

²⁵ Yesuusa haa ame, «Isin gwoolee ibaaddo, wodanatisinna kahegerool kaazayeesenaan dubba ammanatana waattii adallaatte,

²⁶ Kiristoosa hikka ayeesi hitta rakkoo atatanona kabaja tos tabano lakkodootisaroya?»

²⁷ Musekkona kahegeroo dubbakko haggazabere k'ulluukki mas'aafajjool garakkeessa kas'aafamero tusaa fure segee.

²⁸ Kaseetaren maaman kakkogabbalamereen goorata, Yesuusa iisi karoorinaro aani lee.

²⁹ Iso addeen, «Arriti ii te buyitetta, ul hemeen laara, haanssun noonne wota hittanii bari!» ameerentataa ebaaten. Haanssun isoneta barin tabe.

³⁰ Isoneta babo aamin kakkohamas's'eere goorata babo keesere Waa galateere ebise isoon sise.

³¹ Usu goorata lili²oottiso banamereen Yesuusa laano addeesen, usuna isokko siyame.

³² Isona, «No raadii giraan, no ayeesisa k'ulluukki mas'aafana bane agaalssisaa, wodanattaani gubataa lagittella?» ameen.

³³ Usu gorataa keengureene Iyyerusaalemi abbaabateen seeteen. Tomonkko koo usukko o²agaalssataranna okkalee isone wota koolleen kukkumeen ogiraan heleen.

³⁴ Isona, «Goottaa Yesuusa ogiraan keera! Simoonanna mutera» amaa gireen.

³⁵ Yesuusakko o²agaalssatareen lama raadii kalleero ayeesina Yesuusa babo ebise kakkosisare goorata misii isoon addeesamero segeen.

Yesuusa usukko o²agaalssatarawun mute

(Mat. 28:16-20; Mar. 16:14-18; Yan. 20:19-23; Ofa. Fe. 1:6-8)

³⁶ Iso hikka ayeesaa giranttii, Yesuusa iso orroo aalleere, «Nogodda isinuu halleeto» ame.

³⁷ Iso ade neengureene abssateen. Gaari kaddeeran aani isoon lee.

³⁸ Yesuusana haa ame, «Muun niyattaan? Wodanattisini muun hedattan?

³⁹ Genenno²otteenna luk'ak'k'o²oottee diyaa, anawayya. Ada in dina diyaa, in gutii goggodiyaattanii gaari soonna lefaalnna lakk²abtto.»

⁴⁰ Hikka amegure genennona luk'k'ana isoon tusate.

⁴¹ Isona geggelokkona mamanokko kakkeeyi ganaa ha²abddannon giraan, «Hittanii kooko kaaamiraan abttaane?» ame.

⁴² Isona eleenii kadubamero kun²ubkko usuun siseen.

⁴³ Yesuusana atatere iso hore aame.

⁴⁴ Usuna, «Ani isinnetä takkogiree, seera kamuseeyi, kahegeroolnna mazamurikokki mas'aafayi in maraan kas'aafamere dubba gudayin dootisara ame ani isinuu kasegeere haafurakki hikkaya» ame.

⁴⁵ Usu goorata k'ulluukki mas'aafajjoli goggoshaadinawun sammuisoo bane.

⁴⁶ Haanna ame, «Kiristoosa rakkoo atayinara. Taseedi arrina goyikko kinnara. Haa amame mas'aafa k'ulluukkii s'aafameria.

⁴⁷ Iyyerusaalemikko haggazabere gosa dubbaan c'ubbokko gula galanona c'ubbo haheso amamano megekkeessayi lallabaaminara.

⁴⁸ Isinna hikkanun atottaan.

⁴⁹ Aninna Aabbokki tasisero abddi isinuu farnnara. Isin adi elekko hunna taaazatattaanii Iyyerusaalemii gira.»

*Yesuusakokki daruur biyaano
(Mar. 16:19-20; Ofa. Fe. 1:9-11)*

⁵⁰ Esekko abbaabatere Yesuusa usukko ozagaalssataran katamaakko beesere Bitaanya taageero aate bee. Genennooottessana keesere iso sommaasate.

⁵¹ Iso galataa giraanna, isokko assaabame daruur tos bee.

⁵² Isona sagadeen, geggeloo ozaatiitinna Iyyerusaalemi tos abbaabateen.

⁵³ Waa galataa arggetto k'ullukki min kawaayi gireen.

Yaannisa kas'aafero Goottaakkaanki Kayesuusa Kiristoosa Wongala Tabano

Kayaannisa wongala Yesuusa kakkotusara ibaaddo lee ibaaddo or-roo kamutero arddokki haafura kawaa laano tusinya, mas'aafa metek-keessayi goggotusaroo hikki wongala kakkoons'aafamera onabbabaraan Yesuusa kafayyisaro li emeeyinara każamamere ere kawaa laano iso gog-gozammanawunna usuu ammananokotti aalantii jiruu jiroommakki giri isoon kagiro laano goggożaddeesirawunya (20:31).

Wongalaa tahoraarjee banzée jiruu jiroommakki haafura kawaanna Yesuusa raattoo iso koo laano tabano aani tuse abbaabatere Yesuusa kafayyisaro li emeeyinara każamamere ere kawaa laano katusaro kalekaleekki baasakki malataal tusara, esekko hikka baasakki malaataalkko misitti lażo helanttetto tatusatto jirtti malee giranaan; hitti banzē tammammaakatta ibaaddo kookkoo Yesuusaayi ammanere usuu debee osessetaran laanokokki gara, okkalee adeen usu misii neebaateraanna iso usuu lakkożammananno goggożameeran maleeya, foolssi 13-17 Yesuusa takkożabamere hemeenii usukko ożagałssataranne wota eeki gitatti tażatii esella usu abanaayena suwaamanokko horeene każiżekkaasatanona kagoggożinna haafura usu isoon maalssisano iso ayeesaran. Kagachchoo foolssijjol abamano kayesuusakokki garana firddawun hore aallano, suwaamanokkeessana goyikko kiyaanokkeessakokki gara, usumaleenna goyikko kiyaanokeessakko abbaabatere usukko ożagałssatarawun mutanokokki gara otusaraanyan.

Yaannisa gara kayesuusa Kiristoosane kahelamaro jiruu jiroommakki giri addeesise kakkontusara hitti sino hittakko horenbaan Yesuusa raa aani, rummi aani, giri aani yelateeren ożatataraawunya. Wongala kayaan-nisa kalekki kayelara rummijol każayyaana agaalssisin ogeerromeraanna barisano ohittariteetuun lażo ożatatanno, hikka amanona bekee, babo, ifa, kafoofee, idaad, akaakiltte kawoyiniinna il tawoyinii hikka aankikki kooko-jjool masuussa yeli atanoya.

Raattoo Hikki Mas'aafa Każabera

K'ofa tahoree 1:1-18

Kat'ammak'aaro Yaannisana ohoraarjee Yesuusakko ożagałssatareen 1:19-51

Yesuusa handdaanokkeessa haggħabano 2:1-12:50

Iyyerusalemiinna gobobkkiseyi kagachchoo handdaanokkeessakkokki arrijjol 13:1-19:42

Kagoottaa goyikko keyaanona usu ożagałssatarawun mutanokeessa 20:1-31

Gudisanoyi, Galilaayi adiżadi usukko ożagałssataranuun mutano 21:1-25

Haafura kagiri

¹ Horaarje haafura gire, haafurana Waa dollee gire, haafurana Waayye.

² Usuna horaarje Waanneta gire.

³ Kameen dubbana usu tonsse met't'aame, kamet't'aamero dubbakkona usu kallayii kamet't'aamera koonna laagiro.

⁴ Neefo usuu gitte, hitti neefona ibaaddoon ifatte.

⁵ Ifana mugdii hank'k'aara, mugudnna lakkożawodaro.

6 Waakko kafaramera Yaannisa kazamamare ibaaddoti koo gire.

7 Ibaaddo dubba attonnatikkeessa maalire garakteessane goggozammaniroon, ifa maraan ato liin emeete.

8 Ifa maraan ato liin emeetera kuwaarre usu ussun ifa lakkoye.

9 Ibaaddo dubbaan ifa kasisaro kalleera karrummii ifa alami tos emeetaa gire.

10 Usu alami orroo gire, alami kakkomet't'aamera usuu golleenna, alami ade usu lakkzaddeesere.

11 Kakkeessa kalleero tos emeete. Fallikkeessana ade usu lakkzatatero.

12 Halleewo kuwaarre ozataateeraawunna megekkeessaa ozammanaran dubbaawun ade ere kawaa takkoleeran fezi sisera.

13 Isona Waakko umulameenan kuwaarre, taziige goorttun tasooye fezi goorttun tababbaafer fezikko lakkzumulameraan.

14 Haafurana ibaaddo lee; sinonna rummii ammagame noo orroo baree. Aabbokkeessa dollekko kazemeetero, ere kookkotti kabajja noo deenne.

15 Yaannisana, «Inkko haarre kazemeetara inkko horeene mankkogire maraan inkko roorara ame ani kakkoonzatotaare hikkanunya» amaa iyeeususu maraan atotee.

16 Sinottessa ammagamanokko kakkeeyi no dubbana sinoo gutii sino atannenna.

17 Waa seera gara kamusene sisere, sinona rummina adde gara kayesuusa Kiristoosane emeete.

18 Suurewana Waa kaddeera maayyona laagiro, ayesuun gozameen Waa Odo dollee kagire ere koo kalleera Hedo usu noon addeesise.

Kat'ammak'aare Yaannisakokki attonnati

(Mat. 3:1-12; Mar. 1:1-8; Luk. 3:1-18)

19 Ayihuudina, «Ati ayyotta?» ami goggohoosarawun tuuk'aamolnna woyyuul Iyyerusaalemikko usu tos kakkofaraneen, goorata Yaannisa kasisera attonnati hikkaye.

20 Atotaanokkona haar lakkogale; «Ani Kiristoosa lakkoyo» ame addeesise atotee.

21 Isona, «Hayya ati ayyotta? Eelaasatta?» ameen hoosaten.

Usuna, «Lakkoyo» ame.

Isona, «Hayya kahegerootta?» ameen. Usuna, «Lakkoyo» ame abbaabe.

22 Isona; «Hayya ati ayyotta? Ati kafartette ibaaddoon abbaab noo gogosinssoo isi oottaawun mematta?» ameen.

23 Yaannisana kahegeroo Isiyaasaa goggosegameroo, «Goottawun raa Ekkaasa amaa

k'allullattokki ulii taziyyatte yaaye aniyya» » ame abbaabe.

24 Farasaawilkko ofarameeranna,

25 Haanna ameen; «Hayya Kiristoosa goorttun Eelaasa goorttun kahegeroo golleenon muun t'ammak'aatta?» ameen hoosaten.

26 Yaannisana, «Ani bekee t'ammak'aara, isin kakkasoonna ade isin orroo aalleera ame abbaabe.

27 Inkko danbenne kazemeetara, ani keferro oottessakokki shaano furin kakkodaaddeennoon usuya.»

28 Hikki dubba kalleera Yaannisa t'ammak'aa takkogire Yorddaanoskko, gamaa tabittaaniya katamaayiyye.

Idaado kawaa

²⁹ Yaannisa tallami arri, Yesuusa usu tos kazemeetaro deere haa ame, «Hikkima! Alamikokki c'ubbo kabbaasara idaado kawaa,

³⁰ *«Inkko haarre kazemeetara inkko horeene mankkogire maraan inkko roorara»* ani isinuun kazamare usuya.

³¹ Ani metekkeewun lakkomalabere, bekee t'ammak'aa kazemeeyerana usu Isiraeel orroo goggomutiroonya» ame.

³² Esekrona Yaannisa, «Ayyana arabe aani daruurkko dagere usu gutii hamas's'aa giraan dee.

³³ Ani metekkeewun lakkomalabere ayesuun gozameen bekee goggot'ammak'iroo kafarerana, «Ayyana K'ullukki kat'ammak'aara, Ayyana dagaanna usu gutii hamas's'aa kamutara usuya» ame.

³⁴ Aninna hikka deera, usu Ere kawaa laano atotinara» ame atonnati sise.

Ohoraarjee Yesuusakko o?agaalssatareen

(Yan. 1:40-42; Mat. 4:18-22; Mar. 1:16-20; Luk'. 5:2-11)

³⁵ Tallami arri Yaannisa Yesuusakko o?agaalssatareen lamane wota ese banzee aallee gire,

³⁶ Yaannisa Yesuusa esene rooraa giraan deere, «Hikkima idaado kawaa!» ame.

³⁷ Lama Yaannisakko o?agaalssatareenna Yaannisa hikka ayeesaa giraan maaleeren Yesuusa debee sesseeten.

³⁸ Yesuusana kamabbal amere usuu debee osesseetaran deere, «Me dootaattan?» ame hoosate.

Isona, «Rabbi, haggee gitta?» Ameen, [«Rabbi» amano ka?agaalssisaro amanoya.]

³⁹ Usuna, «Koyeen diyaa» ame. «Haanssun seeterene usu mankkogiro deen,» eserrina usu wota hayeen, arrikkona saatii tomonkki goorata lee gire.

⁴⁰ Yaannisa ka?ayeesero maaleen; Yesuusa debee osesseetaren lamakko koo kasimoona P'et'irosakokki abbi Indiraasa gire.

⁴¹ Indiraasa horaarje abbikkeessa Simoona helere, «Noo mesihi helannenna» ame, [«Mesih» amano Kiristoosa amanoya.]

⁴² Yesuusa tonssa keene. Yesuusana deegure, «Ati kayoona ere Simoonatta, kefa amami uumaminatta» ame, «Kefa» amanona P'et'irosa goorttuu «eemoo» amanoya.

Yesuusa Filp'oosana Naatina?eeli goggo?uumero

⁴³ Tallami arri, Yesuusa Galilaa tos seeyin goosate, Filp'oosana helere, «Indeebe sesseena» ame.

⁴⁴ Filp'oosana Indiraasa P'et'irosa aani kabeetesayida katamaakokki ibaaddotiiye.

⁴⁵ Filp'oosa Naatina?eeli helere, «Musena kaseera mas'aafayi, kahegeroolnna usu maraan kakkoons'aafeeren kayoosefa ere kanaazireti Yesuusa helannenna» ame.

⁴⁶ Naatina?eelina, «Naaziretikko ka?idankki ayees helamin daanddaara?» ame. Filp'oosana, «Emeedde deena» ame.

⁴⁷ Yesuusana Naatina?eeli usu tos kazemeetaro deere, «Hikkima, meellane kallayikki karrummii Isiraeeltti» amaa gara keessa ayeese.

⁴⁸ Naatina?eelina «Ati in misii addeesse?» ame Yesuusa hoosate. Yesuusana, «Ati gaa kabalasi hegeli? giraan, ganaa Filp'oosa ku ha?uumoon giraan ani ku deera» ame abbaabe.

⁴⁹ Naatina?eelina abbaabere, «Ka?agaalssisatto! Ati ere kawaatta, ati kazisiraeel wonotta» ame.

⁵⁰ Yesuusana, «Ati Każammanttetta, kabalasi gaa hegeli an i ku deera mankko amero maraanya? Ganaa hikkakko karoore ayees ati deeta» ame.

⁵¹ Adena, «Ani rumminaa rumminaa amara, daruur bananttedde, erggichcha kawaa Ere każibaaddo gutii korataanna dagaa giraan dinnattaan» ame.

2

Yesuusa beke t'amo kawoyinnii tos iggilise

¹ Taseedi arri tagaliila awuraajjaa, tak'aana katamaayi haassino gitte, Aaye tayesuusana esee gitte,

² Yesuusana usukko ożagaalssatareenna banże tahaasinoo uumameen gireen.

³ T'amo kawoyinnii kakkogudatare goorata Aaye tayesuusa, «T'amo kawoyinnii gudatelle antte.»

⁴ Yesuusana, «Ati heleelitti ani me goggoyelloo dootatta? Gooratakki ganaa lakkogeero» ame.

⁵ Aayetteessana esee ogireen ohandaaraawun, «Usu każamaro dubba fela» antte.

⁶ Każayihuudi kahurufa seera malee, todobaatamkko kenkko taa boolnne tomonkko ken liitiroo każabara toossa lewo esee gire.

⁷ Yesuusa ohandaaranne «Toossaalii beke ammaga» ame. Isona toossaalii hiżi geegiseen ammägeen.

⁸ Usuna, «Guukko hummuusaddene min kahaasinokki aamoonna t'amoon odonnati każaboon sisa» ame. Isona usu goggosegeerokki malee yeleen.

⁹ Odonnati każabanaayekkina t'amo kawoyinnii tos ożigilssameran beke hummuge dee. Golleenna eetikko emeteeraan lakkozaddeesero, beke ohumusseraan ohandaareen adeen kasanayenwa; usuna kamashashee kale umere,

¹⁰ «Ibaaddo dubba horaarje karoorisara każidankki t'amo kawoyiniyya, ibaaddona aaloo t'ame abbaabatere kadanbbee t'amo kawoyinnii roorisara ati adde każidankki t'amo kawoyinnii gidda gin kayitetta» ame.

¹¹ Yesuusana hikka baasakki malaataalkko kahoree tagaliila awuraajjaa K'aana katamaayi fele, kabajana tuse, usukko ożagaalssatareenna usuu amma-neen.

¹² Esekkö abbaabatere Yesuusa Aayetteessanee, abbilaalteessanee, usukko ożagaalssatarenne wota kak'ifirenaahoomi maaman tos dage, eseenna arri tic'c'ar hamas'seen.

Yesuusa k'ulluukki min każebi ekkaase

(Mat. 21:12-13; Mar. 11:15-17; Luk. 19:45-46)

¹³ Kazayihuudi baala kafaasikkaa goggogabalamee, Yesuusa Iyyerusaalemi tos bee.

¹⁴ K'ulluukki min kawaakkotti ali orroo giddijjool, idaadjjoolnna arabejjool odaddalatareen usumaleenhamas'seen maragade iggilissataa kadaddalatare ibaaddo hele.

¹⁵ Hassu goorata t'ork'aaye harże ekkaasere idaadjjoolnna giddijjool dubba min każebikkotti ali orrokko horoore, maragade ożigilssatanenna maragadekisoo darżee, t'arap'eezzalnna keese lugude.

¹⁶ Arabe odaddalatareenenna, «Hittakko beesa; Aabbokkeekki min kad-dookki min arooyelttein!» ame.

17 Yesuusakko o2agaalssatareena, «Min kaawun tagitta idane gubatta» amame kas'aafameria isoon shaadame.

18 Ayihuudina, «Hikka dubba felanokaawun me malaata noon tusinatta?» ameen.

19 Yesuusana «Hikka min ka2ebi basa, aninna arri seed orroo abbaabi keesinara» ame abbaabe.

20 Ayihuudi, «Hikka k'ulluukki min ka2ebi madaarin gees afartamkko le gudisera, hayya ati misii arri seed orroo abbaabi madaarinnatta?» ameen.

21 Yesuusa k'ulluukki min kawaa gozamiro ade isi ootteessakki maar ayeesanoye.

22 Yesuusa goyikko kakko kee goorata, usukko o2agaalssatareen usu me ayeesero shaaden, k'ulluukki mas'aafanna Yesuusa ka2amero haafuraa ammeneen.

23 Yesuusa kafaasikkaa baala Iyyerusaalemi katamaayi giraan, ibaaddo kamooggan usu kafelero malaatal deere megekeessaa ammane.

24 Yesuusa ade ibaaddo dubba mankkokaso maraan iso lakkoo2abddatere,

25 Usu wodana ta2ibaaddoo orroo kagiro mankkokaso maraan, maayyona gara ka2ibaaddoo usuun goggo2atotiroon lakkodootisero.

3

Yesuusana Nik'odimoosa

1 Tafarasawi unana, ka2ayihuudi woyichchaalkko koo kalleera Nik'odimoosa ka2amamare ibaaddoti gire.

2 Usu ibaaddotina hemeen Yesuusa tos emetere, «Ka2agaalssisatto! Waa usune wota kallee ibaaddoti kuwaarre ati kafelatto baasakki malaata maayyona felin mankkodaanddeennon maraan, Waa dollekko ka2emettettona ka2agaalssisatto laano noo kanssowa» ame.

3 Yesuusana abbaabere, «Ani rumminaa rumminaa amara, maayyona kallami gozumulame kuwaarre wononnati kawaa din lakkodaanddaaro» ame.

4 «Nik'odimoosana ibaaddo do2ayire abbaabayi misii umulamin daanddaara? Kallami umulamin abbaabayi gedeemi tazaawoo tos tabin daanddaara?» ame hoosate.

5 Yesuusana haa ame abbaabe; «Ani rumminaa rumminaa amara, maayyona bekekcona Ayyaanakko gozumulame kuwaarre wononnati kawaa tos tabin lakkodaanddaaro.

6 Ibaaddokko ka2umulame ibaaddoya, Ayyaanakko ka2umulamena ayaanaya.

7 «Kallami umulamano dootisara ani mankko ame maraan aroosaadde.»

8 Ambbal mankkogeeelaatte kiyaatta, yaayena maalatta, ayesuun gozameen eetikko emaatto, eetirraa seyattona laakkasso, Ayyaanakko ka2umulame dubbana hikkamaleeya» ame abbaabe.

9 Nik'odimoosana «Hikki misii liin daanddaara?» ame hoosate.

10 Yesuusana «Ati Isira2eel ka2agaalssisatto» leete giraan hikka ayees laakkassoya?

11 Ani rumminaa rumminaa amara, kakkansso ayeesinanna, kaddeenno atotinanna, isin addeen atotaanokaanina lakkoo2ataattaan.

12 Gara ka2uleekki ayees ani isinuun gosegiryo ammanatana kawattettaan, kadaruuree ayees gosegee misii ammanayinattaan?

¹³ Daruurkko kadagero Ere kazibaaddo kuwaarre, daruur tos kabbeera maayyona laagiro ame abbaabe.*

¹⁴ Muse k'älullattokki ulii habeessa goggosuyere malee, Ere kazibaaddona usumalee suwaamin dootisara.

¹⁵ Hikkina usuu kazammane dubba jiruu jiroommakki giri goggogirroonya.

¹⁶ «Usuu kazammane dubba jiruu jiroommakki giri goggogirroon kuwaarre goggobaannonkko Waa Ere koo taasisiroo alami adda geelatera.

¹⁷ Waa Erekkeessa alami tos kakkoon farera alami gutii firddin halleen-non giraan, alami usuysi goggofayyironya.

¹⁸ Usuu kazammanara dubba lakkofirddaamaro, usuu kazammanoon ade koo Ere kawaakki megee mankko ammanoon giro maraan, t'ayewa firddaaamera.

¹⁹ Firddana hikkaya, ifa alami tos emeete, ibaaddo ade felozottiso omeelan mankkoleen maraan, ifakko roorisate mugud geelate.

²⁰ Tameellan kafelara dubba ifa diidara, felo omeellan ootteessa goggomutoonkko ifa tos lakkozemeetaro.

²¹ Rummii kasesseetara ade felo Waayi ofelameraan laano addeesami mutin ifa tos emeetara.»

Kat'ammak'aare Yaannisa gara kayesuusa atotee

²² Esekko abbaabatere Yesuusana usukko ozagaalssatareenna ul kayihuuda seeteen, eseenna iso t'ammak'aa abaraan adallaate.

²³ Hassu goorata Yaannisa Saalemi dollee Heenon tażamamatto banzee beke onjiuin mankkogireen maraan, t'ammak'aa gire, ibaaddona t'ammak'amin emeetaa gire.

²⁴ Hikkina kalleera Yaannisa hashaamoon giraanye.

²⁵ Kookkoo Yaannisakko ozagaalssatareenna Ayihuudi orroo hurufaamanokokki seeraa dogamaa keete.†

²⁶ Yaannisakko ozagaalssatareen Yaannisa tonssa emeetenen, «Każagaalssisato, Yorddaanoskko gamaa kuunne wota kagire, garakkeessana ati kakkoonżatotitetta ibaaddoti, hikkima t'ammak'aara, ibaaddo dubba usu tos seetaa gira» ameen.

²⁷ Yaannisana, «Waakko gosisame kuwaarre maayyona koonna atayin lakkodaandaaro ame abbaabe.

²⁸ «Ani lakkokiristosayyo, ayesuun gozameen usukko horene farameria każamero isin metekisiniwa atotinattaan.

²⁹ Mashaashe kakkongitta usu kamashaasheyya, yaaye maalin dollee każallaara saati ade, yaaye tamashaashee gomaallo aaloo geggelaatara, haanssun hasse geggelaanjetti, gidda gudatteta.

³⁰ Usu t'ok'k'i t'ok'k'i amin, ani ade yeraayin dootisara ame abbaabe.

³¹ «Elekko każemeetara dubbaankko kanjiinkiya, ulkko kalleera każuleyya, tażuleenna ayeesara, daruurkko każemeetera dubbaankko kanjiinkiya.

³² Usu kaddeerona kamaalero atotaara, ayesuun gozameen atonnatikeessa maayyona lakkozatataro.

³³ Atonnatikeessana każatatere ibaaddo, Waa karummii laano addeese.

³⁴ Waa ayyaanakkeessa jiinase mankkosisaro maraan, Waa kafarera usu haafura kawaa ayeesara.

* ^{3:13} Daruurkko kadagero ere azibaaddoo kuwaarre daruur tos kabeera koonna laagiro «Kookkoo kahorkkoo mas'aafal» daruri kagiro ere kazibaaddo kuwaarre amara. ^{3:15} To. 21:9. ^{3:24} Mat. 14:3; Mar. 6:17; Luk. 3:19-20. † ^{3:25} Ayihuudi: kookkoo kahorkkoo mas'aafal Ayihuudi wuc'ariiyi amara. ^{3:28} Yan. 1:20.

35 Odo Erekkeessa geelaatara, kameen dubbana genetteesaa sisera.

36 Erekkeessayi kažammanara dubba jiruu jiroommakki giri aba, Erekkeessaa kažammanoon ade engge tawaa usu gutii laatta kuwaarre giri lakkohelataro.»

4

Yesuusa tasamaraawiti heleelitti too wota ayeese

1 Kafarasaawi ibaaddo Yaannisakko roore Yesuusa omooggan usukko ožagaalssataran ekkasanona t'ammak'aano maaleen.

2 Ayesuun gožameen kat'ammak'eera Yesuusa halleennon giraan usukko ožagaalssatarenyan.

3 Yesuusana hikka goggožaddeese ul kayihuuda iisere Galiila tos abbaabate seete.

4 Eserraa seetaa giraan Samaariya orrone roorano dootisare.

5 Haanssun Samaariyanne, Yayik'ooba ere keessa Yoosefaan takkosisero banže dollee tagitto Sikaari tažamamatto katamaa tos emeete.

6 Eseenna kayayik'ooba gumbbi kabekkee gire, Yesuusana sesseettaankko kakkeeyi hare mankkogire maraan gumbbi kabekkee dollee hamas's'ee, gooratana arrikko saatii lekki goorataye.

7 Heleelitti too tasamarawiti beke hummusayin kakkožemaatte goorata Yesuusa, «In beke t'amisina» ame.

8 Yesuusakko ožagaalssatareen babo iminayin katamaa tos seeteen gireen.

9 Ese Samaraawitina, «Ati Ayihuuditi leete giraan, in Samaraawi heleelittiine misi beke t'amisin amatta?» Antte, hikka amanona Ayihuudin Samarawijoolnne wota esella mankkoginnoon maraanye.

10 Yesuusana abbaabere, «Ilabo kawaa addeessewa in beke t'amisi kažamara ayyoyo addeesi gittewa atiwa usukko hoosaattewa, usuna beke oggiri kuun sisarewa» ame.

11 Heleelittina haa antte, «Goottakki, ati kakkohummusinaa lakkozabtto, gumbbina keelddokkiya, hayya hinža beke oggiri eetikko helnnatta?

12 Ayesuun gožameen, ati hikka gumbbi noon kasisero Aabbokaani Yayik'oobakko rooratta? Usuna Yiiskeessa, giddikeessana hikka gumbbikko t'amteenan», antte.

13 Yesuusana «Hinža bekekko kat'amara danbbe sugubaayinara,

14 Ani osisaro bekekko kat'amara ade suurewa lakkosugubaaro, ani osisaro beke kat'amara ibaaddo jiruu jiroommaan kafulttaaro kagiri bekekkokki fultto laara» ame abbaabe.

15 Heleelittina, «Goottakki, ani goggosugubaanonkkona beke hummusayin goggosesseenoonkko, maganne hinža beke iin sisi» antte.

16 Yesuusana, «Seedde entterkkaa uumi koyi ame.»

17 Heleelittina, «Ani entter lakkozabo» antte abbaabte.

Yesuusana, «Entter lakkozabo amano garaya.

18 Ogiraan entter ken kuun kagire, gidda kunne wota kagirana entterkkaa mankkolleennoon maraan, kažayeesetta rummiya» ame abbaabe.

19 Heleelittina, «Goottakki, ati kahegeroo laano gidda ani addeese.

20 Odolaalkkaani hitta wodami gutii sagadeen, isin Ayihuudi addeen ibaaddo sagadin kakkondootisara Iyyerusaalemiya amattaan» antte.

21 Yesuusana, «Ati heleelitti, hitta wodamii leere Iyyerusaalemiinna Oodoon kakkosagadoon goorata emeetaa girano ammani.

²² Isin ibaaddo kasamaarya kakkasootun sagadattaan, noo andde fayyinna Ayihuudikko mankkoleero maraan noo kakkanssoon sagadanna.

²³ Rummii osagadaraan; Odoo ayyaanaanna rummii kakkosagadiran goorata emeetara, giddannaemeetera, Odona hikkamalee rummii osagadaraan dootara.

²⁴ Waa ayyaanaya; osagadaraanna ayyaanaanna rummii sagadano dootisara» ame.

²⁵ Heleeltitina, «Kiristoosa ka2amamara kashigidame emeeyin girano kasa2wa, usu gozemeete ayees dubba noon seginara» antte.

²⁶ Yesuusana, «Ka2ayeesisara hayya ani usuyyo» ame addeesise garakkeessa eseen segee.

Samaraawitikokki atonnati

²⁷ Usu goorata Yesuusakko o2agaalssatareen abbaabateen emeeten, usu heleelttine wota ayeesa2 giraan deengureen saadeen, golleenna ade, «Me dootaatta?» goorttun, «Ese wota kakkoon2ayeesatta mewuunya?» ame usu kahoosatera maayyona laagire.

²⁸ Heleeltitina uulla iissedde katamaa2 tos abbaabate, gosaanna, haa antte.

²⁹ «Ani kafelero dubba iin kasegeero ibaaddoti koyeen diyaa, usu Kiristoosa leewuna?» antte.

³⁰ Isona katamaakko beeren usu mankkogiro tos seeteen.

³¹ Usu goorata Yesuusakko o2agaalssatareen, «Ka2agaalssisatto, babo aami» ameen.

³² Usu ade, «Isin kakkasoon ani ka2amaro babo aba» ame.

³³ Usukko o2agaalssatareenna, «Ibaaddo usuun babo keeni girro?» amaa isirroo ayeeseen.

³⁴ Yesuusana, «Babo kakki in kafarerokotti fezi felanona felo oottessa gudisanoya.

³⁵ Isin, «Diginni afarkko haarre wut'a giyaara» laa amattaanna? Hikkima, wut'a kukkumin gabbalamano t'ok'k'i maddeene ira diyaa» ame.

³⁶ Katagatara giddanna gollee daamooza ka2atateya, jiruu jiroommakki girin talleeto il kukkuyisatara, hikkina kawut'aterana katagatara wota goggogeggelaanawunya.

³⁷ Haanssun, «Koo wut'atara, kakkalee ade tagatara, ka2amamerma masuussa rummiya.

³⁸ Kandaafuroon gittaan goggotagataawun farera, kakkalee felooyi hare, isin addeen daafurkkisootti il kukkuyisatteen» ame.

Kamooggan kasamaraawi ibaaddo Waayi ammane

³⁹ Heleeltti, «Ani kafelero dubba iin segee» Antte mankko atotiite maraan ese katamaakko kamooggan kasamaraawi ibaaddo usuu ammane.

⁴⁰ Haanssun, kasamaraawi ibaaddo Yesuusa tos takko2emeterere Yesuusana iso wota goggo2adallaaron ataayiseen usu ebaaten, usuna arri lama esee adallaate.

⁴¹ Haafurakeessakkona kakkeeyi kakkalee kamooggan ibaaddo ammane.

⁴² Heleeltitinen, «Goortta noo usuu kakkoon ammananna ati noon mankko segite kaalaawun lakkoyo, noo issi2wa maalnenna, hikki ibaaddoti rumminaa alami kafayyiisaro laano kanssowa» ameen.

Yesuusa ere kashuumi fayyiise

⁴³ Yesuusa arri lamakko abbaabatere Galiila tos seete.

44 «Kahegeroo ulkkeessaa lakkokabajaamaro» ame Yesuusa issiiwa ayeese gire.

45 Galiila goggogeeyinna kagaliila ibaaddo gegelaanjee usu atate, alantina, iso kafaasikkaa baala Iyyerasaalemi mankkogire maraanna esee kafelero dubba mankko deeran maraanya.

46 Yesuusana beke t'amo kawoyinii tos takkoziggilsero, Galiila tagitto K'aana katamaa tos kallami emeete, K'ifirenaahoomina ere kakkoon-hawzaamere koo min kawonokokki shuumii gire.

47 Hikki ibaaddotina Yesuusa Yihuudakko Galiila tos emeetano kakkomaalare goorata, usu tos seeteret hawzaamere goyi hizi kagiroperekkeessa emeeyi goggofayyisiroo ebaate.

48 Yesuusana, «Maagoreenna isin malaatana baasakki ayees goddeennoon lakkozammanattaan» ame.

49 Shuumitina, «Goottakki, erekki gowaanokko horenne maganne geena» ame.

50 Yesuusana, «Erekka neefo gira see» ame,

Ibaaddotina Yesuusa kaayeesero haafuraa ammane seete.

51 Raadii giranttuunna ohanddaaren usu heleeren, «Erekka fayyeera» ameen usuun segeen.

52 Usuna erkekkeessa saatii miyyaayi iidero gohoosaro, «Maar gubanona usu kakkogafarer akele saatii todobaayiya» ameen.

53 Kaayunnu odona Yesuusa, «Erekka neefone gira» takkozamero saatii laano addeese, usuna kaminee ibaaddo keessa dubba Yesuusaa ammaneen.

54 Hikkina, Yesuusa Yihuudakko Galiila tos emeete kafelero kallamikki baasakki malaataye.

5

Beetesayidaa kafelamero fayyinna

1 Esekko abbaabatera kaayihuudi baala mankkogire maraan, Yesuusa Iyyerasaalemi tos bee.

2 Iyyerasaalemiinna, kaayidaad ufa dollee, karra ken guuntte kasaarame kakkosesseetaran taazabta, hezi taazaramayikkii Beetesayida taazamatte banzee kakkot'ammak'araan kafultto eela koo gire.*

3 Hikka kakkosesseetaran raajjoolii kamooggan naafaleessaal, Iilzo kadiyanno, ozesaraanna naafaleessaal huddureen giren. [Bekekokki azaanona oorataa,

4 Roore roore erggichcha kawaa dage beke kakkozaazisaro goorata, t'aye eela tos katabe kaaboo dhukuba maamisikikkona fayyaa gire.]†

5 Eseenna gees sonddomkko siddeedun dhukubaaleessa lee kagire ibaadoti koo gire.

6 Yesuusana hikka ibaaddoti esee kahuddurero deegure, goorata kamooggan hikkamalee girano addeesere «Fayyiin dootaatta?» ame.

7 Dhukubaaleessatinna abbaabere, «Goottaa! Beke kakkozaaziraan goorata eela tos in kadagisiro ibaaddo lakkoozabo, ani tabin gohediro kakkalee horehaara» ame.

8 Yesuusana, «Ki! Takkohuddurtteto alggattaa sidadde gali» ame.

* **4:44** Mat. 13:57; Mar. 6:4; Luk'. 4:24. **4:45** Yan. 2:23. **4:46** Yan. 2:1-11. * **5:2** Beetesayida: kookko kahorkko mas'aafal Beetezaata kakkalee ade Beetehesida amara; fureenna min kashaaga amanoya. † **5:4** Kahorkko mas'aafal tooto 3 gachchokko haggazabere taa tooto 4 gachcho geeroon kagiroperekkeessa.

⁹ Ibaaddotina goorsewa fayyee, takkohudurere alggaana sidate gale.

Hikkina kalleera Ayihuudin tafoolssi arriyye,

¹⁰ Ayihuudin odonnnati ozaabanna kafayyeero ibaaddotine, «Tafoolssii arri mankkolleete maraan takkohuddurtteto alggaattaa goggosidattoon seera kuun fezi lakkosisaro ameen.»

¹¹ Usu ade, «Aankki in kafayyisera ibaaddoti, ‹Takkohuddurtteto alggaattaa sidadde gali› amera» ame abbaabe.

¹² Isona, «Takkohuddurtteto alggaattaa sidadde gali każamera usu ayoyya?» ameen hoosaten.

¹³ Yesuusana fakkime seete gosa orroo tabe mankkogire maraan, ibaadotina maayyo usu fayyisero lakkoozaddeesero.

¹⁴ Esekko abbaabatere Yesuusa usu ibaaddoti min każebi orroo helere, «Hikkima, fayyiitetta, hikkako karoore ayees ku goggogeennonkko hittakko danbbeebaan adi c'ubbo aroofeltte» ame.

¹⁵ Ibaaddotina usu kafayyisera Yesuusa laano seete Ayihuudin segee.

Ere kawaa neefo sisara

¹⁶ Ayihuudin odonnnati ozaabaan, tafoolsii arrittisooyi hinzi felo felamanooyi, Yesuusa horoorano haggazabean.

¹⁷ Yesuusana, «Odokki gidda giin felaa gira, aninna adi felnara» ame.

¹⁸ Goortta Ayihuudin odonnnati ozaabaan, Yesuusa tafoolsii arrittiso mankkooziggilise kaalaawun halleenon giraan Waa Odo yelate, isiżootteessa Waanneta ekka yelatanooyi, lagadin ataayiseen dootaa gireen.

Ere kawaakkokki odonnnati

¹⁹ Yesuusana; «Ani rumminaa rumminaa amara, Odo felaa giraan kad-deera kaalaal kuwaarre Ere kale iskko koonna felin lakkodaanddaaro, Odo kafelaro dubba Ere kawaa ade felara.

²⁰ Odo Ere mankkogeelataro maraan usu issii kafelaro dubba tusara, goggosaadawunna hikkakko karoore ayees tusirowa.

²¹ Aalantina Odo kagoye goggokesaro malee, neefona goggosiaroo malee, Ere kawaanna ade kadootate dubbaan giri sisara.

²² Odo maayyo gutiinna lakkofirddaaro, ayesun gożameen firdda dubba Erekkeessaan rorise sisera.

²³ Hikkina, Odo goggokabajaana malee dubba Erekkeesanaa goggokabaj-inawunja, Ere kawaa kakkabajiinoon, kafarero Odona lakkokabajaaro.

²⁴ «Ani rumminaa rumminaa amara, haafurakke kamaalara, in kafareroonna każammanara jiruu jiroommakki giri aba, goyikko giri tos nak'era kuwaarre firdda tos lakkoozemeetaro.

²⁵ Ani rumminaa rumminaa amara, kagoyerera ibaaddo Ere kawaakkotti yaaye kakkomaallan goorata emeetara, gooratana giddaaya, ommaalaraanna neefo girinanaa.

²⁶ Odo issiwa kagiri fultto goggolleeroo usumalee, Erekkeessanaa metek-keesawun kagiri fultto goggolleeroon yelera.

²⁷ Usuna Ere każibaaddo mankkolle maraan firdda goggofirddiroon odon-nati sisera.

²⁸ «Hikkani aroosaaddeen, k'amalamleen ogiraan dubba yaayetteessa kakkomaallaan goorata emeetara.

²⁹ Tażidu ofeleeran girkokki kiyaanoon, tameellan ofeleeran adeen ki-rene firdda atayinaraan ame.»

Gara kayesuuusa kasisamero atonniati

³⁰ «Ani kale iskko koonna felin lakkodaanddaaro, ani kafirddaara kamaalaro kaalaaya, in kafarerokotti fezi kuwaarre fezittee mankko dootan-noon maraan firddakki garaya.

³¹ «Ani isizootteewun gozatottee, atonnatikki atamano lakkoozabo.

³² In maraan każatotaara kakkalee gira, usu in maraan kasisinara atonniati rummi laano ani kasowa.

³³ «Isin Yaannisa tos farteetten, usuna gara karrummii atoteera.

³⁴ Ani atotaano każibaaddo każatataro lakkoyo, ani hikka kakkoonżayeesara ade isin goggofayyitawunya.

³⁵ Yaannisa beeħħaa ifa kasisaro korroontta aaniyye, isinna goorata kic'arun ifakkeessayi geggelaayin dootatteen.

³⁶ «Ani ade kayaannisa atonnatikko karoore atonniati aba, goggogud-isiroon Odo osisera, aninna ofelara felo odo in farano atotaaran.

³⁷ In kafarerha Odo usuwa garakkee atoteera; isin addeen yaayetteessa suure lakkomaalttetaan, midditteesana suure lakkodeeteettaan.

³⁸ In kafarerha maraan haafurakkeessa isinii lakkogiro.

³⁹ Isin mas'aafa k'ulluukkiinna jiruu jiroommakki giri ohelayinnattaan aani mankkollaaro maraan mas'aafal k'ok'k'orattaan, hikki mas'aafana garakkee każatotaaroya;

⁴⁰ Isin addeen, neefo girin in tos emeeyin lakkodootattaan.

⁴¹ «Ani ibaaddokko kabaja lakkodootatato;

⁴² Ayesuun gozameen ani isin kasowa; geelanje tawaanna wodanattisinii orroo giriwaatti ani kasowa.

⁴³ Ani Aabbokkeekki megee emeeye isin gozameen in lakkodootatettaan; kakkalee megekkeessaa emetewa atatatteenwa.

⁴⁴ Isin isiziisorroo kabaja osisattaan, ayesuun gozameen Waa kookko tażemaatto kabaja odoottannoong golleeten, misii ammanin daanddaattan?

⁴⁵ «Kamootarakkisin abddi kakkoonlugudatetteett Muse kuwaarre, ani odo horee isin kamootaro aani aroolleenno;

⁴⁶ Muse kazammanattaan leeteenwa, in ammanatteenwa; aalantina usu kas'aafera garakkeeya.

⁴⁷ Usu kas'aafero gozammananno, ani każayeesaro haafurakkee misii ammaninnattaan?» ame.

6

Yesuusa ibaaddo kuma ken aamise

(Mat. 14:13-21; Mar. 6:32-44; Luk'. 9:10-17)

¹ Hittakko danbbenne Yesuusa T'ibraadoosi tażamamatte tagaliila labukko gama nak'ere labu girnne seete.

² Ibaaddo kamooggħanna dhukubaaleessaal fayyiisaa kafelero baasakki malaatajżjool mankkodeeraan maraan debee sesseeteen.

³ Esekona Yesuusa wodami tos beere usukko ożagaalsisaraane wota hamas'see.

⁴ Każayihuudi faasikkhaa baalana gabbalame gire.

⁵ Yesuusana t'ok'kime gosa kamooggan usu tos emeetaa kagiro deere; Filp'oosane, «Hikki ibaaddo goggozaamiroon babo eetikko iminna?» ame.

⁶ Hikka kakkonhoosatera usu c'aafinya kuwaarre usu ussun felin ka-hedere kasanaayewa.

⁷ Filp'oosana, «Mete metee ibaaddo kic'c'ar kic'c'ar goggok'ammasiroon yelin, diinaara lama booleekki buddeena lakkolleero» ame abbaabe.*

⁸ Yesuusakko ozagaałłatarenkko koo, kasimoona P'et'irosakokki abbi Indiraasana haa ame;

⁹ «Kahażuree babo kenna kunżub lama każabera unnu koo hittanii gira, hikki ade hikka gosa dubbaan misii geeginara?»

¹⁰ Yesuusana, «Ibaaddo goggohamas'iroon yela» ame, ese banzee ees kamooggan gire, ibaaddona hamas's'ee tootożottisona kuma ken kalleeroye.

¹¹ Yesuusa babo ken keese galatee kakkoożabbaabatare goorata, kahamas'eero gosaan hedeeden, kunżubna usumaleewwa hedeeden dubbana kadootisaro gitakki helateen.

¹² Dubba aame kakkobararare goorata, Yesuusa usukko ozagaałłatarenne, «Tahessetto hanbbakko toonna goggodarżamontko kukkuyisa» ame.

¹³ Isona, każamamero kahażuree babo kenkko tahessetto hanbba dugud tomonkko lama kukkuyiseen ammägeen.

¹⁴ Ibaaddo Yesuusa kafelero baasakki malaata kakkodiyaaren goorata, «Alami tos każemeetara kahegeroo ogiraan hikkaya» ameen.

¹⁵ Yesuusana ibaaddo emeeyire hunnaa usu wono yelain k'oppaanokisoo addeesere adena kalekalee wodami tos seete.

Yesuusa beke gutii sesseetaa seete

(Mat. 14:22-33; Mar. 6:45-52)

¹⁶ Ul hemeen kakkollaare goorata usukko ozagaałłataren labu dageen.

¹⁷ Wolabonna koratenee K'ifirenaahoomi tos nak'in keen. Gooratana hemeen leere, Yesuusana ganaa iso tos lakkoożemeter.

¹⁸ Ambbal tazatii mankko kiyya gitte maraan beke keen.

¹⁹ Kilo metira ken goorttun le duudeen giraan, Yesuusa beke gutii sesseetaa wolabo tos każemeetaro deenee abssateen.

²⁰ Yesuusa ade, «Aniya, aroożabssatteen» ame.

²¹ Isona usu goggokoraroo dootateen, wolabona goorsewa mankko see-taraan geete baga abatte.

²² Tallami arri bekekko gamanne kahesera ibaaddo esee wolabo too taalaal girano addeesse, Yesuusa ade wolabooyi koratanawaattina usukko ozagaałłatarenne kale nak'anona addeese.

²³ Esekko abbaabatere, kakkalee wolabool T'ibraadooskko, Goottaa ka-sommaasatero babo gosa mankko aamero banze tos emeete.

²⁴ Ibaaddona, Yesuusa goorttun usukko ozagaałłataren esee giranawaatti goggożaddeeseenii, Yesuusa dootaa wolaboolii tabeen K'ifirenaahoomi tos seeteen.

Yesuusa kagiri baboya

²⁵ Bekekko gamanne usu kakkohelareen goorata, «Każagałłatisatto, ati hit-tarraa goree emeetetta?» ameen.

²⁶ Yesuusana, «Ani rumminaa rumminaa amara in kakkondootattaan babo mankkożantteen maraanna mankkobarartteen kuwaarre, malaata mankkodeeten maraan lakkoyo.

²⁷ Kabbaaro baboon aroofelteen, ayesuun gożameen Ere każibaaddo ka-sisaro jiruu jiroommakki giri kalleero baboon fela, hikkina Waa Odo każaddeesisaro maatama usu gutii kayera.»

* ^{6:7} Diinaara: felate kabbaraaroon arri tootti muraatta

²⁸ Isona, «Hayya felo owaa felin me yelano dootisara?» ameen.

²⁹ Yesuusana, «Usu kafareroyii goggozammantaawun, hinzi felo owaayyan» ame abbaabe.

³⁰ Isona, «Noo diigunne ku goggozammannoon me malaata felnatta? Menna yelnnatta? Ameen hoosaten.

³¹ Goggozaminawun daruurkko babo sisera amame goggos'aafameroo, odolaalkkaani k'alullattokki ulii babo kadaruure aameen.»

³² Haanssun Yesuusana, «Ani rumminaa rumminaa amara, daruurkko babo kasisara lakkomuseyo, karrummii babo daruurkko kasisara ade Odok-keeyä.

³³ Babo kawaa usu daruurkko kadagarona alamiin giri kasisaroya» ame.

³⁴ Isona, «Goottaa, goorttanun hikka babo arri dubba noon sisi» ameen.

³⁵ Yesuusana haa ame; «Kagiri babo aniya, in tos kažemeetara duuddo lakkoožiro, iyyeenna kažammane suure lakkosugubaaro.

³⁶ Ayesuun gožameen ani isinuun goggosegeeroo, deetettan gidanna suure lakkoožammanattaan.

³⁷ Odo kasisara dubba in tos emeetara; in tos kažemeetarona suure saard-dese lakkohorooraro.

³⁸ Daruurkko ani kakkoondagera fežittee felayin anlleennon giraan, kafarerokotti feži feli gudisinya.

³⁹ In kafarerokotti feži, kasisero dubbakko koonna habbaannon giraan tagachchoo arri goyikko goggokeesironya.

⁴⁰ Aabbokkeetti feži Ere deere usuuyi kažammanara dubba jiruu jiroom-makki giri goggogirroniya, aninna tagachchoo arri goyikko keesinnara.»

⁴¹ Ayihuudina «Daruurkko kadagera babo aniya» amanokkeessaan gumg-gumaano haggazabeen.

⁴² Haanna ameen, «Hikki kayooseefa ere la Yesuusayyolla? Aabbok-keessana Aayetteessa la noo okanssoyaanna? Hayya gidda usu misii «Ani daruurkko dagera» amara» ameen.

⁴³ Yesuusana abbaabe haa ame, «Isi isirroo aroo gumggumiteen.

⁴⁴ In kafarerera Odo isi tos gozabbaabe kuwaarre maayyona in tos emeeyin lakkodaanddaaro in tos kažemeetaro aninna tagachchoo arri goyikko keesinara.

⁴⁵ Kahegeroolnna, «dubba Waakko ozagaalssateen leeraan» amame s'aafamera, Odo kamaalarana usukkona kažagaalssatera dubba in tos emeetara.

⁴⁶ Waa dollekko kažemeetero kuwaarre Odo kaddeera koonna laagiro, Odo kaddeera usu kaalaalya.

⁴⁷ Ani rumminaa rumminaa amara, kažammanara dubba jiruu jiroom-makki giri aba.

⁴⁸ Kagiri babo aniya.

⁴⁹ Odojjolaalkkisin k'alullattokki ulii babo kadaruure aameen halleewo kuwaarre goyene.

⁵⁰ Ayesuun gožameen ibbaaddo goggogoononkko goggožamiroon darurkko kadagera babo hikkaya.

⁵¹ Daruurkko kadagera arddokki babo aniya; hikka babokko kažaamara dubba jiruu jiroomman girara; alamiin giri goggolleeroon ani kasisara babo sooozotteyan ame.»

⁵² Ayihuudina, «Goggožaminnoon hikki ibaaddoti soo ootteessa misii sisin daanddaara?» amaa isi isirroo ataayiseen dogamano haggazabeen.

⁵³ Yesuusana, «Ani rumminaa rumminaa amara, Ere kažibaaddon?i soo gožaamanawaatten iigina got'amanawaatten isižoottisinuu giri lakkotabtaan.

⁵⁴ Soožoottee kažamara, Iigikkeenna kat'amara jiruu jiroommakki giri aba, aninna tagachchoo arri usu goyikko keesinara.

⁵⁵ Soožotti karrummii babo ligikkina karrummii t'amoya.

⁵⁶ Soožoottee kažamara, Iigikkeenna kat'amara iyee girara, aninna usu girnnara.

⁵⁷ Arddokki Odo in goggofareroo, aninna usukko kakkeeyi giri goggogiro malee, kažamarana hikkamalee inkko kakkeeyi giri girara.

⁵⁸ Daruurkko kadagera babo hikkaya odolaalkkisin kazaameran babo aankikki lakkoyo, hassu babo ožaamaraan adeen goyeeran, hikka babo kažamara ade jiruu jiroomman girara.»

⁵⁹ Hikka kakkoon ayeesera kak'ifirenaahoomi maamanii Ayihuudikokki min kažebii agaalssisa giraanye.

Jiruu jiroommakki kagiri haafura

⁶⁰ Usukko ožagaalssatarenko omooggan hikka maaleen, «Hikki kac'c'annak'isiro haafuraya, ayoyya atayin kadaanddaara?» ameen.

⁶¹ Usukko ožagaalssatareenna hikka ayeesii gumggumaano Yesuusa issiwiia addeesere, «Hikki isinuun handuddufo leero maana?»

⁶² Hayya, Ere kažibaaddo t'aye takkogire tos biyaa giraan goddeeten me aminye?

⁶³ Ayyaana kawaa giri sisara, soo adeen lažo toonna lakkotabaan, ani isinuun kasegeera haafura ayyaanana girinnaya.

⁶⁴ Halleewo kuwaarre isinkko kažammanoon kookkoo gira» ame. Hikkina, Yesuusa ayyoosi ammanoon giraanna ayyo usu roorisi sisinaro t'ayewa mankkokasanaaye maraanya.

⁶⁵ Horeddeenna, «Odokko gosisame kuwaarre, maayyona in tos emeeyin lakkodaanddaaro ani kakkoon amera hikkanunya» ame.

⁶⁶ Hikkakko kakkeeyi Yesuusakkko ožagaalssatareen omooggan haarartti abbaabateen, esekko abbaabatene debee lakkosesseeten.

⁶⁷ Yesuusana tomonkko lamane, «Isinna addeen seeyin dootaattan?» ame.

⁶⁸ Simoona P'et'iroosana, «Goottakki, ayyo tos seeyinanna? Ati jiruu jiroommakki kagiri haafura abtta.

⁶⁹ Ati koo kawaa k'ulluukki laano gidda ammanenna, addeenssenna» ame abbaabe.

⁷⁰ Yesuusana abbaabere, «Isin tomonkko lamana kažassaabera la aniyolla? Ayesun gožameen isinkko koo durrisaya» ame.

⁷¹ Kažask'orotu Simoona ere kayihuuda, tomonkko lamakko koo goleenna, danbene roorisi mankkosisinaro maraan garakteessa ayeesanoya.

7

Yesuusa baala kadaasee takkokabajaamaro ban?e seete

¹ Esekko abbaabatere Yesuusa, esee kagire Ayihuudil Yesuusa lagadin mankkodootare maraan, Yihuudakokki awuraajjaayi maraamurano isaagere Galilaa maraamure.

² Kažayihuudi kadaasee baala kakkogabbalamare goorata ade,

³ Abbilaal tayesuusa, «Kukko ožagaalssatareenna adeen ati ofelatto felo gogodeenawun, hittakko Yihuuda tos see ameen.

⁴ Isi tusayin dootataa giraan siyame kafelara maayyona laagiro. Atina hikka ayees kafelatto golletee, isizoottaa alamiin addeesisa» ameen.

⁵ Abbilaaltteessa suure lakkoozammantette.

⁶ Yesuusana, «Iyyen likkiikki goorata ganaa lakkogeero, isinuu ade maagoreenna gooratana każekkateya.

⁷ Alami isin diidin lakkodaanddaaro, ani ade, felozootteessa omeellan laano mankożatotaaro maraan in diidara.

⁸ Isin baala tos seyeen, iyyeen likkiikki goorata mankkogeenon giro maraan baala tos lakkoseeyinaro ame.»

⁹ Hikka isoon amere Galilaa adallaate.

¹⁰ Halleewo kuwaarre, abbilaal baala tos kakkoseetatte goorata usuna mutaa halleenon giraan siyame baala tos seete.

¹¹ Baala gutiinna Ayihuudi, «Usu ibaaddoti haggee gira?» amaa dootaa gireen.

¹² Garakkeessa gosa orroo tanjjiin gumggumaano gire. Kookkoonna, «Usu kazidankki ibaaddotiya» ameen. Okkalee adeen, «Laa, gosa kashirsaroya» ameen.

¹³ Halleewo kuwaarre Ayihuudi absatanokko kakkeeyi garakkeessa fut-tise każayeese maayyona laágire.

Yesuusa tabaala ban?ee seete agaalssise

¹⁴ Baalana takkot'ezellaa seetee Yesuusa k'ulluukki min kawaa tos beere agaalssisano haggħażże.

¹⁵ Ayihuudina saadaa hikki ibaaddoti hażagaalssannoñi hikka agaalssis misii addeesin daanddee? Ameen.

¹⁶ Yesuusana, «Ani każagaalssisara agaalssisano inkko halleenon giraan in kafarerokko każemeeteroya.

¹⁷ Maayyona fezi tawaa felin godoote, hikki agaalssisi Waakko goorttuun inkko każemeetero laano kalebeese kasa.

¹⁸ Iskko każayeesara, hassu kakkoonfelara ussun kabaja mankkodootataro maraanya, kafarerokotti kabajjaan kafelara ade usu karummiiya, t'arana lakkohelamatto.

¹⁹ Muse seera lakkosiseroya? Ayesuun gożameen koonna seera lakkoozoratteen. Isin mewuun in lagadin dootaattan?»

²⁰ Gosana, «Ati durrisa każabtta!» «Ku ade ayyoya lagadin kadootara?» ameen.

²¹ Yesuusa abbaabere isone haa ame, «Ani baasa koo fele, isin dubbana saaddeen.

²² Hamas'sisamano kakkzemetera odolaalkko kuwaarre Musekko lakkoyo, golleenna Muse hamas'sisamano mankkosise maraan Ayihuudin tafoolssi arrina haziisoni yiis hamas'isattan.

²³ Seera kamuse goggożiggilsamonko yiis Ayihuudin tafoolssi arri hamas'isattan golleeten, tażibaaddoo neefo tafoolssi arri goffayyise mewuun in gutti amaraattan?

²⁴ Bebbed tażibaaddo diyaa firddaano isaagaddeen firddha karrummii firddaa» ame.

Yesuusa, usu Kiristoosa laano

²⁵ Usu goorata Iyyerusaalemi kagire kookkoo ibaaddo; «Lagadin kadootaran ibaaddoti la hikkayolla?

26 Hikkima usu diidaa beese ayeesara, iso ayees koonna lakko²ayeesaran, hikki ibaaddoti Kiristoosa laano odonnati o²abaan addeesi girraane?

27 Hikki ibaaddoti ade eetikko emeetero noo kanssowa, Kiristoosa emeetaa giraan eetikko emeeyinnaro maayyona laakkaso» ameen.

28 Yesuusa k²ulluukki min kawaa orroo agaalssisaa yaaye t'ok'k'isere, «li, in kassaanwa, eetikko emeeyerona kassaanwa, ani hittanii kakkongira isizootteeyi lakkoyo, ayesuun go²ameen in kafarerera usu karrummiya, isin addeen lakkokassaan,

29 Ani ade usu dollekko mankko²emeeyero maraanna usuna in mankko-farero maraanani usu kasowa» ame.

30 Haanssun abin dooteen, ayesuun go²ameen goorata ganaa mankko-geenoon giro maraan maayyona gene gutii lakkokayee.

31 Golleenna gosakko kamooggan usuu ammanere, «Hayya, Kiristoosa emeetaa hikki ibaaddoti kafelaro malaatakko karoore fello?» ameen.

32 Farasaawiilnna, gosa garakkeessa gumggumaa ka²ayeesaro ayees malee, katuuk'aamol woyichchaalnna Farasaawiil goggo²abinawun isoon k²ulluukki min kawaa o²ooraran fareen.

33 Yesuusana, «Ani isin wota kakko²adallaayinara goorata kic'c'arunya, esekko in kafarerera tos seeyinara,

34 Isin in dootinattaan, ayesuun go²ameen lakkohelnnattaan, ani mankko-giro tos emeeyin lakkodaanddeetan» ame.

35 Ayihuudin odonnati o²abaan isi isirroo, «Hikka ibaaddoti, helin noo kakkowaayinanna eetirraa seeyin gohediroya? Giriikkijjool orro darzaameen ogiraan unattaani tos seeyire Giriikkijjool agaalssisin dootereya?

36 «In dootinattaan, addeen lakkohelnnattaan adina, ani mankkogiro tos emeeyin lakkodaanddeetan» go²amiro me amanoya?» ameen ayeeseen.

Ogiri bekekkokki fultto

37 Baalan gudatano tallaatto tanjiinti arrii, Yesuusa aalleere yaaye t'ok'k'isere, «Maayyona kasugubaatera gogire in tos emeeyire hat't'ame ame.

38 Iyye ka²ammanara, mas'aafa k²ulluukki goggo²amaroo ogiri bekekkokki fultto orrokko biyaara» ame iyee.

39 Hikka usu kakkoon²amera usuu o²ammanaraan ka²atayinaraan ayyaanakokki garaye, aalantina Yesuusa ganaa mankkocabajjaamoon gire maraan Ayyaana K²ulluukki lakkosisamere.

Gosa orroo kalekalee biyaano lee

40 Gosakkona kookkoo hikka haafura kakkomaalare goorata, «Hikki ibaaddoti ogiraan kahegerooya» ame.

41 Okkalee, «Usu Kiristoosaya» Ameen. Kuukina ade haa ame, Kiristoosa Galilakkoo «Misii emeeyin daandaara?

42 Mas'aafa k²ulluukki, Kiristoosa kadaawute hidiidikko, Daawutena talkkogire Beteleemikko emeetano la ayeesarolla?» ameen.

43 Haannunna Yesuusakotti aalantii gosa orroo kalekalee biyaano lee,

44 Kookkoonna usu abin doote, ayesuun go²ameen maayyona gene gutii lakkokayee.

Ayihuudin horehayeen ofelarenkon²i ammanatanawaatti

45 Esekko abbaabatere k'ulluukki min kawaa ozoorareen tuuk'aamokokki woyichchaal tos abbaabateen emeeten, isona «Muun aati emeennoon isaayiddeettan?» ameen.

46 «Ohandaarenn, hikka ibaaddoti aani, maayyona suure ayeese laakkaso» ameen abbaabeen.

47 «Farasaawiil ade, isinna sobantteettaan amanoya?

48 Golleenna odonnnati ozaabankkona Farasaawilkko usuu ka?ammanera giro?

49 Seera kakkasoon hikki gosa ade kak'anggaameya» ameen abbaabeen.

50 Hittakko horene Yesuusa tos seete kagirena isokko koo kalleera Nik'odimoosaa,

51 «Seerakaani, horaarje ibaaddoti koo me felero hamaaloninna hazaddeesooni firddara?» ame.

52 Isona, «Atina adde Galiilakkotta? Kahegeroo Galiilakko kiwaatti k'ok'k'orina, gachchooggeeta» ameen abbaabeen.

53 [Esekko danbbenne dubba min min seeteen.]

8

Sharmmut'ummaa ta?abanttetto heleelttiti

1 Yesuusa ade zayitii kabiyaara gaa takkozalataro wodami tos bee.

2 Tallami arri barbaariinoo k'ulluukki min kawaa orroo ade mute, gosana maraamure kukku ame; agaalssisinnha hamas'see.

3 Seera kamuse ozaagaalssisaranna Farasaawiil sharmmut'umaa ta?abanttetto heleelttiti keneen gosa orroona aalliseen,

4 Yesuusane, «Ka?agaalssisatto, hitti heleelttiti sharmmut'aa abbanttetta,

5 Musena, hitta heleelttiti aankkikki e?emoo goggo?eeggamiro seeraa ajaeera, ati adde me amatta?» ameen.

6 Hitta hoosin usu kakkohosateran, usu takkomootiran aalanti dootaa c'aafitiniye, Yesuusa ade hussi amere ferii ul gutii s'aafano haggazabe.

7 Hoosiinii kakkoyerisaren goorata t'ok'k'i amere, «Isin orrokko c'ubbo kallayikki usu t'ayi e?emoo ha?eegge» ame.

8 Adena hussimere ul gutii s'aafe.

9 Iso hikkana kakkomaalaren goorata, jaarsoleekko haggazabere toottoolli esekko iiseen seeteen, esee usu horee aalliite tagitte heleelttitine wota Yesuusa kale hese.

10 Yesuusana t'ok'k'i amere, «Te heleelttiti; ibaaddo haggerraa seete? Ku gutii kafirddeere laagiroya?» ame.

11 Esena, «Goottakki! Koonna laagiroya» antte, Yesuusana, «Aninna lakkofird-dinaro, see, goortta hittakko danbbeebaan adi c'ubbo aroofelte» ame.]*

Atonnati kayesuusa rummi laano

12 Adena Yesuusa ibaaddoon, «Ani ka?alamii ifaya, indebee kasesseetarana kagiri ifa laara kuwaarre suure mugudii lakkosesseetaro» ame.

13 Farasaawiilnna, «Ati isizoottaawun mankko?atotaatto maraan aton-natikka lakk?atamaro» ameen.

7:50 Yan. 3:1-2. **8:5** Woy. 20:10; Ada. 22:22-24. * **8:11** Kahorkkoo kagalbbaa mas'aafajjolnna kahorkkoo mas'aafal 7:53-8:11 geeroon kagiro lakkozadaraa; kookkoo Yan. 21:24kko haarre s'aaferaan; kakkalee ade Luk. 21:38kko haarre s'aaferaan; koo hakorkkoo kagalbbaa mas'aafa ade Yan. 7:36kko haarre s'aaferaan **8:12** Mat. 5:14; Yan. 9:5. **8:13** Yan. 5:31.

14 Yesuusa, «Ani garakkee gozatotaayena ani eetikko emeeyerona eetirraa seeyinaro mankkokaso maraan atonnatikki rummiya, isin addeen eetikko emeeyero goorttu eetirraa seeyinaro kakkassaan ayees laagiro.

15 Isin yaada kažibaaddo aani firddaattan, ani maayyo gutiinna lakkofird-dinaro.

16 Gofirddeenna, kafarero odo wota kuwaarre ani kale mankkoginnoon maraan firddakki garaya.

17 Ibaaddo lamakki atotaano atamano goggozabo malee seerakkisini s'aafamera.

18 Garakkee kažatotaatarokko koo aniya; kakkaleenna iin kažatotaara in kafarero Odokkeeya ame.»

19 Esekkona, «Aabbokka eetii gira?» ameen. Yesuusana, «Aabbokkeenna leere inna laakkassaan, in kakkassaan leeteenwa, Aabbokkeenna kasattenwa» ame abbaabe.

20 Yesuusa hikka kakkoonzayeесera k'ulluukki min kawaa orroo, huu kakkokaamar min dollee agaalssisaa giraanye, halleewo kuwaarre gooratakkeessa ganaa mankkogeennoon giro maraan maayyona usu lakkoozabero.

Ammano waattikokki gara kasisamero seerisano

21 Yesuusa adena, «Ani seeyinara, isinna in dootinattaan, c'ubbokkisiniiinna goyinattan, ani mankkoseetaro tos adi emeeyin lakkodaanddeetan» ame.

22 Ayihuudin odonnnati ožabanaayenna, «Ani mankkoseetaro isin emeeyin lakkodaanddeetan usu kakkoonzamera isizootteessa lagadayinya?» ameen.

23 Yesuusa ade, «Isin hegellkottaan, ani elekkoya, isin hikka alamikkottan, ani lakkohikka alamikkoyo.

24 C'ubbokkisinii gowaano segeera, ani usuya gozamiro ani usu laano gozammanatana waatteen, c'ubbokkisinii goyinattan» ame.

25 Isona «Ati ayyotta?» ameen.

Yesuusana «Horaarjewa, kažayeesare usu aniyе.

26 Ani isin gutii kažayeesirona kafirddinnaro kamooggan ayees aba, ayesun gozameen in kafarera kažabddameya, usukkona kamaalero alamiin ayeesinara.»

27 Isona gara kažodoo segaa girano lakkoozaddeeseeran.

28 Haanssun Yesuusa, «Ere kažibaaddo t'ok'kisi kakkosuyiteen goorata, aankki kažamera usu ani laano odo kažagaalssisero ayeesano, fezitteeyi koonna felwaatti kassaanwa.

29 In kafarera usu inneta gira, maažeeki gooratana kageggelaayisiro felin kale in lakkoozisaagero ame.»

30 Yesuusana hikka goggozayeese omooggan usu ammaneen.

Yiis kažabraame

31 Yesuusana usuuyi kažammanaro Ayihuudinne, «Isin agaalssisanokkeeyi gozataatteen rumminaa inkko ožagaalssaattanttaan ame.»

32 Rummina kassanwa, rummina isin balchchumma beesinatta ame.»

33 Isona abbaabeen, «Noo yiis kažabraamenna, maayyoonna diyyii leene laakkansso, hayya noonne balchchumma binnattaan misii amatta?» ameen.

34 Yesuusana «Ani rumminaa rumminaa amara c'ubbo kafelara kac'ubbo diyyiliya,

³⁵ Diyyii eerinnawuna ibaaddo kaminee orroo lakkogiraro ere ade maagoreenna minii girara.

³⁶ Goortta Ere kawaa balchchumma gobeesee, rumminaal balchchumma binnattaan.

³⁷ Isin yiis kaabramaame laano ani kasowa ayesuun gozameen haafurakkee atataan mankkowaattan maraan in lagadin goosatteet keeteettan.

³⁸ Ani Aabbokkee, dollee kaddeero ayeesara, isinna Aabbokkisinkko kamaaltteettaan felattaan ame.»

³⁹ Isona, «Aabbokkaani Abraameya» ameen abbaabeen. Yesuusana «Isin yiis kaabramaame leeteenwa,» Abraame «kafelero felatteenwa.»

⁴⁰ Waakko maalere rummi kasegeero in lagadin dootaattan Abraame ade hikkamalee lakkofelero.

⁴¹ Isin kafelattan Aabbokkisin kafelaroya.» Isona, «Noo sharmmut'ummaa oziuumulaminenno lakkonno,» «Aabbokkaanina koo Waa kaalaaya» ameen abbaabeen.

Yiis kaddurrisa

⁴² Yesuusana, «Waa Aabbokkisin lii girewa, ani Waa dollekko mankkozemeyero maraan geelatattenwa usu in farera kuwaarre ani isizootteeyi lakkozemeyero.

⁴³ Ani kaayeesaro mewuun shaadanawaattan? Aalanttina haafurakkee maalin mankkodootannon maraanya.

⁴⁴ Isin Aabbokkisinkki kaddurrisa yiisttaan. Aabbokkisinkki halchcha felin dootaattan. Usu horaarjewa neefo kalagadaroye, usu dollee rummi mankkoginnoon maraan rummii lakkozataatero; usu t'arana kat'araa odo mankkoleewun t'ara ayeesara kaayeesarana iskko met'teereya.

⁴⁵ Ani ade rummi mankko ayeesaro maraan lakkozammanattaan.

⁴⁶ Isinkko ati c'ubbaalessatta ami mootin kadaanddaara ayyoyya? Rummi kaayeesaro gollee, mewuun ammanana waatthan?

⁴⁷ Kawaa kalleehaafura kawaa maalara, isin addeen Waakko mankkolleennon maraan lakkomaalattaan ame.»

Yesuusa gara keessa kaayeesero

⁴⁸ Ayihuudina abbaabere, «Ati Samaraawitta, adena durrisa ku gutii gira amanokkaan la garayyolla?» ameen.

⁴⁹ Yesuusana, «Ani Aabbokkee kabajaara kuwaarre durrisa lakkozabo,» «Isin addeen in yeraasattaan.

⁵⁰ Ani kabajatee lakkodootataro, kabajatee kadootara ade giowa; kafirddaarana usuya.

⁵¹ Ani rumminaa rumminaa amara, maayyona haafurakkee gozoorate, goyi suure lakkodeero» ame abbaabe.

⁵² Ayihuudina, «Durrisa girano giddaa addeensse, Abraame goyera, kahegeroolnna hikkamaleewa, ati adde maayyona haafurakkaa gozoorate suure lakkogooro amatta.

⁵³ Ati Aabbokkaani Abraamekko rooratta? Usu goye, ohegeroolna usumaleewwa goyeen, hayya ati ayyoyya amin laatta ameen?»

⁵⁴ Yesuusana «Ani isizoottee gokkabajaaye kabajatti lazo kalliittita, kakkababajinarana ade isinne wota, isin Hedokkaani kaazamattan Aabbokkeeyaa.

⁵⁵ Isin gokasanawaatenna ani kasowa laakkaso gozame, ani ade isin aani kat'araa laara, ani ade kasowa haafurana oorayinara.

56 Aabbokkisin Abraamekokki halchcha arrittee dii geggelaayin dootere, deegurena geggelaate, kageggelaatena lee ame abbaabe.»

57 Ayihuudina, «Ganaa gees konttom kakkoleeno,» «Ati Abraame deetetta!» ameen.

58 Yesuusana, «Ani rumminaa rumminaa amara» «Abraame umulamanakko horene ani aniya» ame.

59 Usu goorata usu eeggiin ezemo aateen, Yesuusa ade golate, k'ulluukki min kawaakkona bee seete.

9

Yesuusa Iil²o baye ka²umulamero ibaaddoti fayyiise

1 Yesuusa raanne rooraa giraan takko²umulamekko haggazabere Iil²o kab-babayere ibaaddoti dee.

2 Usukko o²zagaalssatareenna Yesuusane, «Ka²agaalssisatto! Hikki ibaad-doti Iil²o bayi goggo²umulamiron c²ubbo kafelera ayyoyya? Usuya muu o²zumuleeraanyan?» ameen hoosaten.

3 Yesuusana, «Usu goorttun o²zumuleeraan c²ubbo lakkofeleeran,» «Hikki kakkoonleera ade felo owaa usuu goggomutinaawunya.

4 Arri giraan in kafarerokon²i felo felano dootisara, maayyona felin takko-daanddenon hememe emaatta,

5 Hikka alamii giraan alamikokki ifa aniya ame.»

6 Hikka ame abbaabatere ulii hanc'c'ufe tufere hanc'c'ufee erre c²awudisere Iil²o o²ziaaddotii shigidere,

7 «Seedde Selihoomi ka²amamaro eelaa aalina» ame. (Selihoomi amano «Kafarame» amanoya.) Ibaaddotina seete aale. Deenddaanna abbaabate emeete.

8 Ollaatteessana hittakko horeene usu ebaataa giraan kaddeera ibaaddo, «Hikki ibaaddoti la hamas's²ee ka²ebaatareyolla?» ameen.

9 Kookkoona, «Ogiraan usuya» Ameen, kuukina usu aani laara kuwaarre lakk²usuyyo ameen, usu ade, «Aniwayya» amaa gire.

10 Ibaaddona, «Hayya Iil²oottta misii banameen?» ameen hoosaten.

11 Usuna, «Yesuusa ka²amaraan ibaaddoti erre c²awudisere Iil²oottteeyi shigide, Selihoomi tos seeyire goggozaalloon segee, seeyerena aale, diyaanona daanddee» ame abbaabe.

12 Isona, «Hayya, usu ibaaddoti eetii gira?» Ameen. Usuna, «Ani laakkaso» ame.

Farasaawiil ibaaddoti misii fayyeero k'ulleessaano horeddeen

13 Isona Iil²o baye kagire ibaaddoti Farasaawiil tos geesen.

14 Yesuusa c²awudo shigidere Iil²o o²ziaaddotii kakkobanera Ayihuudin tafoolissi arrite.

15 Haanssun Farasaawiil misii diyaano daanddeero hoosaten. Ibaad-dotina, «Usu Iil²oottteeyi c²awudo shigide» aninna «Aale hikkima diyaa gira ame.»

16 Farasaawilkko kookkoo, «Hikki ibaaddoti tafoolssi arri mankkokab-jiinon maraan, Waakko lakkoyo» Ameen. Kuukina adeen, «C²ubbaaleessa, hikka aankkikki maalaata misii felin daanddaara?» ameen. Isi²orroonna isizaatiatti met't'aantte.

17 Haanssun, Iil²o baye kagire ibaaddoti tos abbaabatereen, «Iil²ootttaa kabanero ibaaddotikokki gara ati me amatta?» ameen. Ibaaddotina, «Usu kahegerooya» ame.

¹⁸ Ayihuudina usu ožumuleeraan tos farigureen taažuummissisiraanii ibaaddoti Iilžo baye kagire laanona adena diyaanokkeessana lakkoožammanatereen.

¹⁹ Isona, «Iilžo baye umulamerä kažamattaan erekkisin hikkaya? Hayya gidda misii din daanddee?» ameen.

²⁰ Ožumuleeraanna, «Erekkaani laanona Iilžo bayi umulamano kanssowa.»

²¹ Gidda ade misii diyaano daanddeero Iilžožootteessa maayyo banero noo laakkansso isi kadanđee ibaaddoti mankkollee maraan, isižoottessaawun ayeesin daanddaara usu hoosayen ameen abbaabeen.

²² Yesuusa, Kiristoosaya ami kažatotee dubba min kažebi kažayihuudikko goggohororamiroo Ayihuudi t'ayeen murittesseen mankkogireen maraan, ožumuleeraan hikka kakkožameeren Ayihuudi abissateeranya.

²³ Haanssun ožumuleeraan usu isi kadaanddee ibaaddoti mankkolleero maraan usu hoosayen ameen.

²⁴ Iilžo kabayere ibaaddotina kallami uumeene, «Ati ibaaddoti, Waa kabažiina,» «Hikki ibaaddoti c'ubbaaleessa laano noo kanssowa» ameen.

²⁵ Usuna «C'ubbaaleessa laano ani laakkaso ayesuun gožameen ani Iilžo baye kagire laanona gidda ade diyaanokkee hikka ayees koo kasa» ame.

²⁶ Isona, «Usu kuun me felera? Iilžožottaanna misii banera?» ameen hoosateen.

²⁷ Usuna, «Horaa ani isinuun segeera, lakkoc'ak'assettaan, mewuun adi maaln dootaattan? Isinna addeen usukko kažagaalssataro liin dootaattan?» ame.

²⁸ Isona, «Ati hikka ibaaddotikko kažagaalssattotta, noo Musekko ožagaalssattannonna!

²⁹ Waa Musene wota ayeesano noo kanssowa, hikki ibaaddoti ade eetikko emeetero suure laakkansso» ameen ayeeseen.

³⁰ Ibaaddotina, «Isin usu eetikko emeetero addeesiwatti kasaadisiroya, halleewo kuwaarre usu Iilžo oottee banera.

³¹ Waa kamaalara, usu kažabissatarona fezitteessa kafelaro kuwaarre, c'ubbalessaal maaliwaatti noo kanssowa.

³² Iilžo baye kažumulamero ibaaddoti Iilžo kabanera girowa gožameen, alami aroomet'taamekko haggazabere maayyona maale laakaso.

³³ Hikki ibaaddoti Waakko lii waatewa hikka felin lakkodaanddaare ame abbaabe.»

³⁴ Isona, «Maar dubbaa c'ubbo baate kažumulantetta, ati noo agaalssisin misii jaabuu tusaatta?» ameen abbaabeen, horooren.

Ayyaanakokki jaamannati

³⁵ Yesuusana ibaaddoti hororamano maale, usu kakkohelare gooratana, «Ati ere kažibaaddoyi ammanatta?» ame.

³⁶ Ibaaddotina, «Goottakki ani usuu goggožammanoon usu ayyoyya?» ame hoosate.

³⁷ Yesuusana, «Deetetta, giddana kunne wota kažayeesara usuya» ame.

³⁸ Ibaaddotina, «Goottakki ani ammaninnara» ame sagade.

³⁹ Yesuusana, «Odiyannon goggodeerawun, odiyaaranna goggodiyaan-nonkko, firddin hikka alami tos emeeyera» ame.

⁴⁰ Yesuusa wota ogireen Farasaawilkko kookkoo hikka ayees maaleenguren, «Me amanoya? Hayya noonna Iilžo odiyannonna amanoya?» ameen.

⁴¹ Yesuusana, «Odiyannon lii gitteenwa isinuun c'ubbo lakkolaare, gidda ade diyaanna mankkoožamatthaan maraan, c'ubbokkisin goggogiroo girnnara» ame.

10*Kafoofarona Idaadjolaal*

¹ Esekcona Yesuusa «Ani rumminaa rumminaa amara, awud kažidaad tos ufane anleenon giraan banze takkaleenne firime katabara kahetarona kasaamaroya.

² Karrane katabara ade usu idaad kafoofaroya.

³ Karra kažoorara karra banara, idaadkkeeessana yaayetteessa maalara. Idaadjkeeessana megekkisooyi uumaa beesinara.

⁴ Ootteessa olleeran dubba kakkobese goorata horehaye sesseetara idaandda yaayetteessa mankkokaso maraan debee sesseetara.

⁵ Martti kalleero gozameen iso yaayetteessa mankkokasoon maraan usukko bak'ataran kuwaarre suure usuu debee lakkosesseetaran» ame.

⁶ Yesuusa hikka masuussa segee; iso adeen usu me segeero lakkoshaaderan.

⁷ Haanssun Yesuusa kallami, «Ani rumminaa rumminaa amara, kažidaadjool karra aniya.

⁸ Inkko horeene ožemeteeren dubba hetona ossaamaraanyan, idaadjjoolnna adeen iso lakkomaaleen.

⁹ Karra aniya, in tosne katabara dubba fayyaara, tabara, biyara, bobbana helatara.

¹⁰ Heto hetin, lagadin baasin kaalaawun emaatta, ani ade kakkoon emeey-era duuddotti neefo goggogirttonya ame.»

¹¹ Adena «kažidankki kafoofee aniya, kažidankki kafoofee neefotteessa idaadjjool maraan roorise sisara.

¹² Maragadeen kafoofara ade idaadjjool kakkeessa mankkolleenon maraan, hiyyeyi gozemeetto idaad iisere bak'atar, hiyyeyina idaad abatta, darzaatta.

¹³ Kakkoonbak'atarana maragadeen kafoofaro mankkolle maraan idaaduun kanenzeeyissannoniya.

¹⁴ Kažidankki kafoofee aniya, kakkee kalleero idaad ani kasowa, isona in kasaaniwa.

¹⁵ Hikkina odo in goggokaso malee aninna odo goggokaso maleeya, neefotteenna idaadkkee maraan roorisi sisinara.

¹⁶ Hikka awudkko kalleennoon kakkalee idaad gira, isona keenano dootisara, isona yaayettee maalaraan, maate toonna leeraan, kafoofenna kooyya.

¹⁷ «Ani abbaabi atayin neefottee roorssayi mankkosisinaro maraan Aab-bokki in geelaatara.

¹⁸ Neefottee fežitteeyi roorisi sisinara kuwaarre inkko maayyona lakkoožatiro, roorisi sisininna leere keesin odonnati aba, hikka ajaja kakkoožatayera Aabbokkeekkoya» ame.

¹⁹ Hikka haafurakko kakkeeyi Ayihuudi orroo adena isizaatanawaatti met't'aame.

²⁰ Isokko omoogganna, «Usu durrisa aba, k'olamera, muun maalattan?» ameen.

²¹ Kakkalee ade, «Hikki ayees durrisa kakkogiro ibaaddotikokki ayees lakkoy, durrisa ilžo kabaye banin daanddaara?» ameen.

Ammanowaatti kažayihuudi

²² Iyyerasaalemiinna k'ulluukki min kawaakki usubaatanokokki baala lee, gooratana bat'teesaye,

²³ Yesuusana k'ulluukki min kažebii Soloomoni kakkosesseetarone rooraa gire.

²⁴ Ayihuudina maraamureene, «Hagge taa geetoon wodanattani rereesi kayinatta? Ati gokiristoosatto addeesisi noon segii» ameen.

²⁵ Yesuusana, «Ani isinuun segeere, isin addeen lakkōzammanattaan, Aab-bokkeekki megee ani ofelara felo garakkee atotaaran.

²⁶ Isin addeen idaadkkee mankko laanawaatteewun lakkōzammanattaan.

²⁷ Idaadkki yaayettee maalara, aninna kasowa, isona indebee sessee-tanen.

²⁸ Ani isinuun jiruu jiroommakki giri sisinara, duuddo lakkobaataan, genetteekkona isin basi aatin kadaanddeera maayyona laagiyo.

²⁹ Iso iin kasisera Aabbokki dubbaankko roorara, Aabbokkeetti genekko maayyona basi aatin lakkodaanddeero.

³⁰ Aninna Odokkina koonna ame.»

³¹ Ayihuudi Yesuusa adeen eeggiin eżemo keeseen.

³² Yesuusa ade, «Odo dollekko omooggan ojinjjiin felo ožidan tusewwa, hayya hikkasikko eekun eegginnattan?» ame.

³³ Ayihuudina, «No ku kakkoonzeegginnanna, gadeekki ibaaddoti leete gi-raan, išižootta Hedo yelattedde Waa mankkohabaartte maraanya kuwaarre ožidanži feložoottaawun lakkoyo» ameen abbaabeen.

³⁴ Yesuusana, «Seerakkisini, Isin waalttaan ame amame lakkos'aafameroya?»

³⁵ Haafura kawaa okkoonžemeetero «waalttaan» gozame mas'aafa k'ulluukkina iggilissamin kadaanddaamon gollee.

³⁶ Hayya, «Ani ere kawaayya» mankkožamero maraan, Odo ussun kale yelatere alami tos kafarero, ati Waainggaamatta mewuun amattaan?

³⁷ Ani Aabbokkeenzi felo kafelaro golleennoon aroožammanatteen.

³⁸ Kafelaro gollee ade in gozammanatana waatteenna, Odo iin girano aninna Odoon girano addeesinna shaadi goggoleetawun feložootteessaa ammana ame abbaabe.»

³⁹ Adena abin dooteen, usu ade genekko beesate.

⁴⁰ Esekko Yesuusa t'aye Yaannisa taktot'ammak'are, Yorddaanosi gama tos abbaabate, eseennna adallaate.

⁴¹ Ibaaddo kamoogganna usu tos emeete, isona, «Yaannisa koonna malaata lakkofelero, ayesuun gozameen hikka ibaaddotikki gara kažayeesera dubba rummiya» ameen.

⁴² Ese banže omooggan Yesuusaa ammaneen.

11

Goyi karalaazari

¹ Kamayiraamena abbattiseekki kamaartta maamani Bitaanyaayi kagire Alaazari hawžaamaa gire.

² Hitti abbikkise Alaazari takkoon hawžaamare Mayiraame, Goottaa gutii shittoo kibtedde lukkitteessa metekkiseeyi tashaakkaratetta.

³ Abbalaal lama, «Goottaa; ati kageelaatta ibaaddoti hawžamara» ameen handdaa fareen.

⁴ Yesuusa hikka kakkomaalare goorata, «Hikki hawžaami Ere kawaa usu goggokabajaamironna kabaja tawaawunya kuwaarre goyiin kageegisiro lakkoyo» ame.

⁵ Yesuusana Maartana, abbatisee Mayiraamena abbikkisoo Alaazari gee-lataa gire.

⁶ Golleenna każalazaari hawżaamano maale giraan takkogire banżee arriti lama haye.

⁷ Esekkö abbaabatere usukko ożagaalssataranne «Ul kayihuuda tos abbaabana» ame.

⁸ Usukko ożagaalssataranna, «Każagaalssisatto, arri tic'c'arkko horeene Ayihuudi ku eżemoo eeggiin dootaa gire, adena eserraa seeyinatta?» ameen.

⁹ Yesuusana «Arri too la saatii tomonkko lammattola? Hikka alamikokki ifakko kakkeeyi mankkodiyaro maraan arrii kasessetara lakkohanduddufatato.

¹⁰ Kahanduddufatarana ade hemeen kasesseetaroya, aalantina ifa lakkozabo ame abbaabe.»

¹¹ Hikka segee abbaabatere, «Noo kageelaattanna Alaazari huddurera, aninna huddurokke usu keesin seeyinara» ame.*

¹² Yesuusakko ożagaalssatareen «Gootta! Gohudurero fayyirowa» ameen.

¹³ Yesuusa hikka kakkoseegera każalazaari goyikokki garaye, usukko ożagaalssatareen adeen hudduranokokki gara każayeesero aani leera.

¹⁴ Haanssun Yesuusa addeesise, «Alaazari goyera.

¹⁵ Isin goggózammantaanun, esee giriwaattikki isin maraan geggelaayisara, gidda adi usu tos seenna.»

¹⁶ Esekkona Didimoosa każamamare Toomaasa okkalee Yesuusakko ożagaalssatareen, «Noonna seeyinne usune wota goonna» ameen.

Yesuusa abbalaal tażalaazari goggózisano

¹⁷ Yesuusa eserraa kakkogiyare goorata Alaazari gok'amalamesikko arri afar leetette.

¹⁸ Bitaanya Iyyerusaalemikko kilo metira seed gitakki fakkintte gitte.

¹⁹ Kamooggan Ayihuudina Maartana Mayiraamena abbikkisokki goyii goggózisin emeeten gireen.

²⁰ Maartta Yesuuskokki emeetano maaltedde k'op'ayin beete, Mayiraame adde min hesse gitte.

²¹ Maartana Yesuusane, «Gootta! Ati hittanii gitewa, abbikki lakkogowaare.

²² Gidda gollee każebaatto dubba Waa sisano kasowa antte.»

²³ Yesuusana, «Abbikka goyikko kinnara» ame.

²⁴ Maartana, «Tagachchoo arrii goyikko kakkinnara ani kasowa» antte.

²⁵ Yesuusana; «Goyikko kiyanona neefona aniya, iyyee każammanara goggyena neefo girara.

²⁶ Iyyee kagira, każammanarana suure lakkogoro, hikka ammanatta?» ame.

²⁷ Esena, «Ili Goottakki, ati alami tos każemaatto Kiristoosa Ere kawaa laano ammanara» antte.

²⁸ Maartta hikka antte abbaabattedde, abbatisee Mayiraame kale uuntede, «Każagaalssisara emeetera, kuuumara» antte.

²⁹ Mayiraamena hikka goggomaalttee saantte keetedde Yesuusa tos seette.

³⁰ Usu goorata Yesuusa, Maartta usu takkok'op'attetto banże gire kuwaarre, ganaa maaman tos lakkotabere.

³¹ Mayiraame goggózisaa min orroq ogireen Ayihuudina, firimi biyaano deenee, k'amal tos seette każowatto aani leere debee been.

* ^{11:11} Dimoosa: lakk amanoya.

³² Mayiraamena Yesuusa mankkogiro banze tos geete goggodeeteenna, lukii hegelii iitedde, «Goottakki, ati hittanii kagitte leetewa, abbikki lakkogowaare» antte.

³³ Yesuusana ese ootaa giraan, debee kaemeetera Ayihuudina ootaa giraan deegure ayyaana gaddaa shaalagamere,

³⁴ «Haggee k'amalitheettaan?» ame hoosate, isona, «Goottakki, koyi deena» ameen.

³⁵ Yesuusana ilmmi beesate.

³⁶ Ayihuudina, «Misi usu geelataa gire deetene!» ame.

³⁷ Isokko kookkoo ade, «Illo kabayere illo kabanara, hikki ibaaddoti gogogoononkko usu yelin lakkodaanddaareya?» ameen.

Yesuusa Alaazari goyikko keesano

³⁸ Yesuusa wodanatteessa kallami gaddaa dinanttedde k'amali tos seete, k'amalkkeessana eemo kac'ufamero lagaye.

³⁹ Usuna, «Eemo keesa» ame. Kagoyerekotti abba Maartta, «Gootta! Usu goyere arri afar mankko2adallaatero maraan gidda urmmaatara» antte.

⁴⁰ Yesuusana, «Ati go2ammanatte kabajja tawaa gachoo deeta ame ani kuun lakkosegeereya?» ame.

⁴¹ Haanssun ibaaddo eemo keese, Yesuusana elddee deere, «Aabbokki, mankkomaalista maraan ani ku galataara,

⁴² Arri dubba ati in maalano ani kasowa hikka ayeesano ade hittanii kazaalleera ibaaddona ati in farano goggo2ammannaawun amereya» ame.

⁴³ Yesuusa hikka ame abbaabatere yaaye t'ok'k'i2isere, «Alaazari, koyi been!» ame uume.

⁴⁴ Kagoyere Alaazarina genenna lukkiina tamammarantte gashenne wota, bebbediinna hoc'c'oo goggomammaranttee bee. Yesuusana «Gashe tak'amal furaddeen isaaga haseete» ame.

Yesuusa lagadin ofelameraan felo

(Mat. 26:1-5; Mar. 14:1-2; Luk. 22:1-2)

⁴⁵ Haanssun Mayiraame tos kaemeetera Ayihuudikko kamooggan ibaaddo, Yesuusa ofelero felo deegure usuu ammane.

⁴⁶ Kookkoona ade seeteerene Yesuusa kafelero Farasaawilun seegeen.

⁴⁷ Esekko katuuk'aamol woyichchaalnna Farasaawiil ta2ayihuudi son-goonii kukkuyisenguren haa ameen, «Hikki ibaaddoti kamooggan malaata felaa mankkogiro maraan noo me goyelne iidira?

⁴⁸ Adda no go2iinse ibaaddo dubba usu ammaninara, karoomi ibaaddona emeeyire ulkkaanina gosakkaani baasinara ameen.»

⁴⁹ Isokkona koo usu geesii tuuk'aamon woyichcha kalleera K'eyaafa, «Isin koonna laakkasaan!

⁵⁰ Gosa dubba kabaarokko gosa maraan odo koo goggoye isinuu kazidan laano lakkoshaadattaan? Ame..»

⁵¹ Hikka ka2amera iskko lakkoye, ayesuun gozameen usu geesii usu tuuk'aamon woyichcha mankkolleere maraan, Yesuusa gosaan kagoyinaro laano hinza hegero ayeesanoya.

⁵² Usu kakkoongowara gosa kaalaawun halleenon giraan kadar2amero yiis kawaan raattoo kukkuyisinya.

⁵³ Ese arrikko haggazabereen Yesuusa lagadin makkareen.

⁵⁴ Haanssun Yesuusa esekko abbaabatere Ayihuudi orroo diidaa bee lakkosesseetero, ayesuun gozameen ul k'allattokki dollee tagitto Efireemi

każamamaro maaman tos seetere eseenna usukko ożagałłsatareene wota ad-dallaate.

⁵⁵ Każayihuudi faasikkaa goggogabbalamee, baala giyanokko horeene kamuc'c'imanoo seera felin omooggan ul ulkko Iyyerusaalemi tos been.

⁵⁶ Yesuusana dootaa gireen, k'ulluukki min kawaayi aalleene, «Me2aani laara? Baalan suure lakkōżemeeroya?» amaa isizisi hoosaten.

⁵⁷ Katuk'aamo woyichchaalnna Farasaawiil ade Yesuusa abin eetii giro kakkasa ibaaddo goggotusironna goggogabroon ajajeen gireen.

12

Yesuusa Bitaanyaayi shittoo shigidamano

(Mat. 26:6-13; Mar. 14:3-9; Luk. 7:37-39)

¹ Kafaasikkaa baalawun arri lewo hesaa Yesuusa, goyikko kakkeesera Alaazari mankkogiro Bitaanya tos seete.

² Eseenna Yesuusaan kita kahemeenee ekkaasen, Maartta gohandayito, Alaazari usune wota babo aamin kahamas'eerokko kooyye.

³ Mayiraamena dookki awżallo talleete liitiroo mina tamuc'c'intte tanardoosa shittoo keenttedde luki tayesuusaa gutii kibtte, lukkitteessana metekkiseeyi shakaartte, minna shittookotti urtii ammagame.

⁴ Yesuusakko ożagałłsatarankko koo danbennne roorise kasisera każask'orotu Yihuuda ade neebaataa,

⁵ «Hitti shittoo seed boolee t'agaraawun daddalamidde maragadena hiyy-eessan muun sisiwaatte?» ame.*

⁶ Hikka kakkoñżayeesera kamaragade shile każabare mankkollee maraan kakkaamaro maragadekko ussun atate kahaare heto mankkolleewun kuwaarre hiyyeessan mararere lakkoye.

⁷ Yesuusaan, «Hitti shittoo tak'amal arriwuun kayeltteto ekkaasano mankkollee maraan isaaga.

⁸ Hiyyeessal maagoreenna isin wota giraan, in addeen arri dubba lakkohelnnattaan,» ame.

⁹ Usu goorata kamooggan każayihuudi ibaaddo Yesuusa esee girano ad-deeseren usu tos emeeten, ożemeeteraanna Yesuusa kaalaa ameen halleenon giraan, usu goyikko kakkeesero Alaazarina diinyya.

¹⁰ Haanssun Tuuk'aamokokki woyichchaal adeen Alaazari lagadin makkaren.

¹¹ Hikkina aalanti teessaa kamooggan każayihuudi ibaaddo Yesuusa tos seetere ammanka mankkogire maraanya.

Yesuusa kabajaa Iyyerusaalemi tos tabano

(Mat. 21:4-9; Mar. 11:7-10; Luk. 19:28-40)

¹² Babbarinssa baalan każemeetara gosa kamooggan Yesuusa Iyyerusaalemi tos emeetaa girano maaleen,

¹³ baalallo ozanbabaa abeen k'op'ayin been, Yaayettisona t'ok'k'iseene, «Hoosażinal!» «Mege kagoottayi każemeetara kasommaasameya!» «Wono każisirażel kasommaasameya!» ameen.

¹⁴ Yesuusana darmmee tademeer helatere hamas's'ee, haa amamena goggos'aafameroo,

¹⁵ «Ere kas'iyonı aroożabssatte!

Hikkima wonokka darmmee tademeer hamas's'eere emeetara»

^{*} 12:3 Luk. 7:37-38. 12:5 Diinaara: felate kabbaraaroon arri tookki daamoozaya
15:11. 12:13 Mez. 118:25-26.

12:8 Ada.

Amameen os'aafameraan hegero goggogudarawunya.

¹⁶ Yesuusakko ozagaałłataranna hikka dubba horaarje lakkoshaaderen, usu maraan kas'aafamerana usuna ofelamereen felo kakkozaddeeseraan Yesuusa kabajaame kakkozabbaabatara goorataya.

¹⁷ Yesuusa Alaazari gumbbikko uumegure goyikko kakkokeesere goorata, usune wota kagire ibaaddo dubba goyikko kiyaanokkeessa atotaa gire.

¹⁸ Ibaaddo kamooggan usu hikka baasakki malaata felano mankko-maalere maraan k'op'ayin bee.

¹⁹ Haanssunna kafarasaawil ibaaddo isiziżorroo, «Goorta me yelano dootisara? Deetene! Alami dubba mina abbaabate usu debee sesseetera» isiziżorroo ameen.

Yesuusa goyikkeessa t'aye ayeese

²⁰ Hedoyisayiin baala tos obeeraan orrokko kagirikki ibaaddona gire.

²¹ Isona Galiila tagitto Beetesayidakko kalleero ibaaddoti, Filp'oosa tos emeetene, «Gootta,» maganne, «Noo Yesuusa din dootanna» ameen.

²² Filp'oosana, Indiraasaan segin seete, Indiraasana Filp'oosana seeterene Yesuusaan segeen.

²³ Yesuusana, «Ere kazibaaddo takkokabajaaminara saatii geetteta.

²⁴ Ani rumminaa rumminaa amara, il taddargammaa erree gutii iide goggoonnon kale hesata, goggoote ade il tamooggan sisatta.

²⁵ Neefotteessa kageelaatara waatara hikka alamiin neefotteessa kadi-dara ade jiruu jiroommakki giri usu ooratara.

²⁶ Iyyeen handayin kadootara gogire indebee hasesseete, aninna mankko-giroo iin kahandaarana esee girnnara iin kahandaarona Aabbokki kabajjirowa.

²⁷ «Gidda neefotti c'annak'aanttetta me amira? Aabbokki hitta saatikko in haasi amu? Halleewo kakkoonżemeeyera hitta saatiiwunya.

²⁸ Aabbokki! Megekkaa kabajji» ame.

Esekko abbaabatere, «Megekkenna kabajaayera, adina kabajinara» tażamatta yaaye daruukko emeette.

²⁹ Esee aallee kagire kamooggan ibaaddo yaaye kakkomaalare goorata, «Huruunta» ame; kakkalee ade, «Erggichchaya każayeesara» ame.

³⁰ Yesuusa, «Hitti yaaye kakkoonżemeettetta in maraan halleenon giraan isin maraanya,

³¹ Hikki alami kakkofirddaaminara goorata giddaaya, hikka alamkokki mootii gidda sarddi shafaminara.

³² Ani ade ulkko t'ok'k'i t'ok'k'i kakkozame goorata ibaaddo dubba in tos kukkuyisinara.» ame.

³³ Hikka kakkoonżayeesera misikki goyi goyinaro tusinye.

³⁴ Gosana, «Noo Kiristoosa jiruu jiroommaan girano seerakko maalnenna, hayya, «Ere kazibaaddo t'ok'k'i t'ok'k'i amano dootisara misii amatta? Hikki «Ere kazibaaddo ayyooya?» ameen.

³⁵ Yesuusana, «Goortanu goorata kic'c'arun ifa abittaan, mugud hażemennon giraan, ifa giraan sesseeyen, mugud kasesseetara eetirraa seetaro laakkaso.

³⁶ Yiis kazifa goggoleetawun ifa girantuun hikka ifaa ammana.» ame. Yesuusa hikka ayeese goggogudisee kale bee golate.

Ayihuudi ammano waattii ataatano

³⁷ Yesuusa hikka malaata dubba iso horee gofelen suure giddana lakkōzammanateraan.

³⁸ Hikkina kahegeroo Isiyaasa,
«Goottakki atonnatikkaani ayyoya kazammane?

kagoottaa hunnana ayyoon mute?»
kazamamerhaafura goggogudaroonya.

³⁹ Haanssun ammanin lakkodaanddeeran, hikkina Isiyaasa banze talkaleeyi haa ame goggozayeeseroya.

⁴⁰ «Ilzooottisooyi goggodiyaannonkko
wodanattisooyinna goggoshaadonkko
abbaabayinna goggofayyinonkko

Waa ilzooottisooyi baasera,
wodanattisoonna duudisera.»

⁴¹ Isiyaasa hikka kakkoonzamera kabajatteessa mankkodeero maraanya, garakkeessana ayeese.

⁴² Golleenna, kazayihuudi woyichchaalkkona kamooggan usuu ammane, halleewo kuwaarre Farasaawil Ayihuudikokki min kažebeikko iso goggobeesonkko abssateeren ammananokisoo beeseen lakkosegaateren.

⁴³ Hikkina kakkonleera Waakko tažemaatto kabajakko roorssateen ibaaddo dollekko tažemaatto kabaja mankkogeelaaten maraanya.

⁴⁴ Esekkona Yesuusa yaaye t'ok'k'isere, «Maayyona iyyee gozammane in kaalaalii halleennoon giraan in kafareroona ammanara.

⁴⁵ In kadiyaara in kafarero diyaara.

⁴⁶ Iyyee kazammane mugudii goggogiroonkko ifallee alami tos emeeyer.

⁴⁷ «Haafurakkee maalire kažoorannoo gutii kafirddinara lakkōzaniyyo, ani alami fayyiisin kuwaarre alami gutii firddin lakkōzemeeyero.

⁴⁸ In kažatannoonna haafurakkee kayeraasaroo gutii ani kakkofirddinaro aba, ani kažayeesera haafura usuwa tagachcho arri firddinara, aalantina

⁴⁹ Ani iskko lakkōzayeesaro ayesun gozameen in kafarera Odo me ayeesinarona misii ayeesinaro ajajeera.

⁵⁰ Ajajakeessa jiruu jiroommakki giri laano kasowa, haanssun ani kažayeesara dubba Odo kasegeero kaalaaya ame abbaabe.»

13

Yesuusa usukko oragaalssatareen luk'k'aa aalise

¹ Gooratana kafaasikkaa baalakko horenne gire, Yesuusana hikka alami iidere Odo tos kakkoseeyinara goorata giyaano addeesere, alami ogireen ootteessa olleeraan geelatera, taagachcho geeronnaa geelate.

² Kita kahemeene horee roore giraan, Yesuusa rooris goggosisiroon daabloosa ere kasimoona kažask'orotu Yihuuda wodana kekkeese gire.

³ Yesuusana, Odo ayees dubba odonnatikkeesa hegelii goggoyeleroo, Waakko faramanona Waa tos abbaabatanokkeessa addeesere,

⁴ Kita kahemeenekko kee, sarssi kayegure moožinna hoc'c'o mowaate.

⁵ Esekkona kakkozalisaran huuyi beke kibere usukko oragaalssatareenkonzi luk'k'a aalisaa tamuwaatero hoc'oo shakaarano haggazabe.

⁶ Simoona P'et'iroosa tos emeete, P'et'iroosana, «Goottakki, ati lok'ak'k'oootte aalisinatta?» ame.

⁷ Yesuusana abbaabere, «Ani kafelaro ati gidda laakkasso, haarre adi shaaddowa» ame.

⁸ P'et'iroosana, «Laa ati lok'k'a2ootte inkko suure lakkovaalisso ame. Yesuusaani ku go2alaanawaaya ati inne wota esella lakkovaabtto» ame.

⁹ Simoona P'et'iroosana, «Goottakki» goorttanun «Lok'ak'k'o2ootte oolaal anilleenon giraan genetteenna metekkeenna aalisina ame.»

¹⁰ Yesuusana, «Maar kazaalero ibaaddotiin kadootisara lok'ak'k'o oolaal aalanoya; kahesera maar ade kamuc'c'imeya. Dubbana gollaanawaat-teenna isin omuc'intteenttan» ame.

¹¹ Isin dubbana omuc'intteen lakkottan usu kakkovaamera usu roorisikasisinara ayyoyo mankkokaso maraanye.

¹² Lok'ak'k'o2ottisoo aalise abbaabatere, huu sarssate abbaabatere hamas's'eere, haanna ame, «Ani isinuun kafelero shaadattaan?»

¹³ «Isin, in ›Kazagaalssisarona‹ ›Gootta› amattaan, garaya, goggo2amatthaani usumaleewwaya.

¹⁴ Goortta ani Goottakkisinna kazagaalssisaro lee giraan lok'ak'k'o2ottisin go2alaise, isinna hikkamalee isizi2isirro lok'ak'k'o2ottisin aalssayiin dootisara.

¹⁵ Ani goggofelerokki malee isinna hikkamaleewa goggofelttaanun masuussaa segeera.

¹⁶ Ani rumminaa rumminaa amara, kahandaara goottakko, kafaramerana kafarerokko lakkorooraro.

¹⁷ Goortta hikka ayees addeesiddeene felooyi gohayisseen osommaasant-teenttan.

Yesuusa roori sisamano ayeese

¹⁸ «Isin dubbaan ayeesano lakkoyo, o2assaabero kasowa, ayesuun gozameen, ›Babokkee iinne wota kazebsatera diina lee kee kazamara mas'aafa k'ulluukkikokki haafura goggogudaroonya.»

¹⁹ «Kakkogudate goorata ani laano goggo2ammanttaanun, hikki laanokko horene gidda segeera.

²⁰ Ani rumminaa rumminaa amara, ani kafarero kazatatara in atatara, in kazatatena kafarero attatara.»

²¹ Hikka ame abbaabatere Yesuusa ayyana shaalagamere, «Ani rumminaa rumminaa amara, isin orrokko koo in roorisii sisisinara» ame addeesise segee.

²² Yesuusakko o2agaalssatareen usu ayyo amero girddi ameerien isizi2isirro isizi2isii diyaaten.

²³ Isokko koo, Yesuusa kageelaatare usukko kazagaalssatare Yesuusaa dollee gabbalame hamas's'eegire.

²⁴ Simoona P'et'iroosana hikka usukko kazagaalssataren malaata tusere «Maayo amaro hoosa» ame.

²⁵ Usuna geegiyo tayesuusaa gabbalamere, «Goottakki, ku roorisii kasisinara ayyoyya?» ame hoosate.

²⁶ Yesuusana «Hikka babo tuwano koo kane2aaniraneta eeggere kakkoon-sisara usuya» ame. Esekcona babo kane2aaniraneta eeggere ere kasimoona ka2ask'orotu Yihuuda tuyise.

²⁷ Yihuudana babo tuwano koo goggotuwatee goorsewa s'alaye tabtte. Yesuusana,

«Kafelnatto saami feli» ame.

²⁸ Halleewo kuwaarre Yesuusa mewuun haa amero aamin ohamas's'eeraankko maayyona lakkovaaddeesero.

²⁹ Yihuuda maragade kaabare mankkollee maraan baalan kadootisaro kooko goggozimminnoon goorttu hiyyeessaan goggosisiroo Yesuusa kaayeesero aani leera.

³⁰ Yihuudana usu babo tuwano koo goggotuwatee bee seete gooratana hemeenye.

*P'et'iroosakokki kakatano Yesuusa ayeese
(Mat. 26:33-35; Mar. 14:29-31; Luk. 22:33-34)*

³¹ Yihuuda kakkobeeboware goorata, Yesuusa haa ame «Gidda Ere kaabaddo kabajaamewa usuuyina Waa kabajaamewa.

³² Goortta Waa usuuyi gokabajaame, Waa Erekkeessa issii kabajaatara, goorsewa kabajinara.

³³ «Yiiskkee, isin wota kakkozadallaayinara goorata kic'c'arunya, isinna in dootinattaan, Ayihuudine, ani mankkoseetaro emeeyin lakkodaanddeetan isoon goggozameroo, giddana isinuu hikkawa amara.

³⁴ «Ajaja kaasub sisinara, hikkina isizisirroo goggogeelattawunya, goortta ani goggogeelayero malee isinna isizisirroo geelayene.

³⁵ Isin isizisirroo isizisii gogeelatteen, ibaaddo dubba isin ootte inkko ozagaalssattaan laano hikkani addeesinara.»

³⁶ Simoona P'et'iroosa, «Goottakki haggerraa seeyinatta?» ame. Yesuusana, «Ani mankkoseetaro gidda debee seeyin lakkodaanddeeto; haarre adi indebee sesseettowa ame abbaabe.»

³⁷ P'et'iroosana, «Goottakki, gidda ani ku debee sesseetana kakkoonwaatara mewuunya? Ku maraan neefottee golleetena roorssayi sisayinara» ame.

³⁸ Yesuusana, «Ogiraan neefotta iyyeen roorisi sisinatta? Ani rumminaa rumminaa amara, lukkale haoyimon giraan seed gali in kakayinatta.» ame abbaabe.

14

Yesuusa usukko oragaalssatareen ataayise

¹ «Wodanattisin arooc'annak'amo, Waayi ammana, iinna ada ammana.

² Aabbokkeekki minii minjjoon kamooggan kagira, hikki liwaatewa ani segarewa, kakkoonseeyinara banze ekkaasinya.

³ Ani seeyirena banze kakkozekaase goorata, ani mankogiroo isinna inne wota goggogirttaawun isin aatin kallami emeeyinara.

⁴ Ani kakkoseetara raa maazeekkiyo isin kassaanwa.»

Odo tos kageesaro raa

⁵ Toomaasana, «Goottakki, eetirraa siyaatto laakkansso, hayya, raa misii addeesin daanddaana?» ame.

⁶ Yesuusana, «Raa aniiyya, rummina girina aniwayya, garakkeenne gollee kuwarre Odo tos kaemeetara laagiro.

⁷ In kakkassaan leetteenwa Aabbokkeenna addeessattenwa, giddakko hagazabiddeene adi addeessanwa, deetettaan.» ame.

⁸ Filp'oosana, «Goottakki, Odo tusina noon leera» ame.

⁹ Yesuusana, «Filp'oos! Gidda gin ani isinne wota gogirro in laakkassoya? In kaddee Odo deera, misii noon 'Odo tusi amatta'?

¹⁰ Ani Odoo goggogiro malee, Odona iyyee girano lakkoon ammanattoya? Ani isinuu kasegeera haafura iskko lakkoyo, ayesun gozameen felo kafelara iyyee kagiro Odoya.

¹¹ Ani Odoo goggogiro malee Odona iyyee goggogiro malee ani isinuun kasegaaro ammana, kakkalee gohesena felo ootteesaa ammana.

¹² Ani rumminaa rumminaa amara, iyyee kaazammanara ani ofelaro felo felara, hikkina ade ani Odo tos mankkoseeyinaro maraan, hikkakko karoore felinnattaan.

¹³ Odo Eree goggokabajaamiro, megekkeeyi kaæebaattan dubba felinara.

¹⁴ Maamisikki ayeesina megekkeeyi goæebaatteen, ani felinara.

Ayyaana K'ulluukki maraan tasisantetto abddi

¹⁵ «Gogelatteen ajajakkee oorayinattan.

¹⁶ Ani Odo ebaayinara, usuna isin wota jiruu jiroommaan kagirro kakkalee kagoggoziisiro sisinara.

¹⁷ Usuna Ayyaana K'ulluukkiya, alami mankkodeennon maraaninna mankkokasoon maraan atayin lakkodaanddaaro, isin addeen, isin wota mankkogirnaro maraanna isin orroo mankkollinnaro maraan kassaanwa.

¹⁸ Odo kallayikki yiis aani ani isin lakkooziisinnaro, isin tos emeeyinara.

¹⁹ Goorata kic'c'arkko abbaabayi, alami suure in lakkodinnaro, isin addeen dinnattaan, ani arddokki mankkolle maraan isinna arddonzi linnattaan.

²⁰ Ani Aabbokkeeyi goggogiro malee, isinna iyyee goggogittaan malee, aninna ade isinii goggogiro malee ese arri addeesinattaan.

²¹ In kageelaatara ajajakkee kaazorataroya, kageelaatarona Aabbokki geelaatara, aninna geelaatara, isiæootteenna tusinara.»

²² Esekkonka kaæask'orotu kalleenon Yihuuda, «Goottakki, hayya, alamiin halleenon giraan isiæoottaa noyyeen kakkotusinatta misiyya?» ame.

²³ Yesuusana, «Kageelaatara gogire haafurakkee ooratara, Aabbokkina geelaatara, usu tos emeeyinanna, usu wotana girinanna.

²⁴ Kageelaannon haafurakkee lakkoozorataro, hikki kamaalattan haafura in kafarero kaæodoya kuwaarre kakkee lakkoyo.

²⁵ «Gidda isinne wota giraan hikka dubba segeera.

²⁶ Odo megekkeeyi kafarara kagoggoziisara Ayyaana K'ulluukki ade ayees dubba agaalsisarinara, ani kasegeerona dubba shaadisinara.

²⁷ Nogodda isinuun kayinnara, nogoddatteenna sisinara, ani tasisara alami tasisaro aanttiiti lakkotto, wodanattisin arooc'annak'amo, aroonaazabisano.

²⁸ *«Ani seeyinara, abbaabayina isin tos emeeyinara»* amanokkee maalt-teettan, Aabbokki inkko mankkorooraro maraan in kageelaattan leeteenwa Odo tos biyaanokkeeyi geggelaattenwa.

²⁹ Ani kasegeera gogudate goggozammanttaanun, hikki laanokko horee t'aye segeera.

³⁰ Hikka alamikotti mooti s'alaye mankkozemetatto maraan hittakko danbbeebaan isin wota tanjiin lakkoozayeesinaro, usuna in gutii odonnati lakkoozabo,

³¹ ayesuun gozameen ani Odo goggogeelataro, malee Aabbokki kasisero ajaja goggofelaroo, alami goggozaddeesiroya. Kiyya, hittakko seenno» ame.

Gaa kawoyiniinna ballaal

¹ «Karrummii gaa kawoyinii aniya, kaæabaraterana Aabbokkeeya.

² Usuna in gutii tagitto il kadubamoon ballaal dubba Aabbokki goosi lugudinara, il kasisaro ballaal dubba adi aaloo il goggo₂dabanttoon iidisi k'ac'isinara.

³ Kasegeero haafurakko kakkeeyi isin gidda omuc'c'intteenttan.

⁴ Iyyee gira, aninna isinii girnnara, ballaal gaa kawoyinii gutii goleenoon kale il sisin lakkodaanddaaro, isinna iyee goginnoon il sisin lakkodaanddaattan.

⁵ «Ani gaa kawoyiniyya, isinna ballaaltaan, maayyona iyyee gogire aninna usuu gogire usu il tamooggan sisara in kallayi koonna felin lakkodaanddeetan.

⁶ Iyyee kagginon ballaal shafame ka₂angagaro ballaal aankikkia, hikka aankikkia ballaal abaabami eleen tos shaafaminare, gubaminara.

⁷ Iyyee gogitteen haafurakkina isinii gogire, kadootattaan maamisikki kookona ebaayen sisamirowa.

⁸ Il tamooggan dubamanoo inkko o₂agaalssaattaan ootte laano gottusseen, hikkanii Aabbokki kabajaamara.

⁹ «Odo in goggogeelateroo aninna isin geelayera, geelanjjetteeyi gira.

¹⁰ Ani Aabbokkeekki ajaja oorayeere geelanjjetteessayi goggogiro malee isinna ajajakkee go₂oratteen geelanjjetteeyi girttanaan.

¹¹ Geggelo₂otti isinii goggolleerawun geggelo₂ottisin o₂ammagameen goggolleerawun hikka ani isinuu segeera.

¹² Ajajakki hikkaya, ani goggogeelayero malee isinna isi₂isi orroo geelayerene.

¹³ Ogeelaataro maraan neefo roorssayi sisatanakko taroortto geelanje maayyona lakk₂abo.

¹⁴ Ani isin ka₂ajajaaro felooyi gohayisseen ani ogeelaatarottaan.

¹⁵ Goortanu diyyijjoolkkee lakk₂aminaro, diyyijjoohnna Goottaa kafelaro laakkaso, ayesuun go₂ameen Aabbokkeekko kamaalero dubba mankko₂addeesisero maraan ogeelaataro amera.

¹⁶ Aniya isin ka₂assaabayera kuwaarre isin in lakk₂assaabttetaan, seeyiddeene il goggoyelattaanun ilttisinna goggogirttoon ani isin shumumeria, haanssun Odo megekkeeyi ka₂ebaattan dubba sisara.

¹⁷ Isi₂isi orroo goggogeelattawun, ajajakki hikkaya.

Alami Yesuusakko o₂agaalssataran diidano

¹⁸ «Alami isin godiide, isinkko horeene in diidano addeesa.

¹⁹ Isin ozalamii lii gitteenwa, alami oottessa laano addeesire isin geelaatarewa, ani alamikko isin kale yele mankko₂assaabero maraan ozalamii lakkottaan, alamina kakkondiidara haanssuya.

²⁰ Kahandaara goottakkeessakko lakkorooraro ame ani kasegeero haafura shaada. In horoora gogireen, isinna adi horoornnaran, haafurakkee ka₂oorateran golleen haafurakkisinna oorayinnaran.

²¹ In kafarerо mankkokasoon maraan, megekkekottii aalantii hikka felinnaraan.

²² Emeeyi segiwayewa c'ubbo lakkollaare, gidda ade c'ubbokkisoowun ade aalantii lakk₂abaan.

²³ In kadiidara, Aabbokkeena diidara.

²⁴ Kakkalee ibaaddo kafeloongiro isoo orroo feliwayewa, c'ubbo lakkollaare, gidda ade inna Aabbokkeenna deenan, gidda ade inna Aabbokkeenna diideraan.

²⁵ Hikkina, ‹Aalantikallayi diideen› amame seerakisooyi kas'aafamera haafura goggogudaroonya.

²⁶ «Ani Odo dollekko isinuun kafarnara, Odokko kabiyaaro kagoggoozisiro karrummii Ayyaana kakkozemeete goorata, usu garakkee atotinara.

²⁷ Isinna addeen, horaarjewa inne wota mankkogitteen, maraan atotinataan.

16

¹ «Hikka dubba kasegeera ammanokkisinkko goggoshiri^zamoonkoya.

² Ayihuudi kakkukukku^zamarekkona, beesinaran suurewa kallagadinara dubba Waawun goggohandaye malee kakkoototamira goorata emeetara.

³ Hikka dubba kakkonyelnanaa, Odo goorttun in mankkokasoon maraanya.

⁴ Horeene hikka ani isinuun kakkonsegeera goorata gogee goggoshaaddanunya, isin wota mankkogire maraan, t'aye hikka lakkosegeero.

Ayyaana K'ulluukkikonzielo

⁵ «Goortta in kafarero tos seeyinara, halleewo kuwaarre isinkko, ‹Hagger-raa seeyinatta?› ami in kahosayinara laagiro.

⁶ Hikka ayeesanoonna wodanattisin gaddaa ammaganttetta.

⁷ Ayesuun gozameen ani rumminaa rumminaa amara seetanokki isinuun lazo sisirowa, ani goseetanawaye kagoggozisara isin tos lakkozemeetaro, ani gooseeye adi Ayyaana K'ulluukki isin tos farnnara.

⁸ Kakkozemeete gooratana alami c'ubbo maraan, gara kak'ullumaanna gara kafirdda addeesisi tusanara.

⁹ C'ubbokkisoo addeesise kakkontusara, ibaaddo iyyee mankko ammanoon maraanya.

¹⁰ Gara kak'ullummaa addeesise kakkontusara, Odo tos mankkoseeyinaronna hittakko danbbeebaan in isin mankkodeennon maraanya.

¹¹ Gara kafirdda addeesise katusara hikka alamikokki mooti talleetetta s'alaye mankkofirrdaanttetto maraanya.

¹² «Ganaa kamoodgan ani isinuun kaseginara gira, gidda adi atayin lakkodaanddeetan.

¹³ Karrummii Ayyaana kakkozemeete goorata rummi dubba tos gegeesirowa, usu iskko lakkozayeesaro, kamaalero kaalaal ayeesara, usumaleenna horenbaan kallinaro seginara.

¹⁴ Kakkee kaldeerokko aatere goggoozaddeesawun yelaa in kabajinara.

¹⁵ Kazodo kaldeera dubba kakkeeyya, goortta ‹Kakke kallerokko aatire goggoozaddeesawun seginara› kakkoon ameraa haanssuna.

¹⁶ «Arri uc'c'arkko abbaabayi lakkodinnattaan, halleewo kuwaarre arri uc'c'arkko abbaabayi adi dinnattaan.»

Yaada geggeloo tos iggilissamano

¹⁷ Yesuusakko ozagaalssatareenko kookkoo, « ‹Goorata kic'c'arkko abbaabayi in lakkodinnattaan, halleewo kuwaarre goorata kic'c'arkko danbbeenre adi dinattan usumaleenna, odo tos mankkoseeyinaro› maraan gozamiro mezamanoya?› isiziisi orroo ameen.

¹⁸ « ‹Goorata kic'c'ar amano me amanoya?› usu ka^zayeesara ayees lakkotabero» amaa isiziisi orroo hoosataa gireen.

¹⁹ Yesuusana usu hoosayin dootano kakkozaddeese goorata, «Ani, goorata kic'c'arkko danbbeenre in lakkodinnattaan, ‹Halleewo kuwaarre goorata

kic'c'arkko danbbenenä adi dinnattaan mankko²ameroon, me amanooyo isizisi orroo isizisi hoosattaan?

²⁰ Ani rumminaa rumminaa amara, isin oyinattaan, gaddinattan, alami adi geggelaayinara, halleewo kuwaarre gaddakkisin geggeloo tos iggilisamina.

²¹ Heleelitti arri giidde umulaagiraan c'annak'aamatta, kakko²umulte goorata adde ibaaddo alami tos mankko²emeetero maraan kac'c'annak'k'aamatte illowaatta.

²² Isinunna hikkamalee gidda kagadda goorataya, golleenna adi ani isin mankkodinnaro maraan in geggelaayisara, geggeloo²ottisinna isinkko kaazatira laagiro.

²³ Eserritti inkko koonna lakkoebaayinattaan, ani rumminaa rumminaa amara Odo megekkeeyi kaebaattan dubba sisinara.

²⁴ Gidda gin megekkeeyi koonna lakkoebaatteettan, ebaayen atattaanwa, geggeloo²ottisinna o²zammagameen goggolleerawun ebaayen.

²⁵ «Gidda gin kasegeera masuussayi golleenna hitakko horenbaan gara ka²doo masuussayi halleennoon giraan diidaabbeesi kakko²ayeesira goorata emeetara.

²⁶ Eserri megekkeeyi ebaayinattan, aninna Odo isin maraan lakkoebaayinaro.

²⁷ Aalanttina odo metekkeessawa isin mankkogeeelatero maraana Waa dollekko emeetanokkee mankko²ammantteettaan maraanya.

²⁸ Odokko beere alami tos emeeyera, gidda ade alami iisere Odo tos seevinara» ame.

²⁹ Esekcona Yesusakko o²zagaalssataran haa ameen, «Goortta gidda ati ma-suussa kallaayi addeesise ayeesaad gitta.

³⁰ Gidda ayees dubba goggozaddeesattona maayyona ku hoosayin dootisi waatti addeeseeran, hikkina Waa dollekko emeetano goggozammannoon yel-lera» ameen.

³¹ Yesusana, «Gidda ammantteettaan amanoya?»

³² «Hikkima isin dubbana rarraanne kakkodar²aaminnattaan goorata emeetera, usu gooratana giddaaya, inna kale isaaginattaan, halleewo kuwaarre Aabbokki inneta mankkogiro maraan ani lakkokale giro.

³³ «Iyyee giriddeene nogoddan goggogirttaanun, hikka segeera, alami girantuun rakkoo abttaan, ayesuun go²ameen allamandde, ani alami awodera» ame abbaabe.

17

Yesuusa isipottessaan ebaatano

¹ Yesuusa hikka haafura ayeese abbaabatere, daruur tos t'ok'k'imere haa ame ebaate,

«Aabbokki, goorata geera, Erekka ku goggokabajiroo Erekkaa kabajiina.

² Kakkonkabajaattana ati kasissetto dubbaan erkka jiruu jiroom-makki giri goggosisiroon ibaaddo dubbaa gutii odonnati mankkosissetto maraanya.

³ Jiruu jiroommakki girina ati kaalaa karrummii Waa Hedona kafart-tetto Yesuusa Kiristoosa addeesanoya.

⁴ Ati iin osissette felo gudisegure ku ulii gutii kabajee.

⁵ Goortta Aabbokkee! Alami hamet't'aamoon kunne wota tagitte kaba-jaa ku dollee in kabajii.»

Yesuusa usukko oragaalssataareewun ebaate

6 «Hin^za ati alamikko assaabttedde iin osissetto ibaaddojjaan megekkaa addeesisera. Oottayeen, iyyeen sise, isona haafurakkaa oorateen.

7 Ati kasissetta dubba kukko laano iso giddaa addeeseeran.

8 Alanttina ati iin kasissetto haafurakkaa ani isoon sise gollee atateeran, aninna ku dollekko bi emeetano ogiraan iso addeeseeran, ati in faranona iso ammaneraan.

9 Iso oottaa mankkolleeran maraan isoon ebaayinara, ati iin osissettoonna oottaa olleeraawun kuwaarre alamiin lakk^oebaayinaro.

10 Kakkee kalleera dubba kakkaayya, kakka kalleerana dubba kakkeeyya, isoonna kabajaamera.

11 Goortta ani alami orro lakk^oadallaayinaro, iso adeen alami orro ginaan, ani ku tos emeetanoya, k'ulluukki Aabbokki, noo koo goggolleenennoo, isona koo goggolleenawun kasissetto megee oori.

12 Ani isone wota takkogiree, ati kasissetto megekkaayi iso golisera, aninna oorera, kamas'aafa haafura goggogudaroo koo kabbayi ere kuwaarre isokko maayyona lakkobayero.*

13 Gidda iin ku tos emeetanoya, ayesuun gozameen gegelo^ozotti isoo dollee o^zammagameen goggollearawun, gidda alami giraan hikka ani ayeesara.

14 Ani haafurakkaa isoon sisera, ani alamikko lakkoyo, isona alamikko lakkoyaan; haanssun alami iso diidera.

15 Kakkoon ebaatarana kameellankko gogg^oorttoon kuwaarre, alamikko goggobeesson lakkoyo.

16 Ani alamikko goggolleenon giro malee, isona alamikko lakkoyyan.

17 Haafurakka rummiya, rummittaayi k'ullooyisina.

18 Ati alami tos in goggofarttettoo aninna alami tos iso farera.

19 Iso rumminaa goggok'ullooyinawun, isi^zotte iso maraan k'ullooyisayera..»

Yesuusa usu ka^zammanaro dubbaan ebaate

20 «Agalssiskisoo atateeren iyee o^zammanaraawun adereya kuwaarre hin^za oolaalun ani lakk^oebaayinaro.

21 Hikkina, Aabbo! Ati iyee goggogittoo, aninna kuyyee goggogiroo, dubbana koo goggolleenawun, usumaleenna ati in farano alami gog^ozammanoon, isona noyyee goggogirrawunya.

22 Noo koo goggolleenennoo isona koo goggolleenawun, tasissetto kabaja sisera.

23 Hikkina ani isoo, atina iyee laanoya, ati in goggofarttettona in goggogeelatetto gitakki isona goggogeelatetto alami gogg^ozaddeesiroon, koonnatikkiso kazaddeesame halleewo.»

24 «Aabbokke! Hin^zi ati iin osissetta, ani mankkogiroo goggogirraawun alami hamet'taamooni in mankkogeelaattetto maraan ati iin tasissetto kabajattee iso goggoddeerawun dootara.»

25 «K'ulluukki Aabbokke! Alami gokkasananawatena, ani kasowa, hin^zina ati in farano kasaanwa.

26 Iyyeen tagitta geelanjietta isoon goggogirttoo, aninna isoo goggogirroo, megekka gogg^ozaddeesinawun yelera, gogg^ozaddeesinawuna yelinara.»

* **17:12** Ati iin kasissetto megee ani iso oorera: kookkoo kahorkkoo mas'aafal «Ati iin kasissetto dubba megekkaayi oorera» amara, **17:12** Mez. 41:9; Yan. 13:18.

18

Yesuusa usu odiidareeni abame

(Mat. 26:47-56; Mar. 14:43-50; Luk'. 22:47-53)

¹ Yesuusa hikka ebi gudise abbaabatere usukko ozaagaalssataareene wota kak'edirooni laga nak'eene, t'ayeen takkogireen ta2akaakiltte banze tos tabeen.

² Goorata kamooggan Yesuusa usukko ozaagaalssataareenne wota esee mankko?eselaro maraan, roorse kasisera Yihuudana banze kasanaayewa.

³ Yihuudana wotaadaral usumaleenna katuuk'aamol woyichchaalkkona Farasaawilko ofarameeraan k'ulluukki min kawaa ozooraneeenne wota k'ajeelisaa banze ta2akaakiltte tos emeete, isona dab, faanosina huu kaj-jereene abateen gireen.

⁴ Yesuusana usu kaginnaro dubba addeesere iso tos beere, «Isin kadootataan ayyoyya?» ame.

⁵ Isona, «Kanaazireti Yesuusaya» ameen. Yesuusana, «Usu aniya» ame. Roorse kasiserana Yihuuda iso wota aallee gire.

⁶ Yesuusana, «Usu aniya» kakko?amare goorata haararttii gaggabeenguren ul iyyeen.

⁷ Adena «Isin kadootattaan ayyoyya?» Ame hoosate.

Isona «Kanaazireti Yesuusaya ameen.»

⁸ Yesuusana abbaabere, «Usu aniya» amerahayya, «In kadootattaan gollee hinzi haseeten isaaga ame.»

⁹ Hikki kakkoleera, «Ati iin osissetto hin2akko koonna lakkobayero» ame ka2ayeesera haafura goggogudaroonya.

¹⁰ Shiifa abate kagire Simoona P'et'iroosa shiifa mi2ate tuuk'aamokokki woyichchaan kahandaare basere nebe tamergge goose «Kahandaarekokki megena Malkkoosa amamare».

¹¹ Yesuusana P'et'iroosane, «Shiifa kofoo tabisina! Odo iin tasisero tar-rakkoo t'ugga kat'amoonaani laara?» ame.

Yesuusa tuuk'aamon odonnnati ka2abo Haanna horee aallee

(Mat. 26:57)

¹² Wotaadarana ka2ajajaaro kakkisone wota Ayihuudin ohandaareenna raattoo leene Yesuusa abeen, shiyeen,

¹³ Horaarjje, kak'eyaafa soddo kalleero Haanna tos geesen, K'eyaafa usu geesi tuuk'aamon odonnnati ka2aboye.

¹⁴ K'eyaafa, gosa marantuun odo koo goggoye ka2idankkiya amaa Ayihuudin markkasisaa kagire ibaaddotkiye.

Kakatano kap'et'iroosa

(Mat. 26:69-70; Mar. 14:66-68; Luk'. 22:55-57)

¹⁵ Simoona ka2amamare P'et'iroosana kakkalee koo Yesuusakko ka2agaalssatare Yesuusa debee seeteen, tuuk'aamon odonnnati ka2aboon mankko?addeesamare maraan, Yesuusa wota tuuk'aamon odonnnati ka2abokokki awud tos tabe.

¹⁶ P'et'iroosa ade karraakkoo sarre hese. Tuuk'aamokokki woyichchaneta ka2addeesamare kakkalee Yesuusakko ka2agaalssatare abbaabatere karra ta2ooratte ayeesisere P'et'iroosa aate tabe.

¹⁷ Karra ta2oorattena P'et'iroosane, «Ati hikka ibaaddotikko ka2agaalssatarokko koo lakkottoya?» Antte.

Usuna «Lakko?aniyyo» ame.

18 Gooratana kazanbboloolisare mankkolle maraan ohandaareenna eleen beebeateen maraamureen maar kolkkolisayin aalleen gineen, P'et'iroosana iso wota aalleere eleen t'ant'amaa gire.

*Yesuusa tuuk'aamokokki woyichcha horee aallee
(Mat. 26:59-68; Mar. 14:55-65; Luk. 22:63-71)*

19 Usu goorata tuuk'aamokokki woyichcha Yesuusa usukko o2agaalssatareenkokki garana agaalssisanokkesakokki gara hoosaten.

20 Yesuusana, «Ani alamiin addeesise ayeesera Ayihuudi takkokukku2amarena, k'ulluukki min kaezbii arri dubba agaalssisera, siyame kazayeesera laagiro.

21 Mewuun in hoosata? Ani isoon kasegeero omaaleeran hoosa, hikkima, hinzi ani kazayeesero kasaanwa..»

22 Yesuusa hikka kakko2ayeesare goorata dollee aalleen ogiren k'ulluukki min kawaa o2oorareenkko koo, «Tuuk'aamokokki woyichchaan haa abbaabata?» amere balabaanjoo usu base.

23 Yesuusana, «Tameellan kazayeeese gollee» «Tameellan ayeesanokkee atotiin, rummi gozayeeese adde mewuun basatta?» ame.

24 Esekkö Haanna Yesuusa shaame goggogiree tuuk'aamokokki woyichcha K'eyaafa tos fare.

*Kap'et'iroosa kallamina kaseedi kakatano
(Mat. 26:71-75; Mar. 14:69-72; Luk. 22:58-62)*

25 Simoona kazamamere P'et'iroosa aalleere eleen t'ant'amaa giraan; kakkalee ibaaddona «Usukko o2agaalssatarankko koo la atittolla?» ame. Usuna, «Lakko2aniyyo» ame kakate.

26 Tuuk'aamokokki woyichchaan ohandaareenkko koo P'et'iroosa nebe kagoosero ibaaddotin falli kalleere, «Ta2akaaktte banzee ani ku Yesuusane wota lakkodeeyya?» ame hoosate.

27 P'et'iroosana ade kakate, goorsewa lukkale oye.

*Yesuusa P'ilaa't'oosa horee
(Mat. 27:1-2,11-14; Mar. 15:1-5; Luk. 23:1-5)*

28 Ayihuudi Yesuusa min kak'eyaafakko karoomi mooti P'ilaa't'oosakotti k'aye aateen seeteen, gooratana bariye, Ayihuudina kafaasikkaa baala mankkoo2aaminnare maraan battowanakko ameeran awud kamootiti tos lakkotabeeran.

29 Haanssun P'ilaa't'oosa iso tos beere, «Hikka ibaaddoti gutii kamootattaan mooto meya?» ame iso hoosate.

30 Isona abbaabeen, «Hikki ibaaddoti felo omeellan feliwaatewa noo kuun roorisi lakkosisinanne» ameen.

31 P'ilaa't'oosana, «Isin issi2iwa geesaddeen seerakkisin malee firddaa» ame. Ayihuudina, «Noo maayyona goggolaganddon fezi lakkoo2abnno» ameen.

32 Hikkina kakkoneera Yesuusa misikki goyi goyinaro tusin amere kazayeesera haafura goggogudaroonya.

33 P'ilaa't'oosana awud tos abbaabatere Yesuusa uumsisere, «Ati kazayihuudi wonotta?» ame hoosate.

34 Yesuusana, «Hikki yaada kakkaayya?» «Goorttun kakkalee garakkee kasegenanya?» ame abbaabe.

35 P'ilaa't'oosana abbaabere, «Ani Ayihuudiya?» «Ku in tos kafareragaosakkaanna katuuk'aamol woyichchaalya; ayesuun ati me yelttedeya?» ame abbaabe.

³⁶ Yesuusana, «Wononnatikki hikka alamikko lakkoyo, lii girewa Ayihuudi goggozaboonkko ohandaareen jereen shafataneewa, gidda ade wononnatikki hikka alamikko lakkoyo» ame.

³⁷ P'ilaa't'oosana, «Hayya ati wonotta amanoyolla!» ame.

Yesuusana, «Ani wono laano gara antteta, ani kakkoonzumulamerana hikka alami tonssa kakkoon emeeyera gara karrummii atotiinya, rummikko kallee dubba haafurakkee maalarua» ame.

³⁸ P'ilaa't'oosana, «Rummi metta?» ame. Hikka ayeese abbaabatere adena Ayihuudi tos beere haa ame; «Ani hikka ibaaddoti gutii kamootisiro baas koonna lakkohelero,

³⁹ Ayesuun gozameen faasikkaayi kashaamerokko odo koo furanokokki woga abttaan, «Haanssun kaayihuudi wono goggofurroon dootaattan?» ame.

⁴⁰ Isona adeen iyyaa, «Laa lakkorusuyo! Barbaane furi!» ameen. Barbaane ade shittaayye.

19

Yesuusa goggosuwaamiron murttesame (Mat. 27:27-31; Mar. 15:16-20)

¹ P'ilaa't'oosa Yesuusa haggzaatere boc'c'iise.

² Wotaadaralna ezeen mammaren kallachcha aani mete kayesuusaa gutii kaiyeen, heela buraaburrekki sarssi sarssiseen.

³ Maraamureen «Kaayihuudi wono geggelaana» amaa balabaanjoo basa gineen.

⁴ P'ilaa't'oosana ade awud tos beere, koonna mooton ogeegisiraan felo omeellan heliwaatti goggozaddeessanun, «Goortta ani usu isin tos beesinara» ame.

⁵ Yesuusa kallachcha kaayeeenee kaatere heela buraaburrekki sarssi sarssate bee, P'ilaa't'oosana, «Hikkima, ibaaddoti!» ame.

⁶ Katuuk'aamol woyichchaalnna k'ullukki min kawaa ozooraneen Yesuusa kakkodiyaareen goorata, «Suuyina! Suuyina!» amaa okkeen.

P'ilaa't'oosana ade, «Isin geesayendden suwaayen, in tonsse mooton ogeegisiran felo omeellan ani lakkohelero» ame.

⁷ Ayihuudina, «Noo seera abinna, isizootteessa Ere kawaa mankoyele maraan seerakaani malee goyin dootisara» ameen.

⁸ P'ilaa't'oosa hikka kakkomaalare goorata aaloo abssate,

⁹ Awud tos abbaabatere Yesuusa, «Ati hayekko emeettetta?» Ame hoosate, Yesuusa ade koonna lakkobaabero.

¹⁰ P'ilaa't'oosana, «Lakkosegaattoya? Ani ku furin goorttun suyin odonnati abano laakkassoya?» ame.

¹¹ Yesuusana, «Waakko sisamiwatewa in gutii odonnati lakkogirare, haanssun kuyeen rorse kasisera ibaaddoti c'ubbokko karoore c'ubbo aba» ame.

¹² Esekko abbaabatere P'ilaa't'oosa Yesuusa furin doote, Ayihuudi ade, «Hikka ibaaddoti gofurte K'eesarri kageelaatto lakkotto, isizootteessa wono kayelatara K'eesarri kadiidaroya» amaa okkaano horeddeen.

¹³ P'ilaa't'oosa hikka maalere Yesuusa saarddese beese, ezemokokki yaa-mano taazamamatte banzee kafirdda barc'uma hamas'see, hitti banzena taazaramayikki hezii Gebetaa amantte uumatte.

¹⁴ Arri kafaasikkaa baala takkozekaasanatte gooratana arrikko saatii lekki lee gire. P'ilaa't'oosana Ayihuudine, «Hikkima wonokkisin» ame.

15 Iso adeen, «Baasina! Baasina! Suuyina!» amaa iyyeen. P'ilaaat'oosana, «Wonokkisin suyuu?» ame.

Katuk'aamo woyichchaalnna, «Karoomi wono K'eesari kuwaarre kakkalee wono noo lakkoonbnn» ameen abbaabeen.

16 Gudisanonna P'ilaaat'oosa Yesuusa goggosuyiraawun roorise sise. Wotaadaralna Yesuusa abeen geesen.

Yesuusakokki suwaamano

(Mat. 27:33-44; Mar. 15:22-32; Luk'. 23:33-43)

17 Usuna mask'aliitteesa sidatere taazaramayikki hezii «Golgottaa» amantte taazuumamatto «Buk'k'e taazmete» taazamatte banze bee.

18 Eseenna suyeen, usu wotana ibaaddo lama, koo mina tabetene, koonna mina tamerggeenne, Yesuusa t'eeze yeleene suyeen.

19 P'ilaaat'oosana s'uufi s'aafere masik'alii gutii reerese; s'uufina, kanaazireti Yesuusa, kaazayihuudi wono taazamattotte.

20 Yesuusa takkosuwamere banze katamaa dollee mankkogitte maraan omooggan Ayihuudi s'uufi nabbabeen, s'uufinna, hezi taazibrayist'ii talaa-tininna, tagiriikkitte.

21 Kaazayihuudi tuuk'aamolkokki woyichchaalnna P'ilaaat'oosa diidaa, «Usu, kaazayihuudi wonoya» amera ami s'aafi kuwaarre kaazayihuudi wono ami aroos'aafitte» ameen.

22 P'ilaaat'oosana, «Ani kas'aafero s'aafera» ame abbaabe.

23 Wotaadaral Yesuusa suyeen abbaabateen, k'olokkeessa hesaa, huukkeessa aateeren metemetewun koo koo goggogegeeron benzee afar hedeedameen, elekko taa hegel geetoon amalekkoo leete haziriiramooni tafelantetta.

24 Haanssun, «It'aa beesayinne kakkoonbeete hageete» kuwaarre «Lakkofi-ilnno» ameen. Hikkina kakkoonlleera

«Huukkee hedeedameen,
k'olona it'aa beesaten»

kaazamamera kamas'aafa haafura goggogudaroonya. Wotaadaralna kafeeleran hikkawayta.

25 Tayesuusa masik'alii dollee Aayetteessana Aayetteessakotti abba, tak'elyoop'a oori Mayiraamena ul kamegidellakotti Mayiraame esee aalleen gireen.

26 Eseenna Yesuusa Aayetteessana kageelaatare usukko kaazagaalssatare dollee aalleen giraan kakkodiyaare goorata Aayetteessane, «Ati heleelitti, erekka hikkima» ame.

27 Usukko kaazagaalssatarene, «Aayetta hittima» ame. Usu gooratakko hag-gazabere hikki usukko kaazagaalssatare minkkeessa tos atate.

Goyi kayesuusa

(Mat. 27:48-50; Mar. 15:36-37; Luk'. 23:36)

28 Esekko Yesuusa ayees dubba gudatano addeesere, kamas'aafa haafura goggogudaro, «Ani sugubaayewa!» ame.

29 Eseenna taazokokaatta woyinii hubuchcho mig leete gitte, isona isifooniji t'amo kawoyinniitii t'uuk'iseene, ogoro kaazabo baalii hizi tos gabbaleen.

30 Yesuusana kaazokokootaro kakkok'k'ammassare goorata «Gudatewa» ame. Metekkeessa hussisatere, neefotteessa roorse sise.

Aaranja tayesuusa jereeni eegamano

³¹ Esekko abbaabatere arri Ayihuudin tafoolissi arriwuun takkozekkaasatarantte. Ayihuudi, kasuwamero ibaaddokokki rees tafoolssii arri masik'alii gutii goggohayinonkko mankkodootateen maraaninna kaletti tafoolssii arri mankkolleete maraan, osuwaameeran ibaaddojja gib ebisereen rees goggodagiroon P'ilaa't'oosa ebaaten.

³² Haanssun wotaadaral emetere Kiristoosane wota suwaame kagire kahoraajjee ibaaddotikokki gib ebiseen, adeen kakkaleekokki gib usumalee ebiseen.

³³ Yesuusa tos kakkoozemeeteren goorata kagoyerö mankkodeeren maraan gib lakkoozebseeren.

³⁴ Ayesuun gozameen wotaadaralkko koo aaranja tayesuusa jereeni eegge, goorsewa iigina bekena ubate.

³⁵ Hikka kaddeera ibaaddoti attonnati sisera, atonnatina rummiya, rummi ayeesanona kasowa, isinna goggozammanttaanun atotaara.

³⁶ Hikkina kalleera, mas'aafa, «Lefaalkko koonna lakkoozebiro» Każamamera goggogudaroonya,

³⁷ kakkalee k'ulluukki mas'aafana, «Hassu kazeeggeran iso dinnaraan» amara.

K'amalamano kayesuusa

(Mat. 27:57-61; Mar. 15:42-47; Luk'. 23:50-56)

³⁸ Hittakko abbaabatere każarmmatiyasi Yoosefa kayesuusa rees atayin P'ilaa't'oosa ebaate, Yoosefana Ayihuudi mankkożabssatero maraan hetoo Yesuusakko każagaalssataroye. Usuna P'ilaa't'oosa fezi kakkosisare goorata emeete rees atate.

³⁹ Esekko horeene hemeen Yesuusa tos emeete kagire Nik'odimoosa kof-fichha sonddom talleeto aaloo awżallo pulipulisona każokokootaro baac'u aate emeete.

⁴⁰ Isona rees każyesuusa aateeren każayihuudi rees ekkaasanokokki seeraa shittoonne wota k'amaluun gashee mammareen.

⁴¹ Yesuusa takkosuwaamera banżena tażakaakiltte benzette, tażakaakiltte benz maayyona takkok'alamalamoon giro każusub k'amaliye.

⁴² Ayihuudin tafoolssi arriwuun takkozekkaasataraan arri mankkoleetewun tak'amal banże ene mankkoleewun Yesuusa esee k'amaleen.

20

Yesuusa goyikko kee

(Mat. 28:1-8; Mar. 16:1-8; Luk'. 24:1-10)

¹ Tawoggħaa arri, bariinoo ganaa ul dimimmisane giraan, tamegidella Mayiraame k'amal tos seete, eżemona k'amalkko każotottoolero deete.

² Haanssun Simoona P'et'iroosa tos Yesuusa geelataa kagire kakkalee usukko każagaalssatare tos tiyya emeetedde, «Gotta k'amalkko beesen aateena, eettii kayeeraan laakansso» antte.

³ Esekkonā P'et'iroosana kakkalee Yesuusakko każagaalssatarena beenee k'amal tos seeteen.

⁴ Lamaa tiyya giraan, kakkalee Yesuusakko każagaalssatarana P'et'iroosakko t'aye tak'amal banże gee.

⁵ Hussimere takkok'alamamero banże godeero gashe taalaal girano dee, k'amal tos ade lakkotabere.

⁶ Debeesseseeta kagire Simoona każamamere P'et'iroosa geere k'amal tos tabe, usuna tannek'amalereen gashe taalaal dee.

7 Usumaleenna mete kayesuusa gutii tamamarantte gitte hoc'c'o dee, hitti hoc'ona tak'amal gashekko kale beete mamarantte gitte.

8 Esekkona t'aye k'amal tos kageera kakkalee Yesuusakko ka2agaalssatare k'amal orrodddee tabe, deerena ammane.

9 Hikkina Yesuusa goyikko kiyaano girano ganaa mas'aafakko lakko2addeeseren.

*Yesuusa kamegidella ulkotti Mayirameen mute
(Mat. 28:9-10; Mar. 16:9-11)*

10 Esekkoo abbaabatereen Yesuusakko o2agaalssatareen lamana min minkkisoor galeen.

11 Ul tamegiddellakotti Mayiraame adde k'amalkko sarre aalliitedde ootaa gitte, ootaanna k'amal din hussi antte.

12 Rees kayesuusa mankkogire banze, huu gumaara gumaarakki os-arssateeraan erggichcha lama koo metene koo luk'k'ane ohamas's'eran deete.

13 Isona Mayiraamine, «Ati heleeltti, mewuun owaatta?» ameen hoosaten.

Esenä, «Goottakkee aateena, eetii kayeraan laakkaso» antte.

14 Hikkä anttedde haarartti gowochiito Yesuusa esee ka2alleero deete, Yesuusa laano ese adde lakkoo2addeesetto.

15 Yesuusana, «Ati heleeltti, mewuun owaatta? Ayyona dootatta?» ame.

Esenä ta2akaakiltte banze ka2ooraro aani leere, «Goottakki, ati go2aattetto, maganne maaggee kayitetto segii ani ataro» antte.

16 Yesuusana, «Mayiraame!» ame. Esenä, usu tos abbaabattedde ta2ibrayist'i he2ii, «Rebuunil» antte, fureenna «Ka2agaalssisatto!» amanoya.

17 Yesuusana, «Ganaa Odo tos mankkobeenon giro maraan, aroodintte, halleewo kuwaarre abbilaltee tos seedde, «Aabbokkee tosna Aabbokkisin tos, Hedokkee tonssa Hedokkisin tos binnara amerä amidde segii» ame.

18 Kamegidella ulkotti Mayiraamena Yesuusakko o2agaalssatareen tos seet-tedde, «Gootta deelle!» Antte usu ka2amerona segite.

*Yesuusa usukko o2agaalssataareewun mute
(Mat. 28:16-20; Mar. 16:14-18; Luk'. 24:36-49)*

19 Usu almmaawa, tahoraarjjee arri tawoggaa hemeen, Yesuusakko o2agaalssataareen Ayihuudi abisateneen ufa c'ufateen kukku2ameen giraan, Yesuusa emetere iso t'e2ee aalleere, «Nogodda isinuun halleeto!» ame.

20 Hikkana amere genennona aaranjjana tusate, Yesuusakko o2agaalssataareenna Goottaa kakkodiyaaren goorata aaloo gegglaelaan.

21 Yesuusa adena, «Nogodda isinuun halleeto, Odo in goggofarero, aninna isin farnara» ame.

22 Hikkä ame abbaabatere, ufuu amere, «Ayyaana K'ulluukki atayeen.

23 Isin c'ubbo ka2ibaaddoo haheso go2antteen, c'ubbokkisin haheso amamirowa, isin c'ubbokkisoo haheso go2amoon, ade c'ubbokkiso isoon haheso lakkoo2amamiro» ame.

Yesuusa Toomaasan mute

24 Hassu goorata tomonkko lamakko koo kalleera, Didimoosa ka2amamare Toomaasa Yesuusa kakko2emeetare goorata usukko o2agaalssataareene wota lakkogire.

25 Okkalee Yesuusakko o2agaalssatareen Toomaasane, «Noo Goottaa deen-nelle!» ameen. Usu ade, «Misimaare o2eeggameeran genenno2oottessakki

malaata goddeenoon, misimaareeli takkozeeggamero banzee fer tabisi goddeenoon, aaranjatteessaanna genettee gotabisoon lakkozammaninaro» ame.

²⁶ Arri siddeedkko abbaabatere, Yesusakko ozagaalssatareen min orroo gineen, Toomaasana iso wota gire, ufaalnna c'ufame gire, Yesuusa ade emetere isozorroo aalleere, «Nogodda isinuu halleeto!» ame.

²⁷ Esekkona Toomaasane, «Ferttaa hittaraa keeni, genennozootteenna deena, gene diriirssadde aaranjatteyi tabisi, aroohedatte ammana» ame.

²⁸ Toomaasana, «Goottaa! Hedokkee!» ame abbaabe.

²⁹ Yesuusana, «Ati in mankkodeete maraan ammantetta in haddeennoon ozammanataraan adeen osommaasameenyan» ame.

Hikka mas'aafakokki halchcha

³⁰ Yesuusa hikka mas'aafaa kas'aafamoon kakkalee kamooggan malaata usukko ozagaalssataran horee felera,

³¹ Ayesun gozameen Yesuusa usu Kiristoosa Ere kawaa laano goggozammantaanunna, ammaniddeen megekkeessaa giri goggohelattaanun hikki s'aafamera.

21

Yesusakko ozagaalssatareen baasaa kunzub abatano

¹ Esekkona danbbene Yesuusa tat'braadosi labuu adena usukko ozagaalssatareewun mute, hikkamaleena ade mute.

² Simoona kažamamare P'et'iroosa, Didimoosa kažamamare Toomaasa, kak'aana Zegaliila Naatinazeeli, ylis kazabddosana Yesusakko ozagaalssatareen okkalee lama raattoo gineen.

³ Simoona kažamamare P'et'iroosana, «Kunzub abayin daganoya» ame.

Isona, «Noo kunne wota daginanna» ameen. Emeetene wolabo oriddeen tabeen, ese hemeen adeen koonna lakkozabateen.

⁴ Bariinoo, Yesuusa labu girii aallee gire, usukko ozagaalssatareen adeen Yesuusa laano lakkozaddeesen.

⁵ Yesuusana, «Yioso, kunzub abitaane?» ame.

Isona, koonna «Lakkocabino» ameen.

⁶ Usuna, «Maarrabbisin wolabokko mina tamerggenne lugudayeen, kunzub helattaanwa» ame. Isona kakkolugudatareen goorata kunzub mooggankko kakkeeyi maarrabi nattin waateen.

⁷ Hassu goorata Yesuusa kageelaatare usukko kažagaalssatare, P'et'iroosane, «Goottayo!» ame. Simoona P'et'iroosana, «Goottayolla!» kažamaro haafura kakkomaalare goorata, beesate kagire sarssi tabsatere firime bekerro tabe.

⁸ Okkalee Yesusakko ozagaalssatareen adeen bagakko badi tos fakkikameeran hisil lama boolee kalleero kuwaarre aaloo lakkofakkimeenan, kunzub takkozammagamere maarrabi nattaa baga emeeten.

⁹ Bagana kakkogiyaanee goorata, boolaal kazeleenee gutii kagiro kunzubnna babo deen.

¹⁰ Yesuusana, «Gidda kažabteettan kunzubkko alla keena» ame.

¹¹ Haanssun Simoona kažamamere P'et'iroosa wolaboo tabere maarrabi baga tos nattee, 153 kajinjiin kunzub ammagame gire, hikka gitakki kunzub gozabttena maarrabi lakkofilanttetto.

¹² Yesuusana «Koyeen aama» ame. Isona usu Goottaa laano addeesen mankkogireen maraan usukko ozaagaalssatareenkko koonna «Ati ayyotta?» ami hoosayin kajabaate laagire.

¹³ Yesuusana emetere babona kunzubna aate sise.

¹⁴ Yesuusa goyikko gokkeekko abbaabatere usukko ozaagaalsataraawun mutano hikki kaseediyе.

Yesuusana P'et'iroosana

¹⁵ Wodana ozaaaten kakkozabbaabataren goorata, Yesuusa Simoona kaazamamere P'et'iroosane, «Ere kayoona Simoona!, hinzakko roorise in geelatta?» ame. Usuna «Ii Goottakki!, geelatanokkee atittakkassa» ame. Yesuusana «C'ibaarkkee foofi» ame.

¹⁶ Yesuusana kallami, «Ere kayoona, Simoona, rumminaa in geelatta?» ame. Usuna, «Ii, Goottakki, ani ku geelatano atitta kassa» ame. Yesuusana, «C'odeelkkee oori» ame.

¹⁷ Gooratta kaseedina, «Ere kayoona, Simoona; in geelatta?» ame. P'et'iroosana goorata kaseedi Yesuusa, «In geelatta?» ame mankkohoosatewun gaddaa tabere «Goottaa ati dubba kassowa goggogelatarona kassowa» ame. Yesuusana, «Idaadkkee foofi ame.

¹⁸ Ani rumminaa rumminaa amara, ati wodallumaa giraan sarssikkaa issii tabissattede mankkogeeleatta seetaa gitte, gojaaroontte adi gene diri-irssayinatta, ibaaddo kakkaleenna huukkaa tabisire seeyin mankkogee-laannoon geesinara.»

¹⁹ Yesuusa hikka kakkoon amera P'et'iroosa misikki goyii Waa kabajin dootisaro tusinya. Hittakko danbbeebaan P'et'iroosane, «Indebee sesseena» ame.

²⁰ P'et'iroosa haarartti gowochiro, Yesuusa geelataa kagire usukko kazagaaalssatare iso debee kasessetaro dee, hikki usukko kazagaaalssatare usu goorata kita kahemeene aamaa giraan geegiyo tayesuusa gabbalamere, «Gootta, ku roorisi kasisinara ayyoya?» aamaa kagireya.

²¹ P'et'iroosana usu kakkodiyaare goorata, «Gootta! Hikki ibaaddoti misi linnara?» ame hoosate.

²² Yesuusana, «ani taaabbaabarotii neefo goggogirroo godootate duuddo ku mekat'ibe? Ati metekkawun indebee sesseena» ame.

²³ Hikkakkotti aalantti hikki Yesuusakko kazagaaalssatare lakkogooro taazamatta odu amaniil orroo darzaantte. Yesuusa ade, ani «Taaabbaabaro geegin neefo goggogirroo godootate ku mekat'ibe?» ame kuwaarre lakkogoyinaro ame lakkosegeero.

²⁴ Hikkakokki gara kazagatotaarana hikka kas'aafera hikka Yesuusakko kazagaaalssataroya, attonnatina rummi laano noo kanssowa.

²⁵ Yesuusa kafelera kakkalee kamooggan ayeesijool kagira, ayees dubba gos'aafame, kas'aafamero mas'aafa dubbaan alami talleeto banze kaazabo aani lakkollaaro.

Ofarameeraankonzi Felo Tabano

Ofarameeran konzi felo wongala kaluk'aasa debee os'aafameraanyan, mas'aafakokki metekki halchcha ohoraarjee Yesuusa debee osessetaan Ayyaana K'ulluukkii k'ajeelireen garakkeessa kaayeesaro kageggeloo haafura, «Iyyerusaalemi, kayihuuda ul dubbaa, Samaariyayi, taa ulkotti gachcho geeroo» (1:8) wongala misii gambbayiseraan mammakiinya, mas'aafa kakiristaana ammano Ayihuudi orroo haggazabamere alami kagiro gosa dubbakki ammano taalleeroo misii balzaatero taayeesatto jirttita. S'aafiti, Waa kaazammanara ibaaddo karoomi wonolaalkokki wono wonnatiik'anaatin orromare daba kafelaro ibaaddo laanawaattina kakiristaana ammano kaayihuudi ammano hank'inna kallayikki laano addeesisin tanjiini is's'aamera.

Ofarameeraankonzi felo, gara kayesuusa kaayeesara kageggeloo haafura takkogeyaaro banze goorataa goorataa balzaataa seetanona min kawaakki madaaramano otusaraan seeddo mete metenzi,

1. Kakiristaana ammano kayesuusa daruur tos biyaanokko abbaabatere Iyyerusaalemi haggazabamanokokki gara.
2. Ul kaazisiraheel dubbaa geeyaanokokki gara.
3. Ul karoomee adere labu tamedetiraanya gobobii kagiro ul dubbaa balzaatano.

Ofarameeraan ofelaraan felo orroo gutii been omutaraan Ayyaana K'ullunzikoni felo golleeraan tap'ent'e k'ost't'e arri Iyyerusaalemi kagire amaniil gutii hunnaa dagano, usumalee mas'aafa orroo osessegaaameraan felo dubba mutano Ayyaana K'ulluukki min kawaanna jaarsolee k'ajeelisanona ataayisano adara. Horkkooskko kayere sisamaa kagire kaazammano handdaa kalekaleekki lallabaanoo orroo, kalekalee bee sisameria, ofarameeraan ofelaraan felo orroo feloo ohayeeraan felo handdaa giri kaazamaniiliinna min kawaakki raattonati kagire hunna eeki gitakki kaatiiyo addeesisara.

Raattoo Hikki Mas'aafa Kaayabera

Atonnatikkeessakokki ekkaatano 1:1-26

Yesuusa gudisaas kasisero ajajana abddi 1:1-14

Banze tayihuudayi Matiyaasa assaabamano 1:15-26

Atonnati Iyyerusaalemi 2:1-8:3

Atonnati ul kayihudaayinna ul kasamaariyayi 8:4-12:25

Kap'awuloosa faramanokokki handdaano 13:1-28:31

Tahoree faramanokotti seeto 13:1-14:28

Haganaa taziyerusaalemi 15:1-35

Tallami faramanokotti seeto 15:36-18:22

Taseedi faramanokotti seeto 18:23-21:16

P'awuloosa taziyerusaalemi katamaayi, tak'isaarya katamaayinna taroomi katamaayi shaamano 21:17-28:31

Ayyaana K'ulluukkin tasisanttetto abddi

¹ Tewofiloosa! Kahoraarje mas'aafakeeyi Yesuusa kafelerona kaagaalssiseri dubba ani kuun s'aafera; ani kakkoons'aaferana Yesuusa feloootteessa kakkohaggazabero gooratakko keesere

² daruur tabeero arri taageeroo kafeleroya; daruur kakkobeerana ozassaabatero ofarameeraawun Ayyaana K'ulluukkikokki garane ajaja isoon sise abbaabatereya.

³ Rakkoo tammooggankkona abbaabatere usu issii gabbalamere arddokki laano, hinzanuu kamooggan atoyii addeesisaa arri afarttam orroo roore roore mutaa wononnati kawaakokki gara isoon segee.

⁴ Iso wotana babo aamin hamas'see giraan hazame iso ajajee; «Iyyerasaleemikko aroobbeeten; ayesuun gozameen ani ayeesaa giraan kamaalteettaan odo tasisero abddi oorayeen.

⁵ Yaannisa bekeeyi t'ammak'aa gire; isin gozameen arri uc'c'arkko abbaabayiddeen Ayyaana K'ulluukkii t'ammak'aaminattaan.»

*Yesuusakokki daruur biyaano
(Mar. 16:19-20; Luk'. 24:50-53)*

⁶ Isona raattuo kukkumeen giraan, «Gootta! Wononnati Isirazeelwun abbaab ati kakko? usubaayisinatta goorata giddaaya?» ameen hoosaten.

⁷ Yesuusana haa ame isoon abbaabe; «Odo odonnatikkessayi kamurtteesero goratajool goorttun almmaal malabiin isin lakkodaandheetan.

⁸ Ayesuun gozameen Ayyaana K'ulluukki isin gutii kakkodage goorata hunna atayinattaan; Iyyerasaleemi, Yihuudaayinna Samaariyayi dubbaa, ulkotti gachcho taa geetanii atolkkee linnattan.»

⁹ Usu hikka ayeesa abbaabatere iso diyaagiraan daruur bee; duumanchchana iltisookko golise.

¹⁰ Usu daruur tos biyaa giranttiin, isona tichchiseen diyaagiraan sarssi gumaarakki osarsatereen ibaaddojja lama derza isoo dollee aalleeren,

¹¹ haanna ameen; «Isin ibaaddo kagalilaa,» «Daruur diyaa hittanii kakkoonzaalliteettaan mewuunya? Hikki isin dollekko daruur biyaa girantti isin kaddeetettaan Yesuusa, daruur tos biyaa goggodleetettaankki malee usumaleewwa abbaabayi emeeyinara» ame.

*Yihuudakotti ban?ee Matiyaasa assaabame
(Mat. 27:3-10)*

¹² Esekko abbaabatere zayitii kabiyaara gaa takko?alataro wodamikko Iyyerasaleemi abbaabateen seeteen, hitti wodami Iyyerasaleemikko tafoolssi arrii goggosesseerawun kasisamero raa gitakki fakki amatte.

¹³ Katamaa tos kakkotabeeren goorata kakkukukku?amaren fook'ii korateen; hin?ina P'et'iroosa, Yaannisa, Yayik'ooba, Indiraasa, Filp'oosa, Toomaasa, Berttelomeewosa, Matoosa, kazilfoosa ere Yayik'ooba ulkeessawun kahazusataro Simoonana, ere kayayik'ooba Yihuudane gireen.

¹⁴ Hikki ibaaddo dubba heelel kookkoonne, Aaye tayesuusa Mayiraameene, usumalee abbilaaltteessa wota wodana too leenguren ebi haziisooni argetto ebaataa gireen.

¹⁵ Hassu goorata P'et'iroosa boolnna lamattan olleeraan abbilaal orroo kee aalleere,

¹⁶ «Abbilaltee! Yesuusa kazabero ibaaddoon horehaye kak'ajeelisaro kalleero Yihuudakokki gara, Ayyaana K'ulluukki t'aye hizi tadaawutee kazayeesera kamaas'aafa haafura gudayin mankkodootisaro maraanya.

¹⁷ Usu nookko koo aani tootaamere hikka handdaawun lelledamanokkokki iddili helate gire ame.»

¹⁸ Hikki ibaaddoti felo omeellankotti muraayi ul iminate; hore hore iyye bebbeed ul oyere, t'ezekko bogi ber?ee hubbo bee ubate;

¹⁹ hikkina Iyyerasaleemi kagiro ibaaddo dubbaan maalssame; usu ulnna hezittisooyi «Akeldaama» amame uumame, fureenna «Ul kaziggi» amanoya.

²⁰ P'et'iroosana debee, «Kamazamuri mas'aafayi haa ame,
«*Usu takkogire banzee halaal halleeto;*
Esee kagirra ibaaddona aroohelamo;

Adena

«*Odonnatikkeessa kakkalee haazatato* amame s'aafamera.

²¹ Haannuun Goottaa Yesuusa no orroo takkosesseetaree arggetto noonne wota kagire ibaaddokko odo koo assaabamiin dootisara;

²² hikkina, kayaannisa t'ink'atakkko haggazabere Goottaa Yesuusa daruur tabeero arri taageeroo noonne wota kagire hikka ibaaddokko koo noonne wota goyikko kiyaanokokki ato goggolleeroon dootisara.»

²³ Haannuun Iyost'oosa goorttun Berssabaasi kazamamere Yoosefana Matiyaasane iso lama keenen;

²⁴ Haa ameen ebaaten, «Gootta, ati ibaaddo dubbakotti wodana kassowa; hin^za lama orrokko ka^zassabatteto ibaaddo noon tusi.

²⁵ Kakkoonzebaatannana Yihuuda iise taseetero ban^zeetteessaa hikka handdaawunna ofarameeraankotti ban^ze noon goggoshuumitonya.»

²⁶ Esekkona it'aa beesen, it'aanna Matiyaasa beesse, usuna tomonkko koo ofarameeraane wota tootaame.

2

Ayyaana K'ulluukkikokki dagano

¹ Kap'ent'tek'ost't'e baala kakkogeyaare goorata, Yesuusakko ozagaalssatareen dubbana raattoo ban^ze tooyi kukkumeen gireen;

² Derzana ta^zatii huffo aanttitti yaaye daruurkko emeetedde kakkogireen min ammagantte.

³ Lac'a ka^zeleenee aani kallaaro kalekaleekki errebjjool deen; kalekalee beete mete metee ibaaddo gutii dayidde.

⁴ Dubbana Ayyaana K'ulluukki ammagameen, Ayyaanana goggozayeesinawun isoon kasiserokokki jilbbaa takkalee he^zii ayeesano haggazabeen.

⁵ Usu goorata alamii kagiro gosa dubbakko kazemetera Waa ka^zabssatare Ayihuudi Iyyerusaalemi gire.

⁶ Hitta yaaye kakkomaalaren goorata gosa kamooggan raattoo kukkume; kakukku^zamera gosana, metemeteeyi kakukku^zamero gosakotti he^zii iso ayeesaa giraan maalere saade.

⁷ Gosa mamaanna saadaa haa ame, «Hikki ka^zayeesara ibaaddo dubba la kagaliilayolla?

⁸ Hayya no mete metee kakko^zalanneno ulkotti he^zitaani iso ayeesaa giraan kamaalanna hikki misiyya?

⁹ Noo ul kap'arttenayi, ul kameedi, ul ka^zilamiyayi, ul kamesip'et'oomiyayi, ul kayihudaayi, ul kak'ep'edok'iyayi, ul kap'ant't'oosi, ul ka^zisiyaayi,

¹⁰ ul Firggiyayi, ul kap'inifiliyayi, ul kagibis's'i, ul kak'erenayi dollee kagiro talibiyaa awuraajiaayi oginnonna; Roomikko ozemennenno;

¹¹ Ayihuudina ka^zayihuudi ammano tos otabnnena noo, kak'ert't'esina ka^zarebi ibaaddo gollenno, ibaaddona ozatii felo owaa he^zittaa ni go^zayeesiro maalanna.»

¹² Haanssun dubba mamaanna girddizamenen, «Hikki ayees misi linnara!» ameen.

¹³ Kookkoo ibaaddo ade, «Habeeboni kagiro t'amo kawoyinii t'amereen seteeraan» amaa k'ac'c'ifate.

P'et'iroosaa gosaan ayees

¹⁴ Hassu goorata P'et'iroosana tomonkko koonne wota kee aalleere, yaayee t'ok'k'ise haa ame gosaan ayeese, «Isin ibaaddo kayihuuda Iyyerusaalemii ogittan dubba hikka ayees koo addeesa, madaara c'ak'asa.

¹⁵ Goorata ganaa barikko saatii seed mankkollee maraan isin goggohedatan malee hikki ibaaddo lakkoseteero.

¹⁶ Ayesuun gozameen hikki kahegeroo Iyyuueeli haa amame goggozayeesameryoa;

¹⁷ «Waa haa amara, kagachchoo arrijjoolii haa linnara,
Ayyaanakkee soo kasarsatero ibaaddo dubbaa gutii dagisinara,
Babbaar yiiskkisinna deeleelel yiiskkisin hegero ayeesnaran;
Wadallakkisinna raaga dinnara,
Jaarsoleettisinha hisilloyinatta.

¹⁸ Usu goorata
Iinohanadaaraan babbaarnna heleelnna gutii
Ayyaanakkee dagisinara,
Isona hegero ayeesinaran.

¹⁹ Elenne daruurii kasaadisiro kooko tasinara,
Hegelle ulnna baasana malaatala tasinara,
Iigi, eleenna, iyyoottena linnara.

²⁰ Tanjiinttina takabajaantte tagotta arri emeetokko horene,
Arriit mugud tos
Diginninna iigi tos iggilissaminaran.

²¹ Kagoottaa mege kažuumatara dubba fayyinara..»

²² «Isin kažisiræel ibaaddo! Hikka haafura maala; isin metekkisinuu goggokassaanii, Goottaa isin orroo baasana kasaadisiro kookona malaatala felanooyi gara kanaazireti Yesusakokki ayyonnati addeesisa.

²³ Usu metekkeessawun Waa t'aye ohederona omalabero felokokki malee isinuun roore sisame; isinna, ibaaddo kameellankotti genee gogosuwaamironna goggogooro yeltten.

²⁴ Waa ade goyikokki abboosa tiregure usu keese, aalanttina goyiinna usu abi haasin lakkodaanddee.

²⁵ Daawutena garakkeessa haa ameri,
«Gootta arggetto horetteeyi ani diyaara;
Usuna merggetteeyi gira; duuddo ani lakkoshalagaminaro.

²⁶ Haanssun wodanatti gegglaaatte,
Hižittina gegglalaanjjee ammagantte
Soožoottina abddii girnnaraan.

²⁷ Neefotteenna kagoye ibaaddo takkogiro banzëe (Bowwaa) lakköiisintatto, k'ulluukkikkaanna shami goggohesiroon lakkoyelatto.

²⁸ Raa kaneefoo ani goggozaddeesiroom yeltteta;
In ku hore geggelooyi ammaginatta.»

²⁹ «Abbilalttee! Odolaal kat'awookko Daawute goye goggok'amalameroo, k'amalkkeessana hittaari taageeroon no orroo giranokokki jabuuyi ani ayeesin daanddaara.

³⁰ Daawute hikka kakkoonzayeesera kahegeroo laanona Waa sanniitteessakko kaalaal korffinjekkeessaa gutii goggohamas'iroon kažammatokokki haafura usuun katabero laano malabe.

³¹ Hitta aalantti Kiristoosa goyigure kagoye ibaaddo takkogiro banzëe kaheson laanona soozoottessana gumbbi orroo shami oheson laano Daawute t'aye deegure goyikko keyaanokkessakokki gara ayeese.

³² Hikka Yesuusa Waa goyikko keese, no dubbana hikka ayesuun atojjoolna.

³³ Haanssun usu mergge tawaayi hamas's'iin t'ok'k'i kakko²amare gooratana, Ayyaana K'ulluukkikotti abddi odokko atatere gidda kadeyattaanna kamaalattan dagise.

³⁴⁻³⁵ Daawute daruur lakkobereo usuna metekkeesswun ade haa ameria, «Gootta, Goottakkeewun

«Ani diinakkaa lukittaayi taadaddarisiroo

Merggetteeyi hamas's'i» ame.

³⁶ «Goortta, Waa hikka isin kasuyitettan Yesuusa Goottanna Kiristoosa yelano Isirazeelkokki gosa dubba ha²addeeso!»

³⁷ Gosana hikka kakkomaalare goorata wodanattiso aaloo dinanttedde, P'et'iroosana okkalee ofarameeraawun, «Abbiaalttee, hayya me yelnna?» ame.

³⁸ P'et'iroosana isone, «C'ubbokko gula gala, c'ubbokkisinna haheso goggo²amamiroon, mete metekkisinuu Yesuusa Kiristoosakokki megee t'ammak'ama; ilabo kawaa kalleero Ayyaana K'ulluukki atayinattaan.

³⁹ Kazabddii haafura isinunna yiiskisinuu usumaleenna Goottaa Hedo-kkaani isi²otteessa tos o²uumar, ebbaa ogiraan dubbaawunya» ame.

⁴⁰ Kakkalee kamooggan haafura isoon atotaa, «Hitta tawoc'ac'c'antte alat-taan gutii ka²emeetaro bayikko isi²oottisin haasayeen!» amaa gorssee.

⁴¹ Haafura o²ataateeraanna t'ammak'ameen; eserri kuma seed kalleera ibaaddo tooto²oottiso gutii adame.

Waa o²ammanaraankokki raattokki giri

⁴² Isona ofarameeraankokki agaalssisii isisaata, raattoo babo aamaanna ebii ataataa gireen.

⁴³ Ofarameeraankotti genee omooggan osaadamiraanna baasanzi feloo felamaa mankkogireen maraan ibaaddo dubbaan abissi bariite.

⁴⁴ Amaniil dubba raattoo koollee gire, ka²abanaayen dubba rattookki yela-teen.

⁴⁵ Durummattisona urrawo²oottiso daddalateen ibaaddon mete metee kadootisaro gitakki sisaa gireen.

⁴⁶ Arggetto k'ulluukki min kawaayi raattoo eselaa, minjolkisooyinna babo aamaa geggelooynna ta²idantti wodanaayi aamaa gireen,

⁴⁷ Waa galataanna gosa dubbaayi horee gaashana abanaayen; Goottanna ofayyaraan arri arrii tooto²oottiso gutii adaa gire.

3

Naafaleessa ibaaddotikkokki fayyaano

¹ Arri too P'et'iroosana Yaannisa ka²ebi goorata arrikko saatii saagallii k'ulluukki min kawaa tos biyya gireen.

² K'ulluukki min kawaa tos katabaro ibaaddokko kooko atayin gog-²ebaaron, ibaaddo arggetto keenen «Ta²idantti» ta²amanaan k'ulluukki min kawaa kakkotabaraan gooc'a horee kakkaanen koo ta²umulame arrikko hag-gazabere naafaleessa kalleere ibaaddoti koo gire.

³ Usuna P'et'iroosana Yaannisa k'ulluukki min kawaa tabaa giraan dee-gure kooko atayin isokko ebaate.

⁴ P'et'iroosana Yaannisa usu tos tichchiseen deengureen, P'et'iroosana usune, «Alla no tos dee!» ame.

⁵ Ibaaddotina isokko kooko atayin hedere tichchise iso dee.

⁶ P'et'iroosaa ade, «Ani maragadena work'k'ii lakk²aboo; ayesuun go²ameen ani ka²aboo kuun sisinara; kanaazireti Yesuusa Kiristoosakkokki megee kingudde sessee!» ame.

⁷ Gene tamergetatteessa abe keese; goorsewa luk'k'ana mikitajjoollna ataate;

⁸ Elddee firimere tukkul aallee; sesseetanona haggazabe, hittarraa hasser-raa sassetanna firfir amaa Waa galataa isone wota k'ulluukki min kawaatabe.

⁹ Gosa dubbana usu Waa galataa kasesseetaro kakkodeyaare goorata,

¹⁰ Hikki ibaaddoti «Tażidantti» tażamamatto banzée k'ulluukki min kawaaw kakkotabaraan gooc'aa hamas's'eere kooko ebaataa kagire usu laano mal-abe; usuun ofelameraan felokko kakkeeyi ibaaddo saadanonna mamanoyi ammagggame.

P'et'iroosa k'ulluukki min kawaayi każayeesero ayees

¹¹ Kafayyeera każebaatare ibaaddoti P'et'iroosanena Yaannisane wota kuttutame girantti gosa dubba mamanoyinna iso mankkogiraan Solomooni takkosesseetaro tażamanttetto banzée tos tiyaa emeeten.

¹² P'et'iroosana hikka kakkodeyaare goorata haa ame; «Isin gosa kazisiraeel! Hikka ayees muun saadattaan? Adena hunnakaani goorttun k'ullummataani hikki ibaaddoti fayyiire goggosesseeroo no kayelnnenneo aani yeltteeddeen muun no tichchisseen diyaattaan?

¹³ Odolaalkkaanikki Hedo każabraame, kayissaak'ana kayayik'ooba Hedo erekkeessa Yesuusa kabajee; isin addeene usu goggogooro roorsseen sis-seen; P'ilaa't'oosa furin godootena isin addeen usu horee kakatteen.

¹⁴ Isin gożameen karrummiinna k'ulluukki kakattenddeen neefo kalgadera isinuun goggofuramiroon ebaaten.

¹⁵ Giri kakkohelamaro lagadattaan; Waa ade usu goyikko keese; noonna hikknuun atonna.

¹⁶ Hikki isin kadiyaattanna kakkassaan ibaaddoti każataatera mege kayesuusa ammananooyiya; isin dubbana goggodiyattanii duuddokki fayyinna goggohelaroo kayelara mege kayesuusaanna garakkeessane helamaro ammanooya.

¹⁷ «Giddanna abbilaalttee! Isin hikka kakkonyelteettaan woyichchaalk-isin aani malabanawaatiikkko kakkeeyi kalleero laano ani kasowa.

¹⁸ Waa ade kakkeessa kalleero Kiristoosa rakkoo goggożataroo t'aye kahegerool dubbakottti hizii każayeesera hikkamalee goggogudaroo yele.

¹⁹ Goortta c'ubbokko gula galaddeen Goottaa tos abbaabayeen;

²⁰ Hikkaniinna Waayi dollee kakkożusubaattan geesjjool isinuun emeeyinara; Waa t'aye każassabero Kiristoosa Yesuusa isinuun farnnara.

²¹ Usuna daruurii kakkożadallayinnara Waa t'aye k'ulluunzi ohegeroolkotti hizi goggożayeesero alami dubba taażusubaaronya.

²² Muse haa amera, «Gootta Hedo in goggokeseroo usumaleenna abbilalltisin orrokko in aankkikki kahegeroo isinuun keesirowa; usu isinuun kasegaaro dubba maala.

²³ Hassu kahegeroo kamaalon dubba gosa orrokko kale bire habbawo ame.

²⁴ «Ogiraan Saamelakko haggazabere kakkeera kahegerool dubba hikka goratajolkkokki ayeeseran.

²⁵ Isin kahegeroolkokki yiisttaan; adena Waa Abraamene «Sanniitaayi gosa każuleeb dubba sommaasaminara» amere odolaalkkisinun otabero am-mato ożeeleinattanttan.

²⁶ Waa erekkeessa assaabe kakkokkeesere goorata, isin mete metee meel-lanetisinkko abbaabigure goggosommaasaron t'aye usu isin tos fare.»

4

P'et'iroosana Yaannisana tarayihuudi shonggoo horee

¹ P'et'iroosana Yaannisana gosaawun ayeesaa giraan tuuk'aamolnna k'ulluukki min kawaa ka2ooraron odonnati ka2abanaaye usumaleenna ibaaddo kasodok'aawiil derza iso tos emeete.

² Ofarameeraan lamana Yesuusakokki goyikko kiyaano gosaagaalssisanoyinna goyikko kiyaano girano iso lallaabaanoyi amaraateen.

³ P'et'iroosana Yaannisana abeen; gooratana hemeen mankkoleere maraan ul taabarirooyi minkashaano bariiseen.

⁴ Halleewo kuwaarre haafura kamaalero ibaaddo orrokko kamooggan ibaaddo Waa ammane, tooto obabbaarenna kuma ken gitanzileen.

⁵ Tallami arri woyichchaalkisona, jaarsoleettiso usumaleenna seera ozagaalssisareen Iyyerusaalemii kukku2ameen.

⁶ Tuuk'aamolun odonnati kazabanaaye Haanna, K'eyaafa, Yaannisa, Isikindiroso, katuk'aamool woyichchaatikokki kaminee ibaaddo dubba ese banze gire.

⁷ Isona P'et'iroosana Yaannisana t'eze aallisereeene, «Hikkana kakkoyelttaan eeki Hunnaayi goorttu mege kaayyoya?» ameen iso hoosaten.

⁸ Usu goorata P'et'iroosana Ayyana K'ulluukki ammagamere haa ame; «Isin kagosa woyichchaalna jaarsolee!»

⁹ Hittaari hikka naafaleessakki ibaaddotin felo ozidan mankkofelameran maraan misimisii fayyeero no kahoosattaan gollee,

¹⁰ hikki ibaaddoti fayyeegure isin horee kazalleera kasuyitetteeninna Waa ade goyikko kakkeeseroo kanaazireti Yesuusa Kiristoosakkokki megee laano isin dubbana, kasisirazeel gosa dubbana ka2addeesame halleewo.

¹¹ Usuna, ««Isin oginbbattan kattuffatteetaan ezemo mina afarruun mete lee.»

¹² Haanssun fayyinna usuu kuwaarre kakkalee maayyoonna laagiro; no goggofayyinnon ibaaddon kasisamera hikka megekko kakkalee mege darurukko hegelle laagiro.»

¹³ Ibaaddona P'et'iroosana Yaannisa haa jabuuyi ayeesaa giraan kakkodeyaaren goorata, ka2agalssannongiro ibaaddo laano addeeseren saadeen; iso Yesuusane wota girano addeesen.

¹⁴ Kafayyeera ibaaddotina esee iso wota aallee girantii mankkodeen maraan ka2aalaraan waateen.

¹⁵ Haanssun iso shonggokko sarre bi goggogirraawun ajajeen; esekkona raattoo kukkumeen makkareen.

¹⁶ «Goortta hin2a ibaaddojja misi yelnna? Hikki ka2atii baasa genetisoysi felamano Iyyerusaalemi kagira ibaaddo dubba addeesera; haanssun kakayin lakkodaanddaano.

¹⁷ Halleewo kuwaarre hikki ayees goortta gosa orroo aaloo goggobala2annonko, hin2i ibaaddojja adi mege kayesuusa uumaa maayyoonna goggo2ayeesonko seeriinna.»

¹⁸ Esekko iso uumengurene mege kayesuusa duuddo goggo2ayeesonkkona goggo2agaalssisonko ajajeen.

¹⁹ P'et'iroosana Yaannisana addeen abbaabeen isone haa ameen. «Waakko roorinsse isinuun ajajaamano Waayi horee kadootisaro gollee alla isinwa metekkisinuin firddaa.

²⁰ Noo kaddeenennona kamaalnneno ayeesanakko haar lakkogalnno.»

21 Adena manddeen abbaabateenguren gafareen; aalanttina gosa dubba kalleero ayeesi Waa galatataa mankkogire maraan iso murrisin lakkodaanddeene.

22 Hikka baasa kafayyeera ibaaddoti gees afarttamkko karooreye.

Amaniikokki ebi

23 P'et'iroosana Yaannisa furameen amaniil tos abbaabateen seetereen tuuk'aamolkokki woychchaalnna jaarsolee każameeraan dubba segeen.

24 Isona hikka kakkomaalaren goorata yaayetiso raattoo Waa tos t'ok'k'iserene haa ameen; «Goottakkaani ati daruurnna ul, bekena beke orroo kagiro dubba ati met't'itetta.

25 Ayyaana K'ulluukkikokki garane kuun kahandaaro Aabbokkaani Daawutekkotti hizii haa antte ati ayeesetta;
«Ayizaab enggee muun kekke?

Gosana muun t'oye?

26 Kazulee wonolaal keegure,
mootijjol raattoo kukkumeengurene,
Goottayinna Kiristoosa gutii keen.»

27 «Ogiraan Herodoosana kap'ent't'yoosa P'ilaa't'oosa każayizaabna kazisiraeel gosane wota hitta katamaayi ati kashigiddetto k'ulluukki kuun kahandaaro Yesuusa gutii c'aafin kukkumeen.

28 Hikkina kakkoonleera ati t'ayite hunnakkaayinna feżittaayi kahalch-chitetto feliinya.

29 Giddanna Goottakkee! Abssisatto ayeesanokisoo dee; diyyiilkkaa haafura duuddotti jabuuyi ayeesin goggodanddeerawun yeli.

30 Fayyiisin genettaa diriirssa, k'ulluukki kuun kahandaaro kayesuusa megee kasaadisirona baasa feli.»

31 Ebaaten kakkozabbaabatareen goorata iso takkogireen banze shala-gaantte, dubbana Ayyaana K'ulluukkii ammagameen; haafura kawaanna jabuuyi ayeeseen.

Każamaniil raattokki giri

32 Amaniil dubbana Wodana tooyinna yaada kooyi isizaateen gireen; każabanayeen dubba raattokkiye kuwaarre oottessa olleeraan urrawo iskkonzi aani katootatera maayyona lakkogire.

33 Ofarameeraanna Goottaa Yesuusa goyikko keyaanokokki gara każatii hunnaayi atotaano horeddeen; iso dubbaa gutii tażatii sino tawaa gitte.

34 Iso orroo rakkataa koonna lakkogire; aalanttina ulnna leere minii każabanayeen dubba daddalereen maragade keenaren;

35 Maragade keenereen ofarameeraawun sisaa gireen; isona odo odoo goggodootisarokki jilbba malee hedeedaa gireen.

36 Tak'op'irosa oddolaayi kagire Yoosefa każamamare woyyuuti koo gire; ofarameeraanna usu, «Barnnabaasi» ameen uumeen; fureenna «Kagoggo isaro ere» amanoya.

37 Usuna erre daddalere, maragade geese ofarameeraawun sise.

5

Hanaaniyana Sap'ira

1 Hanaaniya każamamere ibaaddoti ooritteessa Sap'erane wota erre dad-dale,

2 Ooritteessana madaartte addeesa giraan kadaddaleeraankko gamisa haasegure gamisa keene ofarameeraawun sise.

³ P'et'iroosa ade haa ame, «Hanaaniya! Ayyaana k'ulluukki goggosobttonna erre takkodaddalanttetto maragadekko gamisa goggohaassoon s'alaye wodanattaayi muun tabtte?

⁴ Ati daddalanokko horene erre lakkotattaatteya? Godaddalattena ade maragade lakkogenettaayi gireya? Hayya, hikka ayees misii wodanattaayi k'oppite? Ati kasobitteta Waayya kuwaarre ibaaddo lakkoyo» ame.

⁵ Hanaaniya hikka haafura goggomaalee ulii iyye goye; hikka kamaale ibaaddo dubba aaloo abssate.

⁶ Darggageessalnna keegure rees gashee mareenguren; geesen k'amaleen.

⁷ Saatii seed leete roortte giraan, ooritteessa kalleero ayees hamaalo giraan emeette tabtte.

⁸ P'et'iroosana, «Erre kakkodaddaltteettan maragade hin?ayaan alla iin segii?» ame. Esena «Ii hin?ayaan» antte.

⁹ P'et'iroosana, «Kagootta Ayyaana c'aafin misii hikkamalee hizi too lee-teen? Hikkima entterkkaa kak'amalera ibaaddo abbaabatere gooc'a geera; kunna geesiren k'amalinnaraan» ame.

¹⁰ Esena goorsewa luk'k'a2oottessa hegelii iite goote; darggageessalnna gotabiraan tagootetto deen; sideen geesenguren entterkisee dollee k'amaleen.

¹¹ Min kawaakki ibaaddona hikka ayees kamaalera kakkalee ibaaddo dubba aaloo abssate.

Ofarameeraankotti genee ibaaddo kamooggan fayyee

¹² Ofarameeraankokki garane gosa orroo kamooggan baasakki malaataalnna osaadamiraan felo felameen; amaniil dubba Soloomoni kakkosesseetaro gooc'aa kukku2amaa gire.

¹³ Iso wota lelledamiin kajabaate maayyona lakkogire; golleenna gosana iso aaloo kabajaa gire.

¹⁴ Waayi ka2ammanara babbaarnna heleelnna arri arpii tooto2oottisona aaloo adamaa seeteen;

¹⁵ Hikkakko kakkeeyi P'et'iroosa esene rooraa, giraan abaraantti hoosind-detteessa uc'c'arri gutii goggo2aallitoo amaa kahaw2amaro ibaaddo sard-deediseen beesaa alggaayinna rareeyi raadii huddurisaa gireen.

¹⁶ Ka2iyyerasalemi gobobii kagiro katamaalkko kahaw2amarona battiikki ayyaana abamere ka2abboosaro ibaaddo aate ka2emeetara ibaaddo kamooggan usu gobob unzaa gire; ka2emeete dubbana fayyaa gire.

Ofarameeran gutii horooramano kee

¹⁷ Hikkakko kakkeey tuuk'aamolkokki woyichchatina raattoo tagitte tasodok'aawil una dubba gaabbii ammagantte.

¹⁸ Ofarameeraanna abeeran minkashaano tabiseen.

¹⁹ Halleewo kuwaarre erggichcha kawaa ade hemeen t'eze min kashaanokokki ufa bane beesere,

²⁰ «Seeyeen!, k'ulluukki min kawaakki awudii aallaa; hikka haafura kagiri gosa dubbaan segaa!» ame.

²¹ Ul goggobareeyi isoon goggosegeerokki malee k'ulluukki min kawaa tabbeeran gosa agaalssisano haggazabeen.

Katuuk'aamol woyichchatina usune wota ogireen emeeteren ta2ayihuudi shonggonna ta2isiraeeli jaarsolee dubba raattoo kukkuyiseen; ofarameeraanna iso tos goggokeennawun ibaaddo minkashaano fareen.

²² Handdaa oseeterenna minkashaano seetereen esee oshaameereen lakkohelereen; abbaabateen emeeteren haa ameen;

23 «Minkashaano aaloo c'ufamere, ozooraraanna gooc'a horee ozaallereen deenne; noo ufa baninne gotabnno orroo maayyona lakkogire.»

24 K'ulluukki min kawaa kalooraro kazajajaare tuuk'aamolkokki woyichchaalnna hikka kakkomaalaren goorata ayeesi mamaa girddi ameen.

25 Usu goorata ibaaddoti koo emeetegure, «Isin minkashaano otabisseteen ibaaddojja k'ulluukki min kawaayi aalleeren gosa agaalssisaa giraan» ame segee.

26 Goorsewa kalooraro kazajajaarekki wotaadaralkeessanne wota seetere abe keene; okeeneraan adeen gosa iso ezemoo goggoeeggooonkko abssateenguren anhunnomoni keenen.

27 Ofarameeraanna keenenguren shonggoo horee aalliseen; tuuk'aamolkokki woyichchatinna haa ame iso hoosate;

28 «Hikka megee isin goggogagaalssisonkko no isinuu ataayinsse seginenne; isin gozameen Iyyerusaalemi agaalssisikkisin gambbayisseen; adena hikka ibaaddotikokki iiguun noo goggohoosaminnoon yelin dootaattan.»

29 P'et'iroosana okkalee ofarameeraan adeen haa ameen abbaabeen; «Ibaaddokko roorssayi Waawun ajajaamano dootisara!»

30 Isinna gaa gutii suyiteen kalagaddeetseen Yesuusa, odolaaltisinkokki Hedo goyikko usu keesera;

31 Waa gosa kazisiraæelwun c'ubbokko gula galanona c'ubbokko shaaga goggoyelloon, Waa dubbaawun Yesuusa metena kafayyisaro yele merggettessayi kabajaayi goggohamas'iroon yele.

32 Noonna hikka ayesuun atonna; ade Waa usuun ozajajaamaranun kasisera Ayyanaa K'ulluukki atoyya.»

33 Kashonggo maganaalnna hikka kakkomaalareen goorata gomeellan amaraate lagadin dooteen.

34 Ayesuun gozameen gosa dubbaa horee kakkabajaame koo seera kaagaalssisara, usuna Gemaalya kazamamara Farasaawiti shonggoo horee kee aalleegure ofarameeraan sar beesire goorata kic'c'aruun goggofakkisiranun ajajee.

35 Shonggoowunna haa ame; «Isin kazisiraæel ibaaddo! Hinza ibaaddojja gutii felin kaheddeettan ayees isin madaari addeesin dootisara.

36 Hittakko horene Tewodaasi isiæottessa kanjinkki yelatanokko kakkeeyi afar boolee kalleera ibaaddo usune wota lee. Ayesuun gozameen usuna gene taæibaaddoyi goye; usuu debee kasessetare ibaaddo dubba darzaame k'ofattessana hesse.

37 Isokko haarre gosa kakkootamaro almmaa Galilati Yihuuda keegure kamooggan gosa aate bee; usu debee osesseetaranna helatere; usuna gene taæibaaddotii goye; debee osesseetareenna darzaameen.

38 Haanssun giddanna ani kazamara, hinza ibaaddojja isaaga aroodintteen; yaadakiso goorttun feloæottiso ibaaddokko golleen baanawa.

39 Waakko ozemeeteran golleen isin iso baasin lakkodaanddeetan; suurewa Waanneta iinsseæingaamano leera.»

40 Isona gorssa kagemaaliya atateeren, ofarameeraan uumsiseenguren boc'iiseen; kallami mege kayesuusa goggogayeesonkko ajajeenguren gafareen.

41 Ofarameerenna mege kayesuusa maraan yeraan atayin mankkodaanddeen maraan gegglalaataa shonggookko been seeteen.

⁴² Arggetto k'ulluukki min kawaayinna leere min minii tageggeeloo odu kalleera Yesuusa usu Kiristoosa laano agaalssisanokkona lallabaanokko haar lakkogalereen.

6

Daak'oni todobakokki assaabamano

¹ Amaniilkonzi tooto adamaa kakkoseetareen goorata tagiriikki hezii kaayeesare Ayihuudil Yihuudaayi kagire kazayihuudi ibaaddo gutii gumggumee; kakkongungumeerana arggetto garggaarssan kasisamare kaami hedeedanokonzi felo gutii unattisookki galtaanttejjolun sisanokko makkoshokkateen maraanya.

² Haannnuun ofarameeraan tomonkko lama kakkalee amaniil raattuo kukkanuyisereen haa ameen; «No babo aamisanokkki handdaa handdayin amaa haafura kawaa handdaano iisin lakkodootisaro.

³ Haannnuun abbilaltee! Isin orrokko Ayyaana K'ulluukkinna k'arummaa kaayammagamero ato kaayidan kaayabo ibaaddo todoba assaabaa; hikka odonnati isoon sinssa;

⁴ No gozameen ebiinna haafurakkeessa handdaanoyi ataayinanna.»

⁵ Hikki ayeenssa iso dubba gegelaayise; ammanoonna Ayyaana K'ulluukki kaayammagamero Isit'ifaanosa, usumaleenna Filp'oosa, P'irokoroosa, Nik'aroona, T'immoona, P'ermmenna kazayihuudi ammano kaayatater ul kaayans'ookiyakki Nik'olawosa assaabbeen.

⁶ Isona keenenguren ofarameeraan horee aalliseen; ofarameeraanna ebaaten keengureen genettisoo isoo gutii kayeen.

⁷ Haafura kawaanna balayataa seete; amaniilkonzi tootona Iyyerasalemii aaloo moggaataa seeteen; tuuk'aamolkona kamooggan ammane.

Ist'ifaanosakokki abamano

⁸ Hassu goorata Ist'ifaanosa sino tawaayinna hunnaayi ammagamere gosa orroo kasaadisiro ayeenssa baasakki malaataal felaa gire.

⁹ Usu goorata, «Balchchumma obeeraan Ayihuudikokki min kaayebi» amame kaayumamaro kaayihuudi min kaayebiuun una olleeren k'ereenakkona Isikindirakko, usumaleenna Kilk'iyakona Taayiisiya awuraajjaakko kaayemeetera ibaaddo neebaategure Isit'ifaanosane wota dogamano haggazabeen;

¹⁰ ayesuu gozameen Ist'ifaanosa kakkoayeesare k'arummmana Ayyaana awodin lakkodaanddeen.

¹¹ Haanssun, «Isit'ifaanosa Musena Waanna habaaraa giraan noo maalnennaa kaayamaro ibaaddo siyamiseen ekkaasen.

¹² Hikkamalee gosane, jaarsa kaayleennee, seera ozaagaalssisaran kekkeesa Ist'ifaanosa absiseen taayihuudi shonggoo horee aalliseen;

¹³ Hikkanunna t'araa ozaatotaaran atojjool keenenen, «Hikki ibaaddoti hitta k'ulluutti banzeenna seera inggaamano duuddo lakkoiisero.

¹⁴ Adena hikki kanaazireti Yesuusa k'ulluukki min kawaa diiginara; noo Musekko kaayannenno wogana iggilisinara; ame usu ayeesaa giraan no maalnennaa» ameen.

¹⁵ Usu goorata shonggoi hamas'see kagire ibaaddo dubba Ist'ifaanosa tichchisi godderaan bebbeeditteessa taayergichcha bebbeed aani leete isoon mutte.

Ist'ifaanosa shonggo horee ka?ayeesere ayees

¹ Tuuk'aamolkokki woyichchatina Isit'ifaanosine, «Hikki ani kamaalara ayees rummiya?» ame hoosate.

² Ist'ifaanosana haa ame abbaabe; «Abbilalltina odolaalkki maala! Aab-bokkaani Abraame ul kakaaraani hamas's'iin biyaanokko horene ganaa Mesop'et'oomiya giraan kakkabajaa Hedo usuun mutegure,

³ «Ulkkaakko beegudde, fallikkaakko kalebeegudde,» *«Ani kuun katusaro ul tos see» ame.*

⁴ Hassu goorata ul kakkeledaawikko beegure ul kakaaraani hamas's'ee. Aabbokkeessa kakkogowaare goorata Waa kakaaraani ulkko beesegure hittaari isin kakkogittaan ul usu keene.

⁵ Halleewo kuwaarre luki takkokkaaro gitatti rittii usuun lakkosisere; ayesuun gozameen hikka ul usuna usukko haarre sanniitteessaan rittii yeli kasisinaro Waa usuun abddi sise gire; hitta abddi kakkosiserena Abraame ganaa yiis ha?umuloon giraanye.

⁶ Adena Waa haa ame ayeese; «Sanniitta ul kanaap'ayi marttinaayi hamas's'iinatta; afar boolee geenssa diyyummaa orroo abboosaminatta.

⁷ Adena diyyii yele ka?iminaro gosa ani gozameen firddinara; esekkona balchchumma biireen hitta ban?ee in hedoyisayinaraan» ame Waa ayeesera.

⁸ Esekko hamas'isamanokkokki ka?ammatoo haafura sise; haannuu Abraame Yissaak'a umule; takko?umulamere tasiddeedi arri hamas'ise; usumaleenna Yissaak'a erekkeessa Yayik'ooba umule. Yayik'oobana kagosa odalaal kalleero yiis tomonkko lama umule.

⁹ «Kayanik'ooba yiisna abbikkiso Yoosefa k'anaatengurene kadiyyummaa ul kagibs's in daddaleen; Waa ade usune wota mankkogire maraan,

¹⁰ Rakkoo dubbakcona usu beese; kagibs's i wono Fere?ooni horee gaashanana k'arumma usuun sise. Gibbs's inna minkkeessa dubbaa gutii ka?ajajaaro yele.

¹¹ «Usu goorata Gibbs's ina kakkene?aani ul dubbaa gutii tanjiin rakkoo kageegisera u?ina emeete; odolaalkkaani ka?amiro babo helayiin waate.

¹² Yayik'ooba kaami gib's ii girano kakkomaalare goorata, odolaalkkaani horaarjje ul kagibs's i tos fare;

¹³ kallami kakkoseeraan goorata ade Yoosefa ayyonnatikkeessa abbilal-teessawun addeesisate; Fere?oonina falli kayoosefakokki gara addeese.

¹⁴ Esekko abbaabategure Yoosefa Aabbokkeessa Yayik'oobana fallik-keessa dubba usu tos keenssise; isona raattoo ibaaddo todobaatamkko keny.

¹⁵ Haanssun Yayik'ooba Gibbs's i seete; usuna odolaalkkaanina esee goyen.

¹⁶ Lefaalkkisoonna ul kaseekkemi tos atamere, Abraame ul kaseekemii kazuumeri yiiskko maragadee ka?iminero hiyeelii k'amaleen.

¹⁷ «Waa Abraamen otabero ammato feloo kakkohayisinnara goorata kakkogabbalamare goorata Gibbs's ii kagiro gosakonzi tooto adamaa seeteen.

¹⁸ Esekko abbaabatere Yoosefa kakkaason kakkalee wono Gibbs's ii reede.

¹⁹ Usuna gosakkaani miiggetteessayi c'annak'ise; yiis goggoo?umulamee gog-gogooronna sarbeesi goggoshafinaawun, odolaalkkaani gutii hunnoome.

²⁰ «Usu goorata Musena umulame; usuna Waayi horee ka?idankki yiittiti lee, Aabbokkeessakki min diginni seed kokkobame jiinate,

²¹ sarddee kakkoshafamere goorata ere taferi²⁰⁰oni heltte aattegudde erekkakisee aani jiinassee.

²² Musena tagibs's'i k'arumma dubba agaalssate; ayeesinna felooyi kaataate lee.

²³ «Museen geesii afarttam kakkolaare goorata, abbilaaltteessa ka²¹sira²²el yiis din wodanatteessayi k'oppaate.

²⁴ Gibbs's'iti koo ta²³sira²⁴eli unakko koo miir²⁵aa geegisaa giraan Muse deegure usu Gibbs's'iti lagade; tamir²⁶antteto unatteessawun halo bee.

²⁵ Ta²⁷sira²⁸eli unatteessana Waa genetteessaa balchchumma kabeesinaro iso kashaadaran aani usuun leere; iso gozameen hikka lakkoshaaderen.

²⁶ Tallami arri ade ka²⁹sira³⁰el ibaaddo lama iinsse³¹inggaamaa giraan helegure; wogarsinna dootere, ibaaddo! «Isin la abbilaaltaanna muun isizisi mir³²aattan?» ame.

²⁷ «Unatteessa gutii miir³³aa geegisaa kagire ibaaddoti gozameen, Muse shafe-gure haa ame; *ku noo gutii mootina kafirddaatto yele kashuumera ayy-ooya?*

²⁸ Muu kele Gibbs'aawiti goggolagaddettoo inna lagadin dootatta?»

²⁹ Musena hikka goggomaalee bak'atere ul kamidiyami marttinia hamas's'ee; eseenna babbaar yiis lama umule.

³⁰ «Gees afarttam ammagame kakkoroorare goorata, tasiina wodamikokki gobobii kagitto gaa orroo, kabeebaro hurisikokki lac'a orroo erggichcha usuun mute.

³¹ Musena kaddeero ayeesi saade; ayees k'ulleessiin eserraaj goggabbal-amiro tagootta yaaye;

³² «Ani odolaalkkaakki Hedo, kazabraame, kayissaak'a, kayayik'ooba Hedoya» amaa giraan maalere, Musena abssate; eserraaj diinna lakkodaanddee.

³³ «Goottanna usune haa ame; *Luk'k'a³⁴oottaanzi keferroo beesa; ati takkozaallitetta banze tak'ullooyietta.*

³⁴ Gibbs's'ii kagiro gosakkeekkotti rakkoo ogiraan ani deera; kazabboosa iyyakkisonna ani maalera; iso haasin dagera. Giddanna koyi; Gibbs's'i tos abbaab ani ku farnnara.»

³⁵ «Goortta hanzi, *Mootiinna kafirddaatto yele ku noo gutii kashuumera ayyooya?* ameen kattuffateraan hikka Muse Waa huura orroo kamutero erggichchakokki garane mootiinna kahaasaro yele gosa ka²¹sira²²el tos fare.

³⁶ Usuna iso k'ajeelisaa gibbs's'ikko beese; gibbs's'ii, beke oheelinna k'alulattokki ulii gees afarttamuun kasaadisiro ayeenssa baasaki malaatal fele.

³⁷ «Gootta Hedokisin in goggokeeseroo usumaleewwa isin orrokko kahegeroo keesirowa amere gosa ka²³sira²⁴eliin ka²⁵ayeesere hikka Museye.»

³⁸ Usuna tasiina wodamii ka²⁶ayeesere erggichchanenna odolaalkkaanine wota k'alulattokki ulii tagosa haganaa orroo gire; handdaal kawaanna no tos roorisin atate.

³⁹ «Odolaaltaanina adde neebaate kuwaarre usuun ajajaamin mankkodootannon maraan wodanattisooyi Gibbs's'i tos abbaabateen.

⁴⁰ Aaroninenna, *Nookko horehayi kasessero waal noon ekkaasina; ul Gibbs's'ikko k'ajeelise no kabeesero hassu Muse me usu geero no laakanso ameen.*

⁴¹ Usu goorata tayayido misilii feleengureen, tolchchaan jaarsso siseen; genetisonzi felooyina gegelaaten; burraak'een.

42 Waa ade isokko fakkime kадаруure barraajjalun goggohedoy-isanawunna roorise iso sise; hikkina kahegerool mas'aafayi haa amame goggos'aafamerokki malee gudate;

«Isin kazisirazeel ibaaddo olleeteettan

gees afarttamuun k'alullattokki ulii takkoggitteenii jaarrsona meebaar iin sissetteen?

43 Suurewa hedoyisayiin kafelattetaan tamooloki daasena
tolchchakisinkki kareenfu barraajja
t'ok'k'i t'ok'k'iseen,

Haanssun aninna isin goggobak'attawun yelinnara; Baablonikko gama horoornnara.

44 «Waa Museen goggotuserokki maleenna goggozajajeroekki malee tamadaarantette taatoo daase, odolaalkkaanine wota k'alullattokki ulii gitte.

45 Waa iso horekko kahoroerero Ayizaabkokki ul kakkoeelareen goorata odolaalkkani hitta tazatateeran daase Iyyasune wota eserraa aateen tabeen; kadaawute gees taageeronna esee gitte.

46 Daawutena Waayi horee gaashana helatanoyi kayayik'ooba Hedo kakkogirro min goggomadaarro ebaate;

47 Ayesuun gozameen kakkogirro min usuu kamadaarere Soloomooniye.

48 «Halleewo kuwaarre dubbaankko t'ok'k'i kazame Waa gene tazibaaddo kamadaarameroo min orroo lakkobaraaro; hikkina kahegerooti haa gog-gozamero maleeya;

49 «Daruur korffinjekkeetta;

ulnna luk'k'aootti mankkofoolssataranyan;

Hayya misikki min isin iin madaarnnattaan? Amara Goottaa;

Goorttuu iin foolssi tallinnatta eetii banzetta?

50 Hikka dubba tafeltetta lagernetteettolla?»

51 «Isin wodanattisin okkoonduddettana! Nebebbozoottisin; okkoon-maaloon! Odolaalkkisin aani Ayyaana K'ulluukki arggetto neebaattan.

52 Kahegerool orrokko odolaalkkisin kahororoon giraan ayyoya kagira? K'ulluukkikotti emeeto t'ayeen ozyayeeseraanna lagadattaan; isin gidda usu roorsseen sisseen; lagadeen.

53 Erggichchakokki garane isinuun kasisamero seera atatteettan kuwaarre lakkoozooratteettan.»

Kazist'ifaanosa e?emoo eeggamano

54 Tashonggoo haganaa gutii kagire ibaaddo hikka kakkomaalaren goorata aaloo amaraateen; ilkko k'aniinssateen keen.

55 Ist'ifaanosa gozameen Ayyaana K'ulluukki ammagamere daruur tos tichchisi godeero, kabaja tawaa usumaleenna, Yesuusa mergge tawaayi aallee giraan deegure,

56 «Hikkima diyaa» «Daruur banattedde, ere ka?ibaaddo mergge tawaayi aallee giraan ani diyara» ame.

57 Usu goorata taatii yaaye okkaa nebebbozoottiso huc'c'isateen abateeren usu mankkogiro tos raattoo tiyyeen;

58 Usu abeerent katamaakkoo sar beesen shafeen; e?emoonna eeggano haga?abeen. Hikki kakkolaare goorata esee ogireen atojjoonna sarssikkisoo Saawula kazamamare darggageessatikkonzi luk'k'a hegelii kaiyeeen.

59 Ist'ifaanosana e?emo eeggamaa giraan, «Gootta Yesuusa neefottee ata» ame ebaate.

60 Esekcona gilbbisegure yaaye tażatiyi, «Gootta! Hikka c'ubbo isoon aroototite» ame okke; hikka ame abbaabatere goye.

8

Amaniilkokki horooramanonna darʔaamano

1 Saawulana goyi każisit'ifanosaa isiżatae gire. Ese arri Iyyerusaalemi kaġire amaniilun każatii horooramanoo kee; ofarameeraan kuwaarre amaniil dubba Yihuudaanna Samaaryakotti awuraajja dubbaa darażmeen.

2 Waa każabssatare ibaaddona Ist'ifaanosa k'amale; adena aaloo usuun oote.

3 Saawulana ade amaniil baasin muwaate kee; minkko min maraamuraa babbaarnna heleel giite beese minkashaano tabisaa gire.

Ul kasamaariyayi wongala lallabaamano

4 Kadarżamere ibaaddona takkoseete banże dubbaa haafura kawaa lal-labee;

5 Filp'oosana too tasamaarya katamaa tos dagere gara kakristoosa lal-labee.

6 Gosa kamooggħanna Filp'oosa każayeesero maalanna usu kafelero malataal diyya, wodana too lee c'ak'asaa gire.

7 Battikki Ayyaanalha iyyaa kamooggan ibaaddokko bee; kamooggan naafaleesalinna każeesarena fayye;

8 Hikkakko kakkeeyi ese katamaatinna ożattii gegħeloo leen.

9 Ayesuun gożameen hittakko horene katamaati orroo moraa kasamaarya ibaaddo dubba kamamisere Simoona każamamare ibaaddoti koo gire; usuna isiżottessa każatii ibaaddo aani yelate tootaatare.

10 Kic'c'ar kanjiin ibaaddo dubba, «Hikki ibaaddoti każatii amame każaddeesamero hunna kawaayya» amaa wodanakkoo usu maalaa gireen.

11 Goorata kamooggankko haggħażżeber feļo omoru u ootteessayi mankkomamisare maraan kintibbi abeen usu debee sesseetaa gireen.

12 Ayesuun gożameen Filp'oosa gara kawaakkokki wononnatina gara kayesuusa Kiristoosakokki mege kalallabeero wongala maalereen atatanooyi babbaarnna helelnna t'ammak'ame;

13 Simoonana metekkeessawun anhesonii, t'ammak'ame; usuna Filp'oosa debee seete; kafelamaro malaataalha każatii baasa deengureen saadeen.

14 Iyyerusaalemii ogireen ofarameeraan tasamaarya katamaakkibba ibaaddo haafura kawaa atatano kakkomaalareen goorata, p'et'iroosana Yaannisa iso tos fareen.

15 Isona tasamaarya katamaa kakkogħiaren goorata Ayyaana K'ulluukki goggożatanaawun kasamaarya ibaaddoon ebaaten;

16 Aalanttina usu goorata kagootta Yesusakokki megee t'ammak'ame gire kuwaarre għana Ayyaana K'ulluukki maayyo gutiinna lakkodagħere.

17 Haanssun P'et'iroosana Yaannisa genettisoo gutii kayeen; isona Ayyaana K'ulluukki atateen.

18 Simoonana ofarameeraan genettisoo amaniil gutii kakkokkareen goorata Ayyaana K'ulluukki isoon sisamano deegure maragade keenere, isone haa ame;

19 «Genettee ani gutii gokkaye ibaaddo dubba Ayyaana K'ulluukki goggożataro hikka odonnati iinna sisa» ame.

20 P'et'iroosana ade haa ame, «Ilabo kawaa maragadeeyi imin k'oppitetta; atina maragadekkha raattoo baa!

21 Wodanatta Waayi hore tukkultti mankkolaanawaatte maraan ati hikka handdaanoyi k'ooba goorttu it'aa lakkotabtto.

22 Giddanna hitta meellane iisidde c'ubbokko gula galigudde Goottaa tonessa ebaa; woddaasa wodanattaakki yaada haheso każamamiro leera;

23 aalantina ati ataabee ammaganttedde kameellanee sanssalataayi każababtentto ku ani deyaara.»

24 Simoonana abbaabere, «Isin każayeessettan ayeeskko koonna in gog-goeenonkko Goottaa iin ebaayen» ame.

25 P'et'iroosana Yaannisa kagootta haafura atoteereenna addeesisen segeen abbaabateren, kamooggan kasamaarya maamanii wongala lallabaa Iyyerusaalemi abbaabateen.

Filp'oosana katop'iya mureessati

26 Kagootta erggichcha Filp'oosane, «Kingudde mina tahegeleenne tażiyyerusaalemi katamaakkko tagaaza katamaa tos kadagisaro k'alullattokki raanne see» ame.

27 Usuna keegure seete. Tatop'iya oori wono Henddeekke tażamatteen urrawożoottiseewunna durummatisse dubbaan odonnati każabanaayekki katop'iya mureessati hele. Hikki ibaaddotina sagadin tażiyyerusaalemi katamaa tos seete gire.

28 Usu ulkkeessa abbaabate seetaa giraan gongge tafaradii hamas's'eegure kahegeroo każisiyaasa mas'aafa nabbabaa gire.

29 Ayyaana K'ulluukkina Filp'oosane, «See; hassu farad tos gabbalami» ame.

30 Filp'oosana saame usu farad tos seete; mureessati kahegeroo każisiyaasa mas'aafa nabbabaa giraan maalere, «Ati kanabbabatto malabatta?» ame.

31 Mureessatina, «Iin furi kasegira ibaaddo haginnooni misii addeesin daanddaara?» ame; usuna farad tos emetere wota goggohamas'iroon Filp'oosa ebaate.

32 Mureessatina nabbabaa tagire haafura kawaakkotti banże hittatta; «Usuna enżamin kawodamaro idaad aani;

Ogorro goosaa giraan c'alki każamaro idaad aani,
Usuna ayeesin hiżi lakkobanatere.

33 Isiżootteessa yeraasate; karrummii firddana usuun lakkosiseen;

Neefotteessana ulkko baatetta,
Saanniteessa maraan ayyoyya ayeesin kadaanddaara?»

34 Mureessatina abbaabe Filp'oosane, «Kahegerooti hikka kakkoonżayeesera ayyo maraany? Isiżoottessa maraanya, muu ibaaddo kakkalee maraanya? Maganne iin segiina» ame.

35 Filp'oosa ayeese; hikka mas'aafakko banże too haggħażabere kayesuusa wongala lallabee.

36 Iso seetaa girantti beke mankkogiraan banże geen, mureessatina, «Hinżiman bekeek hittanii giraaniwa; hayya goggot'ammak'amoonekko in kat-tirara meyya?» ame.

37 Filp'oosana, «Duuddotti wodanaa gożammantte t'ammak'amin daandaatta?» ame. Mureessatina, «Yesuusa Kiristoosa ere kawaa laano ani ammara» ame abbaabe.

38 Farandda goggħażżejjiro ajajee; esekkona lamaa beke tos seeteen; Filp'oosana mureessati t'ammak'ee.

39 Bekekko kakkobeyaaren goorata, kagootta Ayyaana goorsewa Filp'oosa aate; mureessatina esekko abbaabatere lakkodeero; golleenna gegglataataa sesseettan horeddee.

40 Esekko abbaabatere Filp'oosana Azoot'osi każamamaro ulii mute; tak'isaarya katamaa taageeroo, katamaal dubba seetaa wongala lallabaa gire.

9

*Waa ammanano kasaawula
(Ofa. Fe. 22:6-16; 26:12-18)*

1 Saawula ade Goottakko ożagaalssataran lagadin manddaa tuuk'aamolkokki woyichchati tos seete.

2 Kagotta raadii osessetareen babbaarnna leere heleel esee gohelle shiyegure Iyyerusaalemi tos ati seeyin goggodanddeero, Demaask'oo kagiro Ayihuudikokki min każebijjolun dabddaabee goggosisirawun tuuk'aamolkokki woyichchati ebaate.

3 Demaask'oo tos gin gabbalamaa giraan ifana daruurkko derża usu maraamure hank'k'aye.

4 Usuna ulii iyye; hassu goorata «Saawula; Saawula; mewuun in horooratta?» tażamatto yaaye maale.

5 Saawulana, «Goottakki, ati ayyotta?» ame. Usuna haa ame, «Aninna ati kahoroorato ani Yesuusaya.

6 Gidda kingudde katamaa tos tabi; ati felin kadootisara esee kuun ani segaamirowa» ame.

7 Saawulane wota sesseetaa ogireen ibaaddojja yaayetisoo maalana kuwaarre, maayyona diyaanawaattikko kakkeysi, iso hizittisoo abateen aalleen.

8 Saawulana ulii mankkożiyyerekko keegure ilżoo koonna din lakkodaanddee; haanssun ibaaddojja genetteessa abeen geggesaa Demaask'o geegiseen.

9 Arri seendda ilżoo baye; babona bekena hizi lakkopardabe.

10 Demaask'oo Hanaaniya każamamare koo Yesusakko każagaalssatare gire; Goottaa raagayi, «Hanaaniyal!» ame uume. Usuna «Yee Goottakkee;» ame.

11 Goottanna, «Kingudde tukkulkki raa każamamaro raadii Yihuuda każamamero ibaaddotikokki min see; esennta Saawula każamamara koo ul kat'erssesikki ibaaddoti Waa ebaataa gira dooti ame.

12 Ayesuun gożameen Hanaaniya każamamare ibaaddoti usu mankkogiro tabre genetteessa usuu gutii kakkayinarona ilżożotteessa banamano Saawula raagayi dee.»

13 Hanaaniya abbaabere, «Goottakkee;» «hikki ibaaddoti Iyyerusaalemi kagiro amaniil gutii eeggitatti miirza geegisero ibaaddo kamooggankko ani maalera;

14 Hittarranna kakkoonżemeetera megekkaa ożuumataraan dubba shiin katuk'aamol woyichchaalkko odonnati atatereya» ame.

15 Goottanna, «See; hikki ibaaddoti Ayizaablnna wonolaal hore usumaleenna każisirażel gosa horee megekkree goggodaddeesisiroo ani każassaabayero huukkeya;

16 Aninna megekkree maraan eeggitatti rakkoo atayin dootisaro ani usuun tusinara» ame.

17 Hanaaniya seetegure, usuun kasegaamero min tabe; Saawula gutii genennożotteessa kayere, «Abbikkee Saawula, ati hittarraa emeetaa giraan raadii kuun kamutere Goottaa Yesuusa ilżożotta goggodeenddenawunna, Ayyana K'ulluukki goggogżammagħanttoo in ku tos farera» ame.

¹⁸ Goorsewa izo osaaawolakko honk'ofi aankkikki kooko iyye; abbaabate diinna daanddee; keenna t'ammak'ame.

¹⁹ Babona aamegure ataate. Saawula Demaask'oo ogireen amaniilnne wota arri uc'c'ar adallaate.

Saawula Demaask'ooyi agaalssisano

²⁰ Goorsewa Saawula Yesuusa ere kawaa laano Ayihuudikokki min kaæbijjoolii lallabaano haggazabe.

²¹ Kamaalera dubbana mamaa, hikki ibaaddoti «Iyyerusaalemi hikka mege kaæuumaro dubba kabaasare lakkoyoya? Adena hittaraa kakkoonæemeetera iso shiire tuuk'aamokokki woyichchaal tos geesin lakkoyoya?» ameen.

²² Saawula gozameen ataataa seete; Demaask'oo ogiraan Ayihuudin Yesuusa usu Kiristoosa laano ato sisaa hizi abssisa gire.

²³ Arri tanjiinkko abbaabatere, Ayihuudi Saawula lagadin t'oye;

²⁴ usu gozameen halchchakkisoo addeese; isona usu lagadin kakkatamaa karraa oora gireen;

²⁵ usu debee osesseetareen gozameen hemeen emeeteren takatamaa tagimbbe alikkotti maskotinne daachchooyi usu dagiseen.

Saawula Iyyerusaalemii

²⁶ Saawula Iyyerusaalemi katamaa tos kokkoæemetere goorata, amaniilnne wota lelledamiin hede; iso gozameen rumminaa Waa kaæammanaro laano mankkoæabdatana waateen maraan dubbana abssateen.

²⁷ Halleewo kuwaarre Barnnabaasi Saawula ofarameeraan tos geesere; Saawula seeto gutii giraan Goottaa misii deerona Goottaa usuun misii ayeeseroo usumaleenna, Demaask'ooyi mege kayesuusaa misii jabuuyi lal-labeero isoon segee.

²⁸ Haanssun Saawula iso wota hamas's'ee; Iyyerusaalemii maraamurara mege kagoottayi jabuuyi ayeesaa gire.

²⁹ Hezi tagiriikki kaæyeesare Ayihuudi wota ayeesaanna dogamaa gire; iso gozameen usu usu lagadin dootaa gireen.

³⁰ Amaniilnna hikka kokkoæaddeesareen goorata; K'isaariya tos dagiseeren T'ersetii tos usu fareen.

³¹ Usu goorata Yihuudaa, Galilayinna Samaariyayi kagira amaniil dubba nogoddaa girano haggazabe; ataate. Adena Waa abssataa sesseetanna Ayyanaa K'ulluukkii goggozaa tootooyina jiinataa seete.

Eeniyanna Dork'k'a

³² P'et'iroosana ulkko ul maraamuraa kakkogire goorata, ul kaliidatti katamaayi kagire amaniil din dage.

³³ Eseenna eeniya kaæamamare, geesii siddeedun alggaayi shiile kagire naafaleesakki ibaaddoti koo hele.

³⁴ P'et'iroosana, «Eeniya!» «Yesuusa Kiristoosa ku fayyi sirowa; kingudde alggaattaa keesa» ame. Eeniyanna saame fit'a ame kee.

³⁵ Taliida katamaayinna Saaronayi ogireen dubba usu deengureen Goot-tayi ammaneen.

³⁶ Taæyoop'e katamaayi T'aabta taæamamatte Waa taæammanatte heleettiti too gitte; hezi tagirikkiinna «Dork'k'a» amano golleero fureenna «Siik'ee» amanoja. Esena arggetto felo oziidan felaanna hiyyeessal gargaaraa gitte.

³⁷ Usu gooratana ese hawæantte goote, ibaaddona reesikkise aalisere guuntte tagitto kifili kayneen.

³⁸ Taliida katamaa ul kaziyoop'en enee mankkogitte maraan amaniil P'et'iroosa katamaa taliidaa girano kakkomaalare goorata, ibaaddo lama handdaa fareengureen, «Maganne no tos saami koyya» ameen ebaaten.

³⁹ P'et'iroosana keegure iso wota seete; eserraanna kakkogiyaare goorata guuntte tagitto kifiliis tos geesen. Galttaanttejjool dubba dork'k'a isone wota takkogittee, kafeltteto k'amisijlnna huujjol tuttusaa maraamureen ootaa gireen.

⁴⁰ P'et'iroosana dubba kifiliikko beesegure gilbbise ebaate, rees tos abbaabategure, «T'aabta! Ki!» ame. Esena il2o2oottisee banatte; p'et'iroosana kakkodeyaatte goorata t'ok'k'izantte hamas's'iite.

⁴¹ Usuna genettisee abe keese; Waa ozammanaraan galttaanttejjool uumegure neefone tagitto isoon abbaabe sise.

⁴² Hikki ayeesna Iyop'e dubbaa maalssame; kamooggan ibaaddona Goottaayi ammane.

⁴³ P'et'iroosana Simoona ka2amamare koo galbba kahok'ook'arene wota Iyop'e arri tanjihi hamas's'ee.

10

K'ornoloosana P'et'iroosa

¹ K'isaariyyayi kagire, It'aliyawuun ta2olamatto unakokki kabooloo woyichcha kalieera K'ornoloosa ka2amamare ibaaddoti koo gire.

² Usuna kaminee ibaaddokkeessa dubbane wota felo ozayaanayi ka2ataatarena Waa ka2abssatare ibaaddotiyye; hiyyeessan kooko kasisarena arggetto Waa ka2ebaatareye.

³ Arri too, arriikko saatii saagalkokki gita erggichchati kawaa raagayi usu tos emetere, «K'ornoloosal» amaa giraan tachchaa usuun mute.

⁴ K'ornoloosana neeminne wota tichchise diyaagiraan «Gotta; meyya?» ame.

Erggichchatina haa ame; «Ebina hiyyeessan ati kasisatta kookokka shaadaman lee Waa tos geera.

⁵ Giddanna ibaaddo Iyop'e tos farigudde P'et'iroosa ka2amamare Simoona keensi;

⁶ Usuna labu girii kagiro galbba kahok'ook'aro min kasimoonaan marttinaa hamas's'era.»

⁷ K'ornoloosana, ka2ayeesisera erggichchati usukko kale bee kakkoseetare goorata, usuun ohandaareenkko lama, usumaleenna ka2ayyaana ayeesii ka2ataaterona usuun ka2abddame kalieero wotaadarati koo uumsisere;

⁸ kalieero ayees dubba segee abbaabatere Iyop'e tos iso fare.

P'et'iroosa kaddeero raaga

⁹ Kafaramere ibaaddona tallami arri katamaati tos goggogabalameni, P'et'iroosa arrii asasa kakkollaare goorata, ebaayin guuntte kagiro fook'ii bee.

¹⁰ Hassu goorata P'et'iroosa mankko2u2eere maraan, ka2amiro kooko dootate; babo ekkaataa giraan usu salallisere raaga dee;

¹¹ Daruurrnna banattedde too tanjiintti hoc'c'o aani kallaara mina afarinne abamere ulii dagaa giraan dee.

¹² Hoc'c'o gutii luk'k'a afar ka2abo kalekaleekki sulaale, ulii tagiitamatto met't'ana kabuubare kimbirjol gire.

¹³ Usu goorata, «P'et'iroosa! Ki; hin2a en2aa aami» ta2amatta yaaye usuun maalssantte.

¹⁴ P'et'iroosana ade, «Goottakkee; hikki haa liin lakkodaanddaaro; ani k'ullukki kalleenon goorttu battiikki ijiji aame laakkas» ame.

¹⁵ Hasse yaaye ade kallami usuun maalssanteedde, «Waa kamuc'c'isero ati battiikki aani arooototite» ame.

¹⁶ Hikkina usuun seed gale segaame; hoc'c'ona goorsewa daruurii tos atantte.

¹⁷ P'et'iroosana taddeero raagakotti fureenun aaloo c'annak'aamere ele hegel hedaa giraan, K'ornoloosa ofarere ibaaddojja min kasimoona dooteen kakkohelareen goorata ufa dollee aalleen;

¹⁸ Yaayettisona t'ok'k'iseenguren, P'et'iroosa kazamamare Simoona esee girano hoosaten.

¹⁹ P'et'iroosa karaaga gara ele hegel hedaa giraan, Ayyaana K'ullukki usuun haa ame; «Hinzima; ibaaddojja seeddo ku dootaraan;

²⁰ Haanssun kingudde dagi; iso kafarerana ani mankkolle maraan an-hedannooni isone wota see..»

²¹ P'et'iroosana dagegure; «Hikkima; isin kadootattaan ibaaddoti aniyya; hayya isin takkonzemetteettan haajaa metta?» ame.

²² Ibaaddojjana; «Noo kakkoonzemeennenna K'ornoloosa kazamamare kabooloo woyichchati dollekkoja; usuna k'ullukkina Waa kazabssataro, gosa kazayihuudi dubba dollee kakkabajaame ibaaddotiya. Ku min tos goggokeenonna ati kazamatto goggomaallo k'ullukki ergichcha usuun segeera» ameen.

²³ P'et'iroosana ibaaddo marttisayin minkkeessa tabssate.

P'et'iroosa tallami arri keegure iso wota seete; ul kaziyop'ekko tażemettette abbilal toottoonna usune wota seette;

P'et'iroosa min kak'ornolewosaa

²⁴ Arri tallamii tak'isaarya katamaa tabeen. K'ornoloosana fallikkeessana saatilaalteeessa kukkuyisere P'et'iroosas oora gire.

²⁵ P'et'iroosa min kakkotabare goorata K'ornoloosa usu k'op'ate; luk'k'ażottessaa gutii iyyere sagade.

²⁶ P'et'iroosa gożameen, «Aninna ku aankikki ibaaddoya» «Ki aallii!» ame keese.

²⁷ P'et'iroosa ayeesisa usune wota gotabro ibaaddo kamooggan kukkume giraan dee;

²⁸ haa ame; «Ayihuuditi koo takkalee una wota goggolleeroo goggogabal-amiroo seerakkaani feži kasisoon laano isinwa kassaan; ayesuun gożameen ani maayyona battiikki goorttu k'ullukki kalleenonya ani goggożamoonkko Waa iin tusera;

²⁹ Haanssun ani kokkożumamere goorata, anhedannoii emeeyera; goortta, mewuun isin uumtteeettaan addeesin dootara» ame.

³⁰ K'ornoloosana haa ame; «Arri afarkko horeene hikka goorata arri-ikko saatii saagallii minkkeysi hamas's'eere Waa ebaataa gire; derżana kahank'k'aaro sarssi kasarsatera ibaaddoti koo in horee aalleegure,

³¹ Iinne haa ame *K'ornoloosa!* Ebikka malssamera; Waawun kasisatto shaadamanoon Waa tos geera.

³² Ibaaddo ul kaziyop'e tos farigudde P'et'iroosa kazamamero Simoona keensisi; usuna labu giridii kagiro galbba kahok'ook'aro kasimoona minii marttinia hamas's'eera..»

³³ Aninna goorsewa handdaa ogeegisareen ku tos fare; atina emetanoysi tażidān feltteta. Goortta no dubbana Goottaa ku kazajajeero ati noon gosegħiit maalin Waayi horee ginna.»

P'et'iroosa min kak'ornolewosaa ka?ayeesero ayees

³⁴ P'et'iroosana haa amaa ayeesano haggazabe; «Waa maayyoonna ka?ululisoon laano rumminaa ani addeesera;

³⁵ Ayesuun gozameen Waa usu ozaabssataraawunna k'ullummaa ofelaraan dubba maazeeti unakko goleenna atatara.

³⁶ Kadubbbaa Goottaa kalleero Yesuusa Kiristoosaa nogodda lallabaa hikka haafura yiis ka?isira?eel tos fare.

³⁷ Yaannisa kalallabeero t'ink'atakko abbaabatere ul kagalilakk hagazabere Yihuuda dubbaa kalleero isin kassaanwa;

³⁸ Waa kanaazireti Yesuusa Ayyaana K'ulluukkiyinna hunnaa shigidde; usuna Waa usune wota mankkogire maraan mankkogee dubbaa ta?idan felaa kaddurrisa odonnati hegelii ogireen dubba fayyiise.

³⁹ «Usuna ka?ayihuudi uliinna Iyyerusaalemii kafeleroon noo atonna; adena ibaaddo gaa gutii usu suye lagade.

⁴⁰ Waa gozameen taseedi arrii goyikko usu keese; ibaaddon goggomutiroonna yele;

⁴¹ Usu kakkomuterana ibaaddo dubbaan anlleennon giraan goyikko kee abbaabatere no usune wota ozaaminnennona ot'aminnenoon, Waanna t'aye ozaasaabatero usuun ato olleenenn noyeniya.

⁴² Gosaawun goggolallabinnoonna arddon?inna ogoyeran gutii goggofirddiroon Waa kashuumera Yesuusa laano goggo?atotinnoon usu no ajaa?je;

⁴³ Usuu ka?ammanara dubba megekkeessayi c'ubbokkokki shaaga goggohelaroon kahegerool dubba usuun atotaara.»

Ayizaab Waa ammanere Ayyaana K'ulluukki atatano

⁴⁴ P'et'iroosa hikka ayeesaa giraan, haafurakkeessa omaaleeraan dubbaa gutii Ayyaana K'ulluukki dage.

⁴⁵ P'et'iroosane wota ka?emeetere, kahamas'iisamero unakko kalleere amaniil, Ayyaana K'ulluukikkokki ilabool Ayizaab gutii dagano kakkodeyaare goorata mame.

⁴⁶ Aalantina he?i ta?usubii ayeesaa giraanna Waa galataa giraan mankkomaaleen maraanya. Usu goorata P'et'iroosa haa ame;

⁴⁷ «Hin?i ibaaddojja no aani Ayyaana K'ulluukki manko?ataateeran maraan goortta bekee goggot'ammak'amoontkko kattirra ayyoyya?»

⁴⁸ Haanssun kayesuusa Kiristoosakokki megee goggot'ammak'amnawun ajajee. Esekko abbaabateren ot'ammak'ameerenna P'et'iroosa arri wuc'ar isone wota goggohamas'iroon ebaaten.

11

P'et'iroosa min ka?ayizaab mewuun tabero addeesisano

¹ Ofarameeraanna Yihuudaayi kagire amaniil, Ayizaab ade haafura kawaa atatano maaleen.

² Haanssun P'et'iroosa Iyyerusaalemi tos kakkoseeteree, tahamas'isanttetto una olleeren usu tuffateen;

³ «Muun kahamas'iisamoontkko giro ibaaddo tos tabtedde isone wota aantte ameen usu wok'aseen.»

⁴ P'et'iroosa ade isone haa ame ayees raaraadii addeesisano haggazabe;

⁵ «Ani ta?iyoop'e katamaayi ebaataa giraan salallisere raaga dee; tanjiintti hoc'c'o aani kallaara kooko mina afarnne iinsse abatere daruurkko ani takkogiro banzene dagaa giraan dee.»

6 Ani tichchisi hikka maammes kakkodeero goorata luk'k'a afar każaba, sulaale kagaadoo, ulii tagiitamatto met't'aajjolnna kabuubaro kimbirjol dee.

7 Hassu goorata, inne «P'et'iroosa! Kingudde enzaa aami» tażamatto yaaye ani maale.

8 «Aninna, «Goottakkee! Hikki haa liin lakkodaanddaaro ani battiikki goorttun k'ulluukki kalleenon giro kooko ijiji hiżiitteyi ani abe laakkaso» ame.

9 «Hasse yaayena kallami, «Waa kamuc'c'isero ati battiikki aani arootootite» amaa darūurkko iin maalssantte.

10 Hikkina seed gale iin mute; esekko dubbana ade daruur tos atame.

11 «Goorsewa, ibaaddojja seeddo K'isaariyakko in tos farameen emeten-gureen ani kakkogiro minii gooc'aa aalleen;

12 Ayyaana K'ulluukkina koonna haggatola anleennon ani isone wota gog-goseore segee. Hitti abbilaal lewo inne wota seette; min kak'oronolewosana tabne.

13 Usuna erggichhati minkkeessa orroo aallee kamuterona usuun każamero noon segee; «Ul każiyoop'e tos ibaaddo faridde P'et'iroosa każamamero Simoona uumsisi;

14 Usuna atina minkaakki ibaaddo dubba kakkofayyitaan haafura kuun segirowa» usu każamero noon segee.

15 «Aninna ganaa ayeesano haggażabaa giraan, Ayyaana K'ulluukki, horaar-jje no gutii goggodageree iso gutiinna dage.

16 Usu goorata, «Yaannisa bekee t'ammak'e; isin addeene Ayyaana K'ulluukki t'ammak'anttaawa» ame Goottaa każayeesera haafura k'alli ame iin shaadame.

17 Goorta Waa Goottaa Yesuusa Kiristoosakokki garane no aroożammannenne noon kasisero ilabo isonna gosise, hayya, Waa neebaayin ani ayyoyya?»

18 Isona hikka kakkomaalareen goorata tażamraan waatereene, «Hikki haa gollee, Ayizaabna giri tos goggożemeeroon, Waa c'ubbokko gula galano isoon sisera amanoyolla» amaa Waa galateen.

Ans'ookiyaa kagiro amaniilkokki gara

19 Isit'ifaanosa eżemoo eegame takkogoyeree kakkeero horooramankkotti aalantti kadarżamera amaniil haafura kawaa Ayihuudi kaalaalun sessegaa Fink'k'ekkona, K'op'iroosakko taa Ans'ookiya geraawun seetein.

20 K'op'iroosikkona, K'erenakko ibaaddo kookkoo ade Ans'ookiya tos seetereen tagiriikki hezzi każayeesare ibaaddone adere haafura kawaa sessegaa kagootta Yesuusa wongala isoon lallabeen.

21 Hunna kawaanna isone wota gire; tootooyinna aaloo onjiin kalleere ibaaddo ammanere Goottaa tos emeete.

22 Oduna Iyyerusaalemi kagiro amaniilun geete; amaniilnna Barnnabaasi Ans'ookiya tos fare.

23 Barnnabaasina eserraaj geere Waa sinotteessaa kafelero kakkodeyaare goorata gegħelaate; dubbana duuddotti wodanaa Goottaayi ataayi goggogir-rauun iso gorssee.

24 Usuna Ayyaana K'ulluukkina ammanoo każammagame każidankki ibaad-dotie; tootooyi kamooggan kalleere gosana Goottaa tos emeete.

25 Esekko abbaabatere Barnnabaasi, Saawula dootiin T'ersesi tos seete;

26 Kakkohelare goorata Anis'ookiya tos aate emeete. Iso lama dubbana esee kagiro amaniilne wota leene gees koo muume aaloo kamooggan

gosa agaalssiseen; Yesuusakko o2agaalssatareenna horaarjje Ans'ookiyaayi «Amanii» amameen uumameen.

²⁷ Usu goorata kookkoo kahegerool Iyyerusaalemikko ta2ans's'ookiya kata-ma tos dageen;

²⁸ Isokkona koo Agaabooosa ka2amamare keegure alami dubbaa gutii ka2atii u2i kallinnaro Ayyanaa K'ulluukkikokki kekkeesanooyi ayeese; hikkina ka-roomi wono K'elaawudoosakokki geesii gudate.

²⁹ Amanii mete metekkisooyi hunnakisookki jilbbaa maragade beeseren Yihuudaayi kagiro amanii gargaarin hi2i too leen;

³⁰ gargaarrssana gene tabarinnabaasinna tasaawulaa min kawaakotti jaar-soleewun faranoyi, hikkawa feleen.

12

P'et'iroosa min kashaanokko baasayi bee

¹ Usu geesii wono Herodoosa kookkoo min kawaakokki maganaal horooraanna c'annak'isaa gire;

² Abbi kayaannisa Yayik'ooba shiifayi lagadississe.

³ Hin2a felo2oottessana Ayihuudi geggelayisano kakkodiyaare goorata, P'et'iroosa ade absise; hikkina kakkoleera Ayihuudi babo aamaa kakkab-jjare baalaye.

⁴ P'et'iroosa minkashaano kakkotabisareen goorata wotaadaral afar afar liireen goggo2oorrarun jigi afarruun kakkaamero wotaadaralun sise; hikkina kakkonyelera kafaasikkaa baala kakkoroorare goorata gosa horee beesire murtteesiin hedereya.

⁵ P'et'iroosana usumalee minkashaano tabe; amanii ade usu maraan aaloo Waa tos ebaataa gire.

Erggichchatip'et'iroosa min kashaanokko beesano

⁶ Herodoosa P'et'iroosa gosa horee aalliisin hede giraan, p'et'iroosa ese hemeen sanssalataan lamaa shaamere wotaadara lama t'eeze huddure gire; minkashaano o2ooraran minkashaanokki gooc'aa aalleen gireen.

⁷ Kagootta erggichchati der2a isoon mute, kifiliir orroonna ifa hank'k'aye; erggichchatina tap'et'iroosa aaranja dine nabbaadisere, «Sami ki!» ame; usu goorata sanssalataal genetteessakkko furame iyye.

⁸ Erggichchana, «Sarssikkaa sarssa; keferro2oottana tabssa» ame. P'et'iroosana usuun goggosegame yele. Erggichchatina horeddeere, «Sarssi gutii kootii sarssadde indebee sessee» ame.

⁹ P'et'iroosana debee sesseetaa min kashaanokko bee; ayesuun go2ameen usuun raaga kadiyaaro aani laare kuwaarre erggichcha kafelare ayees rummi laano lakkozaddeesere.

¹⁰ Kahoreenna kallami minkashaano ka2oorare ibaaddokko roorere kata-ma tos kageesaro raadine kagiro kamarc'c'oo ufa tos gee. Ufa issii isoon baname; isona been seeteen; t'urrekki raa koonne goggorooreni goorsewa erggichcha usukko kale bee.

¹¹ P'et'iroosaaan wodana kakk2abbaabattee goorata, «Gotta erggichcha fare-gure gene taherodoosakkona Ayihuudi usu gutii kahedeeren dubbakko in beesano gidda ani hedatano kallayi addeesera» ame.

¹² Hikka addeese abbaabatere, ibaaddo kamooggan kukku2amere raattuo Waa mankko2ebaataree, Mark'oosa ka2amamare Yaannisakotti Aaye kamayi-raame min seette.

¹³ Eserraanna geegure kasaree karra kakkobabbasare goorata, Roodda ta2amamatte too minii tafelatte maayyoyo addeesin ufa tos seette.

14 Tap'et'iroosa yaaye laano kakkoزادdesatte goorata, aaloo gegelaatanokko kakkeeyi ufa habanooni tiite abbaabattedde, «P'et'iroosa ufa dollee aallí girano segiite.»

15 Ibaaddona, «Te k'olanttetal!» ameen, ese adde hikka abbaabitte abbaabitte kakkosegaatte goorata, «Goortta hikki erggichchakkeessaya» ameen.

16 P'et'iroosa ade ufa babbasano horeddee, iso adeen ufa baneen deen-gureen mameen.

17 Usuna iso c'alzi goggoزادminaawun genee malaata tusere, Goottanna usu min kashaanokko misii usu beesero isoon segee, «Kalleero ayeeskkokki garana Yayik'oobana kakkalee amaniluun segaa» ame; esekkona banzettakkalee iise seete.

18 Tallami arri bari watadaraal, «P'et'iroosa hagge tabe?» amaa hittarraa hasserraat tiuttaano haggazabe.

19 Herodoosana P'et'iroosa dootise kakkowaataare goorata minkashaano ozooraneen aaloo k'ok'k'ore abbaabatere iso goggogoorawun ajajee. Es-ekkona Herodoosa Yihuudakko K'isaariya tos dagere esee hamas'see.

Goyi kaherodoosa

20 Herodoosa kat'iroosina kasidoona ibaaddone wota iinsseزادinggaame gire; ulkkisona babo kakkohelatareen k'alaada kawonokko mankkolle maraan, wonoon kahandaare kabilasit'oso gargarassa kakkohelatareen goorata raatto leereen wononne wota wogarin hoosaten.

21 Tak'at'aruu arrii Herodoosa kawono sarssi sarssate korffinjje gutii hamas's'eere goсаan ayeese.

22 Gosana, «Hitti yaaye tahedotta kuwaarre tazibaaddo lakkotto!» ame okkee.

23 Herodoosana Waawun kabaja sisana mankkowaatemaraan kagootta erggichcha goorsewa hawzaami kameellan usuun lugude; hiskkiinna aamame goye.

24 Haafura kawaa ade jiinataanna balزادataa seete.

25 Barnnabaasina Saawula handdaakkisoo gussateereen Iyyerusaalemikko abbaabataa giraan Mark'oosa kaزادamamare Yaannisa isone wota aateen emeeten.

13

Barnnabaasina Saawula farameen

1 Ans'ookiyaayi kagiro min kawaayi ohegeroolnna ozaagalssisareen gireen; isona, Barnnabaasi, gambballakki ibaaddoti kaزادamamare Simoona, kak'eerenna Lukkiwoosa, mooti kalleero Herodoosane wota kajjinatere Minahenna Saawula gireen.

2 Hinزادina Goottaa hedoyisatanna agabuwaa giraan, Ayyaana K'ulluukki, «Barnnabaasina Saawula ani okkoonzumero feloon iso iin kale beesa» ame.

3 Isona agabuuyen ebaatengureen genetisoo iso gutii kayeen ebaaten iso fareen.

Barnnabaasina Saawula oddola tak'op'iroosaa

4 Barnnabaasina Saawula Ayyaana K'ulluukki farameene Selewuk'iya dageen; esekkona wolaboo tak'op'iroosaa oddola tos seeteen.

5 Silamisi katamaa tos kakkogiyaaaren goorata Ayihuudikokki min kaزادebii haafura kawaanna lallabeen; Yaannisana isone wota leere gargaaraa gire.

6 Tak'op'iroosa oddola k'amakko taak'ama geeranun goosen tap'aafa katamaa kakkogiyaare goorata, Beryesuu kazamamare Ayihuuditi koo kamorarena kat'araa hegerooti heleen;

7 Usuna Sergiyoosa P'awuloosa kazamamare wodanaamena ul kabariisare mootinne wota gire. Hikki ul kabariisare mootitinna, haafura kawaa maalin dootere Barnnabaasina Saawula uumsise.

8 Hezi tagirikkii Elmmaasa amame kazuumamare moruuti Baryesuu ade, ul kabariisare mootiti goggozammanoonko handdudufisiin mankkodootere maraan iso neebaate.

9 P'awuloosa kazamamare Saawula Ayyaana K'ulluukkii ammagamere, tichchise ibaaddoti deegure haa ame;

10 «Ati k'ullumma dubbakokki diina, miiggensa meellane dubba kakkozammagantteta kaddurrisa ere! Kagootta tukkulkki raa woc'ac'aanakko lakkozabbaabattoya?

11 Giddanna tagootta gene ku bassowa; jaama linnatta; goortta kaizaritii ifa goorata kic'c'aruun suure ati lakkodinnatto.»

Goorsewa iyyoottena mugud usu gutii dage; gene abi kageggeyisiro ibaad-dona dootataa hittarraa hasserraamano haggazabe.

12 Ul kabariisare mootitinna kalleero ayees kakkodeyaare goorata, agaalssisano kagoottaa saadaa Waa ammane.

Barnnabaasina P'awuloosa ul kap'esidiyayi

13 P'awuloosa saatilaaltteessane wota P'afakko wolabooyi keengureen, P'infiliya tagitto tap'erggeen katamaa tos seeteen; Mark'oosa kazamamare Yaanisana isokko kalebeere Iyyerusaalemi tos abbaabate seete.

14 Iso adeen tap'erggeeni katamaakko keengureen P'isidiya orroo tagitto Ans'ookiya tos seeteen; tafoolssii arrina Ayihuudikokki min kazebi tabeerene hamas'seen.

15 Kaseerana kahegerool mas'aafajjal nabbabame kakkozabbaabatara goorata, kaaziyihudi min kazebikokki woyichchaal, «Abbilalttee; gosa kakkogorssitaan haafura gozabtaan ayeesaa» ameen P'awuloosaas tos handdaa fareen.

16 P'awuloosana keegure genee malaataa haa ame; «Isin kazisiraæel ibaaddo; adena isin Waa ozaabssaattaañ Ayizaab dubba c'ak'asa.

17 Hikka kazisiraæel gosakokki Hedo odolaalkkani assaabe; kagibs's'i ulii giraan gosa kazatii yele; kazatii hunnakkeessaanna esekko iso beese.

18 Gees afarttamuun k'alullattokki ulii iso obssee;

19 Ul kakkenetæanii kagire aaniil todoba baasere, ulkkisoo gosakkees-sawwan rittii yele iso eelise.

20 Hikki dubbana kakkogudatera gees 450 orrooya.

«Esekko abbaabatere kahegeroo Saamelakokki gees taageeroo ul tabariisso daannolee isoon sise.

21 Esekcona kazisiraæel gosa wono isoon goggosisamiroon hoosaten; Waanna tabiinami unakko kak'iisi ere Saaøola isoon sise; usuna gees afart-tam bariise.

22 Saaøola wononnatiikko dagisegure, Daawute isoon reedise; Waanna garakkeessa, «Wodanattee aani kalleerona ani kadootataro dubba iin kafe-laro kazisseyi ere Daawute helaye ame gara kadaawute atotee.»

23 «Waa otabeero ammattokki haafura malee hikka ibaaddotikotti sanni-iklo kafayisaro Yesuusa gosa kazisiraæeliin keese.

24 Yesuusa emeetanokko horene, Yaannisa kazisiraæel gosa dubba c'ubbokko gula galire goggot'ammak'amiroon lallabaa gire.

²⁵ Yaannisa fareentteessa gussataa giraan, «Isin in ayyoyya antteen k'oppaattan? Ani lakkodusuyo*; ayesuun gozameen luk'k'a2oottessan2i kefer-rokokki shaano ani furin kadaanddeenon inkko haarre emeeyinara» amaa gire.

²⁶ «Isin abbilaaltti; Abraamekko o2umulantettaan, addeene Waa o2abssaattaan dubba hikki kfayyinna handdaa kakkonfaramera no dubbaanya.

²⁷ Iyyerusaalemi kagire ibaaddona woyichchaalkiso Yesuusana, Ayihudin tafoolissi arri kanabbabamaro kahegeroolkokki mas'aafa addeesana makkowaatten maraan murttisooyi hegero goggogudarawun yeleen.

²⁸ Goyiin tageegissi aalanti gohelanawaateenna P'ilaat'oosa Yesuusa gog-lagadisirroon ebaaten.

²⁹ Garakkeessa kas'aafamero dubba guddiseen abbaabateren kakkosuwaamero gaakko dagiseerene k'amaleen.

³⁰ Waa ade usu goyikko keese.

³¹ Galiilakko haggazabere taa Iyyerusaalemi geeroon usune wota ogireewunna goorata kamooggan mute; isona gidda gosa horee usuun atoyyaan.

³² «Noonna Waa odolaalkkaanun abddii kasisero kageggeloo haafura isin-uun lallabaanna.

³³ Waa Yesuusana goyikko keesin isoon otabeero ammato no yiiskisoowun felera; hikkana kamazamuri mas'aafayi foolssi lamaa, «Ati erekkeetta; ani hittaari ku umulera;» amame s'aafamera.

³⁴ Adena, usu kashamoon girona, Waanna goyikko usu keesano addeesisin haa amera; «Kak'ullooyerona ka2abddaamero, kadaawute uuso isinuun sisinara.»

³⁵ Adena takkalee banze,

«K'ulluukkikkaanna shami goggohesiroon lakkoyelatto» ame.

³⁶ «Daawute geeskkeesessa dubbaayi fe2i tawaa handdaaye abbaabatere goy-era; odolaalkkessanne wota k'amalamet; maarkkeessana shamera.

³⁷ Goottaa goyikko kakkeesera Yesuusa ade lakkoshame.

³⁸⁻³⁹ «Goortta abbilaalttee! C'ubbokkokki shaaga kakkohelamara gara kayesuusane laano isinuun kalallabaamero addeesa. Haanssun usuu ka2ammanara dubba seera kamuseeyi helayiin tadaanddeenon k'ullumma helatara.

⁴⁰ Haanssun kahegerool haa ameen ka2ayeeseran isin goggogeenonkko isi2oorayeen.

⁴¹ «Isin ok'ac'ifaattaan, deyaa! Saadaa! Baa!

maayyona isinuun gozayeese

Isin o2abddanno felo ani geeskisini felinnara,»

⁴² P'awuloosana Barnnabaasi ka2ayihuudi min kazebibko biyaa girantti, ibaaddona hikka ayees ka2emeetaro almmaa goggosegiro ebaayen.

⁴³ Haaganaanna kakkodarzaamatte goorata, kamooggan Ayihuudilnna ammano kayihuuda tos tabeeran ayees ka2ayaanaa o2ataateeraan ibaaddo-jja P'awuloosana Barnnabaasi debee sesseeteen; isona ayeesiseren sino tawaayi ataayi goggogirraawun gorsseen.

⁴⁴ Ta2emaatto tafoolissi arrii kakkatamaa gosa, ibaaddo uc'c'ar oolaal gohe-siraan gosa dubba haafura kawaa maalin kukkume.

* ^{13:25} Ani lakkodusuyo ta2amatta banze Kiristoosa laano tusatta.

⁴⁵ Ayihuudina gosa kamooggan kukkużamano kakkodeyaare goorata, k'anaate ammagameen; ayees kap'awuloosa neebaataa inggaamano haggażabean.

⁴⁶ P'awuloosana Barnnabaasi jabuuyi haa ameen; «Horaarje haafura kawaa isinuu segaamiin dootisara, isin addeen tuffatteen; hikkaniinna jiruu jiroommakki giri isinuu kadootisoon aani isizottisini gutii mankko-murtteesitteen maraan noonna Ayizaab tos abbaabayinanna.

⁴⁷ Usumaleenna Goottaa, «Fayyinna ulkotti gachcho goggogeegissoo ani ku Ayizaabn ifa yelera ame Goottaa no ajajeera» ameen.

⁴⁸ Ayizaabiilna hikka kakkomaalaren goorata gegglalaaten, haafura kawaawunna kabaja sisu; jiruu jiroommakki giriwun ożassaabameeraan dubba ammaneeen.

⁴⁹ Kagotta haafurana gobobii kagiro ul dubba gee.

⁵⁰ Tażayihuudi jaarsso lee ade każayihuudi ammanoo kagiro ibaaddo dureessaal helelnna kakkatamaa kajinji ibaaddo kakkeeseren P'awuloosana Barnnabaasi gutii horooramano goggokeero yeleen; ulkkisookona iso beesen.

⁵¹ P'awuloosana Barnnabaasi isoon seerisano goggolleeroon luk'k'ażottisookko gorra hurgufateren Ik'oonyoni tos seeteen.

⁵² Waa ożammanareenna gegellooyinna Ayyaana K'ullukki ammagameen.

14

P'awuloosana Barnnabaasi tażik'oonyoni katamaayi

¹ Katamaa tażik'oonyoni P'awuloosa Barnnabaasine wota Ayihuudikokki min każebi tabeen; eseenne madaareen mankkożagaalssiseen maraan, Ayihuudikkona Giriikkikko aaloo kamooggan ibaaddo Waa ammane.

² Hażammanonii kaħesere Ayihuudi ade Ayizaab kekkeesere amaniil gogodidiraawun yele.

³ P'awuloosana Barnnabaasi gara kagootta jabuuyi ayeesaa tanjiin esee adallaaten; Goottanna każayeesaran kasinoo haafura baasakki malaataalnna osaadamiraan felo iso gargaaraa iso addeesisa gire.

⁴ Kakkatamaa gosana kalekalee bee; gamisa Ayihuudine wota, gamisa ade ofarameeraanne wota lee.

⁵ Hassu goorata Ayizaabna Ayihuudi woyichchaalkisoonne wota raattoo isizaateren P'awuloosana Barnnabaasina ele hegel jaraanjurisinna eżemoo eeggiżi dooteen.

⁶ Isona adeen hikka goggożaddeeseenii Lisiż'irana Derbbee każamamaro katamaal kalik'aazoniya gobobii kagiro ul tos bak'ateen;

⁷ eseenne Wongala lallabaano horeddeen.

P'awuloosana Barnnabaasi Lisiż'irayinna Derbbeeyi

⁸ Maaman kalisist'iraayi, luk'k'a kakkonaafateeren takożumulamero arrikkha haggħabere duuddo luk'k'aa sesseeyi kakkasoon ibaaddoti koo hamas'see gire.

⁹ Hikki ibaaddotina P'awuloosa każayeesaro maalaa gire. P'awuloosa usu tos tichchise deegure fayyiisin kadanddeera ammano usuun girano kakkodeyaare goorata,

¹⁰ yaaye tażatiyyi, «Tukkul umi aallii!» ame; hassu goorata firime keegure ssesseetano haggħażże.

¹¹ Gosana P'awuloosa kafelero kakkodeyaare goorata, talik'ażoonya hezzi, «Waal ibaaddo aani lee noo tos dagera!» ameen okkeen.

12 Barnnabaasina «Diyaa» ameen; P'awuloosa ka²ayeesare mankkollee maaan «Hermmeeni» ameen.

13 Katamaalkko sarre kagire, k'ulluukki min kadiyyakokki tuuk'aamoti kormmolee ta²aarareenna daraara kakkatamaa karra tos keenegure gosane wota raattoo leegure P'awuloosanna Barnnabaasiin jaarsso sisin hede.

14 Ofarameeraan Barnnabaasina P'awuloosa hikka kakkomaalaren goorata gaddaayi sarssikisoo filatengureen gosa orro tiyyeengureen, iyyaa haa ameen.

15 «Ulee! Hikka muun felattaan? Noo andde isin aani ibaaddonna; isin addeen hikka kamaaddinoon ayees dubbakko fakkimaddeen daruurnna ulnna, bekena iso orro kagiyo dubba kamet't'eero arddokki Hedo tos goggo²abbaabattawun wongala isinuu lallabiiniya.

16 Waa taroortteto alattaanun, gosa dubba kageelaate raakkeessaa gog-gosesseeron isaage;

17 Hallewo kuwaarre daruurkko idaamo usumaleenna il kakkohelataan goratajool isinuu, sisano adena wodanattisin aamoonna gegelooyi bararisanoyinna tazidan felanooyi isi²oottessa ato kallayi lakko²iisinaro» ameen.

18 Hikka dubba iso ayeesaa giraan ade, gosa isoon jaarsso goggosisonkko kattirsiseeran rakkoo tammoogganiya.

19 Ayihuudi go²ameen Ans'ookiyaakkona Ik'oonyionikko emetere, gosa meellanee kakkeeseerene, P'awuloosana e²emoo eeggeen; esekko abbaabaterene usu kagoyer aani kakkolaare goorata takkogireen katamaakkoo sarii beesen.

20 Goleenna amaniilnna usuu maraamureen kakk²aallaren goorata P'awuloosa keegure katamaa tabe; tallami arrii Barnnabaasine wota darbbee seeteen.

P'awuloosana Barnnabaasi Soriyaa tagitto Ans'ookiya abbaabateen

21 P'awuloosana Barnnabaasi Darbbeeyi wongala lallabeeren, ibaaddo kamooggan Waa kakk²ammanare goorata, Lisit'ira, Ik'oonyionena P'isidiyyati tagitto Anis'oookkiya tos abbaabateen seeteen.

22 Usu uliinna amaniil ammanokkisooyi goggo²ataarawun isoon gorssa sisaa «Wononnati kawaa tos tabin rakkoo tammooggan atatano dootisinara» amaa agaalssiseen.

23 Esekcona kamooggan min kawaayi jaarsolee shuumeen kakk²abbaabateeren goorata, agabuyinna ebi iso ka²ammanareen Goottawun hadara sisateen.

24 P'isidiyyane rooreen P'infiliya tos emeeten;

25 P'erigeninna haafura kawaa lallabeen abbaabateren, At'aaliya tos dageen.

26 Esekcona iso ofeleraan felooowun sino tawaawun hadara takkosisant-tetto tasoorya katamaayi tagitto Ans'ookiya tos walaboo seeteen.

27 Ans'ookiya tos kakkogeyaaren goorata, amaniil dubba raattoo kuzzuyisereen, Waa garakkisoonne kafelero dubba, adena Ayizaabn misii ka²ammano raa isoon banero segeen.

28 Eseenna amaniilnne wota raattoo tanjiin hamas'seen.

¹ Kookkoo ibaaddo Yihuudakko Anis'ookkiya tos dagere, «Kamuse seer-akki malee gohamas'isamoona fayyiin lakkodaanddaattan» amere amaniil agaalssisano haggazabe.

² Hikkina P'awuloosana Barnnabaasina isone wota taatii enggenna dogamaa orro tabse. Haanssun P'awuloosana Barnnabaasi kakkalee amaniilnne wota Iyyerusaalemi tos beenne hitta haajaawun ofarameeraanna jaarsolee goggohoosaranun murtteessame.

³ Haanssun min kawaa iso fare; isona adeen Fenk'enena Samaariya tonsse rooraa giraanna Ayizaab Waa tos emeetanona ammananokiso segeen; hitti odona amaniil dubba gegelaayisse.

⁴ Iyyerusaalemi kakkogeyaaren goorata min kawaakki ibaaddona ofarameeraan usumaleenna jaarsoleenne k'op'ateen; handdaa oseeterenna Waa isone wota leere kafelero dubba isoon segeen.

⁵ Tafarasaaawi unakko kaammanera ibaaddo kookkoo keegure, «Ayizaab goggohamas'isamironna kamuse seera goggoozooraroon yelano kadootis-roya» ameen.

⁶ Ofarameeraanna jaarsolee hikka ayees k'ulleessiin kukkuzameen.

⁷ Dogamaa tanjiinko abbaabatere P'et'iroosa keegure isone haa ame; «Abbilaltee; Waa goorata kic'c'arkko horeene isin orrokko in assaabat-tera; Ayizaab kawongala haafura hizittekko maaliren goggoozammannaawun kaylnnaro kassaanwa.

⁸ Wodana taatibaaddo kakkasa Waa noon goggosiserokki malee, isoonna Ayyaana K'ulluukki sisanooyi iso kaatatato laano isoon atotee.

⁹ Wodanattisoo ammanooyi mankkomuc'isero maraan noonna isoo t'eeze kaleenna lakkokaye.

¹⁰ Goortta, odolaalkkaanina leere noo sidin daandaana kawaannenno hark'k'oota kaamaniil haan gutii kaa gidda muun Waa c'aafattaan?

¹¹ Nonna kafayyinenna likkii iso aani Goottakkaani Yesusakotti sinoo laano ammananna.»

¹² Kakukkuzamere gosa dubba c'alzi amere Barnnabaasina P'awuloosa Waa garakkisonne Ayizaab orroo kafelero baasakki malaataalnna kasaa-disiro ayees gozayeesiro maalaa gire.

¹³ Isona ayeeseen kakkogussatareen goorata Yayik'ooba haa amaa ayeesano haggazabe; «Abbilaltee! Maala;

¹⁴ Waa taayizaab unakko usuun kalleero gosa t'aye misii deero Simoona noon segeera.

¹⁵ Haa amame kas'aafamera kahegerool haafura hikkanne wota isizaatara.

¹⁶ «Hittakko horenbaan ani abbaabayinara kadiigamero kadaawute min madaarinara. Kabututerona abbaab aalliisinara; Abbaab madaarinara;

¹⁷ Hikki kahesera ibaaddona, unattee kalleera

Ayizaabin Waa goggodootironya;

Hikka kafelera Goottaa haa amara;»

¹⁸ Isona horkkooskko haggazabereen ozaaddesameenyaan.

¹⁹ «Haanssun Waa tos kaabbaabatero Ayizaab noo goggoc'annak'isonkko hikki yaadakkeeyaa.

²⁰ Ayesuun gozameen tolchchaayi kabattoyero ayeeskko, kasharm-mut'umma battowanokko, c'uulzeen kalagadeeraan giddi aamanokkona iigi t'amano fakki goggoozamiraanun noo isoon s'aafiin dootisara.

²¹ Seera kamusena horkkooskko kayere Ayihuudin tafoolssii arri Ayihu-udikokki min kaebii nabbabamaanna katamaali lallabaamaa adallaatera.»

Kaʔammanero Ayizaabn gosakko tafaranttetto dabddaabbee

22 Hassu goorata ofarameeraanna jaarsolee kamooggan min kawaaneta raattoo leereen iso orrko ibaaddo assabereen, P'awuloosanena Barnnabaasine wota Ans'ookiya tos farin murtteesseen; amaniil orrona oزادdesameeren Berssabaasi kaʔamamaro Yihuudana Sillaase assaabbeen.

23 Tas'aafanttetto dabddaabbee isoo gutii fareen; dabddaabbeenna haa taʔamattotte; noo ofaramnnennana jaarsolee olleenenna abbilaalttisin, una taʔayizaabkko ammanteedden Ans'ookiyaayi, Sooriyaayinna Kilk'iyayi ogitanun nogodda no farramanna.

24 Kookkoo ibaaddo fezittaan kallayi no orrokko beere ayeeskkisooyi wodanattisin haggatola yelanona shalagaano no maalnnenna.

25 Haanssun ibaaddojja uc'c'arri assaabinenne no ogeelaatanno Barnnabaasinena P'awuloosane wota iso isin tos farin no dubba isiʔaanttenna;

26 Barnnabaasina P'awuloosa Goottakkaani Yesuusa Kiristoosakkokki mege maraan neefotisoo roorssateen osisateraanyaan.

27 Haanssun noo kas'aafinnennona hižii segii goggožaddeesisiranun, hinžima Yihuudana Sillaase no isin tos farnnenna.

28 Hikka kadootisaro ayees kuwaarre takkalee tagujummaa sidane, no isinuun goggosidsoonkko, Ayyaana K'ulluukkiinna noon kažidakki lee mutera; hikkina,

29 Tolchchaan kaženžamero kooko, iigikko, c'uulžaame kagoye giddikonzi soo usumaleenna sharmmut'ummaa battowanokko fakki goggožanttaanunya. Hikka aankkikki ayeeskko gofakkintteen isinuun kazidaniya; nogoddaa gira.

30 Handdaa kafaramere ibaaddona nogoddaa gira ameeran Ans'ookiya tos dage; eseenna kažammanaro gosa raattoo kukkuyisieren dabddaabbee isoon siseen.

31 Gosana dabddaabbee nabbabe abbaabatere kažataayisaro ayeesii geggleatee.

32 Yihuudana Sillaase iso metekkisoowun ohegerool mankkolleen maraan amaniil kanjiin haafuraa gorsseen; ataayiseen.

33 Eseenna abaraan adallaateren tažammanatto abbilaalttisokko nogodda susukkaameeren iso kafarero ibaaddo tos abbaabateen seeteen. [

34 Sillaase ade ese hesiin goosate.]*

35 P'awuloosana Barnnabaasi kakkalee kamooggan ibaaddoneta leereen kagootta haafura agaalssisaanna lallabaa Ans'ookiyaayi hamas'seen.

P'awuloosana Barnnabaasi k'ofaa isižaatanawaatti

36 P'awuloosa arri tic'c'arkko abbaabatere Barnnabaasine, «Kingudde kagootta haafura no kakkollallabinno katamaal dubba seenno; eseekira kagira amaniil misimisii giro addeesin seeyi deenna» ame.

37 Barnnabaasina Mark'oosa kažamamer Yaannisa isone wota goggoseero doote;

38 P'awuloosa ade usu aati seeyin lakkodootere; aalanttina, hittakko horene Mark'oosa isokko kalebeere kap'inifiliya ulii mankkohesere maraanna isone wota feloon seetana mankkowaatere maraanye.

39 Hikka aankkikki isižaatanawaatti isoo orroo mankkomet'taame maraan iskko darzaameen; haanssun Barnnabaasi Mark'oosa aatere wolabooyi kak'op'iroosi ul seete.

* 15:34 Tooto sonddomkko afarrii kagira haafura kahorkkoo mas'aafaalii laagiro.

⁴⁰ P'awuloosa ade Sillaase assaabate; amaniilnna P'awuloosa sino tagoot-tawun hadara siseenguren iiseen galeen.

⁴¹ Kamooggan min kawaa ataayisaa ul kasooriyannena kakilik'iya tonsse roore.

16

T'imotoosa P'awuloosanena Sillaasene wota kee

¹ P'awuloosa darbbeenna List'ira tos seete. Eseenna Aayetteessa Ayihuudi-ti Waa taazammanatette; odokkeessa gozameen kaayizaab ibaaddo kakkoon-lleere T'imotoosa kaazamamare Yesusakko kaagaalssatare koo gire.

² Usuna List'irayinna Ik'ooniyoyi kagiro amaniil dollee kazidan ato abanaaye.

³ P'awuloosana hikki ibaaddoti usune wota goggoseeron doote; haanssun usu gobobii kagire Ayihuudikkotti aalantti goggohamas'isamiroon yele; hikkana kakkonyelera kat'imatoosa odokkeessa kaayizaab ibaaddo laano mankkokasanaayeen maraan isoon amereya.

⁴ P'awuloosas katamakatamaalne rooraa giraan Iyyerusaalemii tagitto jaarsoleeyinna ofarameeraani kamurtteessamero woga amaniilun ad-deesaa gire; feloo gutii goggohayisiraanunna shaadisaa gire.

⁵ Kamooggan min kawaa ammanooyi ataate; tootozoottisona arri arrii adamaa seetaa gireen.

P'awuloosa kamek'edooniya ibaaddokokki gara kaddeero raaga

⁶ P'awuloosana unatteessana haafura kawaa Isiyaayi goggolallabi-noonkko Ayyaana K'ulluukki iso mankkotirere maraan ul kafirggiyanena kagalaatiyanne rooreen seeteen.

⁷ Kamisiyami ul tos kakkogabbalamareen goorata kabittaaniya ul tos seeyin hedeen; ayesuun gozameen kayesuusa Ayyaana iso goggoseerawun fezi lakkosise.

⁸ Haanssun mina tamisiyanne T'irozaada tos dageen.

⁹ P'awuloosana hemeen raagayi koo kamek'edooniya ibaaddoti aalleere, «Kamek'edooniya ul tos nak'idde no gargaarin» amaa ebaataa giraan dee.

¹⁰ P'awuloosa hikka raaga kakkodeyaare goorata, Waa no wongala goggolallabinnon uumera aminenne mankkomurtteessannenno maraan goorsewa Mek'edooniya tos seeyin dootanne.

Liidiya ul kafilip'isiyoosaa Waa ammantie

¹¹ Ul kat'irozaadakko markkafaan keennegunne tukkul duudaataa ul kasamutiraak'geenне; tallami arri duudaataa Naap'ule seenne;

¹² Esekcona keennenne Roomii hegelii tabaraatte ul kamek'edooniyakokki gobobii taggitte metetti taflilip'isiyoosa katamaayi teek'anne; eseenna arri tic'c'ar hamas's'ine.

¹³ Tafoolssii arri, taæbi banze dootataa, ese katamaakki karakkoo been-nenne laga koo tos dayinne; esee no hamas's'iinegunne kukkume kagire heleeluun haafura kawaa segaano haggazabnne.

¹⁴ Maalaan kagire heleel orrokko Liidiya taazamamatte heleeltiti too gitte; esena Waa tahedoyisaattena tatiyaat'irooni katamaakko taæemetetteto kagashe ooga tadaddalaattette. Goottanna, P'awuloosa kaayeesero ayees shaadaa goggomaalto Waa wodanattisee bane.

¹⁵ Esena kaminee ibaaddokise kakkot'ammak'amare goorata, «Ani Goottaayi ammananokkee ogiraan gozaddeesseen» «Minkkee emeeyiddeen abaraantti hamas's'aa» amaa ataayisse ese no ebaatte.

P'awuloosana Sillaasena min kashaanoyi

16 Arri too no banze tazebi tos seetaa giraan, kamoruu Ayyaanayi hegero taayeesatte diyyiti heleelttiti too no heltte; esena hinza omoru felozottiseeyi ese kabariisaroon maragade kamooggan tattabsattetta.

17 Hitti diyyiti P'awuloosanna noo debee sesseetaa, «Hikki ibaaddo kafayyinna raa isinuun kasegaaron dubbaankko t'ok'k'i kaame Waawun ohandaaryan!» amaa okkaa gitte.

18 Hikkana arri tamooggan abbaabtta abbaabtta amaa gitte; P'awuloosa gozameen amaraatere kambbal ame hassu Ayyaana, «Kagootta Yesuusa Kiristoosakokki megee ati esekko goggobeeto ani ku ajajaara!» ame; usu Ayyaanana goorsewa esekko bee.

19 Ese kabariisarena maragade kakkohelatareen abddi baa seetano kakkoaddeesareen goorata P'awuloosana Sillaasena abeen giitaa odonnati oabaan mankkogiraan songoon geesen.

20 Mootijol horee aallisereene, «Hinzi ibaaddojja Ayihuudi leen giraan katamaattaani shalageeraan;

21 No taroomi katamaakkki ibaaddo atayin goorttun felin kadootisoon woga gosa orroo ayeesaran» ameen.

22 Gosana raattoo isizaatere P'awuloosanna Sillaasee gutii kee; mootijolnna sarssikisoo k'aarigureen damaayi goggoboc'irawun ajajeen.

23 Akamalee boc'een abbaabaterene minkashaano tabiseen; minkashaano kaazorarena ataayi goggooorroo ajajeen.

24 Usuna hikka aankkikki ajaja atate abbaabatore, min kashaanoo tazorroo kifili tabisere luk'aoottisoon gaanne wota ataayise abe shiye.

25 Hemeen t'ee P'awuloosana Sillaase ebaataanna zammaraa Waa galataa gireen; oshaameeren kuunzina adeen c'ak'asaa gireen.

26 Derza min kashaanokki ukum kazaaqisiro kazatii ulkokki aaqano lee; goorsewa min kashaanokkki ufa baname; dubbakokki shaano furame.

27 Minkashaano kaazorare ibaaddotina huddurokko nabbaadere min kashaanokkki ufa banamano kakkodeyaare goorata, kashaamera ibaaddo iise kabeero aani usun leere isioottessa lagadayin shiifa mizate.

28 P'awuloosa ade yaaye t'ok'k'isere, «No dubba hittanii ginna; isioottaa gutii tameellan aroogegisisatte» ame okkeen.

29 Minkashaano kaazorare ibaaddotina dab ebaate atatere tiyye orroddee tabe; harzaa Op'awuloosaanna Osillaase luk'k'a hegelii iyye;

30 Iso sar aate beegure, «Goottolleettee! Ani fayyiin me fellaa?» ame.

31 Isona, «Gootta Yesuusayi ammani; atina kaminee ibaaddokkana fayyitaanwa» ameen.

32 Kagoota haafura usuna minkkeessaa kagiropi ibaaddo dubbaawun segeen.

33 Minkashaano kaazorare ibaaddotina hemeen ese saatiwa geesere meeg-gatisoo aalise; goorsewa usuna minkkeessakki ibaaddona t'ammak'ame.

34 Min kashaanoo kaazorare ibaaddotina minkkeessa aate seetere babo horee kaye; kaminee ibaaddokkeessane wota Waa ammananooyi aaloo geggelaate.

35 Ul kakkobaraare goorata, mootijolnna, «Hanzi ibaaddojja furi gafari» ameeran poolisijool fareen.

36 Minkashaano kaazorarena, «Mootijol isin goggofuranttanun ajajeeran; Haanssun biyaddeene nogoddaa gala» ame P'awuloosaan segee.

37 P'awuloosa ade, «Noo karoomi ulkokki ibaaddo leene giraan, gosaa hore firdda kallayii boc'eerene minkashaano no tabiseen; hayya gidda siyamisi

beesin dootaraan? Hikki haa liin lakkodaanddaaro; iso issii emeeyiren no habbeeseen!» ameen.

³⁸ Foolisijjolnna hikka ayees mootijjolul segeen; isona P'awuloosana Sillaase karoomi ibaaddo laano kakkomaalareen goorata neen;

³⁹ Iso isi emetengureen baanssenna ameengureen min kashaanokko beesen; isona ese katamaa gafari goggobeerawun ebaaten.

⁴⁰ P'awuloosana Sillaase min kashaanokko beengurene min kaliida see-teen; esena amaniil heleeren ataayisereen, esekko abbaabateen seeteen.

17

P'awuloosana Sillaase Teselonk'eeyi

¹ P'awuloosana Sillaase Anfip'olinena Ap'olooniyanne rooreeneen tateselonk'k'e katamaa tos seeteen; eseenna Ayihuudikokki min kažebi gire.

² P'awuloosa goggokasanaaye Ayihuudikokki min kažebi tabe; Ayihuudin kafoolssii almma seed k'ulluukki mas'aafajjolkko banze tusaa agaalssisa gire;

³ Kiristoosa rakkoo atayiinna goyikko kiin kadootisaro laano addeesise agaalssisa gire; «Hikki ani isinuun kalallabaara haafura Yesuusa usu Kiristosaya» ame.

⁴ Ayihuudikkona kookkoo ibaaddo kamaalero haafura atatere P'awuloosanena Sillaasene wota koo leen; usumaleenna Waa kahedoyisatara aaloo kamooggan kagirikki ibaaddona katamaayi kažaddeesamera heleel haafura atatere isone wota koo lee;

⁵ Ayihuudi ade gaabbeere felo kafelannon ibaaddo raa raakko kukkuyisereen kekkeeseen. Katamaa orroo shalago goggokeeroon yeleen; P'awuloosana Sillaase gosaan beesi sisin kažiyyasooni minkokki ufa ebiseen tabeen.

⁶ Ayesuun gozameen iso helin waateengurene Iyyaasoninaa amaniil kookkoo katamaayi odonnati ozabaawun roorisii sisin abeen giitaa aateen see-teen; haa amaa okkaa gireen; «Hinži ibaaddojja alami dubba oshalagaareen gidda adeen hittaraa emeteeraan;

⁷ Iyyaasoninaa minkkeessaa iso k'op'atera; hinži dubbana «Yesuusa kažamamara kakkalee wono girowa» amaa karoomi wono k'eesarikokki ajaja oneebaataraanyan.»

⁸ Gosana katamaayi odonnati ozabanaayen hikka kakkomaalaren goorata shalagaameen.

⁹ Esekko Iyyaasoninaa kakkalee usune wota kagire ibaaddo waasi uum-siseeren gafareen.

P'awuloosana Sillaase kabbeeriya ulii

¹⁰ Amaniilnna banneewa P'awuloosana Sillaase hemeen t'eze ul kabbeeriya ajajeere; isona eserraak kakkogeyaaren goorata; Ayihuudikokki min kažebi tos tabeen.

¹¹ Beeriyayi kagira ibaaddo Teselonk'eeyi kagiro ibaaddokko wodanaamekki mankkolleen maraan haafura kažatiitii halchchaayi atateen; haafurana rummi laano addeesin ameeran arggetto k'ulluukki mas'aafal k'ok'k'oraa gireen.

¹² Haanssun iso orrokko kamooggan ammane; ul kagirkkii durummaa kažaddeesamere kamooggan heleelnna babbaarnna ammane.

¹³ Ayesuun gozameen Teselonk'eeyi kagira Ayihuudina, P'awuloosa Beeryayina haafura kawaa lallabaano kakkožaddeesareen goorata eserraak seeteen gosa shalageen.

¹⁴ Usu goorata amaniil P'awuloosa banneewa labu tos fare; Sillaasena T'imotoosa adeen esee heseen.

¹⁵ P'awuloosa osussukkareen ibaaddoja ul kaateena geegiseen; esekko «Sillaasena T'imotoosa haزادallaanno ni saami in tos haemeteen» kaamaro ajaja atateer Beeriya tos abbaabateen seeteen.

P'awuloosa taateena katamaayi

¹⁶ P'awuloosa taateena katamaayi hamas's'eere Sillaasena T'imotoosa ooraa girantti katamaa orroo tolchchaal ammagamano deegure ayyaanakkeessa c'annak'ame.

¹⁷ Haanssun Ayihuudikokki min kaebii Ayihuudinen. Waa kahedoyisataro Ayihuudine wota songoonii arggetto kazeselaro ibaaddone wota hoolttoataa gire.

¹⁸ Eppikkorosojjolnna Istattokkijol oзamamareen met'teen oзayeesareenna usu tos emeetne dogamaa gireen. Kookkoo ibaaddo, «Hikki hentefelleti me amin dootera?» gozamiro, kakkaleenna ade «Kažusub waalkokki gara kažayeesaro aani laara» amaa gireen; hikkana kakkoonzameeren aalantti P'awuloosa kayesuusa goyikko kiyaanokokki gara mankkolallabere maraanye.

¹⁹ Haanssun P'awuloosa abeerin Aryosffagosi tažamamatto banžee kukku kažamaro gosa tos keenenguren haa ameen; «Hikki ati kažagaalssissa kažusubkki agaalssis meyyo addeesin daanddaanna?

²⁰ Kookkoo kažaddeesamoon ayees maalnnenna; Haanssun hikki ayees meyyo addeesin doottanna.»

²¹ Iso hikka kakkoonzameeren kaateena ibaaddona sarkko emetere taateena katamaayi kahamas'eera ibaaddo dubba ayees kažusub ayeesanoyiinna maalanoyi goorata roorssayiin mankkodootatareen maraanya.

²² Haanssun P'awuloosa Aryosffagosikotti banžee kakukkužamero gosaa hore aalleere haa ame; «Isin kaateena ibaaddo! Mina dubbane aaloo kahedoyisattaan laano ani addeeser;

²³ Katamattisinii ani haggatola sesseetaa takkohedoyisattaan banžejjool godeero *Kažaddeesamoon Hedoon* amantte tas'aafanttetto tafala banže hele; goortta ani isinuun kasegaara hikka hažaddeesooni isin kahedoyisattaan Hedo maraanya.

²⁴ «Usu alamina alamii orroo kagiro dubba kamet't'eeroya; kadaruureenna kažulee Goottayya; usu gene tažibaaddoyi kamadaaramero minii lakkogirraro;

²⁵ Girina neefona, kakkalee ayees dubba ibaaddoon kasisara usu mankkolle maraan koonna usuun lakkohank'ataro; gargaarssa kažibaaddonna usuun lakkodootisaro.

²⁶ Usu sannii dubba ibaaddoti kookkoo met't'eera; ulii dubbaa gutiinna goggogirroon yele; gamisaan geesjjolnna takkogirraan banže isoon kaye.

²⁷ Hikkana usu kakkonyelera ibaaddo Hedo goggodootaronna k'ok'k'oratanoyinna usu dootayi helayiin goggodanddeeronya; golleenna usu mete metee nookko fakki kažameya amano lakkoyo.

²⁸ «Noo giri kakkohelatannana kakkoožanna, kakkogirnnananna usuuya,» hikkina ayeesuun obebbeeraan oottisin «Noo dubba yiiskkeessanna; goggogzameeraniya.

²⁹ «Goortta noo yiis kawaa golleene, Waa k'arumma tažibaaddoyinna k'ofa tažibaaddoyi work'k'iikko goorttuun brrikko goorttuun ežemokko kafelamero aani laara ami k'oppiaa noon lakkodootisaro.

³⁰ Goortta ibaaddo horkko malabanawaattii kafelero Waa isaage roorera; gidda gozameen ul ulii kagira ibaaddo dubba c'ubbokko goggogula galloon ajajeera.

³¹ Usu kařassaabatero ibaaddotikokki garane alami dubbaa gutii rummii takkofirddinaro arri murtteessaatera; hikkana dubbaawun kakkozaddeesisera hassu kařassaabatero ibaaddoti goyikko keesanoyiya.»

³² «Goyikko keyaano» kařamaro haafura kakkomaalareen goorata gamisa k'ac'cifate; kakkalee ade «Hitta haajaakokki gara arri takkalee ati ayeesaa giraan no maalnanna» ameen.

³³ Esekko P'awuloosa gosa orrokko bee seete;

³⁴ ibaaddo kookkoo ade gara kap'awuloosa tos leere agaalssisikkeessa ammane; kařammanero ibaaddo orrokko kařaryofagosi haaganaawun una olleeren Diyonasiyosi kařamamere ibaaddotina Demaaresi tařamanttette heleelttiti toonna, kakkalee ibaaddo isone wota gire.

18

P'awuloosa k'orontoosaayi

¹ Esekko abbaabatere P'awuloosa Ateenakko keere ul kak'orontoosa seete.

² Esee ul kap'ent'tiyoosakki kalleere Ak'ilä kařamamare koo kařayihuudi ibaaddoti hele; karoomi wonolaalkokki wono K'elaawudoosa Ayihuudi dubba Roomikko goggobeeranun ajajee mankkogire maraan Ak'ilä ooriteessa P'irisk'k'illane wota It'aaliyakkö ganaa emeetanoye; Haanssun P'awuloosa iso tos seetegure isone isizaddeesisateen;

³ Feložootteessa iso aani dunkkaanii iriirano mankkollee maraan isone wota hamas's'eere raattuo iriiraab gire.

⁴ Ayihuudintaafolssii arrii Ayihuudikokki min kařebii ayeesaa Ayihuudina Giriikki ammanchchisiin is'samaa gire.

⁵ Sillaasena T'imotoosa Mek'edooniyakko kakkožemeetereen goorata P'awuloosa ataayise lallabaa «Yesuusa usu Kiristoosaya» amaa Ayihuudin atotaa gire.

⁶ Ayesuun gozameen Ayihuudi kakkoneebataareenna kakkohabaarareen goorata isoon seerisano goggolleeroon sarssikko gorra hurggufatere «Goorta isin gofirddaantteenna baaskkisiniyya! Ani odonnati lakkozabo; goortta hittakko horenbaan Ayizaab tos seeyinara!» ame.

⁷ Haanssun isokko kalebeere Tiitoosa Iyyost'oosa kařamamare ibaaddotikokki min seete; hikki ibaaddoti Waa kahedoyisatareyye; minkkeessana Ayihuudikokki min kařebi dollee gire;

⁸ K'ersip'oosa kařamamare kařayihuudi min kařebikokki woyichchati kaminee ibaaddokkeessane wota Goottaayi ammane; kamooggan kak'orontoosa ibaaddona P'awuloosa ayeesaa giraan maalere ammane t'ammak'ame.

⁹ Goottanna P'awuloosane hemeen raagayi haa ame, «Aroožabssatte; ayeesi; c'alzi aroožantte;

¹⁰ Ani kuunne wota gira; hitta katamaayi ani ibaaddo kamooggan aba; ku gutii miirža kageegisira maayyona lakkogiro.»

¹¹ Haanssun P'awuloosa haafura kawaa gosa agaalssisaa gees koonna minana isone wota esee adallaate.

¹² Galiyoosa ul kařakkaayakokki mooti lee takkoshuumameree Ayihuudi raattuo leere P'awuloosa gutii kee; tafirddha shonggoo tos geesenguren,

¹³ «hikki ibaaddoti seera feži kakkosisoon raadii ibaaddo Waa goggohedoyisarao yelara!» ameen.

14 P'awuloosa abbaab sisin ekkaasate giraan Galiyoosa Ayihuudine haa ame; «Isin tażayihuudi una! Baasi goorttuñ każatii wonjjala isinii gutii kafelamero lii girewa mootokkisin obssii ani maalarewa;

15 Ayesuun gożameen haafura każibaaddo maraan, megejjol maraanna seerakisun kadogamattaan gollee haajaattisintta; ani hikka ayees gutii firddin lakkodootaro.»

16 Haa amerena tafirdda shonggookko iso beese.

17 Hassu goorata dubbana Ayihuudikokki woyichhati Sostteneesi abeguren shonggoo hore boc'een; hikki dubba haa laa girantii Galiyoosa hikka ayesuun kinttiñ lakkosisero.

P'awuloosa Ans'ookiya tos abbaabatano

18 P'awuloosa amaniilnne wota tanjiin arri K'orontoosaayi adallaatere isone nogoddan gira amere esekko keere Sooriya tos seete; P'irisk'k'illana Ak'ila usne wota gireen; ayesuun gożameen usu gefaa mankkocabanaaye maraan seetanakko horene Kinkkiriya tażamamatto banzee mete hoolate.

19 Tażefesooni katamaa kakkogeyaaren goorata P'irisk'k'illana Ak'ila esee iise; usu gożameen Ayihuudikokki min kazebi tabere Ayihuudin ayeesaa gire.

20 Usu isone wota tanjiin goggogħadallaaron gożebatenna isoon iñ lakkōzame.

21 Ayesuun gożameen, «Feżi tawaa golleete arri takkalee isin tos abbaabayi emeeyinara» amegure Efesonikk markkafaa koratere seete.

22 K'isaariya tos kakkogiyare goorata esekko Iyyerusaalemi seetere min kawaakki ibaaddone nogoddha aate abbaabatene Ans'ookiya dage.

23 Eseenna abaraan gac'cime; esekko abbaabatere ul kagalaatiyayinna kafirgiyayi ulkko ul tos maraamuraa amaniil ataayise.

Ap'iloosa ul każefesooninna ul kak'orontoosa

24 Alattaanun ul każisikkiddirakki kalleere Ap'iloosa każamamare Ayihuuditi koo tażefesooni katamaa emeete; usu k'ulluukki mas'aafaal madaare każagaalssaterona ayeesi kakkaso ibaaddotiyee.

25 Usu raa kagootta każagaalssaterona Ayyaanaa ammagamere gara kayesuusa likkii lallabaanna agaalssisaa gire; halloewo kuwaarre usu kakkasanaaye kayaannisa t'ink'ata kaalaalye.

26 Usu Ayihuudikokki min kazebei jabiuyi ayeesano haggħażżebe; ayesuun gożameen P'irisk'k'illana Ak'ila kakkomaalareen goorata, minkkiso geesenguren raa kawaa kahoreekko rooriseen likkii fureen usuun segeen.

27 Ap'iloosa ul każakkaaya tos seeyin kakkohedatare goorata amaniil k'ofatteessa gargaaren; Akkaayayi kagira amaniil gożiduñ usu goggok'op'aroo dabdaabbee s'aafen. Eserraa kakkogeyaare goorata sino tawakkko kakkeysi ammane ogireenun gargaarissa każatii lee.

28 Yesuusa Kiristoosa laano k'ulluukki mas'aafaalkokki haafura agaalssi issaa dogamaa tażatiit Ayihuudi awodaa gire.

19

P'awuloosa ul każefesooni

1 Ap'iloosa K'orontoosaa takkogiree, P'awuloosa ul każeleenne roorere ul każefesooni gee; esee amaniil kookkoo helegure,

2 «Waa kakkozammantteetten goorata Ayyaana K'ulluukki atatteetten?» ame. Isona, «Lakkożatanenne; suurewa Ayyaana K'ulluukki giranowa noo lakkomaalnenno» ameen.

³ P'awuloosana «Hayya, meyii t'ammak'antteettaan?» ame. Isona «Kayaannisa t'ink'ataya» ameen.

⁴ P'awuloosana, «Kayaannisa t'ink'ata gozameen c'ubbokko gula galanokkokki t'ink'ataya; gosaawuunna usu kazayeesere *Inkko haerre każemeetaroo ammana* amaa gire; usuna Yesusaya» ame.

⁵ Isona hikka kakkomaalaren goorata mege kagootta Yesusaa t'ammak'ameen.

⁶ P'awuloosana genetteessa isoo gutii kakkokaare goorata, Ayyaana K'ulluukki isoo gutii dage; heži takkaleetinna ayeeseen; hegero ayeesanona haggazabeen.

⁷ Ibaaddona raattoo tomonkko lama kalleeroye.

⁸ P'awuloosana Ayihuudikokki min kažebi tos tabere diginni seed wonon-nati kawaakokki gara dogamaanna gosa jabuuyi agaalssisa gire.

⁹ Kookkoo too kayelate kagootta raa gosaa hore inggaamaa lakkożamminanno kakkożamaren goorata isokko fakkime; amaniilnna kale beesere kat'iraanosi adaraasha arggetto agaalssisa gire.

¹⁰ P'awuloosa hikka kakkofelaagire gees lamawunye; usu goorata Isiyaayi kagire Ayihuudina Ayizaab dubba haafura kagootta maalin daanddeen.

Waa gene tap'awuloosaa katusero baasa

¹¹ Waa gene tap'awuloosa aaloo kasaadapiro baasa felaa gire;

¹² hikkakkotti aalantii maar kap'awuloosa tadinte hoc'c'o leetette maarabii kahawżamaro ibaaddo godinnaan hawżamikko fayyaa gire; battiikki ayyaanajjolna isokko biyaa gire.

¹³ Durrisa ibaaddokko beesaa banże dubbaa kamaraamurare kookkoo Ayihuudi «P'awuloosa kakkolallabaaro Goottaa Yesusakokki megee goggob-eetanun no isin ajajaanna» amaa durrisa ibaaddokko beesin is'saamaa gireen.

¹⁴ Ayihuudin tuuk'aamokokki woyichchati kalleere yiis kažask'k'ewa bab-baara todobana usumalee yelataa gire.

¹⁵ Ayesun gozameen battiikki ayyaanajjal, «Yesusa ani kasowa gara kap'awuloosana ani kasowa; ayesun gozameen isin ayyosttaan?» ame.

¹⁶ Battikki ayyanaa kakkogire ibaaddoti koo firime kee iso abe; isoo gutiinna ataate; awode; meeggaaterene hawżayii minkko bak'ateen been.

¹⁷ Hikkina Efesooni kagiro Ayihuudinna Ayizaab dubbaa dollee kakkożadesamare goorata, dubbana abisatteen; hikkaniinna kagootta Yesusa mege kabajaame.

¹⁸ Waa każammanero ibaaddokkona kamooggan felo omeellan oottisoo addeesisaten c'ubbokko gula galeen;

¹⁹ Moraq ogireenkrona omooggan mas'aafaalkkisoo kukkuyiseen keene-guren gosa horee gubeen; mas'aafakokki dookkina gohedapiro t'agaraa kuma konttom kalleeroye.

²⁰ Hikka garaayi kagootta haafura aaloo hunnaa jiinataanna awodataa seete.

²¹ Hikkidi dubba kakkolaare goorata P'awuloosa, ul kamek'edoonyannena każakkaayne roori Iyyerusaalemi tos seeyin ayyaanayi k'oppeere, «Eserraakakkogee goorata adi Roomi tos seeyin iin dootisara» ame.

²² Haanssun usu kagarggaararo ibaaddokko lama, T'imotoosana Er-sit'oosa, Mek'edoonya tos farere usu ade Tażiisiya awuraajjaayi arri tic'c'ar adallaate.

Katamaa tażefesooni kakkeero shaalago

23 Hassu goorata, raa kagootta maraan każatii shaalago kee.

24 Dimet'irosa każamamare bir tażamamatto marc'c'o katumare każart't'emisi min katolchchakotti misiliil biri tażamamatto marc'c'okko felaa otumananuuun kanjiin worze helamissisaa gire.

25 Haanssun hikki ibaaddoti bir tażamamatto marc'c'o otumaraanna felożoottisoo aanzinzi każabo kakkalee ibaaddona kukkuyisereen haa ameen; «Wo ibaaddo! Noo durumma kakkohelattanna hikka raadii laano isin kassaanwa.

26 Hikki P'awuloosa «gene tażibaaddotii kafelamero misilijjool waal lakkoy-an» amaa ul każefesooni kaalaali anleennon giraan ul gamisa hesaa Tażiisiya awuraajja dubbaa kagiro gosa kamooggan eeki gitakki koo yelerona ammanchhisaro isin issii kaddeetettaanna kamaaltteettaanya.

27 Hikka gara felo oottaanun tuffamanoya; hikka kaalaal anleennon giraan Isiyaayinna alami dubbaa ibaaddo tahedoyisataro tanjiintti hedo każart't'emisi min katolchcha lażo kallayikkiya ami ibaaddo hedinara; jinaankisena iggilissaminara.»

28 Ibaaddona hikka kakkomaalare goorata aaloo amaraatere, «Każefesooni ibaaddokotti Art't'emisi tanjiinttita!» amaa okkeen.

29 Goorsewa katamaa dubbaayi shalago kee; gosana raattoo keere alattaanun kamek'edooniya ibaaddo kallearana P'awuloosa wota sesseetaa kagire saatilaalkkeessa, Gaayosana Arsit'irokeosa aaterene madarri takkosaraan banz̥e raattoo tiittaa tabeen.

30 P'awuloosa gosa tos bin dootatere; amaniil gożameen usu goggob-enonkkō tireen.

31 Tażiisiya awuraajjaayi odonnati ożabaankko kookkoo P'awuloosa ogel-laataaren, madarri takkotusaraan banz̥e tos jabuuyi usu goggotaboonkkō ibaaddo fareengureene usu ebaaten.

32 Gosana shalagaamere, koo ayees koo gożayeesiro kakkalee ade takkalee ayeesa okkaa gireen; gama kahori ibaaddo mewuun eserraā kukkużamero duuddo lakkokasanaaye.

33 Kookkoo tażayihuudi una kalleere Iskindiri każamamare ibaaddoti gosa orrokkoo shafeen beesen gosa hore kakkożallisaren goorata; kookkoo ibaaddo usu madaari goggodogamiroon gorssee; Iskindiri isone wota dogamin dootere gosa c'älzi goggożamiroo malaata tuse.

34 Ayesuun gożameen usu Ayihuudi laano ibaaddo dubba kakkożaddesare goorata, «Każefesooni ibaaddokotti Art't'emisi tajjinttita!» amaa saatii lamakki gita yaayé tooyi okkeen.

35 Ese katamaatikokki Waanna s'aafiti gosa c'älzisere haa ame; «Isin każefesooni ibaaddo! Katamaa tażefesoonikki ibaaddo kanjiinkki każart't'emisi min katolchchana daruurkko tadayiddetto misiliittisee każoorataro laano dubbaa dollee kazaddeesameya.

36 Haanssun, hikka kakkakatara maayyona mankkogginno maraan c'älzi goggożanttaanunna jejjeraa ayees kameellan felanakko iżiżoratano dootisara.

37 Min katolchchana ansaamoon ogiraanna hedokkaanina anhabaaroon ogiraan ibaaddojja hittarraa aatteen emetteettaan.

38 Goortta, Demet'irosana usune wota ogiraan bir tażamamatto marc'c'o otumaraan kamootaraan ibaaddo gogire min kafirdda gira; odonnati ożabaanna giraan; esee hatamaaggateen.

39 Hikkakko kakkalee isin hoosayin kadootteettaan ayees gogire, taseera shonggoyi diyaaminara.

40 Goorttun hittaari kalleero ayesuun, «Shalago kekkeeseran» amaminne goggomootamonkko no abssisara; «Hikki shalago mekkotti aalantii keera, amami gohoosamnne kasinssö abbaab lakkōzabnno.»

41 Hikka ayeese abbaabatere gosa goggodarzamiroo yele.

20

P'awuloosa Mek'edoonyanna Giriikkii tasesseetero sersettaan

1 Shalago c'alzi kakkozamare goorata P'awuloosa amaniil uumegure gorssee; susukkaamere ul kamek'edoonya tos seeyin bee.

2 Usu tarooraro banze dubbaa haafura kamoogganii ibaaddo gorssaa ul kagiriikki gee;

3 eseenna diginni seed hamas'see. Ul kasooriya seeyin ekkaasataa giraanna Ayihuudi daba usu gutii fele mankkogire maraan, ul kamek'edoonyiane abbaabayin goosate.

4 Kap'ayirihusa ere Sop'at'irosa tabbeeriya katamaakko, Ast't'irokkosina Sikonddusa tateselonk'k'e katamaakko, ul kaderbbeckokki Gaayoosa, Tikik'oosana T'iropmoosa T'imotoosa Tažiisiya awuraajaakko usune wota seeteen.

5 Hinzi ibaaddojja hore seeteerene T'irozaadayi no ooren.

6 Noo gozameen kababoo baala roore giraan kafilip'isivoosa ulkko markkafaa keennenne arri ken iso takkogiraan banze T'irozaada tos geennenne esee iso wota eselnnenne arri todoba hamas'siine.

P'awuloosa Awut'tekkiisi ul kat'irozaadayi goyikko keesano

7 Almmakko tahoraarjjee arrii babo aamin raattoo kukkužamnne giraan, P'awuloosa tallami arri seeyin mankkohedere maraan, isone wota ayeesa gire; ayeensa hemeen t'eez taageeroo eeraase.

8 Noo kakkokukkužamnnenne fook'ii gutii kamooggan korroontta gire.

9 Awut'tekkiisi kažamamere wodallaati koo maskootii gutii hamas'see gire; P'awuloosa ayees kakkožerasare goorata dutisegure gafarate huddure isaage; fook'ii kaseedikko hegelddee iyye; kakkokesiraan goorata kagoyerodeen.

10 Ayesuun gozameen P'awuloosana dagegure unnu tos hussi amere kabalate abategure, «Neefo lakkobeetetto arooshalagantten» ame.

11 Abbaabategure ade fook'ii tos bee; babona ebsate amaniilne wota aame; ul taabariroo ibaaddone wota tanjiin ayeese abbaabatere kee seete.

12 Ibaaddona hassu wodallaati goyikko kahesero min geese; hikkaniinna aaloo goggožinna helateen.

P'awuloosa T'irozaadakko Miliit'i tos seetano

13 No andde P'awuloosa k'op'ayin t'ayne markkafa tos seenne; esekkona markkafaa tažasoosi katamaa tos seenne; hikka noo kakkoonyelnnenna P'awuloosa bagane tažasooni katamaa taageeroo lukii seeyin mankkok'oppeere maraanye.

14 Tažasoosi katamaa usune wota kakkožeselanne goorata usu aanttegunne wota markkafaayi ul kamit'iliini seenne.

15 Tallami arri esekko keennenne Kiyoshi horee tagitto oddola araanjaa abanne. Geebbari keene ul kasaammosi nak'inne; tallami arri andde ul kamilit'inii geenne.

16 P'awuloosa tažiisiya awuraajaayi goorata goggobaannonkko amere tažefesooni katamaa anttabooni iisi roorin doote; usu hikka kakkoonyelera kap'ent'tek'ost'te baala Iyyerusalemi mutin mankkok'oppeere maraanye.

P'awuloosa ta?efesooni jaarsoleenne wota ayeesano

¹⁷ P'awuloosa kamiliit'i ulkko ta?efesooni katamaa tos ibaaddo farere min kawaatti jaarsolee uumsise;

¹⁸ Iso usu tos kakko?emeetareen goorata, «Ta?isiya awuraajja aani takkotabe arrikko haggazabere arggetto isinne wota misii aani gire isin kassaanwa;

¹⁹ Ka?ayihuudi dabakko kakkeeyi rakkoo in gogeetena, ta?ammagantte obssi-inna aaloo ootaa Goottawun handdaa gire.

²⁰ Agarii horeenna leere min minkkisinii isin agaalssisaa giraan kamaadiro dubba aani isinuun segeere kuwaarre, ayees koonna lakkohaasero.

²¹ Ayihuudina leere Giriikki c'ubbokko gula gali Waa tos goggo?abbaanawunna Goottakaani Yesuusaa goggo?ammannaawun aani iso seerera.

²² Giddanna eserraaj goggee in kaginnaro ha?addeesonii Ayyana K'ulluukkii ajajaamere iin Iyyerusaalemi tos seetanoyya.

²³ Halleewo kuwaarre takkoseeye katamaa dubbaa Ayyana K'ulluukki inne wota seetara; shaanona rakkoo in kaginatto laano iin segeera.

²⁴ Halleewo kuwaarre kawaa kasino Wongala agaalssisin Goottaa Yesuusakko aani ka?atayeero handdaa goggussaye girikkeewun aani lakkoyaadinaro; neefotteewunna aani lakkonen?eyisayinaro» ame.

²⁵ «Gidda gin isin dubba orroo maraamurara wononnati kawaa lallabaa gire; goortta hittakko horenbaan bebbeedtee kaddeennon laano aani addeesara.

²⁶ Haanssun isinkko odo koo gobbayena aani odonnati ka?aboon laano hittaari isinuun aani addeesisara.

²⁷ K'ofo tawaa dubba aani isinuun segeera kuwaarre koonna aani kahaasera ayees lakkogiro.

²⁸ Ayyana K'ulluukki isin Ep'p'is k'op'p'oosi yele shuumera; goortta isi?oottisunuunna maateewun isi?oorayeen; Waa erekkeessakki iigi kwadodaatero amaniil foofa.

²⁹ Ani kokkoseeye goorata maateewun kanen?eyisannon hiyyeyi aani bogika?atii ibaaddo isin orro katabnnaran aani kasowa.

³⁰ Usumalee ibaaddo kookkoo isin orrokko kiigure kawoc'ac'aame agaalssisi agaalssisanoyi amaniil kamooggan isi tos aatinara.

³¹ Haanssun isin mete metee gees seeddun arriinna hemeenna aani ootaa kagorsseero shaadaa isi?oorayeen.

³² «Giddanna isin t'aabbisinnha k'ulloolee orroo rittii isinuun sisin kadaandaro Waawunna sinotteessakki haafuraan aani hadara sisayera.

³³ Ani tamaattaayyotti birnna, work'k'ii goorttun sarssi lakkohalchcheero.

³⁴ Genetteeyi felayinnara; isi?ootteenna leere saatilaalttee gargaaraa girano isin metekkisiniun kassaanwa.

³⁵ «Atatanokko kasisara kasommaasameya» kazamaro kagootta Yesuusa haafura shaadaa, genettaani felataa kawaate gargaarin kadootisaro raa kamooggan aani isinuun tusera.»

³⁶ Hikka ame abbaabatere P'awuloosa dubbane wota gilbbisere Waa ebaate.

³⁷ Dubbana ooterene P'awuloosa kabalateen abateeren anggateen.

³⁸ Kakkaleekkona aaloo kakkogaddeeran, «Hittakko horenbaan bebbeedtee lakkodinnattaan» mankko?amere maraanye; markkafa takkogiro ban?e taageraaninna usu sussukkeen.

21

P'awuloosa Iyyerusaalemi tos seetano

¹ Noo isokko kale beennenne markkafaa koranne K'oosi taazamamatto oddola tos abanne; tallami arrina taruudi oddola tos gene; esekkona tap'at'ira katamaa tos seenne.

² Esee ul kafink'k'e kaseetaro markkafa helannenne usuu tabinne seeto horeddeene.

³ Tak'op'irosi oddola mina tabete haanssenne ul kasooriya duudaanenne kat'irosi markkafa takkozaallaro seenne; markkafa c'aana esee mankkodagisinare maraanye.

⁴ Esee amaniil dootanne helannenne isone wota arri todoba adallaanne. Isona Ayyaana K'ulluukkii k'ajeeleren P'awuloosane «Iyyerusaalemi arooseette» ameerien segeen.

⁵ Noo esee kakkozadallaayinanne goorata kakkogudatare goorata, iso iinssenne seetottaani horeddeene; dubbana oorijookisoonnena yiisaaskkisonne wota taa katamaakko sar beesinanii no sussukkeen; labugiridiinna gilbbinsse ebaanne;

⁶ Nogoddaa gira aminnenne noo markkafaa tabnne; isona minkkisoo abbaabateen.

⁷ T'iroosko keennegunne P'et'tellemayisi tos gene; esee amaniilnne wota eselne nogodda aantte abbaabanenne isone wota arri too hayine.

⁸ Tallami arri esekko beennenne K'isaariya gene; daak'oni todobakko koo kalleere wongalaawi P'ilp'oosakokki minii tabinenne usune wota hamas's'ine.

⁹ Usuu hegero kaayeesares deelelumma kaayabanaaye deeleel afarro gire.

¹⁰ Eseenna arri tammooggan kakohamas's'aane goorata Agaaboosa kaayamamare kahegeroo kayihuuda ulkko emeete.

¹¹ Hikki kahegerooti noo tos gabbalame; kap'awuloosa mowaano aatere issii isi'ootteessa genennona luk'k'ana shaategure «Ayyaana K'ulluukki hikka mowaanokokki odo Iyyerusaalemi kagira Ayihuudi hikkamalee usu shiigureen Ayizaab rooris uusisinaran amara» ame.

¹² Hikka kakkomaalanne goorata noonna esee kagire ibaaddona P'awuloosa Iyyerusaalemi tos goggoseenonkko ebaanne.

¹³ P'awuloosa gozameen, «Isin haa ootaa wadanattee muun c'ubuc'ubuzisattan? Ani shaamano iisaddeene Goottaa Yesuusakokki megeen Iyyerusaalemi goyiinna kaayekkaasayeroya» ame.

¹⁴ Gorssakakaani ani lakkozatayinaro usu mankkozame maraan, «Goortta tagootta fezi halleeto» aminenne isaayinne.

¹⁵ Esee arri tic'c'ar adallaanenne huukkaani ekkaasanenne Iyyerusaalemi tos seenne.

¹⁶ K'isaariyayi kagire amaniil kookkoo noonne wota emeete; isona min kaminaasoni goggfoolssanon usu tos k'ajeeliseen; hikki ibaaddotina t'aye kaayamanere, alattaanun ul kak'op'irosikkiye.

P'awuloosa Iyyerusaalemi gee

¹⁷ Iyyerusaalemi kakkogiyaanne goorata amaniilnna gegelooyi no k'op'ate.

¹⁸ Talamii arri P'awuloosana noonne wota Yayik'ooba tos seete; min kawaati jaarsolee dubbana esee gitte.

¹⁹ P'awuloosa dubbane nogodda aate abbaabatere, Waa garakkeessane Ayizaab orroo kafelero dubba tootoolli isoon sessegee.

20 Isona hikka kakkomaalareen goorata, Waa galateen; P'awuloosanena haa ameen; «Abbikkaani! Kuma kamooggani katootamira amaniil Ayihuudi orroo ogiraan dubbana seeraan owudettaamarany.

21 Ayizaab orroo kagira Ayihuudi dubba yiiskkisin aroohamas'sissen goorttun wogaal aroofeltteen antte ati agaalssisa seera kamuse gog-gogigilsiranun yelatta amaa kaayeesamaro maaleeraan.

22 Goortta misi goyleen iidira? Emeetottaa isoon maalano kahesooniya;

23 Haanssun noo kuunne kaamanno feli; noo orroo gefaa kaabaa ibaaddo afarro gira.

24 Iso aati seedde isone wota leedde isizoottaa muc'c'isa; metekkisoo gog-hoolaranun k'ulluukki min kawaawuun kasisamaro maragadekko isoon muri; hikka gofeltte ku gutii kaayeesameru dubba lazo kallayikki laanona atina isizoottaa seeraan kaajajaamatto laanokkaa dubba iso kasaanwa.

25 Taayizaab unakko ozaammaneeraan adeen, tolchchaan jaarssamegure kabattoyero babo aroozaantteen; iigina aroozaantteen; c'uul?aame kagoyeroy gid-dikonzi soo aroozaantteen; sharmmut'ummakko fakkima; taamatto murtti taabtteto dabdaabbee s'aafinne isoon farnnenna.»

26 Esekko abbaabatere P'awuloosa tallami arri ibaaddojja aate seetere isone wota isizoottessa muc'c'isate; kakkomuc'c'imaraan arrijjool maagoreeyyona metemetekisookki jaarsso maagoree sisaminaro addeesisin k'ulluukki min kawaa tabe.

P'awuloosa k'ulluukki min kawaayi abamano

27 Arri todobana gudayin kakkogabbalamatte goorata, taziisiya awuraaj-jaakko kaemeetere kaayihuudi ibaaddo P'awuloosa k'ulluukki min kawaayi mankkodeen maraan, gosa dubba kekkeesengureen usu abeen;

28 «Ibaaddo ka?isirazeel no gargaaraa! Gosakkaanina seerakkaani usumaleenna hitta banze inggaamaa mankkoseete dubbaa kaeselaro ibaaddo dubba kaagaalssisara hikka ibaaddotiya; hikkakkona karoore Giriikkil k'ulluukki min kawaa tabisaa hitta k'ulluutti banze kabattoysisara usuya» haa amaa okkeen.

29 Hikka kakkonzamerana t'aye katamaa taefesonikki ibaaddoti Tirofmoosa P'awuloosane wota katamaayi orroo mankkodeeraan maraan, P'awuloosa usuna k'ulluukki min kawaa aate katabero aani isoon mankkollee maraanya.

30 Katamaa dubbana shalagaantte; gosana Minaminakko tiittaa emetere, P'awuloosa abere nattaa k'ulluukki min kawaakokki awudkko beesen; k'ulluukki min kawaakki ufaalna goorsewa c'ufseen.

31 Iso P'awuloosa lagadin kakkodootareen goorata «Taziyyerusaalemi kata-maa dubba shalagaantte» kaamara handdaa ul karoomikki wotaadara ka-jereene kaajajaaro ibaaddoti gee.

32 Haanssun kaajajaarekkina wotaadarlnna kabooloo woyichchaal de-bee abere banneewa tiyaa ibaaddo tos seete. Ibaaddona kaajajaarekkina wotaadaral kakkodeyaare goorata P'awuloosa boc'aano iiseen.

33 Kaajajaarekkina gabbalame P'awuloosa abere sanssalata lamaa gog-goshaamiro ajajee; esekko abbaabatere ayyo laanona usu me felero ad-deesin dootere hoosate.

34 Gosana gamisa ayees koo goayeesiro, gamisa ade takkalee ayeesare; kaajajaarekkina gosa iyyaanakko kakkeeyi kak'ulleesamero ayees addeesin mankkowaatemaraan P'awuloosa kawotaaddara kambbi goggogeessirawan ajajee.

35 P'awuloosa gaagatti banze kakkogeyaare goorata gosa dubba amara tameellanii kekkeengureen danoo geegisin mankkodootene maraan wotaadaral usu side seete.

36 Debee kasessetare gosana, «Hagoyel!» amaa okkaa gire.

P'awuloosa gosaañ ka?abbaab ayeesi ayeese

37 Kajereene wotaadaralkokki kambbi usu tabisin kakkogabbalamereen goorata P'awuloosa jereenun ka?ajajaarekkine «Ayees koo ani kuun goggosegiroon fezi sisatta?» ame. Ka?ajajaarekkina, «Ati tagiriikki hezi kasso?»

38 «Hayya, gidda enee shalago keesisegure kuma afar neefo kalagadero ibaaddo aattedde gaa kabak'attette ati Gibbs's'iti lakkotteyta?» ame.

39 P'awuloosana, «Ani gozameen Kilk'iyaa tagitto ta?addeesantte tat'ersesi katamaayi ka?umulamero Ayihuuditia; ani gosaañ goggo?ayeesi ro maganne fezi sisi» ame.

40 Goggo?ayeesi roon fezi kakkosisare goorata P'awuloosa gaagatti banze gutii aalleere gosa c'alzi goggo?amiroo gene wolli wolli ise; gosana c'alzi kakko?amare goorata ta?ibrayist'i hezi haa amaa ayeesano haggababe:

22

1 «Abbilalna Abbolaalkkee! Hikkima ani gidda isi guukko tirataa ani isinuu ka?ayeesaro ayees maala!»

2 Isona hezi ta?ibrayist'i usu ayeesa girantti kakkomaalareen goorata aaloo c'alzi ameen; P'awuloosana ayees horediyya haa ame;

3 «Ani Kilk'iyayi tagitto tat'ersesi katamaayi ka?umulamero Ayihuuditia; takkojinayera ade hitta ta?iyerusaalemi katamaayi. In ka?agaalssiserana Gemaaliyaye; seera ka?odolaal madaare ka?agaalssayerona hittaari isin gogofelattankki malee Waawun ha?usay kahandaareya.

4 Ani amaniil dubba taalagadiroo kahoroorare ibaaddotiyye; babbaarnna heelel shiyaa minkashaano goggotabranun yelaa gire.

5 Hikki rummi laano tuuk'aamokokki woyichchatina tajaarssolee shong-goo dubba iin atotaatta. Usumaleenna tademask'o katamaayi ogiraan hinza ibaaddoja shiire Iyyerusaalemi tos keeniinna murrisin kadaanddeyisiro Demaask'ooyi tagitto unattisoo tos tas'aaferan dabddaabee kakko?aatera isokkoya.

P'awuloosa Kiristoosa tos misii abbaabatero segaatano

(Ofa. Fe. 9:1-19; 26:12-18)

6 «Ani seeye tademask'o katamaa tos gabbalamaa giraan arrii asasa derza ka?atii ifa daruurkko in maraamure hank'k'aye.

7 Hassu goorata ani ulii iyye; «Saawula! Saawula! In muun horooratta?» ta?amatto yaaye maale.

8 «Aninna, «Gootta! Ati ayyotta?» ame.

«Usuna «Ati kahoroorato ani kanaazireti Yesusuya» ame.

9 Iinne wota kagire ibaaddo ka?ifa hank'k'a deeran kuwaarre usu inne wota ayeesaa giraan yaayetteessa lakkomaaleran.

10 «Aninna, «Gootta! Ani me fell?» ame. «Goottanna, «Kingudde tademask'o katamaa see; ati kafelnnatto kooko dubba esee kuun gachchosegaamira» ame.

11 Ifa kahank'ayerokko kakkeeyi ani din mankkowaayere maraan inne wota kagire ibaaddo genetee abere geggesaa tademask'o katamaa tos geegiseen.

¹² «Eseenna Hanaaniya każamamare ibaaddoti koo gire; hikki ibaaddotina tademark'o katamaayi kagiro Ayihuudi dubbaa orroo kakkabajaame, seera kakkabajaarena każayaana ibaaddotiyye.

¹³ Usu in tos emeete dollee aalleere, ‹Abbkki Saawula! Illozoottta haddeen!› ame; goorsewa illozootti deen; ani usuna dee.

¹⁴ «Usuna iinne haa ame; ‹Ati odojolalkkaanikki Hedokotti fezi goggoaddeesson k'ulluukkina goggodeetonna yaayetteessana ati goggomaalton t'aye ku assaabatera.

¹⁵ Hikkana kayelero ati kaddeetettona kamaaltteto maraan ibaaddo dubbaa hore ati usuun atokkeessa goggolleetonya.

¹⁶ Hayya, gidda ati me ooraatta? Kingudde megekkeessa uumaa t'ammak'ami; c'ubbokkaakkona aalissami.»

¹⁷ «Esekko abbaabye Iyyerusaalemi tos seeyeere k'ulluukki min kawaayi ebaataa giraan in salallisere raaga dee.

¹⁸ Goottanna iin mutere ‹Ati in maraan każatotiinnatto ato iso atatana mankkowaayinnaran maraan haggac'c'imooni saami Iyyerusaalemikko bee; ame;»

¹⁹ «Aninna haa ame; ‹Gootta!› ani Ayihuudikokki min każebi dubba seyyeere kuyeyi każammanero ibaaddo dubba ani iso kashiyerona kaboc'eero kasaanwa.

²⁰ Atokkaa kalleere Isit'ifaanosa kakkolagadareen goorata ani metek-keewun klagadero ibaaddo dollee aalleere ayeeskkisooyi isi aate gire; ani sarssikisoonna ooraa gire;

²¹ «Goottanna, ‹Ul każeeri kagiro Ayizaab tos ani ku mankkofarnnaro maraan kingudde see!› ame.»

P'awuloosa ul karoomikki ibaaddo laano addeesamano

²² Hitta taageeroo gosa dubba kap'awuloosa ayees c'ak'asaa gire; «Hikka aankkikki ibaaddo ulkko habbawo! Hikka aankkikki ibaaddo neefone girin lakkodootisaro!» amaa okkeen.

²³ Isona okkaanna sarssikisooyi k'aareen shafaa gorra eleddeesen darzaa gireen.

²⁴ Iso każajajaara hikka kakkodeyaare goorata P'awuloosa kambbi ka-wotaaddaraal goggogeessirawun ajajee; gosana usuu gutii muun hikkamalee okkaaro addeesin amere boc'aamaa goggok'ok'oramiroo ajajee.

²⁵ Ayesuun gozameen giyi shishiyeeren boc'iin iso ekkaasataa giraan P'awuloosa usu dollee każalleere kabooloo woyichchatine, «Alattaanun ul karoomikki kalleero ibaaddoti tasisantteto murtti kallayi isin usu gog-goboc'itawun fezi sisantteta?» ame.

²⁶ Kabooloo woyichchatina hikka maalere, iso każajajaare tos seetere «Misi yelinya?» «Hikki ibaaddoti la karoomi ulkokki ibaaddotiyolla!» ame.

²⁷ Każajajaarena P'awuloosa tos gabbalamere «Alla iin segii; ati ul karoomikki ibaaddotitta?» ame; usuna «Li haayya;» ame.

²⁸ Kazajajaarekkina, «Ani hikka ul karoomikki ibaaddoti laano maragade kamoogganii iminayera» ame; P'awuloosana «Ani ade taroomi sanniikko alayera» ame.

²⁹ Haanssun esee usu k'ok'k'orin ekkaasate kagire ibaaddo goorsewa usukko fakkime; każajajaarekkina alattaanun ul karoomikki kalleero ibaad-doti sanssalataa shaamano kakkożaddeesare goorata abssate.

P'awuloosa tażayihuudi shonggo horee aallano

³⁰ Arri tallami każajajaarekkina Ayihuudi P'awuloosa kakkomootera tarummi aalantti metto addeesin doote; haanssun katuuk'aamol

woyichchaalnna tashongoo una dubba goggokukkuyisiranun ajajee; P'awuloosana min kashaanokko beesere iso horee aallise.

23

¹ P'awuloosa shonggooyi kagiro ibaaddo tichchise deegure, «Abbiltaalttee! Ani hitta arri taageero Waayi horee kakkogire sammuu tażidanttiye» ame.

² Tuuk'aamolkokki woyichchat Hanaaniya ade tap'awuloosa hizi goggobasinaawun usu dollee każalleero ibaaddo ajajee.

³ Hassu goorata P'awuloosa Hanaaniyane, «Ati barssayi tashigidantte goda aani kallaatta! Waa ku basirowa! Seerakki malee haajaattee firddin hamas'site giraan seera kallayi in goggobasinaawun ajajaattola?» ame.

⁴ Esee kagire ibaaddo ade P'awuloosane, «Kawa tuuk'aamolkokki woyichchati habaaratta?» ameen.

⁵ P'awuloosana, «Abbiltaalttee! Usu tuuk'aamolkokki woyichcha laano ani lakkoparddeesero; aalanttina «Kagosa woyichcha gutii tameellan aroożayeeses» każamara kaseera mas'aafaa s'aafameria» ame.

⁶ P'awuloosa esee kagire ibaaddokko gamisa Sodok'aawil gamisana ade Farasaawil laano addeesere, «Abbiltaalttee; ani Farasaawilkko każalayero Farasaawitiya; hikkima! Giddu firddi horee kakkonżaallera tasisantteto abiddiinna goyikko kiyaanokokki aalanttiya» ama yaayettessa t'ok'k'iżisere shonggoyi kakukkumero ibaaddo orroo ayeese.

⁷ P'awuloosa hikka kakkożayeesare goorata, Farasaawiilnna Sodok'aawil t'eeżżeż engge keetedde shonggoonna banże lama beete.

⁸ Sodok'aawilnna «Goyikko kiyaano laagiro; erggichchaalnna laagiro, ayyaanana laagiro» gożamiran Farasaawil ade «Hikki dubba gira» ameen ammanaraan.

⁹ Usu goorata każati shalago kee; tafarasaawi una kalleere kookkoo seera kamuse ożagaalssisareen keengureen, «No hikka ibaaddoti gutii koonna baas lakkohelnenno; ayyaana goorttun erggichcha usuun ayeesi girra; no me kanssa?» amaa dogameen.

¹⁰ Engge ataataa mankkoseette maraan ibaaddo P'awuloosa goggotatarshinnonkko każajjaarekki abssatere wotaadaralnne «Dagaddeene P'awuloosa ibaaddo orrokko beesaddeen kawotaaddaraal kambbi tos aata koyeen» ame ajajee.

¹¹ Tallami hemeen Goottaa P'awuloosa dollee aalleere, «Allamandde Iyyerusaalemij garakkee goggożatitettu, usumaleenna taroomi katamaayi garakkee atotiin dootisara» ame.

P'awuloosa lagadin kafelamero daba

¹² Ul kakkobaare goorata Ayihuudi kukkużamere, P'awuloosa noo anlagadoon giraan kaamina lakkopżaminno; bekena lakkot'aminanno; ameen ammateen.

¹³ Hikka dabaa isi każatere ibaaddo tootooyi afarttamkko kanjiinye.

¹⁴ Isona tuuk'aamolkokki woyichchaal tonssa jaarsolee tos seeteengureen haa ameen isoon segeen; «noo P'awuloosa anllagadoon giraan kaami ilkki lakkopżanno aminne ataayinsse ammantenna.

¹⁵ Haanssun isin shonggooyi kagiro ibaaddone wota isizqatteddeene ataayisseen kak'ok'k'oraattan ayees kagiro aani masuussisaa P'awuloosa isinuun goggokeennon każajjaarokki hoosayen; noonna hittarrraa usu haggeenon giraan usu lagadin ekkaasannenna.»

¹⁶ Ayesuun gozameen tap'awuloosa abbakokki ere hikka daba mankko-maalere maraan kawotaddaraal kambbi tabere P'awuloosaa segee.

¹⁷ P'awuloosana kabooloo woyichchaalko koo uumegure, «Hikki unnu jereenun kazajajaarokkiin ani kaseginnara ayees gira mankko²amaro maraan usu tos geesii» ame.

¹⁸ Kabooloo woyichchatina unnu ka²ajajaarekki tos aate tabere, «Kashaamere P'awuloosa in uumere hikki unnu kuun kaseginaro ayees mankko²abro maraan ani ku tos goggogeesiron in ebaate» ame.

¹⁹ Ka²ajajaarekkina ta²unnuu gene abe aate seetere, «Ati iin kaseginatta ayees meya?» amaa usu kalebeese hoosate.

²⁰ Unnuna, «Ayihuudi kap'awuloosa ayees aaloo kak'ok'²k'orro aani ligure giebbari shonggoo tos goggogeesirawun ku hoosayin hi²i too leera.

²¹ Haanssun ati isoon ii aroozantte; «Noo usu anlagadoon giraan babo lakk²oaminanno; bekena lakkot'aminanno» ame ka²ammatera afarttamkko karoorara ibaaddo usu lagadin mowaatera; gidda iso ka²oorataran abbaabikkakkaa kaalaalya» ame.

²² Ka²ajajaarekkina, «Hikka ayees ati iin segaano maayyonna aroosegite» amere unnu gafare.

P'awuloosa ka²ulee mooti Filkkiisi horee aallano

²³ Esekko abbaabatere jereenun ka²ajajaarekki kabooloo woyichchaalkko lama uumegure, «Hemeenkkö saatiit seed golletee tak'isaarya katamaa tos kaseero lama boolee wotaadarlnna faraddeelii ka²olamaro todobaatam, lama boolee jereen kashafaro ibaaddo ekkaasen.

²⁴ P'awuloosana farad ekkaasenguren ka²ulee mootii Filkkiisi tos nogoda goggogeeron yela» ame.

²⁵ Haa tazamatto dabddaabbeenna s'aafe:

²⁶ K'elaawudoosa Lusiyosakko;

Kakkabajaantte ka²ulee mootii Filkkiisi!

Nogodda kuun halleeto!

²⁷ Hikka ibaaddoti Ayihuudi abire lagadin dootere; ani ade usu taroomi alattaan laanokkeessa mankkokaso maraan wotaadaralne wota geere haase.

²⁸ Iso usu takkomootaraan alantti metto addeesin dootere shonggotisoo tos ani farere.

²⁹ Iso kakkomooterenna seerakisookokki garaan laano ani addeesera; ayeesuun gozameen goyiin goorttun shaanoon usu kageegisira ayees koonna laagiro.

³⁰ Hikka ibaaddoti lagadin kafelamero daba kakkomaalare goorata ani usu ku tos fare; usu omootareenna usuu gutii ka²abaan mooto ku horee gogg²oayeesirawun isoon segee.

³¹ Haanssun wotaadarlnna gogg²ajajaamerankki malee P'awuloosa hemeen t'eze abeen tazantip'at'iresi katamaa tos geesen.

³² Tallami arri wotaadaral kafaraddeel ibaaddo P'awuloosane wota goggoseenawun yeleengureen kajereenee kambbi abbaabateen seete.

³³ Kafaraddeel ibaaddona tak'isaarya katamaa tos kakkogeyaaren goorata dabddaabbee ka²ulee mootiwun siseengureen P'awuloosa usuu horee aaliseen.

³⁴ Ka²ulee mootinna dabddaabbee nabbabere P'awuloosane ati eetii awuraajaakottitta? Amaa hoosate; kakiliik'ya ibaaddo laano kakko²addeesare goorata,

35 «Ku omootaran kakkozemeteen goorata hitta haajaatta ani maalinnara» ame. Kaherodoosa min kawonoo orroo usu goggotooramiron ajajee.

24

P'awuloosa Filikiisi hore aallee

1 Takken arrikko abbaabatere, tuuk'aamokokki woyichchati Hanaaniya jaarsolee tootookkona T'ert'elusi kazamamare waabii wota tak'isaarya kata-maa tos seete; isona mooti kazulee Filikiisi tos seetereen P'awuloosa mooteen.

2 P'awuloosa uumame kakkozemetero goorata, T'ert'elusi haa amaa moothaggaababe; «Kakkabajantte Filikiisi! Garakkaanne nogodda tanjiin no helannenna; bariisanokkaa ka2idankkii gosakkaanun iggilissamano helamera.

3 Aaloo kakkabajanta Filikiisi; hin2a o2idan felo2oottaa ban2e dubbaa goorata goorata kakko2atattanna galata kazatiitiya.

4 Gidda gozameen gooratakkaa habbaasonii giraan gabaabbinnaa ani kuun kasegaaro idanee no goggomaalton ani ku ebaatara.

5 «Hikki ibaaddoti noon dhukkuba kameellan leera, alami kagiro Ayihuudi dubbaa gutii shalago keesara, Naazirawi kazamamaro ibaaddo kak'ajeelisaroya.

6 K'ulluukki min kawaanna battoysisin usu hedaa giraan no abnnenna; [seerakaani malee no usu firddin henddenne;

7 Ayesuun gozameen jereenun kazajajaarekki Lusiyosa emeetegure hunna kazatiitii genettaanikko beese aatere usu omootareenna ku tos goggoseenawun ajajee;]

8 Hikka noo usu gutii kamootinenno mootho dubba rummi laano ati metekkaawun usu k'ok'k'origudde addeesin daanddaatta.»

9 Ayihuudi «Hikki ayees dubba rummiya» ameen mootokkeessaa isi2aateen.

P'awuloosa Filikiisi horee ka2abbaab ayees ayeesano

10 Ul kabariisare Filikiisi gene malaatero P'awuloosa goggoyeesiroon fezi sise; P'awuloosana haa ame abbaabe;

Gees kamoogganun ati hikka gosaan kafirddatto laano ani mankkokkaso maraan kakkomootamero mooton abbaabkkee ku horee ani gosisiro aaloo geggelaataya;

11 Waa hedoyisayiin ta2iyyerasaalemi katamaa tos goseyeykko arri tomonkko lamakko roori waatti ati metekkaawun addeesin daanddaatta;

12 K'ulluukki min kawaayinna leere Ayihuudikokki min kazebii goorttuu katamaa orroo maayyo wotana dogamaagiraan goorttuu gosa meellaneen kekkeesaa giraan in lakkohelleeran;

13 Gidda in kakkomooteeren mootho dubbaan ato koonna keeniin lakkodaanddaaran.

14 Ayesuun gozameen ani hikka kuun addeesisin dootara; iso raa kat'araa kazamaraan ammanokotti rummi kalleero odojolaalkkaanikokki Hedo ani hedoyisatara; kahegeroolnna seerakokki mas'aafajjoli kas'aafamero dubbaa ani ammanara.

15 Isona abddi goggoyelatarankki malee aninna k'ullooleenna c'ubbalessaal goyikko kakinaraan laano ani Waayi abddi yelatara.

16 Haanssun Waayinna ibaaddo hore tamuc'c'intte sammuu iin goggogirttoon arggetto ani is's'aamara.

17 «Ta2iyyerasaalemi katamaakko bee gees kamooggankko abbaabayere, unatteewun kalleero kagarggaarssa maragadena Waawun kasisamaro meebarani aate emeeyera.

18 K'ulluukki min kawaayinna iso in kakkoheleraan hikkawa felaa gi-raanya; usu goorata kamuc'c'imano seera ani gussaye gire; inne wota gosa kamooggan lakkogire; shalagona lakkokeero.

19 Ayesuun gozameen ul kazisiyakko każemeetera Ayihuudi esee gire; iso in takkomootiran aalantti gozabaan ku horee emeeyiren hażayyeseen.

20 Goorttun shonggoo tos takkoseyeree ani kabaasera baasi gogiro hinżi hittanii ogiraan ibaaddojja hażayyeseen.

21 Ogiraan iso orroo ani aalleere, «Goyikko kiyaano girowa mankkōzame maraan hittaari firddaan isin horee aalleera» amere yaayettee t'ok'k'ise ayeesera; hilkka kuwaarre kakkalee ani kafelera ayees laagiro.»

22 Filikiisi ade ammanokokki gara aaloo mankkokasanaaaye maraan «Jereen-nun każajajaarekki Lusiyosa kakkożemeete goorata; haajaatisinun murtti ani sisirowa» amere iso gafare.

23 P'awuloosa ooraan kagire kabboolo woyichchatine, «Aloonna balchchumma hattirooni madaari oori; usu ogeelaataranna usuun kadootisaro dubba aatkakkożemeeten goorata aroottirtte» ame.

P'awuloosa Filikiisina Durssilla horee aallano

24 Arri tic'c'arkko abbaabatere, Filikiisi Durssilla tażamamatte Ayihuuditi ooritteessane wota emeete; usu P'awuloosana uumsisegure Yesuusa Kiristoosa ammananokokki gara usu ayeesaa giraan maale.

25 P'awuloosa gara kak'ullummaanna isiżawodatanokokki gara emeeyin kagiros firddakokki garana kakkożayeesare goorata Filikiisi absatere, «Gidda see; iin tażekkaatte arri ani ku gachoożuumisisira» ame.

26 Filikiisi P'awuloosa usuun gene goggożambbayiroon abddi yelataa gire; haanssun arggetto P'awuloosa uumsise ayeesisa ame.

27 Gees lamakko danbbenne P'ork'k'iyosa Fist'oosa banże tafilikisii tabe; Filikiisi Ayihuudi geggelaayisin dootere P'awuloosa goggoshaamee iise.

25

P'awuloosa K'eesaris tos abeet amano

1 Fist'oosa awuraajaatteessa takkotabere arrii seedkko abbaabatere K'isaariyakko Iyyerusaalemi tos bee.

2 Eseenna katuuk'aamol woyichchaalnna kookkoo tajinjiin una tażayihuudi P'awuloosa mootite; esekko Ayihuudi Fist'oosane,

3 «P'awuloosa Iyyerusaalemi tos keenisigudde ayees kazidān noon feli» ameen ebaaten; hikkana kakkonzameeren P'awuloosa raadii ooriguren lagdin mankkodooten maraanye.

4 Fist'oosa ade «P'awuloosa kak'k'iisaariya min kashaanoo ooramaa gira; aninna gidda saami eserraa abbaabayi seeyinara;

5 Isin obariisaraan inne wota K'isaariya tos haseeten; P'awuloosa kabaasera baasi gogire esee hamooten» ame.

6 Fist'oosa arri siddeed goorttun arri tomonkko karooron goorata iso wota adallaatere K'isaariya tos dage; eserraa kakkogeyaare goorata tallami arri kafirddii arjjaata hamas's'eere P'awuloosa goggokeennawun ajajee.

7 P'awuloosa kakkożemeete goorata, Iyyerusaalemikko kazemetera Ayihuudi maraamureen aalleenguren iso ato yelaiyiin kakkodaanddenoon mooto kazati usu mooteen;

8 P'awuloosana, «Ani każayihuudi seera gutiinna leere k'ulluukki min kawaayi goorttun karoomi kawonolaal wono gutii ani kageegisera baas lakkogiro» amaa abbaab usuun sise.

⁹ Fist'oosa ade Ayihuudi gegelaayisin dootere P'awuloosane «Ati Iyyerusaalemi tos seeyidde hitta haajaa esee iin horee firddamin dootatta?» ame.

¹⁰ P'awuloosa ade haa amaa abbaab usuun sise, «Hikkima! Firddaa tukkulkki helaiin iin takkodootisarao karoomi wonolaalkokki wono kafirddii arjjaata horee ani aalleera; atina aaloo goggokassoo ani Ayihuudi gutii kafelara baas koonna laagiro;

¹¹ Ani kabaasero gollee goorttuun goyiin kageegisiro baas feli gogire goyikko hesinnara lakkoozamaro; ayesun gozameen mootokiso lazo kallilikki gollee maayona in isoon roorisi sisin lakkodaanddaaro; ani karoomi wonolaalkokki wono tos abeet ameraa.»

¹² Hassu goorata Fist'oosa usuun markka osisaraanne wota ayeesere, «Karoomi wonolaalkokki wono tos abeet gozantte wonolaalkokki wono tos seeyinnatta» ame.

P'awuloosa Agirip'ana Berneek'e horee aallano

¹³ Arri tic'c'arkko abbaabatere, wono Agirip'ana Berneek'e Fesit'oosane haballe nogoddaaemeette amin K'isaariya tos seeteen.

¹⁴ Esee arri tammooggan mankkohamas'see maraan Fist'oosa tap'awuloosa haajaa haa amaa wono Agirip'ana segee; «Filikiisi shiye kaiziisere ibaaddoti koo hittanii gira;

¹⁵ Ani Iyyerusaalemi takkogiree katuuk'aamol woyichchaalnna kaayayihudi jaarsolee hikka ibaaddotikotti haajaa iin abeet ameen abbaabateren ani usuu gutii goggofirddiroon in hoosaten.

¹⁶ «Ani gozameen kamootamara kamootaro horee aallire kakkomoota-mare ayesun abbaab ansisoon giraan kamootaamarekki roorisi sisano karoomi woga lakkoyo; ame ani isoon abbaab sise.

¹⁷ Haanssun omootareen kukkumeen hittarraa kakkozemeetaren goorata haazadallaannooni tallami arrii kafirddii arjaataayi ani hamas's'eegure P'awuloosa iyye hore goggozaallisirawan ajajee;

¹⁸ Omootareenna ayeesin usuu dollee kakkozaalliraan goorata ani usu ayees kameellan felera ame goggohederee kamootisiro ayees koonna lakkokeenen.

¹⁹ Ayesun gozameen iso usune wota dogamaa kakkogireen ammanokkisookokki garana kagoyere ibaaddoti «Arddokkiya» ame P'awuloosa kaayeesere Yesuusakokki garayiye.

²⁰ Aninna hikka aankkikki ayees k'ok'korin in mankkot'ibaro maraan P'awuloosane Iyyerusaalemi tos seeyidde esee hikka ayees firddamin dootaatta? ame.

²¹ Usu ade haajaattessa karoomi wonolaalkokki wono goggodiyanttoon dootatare wonolaalkokki woono abeet usu mankozaamere maraan eserraa taafarroon min kashaanoyi goggogirroon ani usu ajajee.»

²² Agirip'ana Fist'oosane, «Aninna hikki ibaaddoti ayeesaa giraan maalin dootara» ame. Fist'oosana «Geebari maalttuna» ame.

²³ Haanssun tallami arri Agirip'anna Berneek'e kawonoo sarssikkiso sarssateenguren taazatii kabajjaayi kajereenee woyichchaalnena kakkata-maa ibaaddo kajinjiinne wota abeen emetengureen kafirddii min tos tabeen; esekko abbaabatere Fist'oosa P'awuloosa uumsise.

²⁴ Haanna ame; «Wono Agirip'a! Isin no wota ogittan ibaaddo dubba maala! Ayihuudi Hikki ibaaddoti hittakko horenbaan neefone girin lakkodootisaro» amaa iyyaa Iyyerusaalemiinna, hittanii usu goggofirddaimiron in kahosatereen isin kadeyaattan hikka ibaaddotiyye.

25 Ani gozameen usu kakkogooro baas koonna lakkohelero; usu karoomi kawonolaalkokki wono tos abeet mankkozamere maraan eserraa farin ani murtessaye.

26 Halleewo kuwaarre garakkeessa Goottakkee tos ani kas'aafiro kazaddeesees ayees koonna lakkozabo; haanssun gok'ok'k'ore kas'aafiro ayees hellowa amere isin horee suurewa wono Agirip'a! Hikkima ani ku horee aallisera.

27 Kashaamero ibaaddo kat'ok'k'ime odonnati ka?aboo tos faraa giraan usu takkomootamero aalantti segaanawaatti iin gowumma aani leete mutatta.»

26

P'awuloosa Agirip'aa horee ayees isi guukko tirataa ka?ayeeseroo ayees

1 Agirip'a P'awuloosane, «Isi?ootta maraan goggo?ayeesson kuun fezi sisantetta» ame; P'awuloosana genetteessa diriirssatere haa amaa isi guukko tirataa abbaab sise.

2 «Ati wono Agirip'a! Ayihuudi in kakkomooteeren ayees dubbaa hittaari ku horee isi guukko kattirataraan abbaab gosisiro in gegelaayisara.

3 Kakkaleekkona ati ka?ayihuudi wogana dogamaa dubba madaartte kassa; haanssun obssii goggoc'ak'assoo ani ku ebaatara.

4 «Ani yiisummaa kaye misii gire Ayihuudi in kasowa; horaarjekko keesere gosakkee orroonna Iyyerusaalemii kakkogire girikkee kasaanwa.

5 Adena goorata kanjiinkko haggazabere in mankkokasaan maraan ammanokkaanikokki woga ta?ataayisatto una orroo leere Farasaawilkko koo aani lii giranokkee atotiin godooteen atotiin daanddaaran.

6 Gidda mootamere firddiiwun hittanii kakkoonaallera Waa odolaalkkaaniwun kasisero ka?ammatoohaa fura abddi yelatanoyiyya.

7 Hitta abddi tos geegin aaniittattaani tomonkko lama Waa arggetto hedoyisataa oorataa gireen; ati wono! Aninna kakkonmootaamere hitta abddikkotti aalattiyya.

8 Waa ogoyeran goyikko kakkeesinaro laano isin dollee muun ka?abddamoon lee mute?

9 «Ani metekkeewun kanaazireti Yesuusakokki mege hegakkeeyi neebaatano dootisara ame hedaa gire.

10 Iyyerusaalemi ani kafelerana hikkaway; katuuk'aamol woyichchaalkko ka?atayeera odonnati amaniil kamooggan minkashaano goggotabroon yelera; aninna iso olagadarraane wota isi?aate gire.

11 Kamooggan Ayihudikokki min ka?ebii ani iso murriisaa Goottaa gogohabaarrawun iso gutii hunnooma gire; iso gutii aaloo amaraayere kakkalee sarre kagiro katamaal tos beere iso horooraa gire.

P'awuloosa Kiristoosa tos misii abbaabatero segaatano

(Ofa. Fe. 9:1-9; 22:6-16)

12 «Hitta haajaawun katuuk'aamol woyichchaalkko odonnatina ajaja dubba atayerere ani Demaasik'o seetaa gire;

13 Ati wono! Ani raadii giraan arrii asasa kakkolaare goorata ka?aritii ifakko karooran ifa ani dee; hikki ifa iyyeenna inne wota kasessetaro ibaaddo daruurkko hank'k'aye.

14 Noo dubba ulii iinne giraan ta?ibrayist'i hezii «Saawula! Saawula! Muun in horooratta? Ta?eeeggatto dukutto gutii gozaallite isi?oottaa miirzaatta» ta?amatto yaaye ani maale.

15 «Aninna, «Gootta! Ati ayyotta?» ame.

«**Goottanna, ani ati kahorooratto Yesusaya**» ame.

16 «Gidda gozameen ki aallii; ani kuun kakkoonmutera gidda in takkodeetet-toonna horenbaannaani kuun katusinaro kooko kahandaayinattona ato iin goggoleeton ani ku shumera.

17 Kazisiraəel gosakkaakona ani ku kakkonfararo taəyizaab genekko ani ku haasirowa.

18 Ati Iil2o2oottisoo goggobanttoonna mugudikko ifa tos iso goggob-eesson k'alaada kas'alayekko Waa tos goggo2abbaabttoo yelnnara; isona iyye ammananokotti aalantii c'ubbokkisookko shaaga helayinnaraan; o2assaabameeraan orroonna rittii helayinnaraan.

P'awuloosa felo?ottessakokki gara segaatano

19 «Haanssun ati wono Agirip'a! Daruukko iin kasisamero raaga ani lakkodiidero.

20 Ayesuun gozameen t'ayi Demaask'ooyi kagira ibaaddo, debeenina Iyyerusaalemiinna kayihuuda ul dubbaayi kagira usumaleenna Ayizaabne adire c'ubbokko gula galigureene Waa tos goggo2abbaabarunani agaalssis-era; c'ubbokko gula galanokkisoo otusaraan felo goggofellaawun agaalssis-era.

21 Hikkakkotti aalantii Ayihuudina k'ulluukki min kawaayi giraan abeerien in lagadin hedeen.

22 Hittaari gin gargaarsa kawaa inkko lakkofakkimere; haanssun kic'c'arkkiwunna kanji2inkkiwun atotaa hittanii ani aalleera; kahegeroolnna Musena t'ayi haa linnara ka2ameeraanani ayeesera kuwaarre kakkalee koonnaani lakk2ayeesero.

23 Isona ka2ayeeseran «Kiristoosa rakkoo atayinara; goyikko keyaanoyinna kahoraarjjee lee kafayyinna ifa kazisiraəel gosaanna ka2ayizaab gosaan tuis-nara» amereya.»

P'awuloosa wono Agirip'a Waa goggo?ammannoon ebaate

24 P'awuloosa hikka ayeesaa giraan Fist'oosa, «P'awuloosa! Giddaa k'olantetta;» «Kamooggan agaalsatano k'olamano tos ku geegisera!» amaa okkee ayeese.

25 P'awuloosa ade haa ame abbaabe «Kakabajjantte Fist'oosa! Karrummi-inna garakki ayeesara kuwaarreani lakkok'olamero.»

26 Addeesise usuu horeeani kakkoon ayeesera wono hikka ayees kasowa. Hikki hetoo kafelamero mankkolleenon maraan wono ka2addeesinaroani kasowa.

27 Wono Agirip'a! Ati kahegerool la abddaattolla? Ka2abddattoni kasowa.

28 Agirip'ana P'awuloosane, «Ati hikka kagababbankki goorataa orrooin amanii yelisiisin laatto» ame.

29 P'awuloosana, «Goorata kagababbanna leere goorata ka2eeriati kaalaa anlleennon giraan hittaari ayeeskkee kamaalera dubba hikka shaanokkee kuwaarre in aani goggolleerawunani Waa ebaatara!» ame.

30 Esekko abbaabatere wono, mootinna Berinik'k'e, isone wota hamas'see kagire ibaaddo dubbana kee.

31 Esekko been seetaa giraan, «Hikka ibaaddoti goyin goorttun shiisisiinkageegisiro ayees koonna lakkofelero» ameen.

32 Agirip'ana Fist'oosane, «Hikki ibaaddoti wonolaalkokki wonowuun abeet amiwaatewa adda kafuramihaayeyya» ame.

P'awuloosa markafayi Roomi tos seete

¹ Noo It'aaliyaa tos goggoseennon kakkomurtessamere goorata P'awuloosana kakkalee min kashaanoo kagire ibaaddo ka2awugist'osa kajereenee ibaaddo orroo kagire Yuulyoosa ka2amamare kabooloo woyichchatiwun siseen.

² Isiyaayi labu giri abe obaalnne kaseetaro ka2adiraamit'iyoni markkafaa tabnenne duudaanne; Teselonk'ee kagire kamek'edooniya ibaaddotii Arst'iokoosina noonne wota gire.

³ Tallami arri Sidoona tos gene, Yuulyoosa P'awuloosaañ ka2idankki mankkolleere maraan usu ogeelataraan tos seetere kadootisaro gargaarsa goggoyellawun isoon fe2i sise.

⁴ Eseko keennenne irggado foffol mankkockeyaa gire maraan tak'op'iro si oddla eeloo tabnenne markafa duudaatano horedenne.

⁵ Kilik'iyana P'infiliya nemarnne duudaanne kakkorooranne goorata kaliik'iya ulii tagitto Mura ta2amamatto katamaa tos geenne.

⁶ Esee kabooloo woyichchati It'aaliyaa kaseeyinnare ka2iskindira markafa helegue usu markafaa no goggotabnnon yele.

⁷ Arri tammooggan laalaan duudaatcaa abboosa ka2atitii K'enddoosi ta2amamatto katamaa geenne; irggado no horddi goggoseennonko mankkotire maraan tasilmoomaa katamaakotti bood enemarnne roornnenne tak'ert'eesi oddola eeloo yelanenne seenne.

⁸ Abboosa ka2atitii giri giri abnenne kakkorooranne goorata talaasiya katamaa dollee tagitto, «Ta2idanitti obaa» ta2amamatto banze geenne.

⁹ Duudaataa arri tammooggan mankkorooritettu maraanna ka2agabuu goorata mankkoroore maraan hassu goorata beke orroo duudaatano kameellan mankkolle maraan P'awuloosa ibaaddo haa amaa seerise;

¹⁰ «Isin ibaaddo! Hittakko horenbaan duudaatanokkaani danoo ka2abo laano iin mutara; sidanee gutiinna markafaa gutii kaalaal anlleennon giraan neefo ta2ibaaddoo gutii ta2atii danoonna bayi ginnara.»

¹¹ Kabooloo woyichchati gozame gorssa kap'awuloosakko suure markafa ka2ajajaarana odo markafa ka2ayeesaran ayees maalaa gire.

¹² Hasse obaa bat'teessa roorissayiin mankkoo ekkaatanawaatte maraan gama kahori ibaaddo «Horddi duudaayin kadanddeenno golleene mina ta2eele iyaannena mina tahegelee iyaanne tagitta obaa Fink'k'e ta2amamatto tak'ert'eesi obaa geennenne bat'tessa esee roorssanna» ameen k'ofa keenen.

Gaashimallo kiyaano

¹³ Abaraantti tallogodoo ambbal basaa giraan kakkodiyaaren goorata iso goggohedatereeni kalleero aani isoon leere marc'c'o keeseengureen duudaayin keen; markafa takko2allerokko keengureene tak'ert'eesi oddola tonsse giri abateen rooreen.

¹⁴ Ayesuun gozameen ha2adallaannooni, «Iyurakuloon ka2amamare irggado» ta2atii ambbalne wota oddolaatikko keegure beke keesse emeete.

¹⁵ Markkafana ambbali foffol shafi seeyin mankkowaatemaraan c'alzi ammnnenne ambbali shafamaa seenne.

¹⁶ K'eda ta2amamatto tic'c'artti oddola eeloo yelanne seetaa giraan abboosa ka2atitii markkafane wota taggitte wolaboti abnenne haasin daanddeene.

¹⁷ Markkafa oduudaren wolabo markkafa tos giiteen koriseengurene markkafaa wodaro mareen; markkafa Surttisi ta2amamatto c'eekamasttotti

banzee goggooyinonkko abssatereen sharaa dagiseerene ambbalii shafamaa seeteen.

¹⁸ Irggado ataataa mankkoseete maraan tallami arrii markkafaa kac'aanamero huu orrokko kookkoo beke orddeesen lugudano haggazabeen.

¹⁹ Taseedi arri huu kamarkkafa genettisooyi aateen beke orro shashafeen;

²⁰ Arri tanjiin aritina barraajja mankkomutanaawaaten maraan ambbalnna ataataa mankkoseette maraan goortta hesiin noo lakkodaanddaanno aminnenne ajubbaanne.

²¹ Ibaaddo babo koonna hazaamoonii tanjiin arri adallaate; haanssun P'awuloosa isoo orroo aalleere haa ame; «Isin ibaaddo! Ani isinuun kaazamare isin maaligittenwa K'ert'eesikko kiwaattenwa hitti miirzana bayi dubba isin lakkogiyaare.

²² Giddanna markkafa kaalaalya kamiirzaminara kuwaarre isinkko maayyo gutiinna miirza lakkogeeto; haanssun allamandde arooabssatteen ame ani isin gorssaara.

²³ Ani kakkeessa kakkonlleerana ani kahedoyisatara Hedo kafarera erggichchati hemeenkka iyee dollee aalleere,

²⁴ «P'awuloosa! Arooabssattel Karroomi wonolaalkokki wono horee ati aallin dootisara! Hikkima! Kuunne wota kasesseetaro dubba Waa kuun amire iso goyikko haasirowa» ame iin segeera.

²⁵ Haanssun isin ibaaddo allamandde! Waa hikka iin kasegeero kafelnaro laano ani ammanara.

²⁶ Golleenna ambbal oddola too tos geesi no shafinatta.»

Markafa tageetetto danoo

²⁷ Hemeen tatomonkko afarrii beke oziadiriyaayi giridii ambbalii shafamaa seetaa giraan hemeen t'eez markkafa oduudatareen baga kageeran aani lee.

²⁸ Haanssun eezemo wodaroo shiyereen bekee lugudi kakkoderaan goorata hisil siddootam lee; abaraan gac'c'imeeren wodaro abbaab kakkolugudiraan goorata hisil lootam gumbbi laano deen.

²⁹ Markkafakkaani bagaa girii kagiro eezemoo goggobasamoonkko abssatereen markkafakko haarre markkafa kakkozaallisaraan marc'c'o afar beke orro lugudeen; esekko abbaabaterene ul goggobariroo ebaatano haggazabeen.

³⁰ Markkafa oduudatareen markkafa lugudi iisi bin mankkodootereen maraan markkafaa mina tahoreenne marc'c'o kalugudaraan aani leereen markkafa gutii tagitte wolabo beke orroo lugudeen.

³¹ Hassu goorata P'awuloosa kabooloo woyichchatinena wotaadaralnne, «Hikki ibaaddo markafa kaduudataara markkafaa gutii adabayi gohamas's'inoo isin hesiin lakkodaanddeetan» ame.

³² Haanssun wotaadaral wolabo kaazabero wodaro gooseren goggofelk'itoo iiseen.

³³ Ul barin kakkozaababatara goorata dubba babo goggozaamiroo P'awuloosa ebaate; «Isin koonna kaami ilkki haabooni aroozaadallatteenkko hittaari arri tatomonkko afaritta.

³⁴ Haannuun babo goggozaantaaanuani ebaatara; hikkina isinuun hunna sisirowa; koonna miirza isin lakkogeeto» ame.

³⁵ Hikkina ame abbaabatere babo keesere dubbaa hore Waa galateere ebisate aamanoo haggazabe.

³⁶ Hassu goorata dubbana ataateeren babo aameen.

³⁷ Markkafaa orroo oginne noo raattoo lama boolennee todobaatamkko lenne.

38 Dubbana aame kakkobararare goorata takkaantette dargammaa beke orro lugudeerene markkafa fuffudaayiseen.

Erebano kamarkkafa

39 Ul kakkobaraare goorata takkogeeraan banze lakkozaddeeseeran; yesuun gozameen baga giridii c'ee kamasttotti eeloo girano deen; isoon godaanddaame markkafa esene baga beesin hedeen.

40 Markkafa takkozaallisareen marc'c'o bekee orroo fureen gafareen; usu goratawa kashankkala wodarool fureen; sharaa mina taazambalee tos t'ok'k'iserene baga bin seeteen.

41 Ayesuun gozameen markkafa eezemo wota basamere muki ame horekko hegelddee k'alamamere kaazaazinoo lee; mina tahaarenne ade gaashimal-lokki kakkeeyi ezeban haggazabe.

42 Oshaameeraankko koonna girisi bi goggobeenonkko wotaadaral iso dubba lagadin hede.

43 Kabooloo woyichchati gozameen P'awuloosa haasin mankkodootere maraan k'ofattisoo lakkozatater; duuddowa giriso kakkasa t'ayi markkafakko beke orro iigure girisi baga goggobeeron ajajee.

44 Oheseereen adeen kaazezebero markkafaa gutii hamas's'ireen goggobeerawun ajajee; hikka garaayi dubbana nogoddaa baga been.

28

P'awuloosa Tamalta oddola

1 Noo nogoddaa baga kakkozabatanne goorata baga takkozabanenne oddola Maltaa taazamamatto laano addeensse.

2 Ese oddolaa kagire ibaaddo tasaadantto idane noon fele; hassu goorata idaamo ubatere ambbal mankkogitte maraan eleen bebbeesen no k'op'ateen;

3 P'awuloosa taazoroos sharffi kukkuyisere eleenii kakkolugudare goorata hooz kaazeleenekko kakkeeyi habeessa koo beere genetteessa iddeere gutii reere;

4 Kamalta ibaaddo habeessa gene tap'awuloosa iddeere gutii kareerero kakkodiyaare goorata «Ogiraan hikki ibaaddoti neefo kalagaderoyya! Gaashimallokko nogodda gobeenenna firdda kawaakkoo fallaadayi hesiin lakkodaanddeero» ameen.

5 P'awuloosa ade habeessa eleen orroddeese hurggufe lugudere danoo toonna usu haggeennoni hese.

6 Ibaaddo ade «Usu giddaa maar dudubire, goorttun derza ulii ii goorowa» amma wochchaa gire. Ayesuun gozameen iso goorata kamooggan c'ak'asaa giraan danoo toonna usu haggeennon tagitto kakkodeyaaren goorata k'ofattisoo iggilissateenguren «Hikki waalkko kooyya!» ameen.

7 Ese no takkoginne banzee dollee ese oddolaatikokki mooti Pupiliyosaawun erre gitte; hikki ibaaddoti minkkeessa no k'op'atere arri seed no gozidan marttise.

8 Hassu goorata kapupiliyosa odo maar gubaanna erjeetaa hawzaamaa huddure gire; P'awuloosa usu tos tabere Waa ebaate; gene usuu gutii kayere fayyiise.

9 Hikki kakkolaare goorata ese oddolaa kagire kakkalee dhukkubaleessaal emetere fayyee.

10 Ibaaddona noon ilabo kamooggan keenen; kabajjana tuseen; markafayi tabnenne seeyin kakkockeyaanne goorata noon kadootisaro dubba markafa gutii kayeen.

P'awuloosa malttakko Roomi tos seetano

¹¹ Diginni seed malttaayi adallaannenne bat'teessa ese oddolaatii kazadallaatere każiskindira markkafaayi tabnenne duudaanne keene; usu markafanna Diyosik'orosi każamamare lakkuu waal kazabo malaata abanaaye.

¹² Noo Siraakusii tazamamatto katamaa geennenne esee arri seed hayine.

¹³ Esekkoma badine maraamurnne Regiyu tażamamatto katamaa geenne; esee arri too hayinenne logodo mankkokeere maraan tallami arrii taputtiyolusi katamaa seenne.

¹⁴ Esee amaniil helannenna no isone wota arri todoba goggohamas'iinnon ebaaten; esekko abbaabanenne taroomi katamaa tos seenne.

¹⁵ Taroomi katamaayi kagire amaniil garakkaani kakkomaalaren goorata tażafiyosi giyya goorttun seed tabariisanoo* tażamamatto banze taa geeranii no k'op'ayin emeeten; P'awuloosa iso kakkodeyaare goorata Waa galategure goggożinna helate.

P'awuloosa taroomi katamaayi

¹⁶ Taroomi katamaa kakkotabanne goorata P'awuloosa usu ooraa kagire wotaadarane wota kalekkalee esee goggogirroon fezi siseen.

¹⁷ Arrii seedkko abbaabatere P'awuloosa taroomi katamaayi kagiro kajijinjiin kazayihuudi ibaaddo uumsise; kakkokukkuzamare goorata, «Abbilalt-teel! Ani kazisiraeel gosaanna każodolaal seera guti ani tageegisera müürza laagitto; hallewo kuwaarre Iyyerusaalemi shaamegure karoomi ibaaddon roorssame sisame.

¹⁸ Karoomi ibaaddo in k'ok'k'oreen abbaabatereen goyiin kageegisiro baas helana mankkowaateen maraan in adda gafarin hedeen.

¹⁹ Ayihuudi ade adda furamanokkee kakkoneebaataren goorata ani ade wonolaalkokki wono tos abeet amano iin kahesoon lee; golleenna ani gosakkee kakkomootira ayees iin laagire.

²⁰ Giddanna ani isin kakkożumssisera isin diinna isinuun segin amereyya; ani hikka sanssalataayi kakkoshaamera gosa kazisiraeeliin tasisanttetto abddikkotti aalanttiyya» ame.

²¹ Isona, «Kayihuuda ulii garakkaakkotti haajaawun tas'aafanttetta dabbdaabbee no lakkogheetto; hittarraa każemeetero ibaaddokko konna garakkaa tameellan odu każayeesera laagiro.

²² Hikka ati kahedoyisatto ammanokka banze dubbaayi ibaaddo kaneebaataro no kanssowa; haanssun k'ofatta metto noo maalin dootanna» ameen.

²³ K'at'aro abeen abbaabaterene raattoo leen minkkeessa tos emeeten; Usuna barikko haggħażabere taa hemeen geeroo wononnati kawaa atotaa k'ofatteessa isoon segee; iso ammancisiin kamuse seerakkona kahegerool mas'aafajjolkko beesi tusaa gara kayesuusa iso agaalssise.

²⁴ Kookkoonna usu każayeesero haafura ammaneen; kuuki ade lakkozammante.

²⁵ Isona isiżisirroo hiżittoo anlleennon darżaameen. Golleenna iso darżaamanakko horene P'awuloosa ayeeskottu yeepa goosaa, «Ayyana Kulluukki kahegeroo Isiyyasakokki garane odojolaalkkisinun kazayeesere rummiye!

²⁶ «*Usu każayeesere haafurana hikkaya,*

* ^{28:15} Seed tabariasanoo każamara haafura martti kakkobaraatto min seed amanoyya.

Hikka gosa tos seegudde isin maalano maalattanwa, halleewo kuwaarre lakkoshaadattaan;
diyaannonna deetaanwa, halleewo kuwaarre lakkokokaattan, ami isoon segii.

²⁷ Hikka ibaaddokotti wodana dillaafattetta;
nebettisona duuddetta, il2o2oottisona t'ip'imeeraan,
hikkamalee lii waatewa,
Il2o2oottisooyi diigureen,
nebetisoyiinna maaligureen,
wodanattisooyinna shaadigureen,

Iso in tos abbaabai gireenwa aninna iso fayyisi girare» » ame.

²⁸ «Goortta fayyinna kawaakokki handdaa Ayizaabn kafaramero laano isin goggozaddeessanun ari dootara; isona maalnnaraan»[†]

²⁹ P'awuloosa hikka kakkozayyeesare goorata Ayihuudi aaloo dogamaa esekko been seeteen.

³⁰ P'awuloosa safo mure kakkohamas's'eere minii gees lama duuddo hamas's'ee; usu tos kazemeetaro ibaaddo dubbana k'op'atare;

³¹ Wononnati kawaa lallabaa gara kagootta Yesuusa Kiristoosa jabu-uyinna balchchummaayi agaalssisaa gire.

[†] **28:28** Kookkoo kahorkkoo galbbaa kas'aafamera mas'aafajjol tooto 29 lakkozadarо.

Kafaramero P'awuloosakkoki Handdaa Karoomi Ibaaddo Tos Tabano

Kafaramera P'awuloosa handdaa karoomi ibaaddo tos kas'aafra p'awuloosa Roomii kagiro min kawaa din halchcha mankko²abanaaye maraan isizekkaasayi goggo²ororanawun yelinya. Kap'awuloosa halchcha Roomi kagiro amaniil wota goorata kic'car feligure gargaarsakisoyi kasifeeni ul tos seeyiinye; ammano kakiristaanakokki gara addeesaanna Kiristaanajol girikkisooyi ofelaraan felo kakiristaana agaalssisikkokki gara kalekalee beese sessgaa s'aafra, kap'awuloosa handdaa gama kanjiin kakkogira hikka handdaayiya.

P'awuloosa Roomii kagiro min kawaakki amaniilun nogoddatteessa farrame abbaabatere isoon ka²ebaayinarona abddi sise abbaabatere handdaak-keessawun mete tallaatto k'ofa (1:17) «Waakko tahelamatto k'ullumma ammanooyi, ammanoon laano wongalaayi mutera» ka²amara haafura laano tusara.

Esekko horenbaan P'awuloosa hitta k'ofawwa bal²aasaa s'aafara, Ayihuudina leere Ayizaab dubba c'ubbo hegeli kabbaraaro mankkollee maraan Waanne wota wogarin dootisara, ibaaddo Waanne wota wogarin kakkodaanddaara Yesuusa Kiristoosaa ammananooyiya, hikki Waanneta kat'aabbatara ka²usubki raattonatikotti lazo giri ka²usub laano P'awuloosa bal²aase agaalssisara. Amaniluun Waanne wota nogodda girttowa, Ayyaana kawaakokki garane c'ubbokkona goyikokki hunnakkoo balchchumma beesara, foolssi 5 taa 8 geero P'awuloosa seera kawaanna amaniilkokki girii kafelara Ayyaana kawaakokki hunna halchcha meyyo tusara, hikka debee P'awuloosa Waa sannii ta²ibaaddotun ka²abo halchcha orroo Ayihuudinna Ayizaab misii iinsse k'urannaamin daanddaaran? Ta²amamatto hoosiinun abbaab sisin is's'aamara.

Abbaabe P'awuloosa goggotuseroo, Ayihuudi Yesuusa ha²atannooni hesano halchcha kawaayya, hikki kalleera Yesuusa Kiristoosakkoki garane Waa tatusero sino taffayyinnaa sannii ta²ibaaddo dubba wota abiinya. Halleewo kuwaarre Ayihuudi Yesuusa takko²ataraan arri ta²emeeyinnatto laano P'awuloosa abddatara, gudisaa P'awuloosa kakiristaana giri misii girin dootisaro kakkaleekkona Waa ka²ammanara ibaaddo isizisi orroo tagitto esellaa raa kageelaanjee sesseyiin isoon kadootisaro laano agaalssisara, Waawun handdaanokkoki gara, kiristaanajol ulkkiisoowunna isizisi orroo ka²abaaan odonnatina tasammuu aalantii takeyaatto hoosiinun kalekalee beese agaalssisara.

Raattoo Hikki Mas'aafa Ka²abera

- Hikka mas'aafaa mete tallaatto k'ofa tos tabano 1:1-17
- Fayyinna ere ka²ibaaddowun kadootisaro laano 1:18–3:20
- Kafayyinna raa kawaa 3:21–4:25
- Kiristoosaa kahelamaro ka²usubki giri 5:1–8:39
- Isirazeel halchcha kawaati 9:1–11:36
- Takiristaana yadalii 12:1–15:13
- Gudisanona nogodda 15:14–16:27

¹ Keynesuusa Kiristoosa diyyiinna kafaramero liin ka²uumamerokkona wongala kawaatun woyyuu kalleero P'awuloosakkoo kafaramero handdaaya.

² Haanssun wongala kahegeroo tonsse k'ulluukki mas'aafayi t'ayite Waakko abddi sisantetta.

³ Hikki wongalana ere maraan sooyi sannii tadaawutekko mankkolleewun,

⁴ K'ulluukki Ayyaanakkeessayi ade goyikko kiyaanokokki każatii hun-naayi ere kawaa lee mankkomute maraan Goottakkaani Yesuusa Kiristoosa maraanya.

⁵ Usu kakiristoosa megeeyi Ayizaab dubbaa goggożammannoonna gog-gożajjaamiroon yelin usukokki garane kafaramero tayelssiso sino no atan-nenna.

⁶ Isin metekisiniun oyesuusa Kiristoosa goggoleetawun Waa ożuumero orrokottan.

⁷ Waayi ogeelaantteettanna k'ulloolee liin ożuumanttettan Roomii ogittan dubbaan,

Waa Aabbokkaani, Goottaa Yesuusa Kiristoosa sinonna nogodda isinuun halleeto.

P'awuloosa Roomi din kaabanaaye halchcha

⁸ Dubbaankko t'aye, ammanokkisin alami dubbaa mankkomaalssamero maraan isin dubbaan ani Waa Hedokkee kayesuusa Kiristoosa garane galataara.

⁹ Arggetto ebikkeeyi ani isin goggoshaadaroo, każere wongala lallabaanoo wodanakkko ani kakkonhanddara Waa usu atokkeeya.

¹⁰ Arggetto ebikkeeyi ani isin shaadara, gidda ade feżi tawaayi ani isin tos goggożemeeroon raa iñn goggobanamiro ebaatara.

¹¹ Goggożataattaanun isin kayello ayyaanakkokki ilabo belżeesi sisininha din haalchara.

¹² Hikkina isinna aninna metemetekaani ammanoo isizisiżorroo gog-gożataannonya.

¹³ Abbilalttee!* Ayizaab orroo Waa każammanaro ibaaddo goggohe-layeroo, isin orroo usumalee Waa każammanaro ibaaddo helayiin dootere, ayesuun gozameen kamooggan goorata isin tos emeeyin k'oppee giraan, gidda gin geggaanawaattikkée goggożaddeessanun dootara.

¹⁴ Kagirikki ibaaddowunna leere koonna kakkasootun, k'aroleewunna leere oshaadootun wongala agaalssisin ani anza aba.

¹⁵ Roomii ogittaan isinuunna wongala lallabin ani kakkonhalchchaara haanssunya.

¹⁶ Ani wongalaayi lakkomullaaro; hikkina horaarjje Ayihuudin debeenna Ayizaabn każammanaro dubbaan hunna kawaayya.

¹⁷ Wongalaayi k'ullumma tawaa muttetta; k'ulluukki ammanoo girara amame goggos'aafamerooya; «k'ullummana horaarjiekko taagachcho geeto kakkohelamatta ammano kaalaaliya.»

Engge tawaa ibaaddo gutii

¹⁸ Meellaneeyi rummi buk'een ożaberaan, Waa abssiwaattitisojinna meel-lanettiso dubbaa gutii engge tawaa daruunkko emeeyinattta.

¹⁹ Gara kawaa addeesano kadaanddamara isoo dollee każaddeesameya; alanttina Waa isoon addeesisera.

²⁰ Alami aroomet't'aamekko haggazabegure tamutoon yadalii tawaa hikkina jiruu jiroommakki hunnana Hedo laanokkeessa usu tamet'eero

* ^{1:13} Abbilalttee każamara haafura abbalaalne adereya. ^{1:16} Mar. 8:38.

met'ta dubbaa gutii mutara; haanssun ibaaddo kabbaasaro baasuun kakko²aalaro lakkoo²abo.

²¹ Iso Waa gomalabeenna duuddo Hedo laanokkeessa lakkokabajeen; galatana lakkosiseen; ayesun gozameen yaadakiso il kallayikkina tashaadon wodanattiso tadiudde leete.

²² K'aroonna gozameenna gwoolee leen;

²³ Arddokki Waakotti kabaja kagowaaro ibaaddonna kimbirijool, sualaalenna ulii tagitamatto met't'akotti middi aani kamet't'aameroon kabaja siseen.

²⁴ Haanssun Waa c'ubboo ta²ammagantteto wodanattisookokki halchcha isi isirroo maarkkiso goggobattoysarawun k'ullumma kallayitti esella tasooyetun roorise sise.

²⁵ Hikkina kakkoniileera rummi tawaa t'araa mankko²iggilisseen maraan, kamet't'erokotti banzee kamet't'amero mankkohedoyisateen maraanna mankkohanddayeen maraan, kamet't'eera jiruu jiroommaan kasommaasameya; hamiuu²zi.

²⁶ Hitta aalantti Waa iso kamulliisiro halchchakkisoowun roorise sise, heleelkisona ade yadaliittisoowun tadootisatto esella yadaliittiso talleen-noon eseellaan iggiliseen.

²⁷ Usumaleenna babbaar yadaliittisoowun kadootisaro heleelne wota eselano iiseengureen isi isirroo halchcha kasooyetii gubateen; babbaar babbaarnne wota huddure; omeellan felo²oottisowun tadootisatto murro metekisooyi gutii keenatee.

²⁸ Hikkakkona karoore yaadakisooyi Waa malabano la²o lakkoo²abo amanokko kakkeeyi, felin kandootisoon goggofellaawun Waa la²o kallayitti sammuuwun roorise iso sise.

²⁹ Haanssun baasi, meellane, gap'igap'aano, miigge, t'iibbe, neefo lagadano, enggee, sobano, kameellane halchcha dubbaa o²ammagameeraan, usumaleenna ohamataraanyan;

³⁰ Ibaaddo mege obaasaraan, Waa odiidaraan, ohabaararan, koorameessana ifissaaddoleyen; meellane kakkofelaraan raa odootaran, o²umuleeraawun o²ajajaamoon,

³¹ Oshaadoon, ta²ameen ofuraraan, geelanje kallayinzina shaaga kallayinzian;

³² Hikka ofelaraan dubbaan goyi dootisara; ka²amaro likkiikki kalleero seera kawaa addeesa giraan hikka ayees felano kaalaal anlleennon giraan hin²za aan²in²i felo kafelaro ibaaddona ataayisaran.

2

Firdda kawaa

¹ Haanssun kakkalee ibaaddo gutii kafirddatta ati, kakko²aalatto lakkoo²abto; kakkalee ibaaddo gutii firddaa isizooftaa gutii firddatta; hassu ati kafirddiitetta ibaaddoti kafelero atina mankkofelatto maraanya.

² Hikkamalee ofelaraan gutii firdda kawaa likkii laano kanssowa.

³ Goortta ati ibaaddoti kakkalee gutii firddaa, usuwa kafelatto golletee firdda kawaakko kahesso aani laara?

⁴ Muu anjire tawaa c'ubbokko gula galano tos tageggeesatto laano anzaaddeson idanena daanddaanona, obssikkotti durumma tuffaatta?

⁵ Ayesun gozameen tadiuddena c'ubbokko gula tagaloon wodanatakotti aalantti likkiikki firdda takko²emetaro ta²enggee arri tawaayi isizooftaayi gutii engge goggojiinaatto yelatta.

6 Waa ibaaddon mete metee felo²ootteessakki malee sisinara.

7 Kazidan kalleero ataayi felanoo kabajana, gaashana odootatarawun jiruu jiroommakki giri Waa sisinnara.

8 Ayesuun gozameen isi ogeelataraan rummi iiseen meellane felaa osessee- taran gutii firddaa kawaanna engge ginnatta.

9 Meellane kafelero ibaaddo dubbaa gutii t'ayi Ayihuudin esekko Ayizaab gutii rakkoonna c'inik'k'i leeta.

10 Ayesuun gozameen ta²idan kafelaro ibaaddo dubbaa gutii t'ayi Ayihuudin esekko Ayizaabn galata, kabajjana nogodda leeta.

11 Waa maayyoonna lakkozululisaro.

12 Seera kamuse kallayii c'ubbo kafele dubba seera kallayii bayinara, seera isoon giraan c'ubbo ofelaraan seeraayi firddaaminaran.

13 Aalanttina Waayi horee k'ulloolee o²amamaraan seeraan o²ajajaamaraan kuwaarre seera omaalaraan lakkoyaan.

14 Seera kamuse kallayikki Ayizaabl goggokasanayenii seera kasegaaro ayees felaraan hitta aalantti seera gowaattamena kakkiso kakkasanaayen seera mankko²abaan maraan felin kadootisaro kasaanwa.

15 Hikkina yadaliittisooyi seera kamuse kasegaaro ayees dubba wodanat- tisooyi kas'aafamero laano tusara; adena Samuuttiso isoon ato laatta; sam- muutiso arri toottuo wok'asaatta; arttoottoonna gargaaratta.

16 Hikkina kakkolinna nara ani ka²agaalssiserö kawongala haafura malee Waa Yesuusa Kiristoosa tonsse ibaaddo kafelero siyame kagiro ayees gutii takkofirddinaro arrii ka²addeesame leera.

Ayihuudina seerakiso

17 Ati ani Ayihuudiya gozantte, seera kamuse ka²ammanattona Waanne wota tagitto esellaa kakkooraatta,

18 Ati fezi tawaa addeesatta; Seera mankko²agaalssatteto maraan ta²idan felano kassowa.

19 Ati il²o odeyaannotun horehayite kagegreesatto gollete, mugud ogira- nunna ifa laanokkaa isi²ottayi ka²ammanaatto gollete;

20 Seeraayi tahelatteto k'arummakkona rummikko kakkeeyi kakasootun gorssa sisaa, yiis Ka²agaalssisatto gollete.

21 Goortta ati kakkalee ka²agaalssisatta isi²ottaa lakkozagaalsissaattoya? Aroohette antte kasegaatta ati metekkaawun hetatta.

22 Ati ibaaddone sharmmut'aano lakkodootisaro ka²amatta atiwa sharm- mut'aatta; ati tolchcha kadiidatta min ka²ebi saamatta.

23 Ati seeraayi kakkooraatta seera baasaa Waa yerasasatta.

24 Hikkina, «Aalantti tattisinii mege kawaa Ayizaab dollee habaaraminara» amame goggos'aafamerooya.

25 Ati seera kamuse ka²ooraatto gollete hamas's'isamano lazo abowa, seera kamuse kabbaasatto gollete ati adde kahamas'iisamoon giro aani laatta.

26 Anhamas'iisamooni ogiraan seera kamuse ka²ajajaaro ka²oorataraan golleen, kahamas'iisamero aani lakkotootamaranya?

27 Ati, kas'aafamera seera kamusee giraanna kahamas'iisanttetto leete giraan seera gobaasse sooyi kahamas'iisamoon giro leete seera ta²ooraatta ta²ayizaab una ku gutii firddinnatta.

28 Ibaaddoti koo oguute oolaali ani Ayihuudi leera gozame Ayihuudi lakkol- laaro, karrummii hamas's'isamano kasaree kasooye seera lakkoyo.

29 Ayesuun gozameen ibaaddoti koo Ayihuudi kakkollaara ka²orroo ayyon- nati Ayihuudi lii gomuteyaa; hamas's'isamano karrummii hamas's'isamano

kakkollaara kas'aafamero seera kamuseeyi anlleennon giraan ayyaanaa wodanakko hamas's'isamano golleeuya, hikka aankkikki ibaaddokko galata kakkohelatara Waakkoya kuwaarre ibaaddokko lakkoy.

3

Ayihuudikokki abdiwaatti

¹ Hayya Ayihuudi laanokkotti la²⁰ metta? Hamas'issamano me la²⁰ aba?

² Maamisikki raadiinna Ayihuudi laano la²⁰ tammooggantta, dubbaankko t'aye haafura kawaa hadaraa kakkonsisamera isoonya.

³ Ayihuudikko kookkoonna ammano gowaayigireen ammano waattikkiso abddamano kawaa la²⁰ kallayikki yelara?

⁴ Duuddo lakkoyello! Ibaaddo dubba t'araameessa golleenna, Waa gozameen karrummiya;
«Haafurakaakko kakkeey karrummii laatta;

Diinakkaanna firddaa awodinatta» amame goggos'aafamerooya.

⁵ Meellanetaani k'ullumma tawaa aaloo tatusatto golleete me amin daand-daanna? Waa noo gutii enggetatteessa keenano rummi kafirddaro lakkoy amanoya? Yaada ka²¹ibaaddo aani ayeesara amanoya.

⁶ Ogiraan haa liin lakkodaanddaaro; hikkamalee lii girewa Waa alamii gutii misii firddin daanddaara?

⁷ «Ani t'araameessa laano Waakkotti rummi katusarona, kabaja ka²²adaroo gollee, c'ubbaaleessa amame gidda gin misi firddamara?»

⁸ «Idane goggo²³emeettoon meellane felnna amaraan amaa ibaaddo kookkoo goggo²⁴ayeesareeyya;» hin²⁵za ibaaddojja gutii kaginnara firdda likkiyya.

Maayyona k'ulluukki lakkogiro

⁹ Goortta me aminanna noo isokko rooranna? Duuddo lakkorooranno; Ayihuudina leereen Ayizaab, c'ubbo orroo girano t'ayne addeesinsse segi-nenna.

¹⁰ Haa amame goggos'aafameroo,
«Koonna duuddo k'ulluukki lakkogiro;

¹¹ Kashaadara laagiro,
Waa kadootara koonna laagiro.

¹² Dubbana shirmeraan
Raattoo la²⁰ kallayin²⁶zi leeraan,
Ta²⁷idan kafelara maayona duuddo laagiro.»

¹³ Hi²⁸ittisona kameellan ayees ayeesin kabbaaname gumbbi kak'amal aani-tittita;

Errebkisona sobaanje jiinaatara,
Hi²⁹itisookko kabeyaara ayees marzzii tahabeessa aankkikkiya;

¹⁴ Hi²⁸itiso k'anggoonna ka²⁰kokootaro ayeesii ta²⁹ammaganttetta;

¹⁵ Luk'k'a²⁰ottiso ibaaddo lagadin ojjeeraranyan;

¹⁶ Kakkoseetaraan raakkisoo dubbaa baanowunna rakkoowun aalantiyyaan.

¹⁷ Kanogoddaa raanna lakkokasaan.

¹⁸ «Waa abissatano suure isoo dollee lakkomutaro.»

¹⁹ Kaseera ajaja kakkondootisara seera hegeli²¹ obaraarawun laano kanssowa; hitta aalantii ibaaddo kazaalaro waatere c'alzi amara; alami dubba firdda kawaayi kabbaasero linnara.

20 Haanssun seera kamuse ooratanooyi maayona Waayi horee k'ulluukkiya amamiin lakkodaanddaaro; seera ibaaddo dubba c'ubbaaleessa laano tusara.

Ammanoo tahelamatto k'ullumma

21 Gidda gozameen Waa ibaaddo kakkok'ullooyisara seera kamusekko kakeksi raayi laano tusara; hikki Museyinna kahegerooyi atotaameria.

22 Hitti tawaa k'ullumma assaabnjje kallayi Yesuusa Kiristoosaa ammananooyi tahelamatto k'ullummattaa.

23 Aalanttina ibaaddo dubba c'ubbo felera, isona kabaja tawaa waateraan.

24 Yesuusa Kiristoosaa talleete wodooyi adda sinotteessayi k'ulloyeeran,

25 Waa Yesuusa Kiristoosa jaarsso yele kakkoonkeenera usuu ka2ammanara dubba, iigikkeessaa c'ubbokko haheso amamano goggohelaronya; Waa hikka yelano obssitteesayi kat't'awwoo c'ubbokkiso kaginnon aani yelere kakkeessa firddaa tusinya.

26 Hikka geesii Waa metekkeessawun k'ulluukki laano katusara Yesuusayi ka2ammanaro dubba k'ulloyisanoyiya.

27 Hayya no kakkodhaadanna meya kagira? Maamesinna lakkodhaadatanno! Goggodhaadannon aalantti metta tagitta? Seera kamuse mankko2ooratanno maaranya? Lakkoyo; ayesuun gozameen nonna kakkodhaadatanna ammanoyiyya.

28 Haanssun Waa ibaaddo kakkok'ullooyisara, ibaaddo seera ooratano anlleennon giraan ammano laano kanssowa.

29 Waa ka2ayihuudi Hedo kaalaalya? La ka2ayizaab Hedoneeyolla? Li Ayizaabwununa Hedoya.

30 Aalanttina kahamas'iisamenna kahamas'iisamoona giro ammanoo k'ullooyisara Waa koo kaalaalya.

31 Hayya haa gollee ammanokko kakkeeyi seera la2o kallayikki yelin daanddaanna? Ijji lakkodaanddaanno, suurewa seera ataayisiin kuwaarre.

4

Abraame ammanoo k'ullooye

1 Goortta sooyi kahoree odokkaani kalleere Abraame hikka garane me helate?

2 Abraame felooyi kak'ullooye lii girewa, kakkodhaadara girewa; ayesuun gozameen waayi hore dhaadayin lakkodaanddeero.

3 Mas'aafa k'ulluukki me amara? «Abraame waayi ammane, k'ulluukki lee tootaame» amara.

4 Ibaaddoti koo felo gofelate kafeloo daamooza ilabo aani anlleennon giraan felo2ottessan kadotisaro aani tootaamara.

5 Ibaaddo felo o2idan felin gowaatena duuddo, c'ubbaaliyeel kak'ullooyisaro Waa gozammane ammanokkeessa k'ulluukki lee tootaamara.

6 Daawutena k'ullumma felo kallayi kakkontootamatta ibaaddoti kasommaasame laano tusin,

7 «Baasikkiso haheso kakkon2amamerana

C'ubbokkisona haheso kakkon2amamerana ibaaddo kasommaasameya.

8 Goottaa c'ubbo, duuddo kakkoon tootinon ibaaddo
kasommaasameya!» ame ayeesera.

9 Hinzi somma ohamas'iisameeraan olaalunya muu ohamas'iisamotunneeya? Kazabraame ammano k'ulluukki lee tootaame aminenna.

¹⁰ Hayya misii tootaame? Hamas'isamanakko danbbenneya muu hamas'isamanakko horenaya? Usuun kakkotootamera hamas'isamanakko danbbenne anleennon giraan hamas'isamanakko horenaya.

¹¹ Abraame ganaa hamas'sisamanokko horene ammanokkeessaa k'ulluukki lee goggotootameroo malaata usuun goggolleeroon hamas'isme; haanssun Abraame, hahamas'isamooni ozaammaneeraanunna ammanokkisoo k'ulluukki lee kakkontootamaro dubbaan odoya.

¹² Usu ohamas'iisameraanunna odoya; odo kakkonleerana hamas'sisamano kaalaal anleennon, Aabbokkaani Abraame hamas'sisamanokko t'aye kagire ammanokokki raadii osesseetaraawunnee adere odoya.

Gara ka?ammanoo tasisanttetto abddi

¹³ Abraamena sannitteessa alami goggozeelttoon Waa abddi kakkosisera ammanoo tahelamatto k'ullummaaya kuwaarre seera ooratanoyi lakkoye.

¹⁴ Seera kamusee ogiraan abddi ozeelaraan golleen, ammano lazo kallayikki, abddina addatti lii giratte.

¹⁵ Seera kamuse engge tawaa keenara; seera kamuse giri waatewa adi baasi lakkogirare;

¹⁶ Haanssun abddi kakkodhaabbattetta ammanoo gutiye; hitti abddi ta?abraame sannii talleetotto dubbaan Waakko sinooyi tasisanttetto laano hikkanii addeesamera. Hikki seera kamusee kasesseetaro ibaaddo dubbaan anleennon giraan Abraame aani ka?ammanero dubbaaniya; hikkaniinna Abraame kadubbaa odoya.

¹⁷ Gara ka?abraame, «Kamooggan gosaan ani ku odo yelera» amame gog-gos'aafamerooya; usuna kagoyeroy goyikko kakkeesaro, kaginnonna kagiro aani kayelaro, ka?ammanero Waayi horee usu odokkaaniya.

¹⁸ «Sanniittana hikkamalee linnatta» amame usuun kasegaamerokki malee, koonna abddi mankkoginnooti, Abraame ammanere kamooggan gosaan odo lee.

¹⁹ Abraame gees boolkki jaarssa, maarkkeessa kawaatena, tasaara gedeemi ta?umuloon laano addeesaa giraan ammanokkeessaa lakkohare.

²⁰ Golleenna ammanoo ataatero Waawun kabaja sise kuwaarre tawaa abddi lakkohedatere.

²¹ Waa usuun tasisero abddi kafelnaro laano wodana ta?ammaganttee abddataa gire.

²² Haanssun ammanokkeessa k'ulluukki lee tootaame.

²³ «K'ulluukki lee tootaame» ka?amamera haafura kakkos'aafamere usu kaalaalun lakkoyo.

²⁴ Ayesuun gozameen Waa k'ulluukki yele no katootaaroon, Goottakkaani Yesuusa goyikko kakkeeserooyi usu ozaammananno noyyeenneya.

²⁵ Usu c'ubbokkaan maraan goyiin roore kasisamerona nonna k'ulluunzi yelin goyikko kee.

5

Ammanoo tahelamatto nogoddana wogarssi

¹ Goortta no ammanoo mankkok'ullooyine maraan Goottakkaani Yesuusa Kiristoosa tonsse Waanne wota nogodda abnna.

² Usu tonsse gidda takkozallinenno hitta sinoo ammano tos tabin daand-deenenna; kabajja tawaanna abddi yelataa gegglatalanna.

³ Hikka kaalaalii anleennon giraan rakkoo obssi helamiso mankkokkansso maraan rakkottaani orroo giraanna dhaadatanna.

⁴ Obssikkona c'aafitii ataatano, ataankkona abddi helamatta.

⁵ Kasisamero Ayyaana K'ulluukkikokki garane geelanje tawaa wodanattaani mankkɔzammagantte maraan abdditteessa lakkomullisatto.

⁶ Ganaa laafanzi leene giraan Kiristoosa geeskkeessa kakkogeyaare goorata c'ubbaaliyelun goyera.

⁷ K'ulluukki ibaaddotikotti banzee kagooro helano aaloo kat'ibroya; usumaleenna kazidankki ibaaddoti maraan goyin kadootara woddaasa kahe-lamiro leera.

⁸ Ayesuun gozameen no ganaa c'ubbaaleyi leene giraan Kiristoosa noo maraan goyera; hikkina Waa noon tażabu geelanjetteessa tusera.

⁹ Goortta no kakkok'ulloyinenenna kayesuusa Kiristoosa iigli gollee duud-dona no engge tawaakko kakkohesinanna usu tonsseya!

¹⁰ No Waawun diina leenne giraan erekkeessakokki goyii Waanne wota wogarnnenna; gidda Waanneta wogari gozabbaabanne erekkeessakki giri tonsse suure fayyinnanna.

¹¹ Hikka kaalaal lakkoyo; Waanne wota wogarssi kakkohelanneno Goot-takkaani Yesuusa Kiristoosakkotti minane Waa noon kafeleroon gegge-laatanna.

Goyi gara każaddaamene giri gara kakiristoosane

¹² Haanssun c'ubbo ibaaddoti kookkotti aalantti alami tos tabe; c'ubbokotti aalantti goyi emeete; usumaleenna ibaaddo dubba c'ubbo mankkofelero maraan goyi ibaaddo dubbaa gutii emeete.

¹³ Seera kamuse sisamanokko horeene c'ubbo alami gire; halleewo kuwaarre Seera mankkoginnooti c'ubbo issii c'ubbo aani lakkotootamare.

¹⁴ Halleewo kuwaarre Addaame aani seera kawaa baasi c'ubbo anfeloongiuraan gutii ade goyi Addaamekko haggħażabere taa Muse geeroo ibaaddo dubba gutii reede.

Hikki Addaame horenbaan każemeeyinaro Kiristoosan masuussaye.

¹⁵ Ayesuun gozameen sino tawaakokki ilabo c'ubbo kazibaaddotikokki jilbba aani lakkoyo; ibaaddoti koo kafelero c'ubbokotti aalantti kamooggan ibaaddo goye; usumalee sino tawaayinna ibaaddoti koo Yesuusa Kiristoosakkotti aalantti kahelamera kasino ilabo kamoogganun ammagame roore sisama.

¹⁶ Usumaleenna dannabakki ilabo kawaa takeenera sinokotti lazo, ibaaddoti kookokki c'ubbo takkeenaro lazo aani lakkoyo. Ibaaddoti koo kafelero c'ubbokotti aalantti kasisamera firdda murroo keene; kamooggan c'ubbokkokki aalantti dannabaa kasisamera ilabo k'ullumma keene.

¹⁷ Ibaaddoti koo kafelero c'ubbokotti aalantti goyi ibaaddo dubbaa gutii goreede tażammagantte sino tawaanna dannabakki ilabo atatere kak'ullooye dubba ibaaddoti koo Yesuusa Kiristoosakkoki garane kazameen dubba awode nefone girara.

¹⁸ Goortta Addaame kookki c'ubbo, kamurroo firdda ibaaddo dubbaa gutii goggokeeneroo, usumalee Kiristoosa koo konzi k'ulluunzi felo kamooggan ibaaddo murrookko balchchumma beeseren giri sisaraan.

¹⁹ Addaame ajaja diidanokokki aalantti kamooggan ibaaddo c'ubbaaleessa goggolleeroo usumaleenna Kiristoosa ajajaamanokkotti aalantti kamooggan k'ullowara.

²⁰ Seera kamuse emeetanokko kakkeysi baasi moggate; ayesuun gozameen c'ubbo takkojiinatee, sino tawaa noon jiinatte.

²¹ Hikkina kakkoonlleera c'ubbokotti aalantti goyi goggoreedero malee, Yesuusa Kiristoosakkokki garane jiruu jiroommakki giri goggohelamiroo sino tawaa k'ullooyisanoyi reedinatta.

6

C'ubbokko fakkimi Kiristoosane wota girano

¹ Goortta me amina? Sino tawaa goggomoggaattoon c'ubbo felaa girinno?

² Lakkohaayyo! No goonenne kale beenne owoyyuyinenno aani leene giraan, misii c'ubbooyi ataayi girnnanna?

³ Kiristoosane wota koo goggolleennon ot'ammak'aminennona, goyikkeessane wota koo liin kat'ammak'aaminenno lakkokassaanya?

⁴ Haanssun Kiristoosa taədoo kabajaa goyikko goggokeero noonna usumalee kaəusubkki giri goggogirnnonya; goonenne usune wota k'amalaminnenna.

⁵ Goyikkeessaa usune wota koo golleene kiyaanokkeessana adi ogiraan usune wota koo linnanna.

⁶ Cubbalessakki maarkkaani goggobaaronna c'ubbokkokki diyyil laanokaani goggohesiiron taddozaan yadaliittaani Kiristoosane wota suwaamano kanssowa.

⁷ Aalanttiin kagoye ibaaddo c'ubbokko balchchumma beera.

⁸ No Kiristoosane wota goggoonne usune wota kagirinanno ammanatanna.

⁹ Kiristoosa goyikko keera; kallami gowaanawatti goyi goortta usu gutii odonnati waatano kanssowa.

¹⁰ Usu kakkogowaare goorata, goyi koo kaalaal c'ubboon goyera; ayesuun goəameen neefone gogirro Waawun girara.

¹¹ Goortta isin kagoottettan aani c'ubbokko fakki goggoəanttettanna kayesusa Kiristoosa garane ade Waawun neefone goggogittani heda.

¹² Haanssun halchcha kameellan feliguddeen kagowaaro maarkkisin gutii c'ubbo goggoreediron arooyeltteen.

¹³ Maarkkisin kameellan massaara yelaii c'ubboon aroossisseen; has-sukkona goyikko giri tos kanak'ero ibaaddo yelayenddeen isiəottisin Waawun sisa; maarkkisinna k'ulluukki huu yeladdeen Waawun sisa.

¹⁴ Gidda isin kakkogittaan sinokko hegelle kuwaarre seerakko hegelle mankkoleenon maraan c'ubbo isin iminin lakkodootisaro.

Kak'ullummaa diyyil

¹⁵ Goortta me aminna? Seera kamusekko hegeli anleennon giraan sinokko hegelle mankkoginno maraan c'ubbo felinno? Duuddo lakkodootisaro.

¹⁶ Ibaaddoti koowun kahandaaro lii ajajaamin isiəottisin gosisattan hassu kakkoəajajaamattan ibaaddotin diyyii laanokisin kassanwa; usumalee c'ubboon goəajajaantteen goyi kakkeenaro c'ubboon diyyil laattan; waawun goəajajaantteen adi k'ullummaa helayinattaan.

¹⁷ Isin t'ayteen kac'ubbo diyyitteet; gidda ade kaətatatteetaan agaalssisii wodanakko ajajaamanoyi Waawun galata haggeewo.

¹⁸ C'ubbokko balchchumma beetedden kak'ullummaa diyyil leeteettan.

¹⁹ Ani hikkamalee ibaaddon tattabatto heii kakkonəayyesara yaadak-isookki laafummakko kakkeeyiyya. T'aye kamaaree mikitajjolkisin kabattiinna kameellanee diyyijjool yelteeddeen goggokeentteetteen malee usumalee gidda kamaaree mikitajjolkisin goggok'ullooyiro k'ulluukki ka-handaaro yeladdeen sisa.

20 C'ubboon diyyii leeteen arooggitten k'ullummakkko sarre gitteen.

21 Gidda isin kakkomullitettaan ayeesKKO ese arrii me lazo helatteetten? Hassu ayeeskkokki worz goyiya.

22 Gidda gozameen c'ubbokko balchcha beeten diyyiil kawaa leeteettaan; hikka handdaanooyi k'ullumma helyinattaan; k'ullummakkotti gachcho jiruu jiroommakkki giriya.

23 Kac'ubbo daamooza goyiya; kawaa ilabo ade Goottakkaani Yesuusa Kristoosaa kahelamaro jiruu jiroommakkki giriya.

7

Kaseera shaanokko balchchumma biyaano

1 Abbilaalttee! Seera kakkaso ibaaddon ayeesinara; seera ibaaddoti kooyi gutii odonnati kakkoaba ibaaddoti neefone giraan kaalaal laano lakkokaasaanya?

2 Takeesantteta heleelttiti too entterne wota seeraa tashaantte kakkolaatta usu neefone giraan kaalaalya; entter goggoye ade kakeessunee seerakko sarii biyaatta.

3 Ayesuun gozameen entter neefone giraan kakkalee ibaaddoon gokkeesantte sharmmut'itetta amamatta entter goggoye adde kakkalee ibaadtoon gokkeesantte hassu seerakko tafurantte laatta; kakkalee babbaarun gokkeesantte sharmmut'aal lakkozamamatto.

4 Haanssun abbilaalttee! Isinna okiristoosa mankkolleeten maraan goyere kalekabbee aani seerakko fakkintteettan; hikkina kakkaleetun goyikko kakkeero usuu liiddeen Waawun il goggoyelannoonya.

5 Halchcha kasooyeti takkosessetannee seeraayi kakekkeesare kameellan halchcha tagoyi il goggoyelanno maarkkaanikokki mikitaal orro felaa gire.

6 Gidda gozameen t'aye k'ik'ise shiye kagireen goonenne seerakko balchcha beenenna. Hikkina kakkoonlleera kaddozankki kalleero kas'aafamero seera kamusen anlleennon giraan kažusubki kažayayaana raadii goggohanddayinnonya.

Seera kamusena c'ubbo

7 Goortta me aminna? Seera metekkeessan c'ubboya? Duuddo lakkoc'ubboyyo! Ayesuun gozameen seera tonsse liwaatewa, c'ubbo meyyo lakkozaddeesare; seera «Aroohalchchiite» amiwaatewa, halchcha meyyo ogiraan ani lakkomalabere.

8 C'ubbo seerakko kažemeetero ajaja hit'aal helatere halchcha dubba iyyee orro goggokekkeeroon yele. Seera gowaattame ade c'ubbo kagoye ayesiya.

9 Seera anginnoon ani neefone gire; ajaja gozemetekko abbaabatere ade c'ubbo arddokki lee; ani ade goye.

10 Giri sisirowa amamere kasisamere kaseera ajaja iyyee gutii goyi keenera.

11 C'ubbo kaseera ajaja aalantti yelatere in sobera; ajajakkokki garanena in lagade.

12 Haanssun seera metekkeessan k'ulluya; ajajana k'ulluukki karrummina kazidankkiya.

13 Hayya hikki kazidankki kalleere ayeesi iin goyi keenera amanoya? Duuddo lakkohaayyo; ayesuun gozameen c'ubbo c'ubbo lii goggozaddeesamiroon kazidan kalleero ayeeskkokki garane goyi keene; hikkina c'ubbo ajajakkokki garane aaloo c'ubbaaleessa lee.

Giri kažibaaddoti orro kagiro kac'ubbo možabatano

¹⁴ Seera ka?aayyana laano kanssowa; ani gozameen c'ubboon diyyii aani kadaddalamerona soo kasarsayeroya.

¹⁵ Ani metekkeewun kafelaro lakkokaso; ani kadootamaro ayees felano iisegure katiramaro ayees felara.

¹⁶ Ani felin kadootoon kafelaro gollee seera kazidankki laano atotaara.

¹⁷ Haa gollee hikka kayelara ani ussun metekkeeyi anlleennon giraan iyee orroo kagiro c'ubboya.

¹⁸ Iyyee goorttun c'ubbaaleessa talleetetto met't'a orroo koonna kazidankki ayees giranawaatti ani kasowa; kazidan kalleero felin halchcha aba; ayesuun gozameen felin lakkodaanddaaro.

¹⁹ Ani gidda felaa kagira felin kadootisaro kazidankki ayees lakkoyo; ayesuun gozameen ani felin kadootisoon kameellan felara.

²⁰ Ani felin kaddootisoon ayees kameellan kafelaro gollee hassu kafelara ani metekkeeyi anlleennon giraan iyee orroo kagiro c'ubboya.

²¹ Haanssun ani hikka seera felaa kagiro laano addeesayera; hikkina ani kazidan ayees felin dootaa giraan meellane iyee orroo gitta.

²² Orroo zotteyi seera kawaayi gegelaatara.

²³ Ayesuun gozameen maarkkeeyi orroo kafelara kac'ubbo seera in kashaame yelisise, sammuitteekki seerane wota ka?olamara kakkalee seera maarkkeeyi orroo felaa giraan deyaara.

²⁴ Ani misikki laafakki ibaaddotiya! Hikka goyin kasisamero maarkkeekko ayyoya in haasin kadaanddaara?

²⁵ Goottakkaani Yesuusa Kiristoosakkotti minane galata Waawun haggeewo!

Goortta ani sammuitteeyi seera kawaawun diyyii golleero tasooye yadaliitteeyi seera kac'ubboon diyyii leera.

8

Giri ka?ayaananna kasooye

¹ Haanssun Yesuusa Kiristoosaa ogiraan gidda k'anggo lakkobaan.

² Aalantina giri kasisaro Ayyaana K'ulluukkokki seeraayi Yesuusa Kiristoosa c'ubbokkona kagoyi seerakko balchchumma beesera.

³ Ta?ibaaddo c'ubbaaleessatti yadaliikko kakkeeyi seera kamuse felin kawaatere Waa felera; erekkeessa c'ubbaaleessa ibaaddokokki masuussayi c'ubbokotti aalantii farere soozottessaa c'ubbo firdeere baase.

⁴ Hikkina kakkonyelera fezi tasooye anleennon giraan Ayyaana K'ulluukki osesseetanno noyyeen seera kamusekokki ajaja feloo goggohayirooya.

⁵ Soo kasarsatero ibaaddo orroo tagitto fezi tameellan malee ogiraan wodanattisoosokki halchcha gutii kaataran; adeen Ayyaana K'ulluukki malee ogiraan wodanattiso Ayyaana K'ulluukki halchcha gutii kaataran.

⁶ Kameellan kasooye halchcha k'oppaano goyi keenara; ka?ayaana ayees k'oppaano ade girina nogodda sisara.

⁷ C'ubbo ta?iminamatta sammuu waanne wota diinatta, seera kawaatuunna lakkobaan minaminnan lakkodaanddaatto.

⁸ Kameellan halchcha kasooyetii kaziminamara Waa gegelaayisin lakkodaanddaaro.

⁹ Isin addeen Ayyaana kawaa isin orroo kagiro gollee, kameellan halchcha kasooyetun anleennon giraan Ayyaana gitaaan. Maayyona kakiristoosa ayyaanaa goginnoon usu kakiristoosa lakkoyo.

¹⁰ Ayesuun gozameen Kiristoosa isin orroo gogire, maarkkisin c'ubbokko kakkeey kagoye golleenna, Ayyaanakkisin isin Waayi k'ulluukki laanokko kakkeey arddokkiya.

¹¹ Yesuusa goyikko kakkeesera Ayyaanakkeessa isinii kagiro gollee, Kiristoosa goyikko kekkeesere isin orroo kagira ayyaanakkeessa kagowaaro maarkkisinunna giri sisinara.

¹² Haanssun abbilaalttee! No anza abnna; hitti anza kameellan kasooye halchchakotti fezi malee girin lakkoy.

¹³ Kameellan halchcha kasooyekotti fezii kagittaan golleeten goyin gittaan; omeellan felo osooye ayyaanayi gollagadeen adi neefone girinattaan.

¹⁴ Ayyana kawaayi osesseetaran dubba yiis kawaayyaan.

¹⁵ Haanssun, «Aabbo! Aabbokkaani» ami kakkouumanno kayiisummaa ayyana atatteettan kuwaarre abssii girin addeen kallami kadiyyi ayyana lakkotatetteettan.

¹⁶ Ayyana kawaa ayyaanakkaaninne wota leere yiis kawaa laanokkaani noon atotaara.

¹⁷ Goortta noo yiis kawaa golleene andde usu noon kazekkaasero atayinanna; Kiristoosane wotana atayinanna; gidda kiristoosane wota rakkoo o2atatan golleene abbaabayinne kabajatteessakko o2atatanno linnanna.

Emeeyin tagitto kabaja

¹⁸ Tagiddanee rakkoo horenbaan noyyeen tamutinatto kabajane wota goherreginsso maamensse wotana beellamisiin kadaanddaamon yele tootaara.

¹⁹ Met'ta dubba yiis kawaakkotti mutano ka2atii halchchanoyi ooratatta.

²⁰ Met'ta dubba addatti goggolleeton firddaamera; hikkina fezitteessa anlleennon giraan, abddii goggo2oorannon kayelera fezi tawaayiyya.

²¹ Abdditteesana met'ta issii kabbayi diyyinatikko balchchumma bidde yiis kawaanne wota balchchumana kabaja tahedeedamato goggolleetonya.

²² Gidda gin met'ta dubba ka2ummulla2 goorataayi kagiro abboosa aani muddamaa gutii girano kanssowa.

²³ Ayesuun gozameen muddamaa gutii tagitta met'ta taalaal lakkotto; ka-horarijje, Ayyana K'ullukkikokki ilabo o2atannenna nonna maarkkaanikki wodoo kalleeroon yiis kawaa laanokoti abddi oorataa ka2orroo maarkkaani muddamaa gutii ginna.

²⁴ No kafayyinenna hitta abddiyya. Ayesuun gozameen no abddi kayelatanna kamutaro ayees gollee abddi lakkotto; kamutaroonna abddi kayelatara ayyoya?

²⁵ Ayesuun gozameen ganaa anddeenon giraan abddi goyelanne andde obssii ooratanna.

²⁶ Usumaleenna no misii ebaayin dootisaro mankkokasoon maraan Ayyana K'ulluukki haranokkaani garghaarara; haafuraayi mutin kadaanddaamon muddama noon horehaye gargaarara.

²⁷ Wodana ta2ibaaddo kak'ok'k'orara Waa ka2ayyaana yaada kasowa; aalantina Ayyana Waakkotti fezi malee k'ullooleewun horehaye gargaarara.

²⁸ Waa ogeelaataraawunna yaadakkeessakki malee o2uumameranun, ayees dubba idaneen kafelamero laano kanssowa.

²⁹ Waa t'aye o2addeesero erekkeessatti middi aani goggolleerawun t'aye murtteessera; hikkina abbilaal tammooggan orroo unnu barkki gog-golleeronya.

³⁰ Usu t'aye omurtteesseero uumera; o2uumerona dhaabbisera; odhaabbis-erona kabajeera.

Kiristoosaa tamuttetto geelanje tawaa

³¹ Goortta hikka me?amina? Waa noonne wota gogire, ayyoyya kaneebaatar?

³² Waa koo Erekkeessaan hanen?eyisannoni, no dubbaan roorise kasisera missii erekkeessane wota kameen dubba noon adda sisanawaatara?

³³ Waa o?assaabatero kamootara ayyoyya? Kak'ullooyisara Waaya.

³⁴ Hayya kafirddara ayyoya? Kagoyer, usumalee goyikko kakkeera, mergge tawaayi kahamas'eera Kiristoosa Yesuusa no maraan horehaye gargaarara.

³⁵ Takiristoosa geelanjekko no tirin kadaanddera ayyoyya? Rakkotta muu abboosa? Horooramanoya mu u?iya? Haaw?ayitta mu danootta? Mu jereeny?

³⁶ Hikkina,

«Ku maraan, arri dubba goyne wota mo?abatanna;
Ka?enzaaminaro idaad aani tootaame.»

amame goggos'aafameroooya.

³⁷ Goortta no kageelaatero Kiristoosaa o?awodataraankko no rooranna.

³⁸ Ani hikka addeesera, goyi golleenna, giri golleenna, erggichcha golleenna, odonnati o?abaan golleenna, neefone kagiro golleenna, ka?emeetaro golleenna, hunnajjool golleenna,

³⁹ T'ok'k'i ka?ame golleenna, ri ka?ame golleenna, maamisitti met't'ana gollete, Goottakkaani Yesuusa Kiristoosaa tahelanneno geelanje tawaakko no tirin kadaaderra ayees koonna giriwaatti ani addeesera.

9

Waa ka?isira?el gosa assaabano

¹ Ani Kiristoosaa leere rummi ayeesara; t'ara lakkoyayeesinaro; Ayyaana K'ulluukki tasesseeyaatta sammutti ani t'ara ka?ayeeson laano atotaatta.

² Kanjiin gaddana ka?isoon yaada wodanatteeyi gira;

³ Sooyi fallikkee olleeraan maraanna unatteewun amere ani Kiristoosakko kale bire k'anggo kawaa in geewa geelaatarenwa.

⁴ Isona gosa ka?isira?eelya; Waa iso yiiskkeessa yelatera; kabajatteessa tuse; ka?ammato haafura tabe; seerana isoon sise; k'ulluukki min kawaakkokki seera isoon tuse; ka?abddii haafura isoon sise.

⁵ Isona alattaanttisoyi kagosa odolaakko o?emeeteraany; Kiristoosana soo sarssate ka?emeetera sanniittattisookkoya; usu dubbaankko kaguuteeyya; jirru jiroommaan kasommaasame Waa Hedoya! Hamiinzi.

⁶ Ayesuun go?ameen haafura kawaa iggilissamera amano lakkoyo; ta?isira?eli sannii dubba karrummii Isirazeel lakkoyaan.

⁷ Usumaleenna ta?abraame sannii dubba yiis ka?abraameya amano lakkoyo. Waa Abraamene, «Sannii kuun kakkobinnatta Yissaak'aya» mankko?ame maraanya.

⁸ Haanssun soo sarssate ka?alatera dubba yiis kawaa lakkoyo; ayesuun go?ameen sannii leere katootamara ka?abddii haafura kakkotabero yiis kaalaalunya.

⁹ Hikki Waa kasisera ka?abddii haafura, «Ka?emeetaro geesii hikka goorata ani emeeyinara; Saarana babbaartiti umulnatta» ka?amaroye.

¹⁰ Hikka kaalaal anleennon giraan, Irbbik'a, kagosa Aabbokkaani kalleero Yissaak'akko lakkuu yiis kakkotoottette goorata,

¹¹ Assaabano kawaa felooyi anleennon giraan uumitii laano tusin yiis lama umulamanokko horenenna meellane leetette idane felonokko horene,

12 Waa Irbbik'ane «Kanjiin kic'c'aruun każajajaaminaro leera» ame.

13 Hikkina «Yayik'ooba geelaye; Eesawu ade diide» amame goggos'aafamerooya.

14 Goortta me aminna? Waa ululisara amin daanddaanna? Waa ijiji lakkoożululisaro.

15 Waa Musene «Ani shaaga yelin kakkodootaroon shaaga yelnara; ani nenzeyisayin kadootaroon nenzeyisayinara» amera.

16 Haanssun assaabano kawaa kakkohelamara fezi tażibaaddoyinna felo ożibaaddoyi anleennon giraan shaaga kawaayiyya.

17 Hitta aalantti k'ullukki mas'aafaa kagib's'i wonokokki gara «Kuyeyi hunnakkee tusiinna megekkina alami dubbaa gutii goggożaddeesamiroo yelin ku reedisera» każamara haafura s'aafamera.

18 Haanssun Waa shaaga yelin kadooten shaaga yelara; halo abayin kadooteenada ade kahaloo yelara.

Engge tawaanna shaaga

19 Haanssun, «Fezi tawaa neebayiin maayyona lakkodaanddaaro; hayya Waa ibaaddo omeellan felożoottisowun muun iso wok'asaara?» ami in kahoosatto leeta.

20 Ati ibaaddot! Waanne wota dogamin me fezi abtta? Errekko kafelamera huu kafelorone, «Mewuun haa yeltte in feltteta?» amin daanddaara?

21 Errekko huu kafelara middi tootti każerree c'awudokko huu koo kaba-jaan, kakkalee laafanzi feloon yeli felin odonnati lakkoożaboya?

22 Waa enggetteeessa tusiinna, hunnana addesisayin dootere bayin ożekkateraawun tanjiin każobsseero laano me kassa?

23 Hikkina kakkonyeler a'tye kabajaan ożekkaasero, shaaga okkoonyelnaro kabajakokki jiinaan tusinya.

24 No kashaaga huu Ayihuudi kaalaalkko anleennon giraan Ayizaabkona no uumera.

25 Hikkina kahegerooti Hosee,

«Gosakkee kalleenon, **Gosakkeel!** ami uumnara;

kadootamoongiro Gosana, **Kadootamar!** ami uumnara;

26 Iso, **Gosakkee lakkottaan!** takkożamameen banzée **Arddokki yiis kawaa** amami uumaminaraan amamera.

27 Isiyaansasa gara **każisiraeeli** ayeesaa, «Yiis każisiraeelkonzi tooto talabu giridee c'eevale aani gomooggatena isokko ofayyinaraan uc'c'arriyaan.

28 Goottaa ażadallaannonii saami alami gutii firddinnara» amaa yaaye t'ok'k'ise ayeesera.

29 Adena Isiyaasa, «Kadubbaa mooti Goottaa noon sannii haasi waatewa tasodoominatagomoraa katamaal goggobayeraani nonna bayi giranne» amaa t'aye ayeesera.

Isirażelkokki ammanana waatti

30 Goortta me aminanna? K'ullummaa helayiin kadootannon Ayizaab k'ullumma helate; hitti k'ullummana ammanokko tahelamatottta.

31 Ayesuun gożameen seerakko tahelamatto k'ullumma helayiin odaafureraan Isirażeljool seera kamuse oorayin daanddaana mankkowaaten maraan k'ullumma tos lakkogeeraan.

32 «Mewuun iso k'ullumma tos giyanawaateen?» gożamame iso k'ullumma helayiin kadootateran ammanooyi anleennon giraan felooyi mankkolle maraanye; haanssun kahanduddufoo eżemooyi handuddufateen;

³³ Hikkina;
 «Goortta; ibaaddo kahanduddufisaro e²emo S'iyooni² ani kayinnara;
 Hikki e²emona ibaaddo handudufise kalugudaro e²emoya;
 Usuu ka²ammanara ade lakkomulliro» amame goggos'aafamerooya.

10

¹ Abbilaalttee! Wodanatteeyi kagira kanjiinkki halchchana Waa tos ani ka²ebaataara Isira²eeljool goggofayyiranunya.

² Likkiikki malabanokko laanawaatti kuwaarre iso Waawun ta²abaan ka²idanee yaada isoon girano ani metekkeeyi atotaara;

³ Waa ibaaddo kakkok'ulloyisaro raa iso malabanawaatti k'ullummattisookki raa sesseeteen kuwaarre k'ullumma tawaayi lakkosesseeten.

⁴ Ibaaddo dubba ammanoo goggok'ullooyiro seera kamuse Kiristoosaa gdatera.

Fayyinna dubbaan laano

⁵ Seera kamuse ooratanooyi tahelamatto k'ullumma Muse kas'aafera, «Seera ka²ooratara dubba neefone girara» ka²amaroya.

⁶ Waa ibaaddo ammanoo k'ulloyisanokokki gara, haa amame s'aafamera, «Wodanattaayi daruur tos ayyoyya kabinara?» aroo²antte; hikkina Kiristoosa dagisinya;

⁷ «Goorttun wodanattaayi ‹Bowwa tos ayyoyya kadaginara?› » aroo²antte; hikkina Kiristoosa goyikko keesinya.

⁸ Adena, «Haafura kawaa ku dollee gira; suurewa hi²ittaayinna wodanattaayi gira;» hikki haafurana no kalallabaanno ka²ammano haafuraya; amame s'aafamera.

⁹ «Yesuusa Goottaa laano» hi²ittaayi go²atotite Waa goyikko keesanona wodanattaayi go²ammantte fayyitowa.

¹⁰ Ibaaddo wodanatteessayi go²ammanno k'ullowara; hi²itteessayi go²atotiro fayyara.

¹¹ K'ulluukki mas'aafa goggo²amaroo, «Usuu ka²ammanara dubba lakkomul-laaro.»

¹² Goortta koo Goottaa kadubbaa Goottaa mankkolleeyi Ayihuudinna Ayizaab orroo assaabijje toonna lakkogitto; usuna usu o²zammanaraawun dubbaan uusokkeessa jiinase sisara.

¹³ «Kagootta mege ka²uumatara dubba fayyara» amame s'aafamera.

¹⁴ Ayesuun go²ameen ha²ammanooni giraan misii uumamin daanddaaran? Garakkeessa anmaalooni misii ammannaraan? Kalallabaara anginnoon misii maalin daanddaaran?

¹⁵ Ka²agaalssisira gofaramoon misii haafura agaalssisin daanddaaran? Hikka «Wongala kageggeloo okkeenaraankotti emeeto misii iidatta!» amame goggos'aafamerooya.

¹⁶ Ayesuun go²ameen Isiyaasa, «Goottaa! Noo ka²ayeenssenno haafura ayyoya ka²ataate?» ame goggo²ayeeseroo, dubbana kageggeloo haafura lakk²ataateeraan.

¹⁷ Goortta ammano kakkohelamara kageggeloo haafura maalanokko kakkeeyiyya; kageggeloo haafurana kakkohelamara gara kakiristoosa ka²ayeesaro haafura kawaakkoya.

¹⁸ Alla ku hoosaro; hayya haafura lakkomaalaran amano? K'ulluukki mas'aafaa, «Yaayetiso alami dubbaa maalssantte; haafurakisona ulkotti gachcho gee;» ogiraan maaaleeraan amame goggos'aafamerooya.

¹⁹ Adena hoosatara, Isirazeelijjoon anshaadon giraan amano? T'aye Muse haa amera, «Gosakkee kalleenon gosakkee yelire c'ooolsinara, kashaadoon gosa goggoshaadiroon yelire amaraayisinnara» amera.

²⁰ Isiyaasanna, «In odootannotun mute; ohoosannotun isizoottee tusaye» ame jabuuyi ayeesera.

²¹ Isirazeelijjoon maraan gozameen «kaajajaamoonna kameellan gosa in tos goggozemeeroon arri dubba genennozoottee faaye» amara.

11

Waa Isirazeel iisi waatti

¹ Goortta Waa gosakkeessa iisera? Ijji lakkoziisero! Ani metekkeewun ka2isira2eelya; ta2abraame sannii kalleera ani tabiiniyaame aaniikkoya.

² Waa t'aye kamalabero gosa lakkoshafero. Eelaasa Isirazeeli gutii mooto Waa tos misii geegisero, mas'aafa garakkeessa me amaro lakkokassaanya?

³ Hassu goorata, Eelaasa, «Gootta! Kahegeroolkkaa lagadeeran; banze tajaarssona diigeen; ani kaalaal hese; inna lagadin dootaraan» amere.

⁴ Ayesuun gozameen Waa kasisere abbaab meyyey? «Ba2ali ka2amamaro tolchchaan kasagadon kuma todoba ibaaddo ussun haasayera» amera.

⁵ Gees ka2arkkaneeeti hikkamalee sino tawaayi assaabameeren oheseeran uc'c'arri Isirazeelija giraanwa.

⁶ Goortta assaabamano sino tawaayi gollee, felooyi lakkoyo; felooyi lii girewa sino tawaa lazo kallayitti lii giratte.

⁷ Goortta lazo metta? Isirazeelijjoon kadootateeran lakkohelateeraan; o2assaabameeren adeen kadootatereen helateenwa; oheseerawunna wodanattiso duudise.

⁸ Hikkina «Waa wodanattiso duudise; haanssun hittaari taageeroon il2o2oottiso lakkodiyaraan nebebbo2oottiso lakkomaalaran amame goggos'aafamerooya.»

⁹ Daawutena,
«Dugudittiso ka2abaro wot'amade,
Kalugudaro gumbbi lii hazabboosise!
Iso tafeleraan meellane isoo gutii hahayito!

¹⁰ Il2o2oottiso goggodeenonkko mugud halleewo;
Moozoottiso arggetto rakkoyi zuur2o habeeseen» ame.

¹¹ Alla, kallami hoosaro; Ayihuudikokki iyaano kallami takkokkeenoni-yya? Lakkoyo! Baasi ka2ayihuudikkotti aalantti Ayizaab fayyinna helate; hikki kakkolleera Ayihuudi Ayizaabii gutii goggogaabbiroon yelinya.

¹² Ka2ayihuudi baasi alamiin kamooggan uuso helamisisera; iyaanokkisona Ayizaabwun uuso leera; Ayihuudi fayyi girewa uuso misimisii jiinayi girnare.

Fayyinna ka2ayizad

¹³ Gidda ani isin Ayizaabn ayeesara; Ayizaabn kafarame laanokkee malee handdaanokkee kabajaatara.

¹⁴ Hikkina unatti goggohalchchitoon kekkeesegure isokko kookkoo fayyi-isin abddi yelataayya.

15 Waa Ayihuudi kakkoshafere goorata kakkalee każalami gosa usune wota gowogarro iso kakkok'op'ataro goorata misi kallinnaro aani laara? Hikki gogikko kakkeyaaro aaniya!

16 Kaami każabameria minattoo tak'ullooyite golletee kaami dubba kak'ullooye laara; usumaleenna gaakokki hididi k'ulluukki gollee ballaal dubba kak'ullooye* laara.

17 Miraari kagiro każejjerssa gaawun ballaal kalleera Ayihuudijjool goosami goziyyeen isin addien kagaado ejerssakokki ballaal olleeteettan Ayizaab banżettisooyi hamas's'iddeen urrawo oottisoonna uusokisoo kaħedeedamattan golleeten,

18 Hassu hidiid gutii arookkooriten; gokkooriten adi hikka addeesa; hididi isin sidara kuwaarre isin hididi lakkosidattaan.

19 Ayesuun gozameen «Ballal ezebe takkożiyyeroo banżettisooyi ani gog-gokaamiroyya» każanttaan leetaan.

20 Garaya; isoo kakkonberaan ammananawaattikkoo kakkeeyi golleero isin ataatteen kakkożalliteettan ammanteeddenya; abssayeen kuwaarre kooramessa aroolleeten.

21 Waa met't'aa ballal olleeraan Ayihuudin gonenżeyisannon isinuun lakkonenżeyisaro.

22 Goortta tawaa idanena bogi ataankkeessa diyaa; bogi ataankkeessa ozizyeeraa gutii golleero idane kakkotusara ade isinuny়া; hikkina kalinnara usu ammananooyi ataayi gogirtteenya; gozataannoon ade goosamiddeen iinnattaa.

23 Ayihuudi ammanatanawaatti tattisoo goziiseen tat'awoo banżetisoo abbaabayinaran, Waa iso abbaab tabisin daanddaara.

24 Isin Ayizaab addeen met't'aayi kagaado ejerssakokki ballaal leeteen giraan banże kallayi kamiraaree każejjerssa gaa gutii abbaranttettan. Haa gollee hinzi met't'aayi ejerssa kamiraarekokki ballaal olleeraan Ayihuudi tabbari banżettisoo tos abbaabayi abbaramin misii daanddanawaataran!

Shaaga Kawaa dubbaa laano

25 Abbilaalttee! «Noo okanssonna» amiddeen arookkooriten; ani tasegnaro hool too gitta; hikkina Isirazeeljjołkokki diidano eerinnan alleenon giraan Ayizaab dubba raatoo Waa tos taa emeeranunya.

26 Goortta haaya; Isirazeeljjoł dubba fayyinara. Haanssun

«Kafayyisara S'iyoönikkoo emeeyinara;

tayayik'ooba sannii dubbakko meellane baasinara;

27 C'ubbokkisoonna kakkobbaase goorata isone wota ani otabinnara ammato ożusubkokki haafura hikkaya» amame goggos'aafamerooya.

28 Isirazeeljjoł kawongala haafura atatanawaattii lażottisın tażayizaab maraan waakkokki diina leeraan; ayesuun gozameen assaabamanokkokki garane ani tażodolaalkotti aalantii Waa ogelaataaraanyan.

29 Waa assaabti sinotteessa kakkosise goorata ofelero felożootteessaa yaadakkeessa lakkożigilisaro.

30 Isin Ayizaab t'ayiteen Waawun ożajajaamoonttein; gidda addeen Ayihuudi ajajamiwaattikkotti aalantii isin shaaga Kawaa helatteettaan.

31 Isin shaaga goggohelattettaankki malee isona shaaga goggohelaranun iso gidda Waawun ożajajaamoonttein leeraan.

32 Waa shaagakeessa ibaaddo dubbaan tusin amere ibaaddo dubba didanooyi kashaamero goggolleeroon yele.

* **11:16** Kak'ullooye amano hitta banżee kalekallee goortun woyyukki amanoya.

Waawun tasisanttetto kabaja

- 33 Waakotti durumma, k'arummana malabano misii keelddoya! Firddakk-eessa kak'ok'k'oramonya; raakkeessana ka2addeesamoonya.
- 34 «Tagoottaa l'ofa tawodanaa kakkasa ayyoyya?
Usuu gorssa kasisara ayyoyya?»
- 35 «Waa abbaab goggosisiroon Waawun
ka2am2ayisarana ka2am2ayisero ka2atatarana ayyoya?»
- 36 Ayees dubba kakkohelameria usukkoya; usuunna usuunya; jiruu jiroom-maan kabaja usuun halleeto! Hamiinzi.

12

Arddokki jaarsso

1 Goortta abbilaalttee! Maarkkisin k'ulluukkina Waa kageggelaayisiro arddokki jaarsso yelayiddeen goggosissaanun nenzeysatano kawaayi ani isin ebaatara; hikkina Waawun isin kasisattaan tukkulkki hedoyisatanok-isinya.

2 Kazidanna kageggelaayisiro duuddotti talleetotto fezi tawaa metto gog-gomalabtaanun sammuuttisini usubaatano iggilissama kuwaarre hikka alamikotti meellane aani aroolleeten.

3 Adena Waa isinuun mete metee kasisero ammano malee idane shaada kuwaarre kadootisarokko roori isi2oottisinun kooraayi arooddeeten amere iin tasisanttetto sinoyi seagaara.

4 Maarkkaani kamooggan mikitajjool gira; metemeteenna maarkkokki mikita kalekaleenzi felo aba.

5 Usumalee no omooggan leene giraan Kiristoosaa mikita konna; maar koo konzi mikitajjool goggolleenenno malee isi isizorroo k'urannaaminenna.

6 Haanssun Waa sinotteessaa noon kasisero kalekaleekki ilabo felooyi hayinss; ilaboolkkaani hegero owaa segaano gollee ammanokkaankki jilbbaa hegero owaa seginna.

7 Ilabokkaani kakkaleetun handdaano gollee ataayi handdayinna; ilaboolkkaani agaalssisano gollee goggodootisaroo agaalssinss;

8 Ilaboolkkaani gorssaano gollee gorssa sinsssa; ilaboolkkaani sisano gollee wodanakko talleete idanee sinsssa; ilaboolkkaani odonnati bariisano gollee ataayi odonnati bariinss; ilaboolkkaani nenzeysatano gollee hikkawa gegelooyi felnna.

Isi saadisatano kallayitti geelanje

9 Isisaadisatano kallayitti tarummi geelanje isinuun hagirtte; ayees kameellan diidaa; ayees ka2idan geelaven.

10 Isi isizorroo abbilaalkkotti geelanje geelaven; isizisirroo isizisi kabajin dootayeen;

11 Aharooni wodanakko kallee ayyaanakkisinkki kekkeyaanoyi Goot-tawun handdaa.

12 Abddii gegelaayen; karakkoo goorata obssaa; arggetto ebaayen.

13 Waayi o2ammanaraanun rakkottisooyi ka2abtaankko sisa gargaaraa; marttinaayi o2emeeteran k'op'ayeen.

14 Isin ohorooraraan sommaasayene; kuwaarre arook'anggiteen.

15 Ogeggelaataranne wota gegelaayen; ka2ootarone wotana ooyeene.

16 Isizisizorroo yaada kooyi isizataa gira; isizoottisin t'ok'k'isatanona koorano isagaddeen isikayeraasataro ibaaddone wota raattuo gira; isizoottisinii no okanssonna amiddeen arookkoiten.

¹⁷ Ibaaddo dubbaa hore ka2idan kalleero ayees fela kuwaarre, ibaaddo ayees kameellan isin gutii gogeegeise, isinna abbaabdeen ayees kameellan aroogeegissen.

¹⁸ Isinuu godaanddaame ibaaddo dubbane wota nogoddaa girin minatisinnee kadootisaro dubba fela.

¹⁹ Abbilaalttee! Halo Waawun iisa kuwaarre issii halo aroobbeeten; «Halo kabeyaaran halokotti am2aa kamurnnara aniya amara Waa Goottaa» amame s'aafamera.

²⁰ Haanssun halo biyaanokko suure diinakka go2u2ee aamisi gosugubatena t'amisi; hikka gofeltte mulli hizi goggo2abaroo yelatta.

²¹ Haanssun ayees kameellan idanee awodin kuwaarre ayees kameellan aroo2awodantte.

13

Odonnati o2abaawun ajajaamano

¹ Maamisikki odonnnati kakkohelamara fezi tawaakko mankkollee maraan gidda ogiraan odonnnati o2abaan kakkoshuumameeran Waayi mankkollee maraan, ibaaddo dubba odonnnati ka2aboon ajajaamano dootisara.

² Haanssun odonnnati o2abaan kaneebaatara dubba ajaja kawaa neebaatara; ka2ajajaamon dubba isizootteessa gutii kamurroo firdda keenatara.

³ Mootijjol abssisiin kakkodaanddaaran felo omeellanee ofelaraan kuwaarre idane ofelaraan lakkoyo; odonnnati o2abaan abisatanawaatti dootatta? Goorttanun ayees ka2idan feli; felo o2idankko galata helattowa.

⁴ Odonnnati ka2aba kuun ta2idan goggofelloon kashuumamera Waawun kahandaaroya; odonnnati ka2aba shiifa kakkmoowatera adda mankkoleenon maraan ati kameellan kafelatto golletee odonnnati ka2abo abissa; usu meellane ofelaraan murrisanona halo tawaa tusaa Waawun handdaara.

⁵ Haanssun min kawonooyi odonnnati o2abaawun ajajaamano dootisara; kakkoon2ajajaamatanna murroo owaa abssatano kaalaal anleennon giraan, sammuutisin mankkowok'asatto maraan laano dootisara.

⁶ Giira kakkomurattaanna haanssunya; odonnnati o2abaan hin2a felaa ogiraanna Waawun handdayinya.

⁷ Goortta odonnnati o2abaawun felin kadootisaro dubba fela; giira kakkodootisaroon giira mura; k'arat'a kakkondootisaroon k'arat'a mura; abssayin kadootisaro abssatano, kabaja kakkodootisarona kabaja sisa.

Isi2isiirroo isi2isii geelatanokokki gara

⁸ Tamaayyo anzana isinuu aroogginnio; girin tadoottisatta anza isi2isii geelatanoo kaalaal halleewo; ibaaddo kageelaatara seera ooratara.

⁹ «Aroo sharmmut'iite, aroolagadde, aroohette, ibaaddo kakkaleekki kalleero kooko aroohalchchitte» ka2amara ajajaalnna kakkaleenna ajajaal dubba «ibaaddo isi2oottaa aani yela geelaa» ka2amaro ajaja kooyi orroo gira.

¹⁰ Ibaaddo kageelaatara dubba kageelaatoo ibaaddo gutii ayees kameellana lakkofelaro; haanssun ibaaddo kageelaatara seera dubba ooratara amanoaya.

¹¹ Goortta huddurokko kakkonabbaaddan goorata gidda giyaano addeesa; hore kakko2ammanneno gooratakko suure gidda no kakkofayyinna goorata aaloo no tos gabbalamera.

¹² Hemeen rooraa gitta; arrina gabbalanttetta; Haanssun mugudii ofelamaraan felo iinssa; ka2ifa huu kajereene sarssanna.

¹³ Arri goggosesseetannoo maaragee girnna; dudduroyinna setiinna, sharmmut'aano, rarragatanooyi, dogamanooynna, gaabbanooyi aroolleenno.

¹⁴ Ayesuun gozameen Goottaa Yesuusa gira kuwaarre soozoottisinkokki halchcha bin arooheddeen.

14

Ibaaddo gutii aroomurtteesite

¹ Isinii orroo ammano laafakki kalleero ibaaddo kadogamisiro yaadakeessa gutii hatuffannoonna hafirddinooni atayeen.

² Masuussaan ibaaddoti koo ammanoo kazameen dubba aamin kadaanddeyisiro ammano girrowa; ammanoo kaataanon gira kakkalee ibaaddo gozameen akaakiltte kaalaal aamara.

³ Haanssun maammenna kazaamara ibaaddo kazaamoon aroottuffanno; kazaamoonna kazaamaro ibaaddo gutii aroofirdino; Waa ammanokkeessa atatera.

⁴ Hayya, kakkalee kahandaaro gutii kafirddatta ati ayyotta? Usu gozaalenna goorttuun goziyyena tagootta haajaatta. Suurewa Waa aallisin mankkodaanddaaro maraan ataate aallara.

⁵ Usumaleenna arri too takkalee arrikko aaloo takabajaantteta ame kahedara girrowa; kakkalee ade arri dubba amalekkootti kabaja abtta kuwaarre arriil orrokko kaleenna lakkogitto ame hedara. Goortta hikka aankkikki ayees metee ibaaddo wodanatteessaa kaammanero hafelo.

⁶ Arri too takkaleekko kale yele kahedara ibaaddoti, haa kakkonyelara Goottawun amereya, soo kazaamarana Goottawun amere aamara Waawunna galata sisara, kazaamoonna Goottawun amaa lakkoozamaro Waawun galata sisara.

⁷ Nookko maayyona isizootessaan kagirara, isizootessaanna kagowaara maayyona lakkogiro.

⁸ Gogirnnena Goottawun girinanna; goggoonena Goottawun gowaanna; haanssun gogirnnena goggoonena ogoottanna.

⁹ Haanssun Kiristoosa goyere goyikko kakkokeera neefone ogiraawunna ogoyeranun Goottaa liinya.

¹⁰ Hayya, ati abbikkaayi gutii muun firddaatta? Goorttuun abbikkaa muun tuffaatta? No dubbana kafirdda arjjaata kawaa horee aallinanna.

¹¹ Aalanttina, «Ani arddokkiya; amara Waa; ibaaddo dubba gilbkkeessaayi in horee gilbbisinnara; hizitteessana ani Waa laano in atotinnara» amame s'aafara.

¹² Haanssun no metemetekkaani felozoottaankokki gara Waayi horee aallinne abbaab sisinanna.

Ibaaddon handuddufo laanakko isi ooratano

¹³ Haanssun koo kakkalee gutii aroofirddinno; ayesuun gozameen maamisikki ibaaddona abbikkeessakokki raadii handuddufo goorttuun kahanduddufisiro laanakko isizootessa ha2oorate.

¹⁴ Ayees koo battiikkiya ame kahedaro ibaaddon hassu ayees usuun battiikki laara kuwaarre maamisikki ayeesina metekkeessayi battiikki liwaatti ani Goottaa Yesuusaayi malabere addeesisara.

¹⁵ Ati kazaamatto babokkokki aalanttii abbikkaawun handuddufo golletee geelanjeeysi kagitto lakkotto; Haanssun Kiristoosa kakkongoyero ibaaddo, kazaamatto babokkokki aalanttii goggobaaron arooyeltte.

16 Goortta isin dollee ka?idankki kalleero ayees kakkalee goggot'ik'aroon arooyeltteen.

17 Wononnata kawaa Ayyaana K'ulluukkii tahelamatto k'ullumma, nogod-dana gegelooyyaan kuwaarre ta?amona tat'amo haajaa lakkotto.

18 Hikkakokki gara Kiristoosan kahandaara ibaaddo Waa gegelaayisara; ibaaddo dolleenna kagalataameya.

19 Haanssun nogodda kakkohelamattona isizorroo isi isi kakkodhaab-bisanno ayees felina.

20 Babokkokki aalantii felo owaa lakkodiigino. Babo dubba ka-muc'c'imeya; ayesuun go?ameen kakkalee ibaaddo kahanduddufisiro babo aamano lakkogarayo.

21 Haanssun abbikkaa goggohandudufisoonko soo aamanawaatti, t'amo kawoyinii t'amanaawaatti, goorttuun maamisikkina kahanduddufisiro kooko felanawaatti ka?idankkiya.

22 Goortta hikki ammano kuyyenna Waayi t'e?ee halleewo; tukkulkkiya ame ka?ammanaro ayees gofele sammuiteessa kawok'asinoon ibaaddoti kagalataameya.

23 Hedataa ka?amara ibaaddoti ade felozootteessa ammanooyi gutii dhaab-bannoona kagiro mankkolle maraan usuun firddaminara; ammanooyi kafelamoon ayees dubba c'ubboya.

15

Isi gegelaayisatanakko kakkalee ibaaddo gegelaayisano

1 No ammanoo ozatii olleenenna, ammanooyi ohararaankokki harano sidano dootisara kuwaarre isizoottaani oolaal ogeggelaayisatanno laano lakkodootisaro.

2 No metemeteeyi kakkalee ibaaddo ammanoo goggozataaroon usu ka-garggaarrona kagegelaayisiro ayees felina.

3 Kiristoosa isizootteessa lakkogeggelayisatere; suurewa, «Ibaaddo ku kabaarerha habaar iin gutii gee» ka?amara k'ulluukki mas'aafakokki haafura usu gee.

4 K'ulluukki mas'aafakko noo tahelatanno obssiinna goggozinnaayi ab-ddi goggogirtoon t'aye kas'aafamera dubba noon agaalssis goggolleeroon s'aafamera.

5 Obssiinna goggozinna kasisara Waa Hedo isin isizisi?orroo tayesuusa Kiristoosa masuussa debee sesseetaa usune wota raattoo kakkogittaan giri isinuu hasiso.

6 Usumaleenna Goottakkaani kayesuusa Kiristoosa odo kalleero Waa*, wodana tooyinna haafura kooyi isin usu goggokabajiitaan hayelo.

Kawongala haafura Ayizaabn lallabaamano

7 Kiristoosa tawaa kabajaawun isin goggok'op'ateroo isin dubbana kookkoo isizorroo gegelooyi k'op'ayeen.

8 Hikka ayeesaa giraan Waa kat'awoo odolaalun tasisera abddi felooyi goggohayitoonna rummi tawaa goggozaddeesanttoon Kiristoosa Ayihuudin kahandaaro lee amanoja.

9 Kiristoosa Ayihuudin kahandaaro kakkolleeree takkalee aalanti Ay-izaab gara kashaaga Waa goggogalatiroonya; hikkina, «Haanssun ani ku Ayizaab orroo galatiinara;

* **15:6** Kahorkkoo kagiriikki mas'aafayi kayesuusa Kiristoosa odona Hedona amara.

Megekkaawun mazamurii galata sisinara»
amame goggos'aafamerooya.

¹⁰ Adena,

«Isin Ayizaab,

Gosa kawaanne wota geggelaayen!» amame s'aafamera.

¹¹ Adena,

«Ayizaab dubba! Goottaa galataa;

Gosa dubba Waa galataal!» amame s'aafamera.

¹² Usumaleenna Isiyaasa

«Tażisseysi sanniikko każumulaminara emeeyinara;

Ayizaab horehayi geggesin kinnara;

Isona abddittisoo usu gutii kaataran» amara.

¹³ Abddittisin Ayyaana K'ullukki hunnaa jiinataa goggoseettoon abddi kasisara Hedo isin usuu mankkożabddatteen maraan geggelona nogoddana alao isinuu hasiso.

P'awuloosa jabuuyi kakkos'aafero aalanti

¹⁴ Abbilaalttee! Idanee ożammagantteett, malabanoo odurummattet-tanna isin mete metee kakkalee gorssiin kadanddeetan laanokkisin ani addeesera.

¹⁵ Ayees kookkoo ani isin shaadisiin dootere hikka handdaa Waa iin tasisero sinookki malee jabuuyi isinuu s'afera.

¹⁶ Hitti sinona iin kakkonsisantteta kageggeloo haafura kawaa Ayizaabn lallabaa tuuk'aamo aani liire Yesuusa Kiristoosaan handdayiniya; haanssun Ayizaab ayyaana K'ulluukkii kak'ullooyena Waa kageggelaayisaro jaarso lii goggogabalamirawun handdaara.

¹⁷ Hitta aalantii Yesuusa Kiristoosaayi Waawun handdayin daand-daanokkeyi ani t'aadatara.

¹⁸ Ayizaab każajajamaro goggolleeroon yelin Kiristoosa haafurakkeeyinna feloozootteekokki garane kafelero ayees gollee kuwaarre ayees koonna ayeesin lakkojabaayinaro.

¹⁹ Usumaleenna kajinjiin baasana omamisiraan felooyi, Ayyaana K'ulluukkikkokki hunnaanna Iyyerusaalemikkona usu gobobkko haggazabere każiliwaark'oni ul taageeroon kakiristoosa wongala agaalssisera.

²⁰ Arggetto halchchakki ibaaddo kakkalee kadhaabbiseri haggħażabano an-lleenon kakiristoosa mege takkomaalssamoon giro banże dubba każidankki wongala lallabaanoya.

²¹ Hikkina,

«Hittakko horene garakkeessa koonna kakkonsegaamoon gira ibaaddo dinara;

Garakkeessa amaalon kagirana shaadinara»
amame goggos'aafamerooya.

P'awuloosa ul Roomi tos seeyin k'oppaano

²² Gidda gin ani isin tos emeeyin kakkowaayara t'aye isinuu każayeesere ayeeskkokki aalanttiya.

²³ Gidda ade hikka gobobii kagiro ulii takkofellaan banże mankkoginnoon maraan, usumaleenna gees kamooggankko haggħażabere isin din halchcha każati mankkożabu maraan,

²⁴ Ul kažisifeeni tos kakkoseeye goorata usu raanne isin din hedera. Goorata kic'c'arun isinne wota gegelooyi kakkožadallaye goorata sesseettanttee horeddi seeyin kadaanddeeyisiro isin in kagarggaarnnattan ani abdi yelatara.

²⁵ Gidda ade Waa ožammanaraanun kasisaminaro maragade abire ul kažiyerusaalemi tos seeyinnara.

²⁶ Hikkina ul kamek'edoonyayinna ul kažakkaayayi kagira ibaaddo kawaa Iyyerusaalemi kagiro hiyyeessaalun maragade kagarggaarsa fezitisooyi farin mankkodootateen maraanya.

²⁷ Hikki gargaarssana fezitisooyi kakkoonsiseeran kadootisaro mankkollee maraanya; Ayizaab Ayihuudine wota somma ožayaana ohedeedamaaraan gollee isona somma osooyeti Ayihuudi gargaarin mankkodootisaro maraanya.

²⁸ Haanssun hikka kakukkužamero maragade Iyyerusaalemi tos geesi sisigure feložoottee kakkogussaye goorata ulkisinne emeeyire isin diire ul kažisifeeni seeyinara.

²⁹ Isin tos kakkožemeeye goorata uuso kakiristoosa mig yeli aati emeetanokkee addeesara.

³⁰ Abbilaalttee! Garakkee Waa tos ebaataa, felone wota moožabatanokkeeyi in goggogarggaarttanun Goottakkaani Yesuusa Kiristoosaanna Ayyaana K'ulluukkikotti geelanjje ebaatara.

³¹ Isin iin kakkožebaayinattaan ul kayihuuda kagiro Waa kažammanoon ibaaddokotti genekko ani goggohesiroonna Iyyerusaalemi ogiraan feložotti Waa ožammanaraan dollee atamano goggogirrawunya.

³² Hikkina kakkollee goorata fezi tawaa golletee gegelooyi isin tos seeyigure isinne wota goorata kic'c'aruun adallaayin dootara.

³³ Kanogoddhaa Waa Hedo isin dubbane wota halleeto! Hamiinzi.

16

Tap'awuloosa nogodda ul karoomii kagiro amaniilun

¹ Febeni takinkira katamaayi min kažebii tahandddatto tažabddantte abbat-taani laano goggoožaddeessanun dootara.

² Ese inna kakkalee kamooggan ibaaddo tagarggaarttetto mankkoleete maraan amaniilun martti k'op'atano kadootisarokki malee mege kagoottayi k'op'ayiddeen eseen kadootisaro kooko dubba goggogarggaarttanun ani hadara amara.

³ Felo oyeesuusa Kiristoosa inne wota ofelaraan P'irisk'k'illanna ent-terkisee Ak'ilaan nogodda geegisa

⁴ Isona in maraan goyiinna duuddo ožekkaasateerenyan; hikkanunna arggetto iso galataara; ani kaalaal anlleennon giraan Ayizaabkko abdit-tisoo tos kazabbaabatero amaniilna kamooggani min kažebinee leere raattuo galataraan.

⁵ Minkkisooyi ebiin kakukkumaro amaniilun nogodda geegisa.

Kažisiya ul horaarje Waayi kažammanero ani kageelaataro Ep'enet'oosiin nogodda geegisa.

⁶ Isinuu tanjiin tadaafurttetto Maaryameen nogodda geegisa.

⁷ Ille wota shaameen ogireewunna ofarameeraan orroo addeesamen ogireen Ayihuudi olleeren fallikkeewun, Andirok'oosana Yuulyaan nogodda geegisa; isona Kiristoosa ammananoo inkko t'aan.

⁸ Mege kagoottayi ani kageelaataro Anp'iliyat'osin nogodda geegisa.

⁹ Felo okiristoosa noonne wota kafelaro kalleero Urbbaanosaanna ani kageelaataro Ist'aak'usaan nogodda geegisa.

¹⁰ Kiristoosa giranoo c'aafamere kakkozatotaameroo Ap'ilisiinna, usumalee Arsit'obulosakokki kaminee ibaaddon nogodda geegisa.

¹¹ Ayihuuditi fallikkeewun Herodiyoninna kanarssisi kaminee ibaad-dokko Gootta każammaneroon nogodda geegisa.

¹² Kagoottaa handdaawun odaafuraran abbajolaalkkaani Tiruufay-naawunna Tiruufosan, usumaleenna ade kagoottaa handdaawun aaloo tadaafurtttona mege kakiristoosa ani tageelataro persisin nogodda geegisa.

¹³ Goottawun handdaanoyi aaloo każaddeesamero Rufoosiina ade in erekisee aani geelataa tagitte Aayetteessanna nogodda geegisa.

¹⁴ Asnikirtoosana Felenggon, Hermmesin, Pattirobaasiinna, Hermmaasiin, isone wota tagitto abbilaalun nogodda geegisa.

¹⁵ Fillegosoasaan, Yuulya, Neriyaanna abbatteessaan usumaleenna olump-paasinna isone wota ogiraan Waa ozammanaraan dubbaan nogodda geegisa.

¹⁶ K'ulluuukki isizanggatanoyi nogodda aata. Kakiristoosa kamooggan min każebi dubba nogodda isinuu farramera.

Kagachchoo gorssa

¹⁷ Abbilaalttee! Isin każagaalssatteettan agaalssisi neebaataa isin orroo kalekalee beeyanona rakkoo kakkeenaro ibaaddokko isizoorayen; isokkona fakkima!

¹⁸ Hikka aankkikki ibaaddo isizottisso kuwaarre Goottakkaani Kiristoosaan lakkohanddaaran. Ayees onzomooyisaa fayyankkakki ibaaddokotti wodana sobaraan.

¹⁹ Handdaanokkisin dubba maaleeran hikkaniinna ani aaloo geggelaayera; golleenna każidan kallee ayesuun k'aroolee, kameellan kalleewun fayyankkanzi goggoleetanun dootara.

²⁰ Hikka gofeltteen nogodda kasisara Hedo saami s'alaye luk'k'ażoottisin hegeli c'anc'c'anara,

Tagootta Yesuusakkotti sino isinne wota halleeto.

²¹ Inne wota kafelara T'imotoosa usumaleenna ade Ayihuudi fallikkee olleeraan Luk'ijoosa, Iyosonina Sosip'atirosa nogodda farrameeran.

²² Hikka handdaa kas'aafera ani T'ert'ijoosina mege kagoottayi nogodda farrama.

²³ Inna hittanii kagiro min każebi dubba kamarittiisara Gaayoosa, usumaleenna, ade katamaakkoki odonnati każabanaaye Eerasit'oosi, ab-bikkaani K'uwart'oosi nogodda farramaraan.

²⁴ [Goottakkaani Yesuusa Kiristoosakkotti sino isin dubbane wota halleeto! Hamiinzi.]

Kasommaa ebi

²⁵ Ani kalallabaaro kageggeloo haafura gara kayesuusa Kiristoosa kasegaamaro handdayinna gees kat'awookko haggazabere siyyame każaddallaatero, gidda ade kamutero tarummi hoolkkotti garane Waa ammanokkisinii goggożallitanun isin yelin daanddaara.

²⁶ Gidda adde hitti rummi muttetta; jiruu jiroommakki Hedokokki ajaja dubba ammanire goggożajajaamiroon kahegerool mas'aafakokki garane gosa dubba goggożaddeesiroom leera.

²⁷ Usu kaalaal k'arumma każabo Hedo koo, Yesuusa Kiristoosakkotti garane jiruu jiroommaan galata haggeewo! Hamiinzi.

Kafaramero P'awuloosakkoki Handdaa Kagalaatiya Ibaaddo Tos Tabano

Fayyiisano kayesuuusakokki gara kaayeesara kawongala haafura banze banzee lallabaamaa Ayihuudi kallenoon gira ibaaddo atataa kakkoseetenkokki jilbaa «Amanii liin kazooriti seera feloo hayisiin dootisara mu lakkodootisaroya?» taamatta hoosiin wota keete, tic'c'artti Isiyaayi k'alaada karoomi talleetette Galaatiyayi kagiro kamooggan min kawaal orroo «Ibaaddo Waayyaa horee goggok'ullooyiro Yesuusa ammananokisoo kaaal anlleennon giraan gara kamusene kasisamero seera feloo hayisiin dootisara» amaa P'awuloosa kak'uk'amare ibaaddo gire.

P'awuloosa hikka kagalaatiya handdaa kakkoons'aafera hikka agaalssis kabitattoyero ibaaddo likkiikki ammano tonssa kakiristaana giri tos abbaabinya, P'awuloosa Yesuusa Kiristoosaan kafarmero laano addeesisa haggazabara, faramanowun kazumera Waayya kuwaarre ibaaddo laanawaattina fareentteessa Ayihuudi kalleenon giro ibaaddo tos laano kalekalee beese agaalssisara, kagachchoo foolssijjool orroo kakiristaana giri Yesuusa ammananoo tahelamatto geelanjekko kabeyaaro laano agaalssisara.

Raattoo Hikki Mas'aafa Kazabera

Tabano 1:1-10

Kap'awuloosa faramanokokki odonnati 1:11–2:21

Sino tawaakki wongala 3:1–4:31

Balchchumma takiristaanana ammano 5:1–6:10

Gudisano 6:11-18

¹ Ibaaddokko goorttun gara kaibaaddonne kafaramero anlleennon gi-raan Yesuusa Kiristoosana goyikko kakkeesero Waa odooyi kafaramero in P'awuloosako.

² In wota tagitto abbalaal dubbakko Galaatiya kagiro Waa taammanatto abbilaal dubbaa.

Galaatiyayi kagiro k'ulluukki min kamoogganun

³ Aabbokkaani Waakko, Goottaa Yesuusa Kiristoosakko sinona nogodda isinuu halleete.

⁴ Waa Hedo kaaninna Aabbokkaanitti fezi, hikka kameellan alamikko no haasin c'ubbakkaan maraan isiizottessa sisate.

⁵ Jiruu jiroommakko taa jiruu jiroomma geeroon Waawun kabaja halleeto! Hamiinzi.

Wongala kooyya

⁶ Takiristoosa sinoo isin kauumero Waa Hedo iisseddeene, kakkalee wongala tos hikkamalee jeertteen abbaabatanokkisin in saadisara.

⁷ Rummi malee gollee kakkalee wongala laagiro. Isin kasossoysisarana kakiristoosa wongala woc'ac'iin kadootara kookkoo ibaaddo gira.

⁸ Ayesuun gozameen no goleenenna goorttun kadaruure erggichcha no kalallabinenno Wongalakkko kakkalee wongala isinuu kalallabee usu jiruu jiroommaan kak'anggaame halleewo.

⁹ T'ayine no goggozaminnenno giddanna ade ani amara, maayyona kaatatteettaankko kakkalee kalekki Wongala kalallabee usu jiruu jiroomman kak'anggaame halleewo.

10 Gidda ani kaqidankki amamiin kadootisara ibaaddo dolleeya muu Waa dolleeya? Muu ibaaddo geggelaayisin dootatara? Ibaaddo geggelaayisin kadootataro leewa Kiristoosan kahandaaro lakkollaare.

P'awuloosa waayi uumamano

11 Abbilaalttee, ani isinuun kalallabeera wongala ibaaddo kamet't'eero liwaatti goggozaddeesawun dootara.

12 Maamisikki ibaaddokkona lakkotaatayero; maayyokkona lakkotaagaalsayero; hikkana Yesuusa Kiristoosakko atayera katuserana usuya.

13 Ani t'aye kaayihuudi ammanooyi misimisii gire, Waa kaayammanaro ibaaddo misii aaloo horoorare baasin misimisii dootere maaltteettan.

14 Kaayihuudi ammano ooratanooyi geeskkeeyi haryaattee lee kagire kamooggan Ayihuudi dubbakko roorare; woga kaayodolaalna aaloo hawzisataa gire.

15 Ayesuun gozameen; Aayetteetti gedeemikko haggazabere kaayassaabera sinotteessaa kaayuumera Waa,

16 Ayizaab t'eeed garakkeessa goggolallabiroom Waa erekkeessa iin tusin kakkodotere goorata; maamisikki ibaaddone wotana lakkomakkarero.

17 Inkko horene ofarameeraan olleeren tos taayyerusaalemi katamaayi ogiraanne wota eselin lakkobeere; ayesuun gozameen goorsewa ul kazaarabi tos seeye; adena demaasik'o tos abbaabaye.

18 Esekkona gees seedkko abbaabatere P'et'irosane wota eseli ayeesin taayyerusaalemi katamaa tos seeye; usu wotana arri tomonkko keen adallaaye.

19 Ayesuun gozameen kagootta Yesuusa abbi Yayik'ooba kuwaarre; ofarameeraankko maayyona lakkoddeero.

20 Isinuun ani kas'aafaro ayees Waa horee t'ara ayeesiwaatti addeesise segaara.

21 Esekko abbaabayere; ul kasooriya tonssa kakkilik'ya tos seeye.

22 Kiristoosaayi kaayammanare Ayihuudikokki min kaayebii ibaaddo kamooggan in dee lakkokaso.

23 Iso gozameen; «T'aye noo horoora kagire ibaaddoti, hittakko horeene baasin dootaa kagire ammano gidda lallabaa gira» taayamatto odu taalaal maaleen gireen;

24 Alantti teeyi Waa galataare.

2

Ofarameeraan p'awuloosa atateen

1 Gees tomonkko afarkko abbaabayere, ani kallami Iyyerusaalemi kata-maa tos bee, usu goorata Barnnabaasi in wota gire, Tiitona in wota aate seeyeere.

2 Ani kakkoseeyera Waa goggotusekki maleeya; hittakko horene kafelerona leere gidda kafelara addakki lii goggohesonkko amere Ayizaabn kalallabaaro wongala ojijinjiin olleeraan horehaye'en ofelaraawun ani metekkeewun iso addeesisera.

3 Inneta kagire Tiito kagirikki ibaaddo golleenna goggohamas'isamiroon ani usuu gutii lakkohunnoome.

⁴ Hikki ayees kakkoonkeera toottoo tat'araa abbilal Kiristoosa Yesusaa no tahelanneno balchchumma basi aati diiyumma tos abbaabin hulluk'een tabeen.

⁵ Hikki ibaaddon kookkiinna duuddo lakkoziminaminno; haanssun hikkina tawongala rummi isinne wota ataayi goggogirttanya.

⁶ Horehaye kageggeesaro aani lee kamutaro ibaaddokokki ayyonnatiin in lakkot'ibaro; Waa bebbeedi tažibaaddoo deegure lakkofirrdaaro; hikki ibaaddona handdaakkeewun kažadera ayees laagiro.

⁷ Ayesuun gozameen P'et'iroosa Ayihuudin wongala goggolallabiroon hadara usuun goggosisanttettokki maleenna Ayizaabn wongala goggolallabiroon hadara sisamano addeesen;

⁸ P'et'iroosa Ayihuudin kafaramero lii goggohanddayiroon kayelera Waa Hedo, inna Ayizaabn kafaramero lii goggohanddayiro in yelera.

⁹ Mete leen omutaraan Yayik'ooba, P'et'iroosana Yaannisa iin tasisanttetto sino kakkozaddeesareen goorata, inna Barnnabaasi gargaarin hiži too leen keen; esekkona noo Ayizaab tos, iso adeen Ayihuudi tos seeyin hiži too leenne.

¹⁰ Ataayiseen hadara kažameeraan hiyyeessa gargaarano goggožisoonkko kaalaalya; aninna hikkawa felin halchcha abanaaye.

P'awuloosa P'et'iroosa hadise

¹¹ P'et'iroosa anis'ookkiya tos kakkožemeetere goorata, addeesame shirme mankkogire maraan usu horee hadise.

¹² Kookkoo ibaaddo Yayik'ooba kafarerera ul kažanis'ookkiyakko emeetanokko horeene, Ayizaabne wota aamaa gire; iso kakkožemeteen goorata ade tahamas'isanttetto una abssatere Ayizaabkko isižootteessa kale yelatere haargalano haggazabe;

¹³ Kookkoo tažayihuudi una kalleere Waa kažammanara ibaaddona kap'etiroosa ifissaaddanati usune wota lee, Barnnabaasina hahesooni ifissaaddanatikisooyi tabe gire.

¹⁴ Handdaanoko tawongala rummi aani liwaatti kakkožaddeese goorata, ani Ans'ookkiyayi Waa kažammanaro ibaaddo dubbaa hore p'et'iroosane haa ame; «Ati Ayihuudi laa giraan, seera kažayizaab kuwaarre seera kažayihuudi lakkogiratto; hayya Ayizaab seera kažayihuudii goggosesseerawun misii isoo hunnoomattaa?

¹⁵ «Noo alattaanun Ayihuudi kuwaarre, *«C'ubbaaleyi olleeraan Ayizaab aani lakkonno.»*

¹⁶ Ibaaddo Yesuusa Kiristoosa ammananooyi k'ullowara kuwaarre, seera kamuse ooratanooyi k'ullooyiwaatti kanssowa. Haanssun seera kamuse ooratanooyi halleenon, Kiristoosa ammananooyi goggok'ullooyinno noonna andde Yesuusa Kiristoosaa ammanenna; seera kamuse ooratanooysi maaayyona Waa horee lakkok'ullowaro.

¹⁷ «Kiristoosa amaniilnne k'ulloyiin godootannon, noo isižoottaanii c'ubbaaleessa leene mutanna; hayya Kiristoosa c'ubbo goggobalzaaron yelara! Ijjii lakkoyelaro!

¹⁸ Ani kadiigero kaseera woga abbaabe kafelaro gollee, ani metek-keewunwa seera kabaasaro laano addeesisara.

¹⁹ Waawun girin, gara kaseerane goye kažassaabamero aani seerakko kale-beera.

²⁰ Ani Kiristoosane wota kasuwamerokki malee goyera, goortta ani isižootteewun lakkogirnnaro; ayesuun gozameen Kiristoosa in orroo girnnara.

Giddana sooyi kagirnnara giri in kageelaateronna in maraan isi²ootteessa roorissate kasisatero ere kawaa gutii ka²abo ammanooya.

21 Ani sino tawaa lakkoyerasinaro; k'ullummaa gara kaseerane tahelamatto gollete, Kiristoosa adda kamaaddinootun goye amanooya!»

3

Ammano muu seera ooratano

1 Isin oshaadoon ul kagalaatiya ibaaddo! Ayesuun go²ameen ayyoya isin kagooyate? Yesuusa Kiristoosa kasowame malee horettisini addeesame misilii aani mutaa gire.

2 Ani isin dollekko ayees koo kaalaal addeesin dootara; Ayyaana ka²atatteettaan seera kamuse ooratanoya muu wongala kallabamero ammananooyiya?

3 Hikkamalee isin oshaadoonttan? Ayyaana haggazabteedden k'ofa ta²ibaaddoyi gudisin dootaattan?

4 Wongala maraan ta²atatteettan rakkoo ogiraan tamaaddinon gollete, hitta gitatti rakkoo ka²atatattan addaya?

5 Waa ayyaanakkeessa kakkosisera, isin orroo baasa kafelara seera kamuse mankko²ooratgewuniya muu kamaaltten mankko²ammanatteewuniya?

6 Alla Abraame heda; «Usu Waa ammane; k'ulluukki lee tootaame.»

7 Goortta hin²i o²ammanaraan yiis ka²abrahame laano addeesa.

8 Waa Ayizaab Yesuusaa ammananoo kak'ullooyisinaro k'ulluukki mas'aafa t'aye deegure, «Ayizaab dubba kuyyeeyi sommaasaminara» amaa wongala t'aye Abraamen addeesise.

9 Haanssun Waa ka²ammanara ibbaaddo dubba Waa ka²ammanero Abraamene wota kasommasameya.

10 Seera kamuse ooratanoo o²abddataaran dubba k'anggo orroo giraan; alantina «Kaseera mas'aafa kamusee kas'aafamero dubba kafeloon kak'k'anggaameya» amame s'aafamera.

11 «K'ulluukki ammanoo neefo girara» mankko²amameroon, maayyona Waa horee seeraa k'ullooyiwaatti ka²addeesameya.

12 Seera ammano gutii ka²ukumamero lakkoyo; ayesuun go²ameen, «Ibaaddo seeraa girin kadaanddaara ajaja kaseera dubba gogudisiroya» amame s'aafamera.

13 «Gaa gutii kasuwamara dubba kak'k'anggaameya» amame mankkos'aafamero maraan, Kiristoosa noo maraan kak'k'anggaame leere kaseera k'anggokkona wodoo lee beesera.

14 Abraamen osisameeraan somma, gara Yesuusa Kiristoosane Ayizaabin goggogeerawunna wodoo lee beesera; hikkina Waa sisanara ka²amero Ayyanaa K'ulluukki ammanoo goggo²atannoonya.

Ka²ooriti seerana ka²abddii haafura

15 Abbiaalttee; ka²arri arrii ka²ibaaddoo girii ka²addeesamero masuussa yeli ani isinuu segiiro, o²ibaaddo ammato kooyikkii go²abateen abbaabayi maayyona iggilisin goorttun usu gutii adin kadandaamoonkki malee, hitta haajaayi golleenna usumaleewwaya.

16 Ka²abddii haafura kasegaamera Abraamena sannitteessawunye, k'ulluukki mas'aafa, ibaaddo kamoogganun goggosegamaroon,

«Saannitteessan» lakkōzamaro; ayesuun gozameen ibaaddo koowun goggosegamaro, «Saannittawun» amara; usuna Kiristoosaya.

¹⁷ Goortta ani każamera hikkaya; gees afar boolenna sonddomkko haar abbaabatere kasisamera seera, t'aye Waayi ożataateeraan ammato baasire każabddii haafura lakkōziggilisaro.

¹⁸ Rittii eelano seeraayi lii girewa, każabddii haafura lakkohelamare; Waa ade sinotteessa każabddii haafurane wota Abraamen sisera.

¹⁹ Hayya seera kakkonsisamera aalantti metta? Seera kakkożadamera Abraamen abiddii tasisantteta sannii taażemeetto giiniya; felo omeellan tusinya, seerana kakkożemeetera Waayinna ibaaddo t'eeze kagiro ibaaddotin gara każerggħichchane segaamereya.

²⁰ Halleewo kuwaarre t'aye kawogarisara una too taalaal lakkoyo; Waa ade kooyya.

Seera kakkonsisamero aalantti

²¹ Hayya seera kawaa każabddii haafura kadiidaroya? Ijjii lakkoyo; seera kakkoonsisamero neefo helmissisiin lii girewa, ogiraan k'ullumma gara kaseerane helami girattewa.

²² K'ulluukki mas'aafa ade alami dubba c'ubboo kashaame laano awwaj-jara; hikkina Yesuusa Kiristoosaa tahelamatta abddi ożammanaraan dubbaan goggosianttoya.

²³ Hikki ammano emeetanokko horeene seera tonsse oshaaminenno leenne, ammano taa addeesamiroon ginnoon c'ufame gire.

²⁴ Haanssun ammanoo goggok'ullooyinno seera Kiristoosa tos kageegis-aro raa lee.

²⁵ Gidda ade hassu ammano mankkożemeete maraan goorttanun taseera rakkoo hegeli lakkonno.

Yiis kawaa

²⁶ Dubbana Yesuusa Kiristoosaa ammananooyi yiis kawaattan;

²⁷ Kiristoosane wota koo goggolleetanun ot'ammak'anttettan dubbana Kiristoosa sarssatteettan.

²⁸ Ayihuudina giriikki, diyyiinna balchħakki ibaaddo, babbaarnna helelletti t'eeze assaabinje laagħitto; dubbana Kiristoosa Yesuusaa koottaan.

²⁹ Kakiristoosa golleeten, isin tażabbraame sannittaan; każabddii haafurakki malee ożeelinattanttan.

4

Yiis kawaa

¹ Giddanna ani kazamara hikkaya; kazeelnara yiittiti talleertti, durmma dubba tatteessa golleeten, diyyikko kalekallee lakkoyo.

² Aabbokkeessa kamurtteessera goorata taageeroon ozooraraanna ojinaasaraan hegeliyya.

³ Nonna usumalee Ayyaanayi ganaa yiis leene takkoginnee alamikokki agaalssisi hegeli leenenne diyyinnati iminamnne ginne.

⁴ Ayesuun gozameen Waa kamurtteessera gees kakkogee goorata, Waa helellettitiko każumulamerona, seera kamusen każajjaamero Erekkeessa fare.

⁵ Hikkina kalleara seera kamusee ajajaamaa ogiraan wodoo liinna noonna yiis kawaa goggolleenon yelinya.

⁶ Aalanttina Yiiskkeessa mankkoleewun Waa, «Aabbo Aabbokke» ami kakkōziyyinno erekkeessakki Ayyanaa wodanattaani tos fare.

7 Haanssun hittakko horenbaan eretta kuwaarre diyyii lakkotto; ere mankkolleete maraan, Waa ku kaæelnatto yelera.

P'awuloosa ul kagalaatiyakki ibaaddon shaadano

8 Waa addesanokko horeene, yadalii tisooyi Hedool olleenootun diyyijjool leeteen gitteen.

9 Gidda gozameen Waa ayyoyyo addeesettaan; suurewa ade Waayi addeesanttettan. Hayya kallami laafakkina kamaaddinoon hedool tos misii abbaabattan? Abbaabayinna usuun diyyii liin dootaattan?

10 Kalenzi olleeraan arrijjool, diginnijjol, almmajolna geesjjoal kabajjataan.

11 Isin maraan felooyi adda kaharero aani leere ani abssatara.

12 Abbilaaltti; ani isin ebaatara; ani isin aani goggolleeroo isinna in aani laa. Isin koonna in lakkomiirætteetan.

13 Isin goggokassaanii horaarje isinuun wongala kalallabeera, hawæamkokki aalantyi.

14 Hawæamikki isinuun c'aafitii lee giranttuunna duuddo lakkohifatteetan; goorttuun lakkot'ik'attettan; ayesuun gozameen erggichcha kawaa aani, suurenna usu Yesuusa Kiristoosa aani yelatteen k'op'atteettan.

15 Ayesuun gozameen hanzu geggeloæottisin hagge seeteen? Daanddamewa ilæoæottisin golleenna suure beesi osissaan aani lii giranokkisin ani metek-keeyiwa atotinara.

16 Ani rummi isinuun mankkosegeero maraan diinakkisin aani lee mute?

17 Aakki ibaaddo isin isiæottisoos tos aatin is's'aamaraan; lakkotidaneenyo; isin kakkondootaraan nookko kale goggobeetanunna isoon ataayi goggoy-aaddawunya.

18 Idaneen talleertti kawudittaamaro laano kaæidankkiya; hikkina liin kadootisara arggetto kuwaarre ani isinne wota girantuun kaalaal lakkoyo.

19 Ani kageelaataro Yiiskkee; Kiristoosa isin orroo taamutiroon gin isin maraan adena tazumulla c'ink'ii orroo gira;

20 Isin maraan girddi amere c'annak'aamera; gidda isinii orroo mutire kaletti hezii ayeesin misii geelayere!

Ta?aggaarina tasaara masuussa

21 Isin kaæoriti seerakko hegelle girin kahalchchattan alla segaa; seera me amaro lakkomaalttetaanya?

22 Abraame yiis lama abanaaye; koo diyyitikko kakkalee ade balchchatti heleeltitikko umulamano mas'aafa k'ulluukkii s'aafameria.

23 Usuun tahanddaatto talleetette heleeltitikko kaæumulamere ere bab-baartti, fezi tazibaaddoo maleeye; balchchatti heleeltitikko kaæumulamera ade abddi tawaakki haafura maleeye.

24 Hinzi heleeljja ammato lama mankkotusanaan maraan, hikki ayees masuussa aani kadiyamaroya. Ammato ohoraarjee tasiina wodamikko golleenna, diyyummaan kalleero yiis tazumulattotta; esena Aggaartta.

25 Goorata Aggaari kaæarabi ulii taggitto tasiina wodamii masuussamatta, gidda taggitto Iyyerusaalemi aani laatta; yiiskkiseenneta diyyummaa gitta.

26 Elekko talleetetta Iyyerusaalemi ade balichummaa giratta; esena Aayet-taanitta.

27 «Ati yiis tazumulloon maseena; geggela!

ati umulaa abami takkasoon, **illillii** ami iyyii,

Entter tazabto heleeltitikko roortte,

entterkalliitti heleelitti yiis kamooggan abtta» amame s'aafameria.

28 Goorata abbilaaltti; isinna Yissaak'a aani kaabddii haafurakokki yiisttaan.

29 Usu goorata fezi taibaaddoo malee kazumulamera ere babbaartiti, hunna kawaakkokki Ayyaana kaumulamero horoore; giddanna usumaleewwaya.

30 Ayesuun gozameen k'ulluukki mas'aafa memara? «Diyiti erekkisee wota beesina; ere kadiiyyiti kabalchaati erene wota lakkoeelaro» amara.

31 Haanssun abbilaaltti; noo balchchanzi kuwaarre kadiiyyiti yiis lakkono.

5

Kiristoosa tahelamatto balchchumma

1 Kiristoosa no balchchumma kabeesera balchchummaa goggogirnnonya. Haanssun tahelatteettan balchchummaa ataayeen gira; kallami kadiiyumma hark'k'oota aroozabantteen.

2 Ani P'awuloosa isinuu kazamara hikkaya; isin «Hamas'isamin dootisara» amiddeen gohamas'iisantten Kiristoosa isinuu ijiji isinuu lazo lakkoeaboo.

3 «Hamas's'isamano iin dootisara» amere kahamas'iisamara dubbaa «Seera kamuse dubba gudisano kahesoon laano» adena kallami addeesise ani segaara.

4 Isin seera kamuseeyi k'ulloyiin odoottattaan, Kiristoosakko kalebeetettan, sino tawaakkona fakkintteettan.

5 Noo gozameen kawaan Ayyaana tak'ullummaa abddi ammanooysi oorayinanna.

6 Kiristoosa Yesuusaa abddayi gogirnne, hamas's'isamano goorttun hamas's'isamano waatti lazo lakkoeaboo; lazo kaababa geelanjee katusamaro ammano kaalaalya.

7 Hittakko horene Kiristoosa wota kagitten girikkisin kaabankkiye; hayya gidda isin kahanduddufise, rummiwunna goggohanddayinonkko kattire ayyoyya?

8 Hikka aankkikki sossobano isin kaabumero Waakko kaabemetero lakkoyo;

9 «Irisho uc'c'ari kamulaamero kaami dubba keesatta.»

10 Goottaayi kaabatthaan koonnatikko kakkalee yaada isinuu giriwaatti ani abiddataro. Isin girddi kaabisa maayyona gollee, maayyo firdda atayinara.

11 Abbilaaltti; hittaari gin gara kahamas'iisamano kalallabaaro gollee, hayya gidda gin Ayihuudi in mewuun horooranan? Usumalee lii girewa, takiristoosa masik'alii handuddufo laano hesi girattewa.

12 Isin kagirddisara ibaaddo kakkiso hamas's'isamano kaalaa halleenoon giraan isizoottiso hasangoomisateen!

13 Abbilaaltti; balchchanzi goggoleetawun uumantteettaan; balchchum-mattisin adde kasoooye halchchakasin kakkobiyaattan arooyelatteen; usukko koo kakkaleetun geelanjee hahanddawo.

14 Seera kamuse dubba haafura kooyi raattoo abamera; hikkina, «ibaaddo dubba isizoottaa aani geelaa» kaabamroya.

15 Ayesuun gozameen isi isirroo isi oddishattaanna isizorroo isizisi omirzaattan golleeten, goggobaannonkko isizoorayeen.

Ayyaanaa sesseetano

16 Goortta Ayyaana K'ulluukki gira amara; halchcha kasoooyena aroofeltteen.

17 Aalanttina, halchcha kaabaddo Ayyaana K'ulluukki kadootannon, Ayyaana K'ulluukkinna halchcha kaabaddo kadootannon halchchara; hinzi

isiżisirroo mankkodiidaraan maraan, kadootattaan felin lakkodaanddaatan.

¹⁸ Ayyaana gosessetten ade, seera kamusekko hegelle lakkottaan.

¹⁹ Halchcha kazibaaddo każaddeesameya; isona shaarmmut'umma, battin-nati, rarragatano,

²⁰ Tolchcha hedoyisatano, moru, isidiidano, engge, t'iibbe, amaraanje, isi geelatano, kalekaleebeyano, adumaa;

²¹ Gaabbi, setaano, c'ubbo tos ogeesaraan duddurano, adena hikka aankkikki kalleya. T'aye ani goggosegeeroo, giddana ade seerisara; hikka ofelaraan dubba wononni kawaa lakkoeelinnaran.

²² Ayyaana K'ulluukkikotti il ade geelanje, geggeloo, nogodda, obssi, anjjire, idane, abddi,

²³ ibaaddoon neyaano, isiżooratanoya. Hikka aankkikki kattirra seera laagiro.

²⁴ Kiristoosa Yesuusa ogiraan halchcha kazibaaddo kameellan halchchana dootikkeessa wota suwaateraan.

²⁵ Ayyaana K'ulluukkii ogranno golleene, Ayyaana K'ulluukki gog-goggegesaro sesseenna.

²⁶ Isiżisirroo nanattaatanna gaabbaa adda kamaadinooni lakkod-haadanno.

6

Ibaaddo dubbaan tażidān felano

¹ Abbilaaltti; ibaaddoti koo c'ubbo orroo tabi gomute, Ayyaana K'ulluukki osesseyaatthan isin anjjiree abbaabin dootisara. Ayesuun gożameen atina goggoc'aafamonkkko isiżoottaa oora.

² Koo kakkaleekkotti sidane haside; hikkaniinna kakiristoosa seera felooyi hayisattaan.*

³ Ibaaddoti koo koonna kallayi «Ani kakkaleekko rooraa» ami gohede, isiżootteessa sobatara.

⁴ Ibaaddo mete metee felożootteessa hak'ok'k'orato; eseko horenbaan, ibaaddo kakkalee wota isiżoottessa haherregannoni, isiżoottessaan kat'aadaro helatara.

⁵ Aalantina mete metee ibaaddo sidanetteessa sidayin dootisara.

⁶ Maayyona haafura kawaa każagaalssatara, każidankki kalleero ayees dubba każagaalssisarone wota hahededame.

⁷ Isiżoottisin aroosobatteen; Waa lakkok'ac'ifamaro. Ibaaddo kawut'atero usuwa tagatara.

⁸ Halchcha kazibaaddonyi kawut'atara, halchcha kazibaaddokokki goyi ginnara; Ayyaana K'ulluukki gegglāayisin kawut'atara ade Ayyaana K'ulluukkikko jiruu jiroommaki giri helayinara.

⁹ Haanssun kazidankki kooko felanakko lakkoharanno; abddi gogoosannon likkiikki goorata gogee wut'a kukkuyisayinanna.

¹⁰ Haanssun iddilii gohelanne ibaaddo dubbaan adena Waa kazammanaro ibaaddon min olleeraawun kooko kazidan felnna.

Gorsana nogoddana

¹¹ Kajiinjjiin fidaleel ani misimisii genetteeyi goggos'aafero diyaa.

^{5:17} Rom. 7:15-23. * ^{6:2} Feloo hayisattaan: kookkoo kahorkkoo mas'aafal «Feloo hayisa» amara.

¹² Kasaree kalleero ayeesi mutin kadootatara ibaaddo gogohamas'isanttaanun hunnoomin dootaraan; hikkana kakkonyelaraan masik'alii gutii kagoyer Kiristoosa maraan goggohorooramokoya.

¹³ Iso soozoottisinii hamas's'isanoyi dhaadayin amaa gogohamas'isanttaanun dootaraan kuwaarre, ohamas'iisameeraan isona duuddo seera ozoorataran lakkoyaan.

¹⁴ Ayesuun gozameen ani kakkalee kakkodhaadataro lakkoozabo; Goottakkaani tayesuusa Kiristoosa masik'alii kuwaarre kakkaleeti dhaadatano inkko hafakkime; hitta masik'alii alami kagoye aani inkko kalebeera aninna kameellan alamikko kalebeera.

¹⁵ Hamas'issamanona leere hamas'isamanawaatti lazo lakkoozabo, lazo kaazaba Yesuusa Kiristoosaa met't'a taazusub laanoya.

¹⁶ Hitta fareen debee kasessetaro dubba, gosa kawaa kalleero Isiraeel gutii nogoddana shaaga halleewo.

¹⁷ Ayees gudisaanna, ani Yesuusa Kiristoosa maraan kaazatayeero karakkoo maatama soozotteeyi sidayera, hittakko horenbbaan maayyona in lakkorakkisiro.

¹⁸ Abbilaalttee; Goottakkaanitti tayesuusa Kiristoosa sino isin wota halleeto; hamiinzi.

Kafaramero P'awuloosakkoki Handdaa Każefesooni Ibaaddo Tos Tabano

P'awuloosa Każefesooni ibaaddon kas'aafera handdaa dubbaankkona hore kinttib kakkosisa «Halchcha kawaa goggolleeroo daruurnna uliinna kagira met'tajjool dubba isiąatire koo kakiristoosa odonniati hegeli tagirraan arri kakkogeete gorataayya» (1:10) tażamatto k'ofaayiya. Adena Yesuusa Kiristoosane wota koo liigureen sannii tažibaaddo dubba too goggolleeto hikka kazatii halchcha felooyi goggohayisiraanun gosa kashaadisaroya.

Handdaa każefesoonii tahoraarjee banżee s'aafiti raattonatikokki gara tahaggabero metetti k'ofa balzaasaa. Waa odo gosakkeessa misii assabatero, erekkeessa Yesuusa Kiristoosaa c'ubbokkisoowun haheso amamano helateeren misii iso balchchanzi leeraan, kazatii kazabddii haafura kawaa Ayyana K'ulluukkokki garane misii addeesamero tusara, tallami banżee ade s'aafiti onabbabaraan raattokki girikisooyi Kiristoosaayi kazabaan raattonati karrummii goggolleeroo iso misii girin dootisaro shaadisara.

Ibaaddo Kiristoosana wota tażabo esella misii raattonati abo kalekaleekki leflikko bee kazayeesamaro ayeesii mutera, min kawaa maar malee golleero Kiristoosa ade maarkokki mete maleeya, min kawaa gimbbe aani golleero Kiristoosa ade minuun mina afarruun metekki eżemoyya, min kawaa oori malee golleero Kiristoosa ade entterya, s'aafiti gara kakiristoosane tamutetto sino tawaa aaloo saadisaa kakkozayeesiro goorata golate kagiro ayees tusara, ayees dubba usu kakkodeyaara takiristoosa geelanjjee, jaarsso laanokkeessa, haheso amano, sinonna nogoddakokki garaneyta

Raattoo Hikki Mas'aafa Każabera

Tabano 1:1-2

Kiristoosana min kawaanna 1:3–3:21

Kiristoosaa kahelamaro giri kazusub 4:1–6:20

Gudisano 6:21-24

¹ Feżi tawaayi Yesuusa Kiristoosayi kafaramero P'awuloosakko, Yesuusa Kiristoosaa ożabddameeraan,

Tażefesooni katamaayi ogiraan k'ullooleewun,

² Waa Aabbokkaani Goottaa Yesuusa Kiristoosakkotti sinonna nogodda isinuun halleeto.

Kiristoosaa ohelamaraan somma ożayyaana

³ Daruuriij ogiraan somma ożayyaana dubbaa Kiristoosaa no kasommaasatera Goottakkaanikki Yesuusa Kiristoosakkoki Hedona odo kalleera Waa hagalataamo.

⁴ K'ulluunżina tuffi kallayinzi linne geelanjjee usu hore goggomunttoo alami hamet'amoon giraan horaarjee Kiristoosa no assaabe.

⁵ Feżi tawaa tażidän leetedde Yesuusa Kiristoosan yiis goggolleenon t'aye murttesssee.

⁶ Hikkina kageelaamero erekeessakki garane dannabaa noon tasisero takabajaanttetto sino goggosommaasanttoya.

⁷ Sino tawaakokki ammagamanokko kakkeeyi erekkeessakki iigi wodoo leenenne c'ubbokkaanikkona haheso amamano helanne.

⁸ Sinotteessa k'arummana malabano dubba jiinase noon sise.

9 Waa anjjirettessaa Kiristoosakokki garane t'aye goggohalchcherokki malee fezitteessatti hool goggozaddeensso yele.

10 Goorata goggee Waa felo gutii kahaayisinara halchcha daruurnna ulii tagitta met'ta dubba raattoo koo kakiristoosa odonnati hegelii goggogirttonya.

11 Ayees dubbana fezitteessa kafelara Waa t'aye goggohedero malee kakiristoosakokki garane unatteessa goggolleennon no assaabera.

12 Hikkina kakkonlleera Kiristoosa abddi yelataa ohoree olleenenna kabaja tawaa galataanooyi goggotunssonya.

13 Isinna fayyinnakkisinkotti odu tazidan kalleero haafura karrummii kakkomaalteinne gooratta Kiristoosa ammantteettaan, adena, usu isinuun sisin abddi goggosiseroo Ayyaana K'ulluukki attamantteettan.

14 Hikkina ayyaana kabajatessaawun galata goggogeeron Waa oottessa olleeraan dubbaan taa wodoo leeroo helayiin taginno rittitaaniwun k'abdoottaaniya.

P'awuloosa ibaaddo ka?efesooinin ebaate

15 Haanssun Goottaa Yesuusaa isin kazabttan ammanona k'ulloolee dubbaawunna tazabttaan geelenje takkomaale arrikko haggazabere,

16 Ani isin ebii shaada isin maraan Waawun galata sisano lakkoziisero.

17 Kabajja kakkoondootisaro Goottakkani kayesuusa Kiristoosakokki Hedo kalleero Waa aaloo goggozaddeessanun Ayyaana kawaakko talleetetto k'arummana muiteen isinuun goggosisiroo ani ebaatara.

18 Isin misitti abddii uumantteettaanna k'ullooleel taezelinnara takabajjaan rittii eeggitatti tammooggantto isin goggozaddeessanun wodanatisinkkonzi illo goggodeenddenawun ani ebaatara.

19 No Waa o2ammanannoon dubbaankko ka2atii kalleero hunnakkessa goggomalabtaanun ani ebaatara, hikki hunnana usu aani ka2atii ataankkeessakki felooyi,

20 Kiristoosaa goyikko keesere tadaruuree ban2ee mina tamerggee hamas'isa mutera.

21 Waa odo Kiristoosa daruuri merggetteessayi kahamas'iisera maamisikki k'alaadakkona odonnati hunnakkona Goottanatikko usumaleenna hikka kagiddanee gees kaalaal anlleennon ka2emeeyinaro geesii golleenna mege dubbakko karooraro kakkabajaame mege sisanooyiya.

22 Waa ayees dubba odonnatikkeessa hegelii bariise, min ka2ebinna dubbaankko karooraro goggolleeroo mete yele shuume.

23 Min ka2ebi kakiristoosa maarya, Kiristoosana min ka2ebiinna ban2e dubbaa kameen dubba ka2ammagaro ammagamanokkeessaya.

2

Kiristoosaayi ardon?i laano

1 Isin baasikkisininna c'ubbokkisinkotti aalantii gootteen gitteen.

2 Usu goorata hikka alamikkokki raa kameellan sesseetaa gitteen, usumaleenna ambbali gutii ogiraan ayyaanajjol kameellankokki hunnajjool kabariisaroon ajajaama gitteen, usuna ka2ajajaamon ibaaddo gutii kafelaro battiikki ayyaanaya.

3 Noo dubbana hittakko horeene iso t'eeze fezi tasooyetinna sammutanikokki yaada debee sesseetaa halchchakkaani kasooyeti ginne, noonna kakkalee aani met't'ataani engge tawaa hegeli ginne.

4 Ayesuun gozameen shaagakkessa dureessa kalleera Waa noon taabotaatii geelanjekko kakkeeyi,

5 Baasikkani ogoone leenneen giraan, Waa Kiristoosa arddonzi yele; isin kakkofayyiteettan sinotteessayiya.

6 Waa kiristoosane wota no goyikko keesera; Kiristoosa Yesusaa banze tadaruureti no usuneta hamas'iisera.

7 Hikkina kaemeetaro geesii Kiristoosa Yesusaa noon tattusero meessa kallayitti sinokotti durumma tusinya.

8 Isin kakkofayyiteettan kaammano garane sinooyiya, hikkina ilabo kawaayya kuwaarre isinkko lakkoyo.

9 Maayyona goggot'aadanonkko taffayyinna sino kakkohelantteta felooyi lakkoyo;

10 Aalantina, Waa t'aye noon ozekkaasero felo oziidan goggofelnno Kiristoosa Yesusaa omet't'aaminenno met't'a tawaanna.

Kiristoosa koo laano

11 Haanssun isin t'ayteen alattaanii Ayizaab olleeteettan, Ayihuudi gene taazibaaddoyi hamas'iisamanoo dhaadataa isin ohamas'iisamoongittan amaa isin habaaraa kagireen shaada.

12 Usu geesii Kiristoosakko kalebeeteddeen, Isirazeelne wota unallaanakko fakkintteeddeen taazammattoo abiddiin allaggatteen; alami gutii abddi kallayinna Waa kallayi goggogitten shaada.

13 Gidda gozameen isin hitakko horeene fakkintteen ogitteen Yesuusa Kiristoosa leeteddeen iigikkeessa gabbalantteettan.

14 Ayihuudina Ayizaabna koo kayelara, kalekalee yeltte tagitte taenggee gimoo^{*} kadiigera nogoddakkaani usuya.

15 Ajaja kaseera wogane wota soozootteessa tire. Yaadakkeesana gosa lamakko koo kaazubukki ibaaddoti issii met't'ire nogodda kaiinya.

16 Masik'alii gutii gowaanoyinna diinannati tire, lama dubbana maar koo yelere Waanneta wogarise.

17 Emeetegure fakkintteen ogitteen isinuunna, gabbalame kagire Ayihuudin kanogoddaa wongala lallabee.

18 Noo dubbana garakkeessne ayyaanakkooyi odo tos gabbalamiin daandeenenna.

19 Hikkakko kakkeey isin k'ulloolee wota ul kookki ibaaddottan, Waawun kaminee ibaaddottan kuwaarre, goortta hittakko danbbeebaan ul kazibaaddokki ibaaddona martti lakkottaan.

20 Ofarameeraaniinna kahegeroolkokki ukumii dhaabbattettaan. Mina afarruun libe kalleera Kiristoosa Yesusaya.

21 Libeenna min dubba raattuo iinsseabayire kagootta k'ulluukki min kawaa liin jiinatara.

22 Isin addeen Waa ayyaanakkeessayi kakkobaraaro min liin raattuo Kiristoosa gimbbamattan.

3

Ayizaabn kafarame P'awuloosa

2:5 K'ol. 2:14. * **2:14** Taenggee gimoo kaamara haafura katusara Ayihuudina Ayizaab t'eeze kagire ammanokokki kaleenna tusara. **2:16** K'ol. 1:20. **2:17** Isa. 57:19.

¹ Hitta aalantii ani p'awuloosa Yesuusa Kiristoosan kashaame kakkoonlleera isin Ayizaabn maraanya.

² La2o tattisin maraan iin tasisantetto sino tawaa handdaanokkee ogiraan maaltteettan.

³ T'aye gabaabbinnaa ani goggos'aaferoo; Waa hooltteessa addeesise raa-gaayi iin tusera.

⁴ Goortta isin hikka nabbabbaa giraan, takiristoosa hool ani misizmisii shaadaro addeesin daanddaattan.

⁵ Hitti hool k'ulloolee ofarameeraawunna kahegeroolun gidda kamutero gitakki kahorkkoo ibaaddon lakkomutere.

⁶ Hitti hool, Ayizaab gara kawongalane Isirazeelne wota raattoo ozeelinaraan, maar kookki mikitaal liireen usumaleenna Yesuusa Kiristoosa talleetotto abddii raattoo ohedeedamaraan laanoyiya.

⁷ Waa hunnakkeesanzi felooyi iin kasisero kasino ilabo aninna hikka wongalaan hakandaaro leera.

⁸ Maamisiinna ani ade k'ullooleel dubbakko kayeraatitaro goleenna, tak'ok'k'oramoon durumma takiristoosa Ayizaabn goggolallabiroon hitti sino iin sisantte.

⁹ Usumaleenna dubba kamet'teero Waayi karorero geesijjool siyameen ogiraan hinza felo konzi hool dubbaan goggotusiroo iin sisame.

¹⁰ Yaadakkeessana gees kazarkkaneeeti min kawaakokki garane middi tammooggan ta2abtto k'arumma tawaa banze tadaruureti ogiraan woyichchaalunna odonnati ozaabawun goggo2addeesanttoonya.

¹¹ Hikkina Yesusaa Kiristoosa Goottakkaani kafelero jiruu jiroommakki halchcha maleeya.

¹² Usuna usuu gutii kagiro ammanokokki garane, balchchummana jabuu ta2abtto wodanaa Waa tos gabbalamiin daanddaanna.

¹³ Haanssun kabajjattisin kalleero isin maraan in tageetotto rakkoyi abddi goggogoosannonkko hadara amara.

Ulka2efesonikki amaniilun ka2ebaamero ebi

¹⁴ Goortta ani Waa Odo horee gilkkeeeyi gilbbisere kakkoonzebaatara hitta aalanttiinya.

¹⁵ Daruurnna ulii kagira min kookki ibaaddo mete metee Waakko mege helayinara.

¹⁶ Maar ka2orroo kakkisini goggo2ataattaanun, ayyaanakkeessakkokki garane kabajatteessatti durummana hunna isinuun goggosisiroo ebaatara.

¹⁷ Hikkina ammanoo Kiristoosa wodanattisinii goggobarirooya. Adena hidiid dagisideene geelanjee dhabbayiddeene,

¹⁸ Takiristoosa geelanje bal2aanna, eeraanna, 'ok'k'imanona boollana eeggitakkiyo k'ulloolee dubbane wota kakko2addeesankokki hunna goggohe-lataawunya.

¹⁹ Hikka malabano ka2ibaaddokko taroorttetto geelanje takiristoosa goggo2addeessawun ammagamano kawaayi ammagamiin goggo2ekkaattaawun ani ebaatara.

²⁰ Goortta no orroo goggofelaroo hunnakkeessakokki jilbaa malee ka2ebaatannokko goorttun kahedatanno dubbakko aaloo roorisii felin kadaanddaro,

²¹ Min kawaa orroo usumaleenna Yesuusa Kiristoosaayi, geesijjool dubbaa jiruu jiroommakko taa jiruu jiroomma geeroon kabaja usuun halleeto hamini2i.

4*Kiristoosaayi maar koo laano*

1 Goortta Goottawun handdaanoyi kashaame kalleera ani, isin takkożumentteettan uumitii kadootisaro giri goggogirttaanun ani isin ebaatara.

2 Geelanjeee isizisirroo obssaa arggetto fayyankkanżina ożidan laa; geelanjeee isizisirroo daanddaano gira.

3 Kanogoddhaa shiyaamano ayaanakkokki raattonati oorayin ataayeen.

4 Kakkożumentteetten goorata abddi toowun goggożumenttetaan malee maar koonna Ayyaana kooyya kagira.

5 Usumalee Goottaa koo, ammano koonna t'ink'ata kooyya kagira.

6 Adena dubbaankko karoorara, dubbaa gutii kafelara, dubbaa gutii kaga, dubbaan Odo kalleera, Hedo kooyya kagira.

7 Ayesun gożameen Kiristoosa sisin goggomurttesserokokki jilbbaa mete metee sino noon sisantetta.

8 Haanssun,

«Eleddee kakkobere goorata, obojaameeraan boojee,
ibaaddowunna ilabo sise» goggożamamerooya.

9 Hayya hikki, «Eleddee beera» amano ade ul tos hegelddee dagera amano gollee kuwaarre kakkalee me amanoya?

10 Hegelddhee kadagera, met'ta dubba alamii goggożammaganttoo ele darurkko każemeetera usu usuwaya.

11 Usuna kookkoo ofarameeraan, kookkoo hegerool, kookkoonna wongala olallabaraan, kakkalee ade ibaaddo kawaa ofoofaraanna ożagalssisan gogolleerawun ilabool kasisera usuya.

12 Hikkina kakiristoosa una kalleere min kawaa goggodhaabbaro, ibaaddo kawaa handdaa kawaatuun ekkaasinya.

13 Hikkina kakkoonlinnara, no dubbana ere kawaa ammananonna malabanon kahelamaro raattonati tos emeetanona kanjjinkki ibaaddo laano, Kiristoosaa kahelamaro ammagamano tos taageennoonya.

14 Goortta tażibaaddo miiggeyi shirsanova sobaanjee kazekkaatero kashirisaro agaalssissi ambbal iriggadoyi hasserra hittarraa shafamere każiyaaro yiis aani lakkoleenno.

15 Haa kallaarokko rummi geelanjeeyi ayeesaa każameen dubbaan mete kalleero Kiristoosa tos jiinayinanna.

16 Kalekaleekki kamaaree mikitajjool kakkożeselara Kiristoosaya; maar dubba kakkożabamera mikitaalkeessayiya; haanssun mete metee kamaaree mikita usuun osisameeraan felo gofello maar dubba jiinatara; geelanjeenna dhaabbatara.

Kiristoosa kahelamaro każusubkki giri

17 Goortta yaadakiso addakki kalleero Ayizaab aani aroogirtten ame mege kagoottayi seerara;

18 Sammuutiso duuddetta; malabanowaattinna t'iibbettisookotti aalantti Waa kasisaro girikko faktimeraan.

19 Iso mulla mankkowaaten maraan battiikki ayees dubba felin isiżottisoo halchcha kasooyetun roorissateen sisateen.

20 Isin gożameen Kiristoosa kakkożaddeesseettan hikka aankkikki raadii lakkoyo.

²¹ Ogiraan garakkeessa maaltteettan; Yesuusa tagitto rummina usukko agaalsattetaan.

²² Haanssun sobere c'ubbo tos kageesaro halchcha kameellan t'ayteen kakkogitteen, tadozantti met't'akotti yadalii tira.

²³ Sammutisinna wodanattisin hażusubaatto.

²⁴ Karrummii muc'c'iżamanona k'ullummaa masuussa kawaayi kameet'aamero każusubki maar sarssayeene.

²⁵ Haanssun t'ara aroożayeesseen; no dubbana maarkokki mikitaal mankkolleeren maraan isizisiżorroo rummi ayeenssa.

²⁶ Hadisa! Ayesuun gożameen, «C'ubbo aroofeltteen» goggożamameroo, isin iżootteen giraan arriți aroożiinno.

²⁷ Durrisa kakkotabiro banze aroossisseen.

²⁸ Hetaa kagire hittakko horenbaan arooheto; haa kallaarokko karrakkatewun sisin maragade goggowaattamonkko genetteessa każidankki ayees hafele.

²⁹ Hiżittisinkko kameellan ayees duuddo aroobbeenno; ayesuun gożameen omaalaarawun kagegħelaayisirona muc'c'is in kagargħaarro ibaaddowunna kadootisaro haafura ayeesaa.

³⁰ Wodoo takkobeyaattan arrii ato isinuun goggolleeroo kakkożattamtteettan Ayyaana kawaa arook'uk'amisseen.

³¹ Okoknjjee, amaraan, iżoo, iyya, habaarnna, maamisitti meellanena dubba isinkko fakki hażantto.

³² Haa kallaarokko isin isisiżorroo ożidanzina shugoniżi onenżeeysiattan laa; Waa Kiristoosaa haheso isin goggożamiroo isinna isizisiżorroo haheso ama.

5

Ifaa orroo girano

¹ Goortta kageelaamero yiis aani isinna masuussa kawaayi sesseen.

² Kiristoosa no goggogeelateroo Waa kageeggelayisiro tażidantti urit każabu méeħaanna jaarsso yele girikeessa no maraan roorisate goggosisateroo isinna geelanjje gira.

³ Hikka aankkikkii ayees k'ullooleewun mankkodootisoon maraan sharmut'umma goorttun maamisikki kabattoye kookona goorttun gap'igap'aano duuddo isin dollee aroomaalssamo.

⁴ Haa kallaattankko Waawun galata sisa kuwaarre kak'uk'amisirona kagowummaa ayees, goorttun kak'oos ayees ayeesano lakkodootisaro; hikka aankkikkii ayees isinuun lakkodootisaro.

⁵ Sharmut'umma golleetena, maamisikki battiikki ayees kafelero gollee, goorttun tolchha hedoyisatanona gap'igap'aano gollee, Kiristoosaanġa wononni kawaayi rittii kahelannon laano addeesa.

⁶ Hikka ayeeskottti aalantii każajajaamon ibaaddo gutii engge tawaa mankkoeżmeeyinatto maraan maayona kamaaddinon ayeesii isin aroosobo.

⁷ Haanssun hikka każajajaamon ibaaddone wota aroo leeteen.

⁸ T'ayteen isin mugudii gittein; gidda gożameen ogootta mankkolleeten maraan ifattaan; Haanssun ifaa kagiro ibaaddo aani sesseeyene.

⁹ Tażifa il idanee, k'ullummannu rummii dubba dollee gitta.

¹⁰ Haanssun Goottaa kagegħelaayisira ayees meyyo k'ok'k'ora.

¹¹ Ifa tos beesaddeen tusa kuwaarre il kallayinżi omugudi felone wota maamisitti esellana aroogginno.

- 12** Mugudii kagira ibaaddo siyame kafelaro ayees ayeesin mullaara.
13 Każameen dubba ifaa tos gobbeero tarummi middi diidaa bee mutatta.
14 Aalanttina ayees dubba goggomutiroo kayelara ifaya; haanssun,
 «Ati kahudduratta nabbaadina!
 Goyikko ki Kiristoosa kuun haank'ayisinara» amamera.
- 15** Goortta misii girnnattaan isiżoorayeen shaada; k'arumma każabo aani
 kuwaarre gowolee aani aroogirten.
- 16** Hikki gees kameellankki mankkollee maraan maagoreenna tażeselatto
 esellaa lazo biyya.
- 17** Haanssun feżi tawaa metto shaada kuwaarre gowolee aroolleeten.
- 18** Ayyaanaa ammagama kuwaarre t'amo kawooyiniiti aroosetiteen,
 hikkina darżaatanoja.
- 19** Mazamurinna hedoyisatanoo, każayaana yaaye isi isiżorroo ayeesaa;
 wodanattisini Goottaa galataa.
- 20** Goottakkaani Yesuusa Kiristoosakokki megee każameen dubbaawun
 Waa odo arggetto sommaasayeen.
- Każoorinna każentterekokki gara*
- 21** Takiristoosa kabajaan amaddeene isiżisi orroo koo kakkaleetun aja-
 jaama.
- 22** Isin oorijool! Goottaa Yesuusaan goggożajajaamatthaan malee entter-
 jjoolkkisinunna ajajaama.
- 23** Kiristoosa min kawaa mete goggolleeroo entternna ooriwun meteya;
 adena Kiristoosan maar kakkoleeron min kawaakokki fayyinnaya.
- 24** Min kawaa Kiristoosan goggożajajaamaroo usumalee oorijool każameen
 dubbaa entterjolun hażajajaame.
- 25** Isin entterjolnna! Kiristoosa min kawaa goggogeelateronna isiżoottessa
 roorisate goggosisateroo isinna oorijolkisin geelayene.
- 26** Kiristoosa hikka kakkonyelera min kawaa muc'c'isin dootereyya;
 kakkomuc'c'iserana gara kahaafurane bekeeyi aalisereya.
- 27** Hikka garaayi min kawaa t'ork'k'e goorttun hore meelilisano goorttun
 hikka aankikki kakkalee kameellan ayees hamutooni k'ulluutti, koonna
 ayees kallayittina tażidantti yelate isi tos gabbalatara.
- 28** Usumaleenna entterjol isiżoottiso goggogeelatarankki malee oorijolk-
 isoo geelatano dootisara; ooritteessa kageelaatara isiżoottessa geelaatara.
- 29** Maarkkeessa kadiidara maayona laagiro; duuddowa Kiristoosa min
 kawaatun goggoyelarokki malee isiżoottessa aamisatara; karkkaraatara.
- 30** Noonna kakiristoosa maarkokki mikitajjolnna.
- 31** Haanssun ibaaddo Aabbokkeessana Aayetteessana iisere, oorine wota
 k'urannaamaran; lama dubbana maar koo laaran.
- 32** Hitti hool tażatii hoolta; hikkana każamara Kiristoosa maraanna min
 kazebi maraan masuussa yelereya.
- 33** Ayesuun gożameen hikki ayees isinna fakkaatara; haanssun entter oori
 isiżoottessa aani yelayire hageelaato; orina entterkisee hakabajiito.

6*Ożumuleeraanna yiiskokki gara*

1 Yiiso! Isin ożumuleeraawun Goottaayi ajajaama; hikki kadootisaroya.

2 «Aabbokkaanna Aayettanna kabajiina» każamara ajaja każabddii haafura kakkogira kahoraarjjee ajajaya.

3 Hikka każabddii haafurana, «Każameen dubba ekkaarowa; hikka uliinna geeskakka eeraarowa» każamaroya.

4 Ożumultteettaanna! Isinna Goottaa Yesuusaa woga agaalssisanoyi, tukkul umisaanna hadisaa jiinasa kuwaarre yiiskisin iżooysi aroomararisseen.

Goottajoolnna diyyijjolkokki gara

5 Isin diyyijjool! Kiristoosan goggożajajaamattaani ulii goottolee olleeraanun kabajaayinna abssii, wodana tukkultii ajajaama.

6 Isitusayinna isoo dollee saadamiin alleenon giraan kakiristoosa diyyijjool aani fezi tawaa wodanakko felin ajajaama.

7 Ibaaddo anlleennon giraan Goottawun kahandaattan laano addeesad-deen feżiżtisini wodanakko handdaa;

8 Aalanttina, diyyina leere balchħakki ibaaddo kafelaro każidankki ayees dubba barżaara Goottakko każatayinnaro laano kassanwa.

9 Isin goottolee! Ibaaddo hore każululisoon kakkisina kakkiso Goottaa daruuri kagiro shaadaa; abissiisano iisaddeene diyyiilkisinun idane fela.

Kawaa huu kajereene

10 Goortta kagootta każatii hunnaa ataayeen.

11 Odurrisa felo omiġgee neebaayin goggodanddeetawun kawaa huu kajereene dubba sarssayeene.

12 No jereen kanneshafayinanna ibaaddone wota anlleennon giraan hikkamugudi gesii ofelaraan mootijjolnne, odonnati ożabaannena hikka alamikokki hunnajjolnne goorttun hikka amano daruuri ogiraan battiikki ayyaanajjolnne wotaya.

13 Haanssun tameellan arri hunna kadiina awodayin goggodanddeeta-nunna każameen dubbana gudisiddeene ataayi aallin goggodanddeetanun kawaa huu kajereene dubba abyeeen.

14 Goortta rummi zinnaara aani moożootisin mowayeeddeene, k'ullumma laala aani sarssayenddeene,

15 kanogoddha wongala keferro aani luk'k'ażoottisinii tabssayeenddeen ekkasayen aallaa.

16 Hikka dubbakkona eleen aani baldabalda tażamatto tadurrisa dukutto dubba baasin kakkodaanddetaan ammano wontte aani k'eenffayeen.

17 Fayyinna tamete gulle aani metekisini kaayen; usumaleenna Ayyaana K'ulluukikko kahelamaro shiifa usuna haafura kawaa abyeeen.

18 Arggetto Ayyaana K'ulluukki k'ajeeħaa ebina galata sisa. Hikka garaayinna Waa kak'ullooyisero ibaaddo maraan nabbaadaddeenna ataay-eenddeen ebaayen.

19 Hool tawongala abissi kallayi goggofurroo, kakkorayeesaro gooratana kadootamara haafura goggosisamiroo iinna ebaayen.

20 Giddanna sanssalataa shiyaamere ani hikka kawongala handdaa kageggeyisaroya. Haanssun iin goggodootisaroo abissi kallayi goggorayeesiroo iin ebaayen.

Gudiskotti nogodda

21 Meyii orroo girona me ani felaro goggoزاده‌سالون کاگل‌لام‌era abbikkaañina Goottaayi kazabddamera kahandaaro kalleera Tikik'osa kazameen dubba isinuun segirowa.

22 Haanssun no misii ginno goggomalabtanunna isinna goggوataayisiroon amere usu isin tos ani farera.

23 Waa odokkona Goottaa Yesuusa Kiristoosakko nogoddana, geelanje, ammanone wota abbilaalun halleeto.

24 Tanbaanon geelanjee Goottakkaani Yesuusa Kiristoosa ogeelaataraawun dubbaan sino isoon halleeto.

Kafaramero P'awuloosakkoki Handdaa Kafilip'isiyoosa Ibaaddo Tos Tabano

P'awuloosa hikka handdaa kakkoons'aafera, Mek'edooniya każamamaro karoomi k'alaadayi kagiro tafilip'isiyoosa katamaakki min kawaawunya; hikki min kawaanna, P'awuloosa horaarjje ul każawuropaa każalliseroye; hikki handdaa kakkos'aafamera P'awuloosa min kashaanoyi takkogiree, kakkalee kahandaare amaniilko neebaanje usu kakkogeyaatte gooratana kafilip'isiyoosa min kawaayi kagire kat'araa agaalssisikkotti aalantti wodanatteessa yaadaayi ashurukki antte kakkogitte almmaayiye. Halleewo kuwaarre P'awuloosa Yesuusa Kiristoosaa gutii każabanaaye ammano aaloo każataate mankkolee maraan hikka handdaayi aaloo kamutara geggelona każatii abddatanoye.

P'awuloosa hikka handdaa kakkoons'aafera tahoraarjjee aalanti usu kakkorrakkatere goorata usu gargaarin ilabo kafarere kafilip'isiyoosa amaniil galatinye; usuna leere isoo gutii kalekaleetti rakkoo gogeetenna suure jabunna każatii abddatano isoon goggogirroon hitta esellaayi iso ataay-isara. Koorana t'aadatano baasiguren Yesuusa Kiristoosakkki isi yeraasatanoyi goggożammagħmirawun ataayise iso shaadisara; Yesuusa kiristoosane wota ayyaanayi koo laanoyi kahelateraan giri kawaa kasinoo ilabokko każemeeteron ammanooyi każataateeranya kuwaarre seera ooratanoyi kaħelamero lakkoyo amaa iso shaadisara; Yesuusane wota laanoyi kagira dubba Waa isoon tasinharo nogoddana geggelona usu isoon s'afera.

Hikki handdaa kakkożaddeesamera geggeloo, abddatanoo, raattoo laanona amaniilkokki ammanonna giri ataatano addeesise mankkotusero maraanya, adena kafaramere P'awuloosa kafilip'isiyoosa min kawaawun tażabu tażatii geelanje tusara.

Raattoo Hikki Mas'aafa Każabera

Tabano 1:1-11

P'awuloosa kakkogire girikkeessa gara 1:12-26

Każammano girikokki masuussa 1:27–2:18

T'imotoosaanna Ep'afiroditusan P'awuloosa każabo halchha 2:19-30

Ammano oneebataraankko isiżooratano 3:1–4:9

P'awuloosa kafilip'isiyoosa amaniilun kasisero gorssana galata 4:10-20

Gudisano 4:21-23

¹ Yesuusa Kiristoosan diyyijjool olleeraan P'awuloosakkona T'imotoosakk;

Min kawaakki jaarsoleenна daak'oni wota tafilip'isiyoosa katamaayi ogiraan Yesuusa Kiristoosaayi k'ulluunzi olleeraan dubbaan,

² Waa Aabbokkaankko, Goottakkaani Yesuusa Kiristoosakk sinonna nogodda isinuun halleeto.

Galatana ebi

³ Isin takkoshadiro tooto Waakkee galataara.

⁴ Arggetto isin dubba maraan gożebaro, geggelooyi ebaatara;

⁵ Tahoraarjjee arrikko haggazbtteeden taa gidda geetanii Wongala handdayin iinne wota feltteettaan.

6 Isinii felo oziidanzi kahaggażabera usu Kiristoosa Yesuusa tażemeetaro arri taageeroon feli kagudisinaro ani addeesara.

7 Wodanatteeyi mankkogittaan maraan, isin dubbaan haa k'oppaano iin garaya; shaamanokkeeyinna leere tawongala rummiin jereen shafatanoyinna ataayisanoyi dubbana inne wota sino tawaa ożatatteettaan leeteet-tan.

8 Kakiristoosa Yesuusa nenzeyisanoo ani isin dubbaan eeggitakki halchcha abo Waa iin atokkeeya.

9 Geelanjettisin k'arumma tażatiiyinna shaadano dubbaa jiinayi goggob-alazatton ani ebaatara,

10 Hikkina dubbaankko karooraro assaabi goggożaddeessawun, Kiristoosa takkożemetar arri gin muc'c'i ożantteenna tuffi kallayinzi goggoleetawunya.

11 Waawun kabajjanna galata Yesuusa Kiristoosakokki garanne tahela-matto tak'ullummaa ilii goggożammagantawunya.

Shaamano kap'awuloosa wongala bal'aatano

12 Abbilałttee! Iin gutii kageera ayees wongala aaloo goggobalaaron gargaarano goggożaddeessawun ani dootara.

13 Hikkakko kakkeeyi shaamanokki Kiristoosa maraan laano, min kawono każooraroyinna kakkalee dubbaa dollee addeesamera.

14 Shaamanokkeekkotti aalantii Goottaayi tagitto abbilaalkko tammoog-gan haafura tawaa abissikkallayi, jabuuyi ayeesin ataan helatatta.

15 Kookkoo beellamanokko kakkeeyi okkalee adeen fezi tażidankko kak-keeyi Kiristoosa lallabaanan.

16 Hinzi fezi tażidani Kiristoosa olallabaraan, ani wongalaan moożabayin minkashaano girano mankkokasaan maraan, geelanjjee hikka felaraan;

17 Aanži beellamanokko lellaamanokko kakkeeyi wongala olallabaraan adeen ani shaame giraan rakkoo iin gutii ataayisiin k'oppeereen idaneeyi alleenon giraan halchcha kakkisoo maraan Kiristoosa lallabaana.

18 Hayya k'arra meya? Metekki ayees idaneeyi leere fakkeessanoyi maažeeki raadiinna Kiristoosa lallabaanoya. Hikkaniinna ani geggelaatar; in kageggelaayisarana,

19 In guti kageera ayees, ebikkisin maraaninna kayesuusa Kiristoosa ayyaanakko tasisantteto gargaarummana fayyinnakkeewun laano ani ka-sowa.

20 Maamisikki raadiinna mulli goggomutoonkko każatii halchchana abddi aba; ayesuun gozameen kahorkkoo aani hittaari giriinna leere goyi Kiristoosa soozotteeyi goggokabajaamiro tażatii jabuu aba.

21 Haanssun iin giri amano Kiristoosaa giranoya; goyi amanona worze kakkohelamaro ayeesy.

22 Halleewo kuwaarre anggonnongozaddallaye, tamutatta il girnnatta; ayesuun gozameen eeki assaababayinaro ani laakaso.

23 Hinža lamaa c'annak'aamara; seeyire Kiristoosane wota girin halchchara; hikki aaloo każidankkiya.

24 Ayesuun gozameen anggonnongiranokki isinuu aaloo każidankkiya.

25 Hikka shaadaa ammanoo goggojiinattawunna goggogeggelatawun isin dubbaa dollee ani każadallayinarona kagirrnaro addeesera.

26 Adina emeeyire isin dollee kakkogirnnaro goorataayi aalanti teeyi Kiristoosa Yesuusa ożabtaan geggleżożottisins jinayinaraan.

²⁷ Kakiristoosa wongala kaalaalun goggodootisaroo gira; hikki gollee emeeyi ani isin goddeenna goorttun fakkime giraan garakkisin gomaale, kawongala ammanooyi ibaaddo koo aani liideen jereen shafataa ayyaana kooyi ataayi aallanokkisin kasowa.

²⁸ Maamistikki raadiinna isin odidaraan arooshalagantten; hikki iso kakkobbayinnaraanna, isin adi kakkofayinattaan Waakko kasisamero malaatayta.

²⁹ Kiristoosa goggozammanttaawun kaalaa anleennon giraan usu maraan rakkoo goggozattattaawun hitti sino isinuu sisanttetta;

³⁰ Haanssun gidda iinne wota rakkoo o2atatetteetaan leeteettan. Hitti rakkoonna hittakko horeene in giyaano kaddeetettaanna giddana in giyaa girano kamaalattanya.

2

Fayyankka laano Kiristoosakko agaalasatano

¹ Kiristoosane wota ka2abtaan koo laanokko kakkeeyi maamistikki ataatan, geelanjiekko kalle goggozisano, ayyaanaa koo laano, shaagana anjjire isinuu gogireen,

² Yaada kooyi, geelanje tooyi, ayyaana kooyinna halchcha koo laanoyi, geggezootttee addeesisa.

³ Anjjiree ammagamaddeen kakkalee ibaaddo isinkko karooraro aani tootaa kuwaarre, isi geelatano goorttun, «Inkko kakkalee ayyoya kagira» amaa la2o kallayikki galata helayiin koonna aroofeltteen.

⁴ Metemetekisini kakkaleetun la2o kasisiro shaada kuwaarre, isizoottisin oolaalun la2o kasisiro arooddeeten.

⁵ Kiristoosa Yesusua tagitte hasse k'ofa, isin dolleenna hagirtte.

⁶ Usu yadalittessaa Waa laa giraan,
Waa laanokkeessa usukko kasaamamero aani yelate lakkoototatero;

⁷ Ayesuun gozameen diyyii aani leere,
middi ta2ibaaddo malee alatere,
isizootteessa halaal yelate.

⁸ Ibaaddo lee emetere, isizootteessa hussisate,
taa gooron,
hassuwana masik'alii gutii taa gooron ka2ajajaame lee.

⁹ Haanssun Waa aaloo t'ok'k'ise;
mege dubbakko karoore mege usuun sise.

¹⁰ Hikkina daruurnna ul, ulkkona hegelle,
gilb dubba
mege kayesuusaan goggogilbbisironya,

¹¹ Erreb dubba
Waa odoon kabaja sisin,
Yesuusa Kiristoosa Goottaa laano goggozatotiroonya.

Barraajja aani hank'k'aano

¹² Haanssun, ogeelaataro oottee! Arggetto o2ajajaamattaan goggolleetettan malee, giddana ani isin dollee giraan kaalaa anleennon giraan, suurewa gidda ani kakkoginnon goorata abssiinna har2aanoyi fayyinnakkisinun fe-layerien;

¹³ Ta2idan fe2itteessa maraan Waa ajajaamano isinuu sisaa, halchchakeessa feloo hayisiin isin orroo felara.

14 Maamisikki kookona hagumiguminoonna hadogamooni fela;

15 Hittina tawoc'ac'c'aantte tameellan alattaan orroo mullanna tuffi kallayinzi, omuc'c'intteen yiis kawaa liidden, barraajja aani alami dubbaan goggohank'ayitawunya.

16 Hikkina kakkoniinnara giri kakkohelamaro haafura hažiisooni ataay-isayi abatanooyya; hikkamalee tiyaanokkee leere felozotti lažo kallayinzi lii goggohesoonkko Kiristoosa abbaabate takkožemetaro arrii ani kakkod-haadara aalanti iin gittowa amanoya.

17 Waawun ammanooyi kasisattaan jaarssona handdaano gutii girikki kažadamara jaarsso lii gosisamena in geggelaayisara; isinna iine wota ogegge-laattaan leetaan.

18 Usumalee isinna geggelaayidden inna isinna wota geggelozottisinii kageggelaataro yelnattaan.

T'imotoosana afiroddit'ukokki faramano

19 Garakkisinkki ayees maalire geggelaayin, T'imotoosa isin tos saami farin Goottaayi Yesuusa abddi yelatara.

20 Wodanakko isin kashaadira T'imotoosa aankkikki kakkalee ibaaddo ani lakkožabo.

21 Dubbana kayesuusa Kiristoosa halchcha anlleennon giraan fežittisookki halchcha ammagayiin otittaaraanyan.

22 Ayesuun gožameen goggokasaanii T'imotoosa isižotteessa atotisatera; ere odone wota goggohanddaarokki malee, inne wota felo owongala hand-dayera.

23 Goortta horenbaan kallinnaro gok'ulleessaye T'imotoosa isin tos farin abddi yelatara.

24 Ani metekkeewun saami isin tos emeeyin Goottaayi abddatara.

25 Usumaleenna abbikkee, kafeloo saatikkeena iine wota wotaadara kaliero liin kadootisaro dubbaa goggogarggarron isin iin kafartettan isin-un kahandaarekkisin Afiroddit'u abbaabi goggofarroon kadootisaro lee iin mutera.

26 Usu isin dubba halchchara; hawžamanokkeessa isin mankomaalttetaan maraan yaadara.

27 Rumminaa usu hawžamere goyin gabbalamere; Waa ade shaaga yelerä; gadda gadda gutii goggožadamoonkko, iyyeenne kuwaarre isin olaalun lakkoyo.

28 Haanssun usu kallami goddeeten goggogeggelatawunna yaadakkina iin goggofuffudaaron farin aaloo halchcheera.

29 Gegeloo ožidanii kagootta megee atayeen; usu aankkikki ibaaddona kabajaa.

30 Usuna, isin sisin kadaanddeenon handdaa ammagiin amaa neef-teessana hahazusanooni, felo okiristoosan goyi hiži gabbalame gire.

3

Tarummi k'ullumma

1 Goortta abbilaalttee! Goottaayi geggelaayen; usuwa abbaab gos'aafe in lakkohifachchiisaro; isinuunna lažo sisirowa.

2 Hassu keroorkko isižoorayeen; meellane kafelarokkona kat'araa hamas's'isamano ožagalssisaraankko isižoorayeen.

³ Noonna, Ayyaana kawaayi ohedoyisatannonna sarre kamutaro seeraa alleenon giraan Yesuusa Kiristoosa kaalaali odhaadatanno mankkolleene maraan rummii hamas's'iisaminnenna.

⁴ Godootise aninna sooyi kakkot'aadaro aba; maayyona sooyi kakkot'aadaro ayees kazabo aani golleenna, ani ade roorara.

⁵ Ani alayerere arri tasiddeedi hamas'isamera, alattaanii ade tabiiniyaame aaniikko kažumulamero kažisirazeel ibaaddoyya. Hikkakko kakkeeyi ani kažaddeesame kažibirawwi ibaaddotiyya. Kažayihuudi seera ooratanokokki garaayi ade kafarasaawi ibaaddoyya.

⁶ Gara kak'anaateeyi gollee, ibaaddo kawaah kahoroorareye; seera ooratanooyi tahelamatto rummiin gožameen ani tuffi kallayi gire.

⁷ Ayesuun gožameen iin lažo kasisare dubba gidda Kiristoosa maraan lažo kallayikki aani tooteera.

⁸ Hikkakkona roorise usuun amere ayees dubba kakkoonžiisero kannežabiraan kakkoginno Goottakkee Kiristoosa Yesuusa malabanokokki ji-inaanne wota goherregisiro, ayees dubba lažo kallayikki aani tooteera; usu maraan amere dubba waayera; Kiristoosa yelaiyiin amere dubba kamaaddinon shakaar aani tooteera.

⁹ In seera ooratanooyi tahelamatta k'ullumma girttedde alleenon giraan, Kiristoosa ammananooyi hikka Waakko kažemeetaro, ammanokko tahelamatto rummi usu dollekko goggohelanttonya.

¹⁰ Kiristoosana goyikko kiyaanokkeessakokki hunna goggomalabron, aboosakkessa kahedeedamaro liin, gowaanoyiina usu aani liin halchchaara;

¹¹ Goyikko keyaano tos gin halchchaara.

Gachcho tos gin tiyaano

¹² Ani hikka dubba helayera goorttun likkiikki leera amano lakkoyo; ayesuun gožameen Kiristoosa Yesuusa in kakkeessa kakkoyelero, aninna kakkee yelaiyi ataayinara.

¹³ Abbilaalttee, ani ganaa kažabayero aani yelayerere isizoottee lakkootataro; ayesuun gožameen ayees koo felinnara; kahaaree illootaa horeene kagiro abin ataayinara.

¹⁴ Waa Kiristoosa Yesuusaa in elddeese mankkožuumeron, baržaara mankkohelayinnaro gin horddofinnara.

¹⁵ Goortta giri kažayayaana ožataannenna noo ayees dubba hikkamalee diyaano dootisara; ayees kookkooyi kalekaleekki yaada gogire, Waa usu ayeenssa isinuu tunsirowa.

¹⁶ Golleenna gidda kakkogeennnenno usuuyi girnna.

¹⁷ Abbilaalttee! Masuussakkeeyi girin inne wota laa; noo katunsseno masuussa malee ogiraanna shaada.

¹⁸ Aalanttina hittakko horeene ade ade goggosegeero, giddana adera suurewa ootaa segaara; omooggan takiristoosa mask'aliiwun diina leen sesseetaraan.

¹⁹ Gachchottisona bayiya; bogikkisona Hedokkisoya; kabajjattisona yerankkisotta; wodanattiso kakkongitta ayees kažuleetunya.

²⁰ Noyeen ade ulkkaani daruuriya; esekko kažemeetarona kafayyisaro, Goottaa Yesuusa Kiristoosa halchchaa ooratanna.

²¹ Usuna dubba ussun kakkoižiminssero hunnaa okabajaameen soozootteessa aani goggolleerawun oyeraateraan soozottani iggilisinara.

4

¹ Haanssun ani ogeelaataronna ohalchchaaro abbilaalttee! Geggozoottenna kallachchakkee olleetettaan, usumaleenna ogeelaatarooottee! Hikkamalee Goottaayi ataayeen aalla.

Markka tap'awuloosa

² Ewodiyanagan Sint'eekki isizisirro mege kagoottaayi k'ofa tooyi isizaati goggogirraawun ani iso ebaatara.

³ Ii, ati kaabddantte feloon una kalleetetta; wongala geggesanokokki garaayi innenaa k'elmit'osine wota, usumaleenna megekkiso kagiri mas'aafaa os'aafamerakko okkalee ofeloo unatteenne wota oddafureraan hinza heleelja goggogarggaarttawun ebaatara.

⁴ Arggetto Goottaayi gegylaayen; adena amara gegylaayen.

⁵ Idanettisin ibaaddo dubbaa dollee tazaddeesante halleete; Goottaa eneya.

⁶ Ayees dubbaa ebiinna, koo kakkaleetun ebaataa galatane wota hoosiinttisin Waawun sisaa kuwaarre maamisikki ayesuunna arooc'annak'antteen.

⁷ Malabano kaabaddokko tarooratto nogodda tawaa, wodanattisiniinna k'ofattisin Kiristoosa Yesuusa oorara.

⁸ Goortta abbilaalttee! Rummi kalleero dubba, kabajja kalleero dubba, likkiikki kalleero dubba, kamuc'cime dubba, kageggelaayisaro kalleero dubba, kazidankki kalleero dubba, idane golleetena goorttun galata, hikka aankikki ayees dubba shaada.

⁹ Inkko kaagaalssattettaan goorttun kaatatetteetaan woga, kamaaltteettaan goorttun kaddeetettaan maamisikki ayeenssa fela; kanogoddaa Hedo isinne wota linnara.

P'awuloosa usuun kafaramero ilaboon galataano

¹⁰ Goorata kamooggankko abbaabattedden addeen isin garakkee shaadano mankkohaggazbtteen maraan, in Goottaayi aaloo gegylaayisara; ogiraan feloojy tusin iddilii lakkotabanaayiten kuwaarre shaadano shaadaa gitteen.

¹¹ Hikka kakkonaamara mankkorakkaye maraan lakkoyo; aalantina maamisikki ayees orroonna iin kagira leera amano agaalssayera.

¹² Helatanona leere waattiina ani kasowa, gobararena leere gozuueenna, gohelayenna leere gowaaye maazeeti banzeenna leere maazeeki gooratana iin kagira leera amanokotti hool agaalssayera.

¹³ Hunna iin kasisaro usuu dubba felin daanddaara.

¹⁴ Golleenna rakkottee ohedeedamattan mankkoleeten maraan tazidan feltteetetaan.

¹⁵ Hikkakkona karoore, isin taflip'isiyoosa katamaakokki amaniil isin goggokassaanii, horaarjewa wongala kakkozatattetteen goorata Mek'edjoonyakko ani kakkokkiyaare goorata, isinkko kuwaarre sisanoyinna atatanooyi kakkalee min kazebinna koonna lakkosise.

¹⁶ Tateselonk'eeysi katamaayi kakkogiree duuddo, rakkotteyi giddagidaa iin gargarassa faratteettan.

¹⁷ Hikkina lazo isinuun adamaa goggoseetton kuwaarre ilabo halchcheere lakkoyo.

¹⁸ Kadootisaro dubba, kadootisarokkona roorssaye atayera; kafarttettan ilabona gene tazafiroddit'ukko ataye iin ammagamera; hikkina urit tazidani kaabammagamer, waayi dollee atamano kaabona kageggelaayisiro jaarssoya.

¹⁹ Hedokkina tanjiintti durmamateessakki jilbbaa isinuun kadootisaro dubba Kiristoosa Yesuusaa sisirowa.

²⁰ Hedokkanuunna Aabbokkanuun jiroommakko taa jiroomma geeroon kabaja usuu halleeto, hamiiñzi.

Tagachchoo nogodda

²¹ K'ulloolee dubbaan Kiristoosa Yesuusa nogoddattee geegisa. Iine wota ogiraan abbilaalnna nogodda farramaraan.

²² K'ulloolee dubba kakkaleekkona karoomi wonolaalun wono kallerekokki kaminee ibaaddo nogodda isinuun farramaraan.

²³ Tagootta Yesuusa Kiristoosa sino isinne wota halleeto; hamiiñzi.

Kafaramero P'awuloosakkoki Handdaa Kak'ollasiyaasi Ibaaddo Tos Tabano

Hikki handdaa kakkons'aafamera tic'c'artitti isiyaayi tażefesooni katamaakko mina tabiyaanne tagitto tak'ollasiyaasi katamaayi kagiro min kawaatunyya, hikki min kawaa kakkozaallera P'awuloosaa laana gowaatena k'alaada karoomi talleetette Isiyaawun mete talleetette katamaa Efesoönikko wongalaa kahandaaro ibaaddo geggesaa mankkogire maařan k'ollasiyaasinna odonnnati abanaaye, kak'ollasiyaasi min kawaayi «Waa malabiinna każammagame fayyinna helayiin mete metee ibaaddo każayyaana hunnalunna odonnnatiwun gilbbiisin dootisara» ożamaraan t'ara ożagaalssisan girano P'awuloosa maale gire, hinzi ożagaalssisan iso każamaraan ayees kakkalee, «Mete metee ibaaddo hamas'sisamano aankkikki wogaaluun hegelii baraanona kababonna kakkalee wogaal orayin dootisara» każamaroye.

P'awuloosa hikka handdaa kakkons'afera karrummii kakiristaana handdaa tusaa kat'araa agaalssisikkiso neebayiniyye, usu aate każemetero handdaalkko metekki, «Yesuusa Kiristoosa każammagame fayyinna sisara, hikki kakkalee ammanojjnna felojjol gożameen usukko fakkisaraan» każamaroya, Waa Kiristoosaayi alami met'tee, minatteessanena isiżoottessa tos abbaabe keenara, alami fayyiin abddi kakkogirinatta Kiristoosa wodanakko ammanokisoo kaalaalya, hikka garaayi P'awuloosa hikka każatii agaalssis amaniilkokki girii misii furamin daandaaro addeesisara.

Hikka handdaa P'awuloosakko atatere K'ollasiyasi tos geegisin kafaramero Tikik'oosa wota kagire Anasmoosa laano diyaano lazo kazaboya, P'awuloosa hikka Anasmoosa każamamaro diyitikokki gara keesere Filmonaawun kakkalee handdaa s'aafere.

Raattoo Hikki Mas'aafa Każabera

Tabano 1:1-8

Takristoosa yadaliinna felo 1:9-2:19

Kristoosaayi giri każusub 2:20-4:6

Gudisano 4:7-18

¹ Feżi tawaayi Yesuusa Kiristoosakko kafaramero P'awuloosakkona abbikkaani Timotoosakko;

² K'ollasiyaasi ogiraan; Kristoosaayi k'ullooleenna tażabddantte abbilalun Waa Aabbokkaanikko sinonna nogodda isinuun halleeto.

Kagalata ebi

³ No Isin maraan Waa kakkoebaatanno goorata Goottakkaani Yesuusa Kiristoosakokki Waa Odo arggetto galataanna.

⁴ Aalantina Yesuusa Kiristoosa isin każabtaan ammanona k'ulloolee dubbaan tażabtaan geelanje maalnnnena.

⁵ Hikkina kakkonleera daruuri isinuun ekkaatte tagitto abddikko kakkeeyiyya, haanssun ammano karrummii wongalakokki haafuraayi t'ayteen maalteettan.

⁶ Hikkina isin tos geera. Hikka wongalana kakkomaaltteetenkkona sino tawaa rummii takkożaddeesetten arrikko haggażabere alami dubba maraamure felaa goggogiroo malee isin dolleenna il yelatanna jiinaataa gira.

⁷ Hikkana no maraan Kiristoosan abddii kahandaaro kalleera, noonne wota felooyi kagira ibaaddo dubba kageelaatara Ep'afira isin agaalssisera.*

⁸ Adena isin Ayyaana kawaayi tażabtaan geelanje usu noon segeera.

⁹ Hikkakko kakkeeyi noo andde hikka takkomaalnenno arrikko haggħażbenne Waa feżżejtessakki malabano tażayyaana k'arummaanna addeesano dubba isinuun goggożammagi roon isin maraan ebiinna kalkaleetun ebaatano lakkox insenno.

¹⁰ Kakkoonzebaatannana Goottawun goggodootisaroo lii goggogirttawunna dubbaayi usu goggogeggelaayissawuniyya. Hikkinnha felożożid dan dubbaayi il yelataa Waa malabanoyi jiinaataa;

¹¹ kazati ataanna obssi goggogirttoon; kakkabajaame hunnakkeessakokki jilbbaa hunna dubbaayi ataataa, geggelaataa,

¹² Tak'ulloolee rittii ifaayi ozatatanno goggolleennon kayelero odo gog-galatitawunya.

¹³ Usu kamugudi mootiikko beesere, usu kageelaatato erekkeessakokki wononniati tos no tabise.

¹⁴ Wodoo laanokkeessakkokki iigi c'ubbokkaaniwun shaaga helanne.

Kiristoosa dubbaankko t'ok'k'i każameya

¹⁵ Kiristoosa kamutoon waawun karummii masuussaya; usu met'ta dubbakko t'ok'k'i każame każatiinna barkkiya.

¹⁶ Kameen dubba usuuyi met'taamera, daruurnna ul kagira, kamutarana kamutoon, korffinje golleenna goorttun hunnaal, mootijol golleenna goorttun odonnati obariisaraan, kameen dubba usukkona usuunwa met'taamera.

¹⁷ Usu kameen dubbakko kahoreeya, kameen dubba raattoo isizabate kakkot'aabbatera usuuyiya.

¹⁸ Usu maarkkeessa kalleero min kawaawun meteya; każameen dubbaan kahoree goggolleeroon goyikko keyaanoon barkkiya.

¹⁹ Waa kameen dubba usuuyi goggolleeroon geelatera.

²⁰ Masik'alii gutii każubatero iiglkkeessa nogodda sinoyi ulnna leere darurii kagiro dubba garakkeessane isiżooteessane wota wogarise.

²¹ Tameellan k'ofattisinkko kakkeeyi t'ayteen Waakko fakki antteen feżiżiñni diina leeteen gittein.

²² Gidda gozameen mullanna tuffi kallayinzi k'ulloolee yeli isin isitoos gabbaliin amere goyi kakiristoosakokki garane isin wogarise.

²³ Hikkina kakkollinnara isin ammanokkisinii t'aabbayiddeenna ekkaayidden aallanoyi tamaalttettan tawongala abddikko anshalagaam onataayi gogritteenya. Isin kamaalteettaanna daruunkko hegelle tagitto met'ta dubbaan kalallabaamero wongala hikkaya; ani p'awuloosana hikkawongalaan kahandaaro leera.

P'awuloosa min kawaa maraan katusero ataan

²⁴ Isin maraan tażatayero rakkowun giddanna ani geggelaatara, Kiristoosa maarkkessa kalleero min kawaa maraan tażatatero rakkookko iin tahank'atteto isiżootteyi ammaginara.

²⁵ Ani haafura kawaa isinuun aaloo goggosegiroon Waakko iin tasisant-tetto hadaraayi min kawaawun kahandaaro leera.

²⁶ Hikki haafurana karorero geesjolnna alattaan tażibaaddokko siyame hool lee adallaate gire, gidda gozameen k'ullooleewun mutera.

* ^{1:7} Noonne: kookkoo kahorkkoo mas'aafal «Isinii» amara. ^{1:7} K'ol. 4:12. ^{1:14} Efe. 1:7. ^{1:18} Efe. 1:22-23. ^{1:20} Efe. 2:16.

²⁷ Isoon Waa hitta hoolkkotti kabajjana durumma Ayizaab orroo eegittatto addeesisin assaabe, takabaja abddi kalleera isin orroo kagira usu Kiristoosaya.

²⁸ Noonna ibaaddo metemeteyi Kiristoosaa k'ulluukki yeli keeniin goggodanddeenon; ibaaddo dubbaan k'arumma dubbaa markkasisaanna agaalssisaa gara kakiristoosa lallabaanna.

²⁹ Aninna ataaniii iyye orroo kafelaro hunnakkeessayi mozabataa hikka halchchaan is's'aamara.

2

¹ Isin maraanna Lodok'iyaayi kagiro ibaaddo maraan usumaleenna bebbeedttee dii kakkasoon ibaaddo dubbaan eeki gitakki daafuraro isin goggozaddeessawun dootara.

² Ani kakkondaafuraran wodanattiso goggozisinna geelanjeeyi isizaatireen, taazidan shaadano dubbaayi worze helatanoyi hool tawaa kalleero Kiristoosa goggomalabnawunya.

³ Golatte tagitta tak'arummaanna tamalabano durumma kakkohelamatta Kiristoosaayiyya.

⁴ Hikkana ani kakkoonzamara maayona kasossoyisaro kameellan ayeesi isin goggosoboонкко amereyya.

⁵ Sooyi isinkko gofakkizamenna suure ayyaanayi ani isinne wota gira; woga kaзidaniigiranokkisinna Kiristoosaa kaзabttan kat'aabbate ammano ozabtaan isin kakkodeyaare goorata ani geggelaayera.

Kiristoosaa kahelamaro kaзammagame giri

⁶ Goottaa Yesuusa Kiristoosa goggozatatteettaanii usuu gira.

⁷ Usuu t'aabbayiddeenna muc'c'imaddeen goggozagaalsattetaan malee ammanokkisinii ataayeen gira. Ammagami karorro galata Waawun sisa.

⁸ Kiristoosa gutii kat't'aabbatero alleenon ibaaddo kakkayero wogaanna hikka alami kamaadinoon seera gutii kat'aabbatero kamet't'aanna addakki ayeesi maayona isin booji goggozatonko isiзoorayeen.

⁹ Hedo laanokkeessakokki ammagamanoo ibaaddo lee addeesame kakkogirara Kiristoosaayiyya.

¹⁰ Isin kaзammagame giri kakkohelatteettaan, met't'a dubbaa, mootinna odonnati ozabaan dubbaan gutii mete kalleero Yesuusaayiyya.

¹¹ Isin usu ammananoo hamas'iisanttettan; hikki hamas'iisamanokisin c'ubbaaliyekkotti tasooye yadalii baasin Kiristoosaayi kafelameroyya kuwaarre gene taзibaaddoyi kafelamero lakkoyo.

¹² Kakkot'ammak'antteent goorata isin Yesuusane wota k'amalanteedden usune wota goyikko keteettaan. Goyikko kakkoketeettanna Kiristoosa goyikko kakkeesero hunna kawaayi ammananooyiya.

¹³ Isin c'ubbo felanoyiinna c'ubbaaleyi soozoottisin hamas's'iisatanawaattikotti aalantti gooten gitteen; gidda gozameen Waa isin kiristoosane wota arddonzi yelera; c'ubbokkisin dubbana haheso ameria.

¹⁴ Usu hasse no mootaanna neebaataa seeraayi tagitte taзanzaa s'uufii baase; masik'alii gutii misimaare owaamere nookko baase.

¹⁵ Ozatiinna odonnati obariisaraan mask'aliyi awodere muwaanokisoo furssise abbaabatere obojaameeraan lii diidaabi goggomutinawun yele.

16 Goortta aamooyi goorttun t'amooyi, baala goorttun kadiginnii wogaa, goorttun tafoolssi arri kabajaanokotti aalantti maayyona isin aroofird-dinno.

17 Hikki dubba horenbaan emeeyin kagiro ayesun hoosiya; rummi kakkohelamatta adde Kiristoosaayiyya.

18 Akamaleetti idaneeyinna erggichchaal hedoyisatanoyi kadhaadatara maamisikki ibaaddona isin lazo kallayi goggohaasonkko isi2oorayeen. Hikka aankkikki ibaaddo kadeyaaro raagayi isk'ulloyisataa lazo kallayikkinna tasooye k'oфаayi koorara.

19 Hikka aankkikki ibaaddo mete kalleero Kiristoosane wota esella toonna lakko2ab; maar dubba mikitaalii iinsse eselisere ka2aamisaro meteya. Waa maar dubbaan jiinaan kasisara hikkamaleeyya.

Kasossoyisiro agaalssisikko isi2ooratano

20 Kiristoosane wota gooteden hikka alamikokki kamaaddinoon wogaalkko duuddo fakki o2antteen golleeten, hayya gidda alamikko kafakkimoongittaan aani leeteddeen muun hikka aankkikki ajajaalun iminamattaan?

21 Hikki ajajaalnna, «Aroo2abtte, arook'ammasite, aroodintte» ka2amaroya.

22 Hikki dubba hizi ta2ibaaddoo ajajaalnna agaalssis gutii kat'aabbatero mankkolle maraan feloo gutii hayi kakko2abbaabate goorata bayin o2ekkaateraanyan.

23 Hikki ajajaal fe2ittessakkko kakkeeyi hedoyisatanona akamaleetti idanee maarkkeessa nugulaayisatano kinttibii mankko2abataraan maraan k'arumma o2abaan aani isoon laara. Ayesun go2ameen kasooye amalakkisoo awodatanokokki garaayi lazo kallayin2iyan.

3

Kiristoosaayi kahelamaro giri ka2usub

1 Goortta kiristoosane wota goyikko gokketeen Kiristoosa mergge tawaayi hamas's'ee takkogiroo ele daruurii kagiro ayees dootayeen.

2 Arggetto ele daruurii kagiro ayeeskkokki k'oppaa kuwaarre ulii kagiro ayees arook'oppiteen.

3 Isin gootettaan; girikisinna kiristoosane wota waayi orroo golatera.

4 Girikisin kalleera Kiristoosa abbaabayi kakko2emeete goorata isinna usune wota kabajaa mutinnattaan.

Kaddo2aninna ka2usubkki giri

5 Haanssun isinii kagiro ka2ulee halchcha lagada; isona «Sharmuut'umma, battowano, yorano, halchcha kameellan, tolchcha hedoyisatanoo kalleero halchchaanoya».

6 Hikka ayeesjolkkotti aalantti ka2ajajaamon ibaaddo gutii engge tawaa emeeyinnatta.

7 Isin metekisiniwa hittakko horenne ka2ajajaamon ibaaddo orroo takkogitteennii usu ibaaddo malee gitteen.

8 Gidda go2ameen engge, amaraanje, miigge, mege baasano orro2oottisinkko tirayeen; kamullisira ayeenssa hizi2itsinkko aroobbeenno.

9 Tado2an yadaliittisin k'aartteen mankoshafittettaan maraan isizisii orroo t'ara aroo2ayeesseen.

10 Kamet't'erokotti middi kazusubaatero malabanoor ta2iggilsantteto yadalii sarssayeen.

11 Hikka garaayi Giriikkiinna Ayihuudi, kahamas'iisameroonna kahamas'iisamoona giro, kazagaalssatero Ayizaabna ka2agaalssannongiro Ayizaab, balchchkkina diyyikki ibaaddo orroo kaleenna laagitto; Kiristoosa dubbayya; dubbaa orroo gira.

12 Goortta Waayi o2assaabantteettaanna k'ulloolee, ogeelaantteettan mankkoleeten maraan anjjiiree, idanee, isi yeraasatanoyi, nen2eyisatano, obssi sarssayeen.

13 Isi2orroo isi2isii obssaa; isinkko koo kakkalee gutii k'uut't'e ka2aba gogire haheso ama; Kiristoosa isinuun haheso goggo2ameroo isinna haheso ama.

14 Kameen dubbakko roorite dubba hank'k'inna kallii raattuo yeltte kukkuyisse shiite ta2abtteto geelanje sarssayeen.

15 Isin maar kookki mikitaal leeteddeen kakko2uumantteettan hitta nogodaan mankkolle maraan takiristoosa nogodda wodanattisinii harreeddoo; Waa ogalatattaan laa.

16 Kakiristoosa haafura ammagame wodanattisinii orroo hagire; k'arumma dubbaayi isi2isirroo agaalssayeen, hooltoyee, mazamurimna saadisaa, ta2ayaana yaayeeyi wodanakkoo Waa galataa zammara.

17 Gara kayesussane Waa odo galataa he2iinna leere felooyi kafelaattan dubba kagootta Yesuusakokki megeeyi fela; usuna Waa odo galataa.

Waa ka2ammanaro kaminee ibaaddokokki woga

18 Isin oorijool! Goottaayi dollee kadootisaro mankkolle maraan entterjjoollkisinun ajajaama.

19 Isin entterjjo! Oorijoolkisin geelayen; o2okokowattaan aroolleeten.

20 Yiiso! Hikki Goottaa kageggelaayisaro mankkolle maraan kameen dubbaan isin o2umuleeraawun ajajaama.

21 Yiis o2umulttetaan isin! Yiiskkisin abddi goggogoosannonkko enggeeyi aroo2amarayissen.

22 Diyyummakokki seeraayi ogittan isin! Ka2ulee goottoleettisinun kameen dubbaawun ajajaama; kakkon2ajajaamattaanna iso isin mankkodeyaraan maraanna ibaaddo mankkogeggelayisattaan maraan, ibaaddon mutin anlleennon giraan Goottaa abssatanoyinna ta2idantti wodanaayi halleewo.

23 Kafelattaan dubba ibaaddon kafelattan aani anlleennon giraan Goottaa Yesuusaan kafelattan aani wodanakkoo fela.

24 Hikkanunna Goottaa tadaruuree ritti isinuun bar2aara yeli kasisinaro kassaanwa; isin kakkoonhanddattanna Goottaa Kiristoosaanyya.

25 Goottaa dollee ululisano mankkogginno maraan tameellan kafelara omeellan felo2ootteessa maraan murroo atayinara.

4

1 Isin goottolee! Isinna daruurii Goottaa ka2abttaaan addeesaddeen isinuun kahandaaro ibaaddo idaneeyinna ilttooyi diyya bariisa.

Kapadamer戈撒

2 Waa galataa ha2iisoon ataayeen ebaayen;

³ hikkanne wota Waa haafurakkeessan noon ufa goggobannoonna ani usu maraan shamere takkogiro takiristoosa hool ataayisiin no goggodanddeen-non noyeen ebaayen.

⁴ Aniina goggodootisaroo haafurakkeessa addeesisi goggozayeesiroon ebaayen.

⁵ Maamisitti esellaanna lazo helataa każammanon ibaaddone wota k'arummaa gira.

⁶ Ibaaddo dubbaan mete metee tadootisatto abbaab sisin goggozaddeessanun arggetto ayeeskisini essebo kakkokibantteto babo aani onżomoonje każabo halleewo.

Tagachchoo nogodda

⁷ Tikik'oosa garakteeti haajaa ayees dubba isinuun segirowa; usu kageelaame abbi, handdaawun każabddamena ogoottaa felo iinne wota kafelare kafeloo saatikkeeyya.

⁸ Usuna ani isin tos takkofarerera aalantti noo takkoginno isinuun goggose-gironna isin goggogoggozisiroonya.

⁹ Usune wota unattisin kalleero każabddamenna kageelaame abbi Anas-moosa isin tos emeeyinnara; isona hitta banzee kagiro ayeeskokki gara dubba isin agaalssisirowa.

¹⁰ Iinne wota kashaamere Arsit'irokoosana isinuun nogodda farrama-raan; arttoo «Isin tos kakkożemeete goorata goggok'op'attanun» amere isin shaadisaa kagire kabarnnabaasi ere każanna Mark'oosa isinuun nogodda farramara.

¹¹ Iyost'oosa amame każuumamara Iyyasu nogodda farramara. Ohamas'iisameeraan orrokko wononnati kawaa inne wota ofelaraan hinżi olaalyaan; isona in goggoziseraan.

¹² Unattisinko kalleera Yesuusa Kiristoosan kadaanddaara Ep'afira nogodda isinuun farramara, isin giri każayyaana jiinataa ataayi goggozallitanunna fezi tawaa dubba goggofelttaanun usu isin maraan arggetto ebikkeessayi ebaatara.

¹³ Isin maraan Lodok'iyayiinna tahiraffoli katamaali kagiro ibaaddon aaloo kadaafurara ani metekkeewun usuun atotaara.

¹⁴ Kageelaame akimii luuk'aasana Deemaasi nogodda farramaraan.

¹⁵ Lodok'iyayi tagitto abbilaalun Linfunanna minkiseeyi kagiro min kawaatun nogodda geegisa.

¹⁶ Hikka handdaa isin gonabbabitten esekko Lodok'iyayi kagiro min kawaayinna adi goggonabbabamiro yela; isinna ada Lodok'iyakko isinuun kafaramaro handdaa nabbaba.

¹⁷ Arkkip'p'asiwunna «Kagootta handdaawun kuun osisameeraan felo maaragee goggofelttoon usu haa amara ama segaa.»

¹⁸ Hitta nogodda genetteeyi kas'aafera ani P'awuloosaya. Shaamanok-keenna shaada. Sino tawaa isinne wota halleeto.

Kafaramero P'awuloosakkoki Handdaa Tiito Tos Tabano

Tiito Ayizaab lee giraan ammano tos każabbaabatero golleero P'awuloosa fareen tawongalaayi enee kagarggaararo kafeloo saatiye, P'awuloosa hikka handdaa kakkoons'aafera kic'c'arkki hikka kafeloo saatikkeessa kalleero Tiitoon golleero Tiito hasse arri min kawaakonzi felo felissisaa ul kak'ert'teesi gire. Handdaakkeessa kintti kakkosisara mete kalaaro ayees seed gutiyya.

Kahoree, min kawaatti jaarsolee kakkaleekkona ul kak'ert'teesikokki ibaaddo felo omeellankokki gara misitti yadalii isoon girin dootisatto Tiitoon k'ofa sisara, kallami min kawaayi orroo kalekaleetti una hikka amaa giraan jaarttilnna jaarsoleel, usumaleenna wodallaalnna ohandaareen misii agaalssisin dootisaro Tiito usu gorssaara, gudisaanna, tażamaniil yadaliikokki gara kakkaleekkona nogoddaanna geelanjjee giranokokki gara, usumaleenna min kawaayi orroko isidiidano, dogamano, kalekalee biyaano tiranokokki gara, usu Tiitoon gorssana gegges sisara.

Raattoo Hikki Mas'aafa Każabera

Tabano 1:4

Min kawaatti jaarsolee 1:5-16

Min kawaayi adda addatti unakonzi felo 2:1-15

Gorsana hadisano 3:1-11

Gudisano 3:12-15

¹ Waa ożassaabatero ammanona karrummii giri każayaana tos kak'ajeelisiro karrummii malabano jiinasiin, diyyii kawaanna Yesuusa Kiristoosan kafaramero P'awuloosakko,

² Ammanokkeessana malabanokkeessa kakkodhabbatera kasoboon Hedo geesjjoolkk horeene tatabero jiruu jiroommatti tagiri abddi gutiyya.

³ Usu kakkomurtteesseero goorata no kafayyisaro Waakkaanikki ajaja iyyeen hadaraa kakkosisamero kalallabaano garane haafura iin tuse.

⁴ Raattokki kalleero karrummii ammanoo erekkee kalleero Tiitoon Waa Odokko, no kafayyisaro Kiristoosa Yesusakko sinonna nogodda kuun halleeto.

Tiito k'ert'eesi każabanaaye odonnati

⁵ Ku tak'ert'eesi oddolaa kakkoonziiseera ganaa każekkaannon giro ayees goggoekkassonna ani ajaja goggosisero malee katamaa dubbaa jaarsolee goggoshuumitonja.

⁶ Min kawaakki jaarssa kattuffamoon, oori too każabo, yiiskkeesana Waa każammanaro rarragatanooyi goorttun ajaja atatanowaattii megekkiso każuumamoon halleewo.

⁷ Ep'is k'op'os lee (horehaye kafelara) felo owaakotti hadara goggozabo malee kattuffamoon laano dootisara. Hikkinna ifissaaddaa, saame każamaraatarona, kasetaro, kadogamaro, raa kallii tahelamatto lazoon kattiyaro laano lakkodootisaro.

⁸ Hikkakko suure martti kak'op'ataro, każidankki kalleero kageelaataro, isikażawodataro, tukkulkki, k'ulluukkina isikażoorate laano dootisara.

⁹ Kakkalee karrummii kalleero agaalssisi goggozataayisiroonna hikka agaalssis odidaraan goggowok'asiron goggozagaalsateroo kaabddame haafura kazataataro laano dootisara.

¹⁰ Kadiidara, kallaflafara kasobara kamooggan ibaaddo gira, suurewa hikki hakamas'iisameria taayihuudi unakkoya.

¹¹ Hinza c'alzi isano kadootisaroya, alanttina likkiikki kalleenon raandde lazo helaiyin amaa agaalssisin kadootisoon ayees agaalssisanoyi kaminee ibaaddo dubba shalagaaran.

¹² Kakkiso kahegeroolkko koo garakkisoo ayeesaa giraan, «kak'ert'eesi ibaaddo arggetto t'ara oolaalnzi, kameellan sulaalena laafanz i ganchenziyan» ameria.

¹³ Hikki atonnati rummiya, haanssun aaloo k'odiina, hikkina likkiikki ammano goggogirttoonna,

¹⁴ Taayihuudi maammaa goorttun rummikko ofakkimeraan ibaaddokotti ajaja goggoc'ak'asonkkoya.

¹⁵ Kamuc'c'imeewun kameen dubba kamuc'c'imaya, battiikkina Waa kazammanotun ade kamuc'c'imeria kooko koonna laagiro; suurewa sammuut-tisona shaadanokkiso kabbattoyeyaa.

¹⁶ Waa kanssowa amaraan, ayesuun gozameen felozottisooyi kakataraan, omeellan, ozajajaamonnaa felo ozidanuu olleenonyan.

2

Kazid'an agaalssisi kazid'an giriwuun

¹ Ati ade likkiikki agaalssisine wota kazisizaataro agaalssisi.

² Kajjaarzome babbaar oziwil okkabajameen, isizoottisoo ozoorataran ammanoo geelanjjena obssanoyi fayyaaleessanzi goggolleerawun gorssi.

³ Usumaleenna jaarttilnua girikkisoooyi okabajaameen goggolleerawun, kazid'an kalleero ayees goggozagaalssisirawun kuwaarre mege kazibaaddo obaasaraan goorttun kasetiisaro t'amokokki araada ozabameen goggolleenoonkko agaalssisa.

⁴ Haa golleen iso kazimakki heleel entterkisona yiiskkiso goggogeelarawun agaalssisin daanddaaran.

⁵ Haafura kawaii maayyo dolleenna goggozinggaamamonkko isizoottisoo ozoorataranna omuc'imeen, min orroo felooysi ozaddeesameen, ozidanzi, entterkkisowunna ozajajaamaran goggolleenawun agaalssisi.

⁶ Usumaleenna kazimakki babbaarnna isizoottisoo goggozooranawun gorssi.

⁷ Maamisikki ayeesinna kazid'an ayees yelanooyi isizoottaa masuussa yela tusa, kaagaalssisato agaalssisanoyina kazisil laanona, kazabddame,

⁸ Kattuffamoon kazidankki ayees tusina, hikkina kadiidara garakaani ta2ami2ayeesro kameellan ayees waayire goggomullironya.

⁹ Diyyijjool goottakkisowun maamisikki ayeesinna goggozajajaamirawun goggogeeggelaayisinawun haafura kameellan goggozabbaabonkko agaalssisi.

¹⁰ Arooheto, hikkina raa dubbane kafayyisaro agaalssisi kawaayi goggogeelaroon duuddo ozammanameen laanokkisoo goggozatotisirawunya.

¹¹ Fayyinna takkohelamara sino tawaa ibaaddo dubbaan muttetta.

¹² Hitti sinonna c'ubbo giranona alamiikkoki halchcha kakayinne, hikka geesii isizoottaani ooratanna k'ullummaa, karrummii giri kaayyaanaa goggogirnnon no agaalssisara.

¹³ Hikki kasommaasame abdditaani kalleero kanjiinkki Hedokkaanina taffayyisatto tayesuusa Kiristoosa kabajakotti muiteen ooratanna.

¹⁴ Usuna meellanekko beesin kazidankki kalleero felin kazataataro kakkeessa kalleero gosa ussun muc'cisin isizootteessa no maraan roorssate sisatera.

¹⁵ Goortta agaalssisin kadootisara hikkaya; odonnati duuddokki gorssiin, hadisiin, maayyona aroottuffanno.

3

Kazidankki kalleero felano

¹ Ibaaddo mootijolunna odonnati o zabawuun goggozajajaamiroon, ajaja goggozataaraawun kazidan kalleero dubba felin o zekaateen goggolleerawun shaadisi.

² Usumaleenna maayyo gutiinna tameellan goggozayeesonkko, onogoddaa goggolleerawun, ibaaddo dubbana wodanakko talleete anjjire goggotusirawun addeesi.

³ Hittakko horeene no metekkaanuun shaadano kakkonhank'atero, o zajaammon, osobamnneno, kalekaleekki halchhayinna ekkaatanon diyyii leene o ziminamnnennonne, inssezinggamanna isiziisi diidaa meellaneenna k'anaatee ginne.

⁴ Ayesuun gozameen kafayyisarokkaanitti anjjire tawaanna geelanje kakkomutte goorata,

⁵ Ofelnneno k'ulluunzi felowun anlleennon, shaagakkeessakko kakkeeyi fayyiisera; kafayyiserana kallami umulamano kalleero aalanonna Ayyanaa K'ulluukki usubaatanoya.

⁶ Hikka ayyanaa kafayyisaro Waakkaani Yesuusa Kiristoosa garane noon c'abac'abayise sisera.

⁷ Hikkina sinoyi k'ullooyinne jiruu jiroommakki giri abddi abayinne ozeelanno goggolleenonya.

⁸ Hikkina ka2abddame haafuraya. Waayi o zammanaran kazidankki ayees felin isizoottisoo roorisayi goggosisarawuun hikka ayees addeesi ati goggozayesson ani dootara. Hikki kazidankkina maamiskki ibaaddona kamaadiroya.

⁹ Ayesuun gozameen kamaaddinnoon dogamanonna alattankkokki hidiid tootaano dogamanokkona gara kaseera takiyatto enggekko fakkimi, hikki lazo kallayikkina kamaadinnyona.

¹⁰ Kalekalee laano kakkeenaro ibaaddo horaarje gorssii, kallami adi seerii, esekko goroore usune wota kuun esella toonna aroogginno.

¹¹ Hikka aankkikki ibaaddo kashirmena c'ubbalessaya, isizootteessa gutii kafirddaataro laano addeesi.

Tagachchoo markka

¹² Art'timoosi goorttun Tikik'oosa ku tos goggofareroo ani mankkogiro tos Nik'op'iliiyooni tos emeeyin kuun kadanddame dubba feli; bat't'eessa esee roorisin goosayera.

¹³ Seera okasaan Zeemasana Ap'ilosa sesettantisooyi gargaarin kuun kadanddame dubba feli; isoon kadootisaro dubbana ammagi.

¹⁴ Unattaankko olleeraawun arri tahittaariteewun kadootisaro gogohelarawunna barsano²ottisoyinna il kallayinzi goggolleenoonkko felo oziidauun ataatano goggo²agaalssanawun dootisara.

¹⁵ Iinne wota ogiraan dubba kuun nogodda farramaraan. Ammanokko kakkeeyi no ogeelaataraawun nogodda geegisa. Sino tawaa isin dubbane wota halleeto.

Kafaramero P'awuloosakkoki Handdaa Filmoona Tos Tabano

Filmoona kažaddeesame amaniyi, kak'ollasiyaasi min kawaakokki maganaalkko kooyya amame hedamara. Filmoona Anasmoosa kažamamaro diyyiti abanaaye, hikki diyyitina goottakeessakkko iise baye takkobeere minkashaano kagire P'awuloosane wota eseleen, gara kap'awuloosane Anasmoosa kakiristinnaa ammano atate, P'awuloosa Filmoona tos kas'aafere handdaa Filmoona abbaabate usu tos emeeto gutii kagiro diyyiti Anasmoosa wota goggowogarroo kashaadisaroye, adanoyinna gidda Anasmoosa amanii mankkolle maraan hittakko horenbaan kažammano abbi aani usu goggok'op'aroon kuwaarre diyyii aani usu goggootinonko seagaara.

Raattoo Hikki Mas'aafa Kažabera

Tabano 1-3

Kap'awuloosa galata Filmoonaan 4-7

P'awuloosa gara kažanasmoosa kažebaatero kažatii ebi 8-22

Gudisano 23-25

¹ Yesuusa Kiristoosa maraan kashaamero P'awuloosakkona abbikkaani T'imotoosakko, aaloo no kageelaatannona noonne wota kafelaro Filmoonaan.

² Abbattaani Afibiyaa, noonne wota wotaadara kalleeron Arikkip'aan minkkaayi kakukkumaro amaniluun,*

³ Waa Aabbokkaanikkona, Goottaa Yesuusa Kiristoosakko sinonna nogodda isinuun halleeto.

Tafilmonna geelanjeenna ammano

⁴ Ku ebikkeeyi shaada arggetto Hedokkee galataara.

⁵ Aalantina Goottaa Yesuusaan kažabtto ammanona k'ulloolee dubbaan tažabtto geelanje maalera.

⁶ Kiristoosaa mankkoginno maraan ayees kažidan dubba aaloo goggožaddeesson, ammanokkaa kakkaleetun geegisaa goggožataattoon ebaatara.

⁷ Abbikkee! K'ulloolekotti wodana mankkofolssisseewun geelanjet-taakko geggeloo ožatiinna goggožinna helayera.

P'awuloosa Anasmoosa maraan wogarssi ebaate

⁸ Haanssun felin kadootisaro ati goggofelttoon ku ajajin Kiristoosaayi jabuu iin gogirtena,

⁹ Goortta jaarsana gidda ade Kiristoosa Yesuusaan kashaamera ani P'awuloosa geelanjee ku ebaatara.

¹⁰ Minkashaano giraan kažumulero erekkee Anasmoosa maraan ebaatara.

¹¹ T'aye kuun lažo kallayikkiye; gidda ade kuunna leere iyyeen lažo kažabo leera.

¹² Wodanattee malee kalleero usu abbaabe ku tos farera.

¹³ Wongala maraan ani takkoshameree banžettaayi liire iin goggohand-dayiroon haasyaiin dootere.

* ^{1:2} «Minkkaayi kakukkumaro amaniluun»: hezi tagiriikkii «Minkkaayi kagiro min kawaawun» amara. **1:2** K'ol. 4:17. **1:10** K'ol. 4:9.

¹⁴ Ayesuun gozameen ati kafelatto kazidankki ayees dubba geelanjee kuwaarre hunnaa goggolleenoonkko kunne hamakkarooni konna felin lakkodootaro.

¹⁵ Woddaasan Anasmoosa goorata kic'c'aruun kukko kakkoonkalebeera, usu k'op'ayidde eerinnawun ku dollee goggoزاداللأييسونيا.

¹⁶ Hittakko horenbaan ade diyyii aani halleennoni giraan diyyikko ka-rooraro awzalokki abbiya; iin kageelaameya, halleewo kuwaarre sooyi usu handdaanokkeessa ku mankkomaaddinaro maraan ayyaanaa ade Kiristoosaa abbi kuun mankkolle maraan kuyeen ade aaloo kageelaameya.

¹⁷ Goortta in saatii aani gotootite in goggok'op'aattuo malee yela usu ata.

¹⁸ Usu ku kakkomiirera ayees gogire goorttun amaatatta usu gutii goggitte in gutii tootii.

¹⁹ Ani P'awuloosa hikka genetteeyi s'afera, usu taabo anza ani murnnara. Ati metekkawun kakkee mankkoleetewun konna lakkوةييسنارا.

²⁰ Abbikki Goottaayi in goggomaaditon dootara, Kiristoosaa wodanattee foolssi.

²¹ Iin kaajaamatto laano abddataa, ani kahoosatarokkona rooris kafelnatto addeesere s'aafara.

²² Hikkakkona kakkalee, ebikkisin abbaab helayire ani isin tos emeeyin abddi mankkoyelataro maraan takkofoolssaro banze iin ekkaasa.

Tagachchoo nogodda

²³ In wota Kiristoosa Yesuusaa kashaamera Ep'afira nogodda farramara.

²⁴ Usumaleenna inne wota ofelaraankko Mark'oosa, Arsit'irokoosa, Deemasana Luk'aasana nogodda farramaraan.

²⁵ Tagotta Yesuusa Kiristoosa sino isin wota halleeto.

Kazibirawwii Ibaaddo Tos Kafaramero Handdaa Tabano

Hikki handdaa kakkons'aafamera ibaaddo iso godiide ammanokkisoo iisin kagabbalamero amaniiluwunye; s'aafiti Ibirawijjoluun kazaddeesisera Yesuusa Kiristoosa karrummiinna kagachchoo mutano kawaa laano tusinya. Hikki amanil ammanokkisooyi goggozararawun ataayisara; hikka kakkofele goorata rummi seed addeesise tusara,

1. Tazatatero rakkookotti garane karrummii odoon kazajajaamaro kalleera Yesuusa jiruu jiroommakki ere kawaayya; Ere kawaa laanoyi ammato ohorkkokki kahegeroolkko, Musekkona erggichchalkko aaloo ka-rooreya.
2. Yesuusa ammato ohorkkookokki tuuk'aamolkko aaloo karoore jiruu jiroommakki tuuk'aamo laano Waa issii ayeesera.
3. Gara kayesuusane amanil c'ubbokko, abssikkona goyikko fayyinnara; Yesuusa tuuk'aamolkokki woyichcha laanoyi kazibirawwi ibaaddokokki ammano seerana kagiddi jaarsso hoos aani mutaa kagire fayyinna rummi goggoleeroon yelera.

S'aafuti tazisirazeeli jirtti kazaddeesame ibaaddokokki ammano masuussa yelatereyya, (Foolssi. 11) onabbabaraan ammanokkisooyi goggozataarawun addeesisara; usumaleenna (Foolssi. 12) ammana lilloottisoo Yesuusa gutti kaanoyi ammanokkisooyi goggozataarawunna maamisitti rakkoonna abboosa goggeenna goggozobssiraawun gorssaara, gudisaanna kagorssa haafura sisaa gudisara.

Raattoo Nikki Mas'aafa Kazabera

Tabano, Waa Kiristoosaayi mutano 1:1-3

Kiristoosa erggichchakko karooran laano 1:4-2:18

Kiristoosa Musekkona Iyyasukko karoore laano 3:1-4:13

Tuuk'aamo laano kakiristoosa dubbaankko karooraro laano 4:14-7:28

Kakiristoosa haafura ammatokko karooraro laano 8:1-9:22

Kakiristoosa jaarssamanokokki jiinaan 9:23-10:39

Ammanokokki jiinaan 11:1-12:29

Waa gegelaayisano 13:1-19

Kac'ufano ebi 13:20-21

Gudisano 13:22-25

Waa Erekkeessakokki garane ayeesano

¹ Horkkooskko kayere Waa raa kamoogganinna goorata kamoogganii gara kahegeroolnne odojoolkkaanuun ayeesere;

² gidda gozameen kagachchoo geesii kameen dubba goggozeeloon kayelero errekkeessakokki garane noon ayeesera; alami dubba kakkomet't'eera usuuya.

³ Usu kabaja tawaa hank'k'ayise katusaroya; yadalitiessana Waanne wota tazekkaattotta, haafurakokki hunnaayi alami dubba isikkise abera, ibaaddo c'ubbokko k'ullooyise abbaabatere daruurii kazatii Waakotti merggee hamas's'ee.

Ere kawaa erggichchalkko karooraro laano

⁴ Usuun kabeera mege kaerggichcha megekko karooraro mankkolleec maraan, ere kawaa erggichchakko aaloo karooraroya.

- 5** Waa duuddo erggichchaal orroo,
 «Ati erekkeetta, ani ku hittaari umulera»
 goorttun
 «Ani odo leerowa, usuna erekkee linnara»
 kakkoonzamere maayyona laagire.
- 6** Waa barkki erekkeessa alami tos kakkofarare goorata,
 «Erggichcha kawaa dubba usuun hasagade» amera.
- 7** Erggichchakokki gara,
 «Erggichchaalnna ambbal aani,
 ohandaaranna lac'a kazeleenee aani yelinnara» amara.
- 8** Erekkeessakokki gara ade;
 «Hedo! Korffinjekka jiruu jiroommakko taa jiruujiroomma geeroon girn-
 nara;
 wononatikkaanna rummii bariisatta;
- 9** Ati k'ullumma geelatta; meellaneenna diidatta;
 Hikkakkotti aalanttii Waa Hedokka ku assaabate;
 Saatilaalaltaakko roorise geggeloo tasisatto zayitii kuun shigide» amara.
- 10** Usumaleenenna,
 Goottakkee! «Ati horaarje ul met't'iite;
 Daruurijolnna genettaayi met't'iite;
- 11** Iso dubba bayinnaraan;
 Ati adde girnnatta;
 Iso dubba sarssi aani dozayinnaran.
- 12** Gashe aaninna ati duubinnatta;
 Isona sarssi kaddozaan sarssi kazusubii goggoziggilssamaro malee iggilis-
 saminaran.
- Ati arggetto atitta,
 Geeskkawun gachcho laagitto» amara.
- 13** Waa erggichchaal orroo;
 «Diinakkaa odonnatikkaa hegelii taa yellowoi
 Merggetteeyi hamas's'i» kakkoonzamera maayyona laagiro.
- 14** Erggichchaal dubba Waa ammani kafayyinnaro ibaaddon handdayin
 ofaramaraan Waawun ohandaaran ayyaanalyyaan.

2

Kazatii fayyinna

1 Haannnuun kamaalnenno ayeescko fallaaddayinne goggoziinnoonkko kamaalnenno ayesuun aaloo isizooratano dootisara.

2 Erggichchalkokki garane kasegaamera haafura rummi leera; hikka haafurakko kashirmarana hikka haafuraan kazajajaamon tadootisatto murroo atataro.

3 Hayya noo hikka kazatii fayyinnaan donnaa ollaanno golleene, misii hesiin daanddaanna? Hikka fayyinna noon kasisera Goottaa issiyya; usukkona kamaalera ibaaddo hikkawa addeesisera.

4 Waa isoon ade malaatala, kasaadisiro ayees, kamooggan baasa felanoyiinna fezitteessakki malee oddannabameraan Ayyaana K'ulluukki ilaboolkokki garane atotaanokkisoo ataayisera.

Yesuusa kafayyinna sooreessa laano

5 Waa horenbaan każemeeyinnaron, hikka gidda noo kakkożayeesanno alami ergichcha odonnati goggobarisiroo lakkoyelero.

6 Usumaleenna k'ullukki mas'aafajjool banze tooyi haa amara;
«Ati goggok'offitoon ibaaddo meya?

Ati usuun goggomararttoo ere każibaaddo meya?

7 Abaraan ergichchalkko yeraasse,
Kakkabajaanna kasommaa kallachcha usu gutii kayite;
Genetta ofeltteto felo gutii shuumiite;*

8 Dubbana odonnatikkeessa hegelii kayite.»

Kameen dubba odonatikkeessakko hegelle kakkokkayite goorata, odonatikkeessakko hegelii ankkayinooni ati kahaassetta ayees koonna laagiro. Ayesuun gozameen gidda goggogirooyi kameen dubba odonnatikkeessa hegelii kagiro ganaa lakkodeeenenne.

9 Gidda ade ergichchalkko goorata kic'c'arun hussintte tagitte, tagoyi rakkoo atanokotti aalantti kakkabajaanna kasommaa kallachcha kakkaatero Yesuusa dinnanna; usuna sino tawaayi no maraan goyera.

10 Kameen dubba usuuyina usuun kamet't'aamera Waa yiis kamooggan kabaja tos keeniin fayyinnakisookki sooreessa kalleero Yesuusa rakkoo orromarise roorsanoyi duuddokki goggolleeroon hikki ayees kadootisaro mankkolee maraan Waa felera.

11 Ibaaddo Waawuun kak'ullooyisarana garakkeessane Yesuusaa ok'ullowaaraan odo kookki yiisyaañ; hikkakkottti aalantti usu iso, «Abbilaalttee» ami uumr lakkomullaaro.

12 Haannuun k'ullukki mas'aafajjool
«Megekkaa abbilaaltteewun segiinnara,
gosa kawaa orroo hizitteyi galatinara» amara,

13 Usumaleenna, «Abuditteenna usuu gutii kayinnara» amara,
Adena, «Hikima aninna Waa iin kasisera yiinssa hittanii ginna» amara.

14 Haanssun yiiskkeessa soonna iigi każabo ibaaddo mankkoleeraan maraan Yesuusana iso aani ibaaddo lee, hikka kakkonyelera goyikokki garane goyi gutii odonniat każabo durrisa baasinya;

15 Usumaleenna goyi abssatanokkotti aalantti ulii kakkogiraan gees dubbaayi diyyummaa iminameen ogireenun wodoo liinya.

16 Ogiraan Yesuusa kakkoonżemetera ergichcha gargaarin anlleennon giraan tażabraame sannii gargaarinya;

17 Haannuun kameen dubbaayi abbilaal aani laano mankkodootisaro maraan abbilaal aani lee; hikka kakkonyelera c'ubbo każibaaddo haheso amin amere Waawun handdayin każabddamena kanenżeejisataro tuuk'aamolkokki woyichcha lee.

18 Usu issii c'aafamere rakkoo mankkożatatero maraan oc'c'aafamaraan gargaarin daanddaara.

3

Yesuusa Musekko karooraro laano

1 Haannuun isinna addeen uumit tawaayi ożuumantettan k'ulluunzi amaniil! Ammanokkaanun kafarameroni tuuk'aamolkokki woyichcha Yesuusa shaada.

2 Muse min kawaa dubbaan każabddame goggolleerekki malee Yesuusana usu kashumero Waawun każabddameye.

* **2:7** Fureen toottooyi «genettaakonżi felooyi shuumite» każamaro lakkoadaraan. **2:8** Mez. 8:4-6.

2:12 Mez. 22:22.

³ Min kamadaarara minkko taroortte kabaja goggozabo malee Yesuusana Musekko taroortte tażatii kabaja mankkodootisaro maraan kabajaame.

⁴ Ogiraan min dubba metemeteeyi kamadaararo ibaaddo aba; kameen dubba kafelera ade Waayya.

⁵ Horenbaawun amamiin kadootisaro ayees dubbaan atotaa Muse min kawaaw dubbaayi kahandaaro aani każabddamey.

⁶ Kiristoosa ade min kawaayi każabddame kakkolleera ere aani leegureyye. Minkkeessana nonna; minkkeessa kakkoliinanna kakkożabddatanno ayeesinna takkodhaadatanno abddi ataayisayi gozabanneya.

Abddatanawaattikkoki gara kasisamero seerisano

⁷ Haannuun Ayyaana K'ulluukki goggozamaroo,
«Hittaari Yaayetteessa gomaalteen,

⁸⁻⁹ K'alullattokki ulii odolaalkkisin in goggoc'aferankki maleenna
meellanee iin gutii goggokeerankki malee
isinna wodanattisin tażajajaamon arooyelatteen;
Esee iso in c'aafeen; inne wota tamaaggaten;
Gees afarttamuun ani kafelerona deen» amara Waa.

¹⁰ Haannuun ani hasse alattaanii amaraayegure,
«Wodanattiso arggetto shirmatta;
Raakkeenna lakkozaddeeseeran ame.»

¹¹ Adena
«Ani tasisinaro tafoolssi banżettee tos lakkotabnaraan!» ame
Amaraantteeyi ani ammatera.»

¹² Abbilaaltee! Isin orrokko maayyona arddokki Waakko tafakkisso tameellanna tażammanoon wodana isinuun goggoginnonkko isiżoorayeen.

¹³ Ayesuun gozameen isinkko c'ubboysi sobamire wodanatteessa tażajajaamon goggoyelannonkko, «Hittaari» amame każuumamara goorata giraan arggetto isiżisiżataayisayen.

¹⁴ Horaarje każabanneno ammanokkaani tagachchoo arri taa geennoon ataayisayi gozabanne kiristoosane wota ożeeleinnanno linnanna.

¹⁵ Hikkina, «Hittaari yaayetteessa kakkomaaltaan goorata
abjjolaalkkisin meellane kakkokekkeeseran goorata goggoyeleran
malee wodanattisin tażajajaamon arooyelatteen» amame
goggos'aafamerrooya.

¹⁶ Golleenna hanżu yaayetteessa maaleen abbaabateren omeelileren ayyosyyeen? Iso la Muse horehaye k'ajeelisaa ul kagibs'sikko obeereenyenna?

¹⁷ Gees afarttam dubba Waa amaraayisaa ogireen ayyosyyeen? Lahanżu c'ubbo ofeleraanna iso goyereen reeskiso k'alullattokki ul iyye okkoon-heseroyenna?

¹⁸ Adena hanżu ajajaamano odiideeren kuwaarre, «Isin tafoolssii banżettee tos lakkotabnattaan» ame usu kakkoonżammatera ayyosyyeen?

¹⁹ Goorttanun iso tabin kakkowaateraan ammananawaattikkotti aalantii laano addeesanna.

4

¹ Haanssun Waa tasisinaro tafoolssi banże tos tabin no tażatannenno abddi ganaa tat'aabbatetto mankkolleete maraan isinkko maayyona hitta tafoolssi banże tos takkotabro iddilii anhelanon goggoħesoonkko no dub-bana isiżooranna.

² Wongala isoon goggolallabaameroo noonna lallabaamera; ayesuun gozameen isoon kalallabaamero haafura ammanooyi atatana mankkowaateen maraan isoon lazo lakkosise.

³ Feloozotteessa alami takkomet'amerokko haggazabere ogudateeraan golleenna, «Ani tasisaro tafoolssi banze tos lakkotabiraan ame amaraayere ammatera» goggozameroo giddanna noo ka?ammananna eserraas Waa noon tasisero tafoolssi banze tos tabnanna;

⁴ Tatodobi arrikotti gara mas'aafa k'ulluukkii banze tooyi, «Waa feloozottessakko tatodobi arrii foolssate» amame s'aafamera.

⁵ Usumaleenna hitta banze ade

«Ani isoon tasisinaro tafoolssi banze tos suure iso lakkotabnaraan» amara.

⁶ Hikka wongala horaarje omaaleeraan ajajaamana waattikko kakkeeyi Waa tasisinaro tafoolssi banze tos lakkotabeeran; golleenna eserraas gog-gotabraawun fezi kakkoonsisanttetta ibaaddo kookkoo girowa.

⁷ Hikkina t'aye goggozameroo

«Hittaari yaayetteessa gomaaltteen,

Wodanattisinii ta?ajajaamon arooyelatteen.»

Amaa Waa gees kamoodgankko abbaabatere gara kadaawutene ka?ayeesero haafuraa arri «Hittaari» amami goggozumanttoo addeesisera.

⁸ Iyyasuus gosaan foolssi isoon kasise lii girewa Waa adi, «Hittaari» amaa arri takkaleekokki gara lakkoyayeesare.

⁹ Goorttanun gosa kawaawun ta?ayihuudi tafolssi arri aanittitti foolssi ganaa gitta.

¹⁰ Waa felokko goggofoolssateroo usumalee Waa tasisinaro foolssi tos katabara felokko foolssatara.

¹¹ Haannuun hassu ibaaddo ajajaamana waattikko kakkeeyi goggoziyeraankki malee maayyona debee seeyire goggoziinoonkko tawaa tafoolssi banze tos tabin ataanna.

¹² Haafura kawaa arddokkina kafelaroya; mina lamane enenaan ka?abo maamisikki shiifakkona roore ka?enenaateyya, neefona ayyaana, miki-taalnna lefaal kalekalee taa beesiro kagoggoosaroya; wodanaa orroo tagitto k'ofana halchcha k'ok'k'ore kafirddaroya.

¹³ Hore tawaakkko tagolattetta met'ta toonna laagitto; iltteessaa horee kameen dubba diidaa bee haw?ayi lee kamutaroya; noonna abbaab sisin kakkodaanddanna usu horeeya.

Yesuusa ka?atii tuuk'aamolkokki woyichchaya

¹⁴ Goortta daruurjol orromare elddeee kabeero ka?atii katuuk'aamol woyichcha mankko?abnno maraan hi?ittaani ka?atotiinnenno ammanokkaani ataayisayi abanna; katuuk'aamol woyichchana Ere kawaa Yesuusaya.

¹⁵ Noo ka?abnna katuuk'aamol woyichcha haranokkaani nen?eyisayin kadanddeenoon lakkoyo; Yesuusa c'ubbo lakkofelero kuwaarre kameen dubbaayi no aani c'aafamera.

¹⁶ Goortta noo shaaga helayiinna gargaarssa noon kakkodootise goorata sino goggohelannon sino kakkohelanno kawaa korffinje horee abissi kallayi gabbalamiinna.

5

¹ Katuuk'aamol woyichcha dubba ibaaddo orrokko assaabamere Waanne wota tazeselsatto haajaayi banze taribaaddoyi meeбаanna jaarsso Waawun sisin shuumamaraan.

² Hassu tuuk'aamo woyichchati metekkeessawun harano kaзabo mankkolleero maraan koonna okasoonna oshiriзamaraan nenзeyisayi iso din daanddaara.

³ Usu metekkeessawun haranokokki aalantti c'ubbokko haheso ammano kahelamisisaro jaarsso sisin kaddootisara gosa kaalaalun anleen-non giraan isiзoottessanee adereya.

⁴ Aarooni aani Waayi kaзumamero ibaaddo gollee kuwaarre maayyona hitta kabaja issii metekkeessayi lakkohelatato.

⁵ Usumaleenna Kiristoosa katuuk'aamol woyichcha laanokotti kabaja issii metekkeessayi lakkozatatero; ayesun gozameen katuuk'aamol woyichcha laanokotti kabaja kakkohelatera,

«Ati erkeketta;

Ani ku hittaari umulera» kaзamero Waakkoya.

⁶ K'ulluukki mas'aafaa banze takkaleetii Waa;

«Kamelkes'edek'i tuuk'aamolkokki shuumata aani

Ati jiruu jiroomman woyichchatta» amara.

⁷ Yesuusa ibaaddo lee hikka ulii kakkogire goorata goyikko haasin kadaanddaaro Waa tos kaзatii iyyaanoyinna tanjiin ilmmii ubaa ebi ebaate; isi yeraasatanoyinna kaзajajaame mankkolle maraan Waa ebikkeessa maale.

⁸ Usu maamisii ere kawaa golleenna taзatatero rakkooyi ajajaamano agaalssate.

⁹ Duuddokki lee kakkolutare goorata usuun kaзajajaamaro dubbaan jiruu jiroommakokki fayyinnaan isoon aalanti lee.

¹⁰ Usuna Waa kamelkes'edek'i shumata aani tuuk'aamolkokki woyichcha yele shume.

Ammanokkisoo goggoyiisonko kasisamero seerisano

¹¹ Hitta haajaakokki gara noo kaзayeesinanna kamooggan ayees gira; ayesun gozameen bogi malabaa giraan wudettaamana mankkowaatte maraan isin agaalssisano t'ibara.

¹² Gidda gin kakkogitteen goorataayi isin kaзagaalssisaro lii giratteen; gidda gozameen haafura kawaa kahoraarjeee agaalssis ibaaddo kakkalee isin kallami goggoyagaalssisiroon dootisara; hita aalantti isinuun odootisaraan eenooyyan kuwaarre kaзatii babo lakkoyo.

¹³ Eenooolaal kat'amara dubba yiis mankkolle maraan k'ullummakokki gara ganaa lakkoyagaalssatero.

¹⁴ Kazatii babo kakkoondootisara ade kazidanna kameellanna kale beesi addeesin kazis's'aamaro kajjiinjiin ibaaddoyya.

6

¹ Goortta Kiristoosa maraan kasisamero kahoraarjeee agaalssis abbaab abbaab keesano iisigunne agaalssis dubamano; goyi tos ogeesaraan felo, c'ubbokko gula galanokkokkina Waa ammananökokki gara abbaabi abbaabi agaalssisaa kahoraarjeee ukum lakkot'aabbinsso.

² Usumaleenna t'ink'ata, gene gutii kaano, goyikko kiyaano, kajiruu jiroomma firddakokki agaalssis adi lakkot'aabbinso.

³ Waa noon fezi gosise horenbaan agaalssisii dubamano tos jiinayinanna.

⁴ Ammanokkisoo kakkaatero ibaaddo c'ubbokko gula galano tos abbaabin lakkodaanddaamaro. Hikka ibaaddon hittakko horenne ifa isoon hank'k'aye gire, kadaruure ilabona k'ammassereen; Ayyaana K'ulluukkikko k'ooba ozataateeren,

⁵ Kažidankki haafura kawaanna emeeyin kagiro jiruu jiroommakki k'alada kawaakokki hunna ok'ammassereen,

⁶ Hikka dubbakko abbaabayi ammanokkisoo gokakateen iso metekkisoowun ere kawaa abbaabeen mankkosuwaaran maraanna diidaa beesen mankkoyeraasan maraan iso c'ubbokko gula galisin lakkodaanddaamaro.

⁷ Arggetto usuu gutii kažubataro idaamo kat'amara akaakiltte kažabaratero ibaaddotin lazo tasisatt erre Waakko uuso helatta;

⁸ Ezeenna k'iinc'ona gozalisse adde lazo kallayitti laatta; enee k'angaaminnatta; esek eleenii gubaminnatta.

⁹ Ani ogeelaatario oottee! Noo isinuun hikka gozayyeenssena suure fayyin-nakkisinun kalleero kažidankki ayees gutii giranokkisin no abddatanna.

¹⁰ Waa tažidan kafirddaaroya; haannuun felozoottisin t'ayena leere gid-dana megekkeessa maraan amaniil gargaarin isin tattusseettan geelanje lakkozillooro.

¹¹ Isin dubba abddii kažoorattan ayees taa gene geegissattaanii ataankisin taagachcho geetanii goggotussawun no halchchaanna.

¹² No kakkoonhalchchaannana ammanoyinna obssii ataayigunne Waa abddii kasisero ayees kažeelnaro ibaaddo aani goggoleetanun kuwaarre laafanži goggoleetanun lakkoyo.

Abddi tawaa tažabbdante laano

¹³ Waa Abraamen abddi kakkosisare goorata usu kakkozammatira usukko karoorara kakkalee maayyona mankkogginno maraan haa amaa usu issii ammate.

¹⁴ «Ogiraan ani ku sommaasayinnara, sanniittaanna moggaasinnara ame Waa ayeese.»

¹⁵ Abraame obssee oorategure Waa abddii usuun katabero ayees helate.

¹⁶ Ibaaddo ammato gotabiro metekkeessakko karoore megeeyi ammatara; ayeeskkisoonna ammatooyi ataayisaa isoo t'ezee tagitto dogamaa dubba baasaran.

¹⁷ Hikkamalee murtti tawaa tažiggilsamoona laano aaloo addeesisin doote-gure abddii eelin abddi ammatooyi isoon ataayisera.

¹⁸ Hikkamaleenna Waa ozigglissamoonna kat'araa kalleenoon ayees lama, hikkina abddina ammato noon sisera; hikka ayees lamakokki garane noo horee tagitto abddi ataayisayi abayin goggodanddeennon kakkožiskkanno helayiin usu tos ožemeennenna noo kažatii goggožinna helannenna;

¹⁹ Hitti abddi girikkaaniwun kažaazinoon kažabddame markkafa badii tažaalliisatto marc'c'o aantittitta; Yesuusaa tažabnna abddi goggolokko rooritte k'ulluukki min tos tabatta.

²⁰ Hikka k'ulluukki min tos Yesuusa kamelkes'edek'i tuuk'aamokokki shumata aani jiruu jiroomman katuuk'aamol woyichcha lee no maraan t'aye tabe.

Tuuk'aamoti Melkes'edek'i

¹ Melkes'edek'i kasaalemi katamaakokki wonona dubbaankko t'ok'k'i każame tuuk'aamo kawaaye; hikki Melkes'edek'ina, Abraame wonolaal awode abbaabataa giraan raadii eselere sommaasate.

² Abraame każabo dubbakko usuun hora sise; Melkes'edek'ikotti fureen tahoree, «Kak'ullummaa wono» kakkalee ade, «Tasaalem katamaakokki wono» haan amano «Kanogoddan wono» amanoyya.

³ Melkes'edek'i każaddeesame odona Aanna goorttun alattaankokki hidiid lakkoraboo; geeskeessawuun horaarjje, girikkeessawunna gachcho lakkoraboo; hikki Melkes'edek'i ere kawaa aani masuussa ligure jiruu jiroomman tuuk'aamo lii girnnara.

⁴ Hikki ibaaddotii misikki każatiiyo deyaa; aanii ta2isirazeelin odo kalleera Abraame boojee każaaferokko hora beese usuun sise.

⁵ Aanii tuuk'aamolkonii feloo orroo okkameeraan tawooyyole sannii gosakona tażabraame sanniikko hikkina abbilaaltisokko hora goggożatirawun seeraayi ajajeera.

⁶ Hassu Melkes'edek'i tawooyyole sannii laana gowaatena ade Abraamekko hora aate; każabddi haafura kakkonsisamere Abraame sommaasate.

⁷ Kic'arkki kanjiinkikko somma każatayinaro laano hedatano laagiro.

⁸ Mina toonne hora ozaataraan ogoyinnaraanyan; mina takkaleenne ade hora każaatara arddokki lii girnnara amame kakkoonżatotaamera Melkes'edek'iya.

⁹⁻¹⁰ Goorttanu Melkes'edek'i Abraamene wota kakkożeselare goorata woyyuuti Aabbokkeessa Abraamekko ganaa hażalanno mankkogire maraan hora aatin kadootisara woyyuuti metekkeessawun Abraamekokki garane hora murera amanoyya.

¹¹ Goorttanun gosaan seera kakkosisamera kawoyyu tuuk'aamo laanokki maleeya; hikka kawoyyul tuuk'aamo likkii laano kahelamaro leenna każarooni tuuk'aamo laanokokki shumata alleenon Melkes'edek'i tuuk'aamo laanokokki shumata aankkikki każabo kakkalee tuuk'aamo emeetano kadootisoon lii girare.

¹² Felo otuk'aamool goziggilssamiraan seerana wota iggilissamano dootisara.

¹³ Hikki dubba kakkoonsegaamera tuuk'aamoti aanii takkaleekkoyya. Hitta aaniikko maayyona huu kafala tos gabbalame kahandaayera laagiro.

¹⁴ Goottakkaani tayihuuda aaniikko laano każaddeesameya; golleenna Muse tuuk'aamolkokki gara ayeesa giraan tayihuuda aaniikkokki gara każayeesera ayees koonna laagiro.

Kiristoosa Melkes'edek'i aani tuuk'aamo laano

¹⁵ Hikki ayees aaloo muti kakkożaddeesaminna Melkes'edek'i aankkikki kakkalee tuuk'aamo kakkokkee gooratayya;

¹⁶ Kiristoosa tuuk'aamo laanokokki shumata kakkożatatera girikkeessa meessa kallayikki mankkolle maraanya kuwaarre sannii tażibaaddokko każemeetero wogaanna seeraayi lakkoyo.

¹⁷ «Ati kamelkes'edek'i tuuk'aamo laanokokki shumata aani jiruu jiroomman tuuk'aamotta» amame k'ulluukki mas'aafaal atotaamera.

¹⁸ Usumaleenna kat'awoo ajaja laafana lazo kallayikki mankkolle maraan hesera;

19 Seera kamuseeyi koonna likkiikki liin lakkodaanddee; gidda gozameen noo Waa tos takkogabbalaminna takkaleekko taroortte abddi noon sisantetta.

20-21 Hittakko horene tuuk'aamo olleeren ammato kallayi tuuk'aamo leeran;

«Waa ade Yesuusane ati kamelkes'edek'i shumata

«Ati jiruu jiroomman tuuk'aamotta,» ame ammate; lakkogaabbiro; amame usuun osegaameraan ammatone wota tuuk'aamo leera;»

22 Hinza ammatokotti aalantti Yesuusa oziidan ohaafura ammatowun noon waabii leera.

23 Tuuk'aamol mankkogowaaro maraan tuuk'aamo koo haziggilssamooni feloo gutii jiruu jiroomman girin mankkodanddeenon maraan ohoree tuuk'aamolkonzi tootozoottiso onjiyyen;

24 Yesuusa ade jiruu jiroomman kagiraro mankkolle maraan tuuk'aamo laanokkeessa kaziggilssamoonyya.

25 Haannuun oottessa olleeraawun kakkalee maraan horehayi ayeesano jiruu jiroommaan arddokki lee mankkogiraro maraan garakteessane Waa tos każemeetaro ibaaddo dubba duuddo fayyiisin daanddaara.

26 Hikka aankkikki k'ulluu, kattuffamoon, kamuc'c'ime, c'ubbaalessalkko woyyyu kallee, daruukko t'ok'k'i każame katuuk'aamol woyichcha noon dootisara.

27 Usu kakkalee katuuk'aamol woyichchaal aani horaarje c'ubbokkeessa maraan, abbaabayi c'ubbo kagosa maraan arggetto jaarsso sisin lakkodootisaro; isiżoottessa jaarsso yelate kakkositare goorata hikki ayees kallami takkożadamooti yele gudisera.

28 Seera katuuk'aamol woyichcha yele kashumaara tuffamano każabo ibaaddoyya; seerakko abbaabatere każemeetara każammatoo haafura ade jiruu jiroommaan tuffi kallayikki kalleero ere kawaa shumera.

8

Yesuusa ammato ożusubkokki katuuk'aamol woyichcha laano

1 Goortta no każayeesinanno ayeeskko kahoree ayees hikkaya; daruuri kawatii kawaakkokki korffinjjeysi mina tamerggee kahamas'eero hikka aankkikki katuuk'aamol woyichcha no abnna.

2 Usu kakkohanddaara tarummi dunkkaanii talleetetto k'ulluukki min kawaayiyya; hikka minkokki madaaramano gene tażibaaddoyi alleenon griraan Goottayiyya.

3 Metemeteeyi tuuk'aamolkokki woyichcha kakkoshuumamara mebaanna jaarsso Waawun sisiinya; haannuun hikki tuuk'aamo kasisinara kooko koo girin dootisara.

4 Seerakokki malee meeħħa kasisara tuuk'aamol mankkogiro maraan usu ulii kagiro lii girewa tuuk'aamo lii lakkogirare;

5 Hikki tuuk'aamol takkohanddaraan dunkkaanii daruuri tagittowun masuussana hoos taalaalta; hikkina kakkonlleera Waa Musene ati min kakkomadaaratto goorata, «Wodamii gutii ani kuun goggotuserokki malee kameen dubba isiżoora feli» ame goggogħajjerokki maleeħha.

6 Gidda ade Yesuusa Waayinna ibaaddonna t'eżże tabe hizi too kayelero każammatoo haafura oddożan ammatokko taroorttettona tażidantti abddi gutii kat'aabbatero mankkolleero maraan usumaleenna usuun osisameer-an felo dubbaankko orooraraanyyan.

⁷ Ohoree ammato ohaafura otuffamoon lii gireenwa kallami każammatoo haafura lakkodootisare.

⁸ Waa gosa gutii otuffamiraan felo girano tusin amere haa amara,
«Ani kazisiræel gosanenna kayihuuda gosane wota

Ammato ożusubkokki haafura kakkotabinnara goorata emeeyinnara
amara Goottaa.»

⁹ Hinzi ammato ani iso kagibs's'i ulkko genettisoo abere kakkobeesare
goorata odojjolaalkkisoone wota otabere ammato aanzinzi lakkoyyan;
isona hinža ammato ohaafurayi ataatanana mankkowaateen maraan
aninna isokko bagagole, amara Goottaa.

¹⁰ «Goortta ani hittakko abbaabayire kazisiræel gosane wota
ani otabinnara ohaafura ammato hinžayaan amara Goottaa;
Ani seerakkee sammuutisini kayinnara;
Wodanattisooyinna s'aafinara;
Waakkisoonna linnara,
Isona gosakkee linnaraan ame.

¹¹ «Goottaa addeesi; ami ollaatteessanna leere
Abbkikeessa maayyona każagaalssisiro lakkodootisaro.

Kic'c'arkko haggazabere taa ibaaddo kajinjiin geeroo dubbana
In addeesirowa;

¹² Baaskkisoonna haheso aminara;
C'ubbokkisoonna hittakko horenbaan lakkoshaadinaro.»

¹³ Goorttanun «Usubnzi ammato ohaafura» gożamiro ohaafura ammato
ohoree lażo osisoon yelera amanoya; haannuun felaa kagirena kaddożan
kooko dubba kakkobayinnara goorata gabbalamera.

9

Każulee k'ulluukki min każebikokki handdaano

¹ Ohoree ammato ohaafura Waa hedoyisatanokokki seeranna każulee
k'ulluukki min kawaayi abanaaye;

² Kifilii lama każaba min gire. Bollanssona t'arap'eezaa, Waawun ka-
sisamara babo takkogire tahoraarjee kifilii «K'ullittii» amamatte.

³ Kallami goggolokko orrohayite tagitta tażorroo kifilii «aaloo
k'ullichchaatti» * amamatte.

⁴ Hitta kifilii orroo work'k'iikko kafelamero it'aana kakkożiyyosaraan ese
banze gire; work'k'iikko kakkosarassisamera ammato ohaafurakokki saat'ine
esee orroo gire; hikka ammato ohaafurakokki saat'ine orroo manna
takkogire tawork'k'i uolla, hursse taggitte tażarooni dama, ajaja tomonno
kakkos'aafamere t'alp'aakki eżemo gire.

⁵ Haafura każammatokokki kataabota saat'ine gutii kagiro c'ubbo haheso
kakkożamamaro nuub baalallożoottisoyi goliseen ożabaraan okabajaameen
Kirubeeli ozamamaraan met't'ajjolyen; ayesuun gożameen hikka ayees dub-
bakokki gara gidda balħaasi ayeesin lakkodaanddaanno.

⁶ Kameen dubba hikkamalee kakkożekkaaro goorata tuuk'aamol Waawun
handdayin arggetto minkko tahoraarjee kifilii tos tabaraan.

⁷ Tallami tażorroo kifilii tos katabara ade tuuk'aamolkokki
woyichcha kaalaalya; katabarana geeskko arri too taalaalya; usuna

^{8:12} Erm. 31:31-34. * ^{9:3} Aaloo k'ulluutti banze tażamamatta, k'ulluukki min kawaayi orroo taseedi
kifilii. Biy. 26:31-36. ^{9:4} Biy. 30:1-6; 25:10-16; 16:33; To. 17:8-10; Biy. 25:16; Ada. 10:3-5. ^{9:5}
Biy. 25:18-22. ^{9:6} To. 18:2-8.

c'ubbokkeessawunna gosa ha2addeeson kafelero c'ubboon kasisamaro iigi ha2abooni lakkotabaro.

⁸ Dunkkaanii tahoree kakkogitto gitakki k'ulluu aaloo k'ulluutti ta2amamatto tos katabsara raa ganaa hamutoon kagiro laano Ayyaana K'ulluukki hikkamalee tusara.

⁹ Hikkina hikka goorawatun masuussaya; hikkamalee kasisamara mee-baanna jaarsso kasisaro ibaadotikotti sammuyi kamaalssamaro baaskko suure k'ulloyisin lakkodaanddaaro.

¹⁰ Hikki kamooggan ayees kakko2usubaayinnara goorata taa emeeroo felooyi gutii kagira kasaree kamutaro wogaalya; isona aamanona t'amanokokki garana kalekaleekki kamuc'c'isaro wogakokki gara kaalaalun kafelameroya.

Kakiristoosa iigi

¹¹ Ayesun gozameen Kiristoosa emeetaa kagiro kazidan ayesuun katuuq'aamol woyichcha lee mutera; usu takkotabera dunkkaanii tajjinttina duuddottita; hitti dunkkaanii gene ta2ibaaddoyi tafelamoon gittona hikka alamikotti met'ta lakkotto.[†]

¹² Usu aaloo k'ulluutti ta2amamatto banze tos kooyikkii kallami takko2adamooyi iigikkeessa abere tabera kuwaarre ka2oreenenna kakkorjjoolee iigi abe lakkotabero; hikkamalee jiruu jiroomman noon wodoo lee.

¹³ Ka2oreenenna kakkorjjoolee iigi jaarssoon tagubantteto dabbaalokkokki buluulo kabbattoyero ibaaddo gutii go2arac'c'iraan battinnati kasooyekko muc'c'imeen ok'ullowaaraan gollee,

¹⁴ Jiruu jiroommakki ayyaanakkokki garane isizoottessa mulla kallayikki jaarsso yelate Waawuun kasisatera kakiristoosa iigi arddokki Waawuun noo goggohanddayinnoon sammuttaani goyi tos ogeesaraan felokko aaloo no muc'c'isin lakkodaanddaarya?

¹⁵ Ozuumameeran hanzu Waa tasisero abddi jiruu jiroomman rittii gog-go2atanaawun Kiristoosa ammato o2usubkokki iigii no hizi too kayello lee; hikkina kakkonleera usu horaarjje ammato ohaafurakko hegelle leere ibaaddo hididikko keesi c'ubbokko fayyiisin mankogoye maraanya.

¹⁶ Bazza gogire kabbazzaaterokokki goyi addeesano dootisara;

¹⁷ Kabbazza ayees feloo kakkohaara kabbazzaatera kakkogoye goorataya; kabbazzaatera neefone giraan kabbazza ayees la2o lakko2abo.

¹⁸ Hikkakkotti alantti ohoraarjje ammato ohaafura suure iigi kallayi o2ataateeraan lakkoyyan.

¹⁹ Horaarjje Muse kaseera ajaja dubba gosa dubbaan segee; hikkakko abbaabatere iigi ka2oreenenna kakkorjjoolee bekene wota ledere kaseera mas'aafanna gosa dubba hisoop'i ozamamaraan baalalloyinna ororro o2idaadikko kafelameroy kirri arac'c'ee;

²⁰ Kakkonzarac'c'erana, «Waa isinuun ka2ajajeera ammato ohaafurakokki iigi hikkaya» amereyya.

²¹ Usumaleenna dunkkaanii orroonna kakkofelataraan huu dubbaa gutii iigi arac'c'ee.

²² Ogiraan seera kamuse malee ayees kic'c'ar kuwaarre kameen dubba iigi muc'c'imara; iigi go2ubannon c'ubbo haheso amamano lakkohelamaro.

^{9:7} Woy. 16:2-34. [†] ^{9:11} Emeetaa ogiraan gutii ka2amaro kookkoo mas'aafajjal, «gidda ogiraawun» amara. ^{9:13} Woy. 15:16; To. 19:9,17-19. ^{9:20} Biy. 24:6-8. ^{9:21} Woy. 8:15. ^{9:22} Woy. 17:11.

²³ Goorttanun hikki kадарууре аyees masuussа kakkoonlleera hikka aankkikki wogaa muc'c'imano dootisare; daruurkko kalleera аyees ade hikkakko karoore jaarssoyi muc'c'imano dootisara.

²⁴ Kiristoosa karrummii k'ulluukki min kawaawun masuussа talleeteton gene tazibaaddoyi tafelantteto aaloo k'ulluutti banze tos lakkotabero; gidda usu no maraan Waayi horee mutin daruur tos bee tabe.

²⁵ Kaayihuudi tuuk'aamolkokki woyichcha kakkeessa kalleenon iigi abere gees geesii aaloo k'ulluutti banze tos tabe gire; Kiristoosa ade isiоottessa jaarsso yelai sisayin goorata kamooggan lakkotabero.

²⁶ Haa kalleero lii girewa alami takkomet'amerokko haggazabire goorata kamooggan rakkoo atayin kadootisaro lii girare; gidda gozameen geesjyolkotti gachooyi c'ubbo nookko baasin isiоottessa jaarsso yelate kookki kallami takkozadamooyi mutera.

²⁷ Ibaaddon goyi kooyya; goyikko abbaabaterena firdda gira.

²⁸ Usumaleenna Kiristoosa kamooggankokki c'ubbo baasin goyi koo goyera; adena c'ubbo sidayin alleenon giraan usu ozoorataran fayyiisin kallami adi emeeyinara.

10

Jaarsso laano kakiristoosa kallami takkozadaamooti

¹ Seera kamuse horenbaan kaзemeeyinaro kazidan ayesuun masuussа goorttuu hoosiya kuwaarre tarummi middi lakkodaanddaaye; haannuun gees geesii arggetto kasisamaro jaarssojool abateeren Waa tos kaзemeetaro ibbaaddo duuddokki yelin suure lakkodaandda.

² Seera kamuse iso duuddonzi yelin kadanddeero leewa Waa hedoyisayin kaзemeetaro ibaaddo kallami takkozadamooni c'ubbokko mankkomuc'c'imerawunna c'ubbo kallayinzi aani sammuuttisooyi baas mankkomaalassamaro maraan jaarsso sisano iisi giraneen.

³ Hassu jaarssojool ade gees geesii iso c'ubbo kashaadisaroyya.

⁴ Aalanttina kakkorjolnna kaзoreen iigi c'ubbo baasin lakkodaanddaaro.

⁵ Haannuun Kiristoosa alami tos takkozemeteree haa ame;
«Jaarssona meebaa ati inkko lakkodoottetto;

maarkkaa gozameen iin ekkaassetta;

⁶ Kagubataro jaarssona

Kac'ubbo haheso amanokokkiin kaзenzaamaro jaarssoyi
ati lakkogeggelaattetto;

⁷ Hassu goorata ani

«Hedokkee! Mas'aafa k'ulluukki garakkee goggos'aafameroo
Fezittaa gudisin ani emeeyera» ame.

⁸ Hanzu seera kaзajajaaro goleenna, «Jaarssona meebaa, kagubataro jaarssona c'ubbokko haheso amamano kaзenzaamaro jaarsso ati inkko lakkodoottetto; isoonna adde ati lakkogeggelaattetto» ame;

⁹ Debeenna, «Hikkima, ani fezittaa felin emeeyera» ame; hikkamaleenna kallamikki jaarssokotti banze t'aabbisin kahoree jaarsso iggilisera.

¹⁰ Hikkaniinna «Fezii» kaзamaro haafurakokki malee Yesuusa Kiristoosa sooyi kookkii kallami takkozadamooti jaarsso lee isi sisatanokotti aalantti noo k'ulloyinnenna.

¹¹ Tuuk'aamo metemeteeyi c'ubbo baasin kadanddeenoon aanzi jaarssojool arggetto sisaa arri arri aallee handdaaraan.

12 Kiristoosa ade arggetto kalleero jaarsso koo sise abbaabatere Waa odokotti merggeeyi hamas's'eera.

13 Hittakko horenbbaan diinakkeessa odonnatikkeessaa hegeli taa bari-naanii oorara;

14 Hikkina kakkonleera hantu ok'ulloyeraan jaarsso kookokki garane jiruu jiroomman duuddonzi mankkoyelero maraanya.

15 Ayyaana K'ulluukki ade hikka ayees noon atotaara; horaarje,

16 «Hantu arrijjoolkko abbaabayire

Istone wota ani otabinnara ammato ohaafura hinzayaan amara Goottaa;
Seerakkee wodanattisooyi kayinnara;

Sammuuttisooyinna s'aafinara.»

17 Adena «C'ubbokkisoonna omeellan felo²oottisoo

Hittakko horenbbaan ani lakkoshaadinaro» amara.

18 Haannuun c'ubbo dubba haheso kakko²amame goorata c'ubbo haheso amanokokki garaan kasisamara jaarsso hittakko horenbbaan laagiro.

Waa tos gabbalamano kadootisaro laano

19 Goorttanu abbilaalttee! Iigi kayesuusakokki garane aaloo k'ulluutti banze tos tabin kakkodaanddenno kazabddisiro helannenna.

20 Noo kakkotabnanna goggolokeessayiya; haa amanona soo²ootteessakokki garane noon kabanero kazubkiiinna arddokki kalleero raadiya.

21 Daruurii kagiro min kawaayi gutii odonnati kazabo kanjiinkki tuuk'aamo abnna.

22 Haannuun sammuu orroo kamaalssamaro baas kameellankko goggomuc'c'iminnon wodanattaani muc'c'isayinne, maarkkaani beke omuc'c'imeenii aaligunne, tukkultti wodananna karrummii ammano abayigunne Waa tos gabbalamnno.

23 Kazabddii haafura noon kasisera kazabddame mankkollee maraan gidda ammaninne kazatotiinnanno abddii haggattola anleenonii ataayisayi abanna.

24 Geelanjeeeyinna felo o²idanii ataayigunne goggogirnnon koo kakkalee hazatayiso;

25 Arggetto raattoo iinsse eselaa isizizi²orroo isizizi²ataayisanna kuwaarre kookkoo kukku²amano goggoziseraan malee noo adi kukku²amanokkaani lakko²iinsso; haa laanakko Goottaa kakko²emeeyinnara arri gabbalamano shaadaa hikka ayees aaloo fela.

26 Rummi addeensse giraan abbaabayinne bogi malabaa giraan c'ubbo gofelnne hittakko horenbbaan c'ubbo maraan kasisamara jaarsso koonna laagiro.

27 Goortta no kazootara ade horenbbaan kalliinnara kazabssisaro firddana, kaneebaatara tagubatto tazabssisso eleentta.

28 Seera kamuse kabbaase gutii ibaaddo lama goorttun seeddo go²atotee shaaga kallayi goyin murttessaamara.

29 Hayya, ere kawaa kattuffate, kakkok'ullooyer²o kazammato haafurakokki iigi kafaanchchoyisarana, kasino Ayyaana kahabaarara, misitti hittakko taroortte murroo atayin kadootisaro aani laara!

30 «Halo biyaano kakkeeyya; ani tadootisatto muraa murinnara» kazamera maayyoyo no kansowa; usumaleenna, «Waa gosakkeessa gutii firddinnara» amara Goottaa.

³¹ Haannuun arddokki Waakotti genee iyaano aaloo kaabssisaroya.

³² Ifa isinuun kakkohank'k'aare goorata rakkoo tammaoggan atatteendeen takkozobssitetten hasse tat'awoo arri shaada.

³³ Arri toottoo ibaaddo horee habaaranittettan; abboosanttettaan; toottoo gozanttaan isin hikka aankkikki abboosa kakkogeero ibaaddone wota saati-laal mankkoleetettaan maraan rakkoo atatteettan.

³⁴ Isin tazidanttina tagudanno durumma daruurii girano mankkokkas-saan maraan oshaameeraawun kooko sisa; urrawoziottisinna isinkko kakkozatamereen goorata obssiiteddeen gegelooyi atatteeen.

³⁵ Goortta, kaatii barzaara kakkohelayinattaan kakkozabddaattan arooshafatteen.

³⁶ Fezi tawaan gudisaddeen Waa isinuun sisin kaammato haafuraayi katabero kooko atayin obssii ooratano dootisara.

³⁷ Alanttina haa amame s'aafameria; «Emeyin kagira usu goorata kic'c'arkko abbaabayire emeeyinnara; lakkozadallaayinaro;

³⁸ Kakkee kalleera k'ulluukki ibaaddoti ade ammanooyi giri helayinnara; Haar goggale ani usuu lakkogegelaayinaro.»

³⁹ Noo gozameen ammanere kafayyaarone wota unanna kuwaarre haar galegure kabaaro ibaaddokotti una lakkonno.

11

Ammanokokki gara

¹ Ammano amano abddii kaoramaro kooko, «Ii rumminaa leerowa» ami atatanoyya; ilzo kamutoon kooko kamutaro aani yeli atatanoya.

² Waa kahorkkoo ibaaddoon kakkozatoteera ammanokokki aalanttiya.

³ Alami haafura kawaayi met't'aamano kakkozadeesanna ammanooya. Haannuun kamutara kooko dubba kamutoonkko kafelamero laano kanssowa.

⁴ Aabeela kak'aayeeli jaarsokko karoore jaarsso Waawun kasisera ammanooya; Waa kaabbeli jaarsso gegelooyi kakkozataare goorata Aabeela ammanokkeessa k'ulluukki laano atotaame. Aabeela goggoyena ammanokkeessakokki garane giddana ayeesamara.

⁵ Heenokka goyi usu goggogeenonkko daruur tos kakkozatamera ammanoyiyya; Waa mankkozatatero maraan lakkomute; atamanokko t'aye ade Waa gegelaayisanokkeessa atotaameria.

⁶ Ammano kallayi Waa gegelaayisin lakkodaanddaamaro; Waa tos kagabbalamara ibaaddo Waa giranona usu odootatarawun ilabo kasisaro laano ammanatano dootisara.

⁷ Nohe ganaa ilzo kamutoon ayesuun Waa kakkoserisere goorata Nohe Waa abssataa kaminee ibaaddokkeessa haasayiin markkafa kakkofelera ammanoyye; Nohena ammanooyi alami dubba c'ubbaaleessa laano tuse; Nohena ammananooyi tahelamatto k'ullumma eele.

⁸ Abraame bigure ritti yelayı taatayinaro banze goggoseeron kakkozuumamere goorata eetirraa seeyinnaro koonna suure gozaddeesiwaatena seeyin kakkozajajaamera ammanooya.

⁹ Usune wota kaabddii haafura ozeelleeraan Yissaak'anena Yayik'oobane wota kaabddii ul marti lee dunkkaanii kakkohamas's'eere ammanoyiyye.

10 Hikkana usu kakkoyelera kat'aabbame ukum tażabtto, Waa tażekkaaserona tamadaarero katamaa oorataa mankkogire maraanya.

11 Saarana eseen abddi kasisera Waa każabddame laano mankkożaddeesette maraan jaarżomanokko kakkeeyi suure umulin tadanddeenon golleetena fato kakkotootaatto hunna kakkohelatteta ammanooya.

12 Haannuun kagoyerero ibaaddo aani katootamere Abraame kookkoo kadaruuree barraajja aani kamooggaterena talabu giridee c'ekale aani tatootaamon sannii helantte.

13 Hinzi dubba ammanooyi goggogireeni goyeen; Waa isoon sisin ammato katabere ayees lakkotatateen; ayesuun gożameen ebbaa deengureen kazatateeraan aani yelateen geggelooyi atateen. Ulii gutii martina usu ulki ibaaddo laanawaattikkiso malabateen.

14 Hikkamalee każayeesara ibbaaddo kakkisoo kalleero ul każooratanaan laano addeesise tusara.

15 Hassu iso iiseen kabbeeraan ul kashaaderan leenna eserraa abbaabayin daanddaarenwa.

16 Gidda gożameen hikkakko karoore daruuri kagiro ul halchcharaan; haannuun Waa isoon katamaa mankkożekkaasero maraan, «Hedookkiso» amami uumamin isoo lakkomullaaro.

17 Abraame kakkoc'aafaamere goorata Yissaak'a jaarsso yele Waawun kakkosisera ammanoyya; Hassu każabddii haafura każatatera Abraame erek-keessa koo jaarsso yelinne.

18 Hayya Waa, «Sanniitta Yissaak'ayi uumaminatta» ame usuun segeere.

19 Waa goyikko keesin kadaanddaaro laano Abraame ammananooyi goyikko kakkeero aani Yissaak'a kallami helate.

20 Yissaak'a horenbbaan kalliinnaro ayees hedegure Yayik'oobana Eesawu kakkosommaasatera ammanoyya.

21 Yayik'ooba kakkogoyinnara goorata kakkogabbalamare goorata kayoosefi yiis metemeteyi iso kakkosommaasaterana damakkotti brt'tee iskkatere kakkosagadere ammanoyya.

22 Yoosefa kakkogoyinnara goorata gabbalamaa kakkōżemeetare goorata kazisiraeel ibaaddo Gibs's'ikko goggobinaraan usu każayeesere iso lefaal misi yelin dootisaraan ajaja kakkosisera ammanoiyiyya.

23 Muse ożumuleeraan Muse kakkożalatare goorata middi każidan laano mankkożaddeeseren maraan ajaja kawono hażabssannooni diginni seed kakkosiyamiseeran ammanoyya.

24 Musena kakkojinatare goorata, «Ere taferiżzonikokki ere» amami uumamin feżi sisana kakkowaatera ammanooya.

25 Haannuun usu c'ubbooyi ohelamaraan ogiddanee geggelokko suure gosa kawaanne wota rakkoo atayin dootate.

26 Usu horenbbaan tażatayinaro muraa mankkodeero maraan urrawo ogib's'ikko suure Kiristoosa maraan yeraatano karooraro laano aaloo k'oppee.

27 Usuna engge tawono hażabssannooni Gibs's'ikko kakkobeera ammanoyya; ilżo kamutoon Hedona kaddeero aani lee halchchakkeessayi t'aabbate.

11:11 Met'. 18:14; 21:2. **11:12** Met'. 15:5; 22:17; 32:12. **11:13** Met'. 33:4; 1 Od. 29:15; Mez. 39:12.

11:17 Met'. 22:14. **11:18** Met'. 21:12. **11:20** Met'. 27:29,40. **11:21** Met'. 47:31–48:20. **11:22** Met'. 50:5; Biy. 13:1. **11:23** Biy. 2:2; 1:22. **11:24** Biy. 2:2. **11:27** Biy. 2:15.

28 Yiis barkki lagadin każajajaamere erggichcha każisrażeel yiis barkki goggogoononkko amaa Muse kafaasikkaa baalana iigi arac'c'aamanokkokki woga kakkofelera ammanoya.

29 Każisrażeel ibaaddo ul każangagee kassesseeteran aani heelanzi bekekko gama kakkonak'eeraan ammanoya; kagibs's'i ibaaddo ade hikkamalee liin kakkodootareen goorata iso dubba bekeeyi ennegameen.

30 Każisrażeel ibaaddo tażiyyarkko ali tagimbbe arri todoba maraamuren-gureen każiayarkko gimbbe kakkożżeebseeran ammanoya.

31 Tasharmut'aatte Reżabi kasalalaro ibaaddo nogoddhaa mankkok'op'attetto maraan ożajajaamoonne wota gowaanokko kakkohessetta ammanoyiyya.

32 Goortta kakkalee ani me amira? Geedonakkotti, Baraak'ikkotti, Samisoonakotti, Yofitahekotti, Daawutekkotti, Saameelakottinna kahegeroolkotti maammakiin goorata iin yeraatara.

33 Iso ammanoo Wonolaal awodeeraan; firdda karrummitii gosa bariiseen; isoon tasisantette abddi helateen; taluubaan hizi c'ufdeen;

34 Każeleenee hunna baaseen; każenennan shiifakk heseen; laafummattisookko ataan tos iggilissameen; jereen shafayiin ożati leeraan; isone wota jereen kashafatare diinakkokki wotaadaral horooreena;

35 Heleeljool kagoyerø fallikkisoo goyikko kee giraan dee. Kuukina hikkakko karoore goyikko kiyaano helayiin hedeengureen rakkoo tammooggankki abboosa atateen; hikka aankkikki shaanokko balchchumma bin lakkodootateen.

36 Kookko kakkaleetun k'ac'c'ifamano leen boc'aameen, kuunzi adeen talukee marc'c'oo shishaameen gureen minkashaano tabeen.

37 Eżemoo eeggameen, magaaziinna ekka belżeen, shiifayi goyeen, tażidaadnna tażoreen c'ala sarssateenguren kafafeen; hiyyeessalnna ul każibaaddoo ibaaddo leen abboosameen;

38 Gaadii, wodamii, ulii kagiro lagajjołnna maddaal maraamureen. Hikka garaayi alami isoon kadootisaro lakkoye.

39 Hikki dubba ammanokkisookokki gara Waa kazatoteero golleenna isoon tasisantteto abddi ganaa lakkohelateeran.

40 Waa noon każidan kooko halchcheera, haannuun iso noonne wota kuwaarre kale duuddonzi liin lakkodaanddaanan.

12

Waa yiiskkeessa murrisara

1 Duumanchcha aani no maraamure każabero hikka dubba atojool no mankkozabnno maraan sidane aani noon kaliero ayees dubba noo gutii kak'urannaamero c'ubbo baasigunne nookko horene kagiro tiyaanokokki lellaamano obssii tiinno.

2 No kakkontiyaannana ammanokkaani kahaggażaberona kagudisero Yesuusa diyaanoyiyya; Usu horetteessaa ogiraan geggelokotti aalantii masik'alii gutii gowaanokokki yeraan koonna aani hatootinoonii tamask'alii rakkoonna goyi obsssee; mergge tawaayinna korffinje hamas'see.

³ Goorttanu ahifannoninna abddi angoosannon hikka dubba usu oneebaatareen c'ubbaalessaal usu neebaataa giraan iso ka2obsseero Yesuusa diya.

⁴ Isin c'ubbo diidanooyi ibaaddo isin taalagadiroo gin lakkoneebatteetten.

⁵ Waa isin yiiskkeessa aani haa amaa kagorssaatere illootteettaan; «Erekkee! Hadisano kagootta arooyerasse; usu ku kakkomurrise gooratana abddi aroogoosatte;

⁶ Goottaa kageelaatarokkeessa hadisatara; Erekkeessa aani yelate kadiyaataro murrisatara.»

⁷ Waa isin yiiskkeessa aani mankkototaataro maraan murro2oottessa obssaa; odo kamurrisannoon ere ayyoya?

⁸ Yiis kalleera dubba ta2atataro murroo isinna gozatannoon kosichchattaan* kuwaarre yiiskkee lakkottaan.

⁹ Hikkakko kakkalee no dubba kamurrisaro ka2umulero odolaal abnna, noonna iso kabajaa ginne; hayya, neefo girin ka2ayyaana odokkaanun misii aalo ajajaamana waatanna!

¹⁰ Iso idane aani leen isi2oottisowun goggomutee goorata kic'c'aruun no murriseraan, Waa ade k'ullummattieessa ohedeedamanno goggolleennon la2ottaanun no murrisara.

¹¹ Murroo dubba kakkomurrisamanno almmaa ogaddisiraaniyaan kuwaarre ogeggelaayisaraan aani lakkollaaran; haar abbaabatere ade murroo ka2agaalssiseraan ibaaddoon nogodda takko2ammagantteto tak'ullummamaa il helamisisaraan.

Gorssana seerisano

¹² Haannnuun oharggaac'eeraan genenno2oottisinna ohareraan gilbbo2oottisin ataayisayeen.

¹³ Ka2eesara goggofayyiroon kuwaarre mikitakko goggoshirmonkko luk'k'a2oottisinun raa ka2idan ekkaasayen.

¹⁴ K'ullumma kallayi maayona Goottaa din mankkodanddeenon maraan ibaaddo dubbane wota nogoddaa girin kadaanddeten dubba fela; k'ullummattieessaanna girin ataayeen;

¹⁵ Isinkko maayona sino tawaa goggohank'annonkko isi2oorayeen; usumaleenna koonna ta2okokaatto il kadubamisira akaakiltte isin orroo goggo2alannoonkona isin goggot'iboonko kamoogganna isin goggobattoyisonkko isi2oorayeen.

¹⁶ Kasharmmut'aaro goorttuun kooyikkii ka2aaminnarо baboon amere barkkintteteessa kadaddalero Eesawu aani Waa ka2absannon ibaaddo isin orroo goggoginnonkko isi2oorayeen.

¹⁷ Haar abbaabatere Eesawu somma atayin kakkodootaro goorata hinzi somma usukko otirameeraan kassaanwa; ootaa hanzi somma atayi godootatena suure atayin lakkodaanddee. C'ubbokko gula galin iddilii suure lakkohelate.[†]

¹⁸ Isin genee kadinamaro goorttuun eleenii tagubaatto tasiina wodami tos lakkogeetettaan; iyootte tos, mugud tos, huffo tosna,

¹⁹ Tat'urunbbaa yaaye goorttuun kasegaamara haafura takkomaalssamaro tos lakkogeetettaan; hassu haafura kamaalera ibaaddo, «Hittako

^{*} **12:6** Mas. 3:11-12. ^{*} **12:8** Kosichcha amano odo ka2addeesamoon ere amanoyya. **12:12** Isa. 35:3.

12:13 Mas. 4:26. **12:15** Ada. 29:18. **12:16** Met'. 25:9-34. [†] **12:17** Helin lakkodaanddee, amano c'ubbokko gula galin iddilii lakkohelate amanoyya. **12:17** Met'. 27:30-40.

horenbbaan kakkalee haafura noon aroosegaamo» amaa taa ebaaranii geeran.

²⁰ Aalanttina «Giddina suure wodami godaddare
Ezemooyi eeggamire hagoye»

Kaamara ajaja isoon mankko2isilaate maraan oorayin lakkodaanddeen.

²¹ Esee kaddeero ayeescko kakkeeyi Muse suure
«Ani abssayera, har2eewa» ame.

²² Isin go2ameen tas'yooni wodami tos gabbalanteettan. Esena ard-dotti tawaa katamaa talleetetto tadaruuree Iyyerusaalemitta; gegelooyi kakukkumero kamooggan kumaayi katootaamiro erggichchaal tos gabbalanteettan.

²³ Megekkiso daruurii kakkoons'aafamero, min kawaawun barkki olleeraan amaniilkotti haganaa, dubba gutii kafirddaaro Hedona duuddonzi olleeraan k'ullooleekotti neefool tos gabbalanteettan.

²⁴ Ammato o2usubuu t'e2ee aallee kawogarisaro kallearoo Yesuusa tos, kazaabeela iigikko karoore ka2ayeesarona kazarac'c'amero iigi tos gabbalanteettan.

²⁵ Hassu ka2ayeesaro noo lakko2atayinnanno goggo2amoonkko isizottisin oorayeen; han2u Waa gara ibaaddonne uluun go2ayeesiro lakkomaal-nanno o2ameeraan iso gohesanawaateen, hayya no daruurkko ka2ayeesaro go2atastanawaanne misii hesiin daanddaanna?

²⁶ Hassu goorata yaayetteessa ul aa2issette; gidda go2ameen, «Ul kaalaal alleenon giraan kooyikkii daruurnna adire aa2isinara» ame abddi sisera.

²⁷ Hikki, «Kooyikkii adire» kaamara haafura katusara kazaazinoon kooko t'aabbayi goggogirroon ka2aa2ara goorttun kamet't'aamera kooko baanoya.

²⁸ Goortta noo kazaazinoon wononnati mankkozeelnanno maraan Waa galatiinna; usu takkogeggelayisso kabajaayinna abssii handdayinna.

²⁹ Aalanttina Hedokkaani tagubatto eleen aaniya.

13

Waa kageggelaayisiro handdaano

¹ Arggetto isizisirro ta2abbilaal geelanje isinuun haggitte;

² Martti k'op'ayiddeen martisano aroozillootteen; hikkamalee martti k'op'ataa ibaaddo kookkoo ha2addeesonii erggichcha k'op'ateengureen marttiseeran.

³ Isone wota kashaanttettan aani laaddeen min kashaanoyi oshaameeran shaada; isinna iso aani rakkoo ka2ataattan aani laaddeen rakkoo o2atataraan shaada.

⁴ Isizatatan ibaaddo dubbaa dollee kakkabajaame halleewo; olaiyimaraanna osharmut'araan Waa mankkofirddinaro maraan oorinna enternna isizisii abddatana waattikko kakkeeyi isizatatanokkisin aroobattoysisatteen.

⁵ Tamaragade geelanjekko fakkima; isin ka2abttanwa isinuun halleewo; Waa «Ani ku suure lakkoshafiro, duuddo ku lakkoi2isiro» amera.

⁶ Haannuu abddii,
«Goottaa kagarggaararoyya ani lakk2absatara;
Ibaaddo iin me yelin daanddaara?» amanna.

12:19 Biy. 19:16-22; 20:18-21; Ada. 4:11-12; 5:22-27. **12:20** Biy. 19:12-13. **12:21** Ada. 9:19.

12:24 Met'. 4:10. **12:25** Biy. 20:22. **12:26** Hag. 2:6. **12:29** Ada. 4:24. **13:2** Met'. 18:1-8;

19:1-3. **13:5** Ada. 31:6,8; Iya. 1:5. **13:6** Mez. 118:6.

7 Haafura kawaa horaarje isinuun osegeeraan min kawaayi horehayeen ogeggesaraan arooziilootteen; girikkisoonna feloozottisokotti lazo shaadaa ammanokkiso abayeen.

8 Yesuusa Kiristoosa kelena hittaari jiruu jiroomman usu usuya; lakkooziggilssamaro.

9 Kaaddeesamoon kamooggan martti kallaaro agaalssis aroobbojaantten; wodanattaani kaama woga ooratano halleenon giraan sinoyi ataatanato kaqidankkiya; hikka kababoo wogaayi debee kasesseetara ibaaddo lazo toonna lakkoozatatero.

10 Noo banze tafala abnna; golleenna dunkkaanii orroo ohandaaran tuuk'aamol hitta banze tafalaa kagiro babo aati aamin isoon fezi lakkosismatto.

11 Ayihuudikokki katuuk'aamol woyichcha c'ubbokko haheso amamano kahelamisara kagiddi iigi abeenguren aaloo k'ulluutti banze tos tabara; usu giddikonzi soo adeen dunkkaanii tattaankko sar beeseren eleenii gubaran;

12 Usumaleenna Yesuusa iigikkeessayi gosa k'ullooyisiin kakkatamaa karakkoo sarre rakkoo atate goye.

13 Noonna dunkkaanii tattaankko sar bigunne usu tos seenno; yer-aankkeessana ozatatanno leenna.

14 Noo ganaa taemeyinnatto katamaa ooratanna kuwaarre ataayi tagirn-natta katamaa hikka ulii noon laakkogitto.

15 Goorttanu Yesuusa Kiristoosakkokki garane kasommaa jaarsso argetto Waawuun sinsso; hikkina megekkessa maraan usuun taazatotaatto hiizi kasisamaro kasommaa jaarssoyya.

16 Ayees kaizidan felanona kaabtaankko kakkaleetun sisano arooziilootteen; Waa kageggelaayisara hikka aankkikki jaarssoyya.

17 Isinuu horehayeen ofelaraawun ajajaama; odonnatikkisoyi hegelii gira; iso kakkohoosamaraan odonnati mankkozaaban maraan girikkisin maraan ataataraan; isin isoon gozajajaantteen isona feloozottisoo gegelooyi felinnaraan; goorttun iso feloozottisoo k'uk'amaa felaraan; hikkina isinuu lazo kasisiro lakkoyo.

18 Noon ebaayen; tamuc'c'intte baas takkomaalssamoon sammuu noon girano addeesatanna; raa dubbaayi taqidanti yadaliiyi girin halchchaanna;

19 Hassukkona isin ataayi goggozebaattanun ani isin ataayise kaabeatara ani isin tos saami goggozabbaabaroonya.

Kagachchoo ebi

20 Kaazati idaad kafoofaro Goottakkaani Yesuusa jiruu jiroommakokki kaazammato haafurakokki iigii goyikko kakkeesera kanogoddaa Hedo,

21 Fezitteessa feloo hayisiin goggodanddeetawun ayees kaqidankki dubbaa usu isin hamuyiso; No kageggelaayisiro gara kayesuusa kiristoosane no gutii hafelo; Yesuusa Kiristoosan jiruu jiroommakko taa jiruu jiroomma geeroon kabaja halleeto; haminzi.

Gudisano

22 Abbilalttee! Hikki ani isinuu kas'aafera handdaa kagababban mankkolleero maraan hikka kagorssa haafura obssii goggozatattaawun ataayise ebaatara.

23 Abbikkaani T'imotoosa min kashaanokko biyaano isin goggozaddeessawun dootara; usu saami hittarraa kakkozemeete goorata ani usune wota emeeyire isin dinnara.

²⁴ Horehayeen isin obariisaraawunna k'ulloolee dubbaan nogodda segaa; kazit'aaliyaa ulkko emeeten hittanii ogiraan amaniil nogodda isinuun farra-maraan.

²⁵ Sino isin dubbane wota halleeto; hamiinzi.

Handdaa Kayayik'ooba Tabano

Hikki kayayik'ooba handdaa barsano ohittariteewun seera talleeto k'ofa kazabero golleero kakkoons'aafamerana alami dubbaayi darzaantte tagitto tomonkko lama aaniwunye; s'aafitina k'arumma felooyi noo kakkohay-isinnanno malakokki gara, amaniilkokki k'op'atanonna yadaliikokki seera kalleero ayees addeesise misiliiz kazabo ayees roorisara. Hiyummakokki garana durummakokki gara, c'aafitiikkokki gara, amala kazidankokki gara, hausutanokokki gara, ammanokokkina taizidan yadaliikokki gara, hizikotti idanena meellanekkokki gara, k'arummakokki gara, isiziisirroo isidiidanokokki gara, koorakokkina anjjirekkokki gara, kakkalee gutii firddaanokokki gara, dhaadatanokokki gara obssikokkina ebikokki gara, amaniil felin kadootis-aro dubba kalekalee beese s'aafera.

Hikki handdaa amaniilkokki girii ammano felooyi tusanokokki gara aaloo addeesise tusara.

Raattoo Nikki Mas'aafa Kazabera

Tabano 1:1

Ammanona k'arumma 1:2-8

Hiyummama durumma 1:9-11

C'aafiti 1:12-18

Haafura kawaa maalanonna felooyi hayisano 1:19-27

Ululisi goggozayeesonko kasisamero seera 2:1-13

Ammanona feloo 2:14-16

Amaniilnna hi?ittiso 3:1-18

Amaniilnna hikka alami 4:1-5:6

Kalekaleekki ayeeskkokki garaan kasisamero gorssa 5:7-20

¹ Waawunna Goottaa Yesuusa Kiristoosan kahandaara, Yayik'ooba, alamii darzaantteen ogittan aani tomonkko lamaawun:

Nogodda isinuun halleeto.

Rakkoo orroo kadootisaro ammanona k'arumma

² Abbilaalttee, kalekaleetti rakkoo isin gogeete ozaati geggeloo aani tootaa;

³ aalanttina ammanokkisinkokki c'aafamano obssi sisano kassaanwa.

⁴ Koonna kakkoonhank'k'annon k'ulluunzina kameen dubba likkiinzina 02ammaganteen goggoleetanun obssi feloozottisee hafelto.

⁵ Isinkko maayona k'arumma gohank'katte, hattuffanon dubbaan adda kasisaro Waa ha?ebaato; usuna sisamirowa.

⁶ Ayesuun gozameen hahedanno ammanoo ha?ebaato; aalanttina ka-hedataro ibaaddo anbbal kazaa?isattona kakkeyaaro gaashimallo kabekkee aaniya.

⁷ Hassu aankkikki ibaaddoti, Goottakko kooko koo helayinnara ami aroohedanno.

⁸ Usu k'ofa lamaa kazabamena raakkessa dubbaa haggattola kalaal?amaroya.

Hiyyessakki ibaaddotina dureessakki ibaaddotii

⁹ Bariisanoyi kakkonyeraateraan abbi Waa t'ok'k'i mankko?isaro maraan hageggelaato.

¹⁰ Durumma tažibaaddo daraara tažeese aani mankkožubaatto maraan bariisanoyi t'ok'k'i kažame abbi Waa bariisanoyi goyeraasena hageggelaate.

¹¹ Arriti gubanokko kakkeeyi fuurssayaay eesii angagisatta; daraarana ubaatta; middina baatta; usumaleenna dureessakki ibaaddoti felozootteessaa haggattola raankkaa baara.

Ibaaddo gutti taggiyatto c'aafitii

¹² C'aafitii orroo kažataatara ibaaddoti kasommaasameya; aalanttina c'aafitii kakkodaanddee goorata Waa ogeelataroon tasisero abddii, kagiri kallachcha helayinara.

¹³ Maayyona goc'aafame, «Waa in c'aafee» aroozamo; aalanttina Waa meel-laneeyi lakkoc'aafamaro; usu ade maayyona lakkoc'aafaro.

¹⁴ Ayesuun gozameen metemeteyyi ibaaddo kakkoc'aafamara kameellanee halchchakteessa gobboojaamirona gosobamiroya.

¹⁵ Halchchana kakkoojiinaro goorata c'ubbo umulara, c'ubbona kakkoojiinate goorata goyti umulara.

¹⁶ Ogeelaantteen abbilaalttee, aroosobantteen.

¹⁷ Kažidan ilabona duuddonzi somma dubba Waakkoyyaan; hikkina kažemeetara hoosindde aani maraamuraa goorttun iggilissama kakkoginnon kažifa odo Waakkoya.

¹⁸ Waa no met'ta dubbakko ohoree goggolleennon fežitteessaa karrummii haafuraa no umule.

Kamaaleen felo gutii hayisano

¹⁹ Ogeelaantteen abbilaalttee! Hikka shaada; ibaaddo dubba maalin kajejjeree, ayeesiin kažisilaate, ižokkona kažobssee halleewo.

²⁰ Ižo ožibaaddo k'ullumma tawaa lakkokeenaran.

²¹ Haanssun battowanona meellanekkokki jiinaan tirayenddeene neefotis in fayyiisin kadanddaro, wodanatattisini kadhaabbatero haafura idanee atayeen.

²² Haafurakkeessa kažamaro fela kuwaarre kamaalaro kaalaa liddeene isizoottisin aroosobatteen.

²³ Haafurakkeessa kamaalara, ayesuun gozameen kažamaro kažoorannon ibaaddoti bebbeedtteesa daawžitii kadiyaatitaro ibaaddo aaniya.

²⁴ Isizootteessana diyaate seetara, goorsewa me aani laaro illootara.

²⁵ Ayesuun gozameen balchchumma kabeesaro likkiilkki seera deere kažataatara, kamaalero kafelarana kažilloonno ibaaddo felozootteessaa kasommaasame laara.

²⁶ Hižitteessa hažoorannoni, wodanatteessa shirsataa ammano aba kažamara ibaaddoti, isizoottessa sobatara, ammanokkeessakonzi felona lažo kallay-inziyan.

²⁷ Waa Odooyi horee kamuc'c'imeña meellane kallayikki ammano hikkaya; odona Aanna okkoongoyeraan yiinssa entterjol kakkongoyero heleel rakkoottisooyi gargaaranona alamikokki battinatikko isi ooratanoya.

2

Hiyyeessa tuffatano kadootisoon laano

¹ Abbilaalttee, kabaja kalleero Goottakkaani Yesuusa Kiristoosa ozammanattaan mankkoleeten maraan aroozululisse.

² Tawork'k'ii firaantta kakkaaterena kažidankki sarssi kasarsatere ibaad-doti tažamaniil haganaa tos kakkottabe goorata usumaleenna t'ork'k'e kaazaate sarssi kasarsatera hiyyeessakki ibaaddo gottabe,

³ Kazidankki sarssi kasarsateen kaletti kabaja tusaa, «Kuyeen kadootisara kazidankki barc'uma hikkima» gozantteen hiyyeessatine adi, «Ati hassee aal-lii» goorttun lukturit hegelii «Hamas's'ii» gozantteen,

⁴ isin orroo ululisano lakkoyoya? Adena k'ofa tameellani ožabanteettanna ofirddattaan laano lakkoyoya?

⁵ Ogeelaantteettan abbilaltee, maala, Waa ammanoo dureessa gog-golleenawunna usu ogeelaatarawun abddii kasisamero wononnati gog-goeellawun hikka alamikki hiyyeessal lakkɔəssaberoya?

⁶ Isin adeen hiyyeessal yeraasseen; isin oc'annak'isaran dureessaal lakkoyeenya? Min kafirddii tos isin ogeesaraan la isoyaanna?

⁷ Isinii kažuumamero kabaja kalleero mege ožinggaamaraan lakkɔəsiyaniya?

⁸ Mas'aafayi k'ullukkii, «Ollaattaa isizooftaa malee yela geelaa» amame kas'aafamero seera kawaa gozooratteen tažidan felaagittaan.

⁹ Gozululisseen adi c'ubbo felaagittaan, seera horeenna seera kabaasaro aani tootaamattaan.

¹⁰ Aalantina seera dubba kažooratara ayesuun gozameen seera kooyi ka-handuddufatara gogire, dubbana baasano aani tootaamara.

¹¹ «Aroosharmmut'ite» kažamera Goottaa usumaleenna «Aroolagadena» am-era. Gosharmut'anawatte, ayesuun gozameen gollagadde, seera kabaasatto leetetta.

¹² Ayeesaanna leere felataa gogitteen balchchumma kasisaro seeraa horee kafirddaro ibaaddo aani leen.

¹³ Aalantina shaaga kayeloon dubba shaaga kallayi firddaminara, shaaga firddaa gutii ataayinara.

Ammanona felo

¹⁴ Abbilaalttee, ibaaddoti koo ani ammano aba gozame felo adi gowaate me lažo aba? Hikka aankkikki ammano fayyiisin daanddaara?

¹⁵ Abbi koo goorttun abba too kasarssataraan sarssina leere kažamiraan babo waayigogireen,

¹⁶ Isin orrokko koo, «Nogodaa seeyeen, aroozambollotteen, barara» gozame, maarkkisowun ade kadootisaro gosison, me lažo aba?

¹⁷ Usumalee felo kallayikki ammano metekkeessawun kagoyeya.

¹⁸ Ayesuun gozameen Ibaaddoti koo «Ati ammano abitta, ani felo aba» amara. Ammanokka felokko kaleyelidde tusi, aninna ammanokkee felooysi tuisinara.

¹⁹ Ati «Waa koo girano» abddaatta; kažidankkiya, durisaalnna hikka abd-datanan, abisiinna haržanan.

²⁰ Ati gowwakki ibaaddoti! Ammano felo kallayi lažo kallayikki laano addeesin ato dootatta?*

²¹ Aabbokkaani Abraame erekkeessa Yissaak'a banze tajaarsso gutii kakkokayere goorata kakkok'ullooyere felooyi lakkoyeya?

²² Hikkaniinna ammano felonne wota felaa girano diyaatta, ammanona felooyi kažammagame lee.

^{2:8} Woy. 19:18. ^{2:11} Biy. 20:13-14; Ada. 5:17-18. * ^{2:20} Lažo kallayikki: kookkoo kahorkkoo mas'aafal «kagoye» mara. ^{2:21} Met'. 22:1-14.

23 «Abraame Waayi ammane, k'ulluukkina lee tootaame» ka?amara mas'aafa k'ulluukkikokki haafura gudate, usuna Waa kageelaatitaro amame.

24 Goortta ammano kaalaalii halleenon felo?oottessaayi goggok'ullooyero diyaattaan.

25 Usumaleenna tasharmut'aatte Ra?aabti ohandaareen k'op'attedde raa kakkaleenne goggoseerawun kakkoyeltte goorata felo?oottiseeyi lakkok'ullooyitetteyaa?

26 Maar neefo kalli kagoyeya; usumaleenna ammano felo kallii kagoyeya.

3

Erreb ooratano

1 Abbilaalttee, isinkko kamooggan ka?agaalssisaro aroolleenno, aalanttin ozaagaalssisanno olleenenna noo dubbakko taroortte firddii ka?atayinanno kas-saanwa.

2 Dubbana ayees kamoogganii handuddufatanna; ayeesi kahanduddufannon maayyona gogire usu maarkkeessa dubba oorayin kadanddar liikiikki ibaaddotiya.

3 Faraddeel goggo?ajaamiroon bit'aala munjetisooyi gotuyinsse, mankkogeelanne dubba geggesin daanddaanna.

4 Goorttun markkafajjool diyaa, maamisii aaloo kanjjinkkina anbal ta?atiiti kashafamaro golleenna markkafa kaduudara kic'c'arkki motooree mankkodootate geesara.

5 Usumaleenna erreb kic'c'arkki kamaaree mikita laa giraan kajinjiin ayeesi koorara, gaa ta?atii eleen tic'c'artti misii gubitte baasatto shaada.

6 Erreb eleenna, kamaaree kifiliittaani orroo kagiro kameellan alamiya, maar dubba battoysisara, adena gahaanamekko tabeyaatto eleenii aani alataankokki tiyaano gubara, metekkeesawunna tanbaanno eleenii gubayin-nara.

7 Maamisikki giddi, kimbirjol usumaleenna ul gutii kaggitarananna, beke orroo taggitta met't'a dubba ajajin daanddeera, ibaaddoyinna ajajaameria.

8 Ayesuun go?ameen erreb oorayin kadaanddaara maayyona laagiro, tallagadda marzzii kakko?ammagantteto foolssi kallayikki kameellan ayeesiya.

9 Errebkkaani Waa odokkaani galataanna, usu errebiinna middi tawaayi kamet't'aamero ibaaddo k'angaananna.

10 Hi?i tookko sommana k'anggona biyaaran; abbilaalttee, haa laano lakkodootisaro.

11 Fultto kookkoo beke omuc'c'imeenna ogorra biyaaran?

12 Abbilaalttee, balasi ejjerissa, woyinniinna balasi dubamin daanddaara? Usumaleenna ogorra bekekko o?on?omootaraan bin lakkodaanddaaran.

Ta?uleenna tadaruuree k'arumma

13 Isin orrokko k'aroookkina kashaadaro kalleera ibaaddoti ayyoyya? K'arummaanna idaneeyi ofelero felo?oottteessa girikkeessaa hattuse.

14 Ayesuun go?ameen ta?okokaatta gaabbina isi geelanje wodanattisinii goggitte arookkooriten, rummi gutii t'ara aroo?ayeesseen.

15 Hitta aanttiti k'arumma elekko lakkotto, ayesuun go?ameen alamikko, sookkona durrisakkotta.

16 Gaabbina isi geelatano takkogiraan ese banze shalagaamanona felo omeellan dubba giraan.

¹⁷ Daruurkko talleetetta k'arumma ade horaarje tamuc'c'inttetta, es-ekkona nogodda tageelatto, tažobssatto, tažidantti, shaagana il tažidan takkožamagantteto, ululisanona ifissaaddanati takkoginnontta.

¹⁸ Nogodda kageelaatara nogodda wut'atere tak'ullummaa il kukkuyisatara.

4

Alamikotti meellane aroogeelatten

¹ Isin orroo kagira jereenna engge eetikko tažemeetettotta? Isin orroo kažolamara halchchakkisinkko lakkoyoya?

² Kooko helayiin halchchaattan, ayesun gožameen lakkohelayinattaan; lagadattaan; aaloo halchchaattan, helayiinna lakkodaanddaattan. Iinsse inggaamattaan, jereen shafatattan, lakkoebaattan kadootattaan kooko lakkohelayinattaan.

³ Ebaayinnattan; ayesun gožameen lakkotatayinattan, kažebaattanna metekkisinuu geggeloo osooyeti k'oppaa kameellannee halchchaa mankkolle maraanya.

⁴ Osharmut'attan, alamine wota geelanje kaatano Waanne wota diina laano lakkokassaanya? Haanssun alamine wota geelanje kaayin kadootatara dubba diina kawaa laara.

⁵ Goorttuun noo orroo Waa kabariisera ayyaana «Aaloo hažusatara» amaa mas'aafa k'ulluukki kažayeesera adda kahesiro aani laara?

⁶ Ayesun gožameen sino jiinase sisara, mas'aafa k'ulluukkinna, «Waa kooramessajjool diidara, fayyankkanzi gožameen sino sisara» kakkoonžamera hikkunuya.

⁷ Goortta isižoottisin Waawuun sisayeen, durrisana diidaa, isinkkona fakkimirowa.

⁸ Waa tos gabbalama, usuna isin tos gabbalamirowa. Isin c'ubbalessaal genennožoottisin muc'c'isayeen, isin k'ofa lamaa haggattola ollaattan wodanattisin muc'c'isayeen.

⁹ C'annak'ama; gaddaa; oyseen; osolkkisin oottan tos, geggeložoottisinna gadda tos hažiggilssameen.

¹⁰ Goottaa horee isižoottisin yerasayeen, usuna isin t'ok'k'i t'ok'k'i isirowa.

Ibaaddo gutii arofirdditeen

¹¹ Abbilaattee, isižisirroo aroohimatteen, abbikkeessa kahimataranna ab-bikkeessa gutiinna kafirddaara seera gutii tameellan ayeesara, seera gutiinna firddaara. Seera gutii gofirddite kafirddatto kuwaarre seera kažooratto lakkotto.

¹² Seera kasisarana kafirddara Waa koo kaalaalya, usuna haasinna baasin kadanddaroya, ayesun gožameen ollaattaa gutii kafiddatta ati ayyotta?

Koora maraan kasisamero seerisano

¹³ Isin «Hittaari goorttuun geebbari hitta goorttuun aanti katamaa tos seey-inanna, eseenna gees koo adallaayinanna, daddalayinanna, worže helayin-nanna» ožamattaan goortta maala.

¹⁴ Geebbari kalinnaro laakkasaan. Giriikkiin meya? Goorata kic'c'aruun mutere abbaabate kabaaro iyyootte aanittaan.

¹⁵ Suurewa, «Tagootta feži golletee girinanna, hikka goorttuun aankki felin-nanna» amano isinuu dootisara.

16 Gidda ade koorakkisinii dhaadaattan, hikka aankkikki koora dubba kameellanya.

17 Goorata kazidankki ayees felin addeesaa giraan kafeloon ibaaddo felonawaatti usuun c'ubbo laara.

5

Dureessajolun kasisamero seerisano

1 Goortta isin dureessajol maala, isin tagginnatto rakkooowun ooyeen, woo woo ama.

2 Durummattisin buuk'ittetta, sarssikkisinna k'ook'anna aamera.

3 Work'k'iikisinna maragadekkisin ododootera, ododootanonna isin gutii atotaara, soozottisinna eleen aani aaminnara, kagachchoo geesun dumma kukkuyisattetaan.

4 Wodanaa abayeen, irakkisini tagataa ohayeeren ofelataraawun hamuroon kagittan daamooza isin gutii iyyaara; otagataraankokki iyya dubba kadaanddaaro kalleero Goottakotti nebe tos geera.

5 Ul gutiinna taazumanii burraak'aa gitteen, taæenzo arriin wodanattisin uzurayisatteen.

6 Isin kaneebaannon k'ulluukki ibaaddoti gutii murtteesiteettan; lagad-deettan.

Rakkoo orroo obssaano

7 Goorata abbilaalttee, Goottaa taaæemeero obssaa. Otake kabaraare erre il taizidanti taasissoon misii obssaaro, kahoreenna kahaare idaamo misii ororato shaada.

8 Isinna hikkamaleewa obssaa, wodanattisinna ataayissayeen, aalantti tagootta emeeto gabbalantteta.

9 Abbilaalttee; isiziisirroo aroogunggumiten, goorttun isin gutii fird-daamirowa, hikkima kafirddaara gooc'aa aalleera.

10 Abbilaalttee; mege kagoottayi kazayeesera hegerool rakkoo obssii atatanooysi masuussa laanokkisoo addeesa.

11 Adena obssii ozaataateeraan osommaasameen yelinne no katootanno kasanwa, Iyoobi misii obsseere ataatero maaltteettan; Goottana gudisanooyi kayelero deetettan. Goottaa aaloq kanenæeyisataronna shaaga kayelaroya.

12 Abbilaalttee; dubbaankko roore daruurii goorttun ul goorttun maamisiski ayeesinna gollee aroozammatteen, «li» gollee ii halleewo, «Laa» gollee laa halleewo, goorttun murttesaminara.

Ammanokko kallee ebi

13 Isin orrokko rakkoo orroo kagira giro? Usu haæebaate, kageggelaatera giro? Kagalata mazamuri hazammaro.

14 Isin orrokko kahawæamera ibaaddoti gogiro? Min kawaakki jaarsolee haæuumate, isona mege kagoottayi zayitii shigidi haæebaateen.

15 Ammanokko kallee ebi kahawæamero ibaaddoti fayyisara; Goottana keesara, c'ubbo feli gogireenna, haheso amamara.

16 Haanssun c'ubbokkisin isiziisirroo beesayen; goggofayyitawunna koo kakkaleewun haæebaate; k'ulluukki ibaaddotikokki ebi hunna aba, kazati ayeesinna felara.

17 Eelaasa noo aankkikki ibaaddotiye; idaamo goggozubannonkko ataayise ebaate; ul gutiinna gees seendda minana idaamo lakkozubatero.

18 Adena ebaate, idaamona daruurkko ubate; errenna il sissee.

19 Abbilaalttee, isinkko koo rummikko goshirme kakkalee gozabbaabe,

20 hikka shaada; c'ubbaaleessa kakkoshirmero raakko każabbaabara ibaaddo neefotteessa goyikko haasara, c'ubbo kamoogganna haheso amsisara.

Handdaa Kayihuuda Tabano

Kayihuuda handdaa kakkoons'aafamera amaniil alleenon giraan ammani aani leenguren kat'araa agaalssis ka2agaalssisaro ibaaddokko amaniil seerisinyya. Handdaa roorisanooyi kallamikki P'et'iroosa aani hikka kagababban handdaa kas'aafera kallami takko2adamooti Waa gosaan kooyikkii kasisero ammano ataayi goggo2aallirawun onabbabaraan aaloo shaadisara.

Raattoo Hikki Mas'aafa Ka2abera

Tabano 1-2

T'ara o2agaalssisaraankokki agaalssis, yadaliinna iyaano 3-16

Ammano goggo2ooranawun kasisamero gorssa 17-23

Somma 24-25

¹ Yesuusa Kiristoosan kahandaaronna kayayik'ooba abbi Yihuuda,
Waa odooyi ogeelaantteettanna Yesuusa Kiristoosaa uumanteeddeen o2oorantteettaan dubbaan,

² Shaaga, nogoddana geelanjje isinuun hajiinaatto.

T'ara o2agaalssisaraankotti murtti

³ Ogeelaatitaro oottee; raattokki fayyinnakkaaniwun isinuun s'aafin aaloo dootaa gire; gidda gozameen ka2abbaabannon raadii Waa gosaan kookki kasisero ammanoo ataayi moo goggo2abattaanun gorssiin ani isinuun gog-gos'aafiron kaheson lee.

⁴ Goorata kamooggankko horene hitta murttiin kas'aafamera kookkoo ibaaddo luuk'e isin tos tabera; isona abissi tawaa kallayinzi, Waa Hedokkaanitti sino battiikki ayaanayi o2iggilssaraanna usu kaalaal dubbaankko kanjiinkki, mootikaarmina Goottakkaani kalleero Yesuusa Kiristoosa okakataraanyan.

⁵ Hikka dubba t'ayetene kooyikkii ka2addeesettan golleenna, Goottaa gosakkeessa kagibis's'i ulkko beesere goggohaaserona o2ammanoon giraan haar abbaabatere ade goggobaasero ani isin shaadisiin dootara.

⁶ Usumaleenna jiininnatisoo ooratanawaattii kahesero erggichchaal shaada; Waa iso tafirdda arri taageetoo jiruu jiroommakki shaanoyinna, t'illinggakki mugudii orroo adallaayisera.

⁷ Hikkamalee Sodoomiinna Gamoraayi, ade gobobkisooyi kagira kata-maal sharmmut'umman kajaar2aro lee; seerakko sar beeren isizisirroo sharmmut'umma feleen; haanssun iso jiruu jiroommatti eleenii omurrisama-raanun masuussa leen.

⁸ Usumaleenna hikki ibaaddo hisillo2oottiso kasegaaran raadii sesseetaa isizoottisoo battoyisataraan; odonnati o2abaanna neebaataraan; daruurii kabaja o2abaanna habaararaan.

⁹ Erggichchaluun woyichcha kalleera Mika2eel ade rees kamuse maraan durrisane wota dogamaagiraan, «Goottaa hahadiso» ameria kuwaarre lakkohabaarero.

¹⁰ Hikki ibaaddo ade isoon ka2addeesamoon ayees dubba habaararaan; sammuu kallayikki giddi aani goggomet't'aamenii kakkasaan ayeesi baaran.

11 Aanne isoon! Raa kak'aayeeli seeteeran; maragadeen gap'igap'aah shireenna tabalamii iyyeeraan; meellane tak'ooreyi bayeraan.

12 Hinzi ibaaddoja kageelaanjjee aamokkisin gutii mulla koonna kallayi isinnee wota gabbalameeren ozaamaraan sallinnajjolyaan; ade isizoottisoo oolaalun ozaamaraanyaan; isona ambbalii kawodamaro idaamo kallayikki duumanchhaalyyan; wut'a takkokukkuzamaro diginni il kakkohelamoon hididikko tagamere lama gale ka2angage gaa aaniya.

13 Omullisaraan felozoottisooyi saanbba ogudaraan, gomeellan kakkeyaaro gaashimallo aaniyyaan; t'illinggakki mugud jiruu jiroommaan iso ka2ooratarona, adda kakkafafaro barraajjalyaan.

14 Addaamekko hagga2abere alattaan tatodobi kalleera heenokki ayeesaa «Hikkima Waa tootaami kaheleelamoon k'ulluukki ergichchalkkeessane wota leere dubbaa gutii murtteessin emeeyinara;

15 Hassu Waa kahedoyisannon ibaaddo kafelero kameellan ayeeskkotti alantti murrisinara, Waanna rummina hinzä usu ohedoyisannon c'ubbaaliyeel ka2ayeeseran kameellan ayees dubbaa iso firddinara» amera.

16 Hikki ibaaddo arggetto ogungumaaranna maamisikki ayeesiinna ogegelaannony; kameellan raakkisooyi halchchaa osesseettaranyan; hizittiso kakkoora ayeesii ta2ammagantetta, la2ottisoo dootataa ibaaddo sossobaraan.

Seerisanona gorssa

17 Ayesuun gozameen ogeelaatitaro oottee, Goottakkaani Yesuusa Kiristoosaa ofarameeren hittakko horene ka2ayeeseran haafura shaada.

18 Iso «Kagachchoo geesii fezi tawaakkoo ofakkimeraan isi2ottisoo halchchaa kameellan osesseetaran ok'ac'ifataraan emeeyinaran» ameen isinuu segeeren.

19 Iso ibaaddo ibaaddokko ozassaabaraan, kasooye halchcha ofelaraan, Ayyana K'ulluukki kallayinzi ibaaddooyyan.

20 Ogeelaatitaro oottee isin ada, kakkaleekkona kak'ullooye ammanokkisinii isi2ottisin k'ulloyisayiin ataayeen; Ayyana K'ulluukkikokki hunnaa aaloo ebaayen.

21 Goottakkaani Yesuusa Kiristoosana shaagakkeessayi jiruu jiroommakki giri tos isin goggogeegisiro ororataa isi2ottisin geelanje tawaayi orroo oorayeen.

22 Kahedataro ibaaddon nenzeyisayeen;

23 Ibaaddo kookkoo eleenko beesaddeen haasa; kakkaleetun abssii nenzeyisayeen; golleenna c'ubboo kabattoyero maarkkisoo kadine sarssi dubba hahesooni diida.

Kagalata ebi

24 Isin goggo2iinnoonkko yelina tuffi kallayinzi yelire gegelooyi kabajjatteessaa hore isin aalliisin kadaanddar,

25 Usu kaalaalii doobkkaani kalleero Hedo, Goottakkaani Yesuusa Kiristoosakki garane horkkooskko kayere, giddanna, jiruu jiroommaan kaba2ana gaashana, hunnana odonnatina usuun halleewo! Hamiinzi.

Raaga Kayaannisa Tabano

Raaga kayaannisa kakkos'aafamera amaniil Yesuusa Kiristoosa Goottakkisoo laano ammananokisookotti alanttii bak'atanona rakkoo iso giyaa kakkogittee gorataayiye. S'aafiti kinttibii kaabatere ayees onababaraankotti abddi la2o ta2abtto goggolleeton ataayisiinna iso kageero bak'atanona rakkoo orroo ammanokkisooyi goggoozataanawun jajjabeessiinyya.

Mas'aafa gama kahori moggaase kaabera isdebeekki raagajol kaaberooya; hassu raagajol usu geesii kagire amaniil addeesin kadaanddeero; kakkalee ade hool ligure kazadallaayinnaro misiliikokki ayeesii kasegaameroya. Kamazamuri madarri marroo marroo goggoozabbaabatarokki malee hikka mas'aafakokki mete metekki kamooggan raagajolkokki garane middi tamoogganii isidebee segaamera. Gara kamas'aafakotti fureen k'ofa tamooggan ta2abtto golleetena metetti k'ofa tamutattotta; hikkina Waa, Goottaa Kiristoosakkotti minane kallami takkosossoyisootii kooyikkii durrisana adere diinakkeessa dubba awode; awodanokkeessana kakkogudatare goorata ta2abddante unatteessa ta2usub daruurnna kazusub ulkokki uuso iso eelisinnaa kaamaroya.

Raattoo Hikki Mas'aafa Kaabera

Tabano 1:1-8

Raagakotti fureenna todoba min kawaatun kafaramere handdaa 1:9–3:22

Mas'aafajolnna maatamaal todobakokki firdda 4:1–8:1

Malakata todobakokki firdda 8:2–11:19

Dobonssa sulaale lama 12:1–13:18

Raaga kamooggan 14:1–15:8

Todoba murroo owaanna T'uggaal 16:1-21

Baas kabbaabilooni, kasulaale, kat'araa kahegerolnna kaddurrisa awodamano 17:1–20:10

Kagachchoo firdda 20:11–15

Ta2usub daruur, ka2usubkki ul, ta2usub Iyyerusaalemi 21:1–22:5

Gudisano 22:6-21

¹ Hikki raaga enee kallinnaro kooko usuun ohandaraawun goggotusiroo Waa Yesuusa Kiristoosan kasiseroya; Yesuusa Kiristoosana erggichchakkeessa faregure usuun kahandaaro Yaannisaan hikka raaga tuse.

² Yaannisana haafura kawaakokki garana Yesuusa Kiristoosa ta2agaalassisero rummikokki gara, usumaleenna usu katusero ayees dubbakokki atotee.

³ Hikki dubba kakkollinnara goorata enee mankkolle maraan hikka kahegerolkokki haafura kanabbabara kasommaasameya! Usumaleenna kahegerolkokki haafura omaalaraanna hegero orroo kas'aafamero ofelaraan osommaasameenyan.

Isiyaayi orroo ban2e todobaa kagiro amaniil dubbaan tarantetto no-godda

⁴⁻⁵ Yaannisakko Isiyaayi orroo ban2e todobaa kagiro amaniluun; kagira, kagirenka2emeeyinara korffinjiekkeessaa horee kagiro ayyaanajjal todobakko; usumaleenna goyikko keyaanoyi barkki kalleero ka2ulee wonolaalkokki mootiikko, ka2abddame ato kalleerokko, no kageelaatarokkona

iigikakkeessayi no c'ubbokkaanikko balchchumma kabeesero Yesuusa Kiristoosakko sinona nogodda isinuu halleeto.

6 Kayesuusa Kiristoosa odo Waawun goggohanddayinnoon no wonona tuuk'aamol kayelero, Yesuusa Kiristoosan kabajana hunnana jiruu jiroom-makko taa jiruu jiroomma geeroo usuun halleewo! Hamiinzi.

7 Hikkima usu duumanchchaayi emeeyinnara; usu kažeeggera ibaaddona suure anhesonii dubba usu dinnara; kažulee gosa dubba aalantti teessa ooyinnara; ii hikki ayees rummiya; hamiinzi.

8 Kagira, kagire, kažemeeyinnarana dubba kadaanddaara Goottaa Waa, «Kahoreenna kahaaree aniya!» amara.

Kiristoosa raagayi mutano

9 Yesuusa Kiristoosaa rakkoonna wononnatikkeessa usumalee obssi isinne wota kažatayera ani abbikkisin Yaannisa haafura kawaayinna Yesu-usaa atotaanokotti aalanttii Fet't'imo tažamamatto oddolaayi ani shaame gire;

10 Tagoottaa arrii ani k'ofa tažayaanaa ammagame giraan tat'urunbbaa yaaye aani tallaatta tažatii yaaye inkko bagandde haa amaa giraan;

11 «Usumaleenna kamutaro mas'aafayi s'aafidde Isiyaayi orroo banze todobaa kagiro amaniluun, Efesooni tos, Semirnesi tos, P'ergaamoni tos, Tiyaat'iron tos, Serddeesi tos, Filadelifiyanna Lodok'iya tos fari» amaa giraan ani maale.

12 Linne kažayeesere maayyoyo addeesin haar kambbal ame; haar kambbal kakkozamiro goorata todoba kaworik'k'ii bollanssool ani dee.

13 Bollanssool t'eže kasesseetaro ere kažibaaddoo aani kallaaro ani dee; usu luk'k'a hegel kageyaaro sarssi kassarsate; geegiyotteessayi kawork'k'ii moowano kamoowateroye.

14 Metekkeessanna metekkeessakokki binaana beleetti aani tallaatto suu-fii aani gumaarakkiye; ilžožootteessana lac'a kaželeenee aaniyyeen;

15 Luk'k'ažožottessana kaželeenee boolaal orroo kagiro kamarc'c'o naasi aaniyyeen; Yaayetteessana lagaayi odagaraan beke onjiinkotti yaaye aanitte;

16 Tamergge genetteessaa barraajja todoba abe gire; mina lamane kaženennan bibbir hizitteessakko biyaa gire; bebbeedtteeessana wažantte tahank'k'aatto arriti aanitte.

17 Hikka ani kakkodeyaare goorata kagoye ibaaddo aani leegure luk'k'ažožottessha hegelii iyye; Usu ade tamergge genetteessa in gutii kayegure haa ame; «Aroožabssatte; Kahoreenna kahaaree aniya;

18 Ani arddokkiya; goye gire; ayesuun gožameen hikkima; jiruu jiroom-maan arddokkiya; ani goyi gutiinna bowwa gutii odonnati aba;

19 Goortta ati kaddeetetto, gidda kagirona haarré kažemeeyinnaro s'aafi.

20 Tamergge genetteeyi kaddeetetto barraajjaal todobana kawork'k'ii bollanssool todoba hoolkkotti fureen hittatta; barraajjaal todoba, banze todobaa kagiro amanilkokki erggichchaalya, bollanssool todobana, banze todobaa kagiro amaniloya.»

2

Kažefesooni amaniluun

1 «Każefesooni amaniilkokki erggichchatin haa ami s'aafi;

Hikki ayees barraajaal todoba gene tamerggeeyi każabaterana ka-work'k'iil bollanssool todoba t'eeze kasesseetara haa amara;

2 Felożottaa, wudettaamanokkaanna obssittaa ani kasowa; omeellan adde obssiin daandaana kawaatteto, ofarameeraan anlleenon giraan no ofaramnnenonna ożamaraan k'ok'k'orttedde ot'araa olleeraan helanokkaa ani kasowa.

3 Obssii ataatanokkaanna megekkee maraan ahifannoni rakkoo atataanokkaa ani kasowa.

4 Ayesun gożameen ani ku kakkotuffayero ayees aba; hikkina ati tat't'awoo geelanje iisetta.

5 Goortta ati eerraab abbaabatte iitetto shaadi; c'ubbokko gula gali! Tayite ofelatte felożottaa fela; hikka dubba felana gowaatte ani ku tos emeeyinara; c'ubbokko gula galanagowaatte bollanssokkaa banzekko keesinnara.

6 Ayesun gożameen ani ku kakkogalataara ayees koo gira; hikkina ani oneebaataro kanik'oola ibaaddokonzi felo diiddetta.

7 «Ayyaana amaniil dubbaan każamaro nebe każaba hamaalo! «Każawodinaron gannate kawaayi orroo kagiro kagiri gaakotti il goggożamiroon ani usu yelinnara.»

Kasemernnesi amaniluun kafaramero handdaa

8 «Kasemernnesi amaniilkokki erggichchatin haa ami s'aafi;

Hikki kahoreenna kahaaree kalleero; kagoyerena arddokki kalleera haa amara.

9 Rakkoottaanna hiyyummattaa ani kasowa; halloewo kuwaarre ati dureessatta; Ayihuudi anlleenon giraan noo Ayihuudinna ożamaraan tas'alayee una olleeraan, megekkaa kabaaseran ani kasowa;

10 Horenbaan ku tagginnatto rakkooowun aroożabssatte; gidda isin goggoc'aafanttaanun durrisa isinkko kookkoo minkashaano tabisinnara; arri tomonnuun rakkoo atayinattaan; taaggooton każabddantte lee; kagiri kallachcha ani kuun sisinnara.

11 «Ayyaana amaniil dubbaan każamaro nebe każaba hamaalo!

«Każawodayinaro goyi kallami lakkomiirzo.»

Kap'ergaamoni amaniluun kafaramero handdaa

12 «Kap'ergaamo amaniilkokki erggichchatin haa ami s'aafi; hikkina mina lamane każenenaatero shiifa każabera haa amara;

13 Ati kas'alaye korffinjje takkogiro banżee giranokkaa ani kasowa; halloewo kuwaarre ati megekkee ataayissatte abattetta; ati iyee każabtto ammano lakkokakatteto; każabddame atokkee kalleere Antip'aasi s'alaye takkogitte katamaattisini kakkolagadeeren goorata ati iyee ammananokkaa suure lakkoiisette.

14 Ayesun gożameen ani ku kakkotuffataro ayees kookkoo aba; hikkina kabalażami agaalssis każabatera ibaaddo kookkoo isin orroo gira; hikki Baalaami każisirażel gosa tolchchaan kajaarssamero babo goggożamironna sharmmut'aanoyi goggohandufarawun Baalak'iin markka kasiseroya.

15 Usumaleenna kanik'oola ibaaddokokki agaalssis każaba ibaaddo isin orroo gira;

16 Haanssun c'ubbokko gula gali; goorttuani saami ku tos emeeyigure hizitteekko kabeyaaro shiifayi ani iso eegginnara.»

17 «Ayyaana amaniil dubbaan każamaro nebe każaba hamaalo! Każawodayinaroon siyyame kagiro mannakko ani usuun sisinnara; każusubkki mege kakkos'aafamero gumaarakki eżemo sisinnara; każatayinnaro kuwaarre hikka kakkalee maayyona laakaso.»

Katiyaat'irooni amaniluun

18 «Katiyaat'irooni amaniilkokki erggichchatin haa amidde s'aafi;

Hikkina lac'a każeleenee aani ollaaraan ilżo każabokkona boolal każeleeneysi kadubamero tanaasi marc'c'o aani ollaaraan luk'k'a każabo; ere kawaakko kasegaameroya;

19 Felo oottaanna geelanjettaa, ammanokkaanna handdaanokkaa obssii ataatanokkaa ani kasowa; oħaaree feloozottaa ohoreekko roorano ani kasowa.

20 Ayesuun gożameen ani ku kakkotuffataro ayees koo aba; hikkinna «Ani kahegerooya» tażamatte heleltti Elzaabeli ati donnaa leete obssiitetta; esena iin ohandaaran goggosharmut'irawunna tolchchaan każekkaatero babo goggozaamirawun agaalssisanoyi iso sossoyisatta.

21 Ese c'ubbokko gula goggogalttoon ani eseen arri sisere; ese gożameen sharmmut'aano iisidde c'ubbokko gula galin lakkodootattetto.

22 Haanssun alggayi gutii huddurisire hawżaamii ese abboosisinnara; esene wota felo omeellan ofelaraan omeellan felo oottisokko gula gogaleen kuwaarre esene wota osharmut'eeraan dubbaan każatii abboosa ani isoon keeninnara;

23 Yiiskkisee goyii murrisinnara; amaniil dubbana tażibaaddoo k'ofana halchha kak'ok'k'orara ani laano iso kasaanwa; metemetekkisoowun feloozottisokki malee ani isoon sisinnara.

24 Tiyaat'ironii ogittanuunna hikka kameellan agaalssis ożatastanawaatteettaan isin dubbaan, usumaleenна kookkoo «Tas'alayee tażorroo hoolta», ożamaraanne wota debee osessennon isinuun kakkalee ajaja ani lakkosisinaro;

25 Ayesuun gożameen ani taa emeerooni każabtaan ammano ataayisayen abayeen.

26 Każawodayinaronna feloozotteeyi taagachcho geeroo każataataroon ani Ayiaab gutii odonnati sisinnara;

27 «Dama tamarc'c'ooyi usu isin bariisinara errekko kafelamero huu aani c'anc'c'anii usu iso bututisinnara» hikki odonnatinha ani Aabbokkeekko każatayero odonnati aaniya;

28 Awodanokokki malaata kalleero kababarisee bakkaala ani usuun sisinnara;

29 Ayyaana K'ulluukki amaniil dubbaan każayeesaro nebe każaba hamaalo!»

3

Kaserddeesi amaniluun

1 «Kaserddeesi amaniilkokki erggichchatin haa ami s'aafi;

Hikki, ayyaanajjal kawaa todobana barraajjaal todoba każabera haa amara; ani feloozottaa kasowa; megeen arddokitta; ayesuun gożameen ati gootetta.

² Nabbaadi; goyiin kagabbalamerona kuun kahesero kic'c'arkki kooko ataayisa; Hedokkee horee muc'c'i ozaameen feloozottaa ani lakkodeero.

³ Goortta ati misikki agaalssis atattettona maalttetto shaadi; oora; c'ubbokko gula gali; gonnabbaadanawaatte adi ani heto aani derza ku tos emeeyinnara; ani eetii saatii ku tos emeeyinnaro ati laakkasso.

⁴ Ayesuun gozameen sarssikkisoo t'ork'k'e hazaatisannoni ogiraan ibaaddojja uc'c'arri kuunne wota Serddeesi giraan; isona gumaarakki sarssi sarssayin okkoondootisaro mankkolleen maraan gumaarakki sarssi sarssayigureen iinne wota seeyinnaraan.

⁵ Każawodayinara hikkamalee gumaarakki sarssi sarssayinnara; megekkeessana Abbokkeeyinna erggichchalkkeessayi horee ani usu addeesisi-nara; arddokki megekkeessana kakkomazaggabamero kagiri mazgabakko lakkoshakaarnaro.

⁶ Ayyaana K'ulluukki amaniil dubbaan każayeesaro nebe każaba hamaalo!»

Kafilaadelifiya amaniiluun

⁷ «Kafilaadelifiya amaniilkokki erggichchatin haa ami s'aafi;

Hikki, k'ulluukkina karrummii kalleero, kadaawute minkokki k'ulffi każabera haa amara; usu kabanaro maayyona lakkoc'ufiro; usu kac'ufaro ade maayyona lakkobanno.

⁸ Ani feloozottaa kasowa; hikkima maayyona c'ufin kadaanddeennoon kabanamero ufa ani ku hore kayera; hunnakka kic'c'arkki laano ani kasowa; halleewo kuwaarre haafurakkee oorattetta; megekkeenna ati lakkokakat-tetto.

⁹ Goortta Ayihuudi anlleonen giraan Ayihuudinna ozamaraan hanztas'alayee una olleeraan ot'araa emeeyigureen luk'k'ażoottaa hegelii gogoziiiraanun yelnnara; ani ku geelatanona iso goggożaddeesiraanun yelnnara.

¹⁰ Ati każobssaatto leen ani kuunne każamero haafurakkee mankkożooratteto maraan ani hikka ulii ogiraan c'aafin alami dubbaa gutii tażemaatto tarrakko arrikko ani ku oorrowa.

¹¹ Ani saami emeeyinnara; kallachchakkaa kukko maayyona gogozaaonko każabto ataayisa aba.

¹² Każawodayinaro Hedokkeekki k'ulluukki min kawaayi ani usu libe yelnnara; esekkona suure usu lakkobinnaro; Hedokkeekki megena Hedokkeetti katamaakokki mege usuu gutii ani s'aafinara; hitti katamaa daruurkko Hedokkee dollekko tadaginnatta tażusubti Iyyerusaalemitta; każusubki megekkee usuu gutii ani s'aafinara.

¹³ Ayyaana K'ulluukki amaniil dubbaan każayeesaro nebe każaba hamaalo!»

Kalodok'iya amaniil

¹⁴ «Kalodok'iya amaniilkokki Erggichchatin haa ami s'aafi;

Hikki hamienzi kalleero, każabddamena karrummii ato kalleero; met't'a tawaa dubba kakkohelamatto kalleera haa amara;

¹⁵ Ani feloozottaa kasowa; Ati ambbalkki goorttuun kagubatto lakkotto; ambbalkki goorttuun kagubatto lii gittewa kuun każidankkiyye!

¹⁶ Ati ambbalkki goorttuun kagubatto anlleenoonii kolkkol każantte mankkolleete maraan ani hiżittekko ku beesi tufinnara;

3:3 Mat. 24:43-44; Luk'. 12:39-40; Rag. 16:15. **3:7** Isa. 22:22; Iyo. 12:14. **3:8** Isa. 49:23; 60:14;

43:4. **3:12** Rag. 21:2; Isa. 62:2; 65:15. **3:14** Dan. 8:22.

17 *«Ani dureessayya; urrawo omooggan aba; iin kahank'atera koonna laagiyo» amatta; Ayesuun gozameen ati kawaatte, aggooye, hiyyeessa, jaamassina hawzayii kagitto laanokkaa laakasso;*

18 *Haanssun dureessa liin eleenii kagubamero work'k'ii inkko goggooziminaattoonna, hawzayi laanokkaakokki mulla golssayiin gumaarakki sarssi sarssayin inkko goggooziminaattoonna din kakkodaanddeto doob kazilzo inkko iminayidde goggoshigidattoon ani ku gorssaara.*

19 *Ani kageelaataro dubba gorssinnara; murrisinnara; haanssun ataa; c'ubbokkona gula gali;*

20 *Hikkima ani gooc'aa aallire ufa babbasinara; maayyona yaayetee maalire ufa iin gobbane usu tos tabire usune wota babo ani aaminnara; usuna iinne wota aaminnara;*

21 *Aninna awodegure Abbokkeenne wota korffinje gutii goggohamas'eeroyi usumalee kaawodayinarana iinne wota korffinjee gutii goggohamas'iroom yelinna.*

22 *Ayyaana K'ulluukki amaniil dubbaan kaayeesaro nebe kaabahaamaalo!»*

4

Daruurii kagiro korffinje

1 *«Hikkakko abbaabayerena ani dee; daruurii kabanamere ufa gire; ani horaarje maale tagire tat'urunbbaa yaaye aani tallaatta yaaye haa antte; Koyi hittarraa elddee bee; horenbaan liin kadootisaro ayees ani kuun tusinara;»*

2 *Banneewa ani Ayyaana K'ulluukkii ammagame; hikkima ani daruurii korffinje dee; korffinjeeysi kahamas'eera ibaaddoti koo gire.*

3 *Korffinjeeysi gutii hamas'see kagirekotti middi kaziyasep'idinna kaserdino awzallokki eezemo aani kallaaroye; korffinjeeysi maraamure kameregidi awzallokki eezemo aankkikki jereen kaazidaamo gire.*

4 *Usumaleenna korffinjeeysi maraamure lamaattankko afar korffinjeel gire; korffinjeeeli gutii gumaarakki sarssi kasarssaterana metekkisoo gutii kawork'k'ii kallachcha kakkaatera lamaattankko afarro jaarssa hamas'see gire.*

5 *Korffinjekko hank'k'ana yaayena didideennane wota biyaa gitte; korffinjee horee kabeebaara dab todoba gire; isona todoba ayyaanajjol kawaayyaan.*

6 *«Korffinje horee tamuc'c'intte mastootii aani wola wola antte tahank'k'aatta labu gitte;*

Korffinje t'eezeeyinna maraamure horenenna haerre ilzo omooggan ta2abtta neefo ta2abtta met'ta afarro gitte;

7 *tahoree neefo ta2abtta met'ta luubaan aani laatte, tallami aar aani laatte, taseedi neefo ta2abtta met'ta bebbede ta2ibaaddo aani laatte, ta2afari neefo ta2abtta met'ta ana kabuubaro laboobaa aani laatte.*

8 *Neefo ta2abtta met'ta afarro metemeteysi baalallo le abanaayite; usuu maraamureenna orrozoottisooyi ilzo ammagamereen; arriinna hemeen; «K'ulluukki, K'ulluukki, K'ulluukki*

Dubba kadaanddaara Goottaa Hedo,

Kagirana ka2emeeyinara» Amano lakkoiisareen.

9 Hitti neefo tażabta met't'a korffinjje gutii kahamas'eeroonna jiruu jiroommakko taa jiruu jiroomma geeroon kagirnnaroon jiinaan, kabajjana galata kakkosaraan goorata dubba,

10 lamaattankko afarro jaarssa jiruu jiroommaan kagirnnaroon, korffinjjeeyi gutii kahamas'eero hore hore bebbeedii ul oyeeren sagadaraan; kallachchakkisoonna korffinjjeeyi horee kayeengureen, haa ameen;

11 «Goottakkaanina Waa Hedookkaani!

Ati kameen dubba mankkomet't'iitettu maraan,

Kameen dubba kakkomet't'aamerana

kakkogirnnara (Giri kahelatera) fe?ittaayi mankkolle maraan,
jiininna, kabajjana hunnana kuun dootisara amaa gireen.»

5

Mas'aafana idaado

1 Korffinjee gutii kahamas'eera mina tasareennena tażorroonne kas'aafamero maatamal todobaayi kabasamero kaduubame kagalbbaa mas'aafa gene tamerggeeyi abe giraan ani dee.

2 Każatii erggichhati koo tażatii yaayeeyi, «Maatamaal furininna kaduubamero kagalbbaa mas'aafa banin kadootisara ayyoyya?» ame ayeesaa giraan ani dee.

3 Ayesuun gozameen daruurinna leere ulii goorttun ulkko hegelle kaduubamero kagalbbaa mas'aafa orro bani din kadaanddee maayyona lakkogire.

4 Kaduubamero kagalbbaa mas'aafa orro bani din kakkondootisare mankkowaattame maraan ani aaloo oyee.

5 Hassu goorata jaarssoleekko koo iinne, «Ati aroożotte; hikkima tayihuda aanii kalleera luubaan tadaawute alattaankokki hidiidlikko kakkeera usu awodera; usu kaduubamero kagalbbaa mas'aafana maatamaal todoba banin daanddaara» ame.

6 Hikkakko abbaabatere neefo tażabtu met't'a afar t'ezee, kokke ka-goosamero aani kallaaro jaarsso lee t'ezee każalleero idaado ani dee; hikki idaadotin maasha todobana ilżo todoba abanaaye; isona hikka alami tos ofarameeraan kawaa ayyaanalyyaan.

7 Hikki idaado emetegure korffinjje gutii kahamas'eerokotti gene tamerggekkko kaduubamero kagalbbaa mas'aafa aate.

8 Kaduubamero kagalbbaa mas'aafa kakkōatare goorata neefo tażabtu met't'a afarrona jaarssolee lamaattankko afarro usu idaado horee gibbiseen bebbeedii ul oyeen; iso metemeteeyi begenaa abateen gireen; usumaleenna k'ullooleekokki ebi kalleera it'aana kakkōammagamere ka-work'k'ii huuyi jaarsso abateen gireen.

9 Każusub mazamuri haa amaa zammaren;
«ligikkaayi aani aaniikkko, heżi hizikko,

unażunakko, gosagosakko

Ibaaddo Waawuun wodoo lii ekkaasin,
ati mankkōenżanttetto maraan

kaduubamero kagalbbaa mas'aafa aatin

Maatamaalkkeessana banin kadootisatto leetetta;

10 Hedokkeewun wonona tuuk'aamol
goggolleeraanun ati iso yeltetta;

ulii gutiinna reedinaraan.»

11 Ani eserraa godeero korffinjeelii, neefo kaabala met't'ajjolnna jaarsoleeyi maraamure kamooggan erggichchalkotti yaaye ani maale; moog-gankkisona tootaami kaheleelamoonye;

12 Taazatii yaayeevinna,
«Kokke kagoosamero idaado hunna, durumma,
k'arumma, ataan, jiinaan, kabajana
galata atayin kadootisaroya» ameen.

13 Daruurinna ulii, ulkko hegellena bekee, isoo orroo taggitta met't'a dubba,
«Korffinje gutii kahamas'eeronna idaaddoon
galata, jiinaan, kabajana hunna
jiruu jiroommakko taa jiruu jiroomma geeroo halleewo!» iso amaa
giraan ani maale.

14 Neefo taazabta met't'a afarrona, «Hamiinzil!» antte; lamaattankko afarro jaarssoleenna gilbbisengureen bebbeedii ul oyeen sagadeen.

6

Maatamaalkokki banamano

1 Hikkakko abbaabatere idaado maatamaal todobakko kahoraarjee banaa giraan ani dee. Neefo kaababo met't'ajjool afarkko koo bank'k'aano aani hididi taazamatto yaayeeyi, «Koyyal» amaa giraan ani maale.

2 Ani farad gumaarakki dee; Farad gutii kahamas'eera dawwee abate giraan ani dee; kallachchhana usuun sisame; usuna kaawodero leegure awodanokko awodano tos seeyin bee.

3 Idaado kallamikki maatama kakkobanare goorata, tallamitti neefo taazabta met't'a, «Koyya!» Amaa giraan ani maale.

4 Kakkalee heelakki farad bee; farad gutii kahamas'eeroon nogodda ulkko goggobaasiroonna ibaaddo isizisirroo goggogudaroona yelin odonnati usuun sisame; kaazatii shiifana usuun sisame.

5 Idaado kaseedi maatama kakkobanare goorata taseedi neefo taazabta met't'a, «Koyya!» amaa giraan ani maale; aninna gambballakki farad dee; farad gutii kahamas'eera kakkohherregisaraan genetteessaayi abate gire;

6 Neefo kaababo met't'ajjool afarkko tabeyaatto yaaye aani tallaatto ani maale; hitti yaayena, kiiloo tookotti mina gitatti dargammaa arri tookki daamooza, kiiloo toonna minana kalleero «Haazuur arri tookki daamooza halleewo; zayitiinna woyinii aroomirzitte!» amaa giraan ani maale.

7 Idaado kaazafari maatama kakkobanare goorata taazafari neefo taazabto met't'akotti yaaye, «Koyya!» amaa giraan ani maale;

8 Ani shirindokki farad dee; usu faradii gutii kahamas'eerokokki mege goyi amamare; bowwana usuu debee sesseetaa gire; goyiinna bowwana taazulee gene afarkko too jereenii, uzii, dhukkuba ulii gutii neefo taazabto met't'a goggolagadiraanun isoon odonnati sisame.

9 Kakkeni maatama kakkobanamare goorata, haafura kawaa maraanna iso kasiseraan ato maraan kagoyerо ibaaddokotti neefo tajaarsso banze hegelii ani dee;

10 Isona taazatii yaayeeyi, «Dubbaankko t'ok'k'i kaazantte, k'ulluukkina kar-rummii Waa! Ulii kagiyo ibaaddoo gutii kakkoonfirddinoonna iigikkaani maraan halo kakkobiyaanawaatta ati hagge taa geetoonya? Amaa okkeen.»

¹¹ Isoon mete metee gumaarakki sarssi sisame; iso aani ganaa ogoyin-naraawun, iso aani ohanddaaraan saatilaaltisonna abbilaaltisokotti tooto taa ammagamiraani goorata kic'ar goggoozobssiraawun isoon segaame.

¹² Esekko abbaabatere idaado, maatama kalleyi kakkobanare goorata ani iso tos dee; hassu goorata ulkokki shalagaamano lee; ariti gambballakki sarssi kareesisee aani gambballa leete; diginnina iigi aani heela leete.

¹³ Taatii ambbal keetegudde kabalasi gaa gozaazisso tadubantteta il gaakko goggoozubaattoo malee daruurkko barraajjalnna ubate.

¹⁴ Daruurnna kaduubamero mas'aafa aani duubantte baate; wodamiil dubbana oddolaal dubba banzettisookko bayeen.

¹⁵ Kaulee wonolaal, mootijjol, kajereene woyichchaal, dureessaal, o2atii, diyyiil balchchaal dubba lagaalnna wodamiil e2emool orroo siyyameen;

¹⁶ Wodamiilnna e2emool, «No gutii iyaa! Korffinje gutii kahamas'eero horee, ta2idaadoo enggekko no golisa! Ameen.

¹⁷ Taatii ta2enggee arri emeettetta; ayyoyya ar2ayi aallin kadanddeera?» ameen.

7

144,000 Karisira2el ibaaddo

¹ Esekko abbaabayere erggichchaal afarro ulii gutii mina afarnne aallee kagiro ani dee; isona uliinnä leere bekee orroo goorttuun gaa gutii ambbal suure goggokeenoonkko ulii gutii mina afarkko ta2emaatto ambbal aalliseen.

² Arddokki Hedokokki maatama ka2abera kakkalee erggichcha mina tabiyaankko emeetaa giraan ani dee; ulnna bekena goggomii2awun odon-nati kakkosiser erggichcha afarruu yaaye t'ok'k'isere;

³ «Hedokkaani ohandaaraankotti bebbeed gutii no maatama taa kayin-noni, ulnna leere bekee goorttuun gaaddol aroomir2itteen» ame.

⁴ Maatama kakkokaamero ibaaddokonzi tootona maale; ta2isira2eeli aani-ikko maatama kakkokaamero ibaaddokonzi tooto 144,000.

⁵ Tayihuuda aaniikko maatama kakkokaamera 12,000, tarobeeli aani-ikko 12,000, tagaadi aaniikko 12,000,

⁶ ta2aseeri aaniikko 12,000, tanifittaleemi aaniikko 12,000, tamiinase aani-ikko 12,000,

⁷ tasimoona aaniikko 12,000, tawoyyoolee aaniikko 12,000, tayisakoori aaniikko 12,000,

⁸ tazabloonni aaniikko 12,000, tayoosefa aaniikko 12,000, tabiniyaame aaniikko 12,000 yeen.

Gumaarakki sarssi kasarssatero kamooggan gosa

⁹ Hikkakko abbaabayere; maayyona tooti kaheleeloon ibaaddo dee; iso gosa dubbakkona aanii dubbakko, una dubbakkona kalekaleetti he2ii ka2ayeesaro dubbakko kabebbeeroye; hinzi gumaarakki sarssi sarssateeren; baalallo ozanbabaa genettisooyi abateenguren korffinjeeyinna idaadoyi horee aalleen gireen;

¹⁰ Taatii yaayee okkaa,
«Fayyinna kakkohelamara korffinjee gutii kahamas'eero
Hedokkaanikkona idaadokkoyya!» amaa gireen.

¹¹ Erggichchaal dubba korffinjeeeyinna jaarsoleeyi neefo taazabtto met't'a afarrii maraamure aallee gire; korffinjeeyi horee gilbbiseen bebbeedii ul oyeeren Waawun sagadeen;

¹² Haanna ameen;
«Hamiinzi! Saadisamano, jiinaan, k'arumma,
galata, kabaja, hunna, ataan
Hedokkaaniwun jiruu jiroommakko taa jiruu jiroomma geeroo
halleewo! Hamiinzi.»

¹³ Jaarsoleekko koo in tos kambbal amere, «Hinzi gumaarakki sarssi os-
arssateeraan ayyosyyaan? Haggeekko emeteeraan?» ame.

¹⁴ Aninna «Goottaa! Ati kassowa» ame. Usuna inne haa ame; «Hinzi taazatii
rakkoo orromareen rooreen oezemeeteraanyan; sarssikkisoonna kažidaado iigii
aalssateen gumaara yelateraan;

¹⁵ Haanssun korffinje kawaayi horee aalleeren arriinna hemeen
k'ulluukki min kawaayi usuun handdaaraan; korffinjeeyi gutii
kahamas'eerana isoon min linnara.

¹⁶ Hittakko horenbaan iso lakkoružinnaraan, lakkosugubaayinaran, ar-
itina iso lakkobasso; fuurssaanna iso lakkoheltto.

¹⁷ Korffinjeeyi t'eeze kagira idaado iso kafoofaro linnara; ogiri bekekkokki
fultto tos iso k'ajeelisinara; Waa ilmmi dubba ilzožootisookko shakaarin-
nara.»

8

Katodobi maatama banamano

¹ Idaado maatama katodobi kakkobanare goorata saatii tookotti mina
daruur c'alzintte;

² Waayi horee kažaallinnaro erggichchaal todoba dee; isoonna malakata
todoba sisame.

³ It'aana kakkožiyoosaraan kawork'k'ii huu kažabatera kakkalee
erggichchati emeetegure tajaarsso banže dollee aallee; Korffinjeeyi horee
kagiro kajaarsso kawork'k'ii huuyi gutii kak'ulloolee ebine wota kasisamiro
kamooggan it'aana usuun sisame.

⁴ Kažit'aana iyyi kak'ulloolee ebine wota gene tažerggichchatikko Waa tos
bee.

⁵ Hittakko abbaabatere erggichchati it'aana kakkožiyoosaraan abegure
tajaarsso banžekko eleen kibe ammagegure ul tos shafe; didideenna, taazatii
yaayee, bank'k'aano, ulkokki shalagaamanona lee.

Malakatakki ufuufamano

⁶ Malakata todoba kažabatera erggichchaal todoba malakatakisoo ufuu-
fayin isi ekkaasateen.

⁷ Kahoraarjhee erggichchati malakatakkeessa ufuufe; iigi
takkoleldamero beleettina eleen lee; ul tonssa shafame, ulkkona gene
taseedi gubatte; gaakkona gene taseedi gubatte; kac'ariidera eesii dubbana
gubate.

⁸ Kallami erggichchatina malakatakkeessa ufuufe, tanjiintti wodami aani
kallaara maamme beeбаа beke orroo iyye; bekena gene taseedi iigi leen;

⁹ Beke orroo tagitto neefo taazabtto met't'akko gene taseedi goote;
markafalkkona gene taseedi ežebitte.

¹⁰ Kaseedi erggichchatina malakatakkeessa ufuufe; dab aani kabeebaara kanjiinkki barraaja daruurkko iyye; kaiyyerana kadagaroo madda gene taseedinna kabekee fulttoo gutiiyya.

¹¹ Barraajjakkokki megena Ireetto amamara; tabekee gene taseedikko gene too o?okokootaraan leen; o?okokootaraan bekekottti aalantti kamooggan ibaaddo goye.

¹² Kazafari erggichchati malakatakkeessa ufuufe; arriti gene seedkko gene too, diginni gene seedkko gene too, barraajaal gene seedkko gene too basame; haanssun iso dubbakko gene seedkko gene too mugud leete; usumalee arrii gene seedkko gene toonna hemeen gene seedkko gene too ifa kallayitti leete.

¹³ Hikkakko abbaabayire ani kakkodeero goorata labooba too daruurkko buubaa taazatii yaayeeyi, «Oheseran erggichchajja seeddo malakatakisotti yaaye kakkomaalssisareen goorata ulii kagiro ibaaddoon anne! Anne! Anne!» amaa okkaa giraan ani maale.

9

¹ Kakkeni erggichchati malakatakkeessa ufuufe; daruurkko hegelddee ulii kaiyyero barraaja koo dee; boollakki gumbbi kakkobanaraan k'ulffi usuun sisame.

² Usuna boollakki gumbbi bane; iyyina ka?atii abarkko kabeyaaro iyyi aani lee boollakki gumbbikko bee; gumbbikko kabeyaaro iyyikotti aalantti aruarrii mugud leete.

³ Iyyi orrokko kenttefarrol beegure ul gutii dage; ulii gutii c'ac'c'aboон kasisamerо hunna aankkikki hunna isoon sisame.

⁴ Ulii kagiro eenssa leere maammena c'ariidokki kooko goorttuun maamisikki gaa goggomiiр?onkko isoon segaame; miir?amin kadootisara gozameen bebbeedi gutii maatama kawaa kakkowaattamero ibaaddo kaalaalye.

⁵ Isona golleenna diginni kennun abboosisinya kuwaarre lagadin fezi lakkosiantteto; kenttefarrolnna kageegisara abboosa c'ac'c'abo ibaaddo gozabaro goggo?arisarokki maleeya.

⁶ Ese arrii ibaaddo goyi halchinara; ayesuun gozameen goyi iso lakkohel-naro; goyin halchchiinnaran; ayesuun gozameen goyi isokko bak'ayinnara.

⁷ Kenttefarrolnna jereenun ka?ekkaatero farad aani laare; metekkisoo gutii kawork'ii kallachcha aani kallaara kooko gire; bebbeedtisona ta?ibaaddoo bebbeedi aani laatte;

⁸ Mete kaheleele aani kallaaro mete abanaayen; ilkko?oottisona oluubaan ilkko aani laaren;

⁹ Iso kamarc'c'o laala * aani kallaaro huu kajereenlaala abanaayen; baalalo?oottisokkokki haafura jereen shafayiin kattiyaara Farandda osorggaani tamaalssisaraan yaaye aani laatte.

¹⁰ C'ac'c'abo aani debeenna ka?eeggaro leemma abanaayen; debettisooyi orroo diginni kennun ibaaddo kakkomiir?aan hunna abanaayen.

¹¹ Iso wono abanaayen; usuna boollakki gumbbikokki erggichchatiya; megekkessana ta?ibrayisit'i hezii Abadon, tagiriikkii hezii Ap'oliyon amamare.[†]

^{8:10} Isa. 14:12. ^{8:11} Erm. 9:15. ^{8:12} Isa. 13:10; Hiz. 32:7; Iyu. 2:10,31; 3:15. ^{9:2} Met'. 19:28.

^{9:3} Biy. 10:12-15. ^{9:4} Hiz. 9:4. ^{9:5} Iyo. 3:21; Erm. 8:3. ^{9:6} Iyo. 3:21; Erm. 8:3. ^{9:7} Iyu.

2:4. ^{9:8} Iyu. 1:16. * ^{9:9} Laala (T'irur) amano marc'c'okko kafelamaro geegiyoo kamuwaataraan huu kajereeneeyya. ^{9:9} Iyu. 2:5. † ^{9:11} Abadon goorttuun Ap'oliyon amano kabaasaro goorttuun iigi ka?abbaabaro amanoja.

12 Tahoree aanne roorttetta; hittakko abbaabayidde takkalee aanne lama ganaa emeeyinatta.

13 Kalleyi erggichchati malakata ufuufe; Waayi hore kagiro work'k'iikko kafelamero kajaarsso maashakko yaaye biyaa giraan ani maale.

14 Ese yaayena malakata każabero kalleyi erggichchatine, «Kanjiinkki lagaa każefiraat'sisi oshaameereen erggichchaal afar furi!» antte.

15 Hitta saatiiwunna hitta arriwuun, hitta diginniwunna hikka geesun ozekkaateraan erggichchaal afarro sannii tažibaaddo gene seedkko gene too goggolagadiraanun furameen.

16 Kafaraddeel wotaaddaraalkokki mooggan lama boolee miiloni laano ani maale.

17 Faraddeelnna faradii gutii kahamas'eero ibaaddo raagaayi kakkodeera hikkamaleeyye; geegiyottisooyi kagire kajereene laala każeleenee boolaal aani heelakki, kakkabajaame eżemo gambballakki daruur aani kalaaro, lac'a aaninna heżakki; usu faraddeelkokki mete kaluubaan mete aani laare; hiżittisookko eleen iyyina lac'a biyaare;

18 Iso hiżitisoookko tabeeseraan eleen, iyyina lac'aa hitta engge seeddii sannii tažibaaddokko gene taseedi goote.

19 Usu faraddeelkokki hunna hiżitisooyinna debettisooyi gire; debettisona habeessa aani laatte; kahabeessa mete abanaayen; ibaaddona kakkomi-irżaraan usuuya;

20 Hitta enggee goyikko tahessetta sannii tažibaaddo genetisokonzi felokko abbaabateenguren c'ubbokko gula lakkogaleen; durrisana work'k'iikko, birkko, naasikko, eżemokkona gaakko kafelamero diyaano goorttuun maalano goorttuun sesseeyin kadanddeenoon tolchha hedoyisatano lakkoriiseen.

21 Usumaleenna iso neefo lagadanakko, moranokkisookko, sharmmut'aanokko, hetatanokko, hikka c'ubbokko gula lakkogaleen.

10

Erggichchatina kic'c'arkki kaduubame kagalbbaa mas'aafa

1 Hikkakko abbaabatere duumanchha kasarsatera kakkalee każatii erggichchati daruurkko dagaa giraan ani dee; metekkeessakko guuntte jereen każidaamo gire; bebbeedtteeessa ariti aani, luk'k'ażoottessa tukkul aalite tabbeebatto eleen aaniyyeen;

2 Kabanamero kic'c'arkki kagalbbaa mas'aafa genetteessaayi abate gire; luki tamergge bekee gutii, luki tabete bagaa kaate;

3 Haħark'k'aaro luubaankotti yaaye aanittitti tażatii yaayee okkee; kakkorokkaa goorata didideenna todoba yaayetisoon maalssisse.

4 Hitta todoba tadidieenna yaayetisoon kakkomaalssisareen goorata ani s'aafin k'oppaaye; ayesuun gozameen «Didideennal todoba każayeeseran golisa wodanaa aba kuwaarre aroos'aafitte!» tażamatto yaaye daruurkko ani maale.

5 Hikkakko abbaabatere beke orroonna bagaa aallee giraan ani kaddeere erggichchati gene tamergge eleddese daruur tos keesategure,

6 Jiruu jiroommakko taa jiruu jiroomma geeroon kagirnnaro, darurnna daruurii kagiro, ulnna ulii gutii kagiro, bekena bekee orroo kagiro kamet'teerokokki megeeyi ammatere usu haa ame, «Hittakko horenbaan lakkoradallaayinaro!

⁷ Ayesuun gozameen katodobi erggichchati malakata ufuufe kakko-maalssisaro arrijjoolii usuun ohandaaran ohegeroolun goggosegeerokki malee hool tawaa feloo hayisinara.»

⁸ Esekko abbaabayere hasse daruurkko ani tamaalera yaaye, «Bekeenna bagaa kaşaalleero erggichchati tos seegudde genetteessaayi kagirona kabanamero kagalbbaa mas'aafa aati» amaa ade iin ayeese.

⁹ Ani erggichchati tos seeyegure, «Kic'c'arkki kaduubame kagalbbaa mas'aafa iin sis» ame; usuna «Aatigudde aami; bogikkaayi każokokoote lin-nara; hizittaawun ade malab aani onżomooyinara» ame.

¹⁰ Aninna kic'c'arkki kaduubamero kagalbbaa mas'aafa tażerggichchati genekko atayere aame; hizitteyi malab aani onżomoote; aame kakkożabbaabatare goorata bogikki każokokoote lee.

¹¹ Esekko ade, «Tammoogan una maraan, gosa maraan, hezi tammooggani każayeesaro ibaaddo maraanna wonolaal maraan adi ati hegero ayeesin dootisara» amame iin segaame.

11

Ato lama

¹ Hikkakko abbaabatere kooko ekkaasin tamaaddaatto dama aankkikki fiik'e koo iin sisame; innenna haa ame, «Kingudde k'ulluukki min kawaanna jaarsso takkosisaraan banże hisil oyi; eseenna Waa oħedoyisataran tootii;

² K'ulluukki min kawaakkko sarre taggitto halaalти banże gozameen iisi; hasse Ayizaabn tasisanttetto mankkolleete maraan hisilii aroożoyite; Ayiza-abna hitta k'ulluutti katamaa diginni afarttamkko lamaan daddari bariisnaraan;

³ Atojja lama ootti kareesisee sarssi sarssayigureen kuma koonnee lama boolennee lootam arrijjool hegero goggożayeesirawun ani isoon hunna sisin-nara.»

⁴ Iso każulee Goottaayi horee ozaallaraan każejjerssa gaa lamana bollanssoo lamayaan;

⁵ Maayyona iso miirzin godoote eleen hizitisoookko bigudde diinakkisoo gubinnatta; iso miirzin kadootara dubba kakkogoyinnara hikkamaleeyya.

⁶ Iso hegero takkożayeesaraan hanżu arrijjoolii idaamo goggożubannonko daruur c'ufin iso odonnati abaan; usumalee bekena iigi tos iggilisiinna kakkodootateen goorata dubbaayi maamisitti enggena ulii guti keeniin odonati abaan.

⁷ Atotaanokkisoo gudiseen kakkożabbaabatareen goorata boollakki gumbibliko kabeyaara sulaaleti isone wota jereen shafayigure iso awodinara; lagadinnara;

⁸ Reeskkisoo masuussakotti uumituun Sodoomi goorttun Gibbs's'i tażamamatto tażatii katamaakotti agariiyi huddurnnara; hitti katamaa Goottakkiso takkosuwaameretta.

⁹ Kalekaleetti unana aanii kalekaleetti heżii każayeesara ibaaddona gosa arri seendda minana reesikkisoo dinnaraan; reeskkisona goggok'amalamoonkk tirnnaraan.

¹⁰ Hinzi ohegerool lama ulii kagiro ibaaddo dubba mankkoc'annak'iseren maraan ulii kagira ibaaddo hikka hegeroolkokki goyin geggelaayinnaran; kageggeloo baalana kabajaayinnaraan; ilabona isizisirroo sisayinnaraan.

10:7 Biy. 20:11; Ada. 32:40; Dan. 12:7; Amo. 3:7. **10:10** Iz. 2:8-33. **11:1** Zak. 2:1-2. **11:2** Luk. 21:24. **11:4** Zak. 4:3,11-14. **11:6** Biy. 7:17-19; 1 Sam. 4:8. **11:7** Dan. 7:7,21; Rag. 13:5-7; 17:8.

11:8 Isa. 1:9-10.

11 Ayesuun gozameen hitti arri seendda minana kakkorooratte goorata giri tasisatta neefo Waakko emeettedde reesjool tos tabtte; luk'k'a2oottisooyi aalleen; iso kaddeera ibaaddona aaloo abssatte.

12 Hittakko abbaabateenguren ohegerool lama, «Hittaraa elddaa koyeen!» ta2amatto ta2atii yaaye daruurkko iso maaleen; diinakkiso iso diyaagiraan duumanchchaayi daruur tos been.

13 Goorsewa hasse saatii ul aa2ee; ese katamaayi gene tomonkko gene too baate; ka2atii ul aa2aanokkotti alanttii kuma todoba ibaaddo goye; goyikko oheseeran aaloo abssateen; kadaruure Hedo galateen.

14 Tallami rakkoo roorttetta; adde taseedi rakkoo saami emeeyinnatta.

Malakata katodobi

15 Katodobi erggichchati malakata ufuufe; daruurinna, «Ka2alamii wonon-nati Goottaa Hedokkaanikkina kakiristoosa leera; usu jiruu jiroommakko taa jiruu jiroomma geeroo reedinnara;» ta2amatta ta2atii yaaye maalssantte.

16 Waayi horee korffinjekkisooyi gutii tahamas'sitetta jaarsso lee lamaat-tankko afarrona bebbeedii ul oyitedde Waawun sagadde;

17 haanna antte,

Kagittana kagitte;

«Dubba kadaanddaatta Goottaa!

kanjiinkki odonnatikkaa genettaayi mankko2abatteto maraanna; mankkoreeddetto maraan no ku galataanna.

18 Ayizaab i2ootera;

enggettana emeettetta;

kagoyerä firddä kakko2atayinnara goorata geera;

Kuun kahandaaro kahegeroolkkaawunna

k'ullooleewun megekkää okabajaaranun;

kic'iic'carunna kajiujiinun;

Muraattisoo isoon kakkosisinnatta goorata geera;

ul obaasaraan ati kakkobaasinnatta goorata geera.»

19 Daruuri kagira k'ulluukki min kawaanna baname; ka2ammato taab-otakteessa k'ulluukki min kawaayi orroo mute. Bank'k'aano, yaaye, di-dideenna, ulkokki aa2aanona ta2atii beleetti lee.

12

Heleelttitina dobonna

1 Hikkakko abbaabatere kajiuinkkina kasaadisira malaata daruuri mute; arriti tarassattetta, diginni luk'k'a2oottiseekko hegelle takkaattetta, tomonkko lama barraajaal metekkiseeyi gutii kallachcha aani takkaattetta heleelttiti too mutte.

2 Esena fatone gitte; umulin umullaayi abanttedde c'annak'amaa iyyaa gitte;

3 Usumaleenna kakkalee malaata daruuri mute; mete todobana maasha tomon ka2abanaaye kanjiinkki heelakki dobos mute; metekkeessaa gutii kallachcha todoba kaame gire.

4 Debetteessayi barraajia gene seedkko gene too daruurkko nattee uli lugude; dobonna heleelttiti kakko2umulte goorata yiittikkissee ennegin hedere umulin tagabbalantetto heleelttitii horee aallee.

5 Heleelttitina gosa dubba hunnaa kabariisiro babbaartiti umultte; un-nukkise gozameen Waa tonssa korffinje tos atame;

6 Heleeltitina bak'atte k'alullattokki ul beete; esee kuma koonne lama boolennee lootam arri kakkobami abamidde takkohamas'iito banze Waa eseen ekkaasere.

7 Daruurii jereen kee; Mikazeelinna erggichchalkkeessa dobonsse wota jereen shafateen; dobonssa erggichchaalnna wota abbaabateen jereen shafateen. Erggichchalkkeessane wota jereen shafateen;

8 Ayesun gozameen dobonssa erggichchalkkeessa awodameen; esekko abbaabateren daruurii isoon banze lakkohelantte.

9 Kanjiinkki dobonssa hegelddee uli shafame; usu alami dubba kasossoyisaro durrisa goorttun s'alaye amame kaatumamaro kat'awoo habeessaya. Usu hegelddee uli tos shafame; erggichchalkkeessana usune wota shafameen.

10 Hikkakko abbaabayere taatii yaaye too daruurii haa amaa giraan ani maale, «Hikkima fayyinna, hunnana, wononni Hedokkaaniwun leera! Odonnatinaka kirkistoosa leera! Aalanttina abbilaaltaani arriinna hemeen Hedokkaani horee mootaa kagire shafamer;

11 Isona kaaidaado iiginnha kaatoteeraan kaato haafuraa awodeeraan; neefottisoowunna hamararooni isizoottisoo goyiin roorssayi sisayin ekkaasateen;

12 Haanssun daruurijolnna esee orroo ogittaan dubba gegelaayen! Arri uc'c'ar taalaal hesano durrisa mankkokaso maraan taatii enggee isin tos dagera; ulna bekena aanne isinuu!

13 Dobos hegelddee ulii shafamano kakkoaddeesatare goorata babbaartiti taazumultetto heleelttiti deegure horoore;

14 Heleeltti k'alullattokki ulii tazekkaattetto banze tos buubaa goggoseet-too oztati olabooba baalallo aani ollaaraan baalallo lama eseen sisameen; esee habeessakkko fakki anttegudde gees seendda minana kokkobami goggooranttonya.

15 Beke olaga heleeltti aati goggodagirawun amere habeessa beke olaga gitanzi beke hiitteeessakkko heleelttikitko haar hayisere ube.

16 Ayesun gozameen erre heleeltti gargaartte; errena bananttegudde dobos hiitteeessakkko oziubere beke t'antte

17 Dobonssa heleelttii gutii amaraategure tahessetto sanniittiseenue wota jereen shafaiin seete; isona ajaja kawaa ozoorataareenna Yesuusaan abddameen oztataaranyan.

18 Dobonssa labu giridii c'ekalee gutii aalle.

13

Sulaalejja lama

1 Hikkakko abbaabayere ani sulaaleti koo beke orrokko biyaa giraan dee; maasha tomonna mete todoba abanaaye; maasha gutii kallachcha tomonno gire; mete todoba gutii kahabaar mege gire.

2 Ani kaddeera sulaaleti keebeel aani kallaareye; luk'k'aizottessa dib kaatumamaro sulaaleti aanzinziyyeen, hiitteeessana taluubaan hizi aani laatte. Dobonssa hunnakkeessana korffinjekkeessa kanjiinkki odonnatikkeessa sulaaletiin sise.

3 Usu sulaaletikokki metekko koo goyiin tageegisatto meegga kaaboo aani kalleero dee; ayesun gozameen goyiin tageegisatta meegga fayyiitetta; alamii kagira ibaaddo dubba saadaa usu sulaaleti debee sesseete.

4 Sulaaletiin odonnatni mankkosisame maraan ibaaddo dubba dobosuun sagade; «Sulaaleti aani kallaara ayyoyya? Usune wota jereen shafayiin kadaanddeera ayyoyya?» amaa sulaaletiin sagadeen.

5 C'oora takkozayeesirana takkohabaarra hizi sulaaletiin sisantte; diginni afarttamkko lama odonnatikkeessayi goggofelloon fezi usuun sisantte.

6 Waanna mege kawaa, minkkeessana daruurii ogiraan habaarano haggaabeen.

7 K'ullooleenne wota jereen goggoshafaroonna iso goggozawodiroon odonnatni usuun sisame. Aaniinna unaayi, kalekaleetti hezii ka?yeesarona gosa dubbaa gutii odonnatni sisame.

8 Alami takkomet'aamerokko haggazabere megekkiso kokke kagoosamero idaadokokki kagiri mas'aafayi ans'aafamon kagira ka?alamii ibaaddo dubba sulaaletiin sagade.

9 Nebe ka?aba gogire hamaalo!

10 «Boojaamiin ka?ekkaatera boojaaminna; shiifayi goyin ka?ekkaatera shiifayi goyinara;» goortta tak'ulloolee obssiinna ammano kakkodootisara goorata hikkaya.

11 Kakkalee sulaaleti ade ulkko biyaa giraan ani dee; idaad aani maasha lama abanaaye; ayeeskeeessana kadobos ayees aaniyye;

12 Kahoree sulaaletikokki odonnatni dubba atatere usu horee odonnatni felaa gire; ulnna ulii gutii kagira dubba kahoree sulaaletiin goggosagadiroo yelssise; hikki sulaaletina hasse goyi tageegisatta meegga kakkofayyiteto kahoree sulaaletiya.

13 Hikki kallami sulaaleti ibaaddo horee eleen daruurkko taadagisiroo gin kaijinjiin baasa felaa gire.

14 Kahoraarjee sulaaleti horee baasa goggofelloon fezi takkosisanttetto aalantti ul kagiro ibaaddo sossoyisaa gire; shiifaayi meeggaatere kafayy-eero tasulaaletikotti kabajaan misilii goggofellaawun ulii gutii kagiro ibaaddo ajajaara.

15 Kallamikki sulaaleti kahoree sulaaletikotti misilii neefo sisin odonnatni sisame; neefo sisin odonnatni kakkosisamerana hitti misilii ayeesin goggodaanddeetonna kahoree sulaaletikkotti misiliiwun kasagadon dubba goggogooron yelinya.

16 Kallamikki sulaaleti kic'ic'c'arnna leere kajinjiin, dureessalnna leere hiyyeessal, goottoleenna leere diyyiil, dubba tamergge genetisooyi goorttuun bebbeedtisoo gutii malaata goggokaanawun hunnoome.

17 Hikkamalee kasulaaletii mege katusara malaata goorttuun megekkessakonzi tooto kallayikki maamiskki ibaaddotina kooko iminayiinna leere daddalayin lakkodaanddaaro.

18 Goortta k'arumma kakkoon dootamatta hikkani gutiyya; sammuu ka?aba tooto osulaaletii hatootee; hinzi totona katusaraan ibaaddoyya; totona 666.

14

Idaadona ibaaddo 144,000

1 Hikkakko abbaabatere ani tas'iyooni wodamii gutii ka?alleero idaadode; usune wota megekkessana Aabbokkeessakokki mege bebbeedtisooyi gutii kas'aafamera ibaaddo 144,000 ye.

² Daruurkkona taatii yaayee kadagaro maddakotti yaayena kazatii diideenna aanittti taatii yaaye ani maale; ani tamaalera yaayena kiraan kabasara kiraan basaa tamaalssisaro yaaye aani laatte.

³ Korffinjeeeyinna neefo taabtta met't'a afarro, jaarsoleeyi horee ibaaddo 144,000 kazusub mazamuri zammareen; hikka mazamuri ulkko owodowaameran ibaaddo 144,000 kuwaarre maayyonna agaalssayin lakkodaanddee.

⁴ Iso muumenzi mankkoleeraan maraan heleelnne wota hudduranoyi lakkobattooyeran; idaadoti mankkoseetaro dubba debee sesseetaraan. Iso Waawunna idaaddoon ibaaddo dubba orrokko hora aani leen osisameeraanyan.

⁵ Iso t'ara ayeeseen laakkokasaan; tuffi kallayinziyan.

Erggichchaal seeddo ka?ayeesero ayees

⁶ Hikkakko abbaabatere ulii kagiro gosaan, aaniiwun, kalekaleetti heii ka?ayeesarona una dubbaan lallabin jiruu jiroommakki wongala kazabera kakkalee erggichchatii daruurii buubaa giraan ani dee;

⁷ Taatii yaayee «Waa abssayeen! Usu kabajaa! Tafirdda saatiitteessa geetteta; ulnna daruurnna, bekena bekekkokki fultto kamet't'eero Hedoon sagada!» ame.

⁸ Kakkalee kallami erggichchatii «Kasharmmut'umma enggekokki kawoyinii t'amokisee gosa dubba tat'amissetta tanjiintti Baabloni iiftta! Iiftta» amaa kahoree erggichchatii debee sesseete.

⁹ Kakkalee kaseedi erggichchatii yaaye t'ok'k'isere haa amaa isoo debee sesseete; «Sulaaleyinna misilii osagadaraan, malaata bebbeedtisooyi goortun genetisooyi okkaataran dubba,

¹⁰ engge tawaakokki kawoyinii t'amo t'amaraan; hikki kawoyinii t'amo anlleledamon giraan ta?enggee t'uggaayi kahummusameroyya; usumaleenna k'ulluukki erggichcha horeenna idaado hore eleeniinna boolaalo abboosaaminnaran.

¹¹ Iso taabboosisatto eleenKKO kabeyaara iyyi jiruu jiroommakko taa jiruu jiroomma geero elddee biyaara; sulaletiinna misiliitteessawun osagadaraan megekkeessakokki malaata okkaateran dubba arriinna hemeen foolssi lakkooabaan.»

¹² Ajaja kawaa ozooratarankkona Yesuusa ammananooyi o2ataataraan k'ullooleekko ta2ooramatta obssi hikkaniyya.

¹³ Daruurinna haa ta?amatto yaaye ani maale; hikka s'aafi; «Hittakko horenbaan ogotta leen ogowaraan osommaasameenyen!» Ayyaana K'ulluukkina «li! Iso daafurkkisookko goggofoolssarawun felo2oottiso isoo debee sesseetaraan» amara.

Engge tawaa ul gutii

¹⁴ Hikkakko abbaabayere ani duumanchcha gumaarakki dee; duumanchcha gutii ere kazibaaddo aani kallaara hamas's'eera; metekkeessa gutii kawork'k'ii kallachcha kaatera; genetteessaayi tazenennan baac'aa abatera;

¹⁵ Kakkalee erggichchatii k'ulluukki min kawaakkko beegure duumanchcha gutii kahamas's'eerone yaaye t'ok'k'isere, «Kaami kakkokukkuyisanaan goorata mankkogeero maraan baac'attaayi tako; kaami angagera ame okkee.»

16 Duumanchcha gutii kahamas'eerekkina baac'aa hegelddeese ul tos lugude; ulii kagira kaamina tagame.

17 Kakkalee erggichchatina daruurii kagiro k'ulluukki min kawaakko bee; usuna tazenennan baac'aa abate gire.

18 Eleenii gutii odonnnati ka2aba kakkalee erggichchati tajaarsso banzekko beegure ta2enennan baac'aa ka2abero erggichchatin, «Tawoyinii il dufuri mankkodubantteto maraan ta2enennan baac'aattaa fari; tawoyinii il dubba ulkko goosidde kukkuyisi!» amaa yaaye t'ok'k'isere okkee.

19 Erggichchatina baac'aa hegelddeese uli lugude; ta2ulee woyinnikotti il goose; ta2atii engge tawaakotti woyinii takkomiic'amatto banze tos orrod-deese lugude.

20 Katamaakko sarre tagitta woyinnii takkomiic'araan banze miic'antte; woyinnii takkomiic'araankko bit'aala kafaradee taageeroo ele t'ok'k'i ka2amenna eerinna seed boolee kilo metirii kageera iigi bee ubate.

15

Tagachchoo engge ka2abero erggichcha

1 Kakkalee ka2atiinna kasaadamiro malaata daruurii ani dee; engge tawaa felooyi kakkohaatta tagachchoo talleetotto engge todoba ka2abero erggichchaal todoba ani dee.

2 Hikkakko abbaabayere eleen takkolelledantteto mastootii aani ollaraan beke aankkikki maamme ani dee; usumaleenna sulaaletinna sulaaletikotti misilii, megekkeessakonzi tootona malaata ka2awodeero ibaaddo ani dee; isona Waa kasisero kiraan abeenguren mastootii aani ollaraan beke dollee aalleen gireen.

3 Waawun kahandaare kamuse mazamurinna ka2idaado mazamuri haa amaa zammaraa gireen,

«Dubba kadaanddaatta Goottaa Hedo!

fele2oottaa o2atiinna osaadamiraanyan;

Kagosa wono!

raakkana tukkulkina karrummiyya;*

4 Goottaa! Ku ka2abssannonna

megekkkaa kakkabajiinoon ayyoyya?

ati kaalaal k'ulluukkitta;

Karrummii firddaka mankkomutero maraan

gosa dubba emeeyire ku horee sagadinara.»

5 Hikkakko abbaabayere ta2atoo daase kakkogitto k'ulluukki min kawaan daruurii baname giraan ani dee;

6 Engge todoba ka2abera erggichchaal todoba k'ulluukki min kawaakko been; muc'ii ka2ame kahank'k'aaro gumaarakki sarssi sarssateen gireen; geegiyottisoyinna kawork'k'ii moowano moowateen gireen.

7 Neefo ta2abto mett'a afarkko koo jiruu jiroommakko taa jiruu jiroomma geeroon kagirnnaro Waakotti engge kakko2ammagantteto todoba tawork'k'ii t'uggaal isoon sise.

8 K'ulluukki min kawaanna kabaja tawaakkona hunnakko kakkeeyi iyyii ammagame; erggichchaal todoba ta2abera engge todoba taagudattoo maayyona k'ulluukki min kawaan orroddi tabin lakkodaanddee.

* **14:20** Isa. 63:3; Rak. 1:15; Rag. 19:15. **15:3** *Kagosa wono* kookkoo mas'aafajjal «Kageesijol wono» amara. **15:3** Biy. 15:1. **15:4** Erm. 10:7; Mez. 86:9. **15:5** Biy. 38:21. **15:8** Biy. 40:34; 1 Won. 8:10-11; 2 Won. 5:13-14; Isa. 6:4.

16

Engge tawaa kaabero t'uggaal todoba

¹ Hikkakko abbaabayere erggichchaal todobane, «Seeyeen! Engge tawaa kaabero t'uggaal todoba ulii uba!» tażamatta t'ok'k'i tażantte yaaye k'ulluukki min kawaakkko biyaa giraan ani maale.

² Kahoree erggichchati seetegure t'ugga ulii ube; kasulaaletii malaata każabuwunna tasulaaleti misilii kasagadaro ibaaddo gutii tameellanna tażabbo sissa meegga beete.

³ Kallamikki erggichchati t'ugga beke orroo ube; bekena kagoye ibaad-dokkok iigi aani leen; beke orroo kagira neefo każaba dubba goye.

⁴ Kaseedi erggichchati t'ugga lagaayinna fulttool gutii ube; isona iigi leen;

⁵ Bekee gutii odonniat każaba erggichchati haa amaa giraan ani maale; «Kagittenna kagitta k'ulluukki Goottaa! Hikkamalee ati mankkofirddiittoo maraan ati garatta;

⁶ ibaaddo k'ullooleekokkina kahegeroolkokki iigi mankkożubero maraan ati iso iigi t'amissee; hikkina isoon kadootisaroyya;»

⁷ Tajaarsso banżeeyi, «Li! Dubba kadaanddaatta ati Goottaa Hedo! Firddaka rummina likkikiya» tażamatto yaaye ani maale.

⁸ Każafari erggichchati t'ugga arriti gutii ube; ariitinna ibaaddo goggogubt-toon hunna eseeri sisame.

⁹ Ibaaddona każatii wobana każariiġi gubate; hitta engge gutii odonniat każaba mege kawaa habaaram; c'ubbokko gula lakkogaleen; Waanna lakkokabajeen.

¹⁰ Kakkeni erggichchati t'ugga korffinje kasulaaletii gutii ube; wononniat kaşulaaletina mugud lee; ibaaddo abboosakko kakkeeyi muunje fooc'aa gire.

¹¹ Hawżaami kisookkona meeggattisookko kakkeeyi kadaruuree Hedo k'angeen; feļo oottisokkona gula lakkogaleen.

¹² Kalleyi erggichchati t'ugga kazefiraat'isi każatii lagaa orroo ube; mina tabiāankko każemeetaro wonolaalun raa ekkaasin beke ollaga angageen.

¹³ Tasulaaleti hizikkona tadobosee hizikk, kat'araa kahegerookotti hizikk googgo aani kallaara battiikki ayyaana seeddo biyaa giraan ani dee;

¹⁴ iso baasa ofelaraan kaddurrisa battiikki ayyaanayyan; hikki battiikki ayyaana dubba kadaanddaaro Hedokotti tażatii arrii kakkinaro jereenun ibaaddo kukkuyisin alamikokki wonolaal dubba tos seyinnaran.

¹⁵ «Ani heto aani derża emeeyinnara! Hawżayi goggolleenonkkona mul-lakkeessa ibaaddo goggodeenonkkko addeesere sarssi każooratara ibaaddo kasommaasameya!»

¹⁶ Battiiikki ayyaananna wonolaal heżi tażibrayist'ii Armaagedoon tażamatto banżee kukkuyise.

¹⁷ Katodobi erggichchati t'ugga ambbali gutii darżee; k'ulluukki min kawaa orroo kagiro korffinjekko «Gudatewali» tażamatta tażatii yaaye beete.

¹⁸ Bank'k'aano, yaaye, didideenna każatii ulkokki aħħaano lee; hikka aankkikk każatii ulkokki aħħaano ibaaddo hikka uli gutii aroomet't'aamekk haggħażżeber hikkamalee lee laakkas.

¹⁹ Tażatii katamaa banże seed beete; każayizaab katamaalnna diigame; Waa tanjiintti Baabloonni shaade; tażatii enggee kawoyinii t'amo takkożammaganttetto t'ugga goggot'amirawun yele.

20 Oddolaal dubba toladdeen bak'ateen; wodamiilnna lakkomute.

21 Metemeteeyi afarttamkko ken kiilo giraami gitatti beleetti daru-urkko ibaaddo gutii ii; engge aaloo taazabboosisatto mankkoleetette maraan ibaaddo tablettii engkekotti aalantti Waa habaare.

17

Sharmmut'ummaa taraddeesantteto heeleltitina sulaaleti

1 T'ugga todoba kaabere erggichchaal todobakko koo in tos emetereinne haa ame, «Koyil Beke onjii gutii tahamas'iiteto sharmmut'ummaa taazaddeesantteto heeleltti gutii kaginnaro firdda ani kuun tusinara.

2 Kazulee wonolaal esene wota sharmmut'eera; kazulee ibaaddona sharmmut'aanokokki kawoyinii t'amooyi seteeraan.»

3 Hikkakko abbaabatere erggichchaty ayyaanayi in k'alullattokki ul tosbeese; usuu gutii kahabaar mege kakkos'aafamere meteel todobana maasha tomon kaabo heelakki sulaaleti gutii tahamas'iiteto heeleltti too ani dee.

4 Hitti heeleltitina daamakkina heelakki sarssi sarssatte gitte; work'k'iyyi, kakkabajaame eemona ink'k'u kaamamaroo iidde gitte; genetiseeyi kamullisiro kookona sharmmut'aanokokki battinnati kakkozammagamero tawork'k'ii t'ugga abatte gitte.

5 Bebbadtiseeyi gutii «Sharmmut'aanna kazulee battijjolkkotti Aaye, tanjintti Baabloni» kaamara kahool mege s'aafame gire.

6 Hasse heeleltti k'ullooleekokki iigina Yesuusa maraan ogoyerankokki iigli tasetiitteto ani dee; ese kakkodiyaare goorata ani aaloo saade.

7 Erggichchaty ade iinne haa ame; «Ati muun saadatta?» taheeleltti hoolnna ese kakkohamas'iiteto, meteel todobana maasha tomon kaabo sulaaletikotti hool ani kuun seginara.

8 Ati kaddeetetta sulaaleti t'aye girewa; gidda laagiro; haarre adi bowakki gumbbikko binnara; bayi tonssa seeyinnara; alami takkomet'aamekko haggazabere megekkiso kakkogire mazgabaayi ans'aafamon kagira kazulee ibaaddo, sulaaletina t'aye kagire, gidda kaginnoon, haarre adi kazemeeyinnaro laano goddeen saadinaraan.

9 «K'arummaa taabutta sammuu kakkodootamatta hikkanunyya; meteel todoba heeleltti kakkohamas'iitete wodamiil todobayeen;

10 Usumaleenna wonolaal todobayeen; kenno iyyeeraan; koo gidda girowa; kakkalee ganaa emeeyinnara; usu kakkoeemeete goorata kic'car kaalaal adallaayin dootisara.

11 Kasiddeedi wono t'aye kagirena gidda kawaattamero sulaaletiye; usu sulaalel todobakko kooyye; bayi tos seeyinnara.

12 «Ati kaddeetetta maashal tomonno ganaa anreedonii kagiro wonolaal tomonya; ayesuun gozameen saatii too taalaal sulaaletine wota goggoreedinawun reedanokokki odonnati helayinnaraan.

13 Hinzi wonolaal tomonno k'ofo too abanaayen; iso hunnakkisoonna odonnatikkisoosu sulaaletiin sisinnaraan;

14 Iso idaado gutii jereen shafayinaraan; ayesuun gozameen idaado kagoottolee Goottanna kawonolaal wono mankkolee maraan usu iso awodinara; usune wota ogiraan ozuumameeran, ozaassabameeraanna ozaabddamenyyaan.»

15 Erggichchatina inne haa ame; «Sharmmut'aati kakkohamas'iitete ati oddeetette bekejjol, gosajjal, ibaaddo, unajjoonna kalekaleetti hezii ozaayeesaraanyen;

16 Sulaletinna ati kaddeetetta maashal tomonno sharmmut'aati diidaraan; halaal hawzayii haasiinnaraan; soozottiseenna aaminaran; ese eleeniinna gubnnaraan;

17 Iso halchchakkisoo goggofelanawun hitta k'ofa wodanattisooyi kakkay-era Waayya; haanssun haafura kawaa taa feloo hayiroo iso k'ofa tooyi isizaatinaraan; reedanokokki odonnatikkisoo sulalettiin sisinnaraan.

18 «Ati tadeetetta heleeltiti kazulee wonolaal gutii tareedinatto tanjiintti katamaatta.»

18

Iyaano kabaabilooni

1 Hikkakko abbaabayere kaatii hunna kaabanaaye kakkalee erggichchati daruurkko dagaa giraan ani dee; kabajattessakokki hank'akko kakkeeyi ul dubba hank'aye;

2 T'ok'k'i taazantte yaayee haa amaa okkee; «Tanjiintti Baabloonni iitteta! Iitteta! Durrisakokki min leetetta; battiikki ayyaanaa kakkobaraaro min leetetta! Battikkina ilii din kameelilaro kimbir kakkobaraaro min leete!

3 Kasetiisaro sharmmut'aankiseekokki kawoyinii t'amo gosa dubba t'ameria; kazulee wonolaalnna esene wota sharmmut'eera; daddalate kabaraare kaatlee ibaaddo bariisanozottisee aaloo ekkaatanokko kakkeeyi dureessa leera.»

4 Takkalee yaaye daruurii haa amaa giraan ani maale; «Gosakkee! C'ubbokkiseennera wota una aroolleeten;

Ese taginnatto engge ohededamattan aroolleeten;
Ese orrokko biyaa!

5 C'ubbokkiseekki tuula daruur geera;
Waa baaskkisee shaadera;

6 Ese kasissettokokki jilbbaa malee eseensisa;
ese ofeltteto feloon ambba mura;

Ese t'amo kamooggan takkolelleddetto t'uggaa orroo
ambba kaatii yeladdeen lelleda;

7 Ese kabajatiseewunna bariisanozottisee iidisayin isiizottiseewun kasissetto gitakki
abboosana gadda eseensisa;

Ese wodanattiseeyi
«Ani oori wono aani hamas's'eera
galttaantte lakkoyo;
gaddana in suure lakkogeero» amaa t'aadatte.

8 Haanssun ese taginnatta engge dubba arri tooyi ese ginnatta
Goyiinna gadda užina ese ginnara;
Eleeninna gubayinnatta;

Esee gutii kafirddaara
Goottaa Hedo kaatiiya.»

9 Esene wota kasharmut'eerana giri kažidanii kagire wonolaal ese gubataa giraan iyyi kabiyaaro kakkodiyaaren goorata eseens okkaa ootaraan;

10 Abboosakkisee abssatanakko kakkeeyi ebbaa aalleenguren «Te ati tanjiintti katamaati, te ati tažatii katamaa Baabloni! Firdda saatii tooyi orroo ku tos mankkozemetero maraan te aanne kuun! Aanne kuun!» amaraan.

11 Markkafakisootti sidane horenbaan kažiminara mankkowaattamero maraan ulii gutii daddalateen obaraaran ootaraan; eseen gaddaaran;

12 Markkafakiso kasidero work'k'ii, bir tažamamatto marc'c'o, kakkaba-jaame ežemo, ink'uu, kac'imin sarssi, daamakki sarssi, kaharri sarssi, heelakki sarssina tažidan urit kažabo gaa dubba, tadaano ilkki, awžallokki gaa, nehaasi tazamamatto marc'c'o, marc'c'okkona c'abbichchokko kafelamero huu dubba,

13 Yaganddo, sawwo, kažuraro gaa, fulfuliiso, it'aana, kawoyinii t'amo, tažejjerssa zayitti, t'aamme, dargammaa, saayee, idaad, faraddeel, kakkogulufaraan farad, diyyiilnna kakkalee ibaaddoneya.

14 Daddalateen obaraaranna «Te ati kahalchchaatta kažidan kooko dubba kukko fakkimera; durummattaana ku tažidisatte kabajatta dubba baatetta; goortta hittakko horenbaan hikka dubba suure lakkohelayinatto!» amin-naraan.

15 Hikka kooko dubba kukko iminataa dureessa olleeren daddalateen obaraaran abboosakkisee abssatanakko kakkeeyi fakkimi aallinnaraan; ootaanna gaddaa,

16 «Kac'imin sarssi, daamakki sarssina heelakki sarssi sarssataa tagitte, work'k'iinna kakkabajaame ežemoo ink'uyinna tažiidatte; tanjiintti katamaa aanne eseen! Aanne eseen!

17 Hanzu gitanzı urrawo saatii tooyi bayeen;» amaraan.

Markkafa ožajajaareen dubba, markkafaayi kasessetare ibaaddo dubba, markkafaayi ofelataren dubba, bekeeyi sesseeteen odaddalataren dubba ebbaa fakkimi aallinnaraan;

18 Ese gubataa giraan kabeyaaro iyyi kakkodiyaaren goorata «Hitta tanjiintti katamaa aani tallaatta takkalee katamaa suure gitto?» amaa okkeen.

19 Isizoottisoo gutii gorra kikkibateen; ootaanna gaddaa haa amaa iyyinnaraan; «Bekee gutii kasesseetaro markkafa ožabaan dubba urrawožootseyi dureessa olleeraan, hasse tanjiintti katamaa saatii tooyi orroo mankkožifetto maraan aanne eseen! Aanne eseen!»

20 Te ati daruurii! Esee gegglala! Waa isin maraan ese gutii mankkofird-deero maraan isin k'ulloolee, ofarantteettanna hegerool gegglalaayen!

21 Hikkakko abbaabatere kažatii erggichchatı kanjiinkki riim gitakki ežemo koo keesegure haa amaa beke orroo lugude; «Tanjiintti katamaa Baabloni haa hunnaayi shafami innatta; hittakko horenbaan suure lakkohelantto;

22 Kiraan obasaranna tadudduroo yaaye, sussullee ožufufaraanna malakata ožufufaraankotti yaaye kallami kuyeeyi orroo lakkomaalssantto; maayyonna felo ogenee nifirtte lee kafelara loomassi ibaaddo hittakko horenbaan ku orroo lakkohelamiro; kariime ežemokotti yaaye ku orroo lakkomaalssantto.

23 Kakkorrontta ifa hittakko horenbaan ku orroo lakkohank'ayiro; kamashaasheekottima tamashaasheeti yaaye hittakko horenbaan ku orroo lakkomaalssantto; daddalate kabaraare ibaaddokka kažalami ibaaddo kaijiinjiinye; murunnakkaayi gosa dubba shirsetta.

24 «Esee orroo kahegeroolkokkina kak'ulloolee ibaaddokokki iigina, ulii kalagadeeraan ibaaddo dubbakokki iigi helamera.»

19

¹ Hikkakko abbaabayere haa tażamatto ibaaddo kamooggankotti yaaye aani tallaatto tażatii yaaye daruurii ani maale; «Halle luyya! Fayyinna kabajana hunnana Hedokkaanikiyya;*

² Firddakkeessa karrummiinna likkiikkiya; ul sharmmut'ummaa tabat-toysisatto tanjiintti sharmmut'aati firddaayi usu ese murrisera; ese murrisanoyi usuun ohandaaraankokki iiguun halo beera.»

³ Adena, «Halle luyya! Esekko kabeyaara iyyi jiruu jiroommakko taa jiruu jiroomma geeroo elddi binnara!» amaa okkeen.

⁴ Lاماattankko afarro jaarsoleenna neefo tażabtta met't'a afarro korffinjjee gutii kahamas'eero Hedoowun bebbiedii ul oyeenguren «Hamiinzi, halle luyya!» amaa sagadeen.

Każidaadoo kahaassinoo jila

⁵ Hittakko horenbaan, «Usu ożabssaattaanna usuun ohandaattan dubba, kic'iċ'arnna kajjinjiin Hedokkaani galataa!» tażamatta yaaye korffinjjek-keessakko beete.

⁶ Ibaaddo kamooggankotti yaayee, beke odagaraankotti yaayena każatii didiennakotti yaaye, aani tallaatta yaaye haa amaa giraan ani maale; «Halle luyya! Dubba kadaanddaara Goottaa Hedokkaani reedera!

⁷ Tażidaadoo haassino mankkogheetteto maraanna mashaashetteessa mankkozisiżekkaasattetto maraan geggelaanno! Geggelonna yelanno! Usu kabajinno!

⁸ Kahank'aarona muc'c'i każame każiidaro sarssi goggosarssatton eseen sisame; kac'imiinkki sarssi ok'ulloolee k'ulluunzi felooyyan.»

⁹ Hikkakko abbaabatere erggichchatin inne, «Tażidaadoo haassinokokki ji-laan ożuumameeran osommaasameenyan» amidde «S'aafi» ame; adena «Hikki karrummii haafura kawaayya» ame.

¹⁰ Aninna erggichchatin sagadin luk'k'ażoottessa hegeliibebbeedteeyi ul oye; usu ade «Isaagi! Hikka aroofeltie! Ani kunne wotana kayesuusa ato ożabaan abbilałtaanne wota kahandaaroya; Waawun sagadi! Kayesuusa ato hegerkokki ayyaanaya» ame.

Gumaarakki Farad gutii kahamas'eero

¹¹ Hikkakko abbaabayere tabananttetto daruur ani dee; farad gumaarakki dee; farad gutii kahamas'eere każammanamena karrummii każamamaroye; usu rummii firiddinnara; jereenna shafatara.

¹² Ilżorootteessana każeleenee lac'a aani laaran; metekkeessaa gutii kamoog-gan kallachcha gira; usu kuwaarre kakkalee maayyona kakkasoon usuu gutii kas'aafamere mege gire;

¹³ Usu iigi kac'uup'aamero sarssi sarssate gire; megekkieessana, «Haafura kawaa» każamamaroye.

¹⁴ Gumaarakki faraddeelii gutii ohamas's'eeran, gumaarakina muc'c'i każame każiidaro sarssi osarssateeraan kadaruuree wotaadaral usuu debee sesseetara;

¹⁵ Kakkeessa kalleenon gosajjal kakkobasira każenennan shiifa hiżżetieessakko biyara; hunnaa bariisinara; usu dubba kadaanddaarokotti

* ^{19:1} «Halle luyya» amano tażibrayisit'i hizii «Waa hagalataamo» amanoyya. ^{19:2} Ada. 32:43; 2 Won. 9:7. ^{19:3} Isa. 34:10. ^{19:5} Mez. 115:13. ^{19:6} Hiz. 1:24; Mez. 93:1; 97:1; 99:1. ^{19:9} Mat. 22:2-3. ^{19:11} Hiz. 1:1; Mez. 96:13; Isa. 11:4. ^{19:12} Dan. 10:6.

tażabssisatto tawaa murroo katusaro kawoyinii t'amo kakkoluularan usu daddarinnara.

16 Sarssikkeessayinna reeratteessa gutii «Kawonolaal wono, kagoottolee Gootttaa» każamara mege s'aafamerā.

17 Hikkakko abbaabatere arriti gutii każalleero erggichchati koo ani dee; usu daruurii kabuubar kimbirjooluun haa amaa tażatii yaayee okkee; «Każatii aamo kawaa tos koyeen! Kukkuma!

18 Soo owonolaal, jereenūn ożajajaaraankonzi soo, każatii kajireenee ibaad-dokonzi soo, ofaraddeelnna faradii ogulufaraankonzi soo, ogoottoelelnna ohandaaraankonzi soo, kac'iic'arkonzi kaijiñjikonzi soo, maamisikki ibaaddokonzi soo koyeen aama!»

19 Usumaleenna sulaaletinna każulee wonolaal, wotaadaralkisona gu-marakki faradii gutii kahamas'eeronena wotaadaralnne wota jereen shafayiin okukkumeeraan ani dee;

20 Ayesuun gozameen sulaaleti abame; usune wota usuu horee baasa felaa kagire kat'araa kahegerooti abame; usu kasulaaletii malaata kakkongirena tasulaaleti misiliiwun sagadaa kagire ibaaddon baasa felaa iso sosooyisaagire; hinzi lama lac'a każeleenekotti badii neefone giraan shafameen.

21 Oheseeran adeen gumaarakki farad gutii kahamas'eerokotti hizikko kabeyaro shiifaayi goyeen; kimbirjol dubba soozoottiso aame barare.

20

Gees kumakokki wono

1 Hikkakko abbaabatere boollakki gumbbi kakkobanaraanna sanssalata genetteessaayi każabatera erggichchati daruurkko dagaa giraan ani dee;

2 Dobos abegure gees kuma shiye; hikki dobonna durrisa goorttuun S'alaye tażamamatto kahoree habeessaya;

3 Hikki dobos ibaaddo goggosoboonkko gees kuma taa ammagamiroon erggichchati hikka dobos bowwakki gumbbi orroddeese lugude; c'ufegure kakkalee maayyona goggobaannonkko maatama kaye; esekko abbaabayire goorata kic'c'aruun usu furamiin dootisara.

4 Esekko abbaabayere ani korffinjeel dee; usu korffinjeeli gutii kakkofird-diiro odonnati każabo kahamas'eero dee; gara kayesuusa mankkozatoteeran maraanna haafura kawaa maraan metekkiso kakkogoosamero ibaad-dokotti neefo ani dee; iso sulaalewunna middi tasulaalen sagadoon ogiraan malaatakkeessa bebbeedttisoyinna leere genetisooyi gutii ankkaanon ogiraanyan; iso goyikko keengureen Kiristoosane wota gees kuma reeden.

5 Kahasere kagoyera ibaaddo ade gees kuma taażammagamiroo goyikko lakkokeeran; hikkina kahoraarjee goyikko keyaanoya;

6 Kahoraarjee goyikko keyano ohelateeraan osommaasameenenna k'ullooleyaan; kallami goyi isoo gutii odonnati lakkozabo; iso owaanna okiristoosa tuuk'aamol linnaraan; Kiristoosane wota gees kuma reedinnaraan.

S'alayekokki awodamano

7 Gees kuma kakkogudate goorata s'alaye shaanokko furaminatt;

8 Alami dubbaa gutii kagiro gosa Googina Maagoogi sobiinna jereen tos tabisin emeeyinnara; mooggankkisona labuu tagitto c'ækale aaniya.

⁹ Iso ul dubba gambbameen kak'ulloolee maamanna tageelaatanttetto katamaa maraamureen abeen; ayesuun gozameen eleen daruurkko dayidde iso gubtte baasse.

¹⁰ Iso kasobere durrisa, sulaaletina kat'araa kahegeroo mankkogiro rees takkogubataro badi taželeenetii orroddee shafameen; esee arriinna hemeen jiruu jiroommakko taa jiruu jiroonma geeroon abboosaaminnar.

Kagachchoo firdda

¹¹ Hittakko abbaabayerere ani kanjiinkki gumaarakki korffinijena korffinjeee gutii kahamas'eero dee; ulnna daruurnna horetteessakkko bak'ateen; banzena isoon lakkohelantte;

¹² Kagoyero ibaaddo kac'iic'arnna kajinjiji korffinjjee horee kažalleero ani dee; mas'aafaalnna baname; kagiri maas'aafa kalleera kakkalee mas'aafana baname; ogoyeranna mas'aafaa feložoottiso s'aafameen gog-gogiraankki malee firdda atateen;

¹³ Bekena isoo orroo kagiro kagoyero siseen; goyiinna bowwana isoo orroo kagire kagoyero ibaaddo siseen; ibaaddo mete metee feložootteessakkki malee firdda atate;

¹⁴ Goyiinna bowwana badi tos shafameen; hitti tažeelene badi kallamikki goyiya;

¹⁵ Megekkeessa kagiri mazgabaayi s'aafami kaginnon dubba badi tažeelenee tos shafame.

21

Tažusub daruurnna ul kažusub

¹ Hittakko abbaabayerere ani tažusub daruurnna ul kažusub dee; tahoraarjjee daruurnna kahoraarjjee ul roorenneen; bekena hittakko horenbaan lakkogirraan;

² K'ulluutti katamaa, tažusubtti Iyyerusaalemi, entterii keesamin tasarssatteto mashaashe aani isi ekkaasattedde daruurkko Waa dollekko dagaa giraan ani dee;

³ Haa tažamattha tažatii yaaye korffinjekko biyaa giraan ani maale; «Hikkima! Waa kakkobbaraara min ibaaddone wota gira; isone wotana girrnara; isona gosakkeessayyan; Waa ussun isone wota Hedokkisoonna linnara;

⁴ Ilmmi dubba ilžoottisookko shakaarara; kat'tawwoo seera mankkororero maraan goyi goorttun gadda goorttun oottan goorttun abboosa hittakko horenbaan lakkogiro..»

⁵ Korffinjjee gutii kahamas'eerenna, «Gidda ani kameen dubba usubaay-isinara!» ame; debeenna, «Hikki haafura kažabddamenna rummi mankkolle maraan iinne s'aafi!» ame.

⁶ Esekko abbaabatere iinne haa ame, «Gudatewal! Kahoreenna kahaa-re, aniyya; kasugubaateroon ogiri bekekkokki fulttokko muraa kallayi dannabaa ani sisinnara.

⁷ Kažawodara hikka eelinnara; aninna usuun Hedo linnara; usuna erkekkee linnara.

⁸ Ayesuun gozameen ožabssataraan, ammano kallayinzi, battoolee, neefo olagadaraan, osharmut'araan, goyyo ožabaan, tolchcha ohedoyisataraan, t'ara kažayeesara dubba iddiliittiso muramidde rees takkogubataro tažeelene badii orroo girrnara; hikkina kallami goyiya.»

Tarusubti Iyyerusaalemi

9 Todoba tażatii murroo kakkożammaganttetto t'uggaal todoba każabero erggichchaal todobakko koo emetere, «Koyya! Tażidaado oori talleetetto mashaashe ani kuun tusinara» ame.

10 Ayyaanayi tanjiinttina tažeertti wodami tos in beesegure k'ulluutti kata-maa Iyyerusaalemi daruukko Waa dollekkko dagaa gira iin tuse.

11 Kabaja tawaayi hank'k'ayisa gitte; ifakokki hank'k'a aaloo kakkaba-jaame eżemo aaninna, daawżitii aani muc'c'i każame awżallokkijye;

12 Gooc'a tomonkko lama tażabtto tażatiinna tažeertti tagimbbe ali abanaayite; gooc'a tomonkko lamaayi erggichcha tomonkko lama aallee oorare; gooc'a tomonkko lamaayi gutii tażisirazeeli aaniikkokki mege s'aafame gire.

13 Mina tabiyaaninne gooc'a seed, mina tażeleenne gooc'a seed, mina tahegeleenne gooc'a seed, mina tażiyaanne gooc'a seed abanaayite.

14 Takatamaa alikkokki gimbbe ukum tomonkko lama abanaanaye; usu ukum gutii tomonkko lama idaaddoon ofarameeraankokki mege s'aafame gire;

15 Ilinne każayeesera erggichchati katamaalnna gooc'aalkkisee, tagimbbe ali hisil kakkożoyiraan tawork'k'i dama abanaaye.

16 Kakkatamaa eerinnana balzaankkise ekka kallee mina afar ekkakki k'unbuub abanaayite; erggichchatina katamaa takkożekkaasaaran damaayi ekkaase tooteere eerinnakkise kuma lamane afar boolee kilo meetira gitatti leete; balzaankkisen a jifuttise hitta gitattivi leete;

17 Erggichchatina tagimbbe ali hisil oye; erggichchatina hisilii kakkożoware goorata hisil boolnnee afarttamkko afar lee;

18 Gimbbenha kakkofelamera Iyasep'idi każamamaro eżemokkoyye; ese kata-maanna mastootii aani muc'c'i każame work'k'iikkko tafelanttettotte;

19 Takatamaati gimbekotti ukumjool middi tammooggankki kakkaba-jaame eżemooyi issaadisaa gireen; kahoraarjjee ukum tażiyasep'idte, kallami Senpeeri, kaseedi Kelik'edoni, każafari Meregidi,

20 Kakkeni Serdonikisi, kalleyi Serdiyonni, katodobi Kiristilobe, kasiddeedi Bireele, kasaagali Weraawure, katomonii Kirisp'irasisi, katomokko kooyi Yaakinti, katomonkko lami Ametest'inosiyeen.

21 Gooc'aal tomonkko lama kakkabajaame eżemo tomonkko lama abanaaye; gooc'aal metemeteeyi kakkabajaame eżemo kookkoo felamere; kakkatamaa raa daawżitii aani ifa karoorisaro muc'c'i każame work'k'iikkko kafelamerooye.

22 Dubba kadaanddaara Goottaa Hedona idaado k'ulluukki min kawaakisee mankkoleeraan maraan katamaayi orroo k'ulluukki min kawaa ani lakkodeero;

23 Kabaja tawaa mankkohank'k'aatto maraanna idaado ifakkisee mankkolle maraan katamaa arriti goorttun diginni eseen goghogħank'ayiranun lakkodoottisaro.

24 Gosa ifakkiseeyi sesseetara; każulee wonolaal tażabaan durummattisoo ese tos keenaran;

25 Ese katamaayi hemeen mankkoginnoon maraan maagoreenna ufaal lakkoc'ufamoro.

26 Kakkalee gosana tażabaan durummaan urrawożoottisoo ese tos keenin-naraan;

²⁷ Kat'ik'achchisira kooko ese tos suure lakkotabaro; felo obattoyeen kafelarana t'ara każayeesara ese tos suure lakkotabaro; ese tos otabaraan megekkiso kagiri mazigabaayi kakkons'aafamero oolaalyaan.

22

Kagiri lagana kagiri gaa

¹ Hittakko abbaabatere erggichchati Waakkona kažidaado korffinjekko obiyaaran daawzitii aani ollaaraan ogiri beke olaga iin tuse;

² Hikki laga kakkatamaa kabalżaankki raa t'eze belzeesere roorara; lagaayi betenenna merggene diginni diginni dubamaa gees kooyi tomonkko lama gale il kadubamare kagiri gaa gire; usu gaakonzi baalallo gosa fayyisareen.

³ Hittakko horenbaan maamisikki k'anggo suure lakkogiro; kawaanna kažidaado korffinje katamaayi orroo girnnara; ohandaaranna usu hedoy-isayinnaraan.

⁴ Horetteessa dinnaraan; megekkeessana bebbeedtisooyi gutii girnnara;

⁵ Hittakko horenbaan hemeen lakkogirnnatto; Goottaa Hedokkiso isoon mankkohank'ayisaro maraan korroontta goorttun kažaritii ifa lakkodootis-aro; jiruu jiroommakko taa jiruu jiroomma geeranii iso reedinnaraan.

Yesuusakokki abbaabayi emeetano

⁶ Hittakko abbaabatere erggichhati inne haa ame; «Hikki haafura kažabddamenia karrumiyya; kahegerool każayeesisara Hedo enee kalliinnaro kooko ohandaaraawun tusin erggichhati fare.»

⁷ Yesuusana «Hikkima! Ani saami emeeyinnara! Hikka mas'aafakokki kahegeroo haafura kažoratara kasommaasameya!» ame.

⁸ Hikka ayees kamaalerana kaddeera ani Yaannisayya; hikka ayees kakko-maalarena kakkodeyaare goorata hikka ayees iin katusero erggichhatin sagadin lukitteessa hegelii iyye.

⁹ Erggichhati gożameen «Isaagi hikka aroofeltte! Ani kuunne wotana abbilaaltane kahegeroolnne wota hikka mas'aafakokki haafura kafelaro ibaaddone wota kahandaaroya; Waawun sagadi!» ame.

¹⁰ Adena inne haa ame; «Goorata mankkogeero maraan hikka mas'aafakokki kahegeroo haafura maatamaayi arooc'uftte;

¹¹ Hittakko horenbaan kameellan meelilano horeeddinnara; battiikkina habbattoye; kamuc'c' imena muc'c'i hażame; k'ulluukkina hak'ullooye.»

¹² «Hikkima! Ani saami emeeyinnara; ibaaddoon mete metee felozotteessaki malee murin muraa ani abera;

¹³ Kahoreenna kahaaree, kahoraarjeeenna kagachchoo aniyya.»

¹⁴ Kagiri gaakkotti il aaminna gooc'akkisenne tabin feżi isoon goggogirttoon sarssikisoo ozaalssateraan osommaasameenyan.

¹⁵ Keroor aani isizottiso obbattoysataraanna omoraraan, osharmut'aaran, neefo olagadaraan, tolchha oħedoyisataraan, t'ara ogeelaataraanna kat'araa raadii osesseetaran dubba katamaakko sarre girnnaraan.

¹⁶ «Ani Yesuusa hikka ato isinuun goggosisiroon erggichchakkee min każebi dubbaan farera; ani alattaanun kadaawute hidindha sanniyya; kahank'aaro bakkaala kababariseya.»

¹⁷ K'ulluukki ayyaananna mashaashe «Koyyal!» aminnaraan; kamaalara «Koyyal!» haʔame; kasugubaatera haʔemeete; kadootatarana beke ogiri muraa toonna kallayi dannabaa hat't'ame.

¹⁸ Ani; hikka mas'aafayi kas'aafamero kahegeroo haafura kamaalaro dubba seeraara; maayyona hikka haafuraa gutii kooko koo gozade, hikka mas'aafayi os'aafameraan murroo Waa usuun adinara.

¹⁹ Maayyona hikka kahegeroo mas'aafaa kas'aafamero haafurakko koo gohank'k'ise, hikka mas'aafayi kasegaamero kagiri gaakotti ilnna k'ulluutti katamaakotti k'oobakko Waa usu hank'k'isiinnara.

²⁰ Hikka ayesuun ato kalleera, «Ogiraan, ani saami emeeyinnara!» amara. Hamiinzi, Goottaa Yesuusa koyya!

²¹ Goottaa Yesuusakotti sino isin dubbane wota halleeto hamiinzi.*

22:17 Isa. 5:1. **22:19** Ada. 4:2; 12:32. * **22:21** *Isin dubba* Toottoo tagalbbaa s'uufil «Dubba» gozantto kakkailee ade «Kawaa gosa» amatta; «Kawaa gosa dubba» tazamattana gitta.